1. Құжаттың мақсаты және жалпы ережелер

1.1. Осы «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ компанияларының тобында арнайы киіммен, арнайы аяқ киіммен, жеке қорғау құралдарымен қамтамасыз ету жөніндегі корпоративтік стандарттың (бұдан әрі – Стандарт) мақсаттары:

1) зиянды және/немесе қауіпті өндірістік факторлардың әсеріне байланысты тәуекелдерді азайту үшін ЖҚҚ-ның ең аз талаптарын белгілеу;

2) ЖҚҚ-ның ҚМГ компаниялары тобының барлық деңгейлерінде өндірістік талаптарға, стандарттарға, санитариялық-гигиеналық нормалары мен өндірістік эстетика талаптарына сәйкес келуін айқындау;

3) ЖҚҚ кигенде ыңғайлылықты арттыру және ҚМГ компаниялары тобының барлық деңгейлерінде ЖҚҚ-ны бірыңғай корпоративтік стильге келтіру;

4) қызметкерлердің еңбек жағдайын жақсартуды ойлайтын әлеуметтік-жауапты компания ретінде ҚМГ-нің имиджін арттыру болып табылады.

1.2. Осы Стандарт ҚМГ компаниялары тобының қызметкерлерін ЖҚҚ-мен қамтамасыз етуге қойылатын ең аз корпоративтік талаптарды белгілейді.

1.3. ҚМГ компаниялары тобының қызметкерлері жұмыс берушінің қаражаты есебінен міндетті тәртіппен ЖҚҚ-мен қамтамасыз етіледі. ЖҚҚ конструкциясын өзгертуге және қызметкерлерді өндірістік жұмыстарды ЖҚҚ-сыз орындауға жіберуге, сондай-ақ бұзылған, жөнделмеген және ластанған ЖҚҚ қолдануға тыйым салынады.

1.4. ЖҚҚ беру нормалары ұйымның ішкі бекітілген құжаттарымен белгіленеді. Функционалдық міндеттеріне ҚМГ компаниялары тобының өндірістік объектілеріне бару кіретін ҚМГ корпоративтік орталығының қызметкерлері жазғы және қысқы арнайы киім жинақтарымен қамтамасыз етіледі.

1.5. ЖҚҚ беру нормаларында көзделген ЖҚҚ зиянды және қауіпті өндірістік факторлардан қажетті қорғауды қамтамасыз етуі тиіс.

1.6. Апаттардың, апат жағдайының салдарын жоюға байланысты біржолғы жұмыстарға тартылатын қызметкерлер, орындалатын жұмыстардың сипаты мен шарттарына сәйкес, қажетті ЖҚҚ-мен қамтамасыз етілуі тиіс.

1.7. Өндірістік объектілерге барған кезде, келушілер міндетті түрде ұйымнан кезекші ЖҚҚ-мен қамтамасыз етіледі, бұл ретте, аталған адамдарға ҚМГ компаниялары тобының объектілерінде ЖҚҚ-сыз болуға тыйым салынады.

2. Қолдану аясы

2.1. Осы Стандарт ҚМГ компаниялары тобының барлық қызметкерлерінің орындауы үшін міндетті.

2.2. ҚМГ компаниялары тобының Стандартты қолдануы белгіленген тәртіппен осы секілді Стандарттарды әзірлеу және бекіту немесе ұйымның ішкі құжаттарын осы Стандартқа сәйкес келтіру арқылы жүзеге асырылуы мүмкін. Бұл ретте, осы Стандартпен ұйымның осы секілді стандарттарында және ішкі құжаттарында көзделген талаптар төмендетілмеуі тиіс.

3. Айқындамалар мен қысқартулар

3.1. Осы Стандартта келесі айқындамалар мен қысқартулар қолданылады:

ҚМГ-нің еңбекті және қоршаған ортаны қорғау (ЕҚОҚ) блогы – «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ компанияларының тобында арнайы киіммен, арнайы аяқ киіммен, жеке қорғау құралдарымен қамтамасыз ету бойынша жауапты құрылымдық бөлімше мен бизнес-процесс иесі;

Зиянды өндірістік фактор – қызметкерге тиген әсері оның ауруына немесе еңбекке жарамдылығының азаюына және/немесе оның ұрпағының денсаулығына теріс әсердің тиюіне әкеп соға алатын фактор;

ҚМГ компанияларының тобы – ҚМГ мен дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) елу және одан да көп проценті тікелей немесе жанама түрде ҚМГ-ге меншік немесе сенімгерлік басқару құқығында тиесілі заңды тұлғалар, сондай-ақ қызметін ҚМГ бақылауға құқылы заңды тұлғалар;

Кезекші ЖҚҚ – олар арналған жұмыстарды орындау уақытына қызметкерлерге берілетін кезекші жеке қорғау құралдары (қорғайтын көзілдіріктер, диэлектрлі галоштар мен биялайлар, диэлектрлі резеңке кілемше және басқалары;

ЕТҰ – ҚМГ-нің еншілес ұйымдары мен тәуелді қоғамдары, оның ішінде бірлесіп бақыланатын ұйымдары мен бірлескен кәсіпорындары;

Кодекс – Қазақстан Республикасының Еңбек кодексі;

ҚМГ – «ҚазМұнайГаз» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы;

Арнайы киім, арнайы аяқ киім мен басқа да ЖҚҚ беру нормалары пайдалану мерзімі көрсетілген, қызметкердің жұмыстарды орындау

уақытындағы қауіпсіз қызметін қамтамасыз етуге қажетті ЖҚҚ заттарының жиынтығы. ЖҚҚ беру нормалары өндірістің түріне, жұмыстардың түріне, қызметкердің лауазымына (кәсібіне), еңбек жағдайына байланысты болады. ЖҚҚ қызметінің мерзімі ол қызметкерге іс жүзінде берілген күннен бастап есептеледі. Қысқы ЖҚҚ қызметінің мерзіміне оларды жылдың жылы уақытында сақтау мерзімін қамтиды;

Объект – ҚМГ/ЕТҰ өндірістік қызметінде пайдаланылатын және олардың аумақтарында (келісімшарттық аумақтарында) орналасқан ғимараттар, құрылыстар, үй-жайлар, технологиялық жабдық пен өндірістік құрылғылар;

Қауіпті өндірістік фактор – қызметкерге тигізетін әсері оның жұмысқа қабілеттілігінің уақытша немесе тұрақты жоғалуына (өндірістік жарақатқа немесе кәсіби ауруға) немесе өлімге әкеп соға алатын өндірістік фактор;

Өндірістік құрылымдық бөлімше (ҚБ) – ЕТҰ-ның құрылымдық бөлімшесі (цехы, учаскесі) туралы ережеде белгіленген дербес функциялары, міндеттері мен өз құзыретінің шегіндегі жауапкершілігі бар ЕТҰ-ның құрылымдық бөлімшесі;

Қызметкер – жұмыс берушімен еңбек қатынастарында тұратын және жұмысты еңбек шарты бойынша тікелей орындайтын қызметкер/жеке тұлға;

Жұмыс орны – қызметкер еңбек қызметінің процесінде еңбек міндеттерін орындаған кезде оның тұрақты немесе уақытша орналасқан жері;

ЖҚҚ-ның сәйкестік сертификаты – ұлттық стандарттардың, халықаралық және мемлекетаралық стандарттардың, ұйымдар стандарттарының, ерікті сертификаттау қағидалары мен жүйелері жиынының (оның ішінде өнім сапасы) талаптарына, сондай-ақ шарттардың талаптарына сәйкестілікті куәландыратын құжат;

Ұжымдық пайдаланудағы ЖҚҚ – сақтандырғыш белбеу, диэлектрлі галоштар (боттар), диэлектрлі биялайлар, қалқаншалар, сусіңірмейтін капюшоны бар плащтар мен басқалар;

Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік және қоршаған ортаны қорғау (ЕҚ, ӨҚ және ҚОҚ) қызметі – ЕҚ, ӨҚ және ҚОҚ саласындағы қызметтің бағыты үшін жауапты ЕТҰ-ның құрылымдық бөлімшесі, ол болмаған жағдайда, ЕҚ, ӨҚ және ҚОҚ саласындағы ЕТҰ құрылымдық бөлімшелерінің қызметін үйлестіретін маман;

Материалдық-техникалық қамту қызметі (МТҚ) – материалдық-техникалық ресурстардың өндірісін қамтамасыз ететін ЕТҰ-ның құрылымдық бөлімшесі;

Жеке қорғау құралдары (ЖҚҚ) – Қызметкерлерді зиянды және/немесе қауіпті өндірістік факторлардан қорғауға арналған жеке қорғау құралдары, оның ішінде арнайы киім, арнайы аяқ киім (киім, аяқ киім, бас киім, биялайлар мен басқалары).

3.2. Осы Стандартта келесі қысқартулар қолданылған:
ЕҚжЕҚ – еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау;
ИТҚ – инженерлік-техникалық қызметкерлер;
ҚСТ – қышқыл-сілтіге төзімділік;
МБТ – май-бензинге төзімділік;
МССҚ – май-сужұқтырмаушылық қасиеттер;
МТҚ –материалдық-техникалық қамту қызметі;
ТТШШ – тұтанудың төменгі шоғырландыру шегі;
НТҚ – нормативтік-техникалық құжаттама;
ӨҚ – өрт қауіпсіздігі;
ПВХ – поливинилхлорид;
ӨТБ – өндірістік-техникалық байланыс;
ПУ – полиуретан;
РҚБ – ЕТҰ құрылымдық бөлімшесінің басшысы;
ЖҚҚОД – тыныс органдарын жеке қорғау құралдары;
ЕҚТЖ – еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі;
ҚБ – ЕТҰ құрылымдық бөлімшесі;
ТҚ – техникалық қызмет көрсету;
ТПУ – термополиуретан;
ТЖ – төтенше жағдайлар;
SRC – сырғанауға қарсыласу деңгейі.

4. Жауапкершілік

4.1. ҚМГ **ЕҚОҚ блогы**:

1) ҚМГ компаниялары тобының қызметкерлерін ЖҚҚ қамтамасыз ету және Стандарттың талаптарын орындау процесін ұйымдастыруға әдістемелік жәрдемдесу;

2) Стандартты өзекті күйде сақтау үшін жауап береді.

4.2. ҚМГ компаниялары тобының **қызметкері**:

1) ЖҚҚ-ны жұмыс орнында осы Стандарттың талаптарына сәйкес қолдану;

2) өндірістік ҚБ басшысының сұрауы бойынша өздерінің антропометриялық деректерін беру;

3) жұмыстар аяқталғаннан кейін ЖҚҚ-ны ретке келтіру, қажет болған жағдайда, ЖҚҚ құрғату, тазарту немесе жууға (тазалауға) тапсыру;

4) ҚМГ компаниялары тобының ішкі құжаттарының талаптарына және ЖҚҚ өндірушілерінің ұсынымдарына сәйкес берілген ЖҚ-ны пайдалану және сақтау;

5) бұзылған ЖҚҚ, сондай-ақ пайдалану мерзімі аяқталған ЖҚҚ қолданыла алмайтындықтан, пайдалану алдында жеке қорғау құралдарын тексеру;

6) тікелей немесе жоғары тұрған басшыға бұзылған ЖҚҚ туралы уақытылы хабарлау;

7) тікелей немесе жоғары тұрған басшыға арнайы киім мен аяқ киімді және басқа да ЖҚҚ-ны тазалау, жуу, жөндеу қажеттілігі туралы уақытылы хабарлау;

8) ЖҚҚ-ны орынсыз пайдаланбау, ЖҚҚ конструкциясына өндірушімен келісілмеген өзгерістер енгізбеу үшін жауап береді.

4.3. Ұйымның **басшысы**:

1) ЖҚҚ беру нормаларын уақытылы бекіту;

2) бөлімшелердің персоналын қажетті ЖҚҚ-мен қамтамасыз ету жұмысын ұйымдастыру;

3) ЖҚҚ жууды (оның ішінде химиялық тазартуды), ЖҚҚ-ны жөндеу мен өлшемі бойынша ықшамдауды ұйымдастыру үшін жауап береді.

4.4. Ұйымның **ЕҚ, ӨҚ және ҚОҚ қызметі**:

1) бөлімшелерді тиісті арнайы киіммен, арнайы аяқ киіммен және басқа да ЖҚҚ-мен қамтамасыз етуді бақылау;

2) пайдаланылатын ЖҚҚ-нің өндірістік шарттарға, стандарттар мен санитариялық-гигиеналық нормаларға сәйкес келуін айқындау;

3) ЖҚҚ-нің жаңа түрлерін енгізудің техникалық талаптары мен шарттарын әзірлеу;

4) ЕҚ, ӨҚ және ҚОҚ талаптарына сәйкес ЖҚҚ беру нормаларын өзгерту немесе толықтыру бойынша негізделген ұсыныстарды құрастыру және дайындау;

5) ЖҚҚ-ның дұрыс берілуін, сақталуын, күтілуі мен пайдаланылуын бақылау үшін жауап береді.

4.5. Ұйымның **өндірістік ҚБ басшысы**:

1) қызметкерлерді ЖҚҚ-мен қамтамасыз ету және ЖҚҚ-ның есептік қажеттілігін дайындау;

2) объектідегі/жұмыс орнындағы қызметкерлердің, келушілердің ЖҚҚ пайдалануын бақылау;

3) жұмыс алдында, жұмыстарды қауіпсіз орындау үшін қажетті бүтін ЖҚҚ-нің болуын бақылау, ал дұрыс істемейтін ЖҚҚ болған немесе олар болмаған жағдайда, қызметкерлерді жұмыстарды орындауға жібермеу;

4) еңбек қорғау талаптарын бұзатын және жұмыстарды жүргізу кезінде ЖҚҚ пайдаланудан бас тартатын қызметкерлерді жауапкершілікке тарту;

5) ҚМГ бюджеттік жоспарлаудың белгіленген мерзімдерінің шеңберінде МТҚ қызметіне жоспарланатын кезеңде ЖҚҚ-ға деген қажеттілікті жіберу;

6) қызметкерден тәуелсіз себептер бойынша пайдалану мерзімі аяқталғанға дейін жарамсыз болған ЖҚҚ-ны ұйымның тиісті актісінің бекітілген нысанының негізінде уақытылы ауыстыру;

7) ЖҚҚ дұрыс пайдалануға және дұрыстығын тексеру тәсілдеріне үйретуді (нұсқама беруді) қамтамасыз ету;

8) белгіленген мерзімдерге сәйкес ЖҚҚ-ны (сақтандырғыш белбеулерді, диэлектрлі биялайларды, ЖҚҚОД мен басқаларын) тұрақты сыналуын және тексерілуін бақылау үшін жауап береді.

4.6. Ұйымның **МТҚ қызметі**:

1) ЖҚҚ-ны жоспарлауды, оларға арналған өтінімдердің уақытылы және дұрыс жасалуын, сатып алуды, олармен өндірістік ҚБ-ны қамтамасыз етуді, сондай-ақ олардың қабылдануын, сақталуын, берілуін, есепке алынуын, техникалық талаптарға сәйкес жөнделуін және кәдеге жаратылуын ұйымдастыру;

2) ұйымның өндірістік ҚБ ЖҚҚ кезекші, сондай-ақ резервтік (айырбастау) қорларын ұйымдастыру;

3) қызметкерден тәуелсіз себептер бойынша пайдалану мерзімі аяқталғанға дейін жарамсыз болған арнайы киім мен арнайы аяқ киімді ұйымның тиісті актісінің бекітілген нысанының негізінде уақытылы ауыстыруды ұйымдастыру. Қызметкерден тәуелсіз себептер бойынша ЖҚҚ-ны сақтаудың белгіленген орындарында олар жоғалған немесе бұзылған жағдайда, қызметкерге жаңа ЖҚҚ беруді ұйымдастыру үшін жауап береді.

5. Сипаттама

5.1 ЖҚҚ-ға қойылатын негізгі талаптар

5.1.1. Импортталатын барлық ЖҚҚ ТО ТР 019/2011 «Жеке қорғау құралдарының қауіпсіздігі туралы» Кеден Одағының техникалық

регламенттеріне сәйкестік декларациясы ережелерінде жазылған қауіпсіздіктің талаптарына сәйкес келуі тиіс.

5.1.2. ҚМГ компаниялары тобының объектілеріне жеткізілетін барлық ЖҚҚ Қазақстан Республикасының мемлекеттік техникалық реттеу жүйесінің сәйкестік сертификатымен ілесуі тиіс.

5.1.3. ЖҚҚ-ның қауіпті және/немесе зиянды өндірістік факторлардың әсерінен қорғалуын қамтамасыз етілуі тиіс.

5.1.4. ЖҚҚ-ның нақты бір түрін таңдау нақты процесс немесе жұмыстардың түрі үшін еңбек қауіпсіздігінің талаптары ескеріліп, жүзеге асырылуы тиіс.

5.1.5. ЖҚҚ-ны жуу, химиялық тазарту, жөндеу және зарарсыздандыру кезінде олардың қасиеттері өзгермеуі тиіс.

5.1.6. Арнайы киім мен арнайы аяқ киімнің көлемі қызметкердің антропометриялық деректеріне сәйкес келуі тиіс. Арнайы киім мен арнайы аяқ киім пайдалану кезінде ыңғайлы болуы тиіс және тиісті МЕМСТ бойынша таңдалуы тиіс.

5.1.7. Ұйымның Арнайы киім мен арнайы аяқ киім логотипіне және түсіне қойылатын талаптар (KMG-F-3411.2-13/ ST-3407.2-13) осы Стандартта көрсетілген.

5.1.8. Ұйымда пайдалануға рұқсат етілген ЖҚҚ-ға қойылатын талаптар (KMG-F-3412.2-13/ ST-3407.2-13) осы Стандартта көрсетілген.

5.2 ЖҚҚ-мен қамтамасыз етуге қойылатын негізгі талаптар

5.2.1. Қызметкерлерге берілетін ЖҚҚ жұмыс берушінің меншігі болып табылады және, қажет болған жағдайда немесе жұмыс берушінің талап етуі бойынша:

1) еңбек қатынастары тоқтатылғанда;

2) берілген ЖҚҚ ЖҚҚ-ны беру нормаларымен көзделмеген басқа жұмысқа аударылғанда;

3) жұмыстардың түрі өзгергенде, жаңа технологиялар енгізілгенде міндетті түрде қайтарылуы тиіс.

Қайтарылған, бірақ одан әрі пайдалану үшін әлі де жарамды ЖҚҚ, олар жуылып, зарарсыздандырылғаннан кейін, апаттық-қалпына келтіру, маусымдық, тазалау және басқа да жұмыстар кезінде кезекші қор ретінде пайдаланылуы мүмкін.

5.2.2. жылдың суық кезеңі басталғанда, ұйымның қызметкерлеріне пайдалану мерзімі жергілікті климаттық жағдайды ескеретін ЖҚҚ беру нормаларымен белгіленетін жылы арнайы киім мен арнайы аяқ киім беріледі.

5.2.3. Объектілерге келушілерді және уақытша қызметкерлерді ЖҚҚ-мен қамтамасыз ету мақсатында, ЖҚҚ жалпы қорының 20% көлемінде ЖҚҚ-ның кезекші қорлары құрылуы тиіс.

5.2.4. Кезекші ЖҚҚ мен ұжымдық пайдаланыстағы ЖҚҚ, олар арналған жұмыстар уақытына беріледі, олар жұмыс орындарына беріледі немесе жауапты тұлға тағайындалады және бір ауысымнан басқа ауысымға беріледі немесе олардың бөлімшенің қоймалық үй-жайда сақталуын ұйымдастырылады. Кезекші ЖҚҚ қол қойдырып беріледі және «Кезекші» деген белгімен жеке карточкаларда ескеріледі. Жаңа кезекші ЖҚҚ жиынтықтарын беру олардың физикалық тозуына қарай жүзеге асырылады. жоғарыда көрсетілген ЖҚҚ жұмыстардың жекелеген түрлерін орындау кезінде оқтын-оқтын пайдалану үшін беріледі. Бұл ретте, бірнеше мәрте пайдалануға болмайтын және «кезекші» ретінде берілетін шуға қарсы астар, шлемнің астынан киетін жұмсақ телпектер, сондай-ақ тыныс органдарының ЖҚҚ әрбір қызметкерге жұмыс ауысымының алдында бірмәртелік жиынтық түрінде беріледі.

5.2.5 Сатып алу, жеткізу, есебін жүргізу және кәдеге жарату үшін ЖҚҚ көлемдерін жоспарлау процесін автоматтандыру немесе осы процестерді сырт ұйымдарға бері мақсатында, ұйымда ақпараттық жүйелер енгізілуі мүмкін.

5.3 ЖҚҚ-ға деген қажеттілікті жоспарлау

5.3.1. Ұйымда ЖҚҚ-ға деген қажеттілікті жоспарлау әрбір күнтізбелік кезеңге (жыл) жыл сайын жүргізіледі.

5.3.2. ЖҚҚ-ға деген қажеттілікті жоспарлауды жүргізу мерзімдері ұйымның өкімдік құжаттары мен бюджеттік жоспарлау қағидаларында белгіленеді.

5.3.3. Ұйымның ЖҚҚ-ға деген қажеттілігі, қызметкерлердің бекітілген ЖҚҚ беру нормаларына, есепке алудың жеке карточкаларына сәйкес, ҚБ ЖҚҚ-ға деген қажеттілігі жиынының негізінде:

1) әрбір кәсіптегі қызметкерлердің саны (өткен жылдағы штат санына сәйкес және кейінгі жылдағы қызметкерлерге деген қажеттілік ескерілген қызметкерлердің орта тізімдік саны);

2) лауазымдары нормалармен көзделмеген, бірақ өз қызметінің түрі бойынша кейде жұмыс комиссияларының құрамында ҚМГ компаниялары тобының объектілеріне баруға міндетті әкімшілік-басқарушылық персоналдың басшылары мен мамандары;

3) уақытша қызметкерлер;

4) ЖҚҚ кезекші қорын толтыру;

5) ЖҚҚ резервтік (айырбастау) қорын толтыру;

6) кәсіптерді қоса атқару кезінде қызметкерлерге қосымша берілетін ЖҚҚ;

7) қоймаларда сақталатын, сақтау немесе пайдалану мерзімі жоспарланатын жылы бітетін ЖҚҚ;

8) апаттық жағдайларда, кепілдікті сақтау мерзімі ескерілген, ЖҚҚОД-ға арналған қажетті сүзілуші элементтер резерві ескеріле отырып, қалыптасады.

5.3.4. ЖҚҚ қажеттілігін жоспарлау кезінде, ЖҚҚ беру нормаларына сәйкес, пайдалану нұсқаулықтарында көрсетілген ЖҚҚ пайдалану мерзімдерін, сондай-ақ кепілдікті сақтау мерзімдерін ескеру қажет. Кепілдікті сақтау және пайдалану мерзімдері өткен ЖҚҚ есептен шығарылады.

5.3.5. Кәсіптерді қоса атқаратын немесе қоса атқарылатын жұмыстарды үнемі орындайтын қызметкерлерге, оның ішінде кешенді бригадалардағы қызметкерлерге, оларға негізгі кәсібі бойынша берілетін ЖҚҚ-дан басқа, орындалатын жұмыстардың сипаты мен шарттарына қарай, қоса атқарылатын кәсіп үшін қолданылатын нормаларда көзделген қосымша ЖҚҚ-нің басқа да түрлері беріледі.

5.3.6. ЖҚҚ-ға деген қажеттілікті жоспарлау кезінде, барлық көрсеткіштер ҚР СТ ИСО 10652-2010 Киім. Стандартты көлемдер жүйесі, ҚР СТ ИСО 8559-2018 Киім көлемдерінің белгіленімі. Еркек мен ұлдарға арналған сырт киім, ҚР СТ ИСО 3637-2008 Киім көлемдерінің белгіленімі. Әйелдер мен қыздарға арналған сырт киім заттары, МЕМСТ 31399-2009 Ерлер үлгілік денебітімі. Киімді жобалауға арналған көлем белгілері, МЕМСТ 31396-2009 Әйелдердің үлгілік денебітімі. Киім жобалауға арналған көлем белгілері мен жеке сақтандыру құралдары (қорғау шлемдері, белбеулер, респираторлар мен басқалары) талаптарына сәйкес, көлемдеріне, бойына қарай еркектер мен әйелдерге арналған ЖҚҚ үшін жеке-жеке ресімделеді.

5.3.7. Қажеттілікпен белгіленген арнайы киімді, арнайы аяқ киімді және басқа да ЖҚҚ сатып алуға арналған бюджетті азайтпаған жөн.

5.4 ЖҚҚ сатып алу және қабылдау

5.4.1. Өндірістік ҚБ басшылары белгіленген мерзімдерге сәйкес жоспарланатын кезеңге арналған ұйымның тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді сатып алу жоспарына қосу үшін МТҚ қызметіне өтінімді жібереді.

5.4.2. Ұйымның бекітілген ТЖҚ сатып алу жоспарының негізінде тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді ұйымдастыру үшін жауапты тұлға «Самұрық-Қазына» АҚ Директорлар кеңесінің шешімімен бекітілген «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамы мен дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) елу және одан да көп проценті тікелей немесе жанама түрде «Самұрық-Қазына» АҚ-қа меншік немесе

сенімгерлік басқару құқығында тиесілі ұйымдардың тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді сатып алу қағидаларына сәйкес ЖҚҚ сатып алуды жүзеге асырады.

5.4.3. Өнім берушіден келіп түсетін ЖҚҚ, техникалық сипаттамалары бойынша, осы Стандартта белгіленген талаптардан төмен болмауы тиіс.

5.4.4. Ұйымның МТҚ, ЕҚ, ӨҚ және ҚОҚ қызметтерінің және өндірістік ҚБ-нің ЖҚҚ қолданатын мамандарынан тұратын комиссиясы сатып алынатын ЖҚҚ сапасын техникалық ерекшеліктердің талаптарына сәйкес келу мәніне бақылауды жүргізеді.

Бағалау объектілері

- Арнайы киім**;**
- Арнайы аяқ киім;
- Қолды қорғайтын жеке құралдар;
- Есту органдарын қорғау құралдары;
- Көзді және бетті қорғайтын жеке құралдар;
- Тыныс органдарын қорғайтын жеке құралдар;
- Басты қорғайтын жеке құралдар.

5.4.5. Ұйымның комиссиясы берілген ЖҚҚ үлгілерінің ұйымның корпоративтік талаптарына сәйкес келу мәніне бағалауды жүзеге асырады және оның қорытындылары бойынша тиісті қабылдау актісі толтырылады. Сатып алынатын ЖҚҚ сапасын тексеру қорытындыларының негізінде ұйымның комиссиясы өндірісте пайдалану үшін жеткізілген ЖҚҚ-ны қабылдау немесе қабылдамау туралы шешім қабылдайды.

5.4.6. Тексеру қорытындылары бойынша белгіленген талаптарға сәйкес келмейді деп танылған ЖҚҚ өндірістік сынақтарға жіберілмейді.

5.4.7. ЖҚҚ жеткізушілермен шарттар жасасу кезінде ұйым шарттарға жасалатын шарттың мәніне және ЖҚҚ жеткізушінің міндеттемелеріне сәйкес келетін Стандарттың жекелеген талаптарын қосуы тиіс.

5.5. ЖҚҚ сақтау, беру, пайдалану, күту және кәдеге жарату тәртібі

5.5.1. ЖҚҚ сақтау

5.5.1.1. ЖҚҚ оларды өндірушілер белгілеген талаптарға сәйкес, түрлері, бойы, көлемдері, қорғау қасиеттері бойынша сұрыпталып, жеке құрғақ үй-жайларда, қандай да бір болмасын улағыш, улы және оларды пайдалану кезінде

қызметкерлерге теріс әсер тигізе алатын басқа заттар мен материалдардан оқшаулы түрде сақталуы тиіс.

5.5.1.2. Сақтауға қабылданған ЖҚҚ дезинфекциялануы, лас пен шаңнан мұқият тазартылуы, құрғатылуы, жөнделуі тиіс және сақтау кезінде оқтын-оқтын тексерілуі тиіс.

5.5.1.3 Денсаулық үшін зиянды заттармен (қорғасын, оның қоспалары мен қосылыстары, сынап және басқалары) жұмыс істейтін қызметкерлердің ЖҚҚ сақтау мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қызмет органдарының нұсқаулықтары мен нұсқауларына сәйкес жүргізілуі тиіс.

5.5.1.4 Арнайы киімді, қажетті сақтау шарттарын сақтай отырып, өндіруші фирмаларының қоймаларында сақтауға болады. Бұл ретте, қажетті көлемде арнайы киімді жіберу шарттың талаптарына сәйкес жүргізіледі.

5.5.2. ЖҚҚ беру

5.5.2.1. ЖҚҚ қызметкерді жұмысқа қабылдау, басқа жұмысқа аудару кезінде немесе бұрын берілген ЖҚҚ кию мерзімінің бітуіне байланысты берілуі тиіс.

5.5.2.2. ЖҚҚ-ны пайдалануға беру кезінде қызметкерлердің есебіне қосылуы тиіс және осы Стандарттың 3-ережесіне сәйкес, қызметкердің жеке есеп карточкасына жазылуы тиіс. Электрондық ЖҚҚ карточкасын жүргізу мүмкіндігімен кию мерзімдерін және, қажет болған жағдайда, ЖҚҚ беру журналын жүргізіп, цехтарда рұқсат қағазы бойынша беруді бақылау үшін, ЖҚҚ берудің жеке есеп карточкасы өндірістік ҚБ (бөлімдерде) сақталады.

5.5.2.3. Жыл маусымы (қысқы немесе жазғы) аяқталғаннан кейін, қызметкерлерге берілген арнайы киім мен арнайы аяқ киімді қызметкерлер сақтайды.

5.5.2.4. ЖҚҚ пайдалану мерзімдері күнтізбелік белгіленеді және олар қызметкерлерге іс жүзінде берілген күннен бастап есептеледі.

Қысқы арнайы киім мен қысқы арнайы аяқ киім кию мерзімдері, ЖҚҚ беру нормаларына сәйкес, климаттық белдеулерге қарай, күнтізбелік айларда белгіленеді.

Қазақстан Республикасы өңірлерінің климаттық белдеулері

Белдеу	Өңірлер
1 белдеу	Алматы облысы; Жамбыл облысы; Қызылорда облысы; Түркістан облысы
2 белдеу	Ақтөбе облысы; Шығыс Қазақстан облысы (оңтүстікке қарай 50° с.е.); Атырау облысы; Маңғыстау облысы; Қостанай облысы (оңтүстікке қарай 50° с.е.); Батыс Қазақстан облысы
3 белдеу	Ш Шығыс Қазақстан облысы (солтүстікке қарай 50° с.е.); Қарағанды облысы; Солтүстік Қазақстан облысы; Павлодар облысы; Қостанай облысы (солтүстікке

	қарай 50° с.е.); Ақмола облысы.

- I климаттық белдеу – кию мерзімі 36 айдан аспайтын жылы киім.
- Кию мерзімі 36 айдан аспайтын жылы аяқ киім.
- II климаттық белдеу – кию мерзімі 30 айдан аспайтын жылы киім.
- Кию мерзімі 30 айдан аспайтын жылы аяқ киім.
- III климаттық белдеу – кию мерзімі 24 айдан аспайтын жылы киім.
- Кию мерзімі 24 айдан аспайтын жылы аяқ киім.

5.5.2.5. Қызметкерлерге берілетін ЖҚҚ еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз етуі, олардың жынысына, бойына, көлемдеріне, орындалатын жұмыстың сипаты мен шарттарына сәйкес келуі тиіс.

5.2.2.6. Қауіпті өндірістік объектідегі технологиялық процеске тікелей қатысатын жұмысшылар отқа төзімді сипаттамалары бар арнайы киіммен қамтамасыз етілуі тиіс.

5.5.2.7. Жекелеген жағдайларда, өндірістің ерекшеліктеріне сәйкес, осы Стандартта көзделген ЖҚҚ-ның бір түрі қорғау қасиеттері мен гигиеналық сипаттамалары, ЖҚҚ беру нормаларында көзделген кию мерзімдері бойынша ұқсас басқа ЖҚҚ-ға ауыстырылуы мүмкін.

5.5.2.8. Жұмыс жағдайына қарай, қызметкерлерге ЖҚҚ беру нормаларымен белгіленген тиісті пайдалану мерзімдерімен ұжымдық пайдаланыстағы ЖҚҚ беріледі.

5.5.2.9. Жұмыстың сипатына және еңбек шарттарына қарай, ұйымда кезекші ЖҚҚ мен ұжымдық пайдаланыстағы ЖҚҚ белгіленеді.

Кезекші ЖҚҚ мен ұжымдық пайдаланыстағы ЖҚҚ қызметкерлерге олар көзделген жұмыстарды орындау уақытына ғана берілуі тиіс немесе белгілі бір жұмыс орындарына бекітіліп (мысалы, тондар – сыртқы посттарда, диэлектрлі биялайлар – электр құрылғыларында), бір ауысымнан басқа ауысымға берілуі тиіс.

Кезекші ЖҚҚ мен ұжымдық пайдаланыстағы ЖҚҚ пайдалану мерзімдері, кезекші ЖҚҚ мен ұжымдық пайдаланыстағы ЖҚҚ беру нормаларына сәйкес, жеке пайдалануға берілетін ЖҚҚ-ның осындай түрлерін пайдалану мерзімдерінен аз болмауы тиіс.

5.5.2.10. Қызметкерлерден тәуелсіз себептермен ЖҚҚ сақтаудың белгіленген орындарында ЖҚҚ жоғалған немесе бұзылған жағдайда, ұйым олардың орнына басқаларын беруге міндетті. Талаптарға сәйкес келмейтін немесе қызметкерлерден тәуелсіз себептер бойынша киюдің белгіленген мерзімі аяқталғанға дейін жарамсыз болған ЖҚҚ ұйым актісінің бекітілген нысанының негізінде ауыстырылуы тиіс.

Қызметкердің кінәсынан ЖҚҚ жоғалған немесе бұзылған жағдайда, ұйым оларды ауыстырып, жоғалған (жарамсыз болған) ЖҚҚ құнын өтеуді кінәлі адамдарға жүктеуге міндетті.

5.5.2.11. Қызметкерлерге ЖҚҚ беру кезінде, ұйым қызметкерлердің осы құралдарды пайдалану, сақтау қағидаларымен және олардың дұрыстығын тексеру тәсілдерімен танысуын, сондай-ақ оларды пайдалану бойынша жаттықтыруын қамтамасыз етеді.

5.5.3. ЖҚҚ пайдалану және оларды күту

5.5.3.1. Қызметкерлерге берілген ЖҚҚ жұмыс уақытында ғана пайдаланылуы тиіс. ЖҚҚ таза, ақаусыз және пайдалануға жарамды болуы тиіс.

Жұмыс сипатына сәйкес келмейтін ЖҚҚ-сыз, сондай-ақ ақаулы ЖҚҚ-мен қызметкерлерді жұмысқа жіберуге болмайды.

5.5.3.2. ЖҚҚ пайдалануға, күтуге және сақтауға қойылатын талаптар ішкі еңбек тәртібінің қағидаларында немесе ұжымдық еңбек шарттарында, сондай-ақ ұйымның еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғау нұсқаулықтарында ескерілуі тиіс. Қайта нұсқама беруді жүргізу кезінде ЖҚҚ пайдалану, күту және сақтау қағидаларын көрсету керек.

5.5.3.3. ЖҚҚ қызметкерлеріне берілген ЖҚҚ сақтау үшін, ұйым құрылыс нормаларының және қағидаларының талаптарына сәйкес арнайы жабдықталған үй-жайларды (гардеробтар) немесе жеке шкафтарды береді.

5.5.4. ЖҚҚ күту және кәдеге жарату тәртібі

5.5.4.1. Ұйым ЖҚҚ-ны лайықты түрде күтуді және олардың сақталуын ұйымдастырады, ЖҚҚ-ның уақытында химиялық тазартуды, жууды, жөндеуді және зарарсыздандыруды жүзеге асырады.

Бұл өндіріс шарттары бойынша талап етілген жағдайларда, өндірістік үй-жайларда арнайы киім мен арнайы аяқ киім үшін кептіргіштер, арнайы киімді шаңсыздандыру және ЖҚҚ зарарсыздандыру үшін камералар орнатылуы тиіс.

5.5.4.2. ЖҚҚ қорғау қасиеттерінің сақталуын қамтамасыз ету үшін өндірушінің талаптарына сәйкес ластанудан профилактикалық өңдеу (жуу, химиялық тазарту, дезинфекция, шаңсыздандыру) жүргізіледі.

5.5.4.3. Белгіленген (паспорттарда, пайдалану жөніндегі нұсқаулықтарда және нормативтік құжаттарда) мерзімдерге сәйкес, ұйым ЖҚҚОД мен ЖҚҚ-ның (респираторлардың, газқағарлардың, өзін-өзін құтқарғыштардың, сақтандыру белбеулерінің және басқаларының) дұрыс істеу мәніне үнемі сынақтан және тексеруден (қараудан) өтуін, сондай-ақ жарамсыз болған ЖҚҚОД мен ЖҚҚ-ның сүзгілерін, әйнектері мен басқа да бөлшектерін уақытылы ауыстыруды қамтамасыз етеді. ЖҚҚОД мен ЖҚҚ-ның дұрыстығы

тексерілгеннен кейін, паспортта сынақ мерзімдері туралы белгі (жазба) жасалуы тиіс.

5.5.4.4. Сақтауға беру алдында, ЖҚҚ дезинфекциялануы, лас пен шаңнан мұқият тазартылуы, құрғатылуы және жөнделуі тиіс.

5.5.4.5. ЖҚҚ профилактикалық өңдеу мен жөндеу қызметкерлер жұмыста болмағанда (демалыс күндері) немесе ауысым арасындағы уақытта жүргізілуі тиіс.

5.5.4.6. Егер беру нормаларында арнайы киім мен арнайы аяқ киімнің екі немесе үш жиынтығын беру көзделсе, ЖҚҚ профилактикалық өңдеу мен жөндеу басқа да уақытта орындалуы мүмкін, бұл ретте қызметкерлерге осы уақытта ауыстырылатын жиынтық беріледі.

5.5.4.7. ЖҚҚ тазарту, профилактикалық өңдеу мен жөндеу мерзімділігі пайдалану шарттарымен және орындалатын жұмыстардың ерекшелігімен айқындалады.

5.5.4.8. Денсаулық үшін қауіпті және/немесе зиянды (қорғасын, оның қоспалары мен қосылыстары, сынап және басқалары) өндірістік факторлары бар жұмыстарды атқаратын қызметкерлердің ЖҚҚ-сын профилактикалық өңдеу санитарлық-эпидемиологиялық қызмет органдарының нұсқаулықтары мен нұсқауларына сәйкес жүргізілуі тиіс.

5.5.4.9. Қызметкер инфекциялық ауруға шалдыққан жағдайда, ол пайдаланған ЖҚ және олар сақталған үй-жайлар белгіленген тәртіппен тиісті түрде дезинфекциялануы тиіс.

5.5.4.10. Одан әрі пайдалануға жарамсыз ЖҚҚ-ны есептен шығару және басқа да ЖҚҚ алу үшін ЖҚҚ есептен шығару актісі жасалады.

5.5.4.11. ЖҚҚ кәдеге жарату еншілес және тәуелді ұйымдардың ішкі ережелеріне сәйкес жүзеге асырылады

6. Нәтижелелік критерийлері

Төмендегілер нәтижелілік критерийлері болып табылады:

6.1 Қауіпті және/немесе зиянды өндірістік факторлардың әсерінен қорғауды ұйымдастыру үшін осы Стандарттың талаптарына сәйкес, қызметкерлерді ЖҚҚ-мен 100%-ке қамтамасыз ету.

7. Құжаттарға сілтемелер

Осы Стандартта келесі құжаттар қолданылған:

	регламенттеріне сәйкес декларация. «Жеке қорғау құралдарының қауіпсіздігі туралы»
ҚР СТ ИСО 10652-2010	ҚР СТ ИСО 10652-2010 Киім. Стандартты көлемдер жүйесі
ҚР СТ ИСО 8559-2-2018	ҚР СТ ИСО 3636-2008 Киім көлемдерінің белгіленімдері. Ерлер мен ұлдарға арналған сырт киім
ҚР СТ ИСО 3637-2008	ҚР СТ ИСО 3637-2008 Киім көлемдерінің белгіленімі. Әйелдер мен қыздарға арналған сырт киім заттары.
МЕМСТ 31399-2009	МЕМСТ 17521-72 Ерлердің үлгі денебітімі. Киімді жобалауға арналған көлемдік белгілер
МЕМСТ 31396-2009	МЕМСТ 17522-72 Әйелдердің үлгі денебітімі. Киімді жобалауға арналған көлемдік белгілер
Директорлар кеңесінің № 193 хаттамасы	«Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамы мен дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) елу және одан да көп проценті тікелей немесе жанама түрде «Самұрық-Қазына» АҚ-қа меншік немесе сенімгерлік басқару құқығында тиесілі ұйымдардың тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді сатып алу қағидалары

8. Жазба нысандары

KMG-F-3411.2-13/ ST-3407.2-13	ЖҚҚ логотипі мен түріне қойылатын талаптар
KMG-F-3412.2-13/ ST-3407.2-13	ЖҚҚ-ға қойылатын жалпы талаптар
KMG-F-3415.2-13/ ST-3407.2-13	Жеке қорғау құралдарын беру есебінің жеке карточкасының нысаны

ЖҚҚ логотипіне және түсіне қойылатын талаптар

1. ҚМГ/ЕТҰ логотипі оларды киімге орналастыру бойынша талаптарды сақтай отырып, күртеге, костюмге, жилетке, комбинезонға, қысқа комбинезонға салынады. Қара материалда логотиптің ақ варианты қолданылады. Ақ немесе түрлі-түсті материалда логотиптің түрлі-түсті варианты қолданылады.

2. Қызметкерлердің барлық арнайы киімінде ұйымда белгіленген корпоративтік техникалық талаптарға сәйкес логотипті киімге орналастыру бойынша талаптар сақтала отырып, ҚМГ/ЕТҰ логотипі болуы тиіс.

3. Логотипті салу әдісі – шетін кестелеп тігу немесе жарық шағылдыратын пленкамен әрлеу немесе термотрансфер немесе термобасу. Жіп – арнайы тігетін жібек жіптер.

4. Логотиптерді орналастыру:

1) ҚМГ-нің кіші логотипі күртенің, қысқа комбинезонның, комбинезонның алдыңғы жағына сол жақта орналасады, логотип өлшемі 10 см х 2,5 см .

2) ЕТҰ-ның кіші логотипі күртенің, қысқа комбинезонның, комбинезонның алдыңғы жағына оң жақта орналасады, логотип өлшемі 10 см х 2,5 см

3) сол жақ жеңнің жоғарғы бөлігінде жібек жіппен кестелеп тігілген ҚМГ/ЕТҰ шевроны орналасады, өлшемі 7х9 см.

4) ЕТҰ үлкен логотипі қылтадан 15 см қашықтықта күртенің (қысқа комбинезонның, комбинезонның) ортасына орналасады және бір тігістен тұрады. Үлкен логотиптің өлшемі - 20 см х 10 см, 25х6,5 см 25 см х 10 см, 40 см х 10 см. Жіп – мамандандырылған кестелеп тігілетін жібек жіптер.

5) Бас киімдер үшін логотиптің өлшемі - 5 см х 7 см. Логотипті салу тәсілі: термотрансфер, термобасу немесе жиегін кестелеп тігу. Аяқ киім, қолғаптар және жеке қорғау құралдары (алжапқыштар, респираторлар, көзілдірік және т.б.) брендтеуге (ҚМГ/ЕТҰ логотипін салуға) жатпайды.

ҚМГ логотипінің түрі

ЕТҰ логотипінің түрі

5. Барлық бұйымдарға МЕМСТ 12.4.115-82 талаптарына сәйкес таңбалау салынады, онда бұл құралдарды сипаттайтын негізгі мәліметтер, сондай-ақ қорғағыш қасиеттері және күтім тәсілі туралы мәліметтер болуы тиіс. Таңбалауды ЖҚҚ-ның ең аз тозуына ұшыраған жерлерге салу керек және ол тез байқалуы мүмкін. Таңбалауды белгілеу тұрақты болуы тиіс. Таңбалауды тікелей бұйымға енгізу мүмкін болмаған жағдайда, оны затбелгіге және этикеткаға салуға рұқсат етіледі. Затбелгілер әрбір бұйымның (күртке,

шалбар, жилет және т.б.) бүйірлік тігісіне қайып тігіледі. Символдарды ажырату бұйымды бүкіл пайдалану мерзімінде сақталуы тиіс.

6. Жұмыскерлердің барлық арнайы киімі үшін корпоративтік көк түс ұсынылады.

ЖҚҚ-ға қойылатын жалпы талаптар

1. Басты қорғайтын жеке қорғаныш құралдарына қойылатын талаптар

1.1. ҚОРҒАНЫШ КАСКАСЫ

Модель атауы: қорғаныш каскасы.

Арналуы: жұмысшылардың басын механикалық зақымданудан, ылғалдан, агрессивті сұйықтықтардың шашырауынан қорғау, электр тогынан қорғау.

1.1.1. ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР

Негізгі параметрлері мен сипаттамалары.

Өндірілетін қорғаныш каскасының түрлері - МЕМСТ 12.4.128-83 ЕҚСЖ Қорғаныш каскасы. ЖТШ.

Қорғаныш каскасы МЕМСТ бойынша жіктемелерге сәйкес ерлердің типтік өлшемдеріне дайындалады:

- МЕМСТ 31399-2009 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

1-кесте

Ерлердің қорғаныш каскаларының типтік өлшемдері

Каска өлшемі	Көтергіш таспаның ұзындығын реттеу шектері, см	Каска кию биіктігі, мм
I	54-тен 58-ге дейін	80-нен 85-ке дейін
II	58-ден 62-ге дейін	85 " 90
Ескертпе: көтергіш таспа ұзындығы 54-тен 62 см-ге дейін болатын реттелетін каска дайындауға рұқсат етіледі.		

Эргономиялық талаптар.

Қорғаныш каскасын жасау кезінде мыналарды қамтамасыз ететін эргономикалық талаптар сақталуы тиіс - МЕМСТ 12.4.128-83 ЕҚСЖ Қорғаныш каскалары. ЖТШ, МЕМСТ EN 397-2012 ЕҚСЖ Қорғаныш каскалары. ЖТШ:

Каска осы стандарттың және белгіленген тәртіппен бекітілген касканың нақты түріне арналған нормативтік-техникалық құжаттаманың талаптарына сәйкес дайындалуы тиіс. (МЕМСТ

12.4.128-83 ЕҚСЖ Қорғаныш каскалары. ЖТШ. БАСЫЛЫМ (2005ж. желтоқсан) № 1, 2, 3 өзгерістерімен, № 2 өзгерістер).

Каска дайындау үшін Денсаулық сақтау министрлігі рұқсат еткен материалдар қолданылуы керек. Касканың корпусы мен ішкі жабдықтары улы емес материалдардан жасалуы керек, ал бас терісіне тікелей тиетін бөлшектер терінің патологиялық өзгерістерін тудырмауы керек, дезинфекциялық құралдардың әсеріне төзімді болуы керек (МЕМСТ 12.4.128-83 ЕҚСЖ Қорғаныш каскалары. ЖТШ. БАСЫЛЫМ (2005ж. желтоқсан) № 1, 2, 3 өзгерістерімен, № 3 өзгерістер).

Каска корпусы қатты немесе құрама, күнқағары немесе дөңгелек жиектері бар, ішкі қаттылығы жоқ. Сыртқы қаттылығына рұқсат етіледі (МЕМСТ 12.4.128-83 ЕҚСЖ Қорғаныш каскасы. ЖТШ. БАСЫЛЫМ (2005ж. желтоқсан) № 1, 2, 3 өзгерістерімен, № 2 өзгерістер).

Корпустың беті тегіс, жарықтар мен көпіршіктерсіз, шеттері мен жиектері тұйық болуы керек. (МЕМСТ 12.4.128-83 ЕҚСЖ Қорғаныш каскалары. ЖТШ. БАСЫЛЫМ (2005ж. желтоқсан) № 1, 2, 3 өзгерістерімен, № 3 өзгерістер).

Каска корпусы оны металл затпен ұрған кезде ұшқын шығармауы керек.

Каска конструкциясы түзету көзілдірігін және көру органдарын жеке қорғау құралдарын киюге кедергі келтірмеуі керек.

Каска конструкциясы каскаасты кеңістігінің желдетілуін қамтамасыз етуі керек.

Ішкі жабдық алынбалы болуы керек, жабдық пен каска корпусы арасындағы тік қауіпсіз және сақиналы саңылауларды қамтамасыз етуі керек.

Маңдай бөлігінің ішкі жағындағы көтергіш таспада табиғи немесе жасанды былғарыдан немесе ылғалтартқыштығы және 1.2-тармақтың талаптарын қанағаттандыратын басқа материалдан жасалған жабын болуы керек.

(МЕМСТ 12.4.128-83 ЕҚСЖ Қорғаныш каскалары. ЖТШ. БАСЫЛЫМ (2005ж. желтоқсан) № 1, 2, 3 өзгерістерімен, № 1 өзгерістер).

Каска 1-кестеге сәйкес екі өлшемде жасалуы керек. Көтергіш таспаның ұзындығын реттеу сатыларымен 10 мм-ден аспайды. Тұтынушының талап етуі бойынша 62-64 см үлкен өлшемді қалпақтар дайындауға рұқсат етіледі (МЕМСТ 12.4.128-83 ЕҚСЖ Қорғаныш каскалары. ЖТШ. БАСЫЛЫМ (2005ж. желтоқсан) № 1, 2, 3 өзгерістерімен, № 1, 2, 3 өзгерістер).
Тік қауіпсіз саңылау кемінде 25 мм болуы керек. Көлденең сақина саңылауы кемінде 5 мм және 20 мм-ден аспауы керек. Алдыңғы бөліктегі күнқағар мен жиектердің ені - 60 мм-ден аспайды, күнқағардың көлденең жазықтыққа еңкею бұрышы - 30°-тан аспайды.

Жеңіл каска үшін тік қауіпсіз саңылау кемінде 20 мм және 30 мм-ден аспауы керек, алдыңғы жағындағы күнқағар мен жиектердің ені 40 мм-ден аспауы керек (МЕМСТ 12.4.128-83 ЕҚСЖ Қорғаныш каскалары. ЖТШ. БАСЫЛЫМ (2005ж. желтоқсан) № 1, 2, 3 өзгерістерімен, № 1, 2, 3 өзгерістер).
Иек бауы алынбалы, ұзындығы реттелетін, ені 15-20 мм болуы керек.

Иек бауы бар касканың салмағы I өлшемі үшін 400 г, II өлшемі үшін 430 г және I және II өлшемді дөңгелек жиектері бар 480 г каскадан аспауы керек.

Иек бауы бар жеңіл каска салмағы I өлшемді каска үшін 300 г және II өлшемді каска үшін 330 г аспауы керек (МЕМСТ 12.4.128-83 ЕҚСЖ Қорғаныш каска. ЖТШ. БАСЫЛЫМ (2005ж. желтоқсан) № 1, 2, 3 өзгерістерімен, № 1, 3 өзгерістер).

Амортизатордың сәулелерінің ені кемінде 15 мм болуы керек.

Сыртқы түрі.
ҚОРҒАНЫШ КАСКАСЫ.
Беріктігі жоғары полиэтиленнен (HDPE), поликарбонаттан, пластиктен жасалған қатты қабықтан жасалған. Салмағы: 350 гр.

6 бекіту нүктесінде төмен тығыздықтағы полиэтилен текстиль таспасының шылбыры (LDPE). Шылбыр жұмсақ, кеуекті обтюратормен жабдықталған, ол ұзақ уақыт бойы ыңғайлы киюді қамтамасыз етеді. Тегіс реттеу (5 мм-ден аспайтын қадаммен) 52-ден 62 өлшемге дейінгі бас бойынша жылдам әрекет ететін қырылдақ реттегіші бар.

Каскада мыналар болуы керек:

- басына дұрыс бекіту үшін реттелетін иек бауы немесе қырылдағы;

- былғарыдан немесе жасанды былғарыдан жасалған бас доғасының маңдай жағына ендірме;

- желдету үшін жеткілікті кеңістік;

- көзілдірікті, құлаққапты, қалқандарды бекітуге арналған қалталар;

- желдетудің жиынтық ауданы - 162 мм² кем емес;

- өлшемі: ені 30,0 мм, ұзындығы 400 мм жарық қайтарғыш таспамен контурлық таңбалау *(көрсетілген параметрлердің жарық қайтарғыш таспасы қорғаныш каскамен жиынтықта болуы және каскаға жұмыскерлер өз бетінше желімдеуі мүмкін*).

1.1.2. ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.
Қорғаныш каскасы осы стандарттың талаптарына, бұйымға арналған техникалық құжаттамаға сәйкес, стандартты қабылдаған мемлекеттің аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық актілердің талаптары сақтаЛА отырып дайындалады.

Бас және мойын омыртқаларын құлаған заттардан зақымданудан қорғайтын қорғаныш құралы. Басты соққыдан қорғаудың негізгі функциясымен қатар, қорғаныш каскасы жұмысшыларды механикалық әсерлерден, күйіктерден, балқытылған материалдардың немесе химиялық заттардың шашырауынан, сондай-ақ ток өткізгіш бөліктерге кездейсоқ тиген кезде электр тогының соғуынан қорғай алады, аязға төзімді қасиеттері бар.

Каска кем дегенде 80 Дж энергиямен тік соққыға төтеп беруі керек, жеңіл каска үшін - кем дегенде 20 Дж (механикалық беріктік). Корпуста қиылысатын жарықтар мен ойықтардың пайда болуына, корпустың қалтасынан суспензияның шығуына, сондай-ақ ішкі жабдықтың

тұтастығын бұзуға жол берілмейді (МЕМСТ 12.4.128-83 ЕҚСЖҚ Қорғаныш каскалары. ЖТШ. БАСЫЛЫМ (2005ж. желтоқсан) № 1, 2, 3 өзгерістерімен, № 3 өзгерістер).

Энергиясы 50 Дж кем емес тік соққы кезінде, жеңіл каска үшін - 20 Дж кем емес (амортизация) каска басының макетіне берген күш 5 кН аспауы тиіс. Құлаған денені бәсеңдету бойынша амортизациялық қабілетін 98 Н·м/с асырмай орнатуға жол беріледі (МЕМСТ 12.4.128-83 ЕҚСЖҚ Қорғаныш каскалары. ЖТШ. БАСЫЛЫМ (2005ж. желтоқсан) № 1, 2, 3 өзгерістерімен, № 1, 3 өзгерістер).

Кем дегенде 30 Дж энергиясы бар өткір затпен соғылған кезде, кем дегенде 10 Дж соққы энергиясы бар жеңіл каска үшін (перфорация) каска оның бас макетінің бетіне тигізбеуі керек (МЕМСТ 12.4.128-83 ЕҚСЖ Қорғаныш каскалары. ЖТШ. БАСЫЛЫМ (2005ж. желтоқсан) № 1, 2, 3 өзгерістерімен, № 3 өзгерістер).

Каска корпусы жалыннан газ оттығын алып тастағаннан кейін 5 с-тан артық жанбауы тиіс (МЕМСТ 12.4.128-83 ЕҚСЖ Қорғаныш каска. ЖТШ. БАСЫЛЫМ (2005ж. желтоқсан) № 1, 2, 3 өзгерістерімен, № 1 өзгерістер).

Судың әсерінен каска корпусы деформацияланбауы керек және оның беріктік қасиеттері өзгермеуі керек (МЕМСТ 12.4.128-83 ЕҚСЖ Қорғаныш каскалары. ЖТШ. БАСЫЛЫМ (2005ж. желтоқсан) № 1, 2, 3 өзгерістерімен, № 3 өзгерістер).

Каска корпусы ток өткізгіш бөлшектермен жанасқанда кернеуі 440 В электр тогының соғуынан қорғауы керек. Екі сынақта да ағып кету тогы 1,2 мА аспауы керек (МЕМСТ 12.4.128-83 ЕҚСЖ Қорғаныш каскалары. ЖТШ. БАСЫЛЫМ (2005ж. желтоқсан) № 1, 2, 3 өзгерістерімен, № 1, 3 өзгерістер).

Ішкі жарақ бөлшектерінің корпуспен қосылу беріктігі әрбір қосылу нүктесінде кемінде 80 Н болуы тиіс. жеңіл каска үшін қосылу беріктігі кемінде 40 Н болуы тиіс (МЕМСТ 12.4.128-83 ЕҚСЖ Қорғаныш каскасы. ЖТШ. БАСЫЛЫМ (2005ж. желтоқсан) № 1, 2, 3 өзгерістерімен, № 3 өзгерістер).

Каска корпусы мынадай химиялық орталардың әсерінен кейін деформацияланбауы және беріктік қасиеттерін өзгертпеуі керек: күкірт қышқылы мен натрий гидроксиді ерітінділері, трансформатор майы немесе басқа минералды майлар, автомобиль бензині.

Каскаға бекітілетін кез келген құрылғылардың конструкциясында қандай да бір оқиға болған жағдайда каска киюшінің жарақат алу қаупін болдырмау мүмкіндігі көзделуге тиіс. Атап айтқанда, дулығаның ішінде жарақат тудыруы мүмкін металл немесе басқа қатты шығыңқы жерлер болмауы керек.

Ішкі жабдықтың тігістері қажалудан қорғалуы керек.

Конструкциядағы көзделген желдеткіш саңылаулар касканың төменгі жиектерінің астына таза ауаның түсуін, каска корпусының жоғарғы үштен бір бөлігіндегі саңылаулар арқылы шығуын жақсы желдетуді қамтамасыз етуі тиіс.

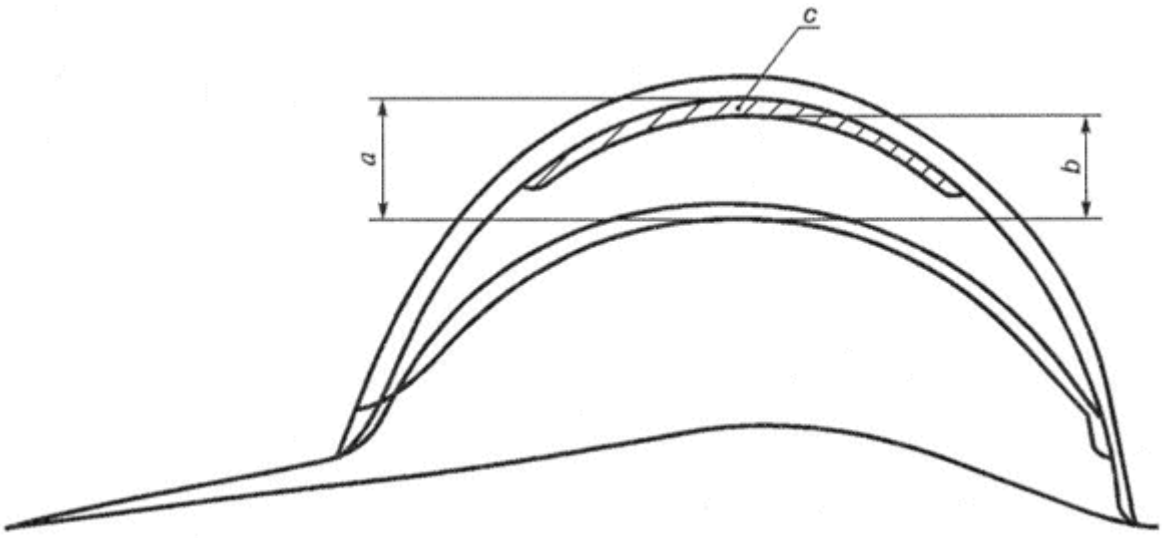

a - ішкі тік қашықтық; *b* - тік қауіпсіз алшақтық; *c* - қорғаныш қаптамасы.

1-сурет - Ішкі тік қашықтық және тік қауіпсіз алшақтық.

ҚОРҒАНЫШ КАСКАСЫ

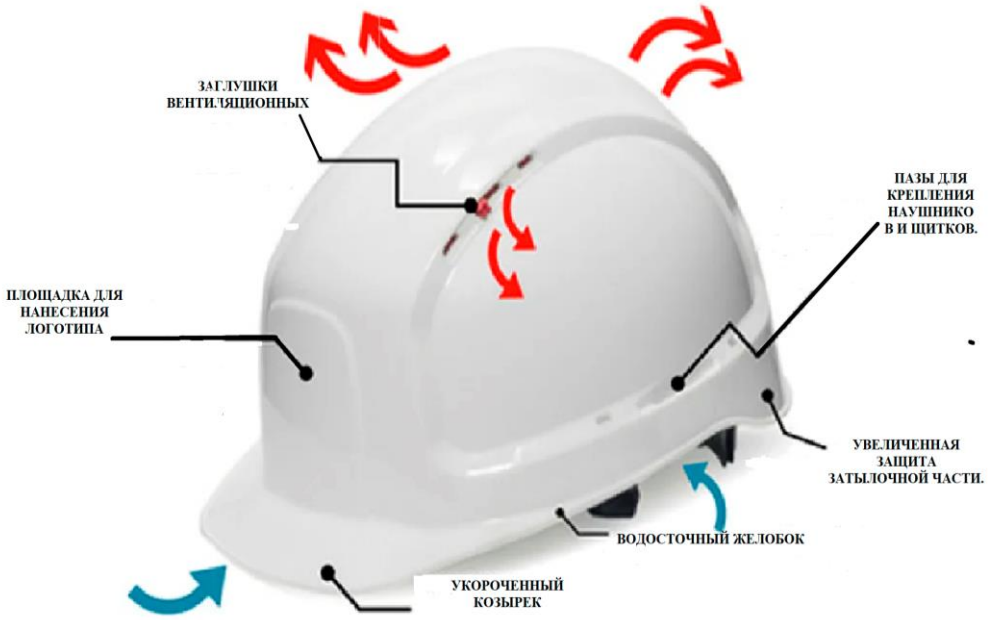
ЗАГЛУШКИ ВЕНТИЛЯЦИОННЫХ
ПАЗЫ ДЛЯ КРЕПЛЕНИЯ НАУШНИКОВ И ЩИТКОВ.
ПЛОЩАДКА ДЛЯ НАНЕСЕНИЯ ЛОГОТИПА
УВЕЛИЧЕННАЯ ЗАЩИТА ЗАТЫЛОЧНОЙ ЧАСТИ.
ВОДОСТОЧНЫЙ ЖЕЛОБОК
УКОРОЧЕННЫЙ КОЗЫРЕК

2-сурет.

3 сурет. Техникалық эскиз.

Үлгі эталонын өндіру үшін қорғаныш каскасын өлшеу мәндері.

Эталондық үлгінің өлшемі: модельді әзірлеу кезінде ерлер бас киімінің үлгілік өлшемі– 58-өлшем болып қабылданды.

2-кесте

Эталон үлгісін өндіру үшін қорғаныш каскасын өлшеу мәндері

р/с №	Өлшем атауы	Каскалардың өлшем нормалары	
		I	II
1.	*А* корпусының биіктігі, артық емес	160	165
2.	Ішкі жарақтың тереңдігі *б*, кемінде	80	85
3.	Жиектердің ені *г*, артық емес	15	

4.	Күнқағардың ені *в*, артық емес	60
5.	Тік қауіпсіз саңылауы *е*	25-тен 50-ге дейін
6.	Каска корпусы мен көтергіш таспа арасындағы сақина саңылауы *д*	5-тен 20-ға дейін

Шикізатқа, материалдарға және сатып алынған өнімдерге қойылатын талаптар.
Физика-механикалық көрсеткіштер.

№ р/н	Материалдардың атауы	Ауытқу нормасы	Нормативтік-техникалық құжаттама (НТҚ)	Материалдардың арналуы
1	Беріктігі жоғары полиэтиленнен (HDPE), поликарбонаттан, пластиктен жасалған қатты қабық. Салмағы – 350 гр. <u>Негізгі сипаттамалары:</u> - 30дж энергиясы бар конустың перфорациясына төзімділік. - Касканың басқа беретін амортизациялық күш, каска корпусына кемінде 50 Дж энергиясы бар тік соққы кезінде 5 кН аспайды; - Электр өткізгіштік - 1200 в кернеу кезінде 1,2 мА кем; - Кем дегенде 50 Дж энергиясы бар тік соққыдан қорғау (механикалық беріктік). Корпуста жарықтар мен ойықтардың пайда болуына, корпустың қалтасынан суспензияның шығуына, сондай-ақ ішкі	+/- 5 %.	МЕМСТ 12.4.128-83 ЕҚСЖ Қорғаныш каскалары. ЖТШ; МЕМСТ EN 397-2012 ЕҚСЖ Қорғаныш каскалары. ЖТТ; МЕМСТ 9733.4-83 Текстиль материалдар. Бояудың жууға төзімділігін сынау әдістері; МЕМСТ 9733.1-91 Текстиль материалдар. Бояудың жарыққа төзімділігін сынау әдістері; Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар; МЕМСТ 23948-80 Қабылдау ережелері; МЕМСТ 30304-95 (ISO 4674-77) Резеңке немесе пластмассамен қапталған маталар	Қорғаныш каскасын дайындау үшін.

	жабдықтың тұтастығын бұзуға жол берілмейді; - 440 В дейінгі кернеудегі электр өткізгіштермен қысқа мерзімді байланыстан қорғау; - Каскаларды қолданудың температуралық диапазоны -50°С-тан +50°С-қа дейін;		Аршылуға төзімділігін айқындау МЕМСТ 30303-95 (ISO 1421-77) Резеңке немесе пластмассамен қапталған маталар Жыртылу жүктемесін және жыртылу кезіндегі ұзаруын айқындау	
2	Басқа материалдар мен сатып алынған өнімдер:	+/- 5%.	МЕМСТ 12.4.115-82 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар (N 1, 2 өзгерістерімен). МЕМСТ 12.4.011-89 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жұмыс істеушілердің қорғаныш құралдары. Жалпы талаптар және жіктеу. МЕМСТ 4103-82 Сапаны бақылау әдістері; МЕМСТ 10581-91 Таңбалау, тасымалдау, орау және сақтау;	
Ескертпе: Негізгі бөліктердің ұзындығы, өлшемі және егжей-тегжейі тапсырыс берушімен келісіледі.				

1.1.3. ЖИЫНТЫҚТЫЛЫҒЫ.

Қорғаныш каскасы.

Қорғаныш каскасы өндіруші кәсіпорындарда жиынтықталады.

1.1.4. ТАҢБАЛАНУЫ. ҚАПТАЛУЫ.

Әрбір касканың затбелгісі болуы керек, ол бұйымның өзіне немесе алып тастау қиын болатын затбелгіге салынады.

Ақпарат кез келген бедерлеу тәсілімен (оның ішінде бедерлеу, жібекбаспа, нақыштау, құю, қалыптау) не тікелей бұйымның өзіне немесе бұйымға бекітілген алып тастау қиын болатын затбелгіге өшпейтін бояумен жазылуы тиіс.

Ақпаратты пиктограмма түріндегі қолдануға жол беріледі, ол бұйымның қауіптілік көрсеткіштері немесе қолданылу саласы ретінде пайдаланыла алады. Ақпарат оңай оқылатын болуы тиіс, бұйымды сақтау, тасымалдау, өткізу және пайдалану кезінде сақтау мерзімі, қызмет ету мерзімі және (немесе) кепілдік мерзімі ішінде өшпестей төзімді болуы тиіс.

Таңбалануы түсінікті, оқуға оңай және қаптамасын шешпей-ақ тексеруге болатындай бұйымның (жапсырмасының) бетіне салынуы тиіс.

Қорғаныш қасиеттерін белгілеу - МЕМСТ 12.4.103 бойынша. МЕМСТ EN 340 бойынша қорғаныш қасиеттерін қорғау класын көрсете отырып белгілеуге жол беріледі.

Тапсырысшыға тапсырған кезде міндетті түрде тауарға мынадай таңбалауды ұсынуға тиіс:

Барлық каскалар орнықты таңбалануы керек – МЕМСТ МЕМСТ 397-2012 ЕҚСЖ Қорғаныш каскалары. ЖТШ, оларда мынадай мәліметтер болуы тиіс:

1) осы стандарттың нөмірі;
2) дайындаушының атауы немесе идентификаторы;
3) дайындаған жылы мен тоқсаны;
4) каска түрі (өндіруші тағайындаған белгі). Бұл түрі корпуста да, ішкі қондырғыда да көрсетілуі керек;
5) өлшемі немесе өлшемдер диапазоны (сантиметр). Бұл ақпарат корпуста да, ішкі жабдықта да көрсетілуі керек;
6) ISO 472 (ABS, PND, PC, PA және т.б.) сәйкес корпус материалының қысқартылған атауы.

Әрбір каскаға құйылған, бедерлі таңбалау немесе 3-кестеге сәйкес қосымша талаптарды қамтуы тиіс тұрақты жапсырма жапсырылуы тиіс

3-кесте

Қосымша талаптар бойынша таңбалау

қосымша талап	таңбалау/затбелгі
өте төмен температура	-20°C, -30°C, -40°C немесе -50°C (сәйкестігіне қарай)
өте жоғары температура	+ 150°C

электрлік қасиеттері	~ 440 В
бүйірлік деформация	БД
металл шашырауы	МШ

Әр каскаға мынадай нақты әрі толық мәліметтер қоса берілуі тиіс:

1) дайындаушының атауы және мекенжайы;
2) реттеу, кию, сақтау, қолдану, тазалау, дезинфекциялау, техникалық қызмет көрсету, жұмыс істеу және сақтау бойынша нұсқаулар немесе ұсыныстар. Тазалау, жұмыс күйінде ұстау немесе дезинфекциялау үшін ұсынылатын заттар каскаға қолайсыз әсер етпеуі немесе дайындаушының нұсқауларына сәйкес қолданған кезде каска киюшіге қандай да бір белгілі ықтимал зиянды әсер етпеуі тиіс;
3) тиісті қосымша керек-жарақтар және тиісті қосалқы бөлшектер туралы мәліметтер;
4) таңбалаудың мәні, сондай-ақ қандай да бір қолайсыз факторларға байланысты касканы пайдалануды шектеу туралы мәліметтер;
5) каска мен оның құрамдас бөліктерін пайдалану мерзімінің аяқталатын күні;
6) каска тасымалдау кезінде қолданылатын орау материалы туралы ақпарат.
7) белгіленген тәртіппен әзірленген және бекітілген пайдалану құжаттамасы.

Тауарды сертификаттың немесе сәйкестік декларациясының көшірмесімен міндетті түрде растау

Жеке қаптаманың болуы – міндетті. МЕМСТ 10581 сәйкес қаптама.

Каска тұтынушыға тасымалдау кезінде олардың сақталуын қамтамасыз ететін ыдыста жеткізілуі тиіс. Буып-түю материалдарына және буып-түю тәсіліне қойылатын талаптар нақты типтегі каскаларға арналған нормативтік құжаттарда белгіленеді.

Бұйымдардың орамасы тасымалдау және сақтау кезінде тауардың сақталуын қамтамасыз етуі тиіс. Әр қаптаманың алдыңғы жағында оралған бұйымдардың саны мен өлшемі көрсетілген орау жапсырмасы немесе орау парағы болуы тиіс.

1.1.5. ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Қорғаныш каскасы қауіпті немесе зиянды факторларды туындату көзі және пайдалану кезінде жазатайым оқиғалардың себебі болмауы керек.
Қорғаныш каскасын дайындауға арналған материалдар, жиынтықтаушы бұйымдар мен фурнитура санитариялық-химиялық, органолептикалық және токсикологиялық-гигиеналық көрсеткіштердің белгіленген нормативтеріне сәйкес келуге тиіс.
Қорғаныш каскасын кәдеге жарату тәсілдері қоршаған ортаға зиян келтірмеуі керек және оларды өндіруші айқындауы тиіс.

1.1.6. ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ТАЛАПТАР.

СТ РК ISO 14001-2016 «Экологиялық менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық».

Осы стандарт ұйым өз қызметінің экологиялық нәтижелерін жақсарту үшін қолдана алатын экологиялық менеджмент жүйесіне қойылатын талаптарды белгілейді. Бұл стандарт экология

саласындағы жауапкершілігін жүйелі негізде басқаруға ұмтылатын ұйымның пайдалануына арналған.

1.1.7. БАҚЫЛАУ ӘДІСТЕРІ.

Бұйымдарды қабылдау – МЕМСТ 4103-82 «Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері (№1 өзгеріспен)».
Дайын бұйымның сызықтық өлшемдерін бақылау құралдары: МЕМСТ 7502-98 «Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Техникалық шарттар».

1.1.8. ӨНДІРУШІНІҢ КЕПІЛДІГІ.

Өндіруші тұтынушы пайдалану құжаттамасында белгіленген тасымалдау, сақтау және пайдалану шарттарын сақтаған жағдайда, каскалардың дайындалған күннен бастап кемінде екі жыл мерзімге осы стандарттың талаптарына сәйкестігіне кепілдік беруі тиіс.
Төмен қысымды полиэтиленнен жасалған каскалардың жарамдылық мерзімі олар жасалған күннен бастап пайдаланудан алынғанға дейін мыналардан ұзақ болмауы тиіс:

1) 3 жыл – суық немесе ыстық климатта ашық ауада;
2) 3,5 жыл - қоңыржай климатта ашық ауада;
3) 4 жыл - металлургия өндірісінің ыстық цехтарында.

1.2. Металлургиялық өндірістің жылытылатын үй-жайларында шыны талшықтан жасалған каскалардың жарамдылық мерзімі - 3 жылдан аспайды.

1.1.9. НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР

1. МЕМСТ 12.4.128-83 ЕҚСЖ Қорғаныш каскалары. ЖТШ.
2. МЕМСТ EN 397-2012 ЕҚСЖ Қорғаныш каскалары. ЖТТ.
3. МЕМСТ 9733.4-83 Текстиль материалдар. Бояудың жууға төзімділігін сынау әдістері.
4. МЕМСТ 9733.1-91 Текстиль материалдар. Бояудың жарыққа төзімділігін сынау әдістері.
5. МЕМСТ ISO 3758 Текстиль бұйымдары. Күтім бойынша символдармен таңбалау.
6. МЕМСТ 4103 Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері.
7. МЕМСТ 10581 Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау.
8. МЕМСТ 11209 Арнайы киімге арналған маталар. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдісі.
9. МЕМСТ 12807 Тігін бұйымдары. Тігістердің, сырма тігістердің және жапсар тігістердің жіктелуі.
10. МЕМСТ 20521 Тігін өндірісі технологиясы. Терминдер мен анықтамалар.
11. МЕМСТ 29122 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар.
12. МЕМСТ 31399 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.
13. МЕМСТ 31400 Аса үлкен өлшемдегі ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.
14. МЕМСТ 15.007 - 88 Бұйымды әзірлеу және өндіріске қою жүйесі. Жеңіл өнеркәсіп өнімдері. Негізгі ережелер.
15. МЕМСТ 23948-80 Қабылдау ережелері.
16. МЕМСТ 4103-82 Сапаны бақылау әдістері;
17. МЕМСТ 30304-95 (ISO 4674-77) Резеңке немесе пластмассамен қапталған маталар. Жұлынуға қарсылықты айқындау.

18. МЕМСТ 30303-95 (ISO 1421-77). Резеңке немесе пластмассамен қапталған маталар. Жыртылу жүктемесін және жыртылу кезіндегі ұзаруын айқындау.

1.2. ҚОРҒАНЫШ КАСКА АСТЫНАН КИЕТІН ЖЫЛЫ ТОҚЫМА ЖҰМСАҚ ДУЛЫҒА

Модель атауы: Қорғаныш каска астынан киетін жылы тоқыма жұмсақ дулыға.
Арналуы: тоқыма жұмсақ дулыға киімнің бірінші қабатына жатады: З –жалпы өндірістік ластанудан, Ми – қажалудан, Тн – төмен ауа температураларынан.
Өндірістік ортаның бірнеше зиянды және қауіпті факторларының бір мезгілде әсер ету жағдайында маусымдық пайдалан мен қолдануға арналған, барлық мәлімделген зиянды (қауіпті) өндірістік факторлардан тиімді қорғанышты қамтамасыз етуге тиіс. Жұмсақ дулыға арналуы бойынша қорғаныш қасиеттеріне қарай мынадай кіші топтарға бөлінуі мүмкін:

- Жалпы өндірістік ластанудан (З), соның ішінде санитарлық және жеңіл ластанулардан (Зо) қорғайтын жұмсақ дулыға;
- Қозғалмалы механизм бөліктерінің ұстап қалу механикалық әсерінен қорғайтын жұмсақ дулыға (Мд);
- Механикалық қажалу әсерінен қорғайтын жұмсақ дулыға (Ми);
- Тесілу мен кесілудің механикалық әсерінен қорғайтын жұмсақ дулыға (Мп).

1.2.1. ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР

Негізгі параметрлері мен сипаттамалары.
Тоқыма жұмсақ дулығаның дайындалатын түрлері - МЕМСТ 33378-2015 Тоқыма бас киімдер. Жалпы техникалық шарттар.
Жұмсақ дулыға МЕМСТ бойынша жіктемелерге сәйкес ерлердің типтік фигураларына дайындалады:

- МЕМСТ 31399-2009 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

1-кесте

Ерлерге арналған жұмсақ дулығаның үлгілік бас киімдерінің өлшемдері

Бас киімдер	Өлшемдері
Ерлер	54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61,62,63,64
Ескертпе: *1. 1-кестеде көзделмеген бастың айналымы бойынша стандартты емес өлшемдегі бас киімдер тұтынушының келісімі бойынша дайындалады.* *2. Өлшемді реттейтін бөліктері бар бас киімдерді дайындауға рұқсат етіледі.*	

Жұмсақ дулығаның өлшемі адамның басының айналымына сәйкес келетін ішкі шеңбердің ұзындығымен сантиметрмен айқындалады.

Бастың айналымы шүйденің ең шығыңқы нүктесі мен маңдайдың ортасы арқылы өлшенеді. Таспа алдыңғы жағынан тұйықталуы керек.
Өлшемдердің пайыздық арақатынасы тапсырыстар кезінде айқындалады және оны тұтынушы (сауда ұйымы) өндірушімен келісе отырып өзгерте алады.
Бұйым өлшемдерінің абсолютті мәндері модельдің техникалық сипаттамасында көрсетілуі керек.
Жұмсақ дулығаның сызықтық өлшемдерінің номиналды мәндерінен шекті ауытқулары:

р/с №	Өлшеу орындарының атауы	Бұйымдар үшін рұқсат етілген ауытқу	
		түкті материалдардан басқа барлық материалдардан жасалғандар	түкті материалдардан және қалыпталып жасалғандар
1	Ішкі шеңбер ұзындығы	±0,5	±0,5
2	Түбінің ұзындығы	±0,3	±0,6
3	Түбінің ені	±0,3	±0,6
4	Қабырға биіктігі	±0,2	±0,5
5	Жұмсақ дулыға ұзындығы	±0,3	±0,5

Жұмсақ дулығаның өлшемі адамның басының өлшеміне сәйкес келуі тиіс.
Эргономиялық талаптар.
Дайын жұмсақ дулыға сыртқы түрі, өлшемі және дайындалу сапасы бойынша осы стандарттың талаптарына, модельдің техникалық сипаттамасына және МЕМСТ 15.007 "Өнімді әзірлеу және өндіріске қою жүйесі. Жеңіл өнеркәсіп өнімдері" бойынша бекітілген үлгі-эталонға сәйкес келуі тиіс.
Негізгі ережелер:
- жұмсақ дулығаны пайдалану ыңғайлылығы;
- бөліктер мен тораптардың функционалдық орналасуы;
- метеорологиялық жағдайлар немесе дене белсенділігі деңгейі өзгерген кезде қоршаған ортамен жылу алмасуды реттеу мүмкіндігі;
- құлақшын мен оның бөліктерінің пропорционалдығы.

Жұмсақ дулығаны түрлі модельдер мен конструкцияларда дайындайды: бүйірлерінде жырықтарымен, пелеринасымен, көз бен ауыз ашық қалатын, тек көздер ашық қалатын.
Жұмсақ дулыға бөлек, сондай-ақ тиісті НҚ талаптарына сәйкес дайындалған басқа да бұйымдармен бірге шығарылады.
Тоқыма жұмсақ дулыға сызбаларының негізін құруға арналған құрылымдық қосымдар.

2-кесте

Жұмсақ дулыға ілмектерінің санын құрылымдық есептеу, см

р/с №	Тігістің еніне қосымша $К_1$	Материалдың қалыңдығына қосымша $К_2$	Терінің қалыңдығына қосымша $К_6$	Сәндік-құрылымдық қосым $К_7$	Механикалық немесе ылғалды-жылумен өңдеу кезінде ширатуға қосымша

1	0,5	1,0	0,8	1,0	0,6

Сыртқы түрі.

ҚОРҒАНЫШ КАСКА АСТЫНАН КИЕТІН ЖЫЛЫ ТОҚЫМА ЖҰМСАҚ ДУЛЫҒА.

Ерлерге арналған тоқыма жұмсақ дулыға, көзі ашық, бүйірінде 10,0 см жырықтары бар. Басты төмен температуралардан және механикалық әсерден қорғайтын стандартты модель, ыңғайлы, шыдас береді, бас пен мойынды жауып тұрады. Тегіс жапсар тігістер бұйымның ыңғайлы отыруына ықпал етеді. Алдыңғы ойығы тоқыма жиекпен өңделеді. Каска астына жұмсақ дулыға ретінде қолданылады.

Каска астынан киетін жұмсақ дулыға. Иірілген мақта жіптен жасалған жіңішке тоқыма жұмсақ дулыға – басты, бетті, мойынды желден қорғайтын әмбебап бас киім. Жұмсақ дулыға табиғи мақта матадан тігілген. Мұнай-газ өнеркәсібінде, сондай-ақ тау-кен өндірісінде жұмыс істейтін жұмыскерлер үшін жұмсақ дулыға немесе ішкі бөрік ретінде пайдаланылады. Маска бетті жел, шаң, суық сияқты зиянды әсерлерден, жәндіктерден қорғайды, тек көзді ашық қалдырады. Маска берік, жақсы созылатын материалдан жасалған. Жоғарғы жағы екі бөліктен тұрады. Жұмсақ дулығаның шеттері мен көз аймағы қиғаш жиекпен өңделеді. Төрт жіпті оверлокпен өңделген тегіс тігістердің болуы каска астарымен максималды жанасуға мүмкіндік береді. Тегіс тігістер теріні қажамайды, ал анатомиялық пішілуі бас пен беттің контурына қонымды. Тығыздығы жеткілікті болатын материал иек пен мойынды каска бауының қажауынан қорғайды және бастың бүкіл аймағында біркелкі орналасады, сонымен қатар тіпті ұзақ уақыт киілген кезде де матасы сырғымайды, бұралып қалмайды. Ерекшеліктері:

• тыныс алу және ылғалды бақылау
; * көзге арналған ойығы•
* Өлшем санаты: ересектер үшін;

Матаның құрамы: Тоқыма мата, жіңішке тығыз тоқыма 155-160 гр/м, 100% м/м. МЕМСТ 32118-2013. МЕМСТ 15.004-88. Бұйымның материалы сапасына сәйкес болуы керек және ешқандай ақаулары болмауы керек (қатпарлану, қыртыстану, тақырлану, көп қылшық, жыртылу, икемділігі мен жұмсақтығының жоғалуы, қатты, сынғыштық, борпылдақ, бұйралану, қампаю, ысылып қалу, деформация, пішінінің жойылуы, матасындағы "түйнектер" және басқа ақаулар). Қолданылатын жіптер, бұйымның тігістері де сапалы, берік, төзімді болуы тиіс, яғни сан рет созылуға төзімді, қажалуға төзімді болуы керек, тігіс ақаулары болмауы керек (түзу тігілмеу, қисық кеткен тігіс сызығы, тігістің шығыңқы жіптері, тігілмей қалған жерлері, өткізіп алған тігістер, әлсіз (немесе тым тартылған) тігіс және басқа ақаулар). Бұйымның материалы зиянды заттар бөлмеуі тиіс, санитарлық-химиялық, органолептикалық және токсикологиялық-гигиеналық көрсеткіштерге сәйкес келуі керек, қолдануға (киіп жүруге) ыңғайлы болуы керек және жұмыс кезінде қызметкердің қимылын шектемеуі керек. Әлеуетті өнім берушілер электрондық сатып алудың ақпараттық жүйесінде өтінімдерді ашу уақыты мен күні өткенге дейін, жарамдылығы, соның ішінде дала жағдайында қолданылуы тұрғысынан тексеру немесе талдау, сынақтар жүргізу үшін тәжірибелік (көрнекі) үлгінің сұратылып отырған Стандарттарға, МЕМСТ-ға сәйкестігін, сапасын, өлшемін растайтын дайындаушы зауыттың атаулы мөртабандары (биркасы) басылған тауардың тәжірибелік (көрнекі) үлгілерін беруге міндетті. Ұсынылатын Тауардың тәжірибелік (көрнекі) үлгісінің өлшемі Техникалық тапсырма талаптарына сәйкес мәлімделетін тауарлар шеңберіне (шеңберінде) сәйкес келуге тиіс.

Жұмсақ дулыға өлшемі – 58
Жұмсақ дулығаның ұзындығы – 45,0 см.

1.2.2. ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Тоқыма жұмсақ дулыға осы стандарттың талаптарына, бұйымға арналған техникалық құжаттамаға сәйкес, стандартты қабылдаған мемлекеттің аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық актілердің талаптары сақтаЛА отырып дайындалады.
Бас киімнің өлшемі адамның басының айналымына сәйкес келетін ішкі шеңбердің ұзындығымен сантиметрмен айқындалады. Бастың айналымы шүйденің ең шығыңқы нүктесі мен маңдайдың ортасы арқылы өлшенеді. Өлшеу таспасын алдыңғы жағынан тұйықтау керек.
Белгіленген сызықтық өлшемдерден рұқсат етілген ауытқулар мыналардан аспауы тиіс:
- ұзындығы бойынша - ±2,0 см;
- ені бойынша - ±1,0 см.
Жұмсақ дулығаның өлшеу мәндері модельдің техникалық сипаттамасында көрсетілуі тиіс.
Қысқы тоқыма жұмсақ дулығаның түйіспе тігістері тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар бойынша тігілуі тиіс - МЕМСТ 29122.

1-сурет.
Қорғаныш каска астынан киетін жылы тоқыма жұмсақ дулыға.

Эталон үлгісін өндіру үшін тоқыма жұмсақ дулығаның өлшеу мәндері.

Эталон үлгінің өлшемі: модельді әзірлеу кезінде ерлер бас киімінің үлгілік өлшемі – 58-өлшем болып қабылданды.

3-кесте

Эталон үлгісін өндіру үшін тоқыма жұмсақ дулығаның өлшеу мәндері.

Сызбадағы өлшеу нөмірі	Өлшем атауы	Өлшемі					Рұқсат етілетін ауытқу
		54	56	58	60	62	
1.	Ішкі шеңбер ұзындығы	55,0	57,0	59,0	61,0	63,0	+1,0

2.	Жұмсақ дулыға ұзындығы	40,8	41,4	42,0	42,6	43,2	±0,3

Шикізатқа, материалдарға және сатып алынған өнімдерге қойылатын талаптар.
Физика-механикалық көрсеткіштер.

р/с №	Материалдар құжаттамасының атауы (МҚА)	Ауытқу нормасы	Нормативтік техникалық	Материалдардың арналуы
1	Тоқыма мата, Иірілген жіптің құрамы: Мақта - 100% м/м	+/- 5 %.	МЕМСТ 28554-90 Тоқыма мата. Жалпы техникалық талаптар (түзетілген)	үстіңгі бөліктерді дайындауға арналған материал
2	Тоқыма мата, жұқа тығыз тоқыма 155-160 гр/м. Мақта астарының құрамы 100 % Астар тығыздығы 600 г/м2 Жыртылу жүктемесі: - негіз бойынша (ұзындығы), Н, кемінде - 500 арқау бойынша (ені), Н, кемінде - 400 Жұлынуға төзімділігі: - негіз бойынша (ұзындығы бойынша), Н, кемінде - 40 арқау бойынша (ені), Н, кемінде - 30 Суланғаннан және кептірілгеннен кейін өлшемінің	+/- 5 %.	КО ТР 019/2011. Жеке қорғаныш құралдарының кедендік техникалық регламент қауіпсіздігі туралы Кеден одағының техникалық регламенті (2019 жылғы 28 мамырдағы өзгерістермен) МЕМСТ 32118-2013.Бас киімдер. Жалпы техникалық шарттар. МЕМСТ 15.004-88 Бұйымды әзірлеу және өндіріске қою жүйесі. Жеке қорғаныш құралдары.	

	өзгеруі: - негіз бойынша (ұзындығы),%, артық емес — 2,5 арқау бойынша (ені),%, 2,5 аспайды Жылу ағыны әсеріне төзімділік 5,0 кВт/м2, с, кемінде - 240 Ашық жалын әсеріне төзімділік, с, кемінде - 15 Қоршаған орта температурасының 300 С дейінгі әсеріне төзімділік, с, кемінде - 300			
3	Басқа материалдар мен сатып алынған өнімдер: Иірілген жіп, тоқыма мата	+/- *5 %.*	МЕМСТ 33378-2015; Тоқыма бас киімдер. Жалпы техникалық шарттар. МЕМСТ 9176-87 Тоқыма бұйымдар. Тігістерді сынау әдістері МЕМСТ 12.4.115-82 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар (N 1, 2 өзгерістерімен). МЕМСТ 12.4.011-89 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жұмыс істеушілердің қорғаныш құралдары. Жалпы талаптар және жіктеу. МЕМСТ 4103-82 Сапаны бақылау әдістері;	

			МЕМСТ 10581-91 Таңбалау, тасымалдау, орау және сақтау;	
Ескертпелер: *Беттік тығыздығы бойынша, шикізат құрамы бойынша рұқсат етілген ауытқулар ±5%* *Астардың, жіптердің, фурнитураның түсі негізгі материалдың түсімен үйлесуі керек.* *Негізгі бөліктердің ұзындығы, өлшемі және егжей-тегжейі тапсырыс берушімен келісіледі.*				

1.2.3. ЖИЫНТЫҚТЫЛЫҒЫ.

Қорғаныш каска астынан киетін жылы тоқыма жұмсақ дулыға.
Тоқыма жұмсақ дулыға өндіруші кәсіпорындарда жиынтықталады.

1.2.4. ТАҢБАЛАНУЫ. ҚАПТАЛУЫ.

Әрбір жұмсақ дулыға таңбалануы керек, ол бұйымның өзіне немесе алып тастау қиын болатын затбелгіге салынады.

Ақпарат кез келген бедерлеу тәсілімен (оның ішінде бедерлеу, жібекбаспа, нақыштау, құю, қалыптау) не тікелей бұйымның өзіне немесе бұйымға бекітілген алып тастау қиын болатын затбелгіге өшпейтін бояумен жазылуы тиіс.

Ақпарат оңай оқылатын болуы тиіс, жұмсақ дулығаны сақтау, тасымалдау, өткізу және пайдалану кезінде сақтау мерзімі, қызмет ету мерзімі және (немесе) кепілдік мерзімі ішінде өшпестей төзімді болуы тиіс.

Тұтынушыға арналған ақпарат бұйымның әрбір бірлігінде қаптамасында (ыдысында), затбелгісінде, жапсырмасында, құжаттарында, жадынамаларында (қосымша парақтарда, ақпараттық парақтарда) оқуға (танысуға) ыңғайлы орнында орналастырылады.

Тұтынушы үшін жұмсақ дулығаның сәйкестігін растау ақпаратын дайындаушы және (немесе) уәкілетті дайындаушы тұлға және (немесе) импорттаушы мынадай түрде береді:

- стандарттау жөніндегі қолданыстағы құжаттарға сәйкес салынған сәйкестік белгісі (бар болса);
- өніммен бірге жүретін Заңға сәйкес сәйкестік сертификаты (сәйкестік сертификатының көшірмесі) немесе сәйкестік декларациясы (сәйкестік декларациясының көшірмесіhttps://online.zakon.kz/Document/?doc_id=35533192 - sub_id=320000)». *(Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрінің 2021 жылғы 21 мамырдағы № 348-НҚ бұйрығымен бекітілген «Өнімді таңбалауға қойылатын талаптар» техникалық регламенті көзделген).*

Таңбалануы түсінікті, оқуға оңай және қаптамасын шешпей-ақ тексеруге болатындай жұмсақ дулығаның (жапсырмасының) бетіне салынуы тиіс.

Тапсырысшыға тапсырған кезде міндетті түрде тауарға мынадай таңбалауды ұсынуға тиіс:

1. Жұмсақ дулығаның теріс жағына күтім мен өлшем белгілері көрсетілген бояу таңба салынады.

2. Дайындаушы зауыттың логотипі мен атауы, мекенжайы, бұйымның атауы, стандарттың нөмірі, бас айналымының өлшемі, моделі, шығарылған күні көрсетілген дайындаушы зауыттың ілмекті қағаз жапсырмасы жеткізушінің ТББ (техникалық бақылау бөлімі) бақылаушысының белгісі қойылып, жұмсақ дулығаның шетіне бекітіледі *(МЕМСТ 10581-91 стандартында 1.2-тармақ - бас киімдерді таңбалау 1-кесте 31-позиция - Басты қорғау құралдары - дулығалар, жұмсақ дулығалар, бөріктер, береттер, қалпақтар - жапсырма бұйымның шетіне бекітіледі; бұйымның теріс жағына күтім мен өлшем белгілерін көрсете отырып, бояу таңба қойылады. Картон жапсырмасы болмаған жағдайда (бас киімде қолданудың орынсыздығына байланысты) барлық ақпаратты мата жапсырмасына салуға болады.)*

Жеке қаптаманың болуы – міндетті. МЕМСТ 10581-ге сәйкес қаптама (бас киім бөлігінде).

Бұйымдардың орамасы тасымалдау және сақтау кезінде тауардың сақталуын қамтамасыз етуі тиіс. Әр қаптаманың алдыңғы жағында оралған бұйымдардың саны, түсі мен өлшемі көрсетілген орау жапсырмасы немесе орау парағы болуы тиіс.

1.2.5. ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Тоқыма жұмсақ дулыға қауіпті немесе зиянды факторларды туындату көзі және пайдалану кезінде жазатайым оқиғалардың себебі болмауы тиіс.

Тоқыма жұмсақ дулыға дайындауға арналған материалдар, жиынтықтаушы бұйымдар мен фурнитура санитариялық-химиялық, органолептикалық және токсикологиялық-гигиеналық көрсеткіштердің белгіленген нормативтеріне сәйкес келуге тиіс.

Тоқыма жұмсақ дулығаны кәдеге жарату тәсілдері қоршаған ортаға зиян келтірмеуі керек және оларды өндіруші айқындауы тиіс.

1.2.6. ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ТАЛАПТАР.

СТ РК ISO 14001-2016 «Экологиялық менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық».

Осы стандарт ұйым өз қызметінің экологиялық нәтижелерін жақсарту үшін қолдана алатын экологиялық менеджмент жүйесіне қойылатын талаптарды белгілейді. Бұл стандарт экология саласындағы жауапкершілігін жүйелі негізде басқаруға ұмтылатын ұйымның пайдалануына арналған.

1.2.7. БАҚЫЛАУ ӘДІСТЕРІ.

Бұйымдарды қабылдау – МЕМСТ 4103-82 «Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері (№1 өзгеріспен)».

Дайын бұйымның сызықтық өлшемдерін бақылау құралдары: МЕМСТ 7502-98 «Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Техникалық шарттар».

1.2.8. ӨНДІРУШІНІҢ КЕПІЛДІГІ.

Тұтынушы тасымалдау, сақтау талаптары мен пайдалану жөніндегі нұсқауларды сақтаған кезде жұмсақ дулығаға мынадай кепілдік мерзімі белгіленеді:

пайдалану – белгіленген тәртіппен бекітілген салалық нормаларға сәйкес;

сақтау - өндірушінің техникалық құжаттамасында белгіленген нормативтерге сәйкес.

1.2.9. НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР.

1. МЕМСТ 33378-2015; Тоқыма бас киімдер. Жалпы техникалық шарттар.
2. МЕМСТ ISO 3758 Текстиль бұйымдары. Күтім бойынша символдармен таңбалау.
3. МЕМСТ 4103 Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері.
4. МЕМСТ 10581 Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау.
5. МЕМСТ 12807 Тігін бұйымдары. Тігістердің, сырма тігістердің және жапсар тігістердің жіктелуі.
6. МЕМСТ 22977 Тігін бұйымдарының бөліктері. Терминдер мен анықтамалар
7. МЕМСТ 23948 Тігін бұйымдары. Қабылдау ережесі.
8. МЕМСТ 29122 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар.
9. МЕМСТ 31399 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.
10. МЕМСТ 15.007 - 88 Бұйымды әзірлеу және өндіріске қою жүйесі. Жеңіл өнеркәсіп өнімдері. Негізгі ережелер.

1.3 ОТҚА ТӨЗІМДІ МАТАДАН ЖЫЛЫ ЖҰМСАҚ ДУЛЫҒА

Модель атауы: Отқа төзімді матадан жылы жұмсақ дулыға

Арналуы: жұмсақ дулыға киімнің бірінші қабатына жатады: З –жалпы өндірістік ластанудан, Ми – қажалудан, Тн – төмен ауа температураларынан.

Өндірістік ортаның бірнеше зиянды және қауіпті факторларының бір мезгілде әсер ету жағдайында маусымдық пайдалан мен қолдануға арналған, барлық мәлімделген зиянды (қауіпті) өндірістік факторлардан тиімді қорғанышты қамтамасыз етуге тиіс. Жұмсақ дулыға арналуы бойынша қорғаныш қасиеттеріне қарай мынадай кіші топтарға бөлінуі мүмкін:

- Жалпы өндірістік ластанудан (З), соның ішінде санитарлық және жеңіл ластанулардан (Зо) қорғайтын жұмсақ дулыға;
- Қозғалмалы механизм бөліктерінің ұстап қалу механикалық әсерінен қорғайтын жұмсақ дулыға (Мд);
- Механикалық қажалу әсерінен қорғайтын жұмсақ дулыға (Ми);
- Тесілу мен кесілудің механикалық әсерінен қорғайтын жұмсақ дулыға (Мп).

1.3.1. ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР

Негізгі параметрлері мен сипаттамалары.

Отқа төзімді матадан дайындалған жылы емес жұмсақ дулығаның түрлері - МЕМСТ 33378-2015; Тоқыма бас киімдер. Жалпы техникалық шарттар.

Жұмсақ дулыға МЕМСТ бойынша жіктемелерге сәйкес ерлердің типтік фигураларына дайындалады:

- МЕМСТ 31399-2009 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

1-кесте

Ерлерге арналған жұмсақ дулығаның үлгілік бас киімдерінің өлшемдері

Бас киімдер	Өлшемдері
Ерлер	54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61,62,63,64
Ескертпе: *1. 1-кестеде көзделмеген бастың айналымы бойынша стандартты емес өлшемдегі бас киімдер тұтынушының келісімі бойынша дайындалады.* *2. Өлшемді реттейтін бөліктері бар бас киімдерді дайындауға рұқсат етіледі.*	

Жұмсақ дулығаның өлшемі адамның басының айналымына сәйкес келетін ішкі шеңбердің ұзындығымен сантиметрмен айқындалады.

Бастың айналымы шүйденің ең шығыңқы нүктесі мен маңдайдың ортасы арқылы өлшенеді. Таспа алдыңғы жағынан тұйықталуы керек.

Өлшемдердің пайыздық арақатынасы тапсырыстар кезінде айқындалады және оны тұтынушы (сауда ұйымы) өндірушімен келісе отырып өзгерте алады.

Бұйым өлшемдерінің абсолютті мәндері модельдің техникалық сипаттамасында көрсетілуі керек.

Жұмсақ дулығаның сызықтық өлшемдерінің номиналды мәндернен шекті ауытқулары:

р/с №	Өлшеу орындарының атауы	Бұйымдар үшін рұқсат етілген ауытқу	
		түкті материалдардан басқа барлық материалдардан жасалғандар	түкті материалдардан және қалыпталып жасалғандар
1	Ішкі шеңбер ұзындығы	±0,5	±0,5
2	Түбінің ұзындығы	±0,3	±0,6
3	Түбінің ені	±0,3	±0,6
4	Қабырға биіктігі	±0,2	±0,5
5	Жұмсақ дулыға ұзындығы	±0,3	±0,5

Жұмсақ дулығаның өлшемі адамның басының өлшеміне сәйкес келуі тиіс.

Эргономиялық талаптар.

Дайын жұмсақ дулыға сыртқы түрі, өлшемі және дайындалу сапасы бойынша осы стандарттың талаптарына, модельдің техникалық сипаттамасына және МЕМСТ 15.007 "Өнімді әзірлеу және өндіріске қою жүйесі" бойынша бекітілген үлгі-эталонға сәйкес келуі тиіс.

Жеңіл өнеркәсіп өнімдері.

Негізгі ережелер:

- жұмсақ дулығаны пайдалану ыңғайлылығы;
- бөліктер мен тораптардың функционалдық орналасуы;
- метеорологиялық жағдайлар немесе дене белсенділігі деңгейі өзгерген кезде қоршаған ортамен жылу алмасуды реттеу мүмкіндігі;
- құлақшын мен оның бөліктерінің пропорционалдығы.

Жұмсақ дулығаны түрлі модельдер мен конструкцияларда дайындайды: бүйірлерінде жырықтарымен, пелеринасымен, көз бен ауыз ашық қалатын, тек көздер ашық қалатын.

Жұмсақ дулыға бөлек, сондай-ақ тиісті НҚ талаптарына сәйкес дайындалған басқа да бұйымдармен бірге шығарылады.

Тоқыма жұмсақ дулыға сызбаларының негізін құруға арналған құрылымдық қосымдар.

2-кесте

Жұмсақ дулыға ілмектерінің санын құрылымдық есептеу, см

р/с №	Тігістің еніне қосымша $К_1$	Материалдың қалыңдығына қосымша $К_2$	Терінің қалыңдығына қосымша $К_6$	Сәндік-құрылымдық қосым $К_7$	Механикалық немесе ылғалды-жылумен өңдеу кезінде ширатуға қосымша
1	0,5	1,0	0,8	1,0	0,6

Сыртқы түрі.

ОТҚА ТӨЗІМДІ МАТАДАН ЖЫЛЫ ЖҰМСАҚ ДУЛЫҒА

Электр газбен дәнекерлеушіге арналған жұмсақ дулыға. Жұмсақ дулығаның отқа төзімді астары бар, басы мен пелеринадан тұрады, жиектеліп торланған екі ілмек пен түймеге орталық түймелікпен түймеленеді. Төрт бөліктен тұратын бастиек: ортаңғы, екі бүйір және алдыңғы жиегіне тоқыма матадан дайындалған ендірмелер. Бастың ортаңғы бөлігінде жұмсақ дулығаның көлемін реттеуге арналған, ілмек пен екі түймеге түймеленетін бау бар. Үш бөліктен тұратын пелерина: екі алдыңғы бөлік және арқа бөлігі.

Өлшемдер қатары: Өлшемі: 56 - 60.

Сәйкес келеді: Түсі: ашық түстерден басқа барлық түстер (көк, қою көк, сұр, қара). Бұйымның материалы сапасына сәйкес болуы керек және ешқандай ақаулары болмауы керек (қатпарлану, қыртыстану, тақырлану, көп қылшық, жыртылу, икемділігі мен жұмсақтығының жоғалуы, қатты, сынғыштық, борпылдақ, бұйралану, қампаю, ысылып қалу, деформация, пішінінің жойылуы, матасындағы "түйнектер" және басқа ақаулар). Қолданылатын жіптер, бұйымның тігістері де сапалы, берік, төзімді болуы тиіс, яғни сан рет созылуға төзімді, қажалуға төзімді болуы керек, тігіс ақаулары болмауы керек (түзу тігілмеу, қисық кеткен тігіс сызығы, тігістің шығыңқы жіптері, тігілмей қалған жерлері, өткізіп алған тігістер, әлсіз (немесе тым тартылған) тігіс және басқа ақаулар). Бұйымның материалы зиянды заттар бөлмеуі тиіс, санитарлық-химиялық, органолептикалық және токсикологиялық-гигиеналық көрсеткіштерге сәйкес келуі керек, қолдануға (киіп жүруге) ыңғайлы болуы керек және жұмыс кезінде қызметкердің қимылын шектемеуі керек. КО ТР 019/2011. МЕМСТ Р ИСО 11611-2011, МЕМСТ 32118-2013.

Түсі: қара.

Жұмсақ дулыға өлшемі – 58

Жұмсақ дулығаның ұзындығы – 45,0 см.

1.3.2. ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Тоқыма жұмсақ дулыға осы стандарттың талаптарына, бұйымға арналған техникалық құжаттамаға сәйкес, стандартты қабылдаған мемлекеттің аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық актілердің талаптары сақтаЛА отырып дайындалады.

Бас киімнің өлшемі адамның басының айналымына сәйкес келетін ішкі шеңбердің ұзындығымен сантиметрмен айқындалады. Бастың айналымы шүйденің ең шығыңқы нүктесі мен маңдайдың ортасы арқылы өлшенеді. Өлшеу таспасын алдыңғы жағынан тұйықтау керек.

Белгіленген сызықтық өлшемдерден рұқсат етілген ауытқулар мыналардан аспауы тиіс:
- ұзындығы бойынша - ±2,0 см;
- ені бойынша - ±1,0 см.

Жұмсақ дулығаның өлшеу мәндері модельдің техникалық сипаттамасында көрсетілуі тиіс.

Қысқы тоқыма жұмсақ дулығаның түйіспе тігістері тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар бойынша тігілуі тиіс - МЕМСТ 29122.

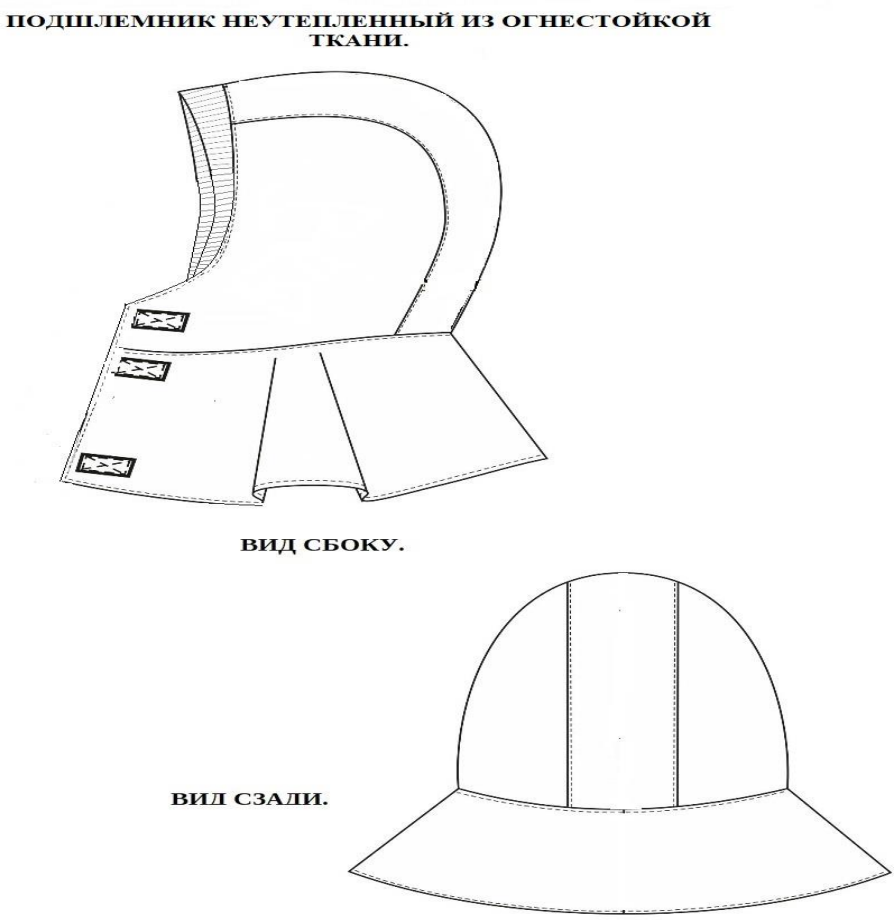

1-сурет.

Эталон үлгісін өндіру үшін тоқыма жұмсақ дулығаның өлшеу мәндері.

Эталон үлгінің өлшемі: модельді әзірлеу кезінде ерлер бас киімінің үлгілік өлшемі – 58-өлшем болып қабылданды.

3-кесте

Эталон үлгісін өндіру үшін жұмсақ дулығаның өлшеу мәндері

Сызбадағы өлшеу нөмірі	Өлшем атауы	Өлшемі					Рұқсат етілетін ауытқу
		54	56	58	60	62	
1.	Ішкі шеңбер ұзындығы	55,0	57,0	59,0	61,0	63,0	+1,0
2.	Жұмсақ дулыға ұзындығы	40,8	41,4	42,0	42,6	43,2	±0,3

Шикізатқа, материалдарға және сатып алынған өнімдерге қойылатын талаптар.
Физика-механикалық көрсеткіштер.

р/с №	Материалдар құжаттамасының атауы (МҚА)	Ауытқу нормасы	Нормативтік техникалық	Материалдардың арналуы
1	Мата: мақта - 100%, МВО, отқа төзімді технология <Пробанр>	+/- 5 %.	МЕМСТ 28554-90 Тоқыма мата. Жалпы техникалық талаптар (түзетілген)	үстіңгі бөліктерді дайындауға арналған материал
2	Беттік тығыздығы, г/м²: 490 г/м	+/- 5 %.	КО ТР 019/2011. Кеден одағының техникалық регламенті. Жеке қорғаныш құралдарының қауіпсіздігі туралы. Кеден одағы комиссиясының 09.12.2011 N 878 шешімі	
3	Басқа материалдар мен сатып алынған өнімдер: Иірілген жіп, тоқыма мата	+/- 5 %.	МЕМСТ Р ИСО 11611-2011 [redacted]Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Дәнекерлеу және ұқсас жұмыстар кезінде балқытылған металдың ұшқыны мен шашырауынан қорғайтын арнайы киім. Техникалық талаптар МЕМСТ 32118-2013 Бас киімдер. Жалпы техникалық шарттар.	

			МЕМСТ 9176-87 Тоқыма бұйымдар. Тігістерді сынау әдістері МЕМСТ 12.4.115-82 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар (N 1, 2 өзгерістерімен). МЕМСТ 12.4.011-89 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жұмыс істеушілердің қорғаныш құралдары. Жалпы талаптар және жіктеу. МЕМСТ 4103-82 Сапаны бақылау әдістері; МЕМСТ 10581-91 Таңбалау, тасымалдау, орау және сақтау;	
Ескертпелер: *Беттік тығыздығы бойынша, шикізат құрамы бойынша рұқсат етілген ауытқулар ±5%* *Астардың, жіптердің, фурнитураның түсі негізгі материалдың түсімен үйлесуі керек.* *Негізгі бөліктердің ұзындығы, өлшемі және егжей-тегжейі Тапсырыс берушімен келісіледі.*				

1.3.3. ЖИЫНТЫҚТЫЛЫҒЫ.

Отқа төзімді матадан дайындалған жұмсақ дулыға, жылы емес.
Жұмсақ дулыға дайындаушы кәсіпорындарда жиынтықталады.

1.3.4. ТАҢБАЛАНУЫ. ҚАПТАЛУЫ.

Әрбір жұмсақ дулыға таңбалануы керек, ол бұйымның өзіне немесе алып тастау қиын болатын затбелгіге салынады.

Ақпарат кез келген бедерлеу тәсілімен (оның ішінде бедерлеу, жібекбаспа, нақыштау, құю, қалыптау) не тікелей бұйымның өзіне немесе бұйымға бекітілген алып тастау қиын болатын затбелгіге өшпейтін бояумен жазылуы тиіс.

Ақпарат оңай оқылатын болуы тиіс, жұмсақ дулығаны сақтау, тасымалдау, өткізу және пайдалану кезінде сақтау мерзімі, қызмет ету мерзімі және (немесе) кепілдік мерзімі ішінде өшпестей төзімді болуы тиіс.

Тұтынушыға арналған ақпарат бұйымның әрбір бірлігінде қаптамасында (ыдысында), затбелгісінде, жапсырмасында, құжаттарында, жадынамаларында (қосымша парақтарда, ақпараттық парақтарда) оқуға (танысуға) ыңғайлы орнында орналастырылады.

Тұтынушы үшін жұмсақ дулығаның сәйкестігін растау ақпаратын дайындаушы және (немесе) уәкілетті дайындаушы тұлға және (немесе) импорттаушы мынадай түрде береді:

- стандарттау жөніндегі қолданыстағы құжаттарға сәйкес салынған сәйкестік белгісі (бар болса);

- өніммен бірге жүретін Заңға сәйкес сәйкестік сертификаты (сәйкестік сертификатының көшірмесі) немесе сәйкестік декларациясы (сәйкестік декларациясының көшірмесіhttps://online.zakon.kz/Document/?doc_id=35533192_-_sub_id=320000)». *(Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрінің 2021 жылғы 21 мамырдағы № 348-НҚ бұйрығымен бекітілген «Өнімді таңбалауға қойылатын талаптар» техникалық регламенті көзделген).*

Таңбалануы түсінікті, оқуға оңай және қаптамасын шешпей-ақ тексеруге болатындай жұмсақ дулығаның (жапсырмасының) бетіне салынуы тиіс.

Тапсырысшыға тапсырған кезде міндетті түрде тауарға мынадай таңбалауды ұсынуға тиіс:

1. Жұмсақ дулығаның теріс жағына күтім мен өлшем белгілері көрсетілген бояу таңба салынады.

2. Дайындаушы зауыттың логотипі мен атауы, мекенжайы, бұйымның атауы, стандарттың нөмірі, бас айналымының өлшемі, моделі, шығарылған күні көрсетілген дайындаушы зауыттың ілмекті қағаз жапсырмасы жеткізушінің ТББ (техникалық бақылау бөлімі) бақылаушысының белгісі қойылып, жұмсақ дулығаның шетіне бекітіледі (*МЕМСТ 10581-91 стандартында 1.2-тармақ - бас киімдерді таңбалау 1-кесте 31-позиция - Басты қорғау құралдары - дулығалар, жұмсақ дулығалар, бөріктер, береттер, қалпақтар - жапсырма бұйымның шетіне бекітіледі; бұйымның теріс жағына күтім мен өлшем белгілерін көрсете отырып, бояу таңба қойылады. Картон жапсырмасы болмаған жағдайда (бас киімде қолданудың орынсыздығына байланысты) барлық ақпаратты мата жапсырмасына салуға болады.)*

Жеке қаптаманың болуы – міндетті. МЕМСТ 10581-ге сәйкес қаптама (бас киім бөлігінде).

Бұйымдардың орамасы тасымалдау және сақтау кезінде тауардың сақталуын қамтамасыз етуі тиіс. Әр қаптаманың алдыңғы жағында оралған бұйымдардың саны, түсі мен өлшемі көрсетілген орау жапсырмасы немесе орау парағы болуы тиіс.

1.3.5. ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Жұмсақ дулыға қауіпті немесе зиянды факторларды туындату көзі және пайдалану кезінде жазатайым оқиғалардың себебі болмауы тиіс.

Жұмсақ дулыға дайындауға арналған материалдар, жиынтықтаушы бұйымдар мен фурнитура санитариялық-химиялық, органолептикалық және токсикологиялық-гигиеналық көрсеткіштердің белгіленген нормативтеріне сәйкес келуге тиіс.

Жұмсақ дулығаны кәдеге жарату тәсілдері қоршаған ортаға зиян келтірмеуі керек және оларды өндіруші айқындауы тиіс.

1.3.6. ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ТАЛАПТАР.

СТ РК ISO 14001-2016 «Экологиялық менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық».

Осы стандарт ұйым өз қызметінің экологиялық нәтижелерін жақсарту үшін қолдана алатын экологиялық менеджмент жүйесіне қойылатын талаптарды белгілейді. Бұл стандарт экология саласындағы жауапкершілігін жүйелі негізде басқаруға ұмтылатын ұйымның пайдалануына арналған.

1.3.7. БАҚЫЛАУ ӘДІСТЕРІ.

Бұйымдарды қабылдау – МЕМСТ 4103-82 «Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері (№1 өзгеріспен)».

Дайын бұйымның сызықтық өлшемдерін бақылау құралдары: МЕМСТ 7502-98 «Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Техникалық шарттар».

1.3.8. ӨНДІРУШІНІҢ КЕПІЛДІГІ.

Тұтынушы тасымалдау, сақтау талаптары мен пайдалану жөніндегі нұсқауларды сақтаған кезде жұмсақ дулығаға мынадай кепілдік мерзімі белгіленеді:

пайдалану – белгіленген тәртіппен бекітілген салалық нормаларға сәйкес;

сақтау - өндірушінің техникалық құжаттамасында белгіленген нормативтерге сәйкес.

1.3.9. НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР.

1. МЕМСТ Р ИСО 11611-2011 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Дәнекерлеу және ұқсас жұмыстар кезінде балқытылған металдың ұшқыны мен шашырауынан қорғайтын арнайы киім. Техникалық талаптар
2. МЕМСТ 32118-2013 Бас киімдер. Жалпы техникалық шарттар.
3. МЕМСТ 9176-87 Тоқыма бұйымдар. Тігістерді сынау әдістері
4. МЕМСТ 4103 Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері.
5. МЕМСТ 10581 Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау.
6. МЕМСТ 12807 Тігін бұйымдары. Тігістердің, сырма тігістердің және жапсар тігістердің жіктелуі.
7. МЕМСТ 22977 Тігін бұйымдарының бөліктері. Терминдер мен анықтамалар
8. МЕМСТ 23948 Тігін бұйымдары. Қабылдау ережесі.
9. МЕМСТ 29122 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар.
10. МЕМСТ 31399 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.
11. МЕМСТ 15.007 - 88 Бұйымды әзірлеу және өндіріске қою жүйесі. Жеңіл өнеркәсіп өнімдері. Негізгі ережелер.

1.4 ЖЫЛЫ ЖҰМСАҚ ДУЛЫҒА

Модель атауы: жылы жұмсақ дулыға.

Арналуы: жұмсақ дулыға киімнің бірінші қабатына жатады: З –жалпы өндірістік ластанудан, Ми – қажалудан, Тн – төмен ауа температураларынан.

Өндірістік ортаның бірнеше зиянды және қауіпті факторларының бір мезгілде әсер ету жағдайында маусымдық пайдалан мен қолдануға арналған, барлық мәлімделген зиянды (қауіпті) өндірістік факторлардан тиімді қорғанышты қамтамасыз етуге тиіс. Жұмсақ дулыға арналуы бойынша қорғаныш қасиеттеріне қарай мынадай кіші топтарға бөлінуі мүмкін:

- Жалпы өндірістік ластанудан (З), соның ішінде санитарлық және жеңіл ластанулардан (Зо) қорғайтын жұмсақ дулыға;
- Қозғалмалы механизм бөліктерінің ұстап қалу механикалық әсерінен қорғайтын жұмсақ дулыға (Мд);
- Механикалық қажалу әсерінен қорғайтын жұмсақ дулыға (Ми);
- Тесілу мен кесілудің механикалық әсерінен қорғайтын жұмсақ дулыға (Мп).

1.4.1. ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР

Негізгі параметрлері мен сипаттамалары.

Жылы жұмсақ дулығаның дайындалатын түрлері - МЕМСТ 33378-2015 Тоқыма бас киімдер. Жалпы техникалық шарттар.

Жылы жұмсақ дулыға МЕМСТ бойынша жіктемелерге сәйкес ерлердің типтік фигураларына дайындалады:

- МЕМСТ 31399-2009 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

1-кесте

Ерлерге арналған жұмсақ дулығаның үлгілік бас киімдерінің өлшемдері

Бас киімдер	Өлшемдері
Ерлер	54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61,62,63,64
Ескертпе: *1. 1-кестеде көзделмеген бастың айналымы бойынша стандартты емес өлшемдегі бас киімдер тұтынушының келісімі бойынша дайындалады.* *2. Өлшемді реттейтін бөліктері бар бас киімдерді дайындауға рұқсат етіледі.*	

Жұмсақ дулығаның өлшемі адамның басының айналымына сәйкес келетін ішкі шеңбердің ұзындығымен сантиметрмен айқындалады.

Бастың айналымы шүйденің ең шығыңқы нүктесі мен маңдайдың ортасы арқылы өлшенеді. Таспа алдыңғы жағынан тұйықталуы керек.

Өлшемдердің пайыздық арақатынасы тапсырыстар кезінде айқындалады және оны тұтынушы (сауда ұйымы) өндірушімен келісе отырып өзгерте алады.

Бұйым өлшемдерінің абсолютті мәндері модельдің техникалық сипаттамасында көрсетілуі керек.

Жұмсақ дулығаның сызықтық өлшемдерінің номиналды мәндернен шекті ауытқулары:

р/с №	Өлшеу орындарының атауы	Бұйымдар үшін рұқсат етілген ауытқу	
		түкті материалдардан басқа барлық материалдардан жасалғандар	түкті материалдардан және қалыпталып жасалғандар
1	Ішкі шеңбер ұзындығы	±0,5	±0,5
2	Түбінің ұзындығы	±0,3	±0,6
3	Түбінің ені	±0,3	±0,6
4	Қабырға биіктігі	±0,2	±0,5
5	Жұмсақ дулыға ұзындығы	±0,3	±0,5

Жұмсақ дулығаның өлшемі адамның басының өлшеміне сәйкес келуі тиіс.

Эргономиялық талаптар.

Дайын жұмсақ дулыға сыртқы түрі, өлшемі және дайындалу сапасы бойынша осы стандарттың талаптарына, модельдің техникалық сипаттамасына және МЕМСТ 15.007 "Өнімді әзірлеу және өндіріске қою жүйесі. Жеңіл өнеркәсіп өнімдері" бойынша бекітілген үлгі-эталонға сәйкес келуі тиіс.

Негізгі ережелер:

- жұмсақ дулығаны пайдалану ыңғайлылығы;
- бөліктер мен тораптардың функционалдық орналасуы;
- метеорологиялық жағдайлар немесе дене белсенділігі деңгейі өзгерген кезде қоршаған ортамен жылу алмасуды реттеу мүмкіндігі;
- құлақшын мен оның бөліктерінің пропорционалдығы.

Жұмсақ дулығаны түрлі модельдер мен конструкцияларда дайындайды: бүйірлерінде жырықтарымен, пелеринасымен, көз бен ауыз ашық қалатын, тек көздер ашық қалатын.

Жұмсақ дулыға бөлек, сондай-ақ тиісті НҚ талаптарына сәйкес дайындалған басқа да бұйымдармен бірге шығарылады.

Тоқыма жұмсақ дулыға сызбаларының негізін құруға арналған құрылымдық қосымдар.

2-кесте

Жұмсақ дулыға ілмектерінің санын құрылымдық есептеу, см

р/с №	Тігістің еніне қосымша $К_1$	Материалдың қалыңдығына қосымша $К_2$	Терінің қалыңдығына қосымша $К_6$	Сәндік-құрылымдық қосым $К_7$	Механикалық немесе ылғалды-жылумен өңдеу кезінде ширатуға қосымша
1	0,5	1,0	0,8	1,0	0,6

Сыртқы түрі.

ЖЫЛЫ ЖҰМСАҚ ДУЛЫҒА.

Каска астынан киетін жұмсақ дулыға. Қысқы жұмсақ дулыға,флис астарлы. Ұзындығы - иыққа дейін. Бас пен мойынды төмен температуралар мен механикалық әсерлерден кешенді қорғауға арналған. Ол қорғаныш каскасының астында және онсыз қолданылады. Жұмсақ дулыға ажырамас бөрік пен жағадан, және тыныс жолдарын суық ауа мен шаңнан қорғайтын ағытылатын ерінжапқыштан тұрады. Жұмсақ дулығаның бөркі үш бөліктен тұрады. Сырма тігістердің ортаңғы бөлігінде 0,1 см әрлеу тігістері тігілген. Жұмсақ дулығаның бүйір бөліктерінде велькро таспасынан жасалған баулар тігілген, олар жұмсақ дулығаны каскаға түймелеу үшін қажет. Жұмсақ дулығаның жағасы екі бөліктен тұрады: мойын тұсында 2 түймеге түймеленеді. Сондай-ақ, жаға жұмсақ дулығадан сыдырма арқылы босатылады. Жағаны жұмсақ дулығаға қосып тігу бойымен 0,1 см әрлеу тігісі тігілген. Алдыңғы жиегінде тоқыма матадан дайындалған ендірме. Ерінжапқыш жиекпен өңделеді. Флистегі бір тігісті ерінжапқыш жөкедегі жұмсақ дулыға бөркіне бекітіледі. Ерінжапқышта 6 дана люверс орнатылған. Сыртқы материал м/м 65%, полиэстр 35% су өткізбейтін қасиеттері бар. Матаның тығыздығы - 220 50 жууға дейін шыдайды. Жылытқыш материалы - флис. МЕМСТ 32118-2013, МЕМСТ 12.4.280-2014, ТР ТС019/2011 Бұйымның материалы сапасына сәйкес болуы керек және ешқандай ақаулары болмауы керек (қатпарлану, қыртыстану, тақырлану, көп қылшық, жыртылу, икемділігі мен жұмсақтығының жоғалуы, қатты, сынғыштық, борпылдақ, бұйралану, қампаю, ысылып қалу, деформация, пішінінің жойылуы, матасындағы "түйнектер" және басқа ақаулар). Қолданылатын жіптер, бұйымның тігістері де сапалы, берік, төзімді болуы тиіс, яғни сан рет созылуға төзімді, қажалуға төзімді болуы керек, тігіс ақаулары болмауы керек (түзу тігілмеу, қисық кеткен тігіс сызығы, тігістің шығыңқы жіптері, тігілмей қалған жерлері, өткізіп алған тігістер, әлсіз (немесе тым тартылған) тігіс және басқа ақаулар). Бұйымның материалы зиянды заттар бөлмеуі тиіс, санитарлық-химиялық, органолептикалық және токсикологиялық-гигиеналық көрсеткіштерге сәйкес келуі керек, қолдануға (киіп жүруге) ыңғайлы болуы керек және жұмыс кезінде қызметкердің қимылын шектемеуі керек. Әлеуетті өнім берушілер электрондық сатып алудың ақпараттық жүйесінде өтінімдерді ашу уақыты мен күні өткенге дейін, жарамдылығы, соның ішінде дала жағдайында қолданылуы тұрғысынан тексеру немесе талдау, сынақтар жүргізу үшін тәжірибелік (көрнекі) үлгінің сұратылып отырған Стандарттарға, МЕМСТ-ға сәйкестігін, сапасын, өлшемін растайтын дайындаушы зауыттың атаулы мөртабандары (биркасы) басылған тауардың тәжірибелік (көрнекі) үлгілерін беруге міндетті. Ұсынылатын Тауардың тәжірибелік (көрнекі) үлгісінің өлшемі Техникалық тапсырма талаптарына сәйкес мәлімделетін тауарлар шеңберіне (шеңберінде) сәйкес келуге тиіс.

Жұмсақ дулыға өлшемі – 58
Жұмсақ дулығаның ұзындығы – 45,0 см.

1.4.2. ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Тоқыма жұмсақ дулыға осы стандарттың талаптарына, бұйымға арналған техникалық құжаттамаға сәйкес, стандартты қабылдаған мемлекеттің аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық актілердің талаптары сақтаЛА отырып дайындалады.

Бас киімнің өлшемі адамның басының айналымына сәйкес келетін ішкі шеңбердің ұзындығымен сантиметрмен айқындалады. Бастың айналымы шүйденің ең шығыңқы нүктесі мен маңдайдың ортасы арқылы өлшенеді. Өлшеу таспасын алдыңғы жағынан тұйықтау керек.

Белгіленген сызықтық өлшемдерден рұқсат етілген ауытқулар мыналардан аспауы тиіс:
- ұзындығы бойынша - ±2,0 см;
- ені бойынша - ±1,0 см.

Жұмсақ дулығаның өлшеу мәндері модельдің техникалық сипаттамасында көрсетілуі тиіс.

1.3.2.5. Қысқы тоқыма жұмсақ дулығаның түйіспе тігістері тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар бойынша тігілуі тиіс - МЕМСТ 29122.

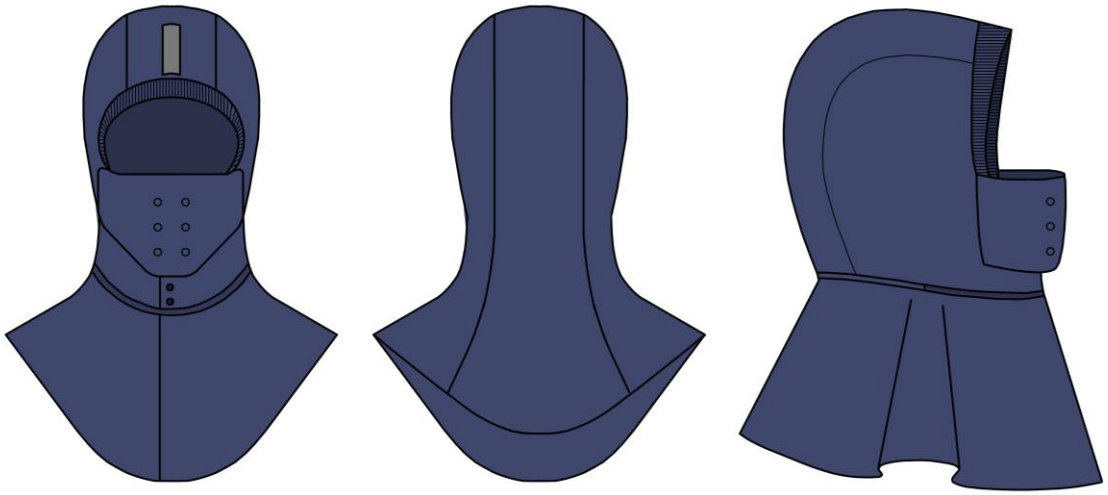

1-сурет.
Жылы
жұмсақ
дулыға

Эталон үлгісін өндіру үшін жылы жұмсақ дулығаның өлшеу мәндері.

Эталон үлгінің өлшемі: модельді әзірлеу кезінде ерлер бас киімінің үлгілік өлшемі – 58-өлшем болып қабылданды.

3-кесте

Эталон үлгісін өндіру үшін жылы жұмсақ дулығаның өлшеу мәндері.

Сызбадағы өлшеу нөмірі	Өлшем атауы	Өлшемі					Рұқсат етілетін ауытқу
		54	56	58	60	62	
1.	Ішкі шеңбер ұзындығы	55,0	57,0	59,0	61,0	63,0	+1,0
2.	Жұмсақ дулыға ұзындығы	40,8	41,4	42,0	42,6	43,2	±0,3

Шикізатқа, материалдарға және сатып алынған өнімдерге қойылатын талаптар.
Физика-механикалық көрсеткіштер.

р/с №	Материалдар құжаттамасының атауы (МҚА)	Ауытқу нормасы	Нормативтік техникалық	Материалдардың арналуы
1.	Мата: м/м 65%, полиэстр 35% флис астар 100%	+/- *5 %.*	МЕМСТ 28554-90 Тоқыма мата. Жалпы техникалық талаптар (түзетілген)	үстіңгі бөліктерді дайындауға арналған материал
2.	Беттік тығыздығы, г/м²: 220	+/- *5 %.*	КО ТР 019/2011. Жеке қорғаныш құралдарының кедендік техникалық регламент қауіпсіздігі туралы Кеден одағының техникалық регламенті (2019 жылғы 28 мамырдағы өзгерістермен)	
3.	Басқа материалдар мен сатып алынған өнімдер: Иірілген жіп, тоқыма мата	+/- *5 %.*	МЕМСТ 33378-2015; Тоқыма бас киімдер. Жалпы техникалық шарттар. МЕМСТ 9176-87 Тоқыма бұйымдар. Тігістерді сынау әдістері МЕМСТ 32118-2013 Бас киімдер. Жалпы техникалық шарттар. МЕМСТ 12.4.280-2014 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жалпы өндірістік ластанудан және механикалық әсерден қорғайтын арнайы киім. Жалпы техникалық талаптар. ТР ТС019/2011. Кеден одағының техникалық регламенті. Жеке қорғаныш құралдарының қауіпсіздігі туралы. Кеден одағы комиссиясының 09.12.2011 N	

			878 шешімі қолданылады. Қолданылу саласы. МЕМСТ 12.4.115-82 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар (N 1, 2 өзгерістерімен). МЕМСТ 12.4.011-89 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жұмыс істеушілердің қорғаныш құралдары. Жалпы талаптар және жіктеу. МЕМСТ 4103-82 Сапаны бақылау әдістері; МЕМСТ 10581-91 Таңбалау, тасымалдау, орау және сақтау;	
Ескертпелер: *Беттік тығыздығы бойынша, шикізат құрамы бойынша рұқсат етілген ауытқулар ±5%* *Астардың, жіптердің, фурнитураның түсі негізгі материалдың түсімен үйлесуі керек.* *Негізгі бөліктердің ұзындығы, өлшемі және егжей-тегжейі Тапсырыс берушімен келісіледі.*				

1.4.3. ЖИЫНТЫҚТЫЛЫҒЫ.

Жылы жұмсақ дулыға.
Жылы жұмсақ дулыға өндіруші кәсіпорындарда жиынтықталады.

1.4.4. ТАҢБАЛАНУЫ. ҚАПТАЛУЫ.

Әрбір жұмсақ дулыға таңбалануы керек, ол бұйымның өзіне немесе алып тастау қиын болатын затбелгіге салынады.

Ақпарат кез келген бедерлеу тәсілімен (оның ішінде бедерлеу, жібекбаспа, нақыштау, құю, қалыптау) не тікелей бұйымның өзіне немесе бұйымға бекітілген алып тастау қиын болатын затбелгіге өшпейтін бояумен жазылуы тиіс.

Ақпарат оңай оқылатын болуы тиіс, жұмсақ дулығаны сақтау, тасымалдау, өткізу және пайдалану кезінде сақтау мерзімі, қызмет ету мерзімі және (немесе) кепілдік мерзімі ішінде өшпестей төзімді болуы тиіс.

Тұтынушыға арналған ақпарат бұйымның әрбір бірлігінде қаптамасында (ыдысында), затбелгісінде, жапсырмасында, құжаттарында, жадынамаларында (қосымша парақтарда, ақпараттық парақтарда) оқуға (танысуға) ыңғайлы орнында орналастырылады.

Тұтынушы үшін жұмсақ дулығаның сәйкестігін растау ақпаратын дайындаушы және (немесе) уәкілетті дайындаушы тұлға және (немесе) импорттаушы мынадай түрде береді:

- стандарттау жөніндегі қолданыстағы құжаттарға сәйкес салынған сәйкестік белгісі (бар болса);
- өніммен бірге жүретін Заңға сәйкес сәйкестік сертификаты (сәйкестік сертификатының көшірмесі) немесе сәйкестік декларациясы (сәйкестік декларациясының көшірмесі)». *(Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрінің 2021 жылғы 21 мамырдағы № 348-НК бұйрығымен бекітілген «Өнімді таңбалауға қойылатын талаптар» техникалық регламенті көзделген).*

Таңбалануы түсінікті, оқуға оңай және қаптамасын шешпей-ақ тексеруге болатындай жұмсақ дулығаның (жапсырмасының) бетіне салынуы тиіс.

Тапсырысшыға тапсырған кезде міндетті түрде тауарға мынадай таңбалауды ұсынуға тиіс:

1. Жұмсақ дулығаның теріс жағына күтім мен өлшем белгілері көрсетілген бояу таңба салынады.
2. Дайындаушы зауыттың логотипі мен атауы, мекенжайы, бұйымның атауы, стандарттың нөмірі, бас айналымының өлшемі, моделі, шығарылған күні көрсетілген дайындаушы зауыттың ілмекті қағаз жапсырмасы жеткізушінің ТББ (техникалық бақылау бөлімі) бақылаушысының белгісі қойылып, жұмсақ дулығаның шетіне бекітіледі (*МЕМСТ 10581-91 стандартында 1.2-тармақ - бас киімдерді таңбалау 1-кесте 31-позиция - Басты қорғау құралдары - дулығалар, жұмсақ дулығалар, бөріктер, береттер, қалпақтар - жапсырма бұйымның шетіне бекітіледі; бұйымның теріс жағына күтім мен өлшем белгілерін көрсете отырып, бояу таңба қойылады. Картон жапсырмасы болмаған жағдайда (бас киімде қолданудың орынсыздығына байланысты) барлық ақпаратты мата жапсырмасына салуға болады.)*

Жеке қаптаманың болуы – міндетті. МЕМСТ 10581-ге сәйкес қаптама (бас киім бөлігінде).

Бұйымдардың орамасы тасымалдау және сақтау кезінде тауардың сақталуын қамтамасыз етуі тиіс. Әр қаптаманың алдыңғы жағында оралған бұйымдардың саны, түсі мен өлшемі көрсетілген орау жапсырмасы немесе орау парағы болуы тиіс.

1.4.5. ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Жылы жұмсақ дулыға қауіпті немесе зиянды факторларды туындату көзі және пайдалану кезінде жазатайым оқиғалардың себебі болмауы тиіс.

Жылы жұмсақ дулыға дайындауға арналған материалдар, жиынтықтаушы бұйымдар мен фурнитура санитариялық-химиялық, органолептикалық және токсикологиялық-гигиеналық көрсеткіштердің белгіленген нормативтеріне сәйкес келуге тиіс.

Жылы жұмсақ дулығаны кәдеге жарату тәсілдері қоршаған ортаға зиян келтірмеуі керек және оларды өндіруші айқындауы тиіс.

1.4.6. ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ТАЛАПТАР.

СТ РК ISO 14001-2016 «Экологиялық менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық».

Осы стандарт ұйым өз қызметінің экологиялық нәтижелерін жақсарту үшін қолдана алатын экологиялық менеджмент жүйесіне қойылатын талаптарды белгілейді. Бұл стандарт экология саласындағы жауапкершілігін жүйелі негізде басқаруға ұмтылатын ұйымның пайдалануына арналған.

1.4.7. БАҚЫЛАУ ӘДІСТЕРІ.

Бұйымдарды қабылдау – МЕМСТ 4103-82 «Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері (№1 өзгеріспен)».

Дайын бұйымның сызықтық өлшемдерін бақылау құралдары: МЕМСТ 7502-98 «Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Техникалық шарттар».

1.4.8. ӨНДІРУШІНІҢ КЕПІЛДІГІ.

Тұтынушы тасымалдау, сақтау талаптары мен пайдалану жөніндегі нұсқауларды сақтаған кезде жұмсақ дулығаға мынадай кепілдік мерзімі белгіленеді:

пайдалану – белгіленген тәртіппен бекітілген салалық нормаларға сәйкес;

сақтау - өндірушінің техникалық құжаттамасында белгіленген нормативтерге сәйкес.

1.4.9. НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР.

1. МЕМСТ 32118-2013 Бас киімдер. Жалпы техникалық шарттар.
2. МЕМСТ 12.4.280-2014 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жалпы өндірістік ластанудан және механикалық әсерден қорғайтын арнайы киім. Жалпы техникалық талаптар.
3. ТР ТС019/2011. Кеден одағының техникалық регламенті. Жеке қорғаныш құралдарының қауіпсіздігі туралы. Кеден одағы комиссиясының 09.12.2011 N 878 шешімі қолданылады. Қолданылу саласы.
4. МЕМСТ 33378-2015; Тоқыма бас киімдер. Жалпы техникалық шарттар.
5. МЕМСТ ISO 3758 Текстиль бұйымдары. Күтім бойынша символдармен таңбалау.
6. МЕМСТ 4103 Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері.
7. МЕМСТ 10581 Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау.
8. МЕМСТ 12807 Тігін бұйымдары. Тігістердің, сырма тігістердің және жапсар тігістердің жіктелуі.
9. МЕМСТ 22977 Тігін бұйымдарының бөліктері. Терминдер мен анықтамалар
10. МЕМСТ 23948 Тігін бұйымдары. Қабылдау ережесі.
11. МЕМСТ 29122 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар.
12. МЕМСТ 31399 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.
13. МЕМСТ 15.007 - 88 Бұйымды әзірлеу және өндіріске қою жүйесі. Жеңіл өнеркәсіп өнімдері. Негізгі ережелер.

1.5. ҚОРҒАНЫШ КАСКА АСТЫНАН КИЕТІН ЖЫЛЫ ЕМЕС ТОҚЫМА ЖҰМСАҚ ДУЛЫҒА

Модель атауы: Қорғаныш каска астынан киетін жылы тоқыма жұмсақ дулыға.

Арналуы: тоқыма жұмсақ дулыға киімнің бірінші қабатына жатады: З –жалпы өндірістік ластанудан, Ми – қажалудан, Тн – төмен ауа температураларынан.

Өндірістік ортаның бірнеше зиянды және қауіпті факторларының бір мезгілде әсер ету жағдайында маусымдық пайдалан мен қолдануға арналған, барлық мәлімделген зиянды (қауіпті) өндірістік факторлардан тиімді қорғанышты қамтамасыз етуге тиіс. Жұмсақ дулыға арналуы бойынша қорғаныш қасиеттеріне қарай мынадай кіші топтарға бөлінуі мүмкін:

- Жалпы өндірістік ластанудан (З), соның ішінде санитарлық және жеңіл ластанулардан (Зо) қорғайтын жұмсақ дулыға;
- Қозғалмалы механизм бөліктерінің ұстап қалу механикалық әсерінен қорғайтын жұмсақ дулыға (Мд);
- Механикалық қажалу әсерінен қорғайтын жұмсақ дулыға (Ми);
- Тесілу мен кесілудің механикалық әсерінен қорғайтын жұмсақ дулыға (Мп).

1.5.1. ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР

Негізгі параметрлері мен сипаттамалары.

Тоқыма жұмсақ дулығаның дайындалатын түрлері - МЕМСТ 33378-2015 Тоқыма бас киімдер. Жалпы техникалық шарттар.

Жұмсақ дулыға МЕМСТ бойынша жіктемелерге сәйкес ерлердің типтік фигураларына дайындалады:

- МЕМСТ 31399-2009 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

1.-кесте. Ерлерге арналған жұмсақ дулығаның үлгілік бас киімдерінің өлшемдері

Бас киімдер	Өлшемдері
Ерлер	54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61,62,63,64
Ескертпе: *1. 1-кестеде көзделмеген бастың айналымы бойынша стандартты емес өлшемдегі бас киімдер тұтынушының келісімі бойынша дайындалады.* *2. Өлшемді реттейтін бөліктері бар бас киімдерді дайындауға рұқсат етіледі.*	

Жұмсақ дулығаның өлшемі адамның басының айналымына сәйкес келетін ішкі шеңбердің ұзындығымен сантиметрмен айқындалады.

Бастың айналымы шүйденің ең шығыңқы нүктесі мен маңдайдың ортасы арқылы өлшенеді. Таспа алдыңғы жағынан тұйықталуы керек.

Өлшемдердің пайыздық арақатынасы тапсырыстар кезінде айқындалады және оны тұтынушы (сауда ұйымы) өндірушімен келісе отырып өзгерте алады.

Бұйым өлшемдерінің абсолютті мәндері модельдің техникалық сипаттамасында көрсетілуі керек.

Жұмсақ дулығаның сызықтық өлшемдерінің номиналды мәндернен шекті ауытқулары:

р/с №	Өлшеу орындарының атауы	Бұйымдар үшін рұқсат етілген ауытқу	
		түкті материалдардан басқа барлық материалдардан жасалғандар	түкті материалдардан және қалыпталып жасалғандар
1	Ішкі шеңбер ұзындығы	±0,5	±0,5
2	Түбінің ұзындығы	±0,3	±0,6
3	Түбінің ені	±0,3	±0,6
4	Қабырға биіктігі	±0,2	±0,5
5	Жұмсақ дулыға ұзындығы	±0,3	±0,5

Жұмсақ дулығаның өлшемі адамның басының өлшеміне сәйкес келуі тиіс.

Эргономиялық талаптар.

Дайын жұмсақ дулыға сыртқы түрі, өлшемі және дайындалу сапасы бойынша осы стандарттың талаптарына, модельдің техникалық сипаттамасына және МЕМСТ 15.007 "Өнімді әзірлеу және өндіріске қою жүйесі. Жеңіл өнеркәсіп өнімдері" бойынша бекітілген үлгі-эталонға сәйкес келуі тиіс.

Негізгі ережелер:

- жұмсақ дулығаны пайдалану ыңғайлылығы;
- бөліктер мен тораптардың функционалдық орналасуы;
- метеорологиялық жағдайлар немесе дене белсенділігі деңгейі өзгерген кезде қоршаған ортамен жылу алмасуды реттеу мүмкіндігі;
- құлақшын мен оның бөліктерінің пропорционалдығы.

Жұмсақ дулығаны түрлі модельдер мен конструкцияларда дайындайды: бүйірлерінде жырықтарымен, пелеринасымен, көз бен ауыз ашық қалатын, тек көздер ашық қалатын.

Жұмсақ дулыға бөлек, сондай-ақ тиісті НҚ талаптарына сәйкес дайындалған басқа да бұйымдармен бірге шығарылады.

Тоқыма жұмсақ дулыға сызбаларының негізін құруға арналған құрылымдық қосымдар.

2.-кесте. Жұмсақ дулыға ілмектерінің санын құрылымдық есептеу, см

р/с №	Тігістің еніне қосымша $К_1$	Материалдың қалыңдығына қосымша $К_2$	Терінің қалыңдығына қосымша $К_6$	Сәндік-құрылымдық қосым $К_7$	Механикалық немесе ылғалды-жылумен өңдеу кезінде ширатуға қосымша
1	0,5	1,0	0,8	1,0	0,6

Сыртқы түрі.

ҚОРҒАНЫШ КАСКА АСТЫНАН КИЕТІН ЖЫЛЫ ТОҚЫМА ЖҰМСАҚ ДУЛЫҒА.

Ерлерге арналған тоқыма жұмсақ дулыға, көзі ашық, бүйірінде 10,0 см жырықтары бар. Басты төмен температуралардан және механикалық әсерден қорғайтын стандартты модель, ыңғайлы, шыдас береді, бас пен мойынды жауып тұрады. Тегіс жапсар тігістер бұйымның ыңғайлы отыруына ықпал етеді. Алдыңғы ойығы тоқыма жиекпен өңделеді. Каска астына жұмсақ дулыға ретінде қолданылады.

Каска астынан киетін жұмсақ дулыға. Иірілген мақта жіптен жасалған жіңішке тоқыма жұмсақ дулыға – басты, бетті, мойынды желден қорғайтын әмбебап бас киім. Жұмсақ дулыға табиғи мақта матадан тігілген. Мұнай-газ өнеркәсібінде, сондай-ақ тау-кен өндірісінде жұмыс істейтін жұмыскерлер үшін жұмсақ дулыға немесе ішкі бөрік ретінде пайдаланылады. Маска бетті жел, шаң, суық сияқты зиянды әсерлерден, жәндіктерден қорғайды, тек көзді ашық қалдырады. Маска берік, жақсы созылатын материалдан жасалған. Жоғарғы жағы екі бөліктен тұрады. Жұмсақ дулығаның шеттері мен көз аймағы қиғаш жиекпен өңделеді. Төрт жіпті оверлокпен өңделген тегіс тігістердің болуы каска астарымен максималды жанасуға мүмкіндік береді. Тегіс тігістер теріні қажамайды, ал анатомиялық пішілуі бас пен беттің контурына қонымды. Тығыздығы жеткілікті болатын материал иек пен мойынды каска бауының қажауынан қорғайды және бастың бүкіл аймағында біркелкі орналасады, сонымен қатар тіпті ұзақ уақыт киілген кезде де матасы сырғымайды, бұралып қалмайды. Ерекшеліктері: * тыныс алу және ылғалды бақылау; * көзге арналған ойық; * Өлшем санаты: ересектер үшін; Матаның құрамы: тоқыма мата жіңішке тығыз тоқыма 155-160 гр/м, 100% м/м. МЕМСТ 32118-2013. МЕМСТ 15.004-88.Бұйымның материалы сапасына сәйкес болуы керек және ешқандай ақаулары болмауы керек (қатпарлану, қыртыстану, тақырлану, көп қылшық, жыртылу, икемділігі мен жұмсақтығының жоғалуы, қатты, сынғыштық, борпылдақ, бұйралану, қампаю, ысылып қалу, деформация, пішінінің жойылуы, матасындағы "түйнектер" және басқа ақаулар). Қолданылатын жіптер, бұйымның тігістері де сапалы, берік, төзімді болуы тиіс, яғни сан рет созылуға төзімді, қажалуға төзімді болуы керек, тігіс ақаулары болмауы керек (түзу тігілмеу, қисық кеткен тігіс сызығы, тігістің шығыңқы жіптері, тігілмей қалған жерлері, өткізіп алған тігістер, әлсіз (немесе тым тартылған) тігіс және басқа ақаулар). Бұйымның материалы зиянды заттар бөлмеуі тиіс, санитарлық-химиялық, органолептикалық және токсикологиялық-гигиеналық көрсеткіштерге сәйкес келуі керек, қолдануға (киіп жүруге) ыңғайлы болуы керек және жұмыс кезінде қызметкердің қимылын шектемеуі керек. Жұмсақ дулыға өлшемі – 58
Жұмсақ дулығаның ұзындығы – 45,0 см.

1.5.2. ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Тоқыма жұмсақ дулыға осы стандарттың талаптарына, бұйымға арналған техникалық құжаттамаға сәйкес, стандартты қабылдаған мемлекеттің аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық актілердің талаптары сақтаЛА отырып дайындалады.

Бас киімнің өлшемі адамның басының айналымына сәйкес келетін ішкі шеңбердің ұзындығымен сантиметрмен айқындалады. Бастың айналымы шүйденің ең шығыңқы нүктесі мен маңдайдың ортасы арқылы өлшенеді. Өлшеу таспасын алдыңғы жағынан тұйықтау керек.

Белгіленген сызықтық өлшемдерден рұқсат етілген ауытқулар мыналардан аспауы тиіс:
- ұзындығы бойынша - ±2,0 см;
- ені бойынша - ±1,0 см.

Жұмсақ дулығаның өлшеу мәндері модельдің техникалық сипаттамасында көрсетілуі тиіс.

Қысқы тоқыма жұмсақ дулығаның түйіспе тігістері тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар бойынша тігілуі тиіс - МЕМСТ 29122.

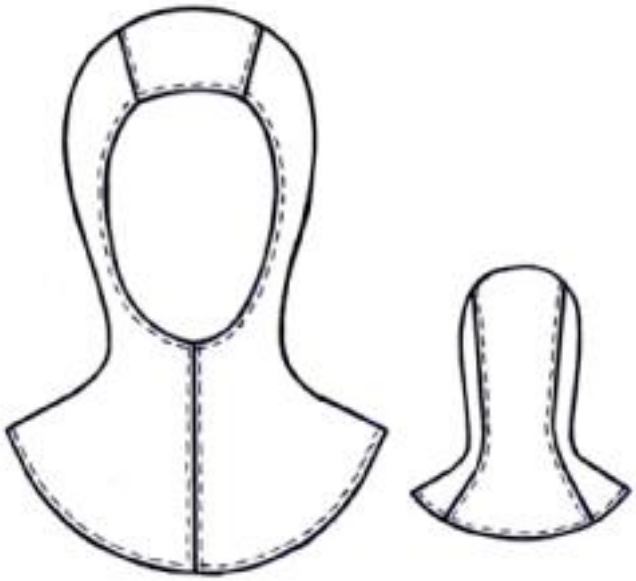

1-сурет.
Қорғаныш каска астынан киетін жылы тоқыма жұмсақ дулыға.

Эталон үлгісін өндіру үшін тоқыма жұмсақ дулығаның өлшеу мәндері.
Эталон үлгінің өлшемі: модельді әзірлеу кезінде ерлер бас киімінің үлгілік өлшемі – 58-өлшем болып қабылданды.

3-кесте
Эталон үлгісін өндіру үшін тоқыма жұмсақ дулығаның өлшеу мәндері.

Сызбадағы өлшеу нөмірі	Өлшем атауы	Өлшемі					Рұқсат етілетін ауытқу
		54	56	58	60	62	
1.	Ішкі шеңбер ұзындығы	55,0	57,0	59,0	61,0	63,0	+1,0
2.	Жұмсақ дулыға ұзындығы	40,8	41,4	42,0	42,6	43,2	±0,3

Шикізатқа, материалдарға және сатып алынған өнімдерге қойылатын талаптар.
Физика-механикалық көрсеткіштер.

р/с №	Материалдар құжаттамасының атауы (МҚА)	Ауытқу нормасы	Нормативтік техникалық	Материалдардың арналуы

1	Тоқыма мата, Иірілген жіптің құрамы: Мақта - 100% м/м	+/- *5 %.*	МЕМСТ 28554-90 Тоқыма мата. Жалпы техникалық талаптар (түзетілген)	үстіңгі бөліктерді дайындауға арналған материал
2	Тоқыма мата, жұқа тығыз тоқыма 155-160 гр/м.	+/- *5 %.*	КО ТР 019/2011. Жеке қорғаныш құралдарының кедендік техникалық регламент қауіпсіздігі туралы Кеден одағының техникалық регламенті (2019 жылғы 28 мамырдағы өзгерістермен) МЕМСТ 32118-2013.Бас киімдер. Жалпы техникалық шарттар. МЕМСТ 15.004-88 Бұйымды әзірлеу және өндіріске қою жүйесі. Жеке қорғаныш құралдары.	
3	Басқа материалдар мен сатып алынған өнімдер: Иірілген жіп, тоқыма мата	+/- *5 %.*	МЕМСТ 33378-2015; Тоқыма бас киімдер. Жалпы техникалық шарттар. МЕМСТ 9176-87 Тоқыма бұйымдар. Тігістерді сынау әдістері МЕМСТ 12.4.115-82 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар (N 1, 2 өзгерістерімен). МЕМСТ 12.4.011-89 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының	

			жүйесі. Жұмыс істеушілердің қорғаныш құралдары. Жалпы талаптар және жіктеу. МЕМСТ 4103-82 Сапаны бақылау әдістері; МЕМСТ 10581-91 Таңбалау, тасымалдау, орау және сақтау;	
Ескертпелер: *Беттік тығыздығы бойынша, шикізат құрамы бойынша рұқсат етілген ауытқулар ±5%* *Астардың, жіптердің, фурнитураның түсі негізгі материалдың түсімен үйлесуі керек. Негізгі бөліктердің ұзындығы, өлшемі және егжей-тегжейі тапсырыс берушімен келісіледі.*				

1.5.3 ЖИЫНТЫҚТЫЛЫҒЫ.

Қорғаныш каска астынан киетін жылы тоқыма жұмсақ дулыға.
Тоқыма жұмсақ дулыға өндіруші кәсіпорындарда жиынтықталады.

1.5.4. ТАҢБАЛАНУЫ. ҚАПТАЛУЫ.

Әрбір жұмсақ дулыға таңбалануы керек, ол бұйымның өзіне немесе алып тастау қиын болатын затбелгіге салынады.

Ақпарат кез келген бедерлеу тәсілімен (оның ішінде бедерлеу, жібекбаспа, нақыштау, құю, қалыптау) не тікелей бұйымның өзіне немесе бұйымға бекітілген алып тастау қиын болатын затбелгіге өшпейтін бояумен жазылуы тиіс.

Ақпарат оңай оқылатын болуы тиіс, жұмсақ дулыға сақтау, тасымалдау, өткізу және пайдалану кезінде сақтау мерзімі, қызмет ету мерзімі және (немесе) кепілдік мерзімі ішінде өшпестей төзімді болуы тиіс.

Тұтынушыға арналған ақпарат бұйымның әрбір бірлігінде қаптамасында (ыдысында), затбелгісінде, жапсырмасында, құжаттарында, жадынамаларында (қосымша парақтарда, ақпараттық парақтарда) оқуға (танысуға) ыңғайлы орнында орналастырылады.

Тұтынушы үшін жұмсақ дулыға сәйкестігін растау ақпаратын дайындаушы және (немесе) уәкілетті дайындаушы тұлға және (немесе) импорттаушы мынадай түрде береді:

- стандарттау жөніндегі қолданыстағы құжаттарға сәйкес салынған сәйкестік белгісі (бар болса);
- өніммен бірге жүретін Заңға сәйкес сәйкестік сертификаты (сәйкестік сертификатының көшірмесі) немесе сәйкестік декларациясы (сәйкестік декларациясының көшірмесі)». *(Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрінің 2021 жылғы 21 мамырдағы № 348-НК бұйрығымен бекітілген «Өнімді таңбалауға қойылатын талаптар» техникалық регламенті көзделген).*

Таңбалануы түсінікті, оқуға оңай және қаптамасын шешпей-ақ тексеруге болатындай жұмсақ дулығаның (жапсырмасының) бетіне салынуы тиіс.

Тапсырысшыға тапсырған кезде міндетті түрде тауарға мынадай таңбалауды ұсынуға тиіс:

1. Жұмсақ дулығаның теріс жағына күтім мен өлшем белгілері көрсетілген бояу таңба салынады.

2. Дайындаушы зауыттың логотипі мен атауы, мекенжайы, бұйымның атауы, стандарттың нөмірі, бас айналымының өлшемі, моделі, шығарылған күні көрсетілген дайындаушы зауыттың ілмекті қағаз жапсырмасы жеткізушінің ТББ (техникалық бақылау бөлімі) бақылаушысының белгісі қойылып, жұмсақ дулығаның шетіне бекітіледі (*МЕМСТ 10581-91 стандартында 1.2-тармақ - бас киімдерді таңбалау 1-кесте 31-позиция - Басты қорғау құралдары - дулығалар, жұмсақ дулығалар, бөріктер, береттер, қалпақтар - жапсырма бұйымның шетіне бекітіледі; бұйымның теріс жағына күтім мен өлшем белгілерін көрсете отырып, бояу таңба қойылады. Картон жапсырмасы болмаған жағдайда (бас киімде қолданудың орынсыздығына байланысты) барлық ақпаратты мата жапсырмасына салуға болады.)*

Жеке қаптаманың болуы – міндетті. МЕМСТ 10581-ге сәйкес қаптама (бас киім бөлігінде).

Бұйымдардың орамасы тасымалдау және сақтау кезінде тауардың сақталуын қамтамасыз етуі тиіс. Әр қаптаманың алдыңғы жағында оралған бұйымдардың саны, түсі мен өлшемі көрсетілген орау жапсырмасы немесе орау парағы болуы тиіс.

1.5.5. ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Тоқыма жұмсақ дулыға қауіпті немесе зиянды факторларды туындату көзі және пайдалану кезінде жазатайым оқиғалардың себебі болмауы тиіс.

Тоқыма жұмсақ дулығаны дайындауға арналған материалдар, жиынтықтаушы бұйымдар мен фурнитура санитариялық-химиялық, органолептикалық және токсикологиялық-гигиеналық көрсеткіштердің белгіленген нормативтеріне сәйкес келуге тиіс.

Тоқыма жұмсақ дулығаны кәдеге жарату тәсілдері қоршаған ортаға зиян келтірмеуі керек және оларды өндіруші айқындауы тиіс.

1.5.6. ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ТАЛАПТАР.

СТ РК ISO 14001-2016 «Экологиялық менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық».

Осы стандарт ұйым өз қызметінің экологиялық нәтижелерін жақсарту үшін қолдана алатын экологиялық менеджмент жүйесіне қойылатын талаптарды белгілейді. Бұл стандарт экология саласындағы жауапкершілігін жүйелі негізде басқаруға ұмтылатын ұйымның пайдалануына арналған.

1.5.7. БАҚЫЛАУ ӘДІСТЕРІ.

Бұйымдарды қабылдау – МЕМСТ 4103-82 «Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері (№1 өзгеріспен)».

Дайын бұйымның сызықтық өлшемдерін бақылау құралдары: МЕМСТ 7502-98 «Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Техникалық шарттар».

1.5.8. ӨНДІРУШІНІҢ КЕПІЛДІГІ.

Тұтынушы тасымалдау, сақтау талаптары мен пайдалану жөніндегі нұсқауларды сақтаған кезде жұмсақ дулығаға мынадай кепілдік мерзімі белгіленеді:

пайдалану – белгіленген тәртіппен бекітілген салалық нормаларға сәйкес;

сақтау - өндірушінің техникалық құжаттамасында белгіленген нормативтерге сәйкес.

1.5.9. НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР.

1. МЕМСТ 32118-2013.Бас киімдер. Жалпы техникалық шарттар.
2. МЕМСТ 15.004-88 Бұйымды әзірлеу және өндіріске қою жүйесі. Жеке қорғаныш құралдары.
3. МЕМСТ 33378-2015; Тоқыма бас киімдер. Жалпы техникалық шарттар.
4. МЕМСТ ISO 3758 Текстиль бұйымдары. Күтім бойынша символдармен таңбалау.
5. МЕМСТ 4103 Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері.
6. МЕМСТ 10581 Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау.
7. МЕМСТ 12807 Тігін бұйымдары. Тігістердің, сырма тігістердің және жапсар тігістердің жіктелуі.
8. МЕМСТ 22977 Тігін бұйымдарының бөліктері. Терминдер мен анықтамалар
9. МЕМСТ 23948 Тігін бұйымдары. Қабылдау ережесі.
10. МЕМСТ 29122 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар.
11. МЕМСТ 31399 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

МЕМСТ 15.007 - 88 Бұйымды әзірлеу және өндіріске қою жүйесі. Жеңіл өнеркәсіп өнімдері. Негізгі ережелер.

1.6. ЖАЗҒЫ КЕПКІ

Модель атауы: жазғы кепкі.
Арналуы: маусымдық пайдалану үшін жалпы өндірістік ластанудан, ауа температурасының жоғарылауынан, бірінші қабат киімге жатады.

1.6.1. ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР

Негізгі параметрлері мен сипаттамалары.

Өндірілетін фирмалық кепкінің түрлері - МЕМСТ 12.4.011-89 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істеушілердің қорғаныш құралдары. Жалпы талаптар және жіктеу.

Жазғы кепкі МЕМСТ бойынша жіктемелерге сәйкес ерлердің типтік өлшемдеріне дайындалады:

- МЕМСТ 31399-2009 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

1-кесте

Ерлердің бас киімдерінің типтік өлшемдері

Бас киімдер	Өлшемдері
Ерлер	54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61,62,63,64
Ескертпе: 1. *1-кестеде көзделмеген басқа өлшемдегі бас киімдер тұтынушының келісімі бойынша дайындалады.*	

2. *Өлшемін реттейтін бөліктері бар бас киімдерді дайындауға рұқсат етіледі.*

Эргономиялық талаптар.

Жазғы кепкіні әзірлеу кезінде стандарт бойынша мыналарды қамтамасыз ететін эргономикалық талаптар сақталуы тиіс: МЕМСТ EN 340-2012 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар (түзетулермен)":

- бұйымды және оның жеке элементтерін пайдалану ыңғайлылығы;
- бөліктер мен тораптардың функционалдық орналасуы;
- метеорологиялық жағдайлар немесе дене белсенділігі деңгейі өзгерген кезде қоршаған ортамен жылу алмасуды реттеу мүмкіндігі;
- бұйымның (бөліктердің, түйіндердің) дене бетіне орналасуын реттеу мүмкіндігі;
- фирмалық кепкінің және оның бөліктерінің пропорционалдығы;
- мойын, қолтық ойығы, қадамдық жапсар тігістер аймағында қалыңдықтың төмендеуі.

Жазғы кепкі сызбаларының негізінқұруға арналған құрылымдық қосымдар.

2-кесте

Жазғы кепкедегі құрылымдық қосымдар, см

р/с №	Тігістің еніне қосымша $К_1$	Материалдың қалыңдығына қосымша $К_2$	Сәндік-құрылымдық қосым $К_7$	Механикалық немесе ылғалды-жылумен өңдеу кезінде ширатуға қосымша
1	1,0	1,0	1,5	0,6

Сыртқы түрі.

ЖАЗҒЫ КЕПКІ.

Қақпақ 4 сынадан, күнқағардан және өлшемін реттеуге арналған түймеліктен тұрады.

Алдыңғы сына фронтальды бөліктің ортасында бүкпемен, пішінге төзімділік беру үшін желіммен қапталған.

Бүйірлік және артқы сыналарда 6 желдеткіш саңылау жасалады. Артқы жағындағы барлық тігістер ені 1,0 см өріммен жабылған және әр жағынан 0,1 см тігіспен тігілген.

Күнқағарға жиегінен 1,5 см қашықтықта үш әрлеу тігісі бар, тігістер арасындағы қашықтық 0,7 см.

Кепкінің артқы жартысында өлшемін реттеуге арналған түймелік бар, ені 1,9 см және ұзындығы 12,0 см, оң жағында ені 2,5 см темір ілгегі бар ілмек бар.

Сыналардың түйісу сызығы диаметрі 1,5 см металл тойтармамен жабылған.

Кепкінің төменгі жағы үш қатар сырып тігілген флизелинмен жиектерін торлап өңделеді. Кепкінің төменгі жағының алдыңғы жағында 0,2 см әрлеу тігісі бар.

1.6.2. ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Жазғы кепкі осы стандарттың талаптарына, бұйымға арналған техникалық құжаттамаға сәйкес, стандартты қабылдаған мемлекеттің аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық актілердің талаптары сақтаЛА отырып дайындалады.

Механикалық әсерден және жоғары температурадан қорғау үшін маусымдық кию үшін қолданылатын жазғы кепкінің қасиеттері.

Жазғы кепкінің жоғарғы бөлігінің қосқыш тігістерінің жыртылу жүктемесі кемінде 250 Н болуы тиіс.

Жазғы кепкі бөліктерінің түйіспе тігістері арқаулы жіптермен тігілуі тиіс. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар - МЕМСТ 29122.

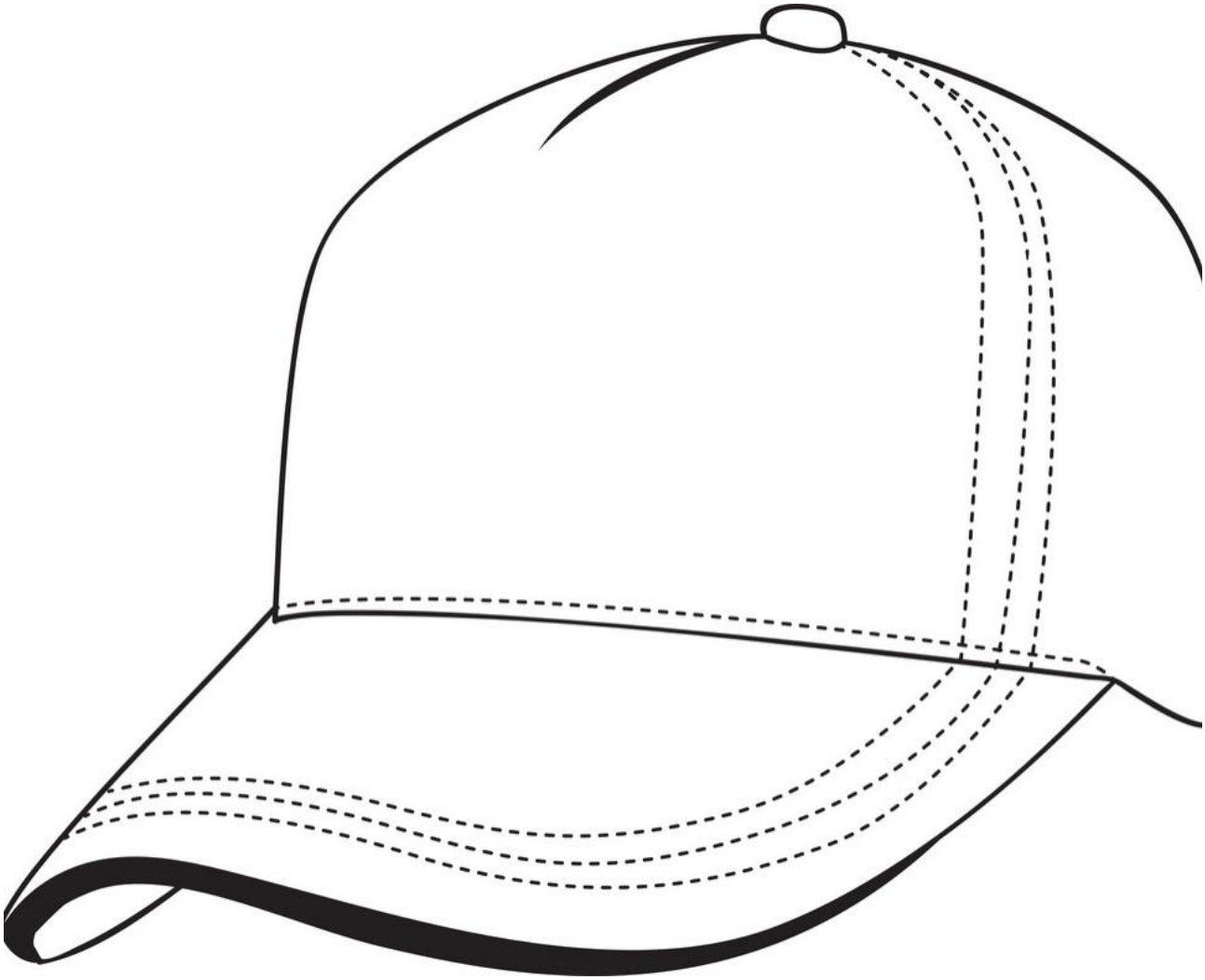

1-сурет.

2-сурет.

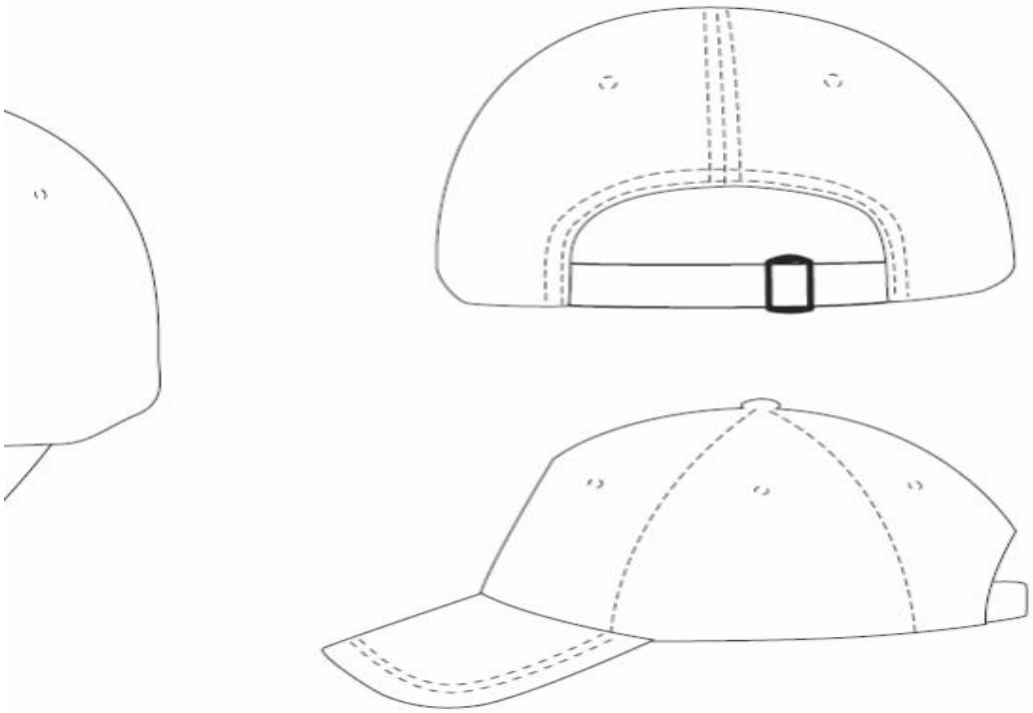

3-сурет.

ЭТАЛОН үлгісін өндіру үшін фирмалық қақпақтың өлшеу мәндері.

Эталон үлгінің өлшемі: модельді әзірлеу кезінде ерлер бас киімінің үлгілік өлшемі – 58-өлшем болып қабылданды.

3-кесте

ЭТАЛОН үлгісін өндіру үшін фирмалық қақпақтың өлшеу мәндері

р/с №	Өлшем атауы	Өлшемі					Бұйымдар үшін
		54	56	58	60	62	
1	Ішкі шеңбер ұзындығы	55,0	57,0	59,0	61,0	63,0	+1,0
2	Кепкі сынасының ұзындығы	14,0	14,6	15,0	15,6	16,2	±0,3
3	Күнқағардың ортаңғы ұзындығы	6,7	7,1	7,5	7,9	8,4	±0,2
4	Реттелетін белдікшенің ені	1,5	1,7	1,9	2,1	2,3	±0,2
5	реттелетін белдікшенің ұзындығы	10,5	11,5	12,5	13,5	14,5	

Шикізатқа, материалдарға және сатып алынған өнімдерге қойылатын талаптар.

Физика-механикалық көрсеткіштер.

р/с №	Материалдардың атауы	Ауытқу нормасы	Нормативтік-техникалық құжаттама (НТҚ)	Материалдардың арналуы
1	Үстіңгі мата: ПЭ – 65% мақта - 35 %	*±5%*	МЕМСТ 32118-2013 Бас киімдер. Жалпы техникалық шарттар /	үстіңгі бөліктерді дайындауға арналған материал
2	Беттік тығыздығы 220 г\м^2	*±5%*	МЕМСТ 25617-83 Зығыр, жартылай зығыр, мақта және аралас маталар мен бұйымдар. Химиялық сынау әдістері	
3	Арқаулы көк түсті жіптер N 44лх-1	*±5%*	МЕМСТ 4103-82 Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері. МЕМСТ 10581-91 Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау. МЕМСТ 23948-80 Тігін бұйымдары. Қабылдау ережесі	фирмалық кепкі дайындау үшін
	Басқа материалдар мен	*±5%*	МЕМСТ 29122-91 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма	

	сатып алынған өнімдер: күнқағар. кепкі өлшемін реттегішке арналған темір сақиналар		тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар. МЕМСТ 12.4.115-82 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар (N 1, 2 өзгерістерімен). МЕМСТ 12.4.011-89 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жұмыс істеушілердің қорғаныш құралдары. Жалпы талаптар және жіктеу. МЕМСТ 29150-91 «Жеңіл өнеркәсіп бұйымдарына арналған фурнитура. Бақылау әдістері». МЕМСТ 6309-93 «Мақта және синтетикалық тігін жіптері».	
Ескертпелер: Беттік тығыздығы бойынша, шикізат құрамы бойынша рұқсат етілген ауытқулар ±5% *Астардың, жіптердің, фурнитураның түсі негізгі материалдың түсімен үйлесуі керек. Негізгі бөліктердің ұзындығы, өлшемі және егжей-тегжейі Тапсырыс берушімен келісіледі.*				

1.6.3. ЖИЫНТЫҚТЫЛЫҒЫ

Жазғы кепкі.

Жазғы кепкі өндіруші кәсіпорындарда жиынтықталады.

1.6.4. ТАҢБАЛАНУЫ. ҚАПТАЛУЫ.

Әрбір жазғы кепкінің затбелгісі болуы керек, ол бұйымның өзіне немесе алып тастау қиын болатын затбелгіге салынады.

Ақпарат кез келген бедерлеу тәсілімен (оның ішінде бедерлеу, жібекбаспа, нақыштау, құю, қалыптау) не тікелей бұйымның өзіне немесе бұйымға бекітілген алып тастау қиын болатын затбелгіге өшпейтін бояумен жазылуы тиіс.

Ақпарат оңай оқылатын болуы тиіс, бұйымды сақтау, тасымалдау, өткізу және пайдалану кезінде сақтау мерзімі, қызмет ету мерзімі және (немесе) кепілдік мерзімі ішінде өшпестей төзімді болуы тиіс.

Тұтынушыға арналған ақпарат бұйымның әрбір бірлігінде қаптамасында (ыдысында), затбелгісінде, жапсырмасында, құжаттарында, жадынамаларында (қосымша парақтарда, ақпараттық парақтарда) оқуға (танысуға) ыңғайлы орнында орналастырылады.

Тұтынушы үшін жазғы кепкінің сәйкестігін растау ақпаратын дайындаушы және (немесе) уәкілетті дайындаушы тұлға және (немесе) импорттаушы мынадай түрде береді:

- стандарттау жөніндегі қолданыстағы құжаттарға сәйкес салынған сәйкестік белгісі (бар болса);

- Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрінің 2021 жылғы 21 мамырдағы № 348-НҚ бұйрығымен бекітілген «Өнімді таңбалауға қойылатын талаптар» техникалық регламентіне сәйкес сәйкестік сертификаты немесе сәйкестік декларациясы *көзделген.*

Таңбалануы түсінікті, оқуға оңай және қаптамасын шешпей-ақ тексеруге болатындай жұмсақ дулығаның (жапсырмасының) бетіне салынуы тиіс.

Тапсырысшыға тапсырған кезде міндетті түрде тауарға мынадай таңбалауды ұсынуға тиіс:

1. Тапсырыс берушінің келісімі бойынша жұмсақ дулығаның терісс жағына күтім мен өлшем белгілері көрсетілген бояу таңба салынады.

2. Дайындаушы зауыттың логотипі мен атауы, мекенжайы, бұйымның атауы, стандарттың нөмірі, бас айналымының өлшемі, моделі, шығарылған күні көрсетілген дайындаушы зауыттың ілмекті қағаз жапсырмасы жеткізушінің ТББ (техникалық бақылау бөлімі) бақылаушысының белгісі қойылып, фирмалық кепкінің шетіне бекітіледі (МЕМСТ 10581-91 стандартында 1.2-тармақ - бас киімдерді таңбалау 1-кесте 31-позиция - Басты қорғау құралдары - дулығалар, жұмсақ дулығалар, бөріктер, береттер, қалпақтар - жапсырма бұйымның шетіне бекітіледі; бұйымның теріс жағына күтім мен өлшем белгілерін көрсете отырып, бояу таңба қойылады. Картон жапсырмасы болмаған жағдайда (бас киімде қолданудың орынсыздығына байланысты) барлық ақпаратты мата жапсырмасына салуға болады.)

Жеке қаптаманың болуы – міндетті. Қаптама сәйкестігі: МЕМСТ 10581 (арнайы киім бөлігінде).

Бұйымдардың орамасы тасымалдау және сақтау кезінде тауардың сақталуын қамтамасыз етуі тиіс. Әр қаптаманың алдыңғы жағында оралған бұйымдардың саны мен өлшемі көрсетілген орау жапсырмасы немесе орау парағы болуы тиіс.

1.6.5. ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Жазғы кепкі қауіпті немесе зиянды факторларды туындату көзі және пайдалану кезінде жазатайым оқиғалардың себебі болмауы тиіс.

Жазғы кепкі дайындауға арналған материалдар, жиынтықтаушы бұйымдар мен фурнитура санитариялық-химиялық, органолептикалық және токсикологиялық-гигиеналық көрсеткіштердің белгіленген нормативтеріне сәйкес келуге тиіс.

Жазғы кепкіні кәдеге жарату тәсілдері қоршаған ортаға зиян келтірмеуі керек және оларды өндіруші айқындауы тиіс.

1.6.6. ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ТАЛАПТАР.

СТ РК ISO 14001-2016 «Экологиялық менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық».

Осы стандарт ұйым өз қызметінің экологиялық нәтижелерін жақсарту үшін қолдана алатын экологиялық менеджмент жүйесіне қойылатын талаптарды белгілейді. Бұл стандарт экология саласындағы жауапкершілігін жүйелі негізде басқаруға ұмтылатын ұйымның пайдалануына арналған.

1.6.7. БАҚЫЛАУ ӘДІСТЕРІ.

Бұйымдарды қабылдау – МЕМСТ 4103-82 «Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері (№1 өзгеріспен)».

Дайын бұйымның сызықтық өлшемдерін бақылау құралдары: МЕМСТ 7502-98 «Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Техникалық шарттар».

1.6.8. ӨНДІРУШІНІҢ КЕПІЛДІГІ.

Тұтынушы тасымалдау, сақтау талаптары мен пайдалану жөніндегі нұсқауларды сақтаған кезде фирмалық кепкіге мынадай кепілдік мерзімі белгіленеді:

пайдалану – белгіленген тәртіппен бекітілген салалық нормаларға сәйкес;

сақтау - өндірушінің техникалық құжаттамасында белгіленген нормативтерге сәйкес.

1.6.9. НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР.

1. МЕМСТ 32118-2013 Бас киімдер. Жалпы техникалық шарттар.
2. МЕМСТ 12.4.031 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жеке қорғаныш құралдары. Сұрыптылық айқындау.
3. МЕМСТ EN 340 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар.
4. МЕМСТ ISO 3758 Текстиль бұйымдары. Күтім бойынша символдармен таңбалау.
5. МЕМСТ 4103 Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері.
6. МЕМСТ 10581 Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау.
7. МЕМСТ 29122-91 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар.
8. МЕМСТ 11209 Арнайы киімге арналған маталар. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдісі.
9. МЕМСТ 12807 Тігін бұйымдары. Тігістердің, сырма тігістердің және жапсар тігістердің жіктелуі.
10. МЕМСТ 20489 Киім тігу материалдары. Жиынтық жылу кедергісін айқындау әдісі.
11. МЕМСТ 20521 Тігін өндірісі технологиясы. Терминдер мен анықтамалар.
12. МЕМСТ 22977 Тігін бұйымдарының бөліктері. Терминдер мен анықтамалар
13. МЕМСТ 23948 Тігін бұйымдары. Қабылдау ережесі.
14. МЕМСТ 29122 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар.
15. МЕМСТ 31399 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.
16. МЕМСТ 15.007 - 88 Бұйымды әзірлеу және өндіріске қою жүйесі. Жеңіл өнеркәсіп өнімдері. Негізгі ережелер.

1.7 Тері бөрік

Модель атауы: тері бөрік.

Арналуы: маусымдық пайдалану үшін және бірінші қабат киімге жатады, мыналардан қорғайды:

- З - жалпы өндірістік ластанудан;
- Ми - қажалудан;
- Тн - ауа температурасының төмендеуінен.

Бөріктер арналуы бойынша қорғаныш қасиеттеріне қарай мынадай кіші топтарға бөлінуі мүмкін:

- Жалпы өндірістік ластанудан (З), соның ішінде санитарлық және жеңіл ластанулардан (Зо) қорғайтын бас киім;
- Қозғалмалы механизм бөліктерінің ұстап қалу механикалық әсерінен қорғайтын бас киім (Мд);
- Механикалық қажалу әсерінен қорғайтын бас киім (Ми);
- Тесілу мен кесілудің механикалық әсерінен қорғайтын бас киім (Мп).

Өндірістік ортаның бірнеше зиянды және қауіпті факторларының бір мезгілде әсер ету жағдайында пайдалануға арналған бас киім барлық мәлімделген зиянды (қауіпті) өндірістік факторлардан тиімді қорғанышты қамтамасыз етуге тиіс.

1.7.1. ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР

Негізгі параметрлері мен сипаттамалары.

Өндірілетін бөрік түрлері - МЕМСТ 32118-2013. Жалпы техникалық шарттар.

Бас киім МЕМСТ бойынша жіктемелерге сәйкес ерлердің типтік фигураларына дайындалады:

- МЕМСТ 31399-2009 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Ерлер құлақшындарының типтік өлшемдері

Бас киімдер	Өлшемдері
Ерлер	54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61,62,63,64
Ескертпе: *1. 1-кестеде көзделмеген басқа өлшемдегі бас киімдер тұтынушының келісімі бойынша дайындалады.* *2. Өлшемді реттейтін бөліктері бар бас киімдерді дайындауға рұқсат етіледі.*	

Бас киімнің өлшемі адамның басының айналымына сәйкес келетін ішкі шеңбердің сантиметрімен айқындалады.
Бастың айналымы шүйденің ең шығыңқы нүктесі мен маңдайдың ортасы арқылы өлшенеді. Таспа алдыңғы жағынан тұйықталуы керек.

Өлшемдердің пайыздық арақатынасы тапсырыстар кезінде айқындалады және оны тұтынушы (сауда ұйымы) өндірушімен келісе отырып өзгерте алады.

Бұйым өлшемдерінің абсолютті мәндері модельдің техникалық сипаттамасында көрсетілуі керек.

Бас киімнің сызықтық өлшеу мәндерінің номиналды мәндерінен шекті ауытқулар мынадай болуы керек:

1-кесте

Бөріктің сызықтық өлшеу мәндерінің номиналды мәндерінен шекті ауытқулар

р/с №	Өлшеу орындарының атауы	Бұйымдар үшін рұқсат етілген ауытқу	
		түкті материалдардан басқа барлық	түкті материалдардан және

		материалдардан жасалғандар	қалыпталып жасалғандар
1	Ішкі шеңбер ұзындығы	±0,5	±0,5
2	Түбінің ұзындығы	±0,3	±0,6
3	Түбінің ені	±0,3	±0,6
4	Қабырға биіктігі	±0,2	±0,5
5	Күнқағардың ортаңғыені	±0,3	±0,5
6	Жиектердің ені	±0,3	±0,5
7	Маңдайша қаңқасының, жартылай маңдайша қаңқасының, баудың ені	±0,2	-
8	Бүйір биіктігі	±0,3	±0,5
9	Сына ұзындығы	±0,3	±0,5
10	Маңдайдың биіктігі	±0,2	±0,5
11	Жиектердің,күнқағардың немесе жиектердің ені	±0,2	±0,2

Тері бөріктің мөлшері адамның басының өлшеміне сәйкес келуі керек.

Эргономиялық талаптар.

Дайын тері бөріктер сыртқы түрі, өлшемі және дайындалу сапасы бойынша осы стандарттың талаптарына, модельдің техникалық сипаттамасына және МЕМСТ 15.007 "Өнімді әзірлеу және өндіріске қою жүйесі. Жеңіл өнеркәсіп өнімдері" бойынша бекітілген үлгі-эталонға сәйкес келуі тиіс. Негізгі ережелер:

- тері бөріктің пайдалану ыңғайлылығы;
- бөліктер мен тораптардың функционалдық орналасуы;
- метеорологиялық жағдайлар немесе дене белсенділігі деңгейі өзгерген кезде қоршаған ортамен жылу алмасуды реттеу мүмкіндігі;
- тері бөрік пен оның бөліктерінің пропорционалдығы.

Тері бөрік сызбаларының негізін құруға арналған құрылымдық қосымдар.

Тері бөріктегі құрылымдық қосымдар, см

р/с №	Тігістің еніне қосымша $К_1$	Материалдың қалыңдығына қосымша $К_2$	Терінің қалыңдығына қосымша $К_6$	Сәндік-құрылымдық қосым $К_7$	Механикалық немесе ылғалды-жылумен өңдеу кезінде ширатуға қосымша
1	0,5	1,0	0,8	1,0	0,6

Сыртқы түрі.

ТЕРІ БӨРІК.

Ерлер тері бөркі жасанды теріден жасалған, қайырмалы, көгілдір түсті.

Тері бөрік орталық бөліктерден, бүйірлерден, күнқағардан, желкелік пен құлаққаптан тұрады, құлаққаптардың ұштарына байлау үшін өрім тігілуі керек. Алдыңғы күнқағар, құлаққап және желкелік - жасанды теріден дайындалған. Бастың айналымы бекітпесі бар серпімді баумен реттеледі.

Бастың айналасын реттеуді ескере отырып, бас киімдер екі аралық өлшемге жасалуы мүмкін.

А түрі. Жылы астардың бөліктері биіктігі бойынша параллель тігістермен сырып тігілген, олардың арасындағы қашықтық 2,0-2,5 см. Құлаққап жартылай желкелікпен тұтас пішілген.

Шеңбер әр жағынан төрт параллель тігіспен қапталған, ортасында 3,5-4,5 см қиық түзеді; тігістер арасындағы қашықтық 1,0-1,4 см болуы керек.

Жылы астар сегментінің ұштары ені 0,2-0,3 см тігіспен жалғанған. Қосалқы бөліктер қалпақпен ені 0,5-0,6 см болатын тігіспен жалғануы керек.

Желкеліктің ортаңғы жапсар тігісі қалпақтың орталық тігісімен үйлестірілген.

Күнқағар құлаққаптарға төменгі жағынан биіктігі 0,8-1,0 см қыстырғыштармен қосылған.

Күнқағар қалпаққа екі көрінбейтін бекіткішпен бекітілген. Тігістер мен жапсар тігістер біркелкі, бос орындар мен тесіктер болмауы керек. жиектері, біреуі - жоғарғы жиегінен 5,0 см және алдыңғы жиегінен 3,0 см қашықтықта.

Б түрі. Жылы астардың бойлығы биіктігі бойынша параллель тігістермен, олардың арасындағы қашықтық 2,0-2,5 см.

Жылы астар сегментінің ұштары ені 0,2-0,3 см тігіспен жалғанған. Қосалқы бөліктер қалпақпен ені 0,5-0,6 см болатын тігіспен жалғануы керек.

Желкеліктің ортаңғы жапсар тігісі қалпақтың орталық тігісімен үйлестірілген.

Күнқағар құлаққаптарға төменгі жағынан биіктігі 0,8-1,0 см қыстырғыштармен қосылған.

Күнқағар қалпаққа екі көрінбейтін бекіткішпен бекітілген. Жапсар тігістер мен сырма тігістер біркелкі болуы керек, бос орындар мен саңылаулар болмауы керек. Түймелер құлаққапқа тігілген:

оң жақ құлаққапта: біреуі - алдыңғы жиегінен 1,8 см және қақпақпен қосылу тігісінен 2,5 см қашықтықта, тағы біреуі - алдыңғы жиегінен 5,2 см және алдыңғы жиегінен 2,0 см қашықтықта, екеуі - құлаққаптың ортасында 13,0 және 19,0 см қашықтықта;

сол жақ құлаққапта: біреуі - алдыңғы жиегінен 1,8 см және қақпақпен қосылу тігісінен 2,5 см қашықтықта, тағы біреуі - алдыңғы жиегінен 8,2 см және алдыңғы жиегінен 2,0 см қашықтықта, тағы біреуі - қалпақпен қосылу тігісінен 13,4 см және алдыңғы жиегінен 8,8 см қашықтықта, тағы біреуі - 8,0 жоғарғы жиегінен см және алдыңғы жиегінен 3,0 см.

1.7.2. ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Ерлерге арналған тері бөрік осы стандарттың талаптарына, бұйымға арналған техникалық құжаттамаға сәйкес, стандартты қабылдаған мемлекеттің аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық актілердің талаптары сақтала отырып дайындалады.

Бас киімдерді дайындау үшін қолданылатын материалдардың ассортименті (негізгі, астарлы, әрлеу, фурнитура және т.б.) модельдің техникалық сипаттамасында және конфекциялық картада көрсетілген. Материалдардың сапасы осы материалдарға арналған техникалық құжаттамада көзделген талаптарға сәйкес болуы тиіс:

- бас киімнің бөлшектерін пішу модельдің техникалық сипаттамасында көрсетілген талаптарға сәйкес жүзеге асырылады.
- жасанды былғарыдан, иленген материалдардан, сондай-ақ жабыны бар материалдардан жасалған бас киімдерде негізгі материалда ауа алмасуға арналған саңылаулар болуы тиіс.
- киізден жасалған тегіс жүннен және мамықтан жасалған қалпақшалардан жасалған бас киімдерде қадалар бастың ортасына бүкіл беті бойынша салынып, түкті қалпақшалардан

тігілуі тиіс - бір бағытта төселуі немесе модельге байланысты бетіне перпендикуляр көтерілуі тиіс.

- бас киімдер модельге байланысты үлгіге - эталонға және модельдің техникалық сипаттамасына сәйкес астармен, маңдайша қаңқасымен, астармен және маңдайша қаңқасымен/жартылай маңдайша қаңқасымен немесе онсыз дайындалуы мүмкін.
- астар үшін жібек және мақта ассортиментіндегі маталар, тоқыма маталар, жасанды жүн қолданылады; маңдайша қаңқасы үшін - жібек, мақта ассортиментіндегі маталар, өрім, таспа, табиғи немесе жасанды былғары, егер модельдің техникалық сипаттамасында басқа материалдар көзделмесе.
- қаптаманың түсі бас киіммен бірге жоғарғы матаның түсіне сәйкес келуі керек.
- астар мен маңдайша қаңқасы бас киімге бүктемелерсіз және қисайтпай қосылуы керек. Маңдайша қаңқасының ұштары бекітіліп, бас киімнің желке бөлігінде орналасуы керек.
- астар мен маңдайша қаңқасын өнімге бекіту модельдің техникалық сипаттамасына сәйкес жүргізіледі

.

- фурнитураны, әрлеуді қолдану, оларды бекіту әдістері үлгі-эталонға және модельдің техникалық сипаттамасына сәйкес айқындалады.
- тігістердің жиілігі, жіптердің түрлері мен нөмірлері (сызықтық тығыздығы), тігістердің ұштарын бекіту мынадай толықтырулармен нормативтік-техникалық құжаттаманың талаптарына сәйкес келуі тиіс:

- әрлеу бөлшектерінің ұштарын, түйіндерді, ұштарды және т.б. безендіру арқылы тігістердің ұштарын бекіту әдістеріне рұқсат етіледі;

- қысымдау әдісімен құлаққап қақпағын жасау кезінде машиналық тігістердің жиілігі 10 мм тігіске 2,5-тен 3,0 тігіске дейін болуы керек.

Дайын тері бөрікте мыналарға жол беріледі:

- астар қаңқасы, екі тең бөліктен тұратын немесе бір қондырмасы бар маңдайша қаңқасы;

- түктер бағытын сақтай отырып, екі бөліктен жасанды теріден жасалған бөлшектердің бірін жасау;

- орталық тігісті сырып тігу кезінде үстіңгі сыналардың тігістерінің ығысуы 0,2 см-ден аспайды, астарды сырып тігу кезінде - 0,2-0,3 см.

Тері бөрікті өңдеу әдістері белгіленген тәртіппен бекітілген техникалық құжаттамаға сәйкес белгіленеді. Бұйымдарды өндіру ерекшеліктері модельдің техникалық сипаттамасында белгіленеді.

Пішінді сақтау үшін, егер бұл модельдің техникалық сипаттамасында көзделсе, дайын бас киімдерге картоннан немесе қағаздан жасалған жолақ салынады.

Ерлерге арналған тері бөріктердің бөліктерінің түйіспе тігістері арқаулы жіптермен тігілуі тиіс. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар - МЕМСТ 29122.

1-сурет А түрі.

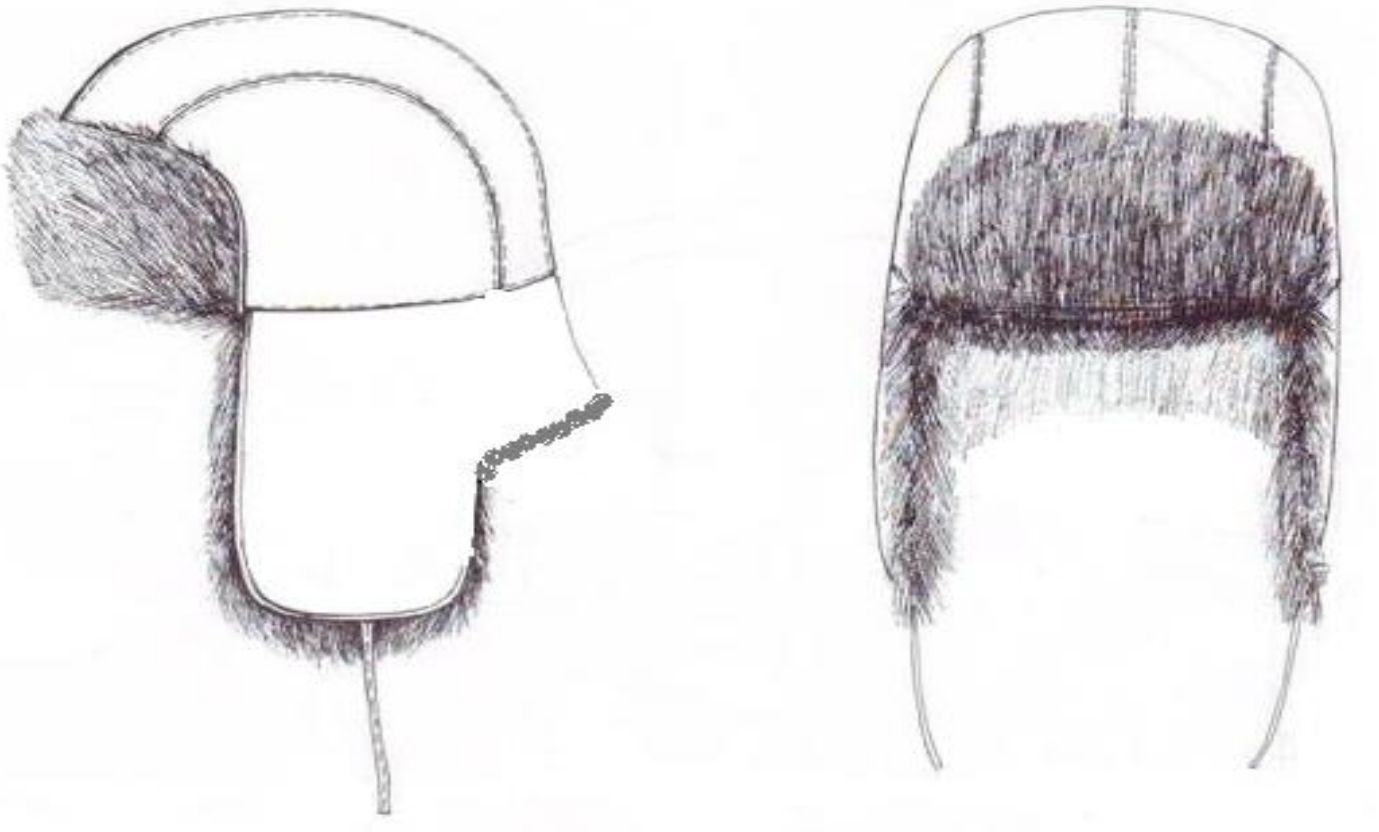

2-сурет А түрі.

3-сурет Б түрі.

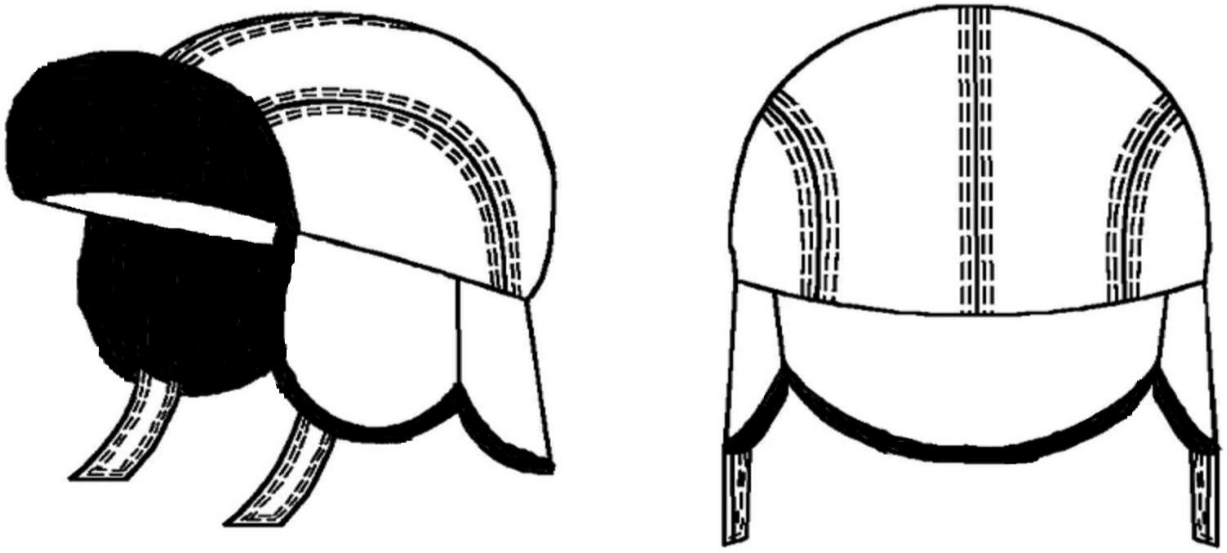

4-сурет Б түрі

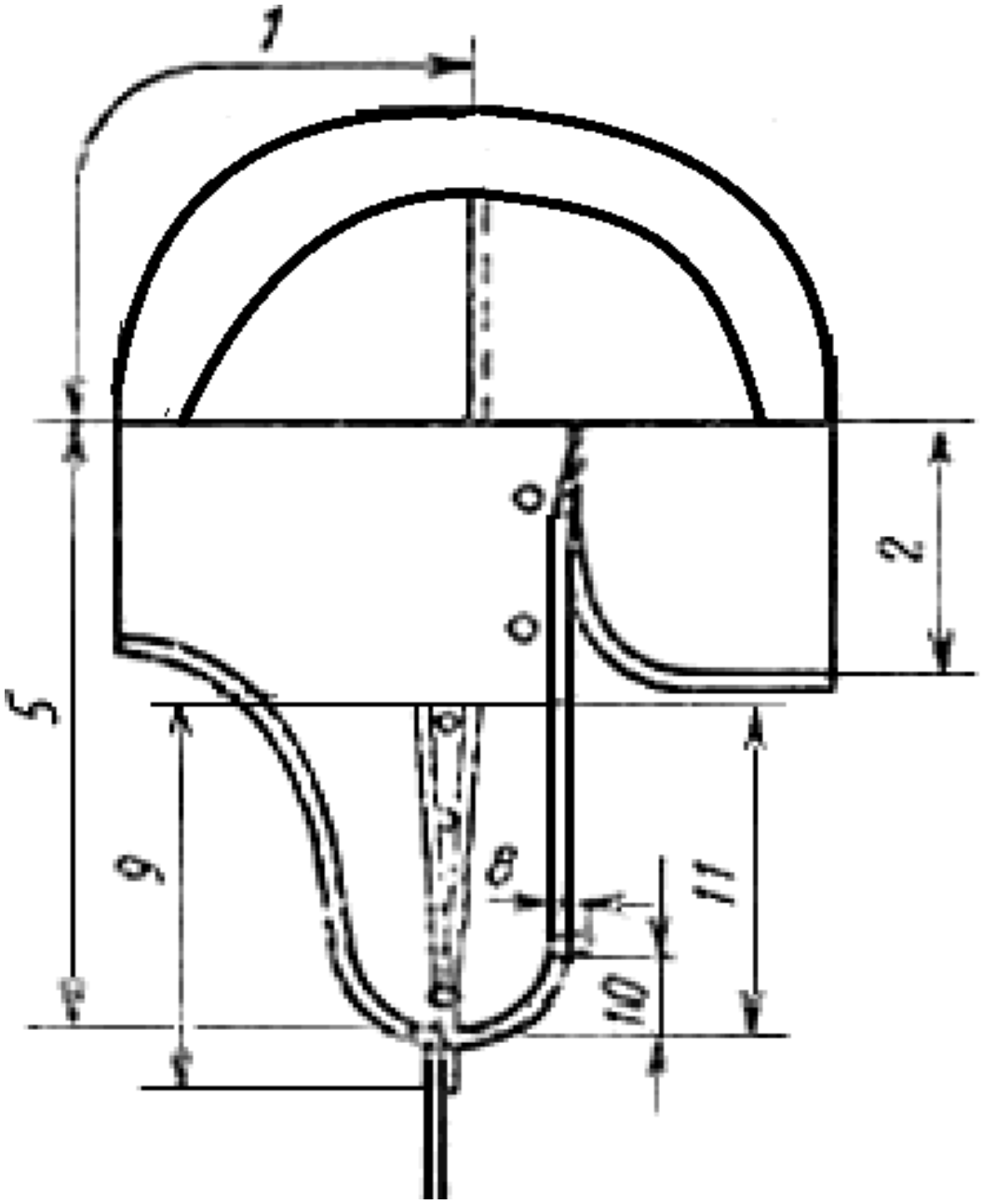

5-сурет.

Эталон үлгісін өндіру үшін тері бөріктің өлшеу мәндері.

Эталон үлгінің өлшемі: модельді әзірлеу кезінде ерлер бас киімінің үлгілік өлшемі – 58-өлшем болып қабылданды.

Эталон үлгісін өндіру үшін ерлерге арналған тері бөріктің өлшеу мәндері.

Сызбадағы өлшеу нөмірі	Өлшем атауы	Түрі	Өлшемі					Рұқсат етілетін ауытқу
			54	56	58	60	62	
-	Ішкі шеңбер ұзындығы	А :	55,0	57,0	59,0	61,0	63,0	+1,0
1	Қалпақ сынасының ұзындығы	А, Б	17,8	18,2	18,6	19,0	19,4	±0,3
2	Күнқағар биіктігі	А :	8,8	9,0	9,2	9,4	9,6	±0,2
		Б	8,4	8,6	8,8	9,0	9,2	±0,2
3	Күнқағардың ортаңғы ұзындығы	А :	18,0	18,6	19,2	19,8	20,4	±0,2
		Б	17,3	17,9	18,5	19,1	19,7	±0,2
4	Құлаққаптың жапсар тігісі қашықтығындағы ені:							
	8 см	А :	10,5	10,7	10,9	11,1	11,3	±0,2
	11 см	Б	9,0	9,2	9,4	9,6	9,8	±0,2
5	Құлаққаптың биіктігі	А :	25,3	25,8	26,3	26,8	27,3	±0,5
		Б	18,0	18,5	19,0	19,5	20,0	±0,5
6	Желкеліктің биіктігі	А :	8,7	8,9	9,1	9,3	9,5	±0,2
		Б	8,2	8,4	8,6	8,8	9,0	±0,2
7	Байлам ұзындығы	А, Б	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	±1,0
8	Бүйірлік ілмектің ұзындығы	Б	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	±0,5

9	Орталық ілмектің ұзындығы	Б	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	±1,0
10	Құлаққаптың жоғарғы жиегінен бүйірлік ілмекке дейінгі қашықтық	Б	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	±0,2
11	Құлаққаптың жоғарғы жиегінен орталық ілмекке дейінгі қашықтық	Б	14,0	14,0	14,0	14,0	14,0	±0,5
-	Жылытқыш төсем шеңберінің диаметрі	А :	16,3	16,9	17,5	18,1	18,7	±0,5

Тері бөріктердің жылытқыш астары бөлшектерінің өлшемдері, см

Өлшем атауы	Өлшемі				
	54	56	58	60	62
Астар бойлығының ұзындығы	61,0	63,0	65,0	67,0	69,0
Астар бойлығының ені	10,6	10,8	11,0	11,2	11,4
Астар диаметрі	18,2	18,8	19,4	20,0	20,6
Жылытқыш төсем мен серпімді төсемнің ұзындығы	64,0	66,0	68,0	70,0	72,0
Жылытқыш төсем мен серпімді төсемнің ені	13,6	13,8	14,0	14,2	14,4
Жылытқыш төсем мен серпімді төсем шеңберінің диаметрі	20,9	21,5	22,1	22,7	23,3

Шикізатқа, материалдарға және сатып алынған өнімдерге қойылатын талаптар.
Физика-механикалық көрсеткіштер.

р/с №	Материалдардың атауы	Ауытқу нормасы	Нормативтік-техникалық құжаттама (НТҚ)	Материалдардың арналуы

1.	Үстіңгі мата: А ТҮРІ ПЭ - 100% Оксфорд көк түсті, әрлеу түрі: желге төзімді, су өткізбейтін Б түрі құрамында кемінде 50% мақта бар мақта полиэфирлі, антистатикалық жіп	+/- 5 %	МЕМСТ 28486-90 Синтетикалық жіптерден жадағай және күрте тігу маталары. Жалпы техникалық шарттар (N 1, 2 өзгерістерімен)	үстіңгі бөліктерді дайындауға арналған материал
2.	Терісі жасанды мутон көк түсті Полиэстер - 100% Тығыздығы, кемінде: 600 г/м^2.	+/- 5 %	МЕМСТ 28554-90 Тоқыма мата. Жалпы техникалық талаптар (түзетілген) МЕМСТ 29122-91 Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар; МЕМСТ 23948-80 Қабылдау ережелері; МЕМСТ 4103-82 Сапаны бақылау әдістері; МЕМСТ 10581-91 Таңбалау, тасымалдау, орау және сақтау; КО ТР 019/2011. Жеке қорғаныш құралдарының кедендік техникалық регламент қауіпсіздігі туралы Кеден одағының техникалық регламенті (2019 жылғы 28 мамырдағы өзгерістермен) МЕМСТ 10325-2014 Тері бас киімдер. ЖТШ. МЕМСТ 32118-2013 Бас киімдер. Жалпы техникалық шарттар.	
3.	Жылытқыш Состав сырья: ПЭ - 100% Тығыздығы, кемінде: 150 г/м^2.	+/- 5%.		Жылытқыш материалы
4.	Флис. Шикізат құрамы: полиэфир - 100% Тығыздығы, кемінде: 220 г/м ^{2}.	+/- 5 %		Астар материалы
5.	Ызба ені 10-14 мм арт. 886 сұр түсті			құлаққапты байлау үшін
6.	5 мм серпімді бау			бас айналымын реттеу үшін
7.	Екі тесікті пластик ұстағыш			бас айналымын реттеу үшін
8.	Арқаулы көк түсті жіптер N 44лх-1			құлақшын дайындау үшін
9.	Басқа материалдар мен сатып алынған өнімдер:		МЕМСТ 29122-91 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге	

	түймелер, жіптер және т.б. Пластик түймелер , d 18-20 Тігін жіптері		және жапсар тігістерге қойылатын талаптар. МЕМСТ 12.4.115-82 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар (N 1, 2 өзгерістерімен). МЕМСТ 12.4.011-89 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жұмыс істеушілердің қорғаныш құралдары. Жалпы талаптар және жіктеу. МЕМСТ 29150-91 «Жеңіл өнеркәсіп бұйымдарына арналған фурнитура. Бақылау әдістері». МЕМСТ 6309-93 «Мақта және синтетикалық тігін жіптері». ҚР СТ 3113-2017 «Арнайы және нысанды киімге арналған пластмасса фурнитура. Техникалық шарттар»	
Ескертпелер: Беттік тығыздығы бойынша, шикізат құрамы бойынша рұқсат етілген ауытқулар ±5% *Астардың, жіптердің, фурнитураның түсі негізгі материалдың түсімен үйлесуі керек.* *Негізгі бөліктердің ұзындығы, өлшемі және егжей-тегжейі Тапсырыс берушімен келісіледі.*				

1.7.3. ЖИЫНТЫҚТЫЛЫҒЫ.

1. Тері бөрік, ерлерге арналған.
2. Тері бөріктің өндіруші кәсіпорындарда жиынтықталады.

1.7.4. ТАҢБАЛАНУЫ. ҚАПТАЛУЫ.

Әрбір тері бөріктің затбелгісі болуы керек, ол бұйымның өзіне немесе алып тастау қиын болатын затбелгіге салынады.

Ақпарат кез келген бедерлеу тәсілімен (оның ішінде бедерлеу, жібекбаспа, нақыштау, құю, қалыптау) не тікелей бұйымның өзіне немесе бұйымға бекітілген алып тастау қиын болатын затбелгіге өшпейтін бояумен жазылуы тиіс.

Ақпаратты пиктограмма түріндегі қолдануға жол беріледі, ол бұйымның қауіптілік көрсеткіштері немесе қолданылу саласы ретінде пайдаланыла алады. Ақпарат оңай оқылатын болуы тиіс, бұйымды сақтау, тасымалдау, өткізу және пайдалану кезінде сақтау мерзімі, қызмет ету мерзімі және (немесе) кепілдік мерзімі ішінде өшпестей төзімді болуы тиіс.

Таңбалануы түсінікті, оқуға оңай және қаптамасын шешпей-ақ тексеруге болатындай бұйымның (жапсырмасының) бетіне салынуы тиіс.

Қорғаныш қасиеттерін белгілеу - МЕМСТ 12.4.103 бойынша. МЕМСТ EN 340 бойынша қорғаныш қасиеттерін қорғау класын көрсете отырып белгілеуге жол беріледі.

Тапсырысшыға тапсырған кезде міндетті түрде тауарға мынадай таңбалауды ұсынуға тиіс:

1. Матаның құрамы, дайындаушы зауыттың атауы мен мекенжайы, бұйымның атауы, өлшемі, стандарттың нөмірі, жасалған күні, ТББ белгісі және осы бұйымды күтіп-баптау жөніндегі таңбалар көрсетілген тігу жапсырмасы –тері бөріктің желке бөлігінің астарында.

2. Дайындаушы зауыттың логотипі мен атауы, мекен-жайы, бұйымның атауы, стандарттың нөмірі, өлшемі, матаның артикуласы, моделі, шығарылған күні көрсетілген дайындаушы зауыттың ілмекті қағаз жапсырма, сондай-ақ өндірушіні және шығарылған жылын көрсете отырып, жеткізушінің ТББ бақылаушысының (техникалық бақылау бөлімі) белгісі. Затбелгі (затбелгі) өңір тұсында желке бөлігінде немесе бастың жиегінде құлақшынның желке бөлігінде бекітіледі. Таңба астардың өзіне немесе маңдайшасына салынады.

Жеке қаптаманың болуы – міндетті. Қаптама МЕМСТ 10581 сәйкес (бас киім бөлігінде).

Тері бөріктің орамасы тасымалдау және сақтау кезінде тауардың сақталуын қамтамасыз етуі тиіс. Әр қаптаманың алдыңғы жағында оралған бұйымдардың саны мен өлшемі көрсетілген орау жапсырмасы немесе орау парағы болуы тиіс.

1.7.5. ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Қалпақ қауіпті немесе зиянды факторларды туындату көзі және пайдалану кезінде жазатайым оқиғалардың себебі болмауы керек.

Бас киім дайындауға арналған материалдар, жиынтықтаушы бұйымдар мен фурнитура санитариялық-химиялық, органолептикалық және токсикологиялық-гигиеналық көрсеткіштердің белгіленген нормативтеріне сәйкес келуге тиіс.

Бөрікті кәдеге жарату тәсілдері қоршаған ортаға зиян келтірмеуі керек және оларды өндіруші айқындауы тиіс.

1.7.6. ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ТАЛАПТАР.

СТ РК ISO 14001-2016 «Экологиялық менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық».

Осы стандарт ұйым өз қызметінің экологиялық нәтижелерін жақсарту үшін қолдана алатын экологиялық менеджмент жүйесіне қойылатын талаптарды белгілейді. Бұл стандарт экология саласындағы жауапкершілігін жүйелі негізде басқаруға ұмтылатын ұйымның пайдалануына арналған.

1.7.7. БАҚЫЛАУ ӘДІСТЕРІ.

Бұйымдарды қабылдау – МЕМСТ 4103-82 «Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері (№1 өзгеріспен)».

Дайын бұйымның сызықтық өлшемдерін бақылау құралдары: МЕМСТ 7502-98 «Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Техникалық шарттар».

1.7.8. ӨНДІРУШІНІҢ КЕПІЛДІГІ.

Тұтынушы тасымалдау, сақтау талаптары мен пайдалану жөніндегі нұсқауларды сақтаған кезде жүн қалпаққа мынадай кепілдік мерзімі белгіленеді:

7.1) пайдалану – белгіленген тәртіппен бекітілген салалық нормаларға сәйкес;

7.1) сақтау - өндірушінің техникалық құжаттамасында белгіленген нормативтерге сәйкес.

1.7.9. НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР.

1. МЕМСТ 1076-86 Жасанды теріден дайындалған бас киімдер. ЖТШ.
2. МЕМСТ 32118-2013 Бас киімдер. Жалпы техникалық шарттар МЕМСТ 12.4.031 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жеке қорғаныш құралдары. Сұрыптылық айқындау.

МЕМСТ EN 340 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар.

3. МЕМСТ ISO 3758 Текстиль бұйымдары. Күтім бойынша символдармен таңбалау.
4. МЕМСТ 4103 Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері.
5. МЕМСТ 10581 Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау.
6. МЕМСТ 11209 Арнайы киімге арналған маталар. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдісі.
7. МЕМСТ 12807 Тігін бұйымдары. Тігістердің, сырма тігістердің және жапсар тігістердің жіктелуі.
8. МЕМСТ 20272 Химиялық жіптер мен иірілген жіптерден жасалған маталар. Жалпы техникалық шарттар.
9. МЕМСТ 20489 Киім тігу материалдары. Жиынтық жылу кедергісін айқындау әдісі.
10. МЕМСТ 20521 Тігін өндірісі технологиясы. Терминдер мен анықтамалар.
11. МЕМСТ 21050 Арнайы киімге арналған маталар. Құрғақ химиялық тазалауға төзімділігін айқындау әдісі.
12. МЕМСТ 22977 Тігін бұйымдарының бөліктері. Терминдер мен анықтамалар
13. МЕМСТ 23948 Тігін бұйымдары. Қабылдау ережесі.
14. МЕМСТ 29122 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар.
15. МЕМСТ 31399 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.
16. МЕМСТ 31400 Аса үлкен өлшемдегі ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

МЕМСТ 15.007 - 88 Бұйымды әзірлеу және өндіріске қою жүйесі. Жеңіл өнеркәсіп өнімдері. Негізгі ережелер.

1.8. БАЛАКЛАВА МАСКАСЫ

Модель атауы: Каска астына киюге арналған балаклава маскасы.

Арналуы: балаклава маскасы киімнің бірінші қабатына жатады: З –жалпы өндірістік ластанудан, Ми – қажалудан, Тн – төмен ауа температураларынан.

Өндірістік ортаның бірнеше зиянды және қауіпті факторларының бір мезгілде әсер ету жағдайында маусымдық пайдалан мен қолдануға арналған, барлық мәлімделген зиянды (қауіпті) өндірістік факторлардан тиімді қорғанышты қамтамасыз етуге тиіс. Балаклава маскасы арналуы бойынша қорғаныш қасиеттеріне қарай мынадай кіші топтарға бөлінуі мүмкін:

- Жалпы өндірістік ластанудан (З), соның ішінде санитарлық және жеңіл ластанулардан (Зо) қорғайтын балаклава маскасы;
- Қозғалмалы механизм бөліктерінің ұстап қалу механикалық әсерінен қорғайтын балаклава маскасы; (Мд);
- Механикалық қажалу әсерінен қорғайтын балаклава маскасы (Ми);
- Тесілу мен кесілудің механикалық әсерінен қорғайтын балаклава маскасы; (Мп).

1.8.1. ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР

Негізгі параметрлері мен сипаттамалары.

Балаклава маскасының дайындалатын түрлері - МЕМСТ 33378-2015 Тоқыма бас киімдер. Жалпы техникалық шарттар.

Балаклава маскасы МЕМСТ бойынша жіктемелерге сәйкес ерлердің типтік фигураларына дайындалады:

- МЕМСТ 31399-2009 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

1-кесте

Ерлер балаклава маскасының үлгілік бас киімдерінің өлшемдері

Бас киімдер	Өлшемдері
Ерлер	54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61,62,63,64
Ескертпе: *1. 1-кестеде көзделмеген бастың айналымы бойынша стандартты емес өлшемдегі бас киімдер тұтынушының келісімі бойынша дайындалады.* *2. Өлшемді реттейтін бөліктері бар бас киімдерді дайындауға рұқсат етіледі.*	

Балаклава маскасының өлшемі адамның басының айналымына сәйкес келетін ішкі шеңбердің сантиметрімен айқындалады.

Бастың айналымы шүйденің ең шығыңқы нүктесі мен маңдайдың ортасы арқылы өлшенеді. Таспа алдыңғы жағынан тұйықталуы керек.

Өлшемдердің пайыздық арақатынасы тапсырыстар кезінде айқындалады және оны тұтынушы (сауда ұйымы) өндірушімен келісе отырып өзгерте алады.

Бұйым өлшемдерінің абсолютті мәндері модельдің техникалық сипаттамасында көрсетілуі керек.

Балаклава маскасының сызықтық өлшемдерінің номиналды мәндерінен шекті ауытқулар мынадай болуы керек:

р/с №	Өлшеу орындарының атауы	Бұйымдар үшін рұқсат етілген ауытқу	
		түкті материалдардан басқа барлық материалдардан жасалғандар	түкті материалдардан және қалыпталып жасалғандар
1	Ішкі шеңбер ұзындығы	±0,5	±0,5
2	Түбінің ұзындығы	±0,3	±0,6
3	Түбінің ені	±0,3	±0,6
4	Қабырға биіктігі	±0,2	±0,5
5	Жұмсақ дулыға ұзындығы	±0,3	±0,5

Балаклава маскасының өлшемі адамның басының өлшеміне сәйкес келуі керек.

Эргономиялық талаптар.

Дайын балаклава маскасының сыртқы түрі, өлшемі және дайындалу сапасы бойынша осы стандарттың талаптарына, модельдің техникалық сипаттамасына және МЕМСТ 15.007 "Өнімді әзірлеу және өндіріске қою жүйесі. Жеңіл өнеркәсіп өнімдері" бойынша бекітілген үлгі-эталонға сәйкес келуі тиіс.

Негізгі ережелер:

- балаклава маскасын қолдану ыңғайлылығы;
- бөліктер мен тораптардың функционалдық орналасуы;
- метеорологиялық жағдайлар немесе дене белсенділігі деңгейі өзгерген кезде қоршаған ортамен жылу алмасуды реттеу мүмкіндігі;
- құлақшын мен оның бөліктерінің пропорционалдығы.

Балаклава маскасын түрлі модельдер мен конструкцияларда дайындайды: бүйірлерінде жырықтарымен, пелеринасымен, көз бен ауыз ашық қалатын, тек көздер ашық қалатын.

Балаклава маскасы бөлек, сондай-ақ тиісті НҚ талаптарына сәйкес дайындалған басқа да бұйымдармен бірге шығарылады.

Тоқыма жұмсақ дулыға сызбаларының негізін құруға арналған құрылымдық қосымдар.

2-кесте

Балаклава маскасының ілмектер санына арналған құрылымдық есептеу, см

р/с №	Тігістің еніне қосымша $К_1$	Материалдың қалыңдығына қосымша $К_2$	Терінің қалыңдығына қосымша $К_6$	Сәндік-құрылымдық қосым $К_7$	Механикалық немесе ылғалды-жылумен өңдеу кезінде ширатуға қосымша
1	0,5	1,0	0,8	1,0	0,6

Сыртқы түрі.

БАЛАКЛАВА МАСКАСЫ.

А түрі. Қысқы балаклава маскасы флистен дайындалған, Ш(У) түрі +40°С. Балаклава тұтас пішілген алдыңғы және желке бөлігінен тұрады, жоғарғы жағы дөңгелек пішінді. Бет саңылауы дөңгелек, балаклаваның алдыңғы жағының ортасында орналасқан. Төмен

температуралар мен механикалық кернеулерден қорғауға арналған. Балаклава қорғаныш каскасының астында немесе онсыз қолданылады.

Б түрі. Тоқыма 100%. Маска бет пен желке бөлігінің бір бөлігінен тұрады, жоғарғы жағында дөңгелек пішінді. Тігістер тегіс, қолдануға ыңғайлы және тығыз анатомиялық орналасуды қамтамасыз етеді. Ол электр доғасынан қорғау үшін жазғы костюмдермен бірге қолданылады. Каска астына киіледі. Көз және ауыз аймағындағы бетке арналған саңылау

В түрі. Жылу маскасы тыныс алу органдарын суық ауаның қолайсыз әсерінен және қоршаған ауаның температурасы -30°С дейін төмендеген жағдайда тыныс алу арқылы ағзаның жылу шығынын төмендетуден қорғауы керек;

Жоғары температурадан қорғайды, өрт кезінде күйіп қалудан қорғайды.

Отқа төзімді сіңдірілген тоқыма, мақта 100%.

Бет саңылауы бар балаклава, аузы жабық, басына тығыз жанасады.

Жұмсақ дулыға өлшемі – 58

Жұмсақ дулығаның ұзындығы – 45,0 см.

1.8.2. ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Балаклава маскасы дулыға осы стандарттың талаптарына, бұйымға арналған техникалық құжаттамаға сәйкес, стандартты қабылдаған мемлекеттің аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық актілердің талаптары сақтаЛА отырып дайындалады.

Бас киімнің өлшемі адамның басының айналымына сәйкес келетін ішкі шеңбердің ұзындығымен сантиметрмен айқындалады. Бастың айналымы шүйденің ең шығыңқы нүктесі мен маңдайдың ортасы арқылы өлшенеді. Өлшеу таспасын алдыңғы жағынан тұйықтау керек.

Белгіленген сызықтық өлшемдерден рұқсат етілген ауытқулар мыналардан аспауы тиіс:

- ұзындығы бойынша - ±2,0 см;
- ені бойынша - ±1,0 см.

Балаклава маскасының өлшеу мәндері модельге арналған техникалық сипаттамада көрсетілуі керек.

Балаклава маскасының түйіспе тігістері тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар бойынша тігілуі тиіс - МЕМСТ 29122.

1-сурет А түрі.

Флистен жасалған балаклава маскасы

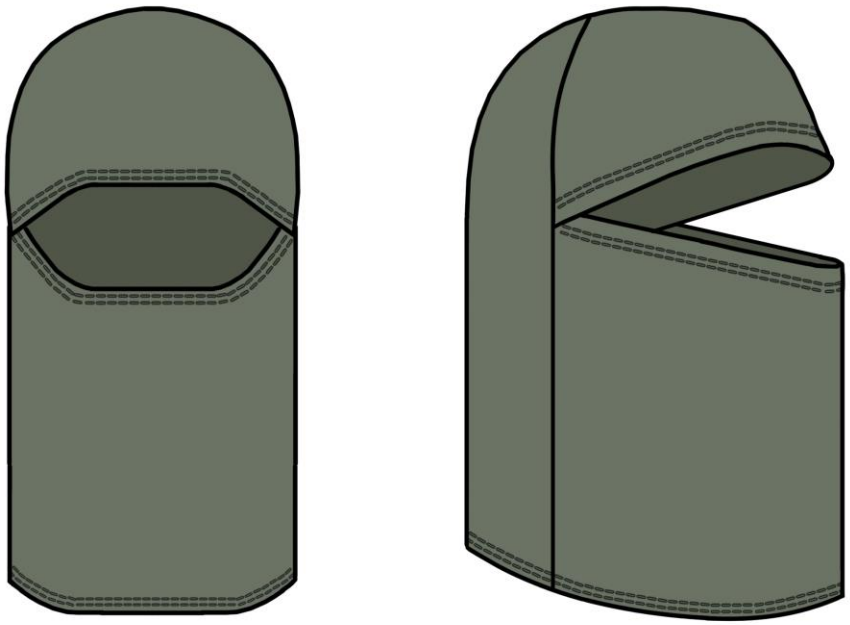

2-сурет А түрі.

Флистен жасалған балаклава маскасы

3-сурет Б түрі.

Тығыз тоқылған балаклава маскасы

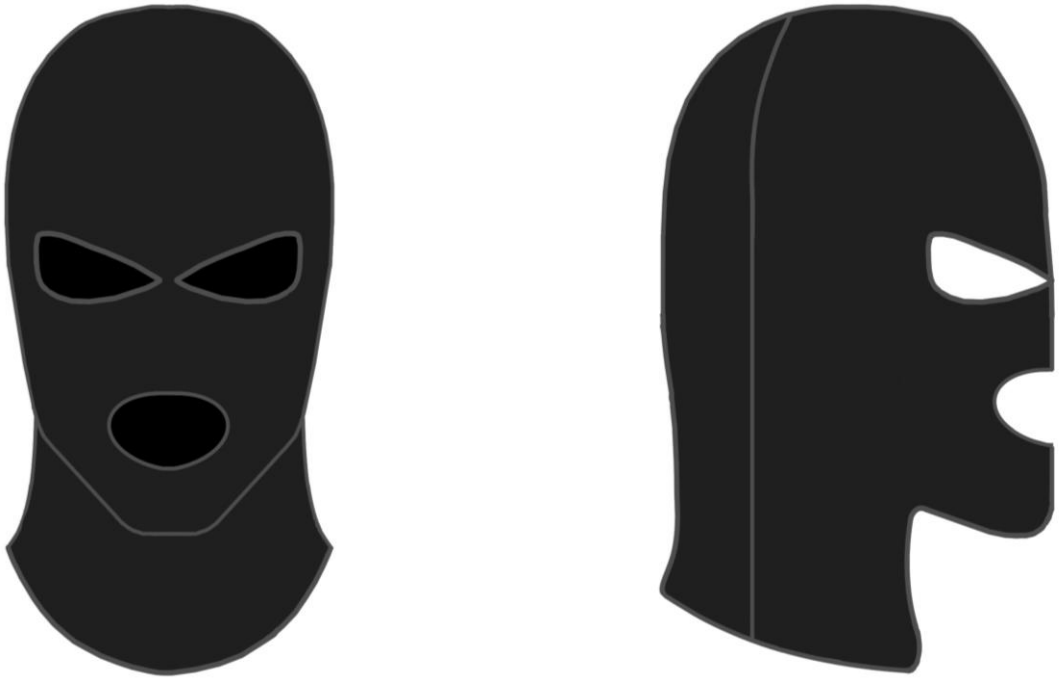

4-сурет Б түрі

Тығыз тоқылған балаклава маскасы

5-сурет В түрі

Жіңішке тоқыма матадан дайындалған балаклава маскасы

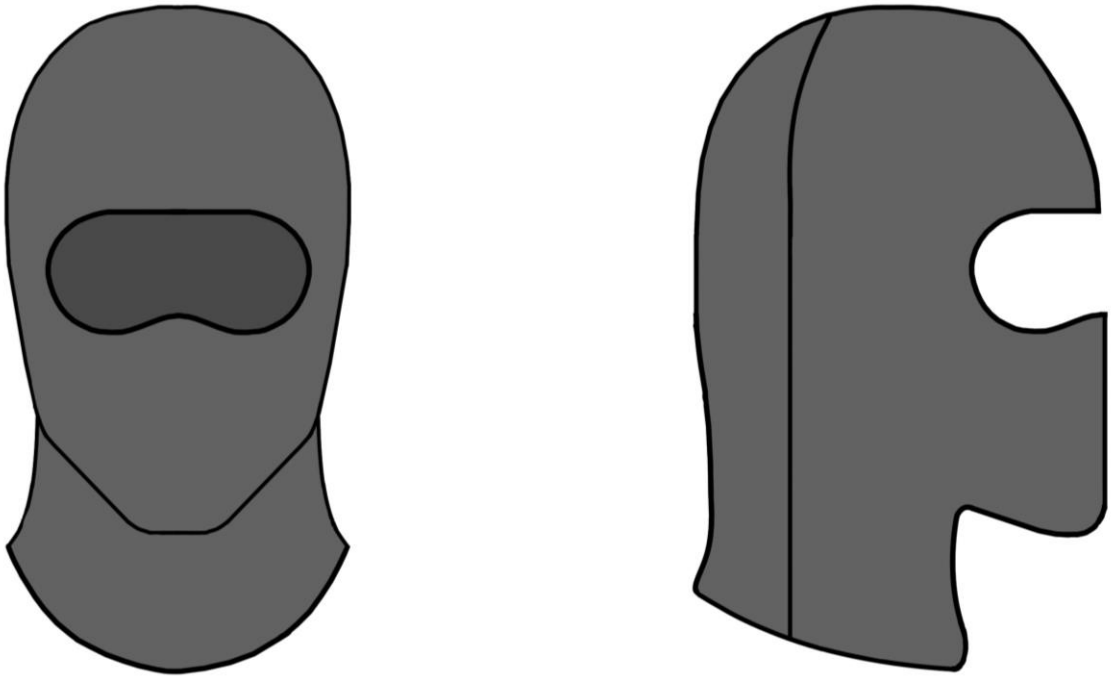

6-сурет В түрі

Жіңішке тоқыма матадан дайындалған балаклава маскасы

Эталон үлгісін өндіру үшін балаклава маскасының өлшеу мәндері.

Эталон үлгінің өлшемі: модельді әзірлеу кезінде ерлер бас киімінің үлгілік өлшемі – 58-өлшем болып қабылданды.

3-кесте

Эталон үлгісін өндіру үшін балаклава маскасының өлшеу мәндері.

Сызбадағы өлшеу нөмірі	Өлшем атауы	Өлшемі					Рұқсат етілетін ауытқу
		54	56	58	60	62	
1.	Ішкі шеңбер ұзындығы	55,0	57,0	59,0	61,0	63,0	+1,0
2.	Жұмсақ дулыға ұзындығы	40,8	41,4	42,0	42,6	43,2	±0,3

Шикізатқа, материалдарға және сатып алынған өнімдерге қойылатын талаптар.

Физика-механикалық көрсеткіштер.

р/с №	Материалдар құжаттамасының атауы (МҚА)	Ауытқу нормасы	Нормативтік техникалық	Материалдардың арналуы
1	Тоқыма мата, Иірілген жіптің құрамы: алты, 30% акрил. 70%	+/- 5 %.	МЕМСТ 28554-90 Тоқыма мата. Жалпы техникалық талаптар (түзетілген)	үстіңгі бөліктерді дайындауға арналған материал
2	Беттік тығыздығы, г/м²: 250	+/- 5 %.	КО ТР 019/2011. Жеке қорғаныш құралдарының кедендік техникалық регламент қауіпсіздігі туралы Кеден одағының техникалық регламенті (2019 жылғы 28 мамырдағы өзгерістермен)	
3	Басқа материалдар мен сатып алынған өнімдер: Иірілген жіп, тоқыма мата	+/- 5 %.	МЕМСТ 33378-2015; Тоқыма бас киімдер. Жалпы техникалық шарттар. МЕМСТ 9176-87 Тоқыма бұйымдар. Тігістерді сынау әдістері	

			МЕМСТ ISO 11612-2020 [redacted]Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Ашық жалынның қысқа мерзімді әсерінен, жылу сәулеленуінен, конвективті жылудан, балқытылған металдың шашырауынан, қыздырылған бетпен жанасудан қорғайтын арнайы киім. Техникалық талаптар және сынақ әдістері. МЕМСТ 12.4.115-82 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар (N 1, 2 өзгерістерімен). МЕМСТ 12.4.011-89 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жұмыс істеушілердің қорғаныш құралдары. Жалпы талаптар және жіктеу. МЕМСТ 4103-82 Сапаны бақылау әдістері; МЕМСТ 10581-91 Таңбалау, тасымалдау, орау және сақтау;	

Ескертпелер:
Беттік тығыздығы бойынша, шикізат құрамы бойынша рұқсат етілген ауытқулар ±5%
Астардың, жіптердің, фурнитураның түсі негізгі материалдың түсімен үйлесуі керек.
Негізгі бөліктердің ұзындығы, өлшемі және егжей-тегжейі тапсырыс берушімен келісіледі.

1.8.3. ЖИЫНТЫҚТЫЛЫҒЫ.

1. Балаклава маскасы.
2. Балаклава маскасы өндіруші кәсіпорындарда жиынтықталады.

1.8.4. ТАҢБАЛАНУЫ. ҚАПТАЛУЫ.

Әрбір Балаклава маскасының затбелгісі болуы керек, ол бұйымның өзіне немесе алып тастау қиын болатын затбелгіге салынады.

Ақпарат кез келген бедерлеу тәсілімен (оның ішінде бедерлеу, жібекбаспа, нақыштау, құю, қалыптау) не тікелей бұйымның өзіне немесе бұйымға бекітілген алып тастау қиын болатын затбелгіге өшпейтін бояумен жазылуы тиіс.

Ақпарат оңай оқылатын болуы тиіс, жұмсақ дулығаны сақтау, тасымалдау, өткізу және пайдалану кезінде сақтау мерзімі, қызмет ету мерзімі және (немесе) кепілдік мерзімі ішінде өшпестей төзімді болуы тиіс.

Тұтынушыға арналған ақпарат бұйымның әрбір бірлігінде қаптамасында (ыдысында), затбелгісінде, жапсырмасында, құжаттарында, жадынамаларында (қосымша парақтарда, ақпараттық парақтарда) оқуға (танысуға) ыңғайлы орнында орналастырылады.

Тұтынушы үшін балаклава маскасының сәйкестігін растау ақпаратын дайындаушы және (немесе) уәкілетті дайындаушы тұлға және (немесе) импорттаушы мынадай түрде береді:

- стандарттау жөніндегі қолданыстағы құжаттарға сәйкес салынған сәйкестік белгісі (бар болса);
- өніммен бірге жүретін Заңға сәйкес сәйкестік сертификаты (сәйкестік сертификатының көшірмесі) немесе сәйкестік декларациясы (сәйкестік декларациясының көшірмесі)». *(Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрінің 2021 жылғы 21 мамырдағы № 348-НК бұйрығымен бекітілген «Өнімді таңбалауға қойылатын талаптар» техникалық регламенті көзделген).*

Таңбалануы түсінікті, оқуға оңай және қаптамасын шешпей-ақ тексеруге болатындай жұмсақ дулығаның (жапсырмасының) бетіне салынуы тиіс.

Тапсырысшыға тапсырған кезде міндетті түрде тауарға мынадай таңбалауды ұсынуға тиіс:

1. Балаклава маскасының теріс жағына күтім мен өлшем белгілері көрсетілген бояу таңба салынады.

2. Дайындаушы зауыттың логотипі мен атауы, мекенжайы, бұйымның атауы, стандарттың нөмірі, бас айналымының өлшемі, моделі, шығарылған күні көрсетілген дайындаушы зауыттың ілмекті қағаз жапсырмасы жеткізушінің ТББ (техникалық бақылау бөлімі) бақылаушысының белгісі қойылып, жұмсақ дулығаның шетіне бекітіледі (*МЕМСТ 10581-91 стандартында 1.2-тармақ - бас киімдерді таңбалау 1-кесте 31-позиция - Басты қорғау құралдары - дулығалар, жұмсақ дулығалар, бөріктер, береттер, қалпақтар - жапсырма бұйымның шетіне бекітіледі; бұйымның теріс жағына күтім мен өлшем белгілерін көрсете отырып, бояу таңба қойылады. Картон жапсырмасы болмаған жағдайда (бас киімде қолданудың орынсыздығына байланысты) барлық ақпаратты мата жапсырмасына салуға болады.)*

Жеке қаптаманың болуы – міндетті. МЕМСТ 10581-ге сәйкес қаптама (бас киім бөлігінде).

Бұйымдардың орамасы тасымалдау және сақтау кезінде тауардың сақталуын қамтамасыз етуі тиіс. Әр қаптаманың алдыңғы жағында оралған бұйымдардың саны, түсі мен өлшемі көрсетілген орау жапсырмасы немесе орау парағы болуы тиіс.

1.8.5. ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Балаклава маскасы қауіпті немесе зиянды факторларды туындату көзі және пайдалану кезінде жазатайым оқиғалардың себебі болмауы керек.

Тоқыма жұмсақ дулығаны дайындауға арналған материалдар, жиынтықтаушы бұйымдар мен фурнитура санитариялық-химиялық, органолептикалық және токсикологиялық-гигиеналық көрсеткіштердің белгіленген нормативтеріне сәйкес келуге тиіс.

Тоқыма жұмсақ дулығаны кәдеге жарату тәсілдері қоршаған ортаға зиян келтірмеуі керек және оларды өндіруші айқындауы тиіс.

1.8.6. ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ТАЛАПТАР.

СТ РК ISO 14001-2016 «Экологиялық менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық».

Осы стандарт ұйым өз қызметінің экологиялық нәтижелерін жақсарту үшін қолдана алатын экологиялық менеджмент жүйесіне қойылатын талаптарды белгілейді. Бұл стандарт экология саласындағы жауапкершілігін жүйелі негізде басқаруға ұмтылатын ұйымның пайдалануына арналған.

1.8.7. БАҚЫЛАУ ӘДІСТЕРІ.

Бұйымдарды қабылдау – МЕМСТ 4103-82 «Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері (№1 өзгеріспен)».

Дайын бұйымның сызықтық өлшемдерін бақылау құралдары: МЕМСТ 7502-98 «Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Техникалық шарттар».

1.8.8. ӨНДІРУШІНІҢ КЕПІЛДІГІ.

Тұтынушы тасымалдау, сақтау талаптары мен пайдалану жөніндегі нұсқауларды сақтаған кезде жұмсақ дулығаға мынадай кепілдік мерзімі белгіленеді:

пайдалану – белгіленген тәртіппен бекітілген салалық нормаларға сәйкес;

сақтау - өндірушінің техникалық құжаттамасында белгіленген нормативтерге сәйкес.

1.8.9. НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР.

1. МЕМСТ 33378-2015; Тоқыма бас киімдер. Жалпы техникалық шарттар.
2. МЕМСТ ISO 3758 Текстиль бұйымдары. Күтім бойынша символдармен таңбалау.
3. МЕМСТ 4103 Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері.
4. МЕМСТ 10581 Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау.
5. МЕМСТ 12807 Тігін бұйымдары. Тігістердің, сырма тігістердің және жапсар тігістердің жіктелуі.
6. МЕМСТ 22977 Тігін бұйымдарының бөліктері. Терминдер мен анықтамалар
7. МЕМСТ 23948 Тігін бұйымдары. Қабылдау ережесі.
8. МЕМСТ 29122 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар.
9. МЕМСТ 31399 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

10. МЕМСТ 15.007 - 88 Бұйымды әзірлеу және өндіріске қою жүйесі. Жеңіл өнеркәсіп өнімдері. Негізгі ережелер.

2 Есту органдарын жеке қорғау құралдары

Есту қабілетін жеке қорғау құралдары 80 децибел және одан жоғары шудың әсерінен қорғауға арналған.

2.1. Қорғаныш құлаққаптары

Жеңіл көп позициялы құлаққаптар. Жұмсақ, кеуекті көбік толтырғышымен толтырылған, тығыз орналасуды қамтамасыз ететін бүкіл шеңберде оқшаулағыш роликтері бар шыныаяқтар;

Реттелетін жиналмалы жиек. Екі нұсқада қол жетімді: стандартты доғалы құлаққаптары және желкелік құлаққаптар.

Қорғаныш аралығы	Макс.	мин.
Жиілігі Гц:	8000	125
Шуды азайту дБ:	42.2	21.0
Стандартты ауытқуы дБ:	2.5	2.7
Қорғаныш деңгейі дБ:	39.7	18.3
Шуды азайту коэффициенті (NRR)	29 дБ	
Рұқсат етілген ауытқу	+1дБ	

2.2. Қорғаныш каскасына бекітілетін қорғаныш құлаққаптары

Жеңіл көп позициялы құлаққаптар. Жұмсақ, кеуекті көбік толтырғышымен толтырылған, тығыз орналасуды қамтамасыз ететін бүкіл шеңберде оқшаулағыш роликтері бар шыныаяқтар.

Қорғаныш аралығы	Макс.	мин.
Жиілігі Гц:	8000	125
Шуды азайту дБ:	41.2	20.7
Стандартты ауытқуы дБ:	3.1	3.0
Қорғаныш деңгейі дБ:	38.2	17.7
Шуды азайту коэффициенті (NRR)	27 дБ	
Рұқсат етілген ауытқу	+1дБ	

2.3. Шуға қарсы құлақтықпалар (құлақтығындар)

Полиуретанды көбік, поливинилхлоридті көбік және силиконды резеңкеден жасалған жалғағыш бауы бар, онсыз немесе доғалық жапсырмалар. Көбік пластмассадан жасалған ендірмелер бірнеше секундқа оралған кезде оларға берілген пішінді сақтап, содан кейін құлақ арнасының пішінін оңай қайталай алуы керек. Ендірмелер мынадай болуы керек:

- сопақша пішінді және құлақ арнасының пішінін қайталайды;

- тітіркендірмейді.
- суға төзімді;
- басқа жеке қорғаныш құралдарымен бір уақытта пайдалануға болады.

Акустикалық тиімділік (SNR) - кемінде 24 дБ.

Бұйымды сәйкестікке сертификаттау: КО ТР 019, МЕМСТ EN 13819-1-2021

3. Көру органдарын жеке қорғау құралдары

3.1. Каскаға бекітілетін қорғаныш қалқанша

Мөлдір бет қалқаны көзді және алдыңғы, үстіңгі және бүйірлерін қатты ұшатын бөлшектердің механикалық әсерінен, аэрозольдердің тікелей түсуінен, сұйықтықтардың, мұнайдың, битумның шашырауынан қорғауға арналған. Қалқан ыстыққа төзімді, поликарбонатты, соққыға төзімді, мөлдір. Ол экраннан және белбеуі бар таспадан тұрады, өлшемі бойынша қырылдауықпен реттеледі. Өлшем қатары 51-ден 65 см-ге дейін. Оптикалық класс: №1 (бұрмаламайды). Жұмыс температурасы: -50°С-тан +130°С-қа дейін.

Трапеция тәрізді мөлдір пластиктен және ішке қарай бүйір беттерінен жасалған экран. Экран жабыны: сызаттар мен тұманға қарсы.

Бұйымды сәйкестікке сертификаттау: КО ТР 019, МЕМСТ 12.4.253-2013

3.2. Жарық сүзгісі бар электр дәнекерлеушінің беттік қалқаны

Қалқан дәнекерлеушінің бетін дәнекерлеу доғасының тікелей ультракүлгін сәулелерінен, құрылыс-монтаждау учаскесінде, цехта дәнекерлеу жұмыстарын жүргізу кезінде балқытылған металдың шашырауынан және ұшқыннан жеке қорғауға арналған.

Дәнекерлеушіге арналған қорғаныш қалқаны мынадай сипаттамаларға сәйкес келуі керек:

- ыстыққа төзімді және жануға, жоғары және төмен температураға төзімді материалдардан жасалған корпустың болуы;
- жұмыс аймағының жақсартылған көрінісін қамтамасыз ету;
-дәнекерлеу доғасының төрт индикатор сенсоры бар: жарық сүзгісі дәнекерлеуші жұмыс істейтін жағдайға қарамастан күңгірттенеді. Дәнекерлеу қалқаны сыртынан реттеледі.
- автоматты түрде күңгірттенетін жарық сүзгісі бар;
- күңгірттеу дәрежесі: 9-13 DIN, жарық күйде - 4 DIN
- қараңғылану жылдамдығы: 0,04 мс
- ашықтандыру жылдамдығы: 100-1000 мс
- жарық сүзгісінің көру өрісі: 95 х 62 мм
- тегіс реттелетін жарыққа сезімталдық деңгейлері
- сүзгі жартылай маскасымен пайдалану мүмкіндігі
- жарық сүзгісін ауыстыру мүмкіндігі
- қуат көзі: ауыстырылатын қуат көздері, күн батареясы

Бұйымды сәйкестікке сертификаттау: МЕМСТ 12.4.238, КО ТР 019.

3.3. Күннен қорғайтын мөлдір көзілдірік

Мөлдір көзілдірік жұмысшылардың көздерін қатты заттардан, сұйықтықтардың шашырауынан, газдардан, булардан, аэрозольдерден, шаңнан, ультракүлгін және инфрақызыл сәулелерден, жарықтың соқыр жарықтығынан қорғауға арналған.

Көзілдіріктің жақтауы берік полиамидтен немесе ұқсас қасиеттері бар басқа материалдардан жасалған.

Көзілдірік линзалары:

- механикалық әсерлерден қорғау үшін поликарбонаттан жасалған;
- химиялық сұйықтықтардың жарылуынан қорғау үшін ацетаттан жасалған;
- оптикалық бұрмалануды толығымен болғызбайды;
- №1 оптикалық сыныпқа сәйкес келеді.

Көзілдірік салмағы бойынша жеңіл болуы керек және мақсатына байланысты мынадай шарттарға сай болуы керек:

- мұнай өнімдеріне, майларға, хош иісті еріткіштерге және сілтілерге төзімді;
- жоғары температураға төзімді;
- соққыны жұмсарту үшін қас деңгейіндегі жұмсақ жақтау компоненттері бар;
- сенімді сәйкестікті қамтамасыз ететін ұзындығы мен бұрышы бойынша реттелетін ілгектер болуы керек;
- бүйірлік қорғаныш пен қасқа арналған қорғаныш және кең бұрышты көру;
- линзаларды сыртынан сызаттардан және ішінен тұманнан қорғайтын арнайы жабындардың болуы;
- жақтаулар мен линзаларды таңбалау.

Көзілдірік ультракүлгін сәулелердің кем дегенде 99,9% сіңірілуін қамтамасыз етуі керек.

Бұйымды сәйкестікке сертификаттау: КО ТР 019, МЕМСТ 12.4.253-2013 (EN 166:2002).

3.4. Герметикалық қорғаныш көзілдірік

Олар қышқылдар мен сілтілердің ерітінділерімен, майлармен, сұйық майлармен және бензинмен, көздің тітіркенуін тудыратын газдармен және булармен жұмыс істеу үшін, сондай-ақ көзді тітіркендіргіш факторлардан (агрессивті және агрессивті емес сұйықтықтар, абразивті бөлшектер) қорғау қажет болған кезде жоғары температурада жұмыс істеу үшін қолданылады.

Линзалар поликарбонаттан жасалуы керек.

Корпус полипропиленнен жасалуы керек және серпімді болуы керек, жанама желдету жақсы ауа айналымын қамтамасыз етеді және шаң мен шашыраудан қорғайды. Ұстағыш нейлоннан жасалуы керек, корпуста бекітілуі керек, бұрышты реттеу мүмкіндігі бар.

Бас киім текстиль эластиктен тігілуі керек, реттелетін болуы керек, корпустың сырт жағынан бекітілетін болуы керек.

Сызаттардан қорғайтын тұманға қарсы жабын.

Ультракүлгін сәулелерден қорғау.

Кеңейтілген температура диапазонындағы беріктік (-5-тен 55 °С-қа дейін).

Салмағы 78 г артық емес.

Бұйымды сәйкестікке сертификаттау: МЕМСТ 12.4.253-2013 (EN 166:2002).

4. Тыныс алу органдарын қорғау құралдары (ТОЖҚҚ)

4.1. Ауаны мәжбүрлі беретін, бетті жартылай жауып тұратын маска

Мәжбүрлі ауа беретін қорғаныш дулыға маскасы жұмыс кезінде қызметкердің тыныс алу мүшелерін тиімді қорғанышты қамтамасыз етеді.

Бұйымды сәйкестікке сертификаттау: МЕМСТ 12.4.234-2012.

4.2. Ауаны мәжбүрлеп беретін жарық сүзгісі бар бет электр дәнекерлеушінің қалқаны

Мәжбүрлі ауа беретін дәнекерлеушінің қалқаны-сүзілген ауаны маска кеңістігіне мәжбүрлеп беруді қамтамасыз ететін турбоблокты маска.

Ауа ағыны сүзгінің тұманын болдырмайды, ал екі бүйірлік канал ауаны тыныс алу аймағына біркелкі жеткізеді. 50 ШРК дейін қорғау

Автоматты түрде күңгірттенетін жарық сүзгісінің болуы

Күңгірттеу дәрежелері: 3, 5, 8, 9-13, Жарық күйінде - 3 DIN

Оптикалық класс: 1/1/1/2

Күңгірттеу жылдамдығы: 0,1 мс

Ашықтандыру жылдамдығы: 40-1300 мс

УУ және ИҚ қорғаныш

Бүйірлік терезелердің болуы, 5 DIN

Қуат көзі: ауыстырылатын қуат көздері, күн батареясы

Бұйымды сәйкестікке сертификаттау: КО ТР 019. МЕМСТ 12.4.238, МЕМСТ 12.4.041

4.3. Бет пен тыныс алу мүшелерін төмен температуралардан қорғайтын маска (Балаклава)

Жылу маскасы тыныс алу органдарын суық ауаның қолайсыз әсерінен және қоршаған ауаның температурасы -50°С дейін төмендеген жағдайда тыныс алу арқылы ағзаның жылу шығынын төмендетуден қорғауы керек; қоршаған ауаның температурасы +50°С дейін жоғарылаған жағдайда денені қызып кетуден және сусыздануан қорғау. Сонымен қатар, маска теңдестірілген температура мен ылғалдылықты кондиционерлеу режимін құру арқылы қолайлы тұрақтандырушы әсер береді.

Материал: Су өткізбейтін және үрленбейтін материалдан жасалған, кез-келген аязда жылы, жайлы тыныс алуды қамтамасыз ететін кіріктірілген жылу блогы бар.

Реттеу: маска бастың қажетті өлшеміне жапсырмалы ілмектермен реттеледі, сенімді бекіту үшін ол екі нүктеге – мойын мен бастың артқы жағына бекітіледі.

Бұйымды сәйкестікке сертификаттау: КО ТР 019. МЕМСТ 12.4.238, МЕМСТ 12.4.041, МЕМСТ 10325-2014.

4.4. Өзін-өзі құтқарушылар

Өрт кезінде адамдар түтін кеңістігінен шыққан кезде тыныс алу органдарын көміртегі оксиді мен әртүрлі сипаттағы аэрозольдердің (шаң, түтін, күйе) зиянды әсерінен қорғау үшін қолданылады. Қаптамада олар аз орын алып, үнемі алып жүруге немесе жұмыс орнына жақын жерде сақтауға ыңғайлы болуы керек. Қаптамада олар ұзақ сақтауға төтеп беруі керек және дереу пайдалануға жарамды болуы керек.

Бұйымды сәйкестікке сертификаттау: КО ТР 019, МЕМСТ 12.4.285-2015.

4.5. Капюшоны бар эвакуациялық маска

Жинақ капюшоннан, жартылай маскадан, дем шығару клапанынан, сүзгіден және бас таспадан тұрады. Жинақтың салмағы 550 г аспауы керек. Р2, Со, SO2, H2S, HCN бойынша қорғаныш әрекетінің максималды уақыты кемінде 15 мин. Материал 1000 градусқа дейін лезде тиген кезде қорғаныш қасиеттерін сақтауы керек.

Сақтау мерзімі – кемінде 5 жыл.

Бұйымды сәйкестікке сертификаттау: КО ТР 019

4.6. Шлангты газқағар

Шлангты газқағар - оқшаулағыш шлангты тыныс алу аппараты, пайдаланушыны қоршаған ортаның ауасынан толық оқшаулау және таза аймақтан шланг арқылы *маска* астына тыныс алуға жарамды ауаны беру арқылы тыныс алу және көру органдарын, бет терісін зиянды заттардан қорғайтын құрылғы.

Шлангты газқағар негізінен ауадағы оттегінің жетіспеушілігі (көлемі бойынша 17%-дан аз) жағдайында жұмыс жүргізу кезінде, сондай-ақ зиянды заттардың құрамы белгісіз немесе олардың концентрациясы жоғары болған кезде (зиянды бу-газ тәрізді қоспалардың 0,5%-дан астамы) - әртүрлі ыдыстарды (химиялық өнімдерді сақтауға арналған), құдықтарды, жерасты материал құбырларын жөндеу және тазалау кезінде қолданылады - химиялық өндірістерде, мұржаларда, жертөлелерде және зиянды және қауіпті газ тәрізді заттар жиналуы мүмкін басқа бөлмелерде.

Тыныс алу үшін ауа беру әдісіне байланысты түтікшелі газқағар өздігінен соратын тыныс алу аппараттарына (ПШ-1) және үрлегіштің, желдеткіштің (ПШ-2) көмегімен ауаны мәжбүрлеп беретін тыныс алу аппараттарына бөлінеді.

ПШ-1, алдыңғы бөліктен (дулыға-маска/панорамалық маска) және ұзындығы 10 м арматураланған шланг бекітілген 2 гофрленген түтіктен (иық белдіктеріне бекітілген пластикалық байланыстырушы сақина арқылы тізбектей жалғанған) тұрады. Шланг, иық белдіктері құтқару белдігіне бекітілген. Сигналды құтқару арқан иық белдіктерінің ұзындығын реттеу түйініне бекітілген. Мұндай газ маскасының жұмыс принципі жұмысшының өзі таза аймақтан шланг арқылы тыныс алу үшін таза ауаны соратындығына негізделген. Шығарылған ауа дем шығару клапаны арқылы тікелей атмосфераға шығарылады. Газқағардың қорғаныш әсер ету уақыты шектелмейді.

ПШ-2, ауа қысымды шлангты газқағар, 2 нұсқада шығарылады: ұзындығы 20 м (ПШ-20 РВ және ПШ-40 РВ) және 40 м ауа өткізгіш шлангпен. PSH-1 газ маскасынан айырмашылығы, ластанған аймақтан тыс алынған таза тыныс алу ауасы электр немесе қолмен үрлегіштің көмегімен алдыңғы бөліктің астына шланг арқылы беріледі. Алдыңғы бөліктің астында пайда болған шамалы артық қысым тыныс алу үшін жеткілікті қолайлы жағдайларды қамтамасыз етеді (өздігінен сорғышпен салыстырғанда) және ластанған ауаны сору мүмкіндігін болдырмайды. Оның беріліс қорабының бастапқы білігі сыртқа шығарылады және алынбалы тұтқаны немесе электр қозғалтқышын пайдалану арқылы іске қосылады. Шлангты газқағарлар ауадағы бос оттегінің көлемі 17%-дан аз, құрамы мен концентрациясы белгісіз зиянды заттардың құрамы жағдайында және сүзгіш газқағарлармен қорғау қамтамасыз етілмеген басқа жағдайларда жұмыс істеуге арналған.

Бұйымды сәйкестікке сертификаттау: МЕМСТ 12.4.166.

4.7. Сүзгіш газқағар

Газқағарлар тыныс алу органдарын аэрозольдерден, газдардан қорғауға арналған; ауадағы бос оттегінің көлемдік үлесі кемінде 18% болған кезде қолданылады.

Газқағарлар МЕМСТ 12.4.189, МЕМСТ 12.4.190, МЕМСТ 12.4.166 немесе 12.4.121 сәйкес дайындалады.

Панорамалық маскасы бар газқағар тыныс алу органдарын жеке қорғаудың сүзгіш және оқшаулағыш құралдарында бет бөлігі ретінде пайдалануға арналған.

Жинақта ТОЖҚҚ маска бет пен көзді зиянды заттардың әсерінен бір мезгілде қорғанышты қамтамасыз етеді. Аралас сүзгі ластанған ауаны зиянды және қауіпті заттардан тазартады.

Бұйымды сәйкестікке сертификаттау: МЕМСТ 12.4.293-2015, МЕМСТ 12.4.244-2013, МЕМСТ 12.4.166 немесе 12.4.121, Сүзгілер МЕМСТ 12.4.251-2009 және МЕМСТ 12.4.194-99 талаптарына сәйкес дайындалады

4.8. Респираторлар

Респираторлар (сүзгіштер) мақсатына қарай тыныс алу органдарын зиянды түтіндерден, газдардан және аэрозольдерден (түтін, тұман, шаң) жеке қорғау үшін қолданылады. Респираторлар мынадай түрлерге бөлінеді:

Құрылымдық безендіру бойынша:

а) сүзгі респираторлары - сүзгі элементі бір уақытта алдыңғы бөлік ретінде қызмет етеді;

б) маскалар мен жартылай маскалар – дербес бет бөлігі және ауыстырылатын сүзгі элементі бар.

Маска кеңістігін желдету сипаты бойынша бір реттік респираторлар бөлінеді:

а) қақпақсыз респираторлар – дем алатын және дем шығаратын ауа сүзгі элементі арқылы өтеді;

б) қақпақты респираторлар – дем алатын және дем шығаратын ауа кіріс-шығыс қақпақшалар жүйесі арқасында әртүрлі жолдармен қозғалады.

Қызмет мерзімі бойынша:

а) бір реттік пайдалану;

б) қайта пайдалануға болатын – сүзгілерді ауыстыру немесе оларды бірнеше рет регенерациялау мүмкіндігі көзделген жартылай маскалар және толық бет маскалары.

Қорғаныш дәрежесі бойынша респираторлар үш топқа бөлінеді:

- біріншісі - 4 ШРК (FFP1)дейінгі концентрацияда ауада зиянды заттар болған кезде қорғауға кепілдік береді;
- екіншісі - 12 ШРК (FFP2)дейінгі концентрацияда ауада зиянды заттар болған кезде қорғауға кепілдік береді;
- үшіншісі - 50 ШРК (FFP3) дейінгі концентрацияда ауада зиянды заттар болған кезде қорғауға кепілдік береді.

Респираторлардың техникалық сипаттамасы:

Жанбайтын сүзгіш материалдан жасалған жартылай маска тәрізді респиратор мынадай болуы керек:

- жұмсақ гипоаллергенді ішкі қабаты бар;
- резеңке таспалары 4 нүктелі бекітпемен басқа мықтап бекітіледі;

- МЕМСТ 12.4.294-2015(EN 149:2001+A1:2009) бойынша FFP1 (төмен), FFP2 (орташа) немесе FFP3 (жоғары) сүзгі тиімділігінің белгісі болуы керек;
- 4 ШРК (FFP1) дейін, 12 ШРК (FFP2) дейін, 50 ШРК (FFP3) дейін улы емес шаң мен тұманнан қорғанышты қамтамасыз ету.

Жарты масканың техникалық сипаттамасы:

Термопласти материалдардан, силиконнан немесе олардың жоғары температураға төтеп беретін комбинацияларынан жасалған жартылай маска мынадай болуы керек:

- жақсы теңдестірілген;
- тыныс алуға аз кедергі келтіретін;
- сүзгілерді байонеттік бекіту жүйесімен жабдықталған;
- майлау кеңістігінде жылу мен ылғалдың жиналуын төмендететін дем шығару клапанымен жабдықталған;
- кез келген түрдегі бетке тығыз жанасуын қамтамасыз ету;
- басқа ЖҚҚ-мен (көзілдірікпен, бет қалқандарымен, каскалармен) үйлесімді;
- бет терісін тітіркендірмейді.

Қорғаныш дәрежесі: тиімділігі жоғары сүзгілерді пайдалану кезінде 50 ШРК дейін

Толық бет маскаларының техникалық сипаттамасы:

Маска мынадай болуы керек:

- жақсы теңдестірілген;
- оптикалық түзетілген, оптикалық бұрмаланбаған;
- жақсы көрініс қамтамасыз ететін, терлетпейтін;
- сүзгілерді байонеттік бекіту жүйесімен жабдықталған;
- кез келген түрдегі бетке тығыз жанасуын қамтамасыз ету;
- каскалармен үйлесімді;
- бет терісін тітіркендірмейді.

Беттік бөлігінің материалы: жұмсақ, тітіркендірмейтін эластомер

Линза материалы: соққыға төзімді поликарбонат, сызаттарға төзімді және терлетпейді

Қорғаныш дәрежесі: тиімділігі жоғары аэрозольге қарсы сүзгілерді пайдалану кезінде 200 ШРК дейін

.

4.8.1 Газға қарсы аэрозольді респираторлар.

Аэрозольдерден (шаңнан, түтіннен, оның ішінде дәнекерлеуден, тұманнан), сондай-ақ ауада бір мезгілде болған кезде зиянды заттардың газдары мен буларынан қорғауға арналған.

Техникалық сипаттамасы:

Жанбайтын сүзгіш материалдан жасалған жартылай маска тәрізді респиратор мынадай болуы керек:

- құрамында сіңіретін қабат бар;
- резеңке таспалары 4 нүктелі бекітпемен басқа мықтап бекітіледі;
- 4 ШРК (FFP1) дейін, 12 ШРК (FFP2) дейін, 50 ШРК (FFP3) дейін улы емес шаң мен тұманнан қорғанышты қамтамасыз ету.

Респиратор дем шығару клапанымен жабдықталуы мүмкін.

Респираторлар адамның тыныс алу мүшелерін аэрозольдерден, газдардан, әртүрлі шаң түрлерінен қорғауға арналған.

Бұйымды сәйкестікке сертификаттау: респираторлар стандарттарға сәйкес дайындалады: МЕМСТ 12.4.293-2015 (маскалар үшін), МЕМСТ 12.4.244-2013 (жартылай маскалар үшін), МЕМСТ Р 12.4.251 (сүзгілер үшін), МЕМСТ 12.4.294-2015 (EN 149:2001), КО ТР 019 сәйкестік сертификаты.

4.9. Сығылған ауамен тыныс алу аппараттары

Сығылған ауасы бар тыныс алу аппараттары адамның тыныс алу және көру органдарын ғимараттарда, құрылыстарда және өндірістік объектілерде өрттерді сөндіру кезінде тыныс алуға жарамсыз, улы және түтінді газ ортасының зиянды әсерінен жеке қорғауға, сондай-ақ шаруашылық қызметтің әртүрлі салаларында авариялық жұмыстардың басқа да түрлерін орындауға арналған.

Сығылған ауасы бар тыныс алу аппараттары технологиялық тұрғыдан бір және екі баллонды орындалады. Сығылған ауамен тыныс алу аппараттарының жиынтығына қажетті шығын материалдары мен цилиндрлерді ауамен толтыруға арналған компрессорлық қондырғы кіреді.

Бұйымды сәйкестікке сертификаттау: МЕМСТ Р 12.4.186-97, МЕМСТ 12.4.293-2015 (EN 136:1998).

4.10 Улы газдар мен оттегінің қауіпті концентрациясы туралы ескерту сигнализаторлары

Жарылғыш газдардың, O2, H2S және CO концентрациясын айқындауға және бақылауға арналған.

Техникалық сипаттамасы:

Іске қосылған сәттен бастап кемінде 24 ай жұмыс істейді. Дабыл беру жүйесінің болуы: әрбір қауіпті жағдайда берілетін дыбыстық және жарық сигналдары, діріл сигналы. Электромагниттік өрістер мен коррозиялық газдардың әсеріне төзімді шаң мен су өткізбейтін корпус.

Құрылғының қалдық қызмет ету мерзімі туралы дисплейде көрсетілген ақпарат.

Бұйымды сәйкестікке сертификаттау: МЕМСТ Р 51330.0-99, МЕМСТ Р 51330.10-99.

5 Қолды жеке қорғау құралдары

5.1. ЫСТЫҚҚА ТӨЗІМДІ МАТЕРИАЛДАН ТІГІЛГЕН ҚОЛДЫ ҚОРҒАЙТЫН КЕҢМАНЖЕТАЛЫ БИЯЛАЙ, ЖЫЛЫ ЕМЕС

Модель атауы: ыстыққа төзімді материалдан дайындалған қолды қорғайтын жылы емес кеңманжеталы биялай

Арналуы: ыстыққа төзімді материалдан дайындалған қолды қорғайтын жылы емес кеңманжеталы биялай дәнекерлеу жұмыстарын орындау кезінде қолды балқытылған металл ұшқыны мен шашырауынан, сондай-ақ өрескел материалдармен және беттермен жұмыс істеу кезінде механикалық зақымданудан қорғауға арналған.

5.1.1. ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР

Негізгі параметрлері мен сипаттамалары.

Ауыр механикалық жұмыстарға арналған, механикалық әсерден қорғайтын, ыстыққа төзімді материалдан дайындалған қолды қорғайтын кеңманжеталы жылы емес биялайға қойылатын жалпы техникалық талаптар сәйкестігі: Биялай стандарттары: стандарт EN 420: 2003 11209-85.

Биялай стандарт бойынша жіктемеге сәйкес дайындалады: МЕМСТ 12.4.252-2013 «Қолды жеке қорғау құралдары. Биялай. ЖТТ».

Қорғаныш қасиеттері бойынша биялайдың жіктелуі және белгіленуі - МЕМСТ 12.4.103-83 «Еңбек қауіпсіздігі стандартының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі / 1983 жылғы 17 желтоқсандағы МЕМСТ № 12.4.103-83".

1-кесте

Ерлер қолының типтік негізгі өлшемдеріне арналған өлшеу мәндері

1-кесте Қол өлшемі*	Қол айналымы	Ұзындығы	Қол өлшемі*	Қол айналымы	Ұзындығы
6	152	390	9	229	405
7	178	395	10	254	410
8	203	400	11	279	415
** Бұл мән – қол өлшемінің шартты өлшемі, ол дюймммен өлшенген қол айналымына сәйкес келеді (2.54).*					

Партияны дайындауда өлшемдердің пайыздық қатынасын тапсырыс беруші шартта белгілейді.

Эргономиялық талаптар.

Ыстыққа төзімді материалдан дайындалған қолды қорғайтын кеңманжеталы жылы емес биялай стандарт бойынша эргономика талаптарына сәйкес келуі керек: МЕМСТ EN 340-2012 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар»

Биялайдың конструкциясы мен өндірісі биялайды арналған мақсатына сай қолданған кезде қажетті қорғаныш және пайдалану қасиеттерін қамтамасыз ететіндей болуы керек.

Ыстыққа төзімді материалдан дайындалған қолды қорғайтын кеңманжеталы жылы емес биялай және ол жасалған материал жұмысшылардың қолының терісіне зиянды әсер етпеуі керек.

Егер биялайдың конструкциясында тігістер қолданылса, онда материалдар мен тігістердің беріктігі биялайдың қасиеттеріне теріс әсер етпеуі керек.

Сигналдық бұйымдардың өндірісінде жарық қайтаратын материалдарды пайдалану керек, кеңманжеталы биялайдың сырт жақ бетінің 50%-дан астамы осындай материалдардан орындалуы тиіс.

Биялай саусақтарды оңай басқаруға мүмкіндік беретіндей болуы тиіс.

Саусақтардың қозғалғыштығы қимыл еркіндігінің деңгейімен сипатталады.

Қимыл еркіндігінің деңгейі 2-кестеге сәйкес бағаланады.

2-кесте

Қимыл еркіндігінің дәрежесі

Қимыл еркіндігінің дәрежесі	Сынау талаптарына сәйкес келетін өзектің ең аз диаметрі, мм
1	11
2	9,5
3	8
4	6,5
5	5

Сыртқы түрі.

ЫСТЫҚҚА ТӨЗІМДІ МАТЕРИАЛДАН ТІГІЛГЕН ҚОЛДЫ ҚОРҒАЙТЫН КЕҢМАНЖЕТАЛЫ БИЯЛАЙ, ЖЫЛЫ ЕМЕС

Электр газ дәнекерлеушіге арналған ыстыққа төзімді материалдан дайындалған қолды қорғайтын кеңманжеталы биялай, жылы емес. Механикалық әсерлерден, балқытылған металдың шашырауынан және ұшқынынан қорғау үшін арамид жіппен тігілген ыстыққа төзімді кесінді қимадан дайындалған биялай. Биялайдың барлық сыртқы тігістері. Алақан бөлігінде - беріктігін арттыру үшін күшейтілген. Алақандағы мақта төсемі жоғары температурадан жақсы оқшаулауды қамтамасыз етеді. Қосымша қабат кесу алақанда, саусақтардың артқы жағында жоғарғы фаланк және бас бармақ толығымен тігілген. МЕМСТ 12.4.252-2013. Өлшем қатары: 11. Түсі: ашық түстерден басқа барлық түстер (ақ). Кеңманжеталы биялай материалы, оның ішінде кесінді қима сапасына сәйкес келуі керек және биялай терісінің ақаулары немесе бұзылуы болмауы керек (стратификация, тері қабаттарының бөлінуі, таз дақтары, қаттылықтың жоғарылауы, жыртылу, икемділік пен жұмсақтықтың жоғалуы, қаттылық, сынғыштық, борпылдақ, толқынды және ісіну, сүрту, деформация, пішінге төзімділіктің жоғалуы, "және басқа да ақаулар). Қолданылатын жіптер, бұйымның тігістері де сапалы, берік, төзімді болуы тиіс, яғни сан рет созылуға төзімді, қажалуға төзімді болуы керек, тігіс ақаулары болмауы керек (түзу тігілмеу, қисық кеткен тігіс сызығы, тігістің шығыңқы жіптері, тігілмей қалған жерлері, өткізіп алған тігістер, әлсіз (немесе тым тартылған) тігіс және басқа ақаулар). Бұйымның материалы зиянды заттар бөлмеуі тиіс, санитарлық-химиялық, органолептикалық және токсикологиялық-гигиеналық көрсеткіштерге сәйкес келуі керек, қолдануға (киіп жүруге) ыңғайлы болуы керек және жұмыс кезінде қызметкердің қимылын шектемеуі керек.

Басқа биялайдың үстінен киюге болады. Ұзындығы: 41,5 см. Бас бармақ қабының бүгілу деңгейіндегі ені - 12,5 см. Бас бармақ қабының ұзындығы - 7,0 см.

5.1.2. ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Дәнекерлеуге және ауыр механикалық жұмыстарға арналған ыстыққа төзімді материалдардан дайындалған кеңманжеталы биялай осы стандарттың талаптарына, бұйымға арналған техникалық құжаттамаға сәйкес, стандартты қабылдаған мемлекеттің аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық актілердің талаптары сақтаЛА отырып дайындалады.

Металл бөлшектермен жұмыс істеу кезінде бұйымның жыртылуынан қорғайтын жоғары сапалы, қосарлы тігістер. Былғары кесінді қимадан және мақта-матадан дайындалған кесінді қималы (құрама) биялай арнайы қорғаныш киімдерін дайындаудың өнеркәсіптік технологиясының талаптарына сәйкес дайындалуы тиіс.

Кеңманжеталы биялайдың қасиеттері стандарт бойынша дайындалады: МЕМСТ 12.4.252 - 2013 «Қолды жеке қорғау құралдары. Биялай. ЖТТ»;

Кеңманжеталы биялай бөліктерінің түйіспе тігістері отқа төзімді жіптермен тігілуі керек. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар - МЕМСТ 29122-91 «Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар».

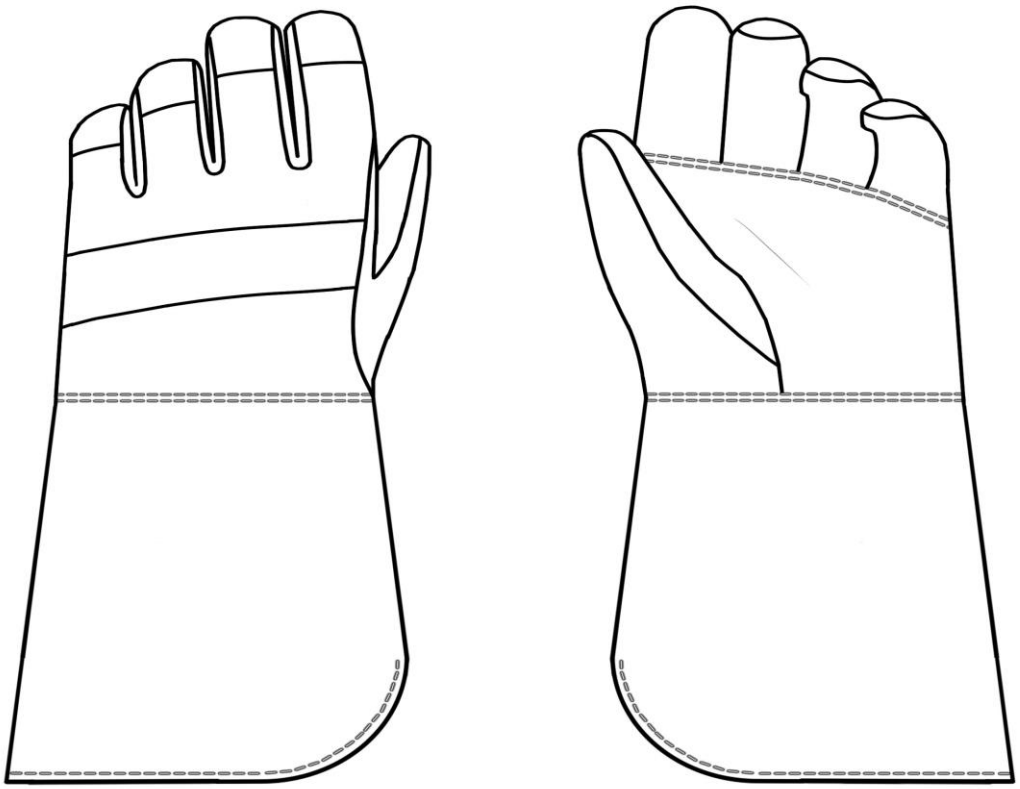

1-сурет Техникалық эскиз

Ыстыққа төзімді материалдан дайындалған қолды қорғайтын кеңманжеталы биялай, жылы емес

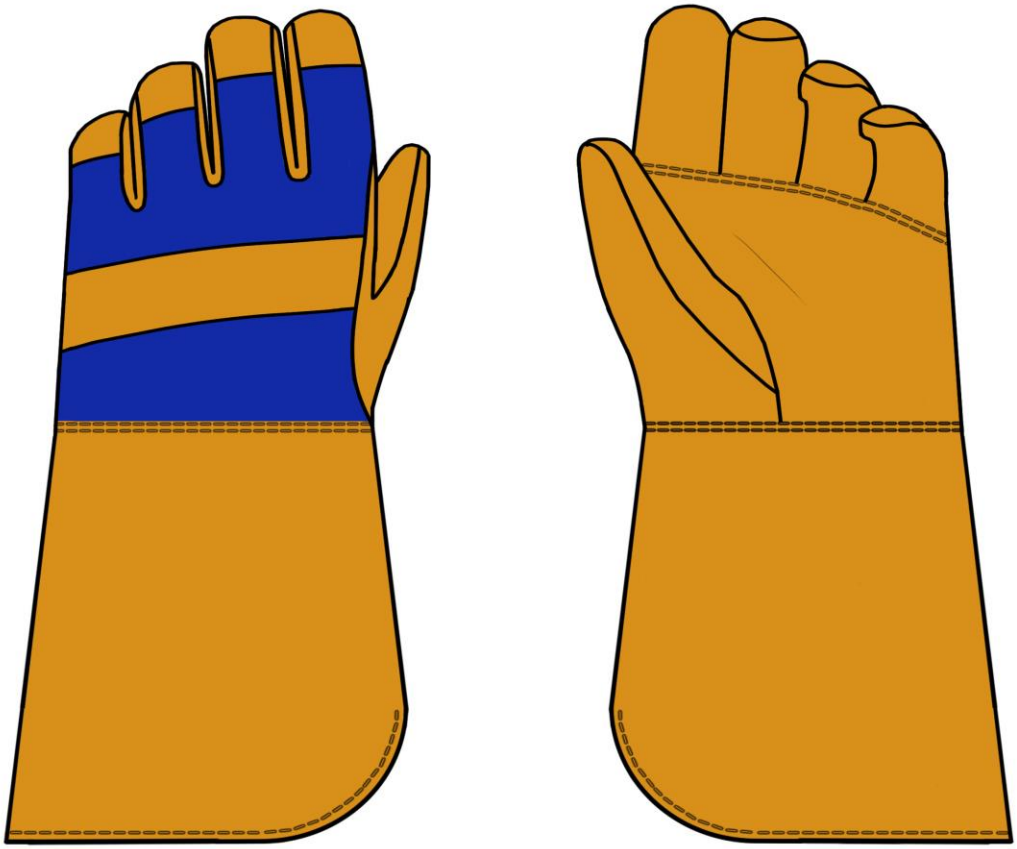

2-сурет.

Ыстыққа төзімді материалдан дайындалған қолды қорғайтын кеңманжеталы биялай, жылы емес

Эталон үлгісін өндіру үшін өлшеу мәндері.

Эталон үлгінің өлшемі: модельді әзірлеу кезінде негіз ретінде ерлер қолының типтік негізгі өлшемдері - 9 өлшем қабылданды.

3-кесте

Эталон үлгісін өндіру үшін ыстыққа төзімді кеңманжеталы биялайдың өлшеу мәндері.

Топ және кіші топ	Өлшем атауы	Базалық өлшемді өлшеу мәні, см
4.1* бойынша (*МЕМСТ 12.4.252-2013 ЕҚСЖ «Қолды жеке қорғау құралдары. Биялай. ЖТТ»).*	Қажетті құрылымдық элементтердің болуы	Белгіленген тәртіппен бекітілген НҚ бойынша
	Негізгі сызықтық өлшемдері, см, кемінде:	
	жалпы ұзындығы	39,0 – 41,5
	басбармақ қабының бүгілу деңгейіндегі ені	12,5
	басбармақ қабының ұзындығы	7,0
	Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар	МЕМСТ 29122 бойынша

Биялайдың өлшемдерін олар арналған қолдың өлшемдеріне қарай айқындайды.
4-кестеде биялайдың алты негізгі өлшемі берілген.

4-кесте

Биялайдың негізгі өлшемдері (мм)

Биялайдың өлшемі	Қол өлшемі	Биялайдың минималды ұзындығы
6	6	390
7	7	395
8	8	400
9	9	405
10	10	410
11	11	415
Ескерту: Биялайдың нақты өлшемдерін дайындаушы материалдың ерекшеліктерін және болжамды мақсатын ескере отырып айқындайды.		

Шикізатқа, материалдарға және сатып алынған өнімдерге қойылатын талаптар.
Физика-механикалық көрсеткіштер.

№ р/н	Материалдардың атауы	Норма	Нормативтік-техникалық құжаттама (НТҚ)	Материалдардың арналуы

1.	Жоғары сапалы былғары А сорты, кесінді қима – ақ түсті 1,2-1,4 мм	+/- 5 %.	МЕМСТ 12.4.252-2013 ЕҚСЖ «Қолды жеке қорғау құралдары. Биялай. ЖТТ»; КО ТР 019/2011. КЕДЕН ОДАҒЫНЫҢ ТЕХНИКАЛЫҚ РЕГЛАМЕНТІ Жеке қорғаныш құралдарының қауіпсіздігі туралы МЕМСТ 29122-91 Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар; МЕМСТ 23948-80 Қабылдау ережелері; МЕМСТ 4103-82 Сапаны бақылау әдістері; МЕМСТ 10581-91 Таңбалау, тасымалдау, орау және сақтау МЕМСТ 6309-93 Мақта-мата және синтетикалық тігін жіптері. Техникалық шарттар.	Ыстыққа төзімді материалдан дайындалған қолды қорғайтын кеңманжеталы биялай дайындау үшін, жылы емес 11209-85 Арнайы киімге арналған мақта және аралас қорғаныш маталары. Техникалық шарттар. МЕМСТ 28554-90 Тоқыма мата. Жалпы техникалық талаптар (түзетілген)
2.	Флис. Шикізат құрамы: полиэфир - 100%	+/- 5 %.		
3.	Арқаулы жіптер 44лх, кемінде 60 Н	+/- 5 %.		
4.	Тығыздығы кемінде: 220 г/м^2	+/- 5 %.		
5.	TDM: кесілуге төзімділік (h) 0,9 Деңгей – -B-5 Деңгей – C-10 Деңгей – D-15	+/- 5 %.		
Ескертпе: *Астардың, жіптердің, фурнитураның түсі негізгі материалдың түсімен үйлесуі керек.* *Механикалық әсерлерден қорғайтын биялай - көрсеткіштердің кем дегенде біреуі (қажалуға, кесілуге, жыртылуға, тесілуге төзімділік) бойынша 1 немесе одан жоғары пайдалану деңгейіне немесе кем дегенде TDM жабдығын пайдалану кезінде кесілуге төзімділік бөлігінде EN ISO 13997 сәйкес А пайдалану деңгейіне сәйкес келуі тиіс;* *Ұзындығы бойынша негізгі бөліктері, егжей-тегжейі тапсырыс берушімен келісіледі.*				

Тұтастай алғанжа бұйымдарда айқындалатын биялай сапасының жоғарыда көрсетілген көрсеткіштерінен басқа, олар жасалған материалдардың негізгі қорғаныш қасиеттерін сипаттайтын сапа көрсеткіштері белгіленуі тиіс. Биялай мен пайдаланылған материалдардың мақсатына қарай сапа көрсеткіштеріне қойылатын талаптар және оларды айқындау әдістерінің

сәйкестігі – МЕМСТ 12.4.183-91 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Қолды қорғайтын материалдар. Техникалық талаптар /1991 жылғы 27 маусымдағы МЕМСТ № 12.4.183-91».

5.1.3. ЖИЫНТЫҚТЫЛЫҒЫ.

1. Дәнекерлеуге және оң және сол қолдардағы ауыр механикалық жұмыстарға ыстыққа төзімді материалдан жасалған қолды қорғайтын жылы емес кеңманжеталы биялай.
2. Кеңманжеталы биялай өндіруші кәсіпорындарда жиынтықталады.

5.1.4. ТАҢБАЛАНУЫ. ҚАПТАЛУЫ.

Әрбір бұйымның затбелгісі болуы керек, ол бұйымның өзіне немесе алып тастау қиын болатын затбелгіге салынады.

Ақпарат кез келген бедерлеу тәсілімен (оның ішінде бедерлеу, жібекбаспа, нақыштау, құю, қалыптау) не тікелей бұйымның өзіне немесе бұйымға бекітілген алып тастау қиын болатын затбелгіге өшпейтін бояумен жазылуы тиіс.

Биялайдың қорғаныш қасиеттері бойынша таңбалану сәйкестігі: МЕМСТ 12.4.115-82 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар (N 1, 2 өзгерістерімен) / 1982 жылғы 28 маусымдағы МЕМСТ № 12.4.115-82» немесе пиктограммалар.

Әр биялайда мынадай мәліметтер нақты көрсетілуі тиіс:

а) дайындаушының немесе оның ресми өкілінің атауы, сауда маркасы немесе басқа да сәйкестендіргіштері;

б) бұйымның арналуы, коммерциялық атауы немесе тұтынушыға бұйымды нақты айқындауға мүмкіндік беретін код;

в) өлшемі;

г) қажет болған жағдайда жарамдылық мерзімі көрсетілуі тиіс;

д) егер өнім тиісті стандарттың талаптарына сәйкес келсе, пиктограмма.

Биялайдың қаптамасында мыналар болуы керек:

а) елін немесе оның ресми өкілін қоса алғанда, дайындаушының атауы және толық мекенжайы;

б) 3.1 бойынша деректер, б), в), г) атап көрсетілген;

в) биялай пайдаланушыны тек тәуекелдерден қорғайтын болса, "Тек минималды тәуекелдер үшін" деген жазу немесе осыған ұқсас сөздер;

г) биялайдың арналуын білдіретін пиктограммалар;

д) биялай қолдың бір бөлігін ғана қорғайтын болса, тиісті нұсқау.

Биялайға сақтау және күтім туралы нұсқаулар қоса берілуі керек.

Өндіруші ұсынған ақпарат.

Ақпарат биялаймен бірге жүруі керек және сұрау бойынша берілуі керек. Ақпарат мыналарды қамтуы тиіс:

а) елін немесе оның ресми өкілін қоса алғанда, дайындаушының атауы және толық мекенжайы;

б) бұйымның таңбалануы 3.1 сәйкес, б) атап көрсетілген;

в) тиісті стандартқа сілтеме (биялай ТШ бойынша жасала алады);

г) қол жетімді өлшемдер;

д) зиянды факторлардың сипаттамаларын көрсете отырып, қорғаныш қасиеттерін көрсететін пиктограмма. Әрі қарай қолға арналған ЖҚҚ жұмыс сипаттамаларының түсіндірмесі және тиісті стандарттарға сілтемелер болуы керек;

е) биялайдағы аллергия тудыруы мүмкін заттардың тізімі;

ж) қолдану жөніндегі нұсқаулық;

и) күтім (жуу немесе химиялық тазалау шарттары) және сақтау жөніндегі нұсқаулық;

к) тасымалдау және сақтау кезіндегі қаптама түрі;

л) сақтау нәтижесінде қорғаныш қасиеттері айтарлықтай төмендеген кездегі биялай мен қаптамадағы сақтау мерзімі.

Тұтынушыға арналған ақпарат бұйымның әрбір бірлігінде қаптамасында (ыдысында), затбелгісінде, жапсырмасында, құжаттарында, жадынамаларында (қосымша парақтарда, ақпараттық парақтарда) оқуға (танысуға) ыңғайлы орнында орналастырылады.

Таңбалануы түсінікті, оқуға оңай және қаптамасын шешпей-ақ тексеруге болатындай бұйымның (жапсырмасының) бетіне салынуы тиіс.

Қорғаныш қасиеттерін белгілеу - МЕМСТ 12.4.103-83 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі / 1983 жылғы 17 желтоқсандағы МЕМСТ № 12.4.103-83». МЕМСТ EN 340 бойынша қорғаныш қасиеттерін қорғау класын көрсете отырып белгілеуге жол беріледі.

Таңбалау мазмұнына қойылатын талаптар МЕМСТ 10581-91 "Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау (N 1 өзгертумен, түзетумен) / 1991 жылғы 28 қазандағы МЕМСТ № 10581-91».

1. Биялайдың қорғаныш қасиеттерін әріптік белгілеу сәйкестігі: МЕМСТ 12.4.103-83 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі / 1983 жылғы 17 желтоқсандағы МЕМСТ № 12.4.103-83».

2. Биялайдың қорғаныш пиктограммасы мен қорғаныш класы бұйымның өзіне және алып тастау қиын болатын таңбалауға қолданылуы мүмкін.

Дайын бұйымдарды орау, тасымалдау және сақтау – МЕМСТ 10581 МЕМСТ 10581-91 "Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау (N 1 өзгертумен, түзетумен) / 1991 жылғы 28 қазандағы МЕМСТ № 10581-91» (қолды қорғау құралдары бөлігінде).

Тапсырысшыға тапсырған кезде міндетті түрде тауарға мынадай таңбалауды ұсынуға тиіс:

- стандарттау жөніндегі қолданыстағы құжаттарға сәйкес салынған сәйкестік белгісі;

- өніммен бірге жүретін Заңға сәйкес сертификаттың немесе сәйкестік декларациясының көшірмелері». *(Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрінің 2021 жылғы 21 мамырдағы № 348-НК бұйрығымен бекітілген «Өнімді таңбалауға қойылатын талаптар» техникалық регламенті көзделген).*

– биялайдың сырт жағына бұйымның атауы, күтім таңбалары, қорғаныш қасиеттері мен өлшемі бойынша пиктограмма, стандарттың атауы, жасалған күні, дайындаушы кәсіпорынның атауы мен логотипі, мекенжайы көрсетілген бояу таңба қойылып, жапсырма тігіледі.

2-сурет.

Жеке қаптаманың болуы – міндетті. Қаптама сәйкестігі: МЕМСТ 10581-91 "Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау (N 1 өзгертумен, түзетумен) / 1991 жылғы 28 қазандағы МЕМСТ № 10581-91» (қолды қорғау құралдары бөлігінде).

Бұйымдардың орамасы тасымалдау және сақтау кезінде тауардың сақталуын қамтамасыз етуі тиіс. Әр қаптаманың алдыңғы жағында оралған бұйымдардың саны, түсі мен өлшемі көрсетілген орау жапсырмасы немесе орау парағы болуы тиіс.

5.1.5. ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Ыстыққа төзімді материалдан дайындалған қолды қорғайтын жылы емес кеңманжеталы биялай пайдаланудың бүкіл нормативтік мерзімі ішінде адамды механикалық әсерлерден және қажалудан қорғанышты қамтамасыз етуі тиіс.

Пайдалану кезінде ыстыққа төзімді материалдан жасалған қолды қорғайтын жылы емес кеңманжеталы биялай жазатайым оқиғалардың себебі болмауы керек.

Кеңманжеталы биялай дайындауға арналған материалдардың мемлекеттік санитарлық қадағалау органдарынан қолдануға рұқсаты болуға тиіс. Қолданылатын маталар, жиынтықтаушы бұйымдар мен фурнитура ауа ортасына және адам терісіне тиген кезде гигиеналық нормалардан асатын мөлшерде улы заттар шығармауға тиіс.

Кеңманжеталы биялайды кәдеге жарату қоршаған ортаның жағдайына зиян тигізбеуі керек.

5.1.6. ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ТАЛАПТАР.

СТ РК ISO 14001-2016 «Экологиялық менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық».

Осы стандарт ұйым өз қызметінің экологиялық нәтижелерін жақсарту үшін қолдана алатын экологиялық менеджмент жүйесіне қойылатын талаптарды белгілейді. Бұл стандарт экология саласындағы жауапкершілігін жүйелі негізде басқаруға ұмтылатын ұйымның пайдалануына арналған.

5.1.7. БАҚЫЛАУ ӘДІСТЕРІ.

Бұйымдарды қабылдау – МЕМСТ 4103-82 «Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері (№1 өзгеріспен)»;

Дайын бұйымның сызықтық өлшемдерін бақылау құралдары: МЕМСТ 7502-98 «Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Техникалық шарттар».

5.1.8. ӨНДІРУШІНІҢ КЕПІЛДІГІ.

Тұтынушы тасымалдау, сақтау талаптары мен пайдалану жөніндегі нұсқауларды сақтаған кезде биялайға мынадай кепілдік мерзімі белгіленеді:

7.1) пайдалану – белгіленген тәртіппен бекітілген салалық нормаларға сәйкес;

7.1) сақтау - өндірушінің техникалық құжаттамасында белгіленген нормативтерге сәйкес.

5.1.9. НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР.

1. МЕМСТ 12.4.252-2013 ЕҚСЖ «Қолды жеке қорғау құралдары. Биялай. ЖТТ».
2. МЕМСТ 12.4.002 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды дірілден қорғау құралдары. Техникалық талаптар және сынақ әдістері.
3. МЕМСТ 12.4.103 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі.
4. МЕМСТ 12.4.115 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар.
5. МЕМСТ 12.4.141 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды жеке қорғау құралдары. Арнайы киім және оларды дайындауға арналған материалдар. Кесілуге төзімділігін айқындау әдістері.
6. МЕМСТ 12.4.167 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды қорғау құралдарына арналған полимерлі үлбір материалдар. Қажалуға төзімділігін айқындау әдісі.
7. МЕМСТ 12.4.183 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды қорғайтын материалдар. Техникалық талаптар және сынақ әдістері.
8. МЕМСТ 12.4.184 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы киімге, қолды қорғау құралдарына және аяқ киімнің үстіңгі жағына арналған маталар мен материалдар. Жандыруға төзімділігін айқындау әдістері.
9. МЕМСТ 7502 Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Технические условия.
10. МЕМСТ 8846 Тоқыма маталар мен бұйымдар. Сызықтық өлшемдерді, қисаюды, ілмек қатарлары мен ілмек бағандарының санын және ілмектегі жіптің ұзындығын айқындау әдістері.
11. МЕМСТ 11209 Арнайы киімге арналған мақта және аралас қорғаныш маталар. Технические условия.
12. МЕМСТ 12023 (ИСО 5084:1996) Текстиль материалдар және олардан жасалған бұйымдар. Қалыңдықты айқындау әдісі.
13. МЕМСТ 12739 Тоқыма маталар мен бұйымдар. Қажалуға төзімділігін айқындау әдісі.

14. МЕМСТ 13344 Су өткізбейтін матадан дайындалған тегістеу терісі. Технические условия.

15. МЕМСТ 19712 Тоқыма бұйымдар. Жүктемелер кезіндегі жыртылу сипаттамалары мен созылғыштығын айқындау әдістері, жыртылуы аз.

16. МЕМСТ 28073 Тігін бұйымдары. Жыртылу жүктемесін, жіп тігістерінің ұзаруын, жапсар тігістердегі мата жіптерінің жылжуын айқындау әдістері.

17. МЕМСТ 29122 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар.

5.2. ЫСТЫҚҚА ТӨЗІМДІ МАТЕРИАЛДАН ТІГІЛГЕН ҚОЛДЫ ҚОРҒАЙТЫН КЕҢМАНЖЕТАЛЫ БИЯЛАЙ, ЖЫЛЫ

Модель атауы: ыстыққа төзімді материалдан дайындалған қолды қорғайтын кеңманжеталы биялай, жылы

Арналуы: ыстыққа төзімді материалдан дайындалған қолды қорғайтын жылы кеңманжеталы биялай дәнекерлеу жұмыстарын орындау кезінде қолды балқытылған металл ұшқыны мен шашырауынан, сондай-ақ өрескел материалдармен және беттермен жұмыс істеу кезінде механикалық зақымданудан қорғауға арналған.

5.2.1. ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР

Негізгі параметрлері мен сипаттамалары.

Механикалық әсерден қорғайтын, ыстыққа төзімді материалдан дайындалған қолды қорғайтын кеңманжеталы жылы биялайға қойылатын жалпы техникалық талаптар сәйкестігі: Биялай стандарттары: стандарт EN 420: 2003.

Биялай стандарт бойынша жіктемеге сәйкес дайындалады: МЕМСТ 12.4.252-2013 «Қолды жеке қорғау құралдары. Биялай. ЖТТ».

Қорғаныш қасиеттері бойынша биялайдың жіктелуі және белгіленуі - МЕМСТ 12.4.103-83 «Еңбек қауіпсіздігі стандартының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі / 1983 жылғы 17 желтоқсандағы МЕМСТ № 12.4.103-83".

1-кесте

Ерлер қолының типтік негізгі өлшемдеріне арналған өлшеу мәндері

1-кесте Қол өлшемі*	Қол айналымы	Ұзындығы	Қол өлшемі*	Қол айналымы	Ұзындығы
6	152	390	9	229	405
7	178	395	10	254	410
8	203	400	11	279	415
* *Бұл мән – қол өлшемінің шартты өлшемі, ол дюймммен өлшенген қол айналымына сәйкес келеді (2.54).*					

Партияны дайындауда өлшемдердің пайыздық қатынасын тапсырыс беруші шартта белгілейді.

Эргономиялық талаптар.

Ыстыққа төзімді материалдан дайындалған қолды қорғайтын кеңманжеталы жылы биялай стандарт бойынша эргономика талаптарына сәйкес келуі керек: МЕМСТ EN 340-2012

«Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар»

Биялайдың конструкциясы мен өндірісі биялайды арналған мақсатына сай қолданған кезде қажетті қорғаныш және пайдалану қасиеттерін қамтамасыз ететіндей болуы керек.

Ыстыққа төзімді материалдан дайындалған қолды қорғайтын кеңманжеталы жылы биялай және ол жасалған материал жұмысшылардың қолының терісіне зиянды әсер етпеуі керек.

Егер биялайдың конструкциясында тігістер қолданылса, онда материалдар мен тігістердің беріктігі биялайдың қасиеттеріне теріс әсер етпеуі керек.

Сигналдық бұйымдардың өндірісінде жарық қайтаратын материалдарды пайдалану керек, кеңманжеталы биялайдың сырт жақ бетінің 50%-дан астамы осындай материалдардан орындалуы тиіс.

Биялай саусақтарды оңай басқаруға мүмкіндік беретіндей болуы тиіс.

Саусақтардың қозғалғыштығы қимыл еркіндігінің деңгейімен сипатталады.

Қимыл еркіндігінің деңгейі 2-кестеге сәйкес бағаланады.

2-кесте

Қимыл еркіндігінің дәрежесі

Қимыл еркіндігінің дәрежесі	Сынау талаптарына сәйкес келетін өзектің ең аз диаметрі, мм
1	11
2	9,5
3	8
4	6,5
5	5

Сыртқы түрі.

ЫСТЫҚҚА ТӨЗІМДІ МАТЕРИАЛДАН ТІГІЛГЕН ҚОЛДЫ ҚОРҒАЙТЫН КЕҢМАНЖЕТАЛЫ БИЯЛАЙ, ЖЫЛЫ

Электр газ дәнекерлеушіге арналған ыстыққа төзімді материалдан дайындалған қолды қорғайтын кеңманжеталы биялай, жылы, бес саусақты. Механикалық әсерлерден, балқытылған металдың шашырауынан және ұшқынынан қорғау үшін арамид жіппен тігілген ыстыққа төзімді кесінді қимадан дайындалған биялай. Биялайдың барлық сыртқы тігістері. Алақан бөлігінде - беріктігін арттыру үшін күшейтілген. Алақандағы мақта төсемі төмен температурадан жақсы оқшаулауды қамтамасыз етеді. Қосымша қабат кесу алақанда, бас бармақта және саусақтардың артқы жағында фаланк толығымен тігілген. МЕМСТ 12.4.252-2013. Өлшем қатары: 11. Түсі: ашық түстерден басқа барлық түстер (ақ). Кеңманжеталы биялай материалы, оның ішінде кесінді қима сапасына сәйкес келуі керек және биялай терісінің ақаулары немесе бұзылуы болмауы керек (стратификация, тері қабаттарының бөлінуі, таз дақтары, қаттылықтың жоғарылауы, жыртылу, икемділік пен жұмсақтықтың жоғалуы, қаттылық, сынғыштық, борпылдақ, толқынды және ісіну, сүрту, деформация, пішінге төзімділіктің жоғалуы, "және басқа да ақаулар). Қолданылатын жіптер, бұйымның тігістері де сапалы, берік, төзімді болуы тиіс, яғни сан рет созылуға төзімді, қажалуға төзімді болуы керек, тігіс ақаулары болмауы керек (түзу тігілмеу, қисық кеткен тігіс сызығы, тігістің шығыңқы жіптері, тігілмей қалған жерлері, өткізіп алған тігістер, әлсіз (немесе тым тартылған) тігіс және басқа ақаулар). Бұйымның материалы зиянды заттар бөлмеуі тиіс, санитарлық-

химиялық, органолептикалық және токсикологиялық-гигиеналық көрсеткіштерге сәйкес келуі керек, қолдануға (киіп жүруге) ыңғайлы болуы керек және жұмыс кезінде қызметкердің қимылын шектемеуі керек.
Басқа биялайдың үстінен киюге болады. Ұзындығы: 41,5 см. Бас бармақ қабының бүгілу деңгейіндегі ені - 12,5 см. Бас бармақ қабының ұзындығы - 7,0 см.

5.2.2. ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Дәнекерлеуге және ауыр механикалық жұмыстарға арналған ыстыққа төзімді кеңманжеталы биялай осы стандарттың талаптарына, бұйымға арналған техникалық құжаттамаға сәйкес, стандартты қабылдаған мемлекеттің аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық актілердің талаптары сақтаЛА отырып дайындалады.
Металл бөлшектермен жұмыс істеу кезінде бұйымның жыртылуынан қорғайтын жоғары сапалы, қосарлы тігістер. Былғары кесінді қимадан және мақта-матадан дайындалған кесінді қималы (құрама) биялай арнайы қорғаныш киімдерін дайындаудың өнеркәсіптік технологиясының талаптарына сәйкес дайындалуы тиіс.

Биялайдың қасиеттері стандарт бойынша дайындалады: МЕМСТ 12.4.252 - 2013 «Қолды жеке қорғау құралдары. Биялай. ЖТТ»;

Биялай бөліктерінің түйіспе тігістері отқа төзімді жіптермен тігілуі керек. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар - МЕМСТ 29122-91 «Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар».

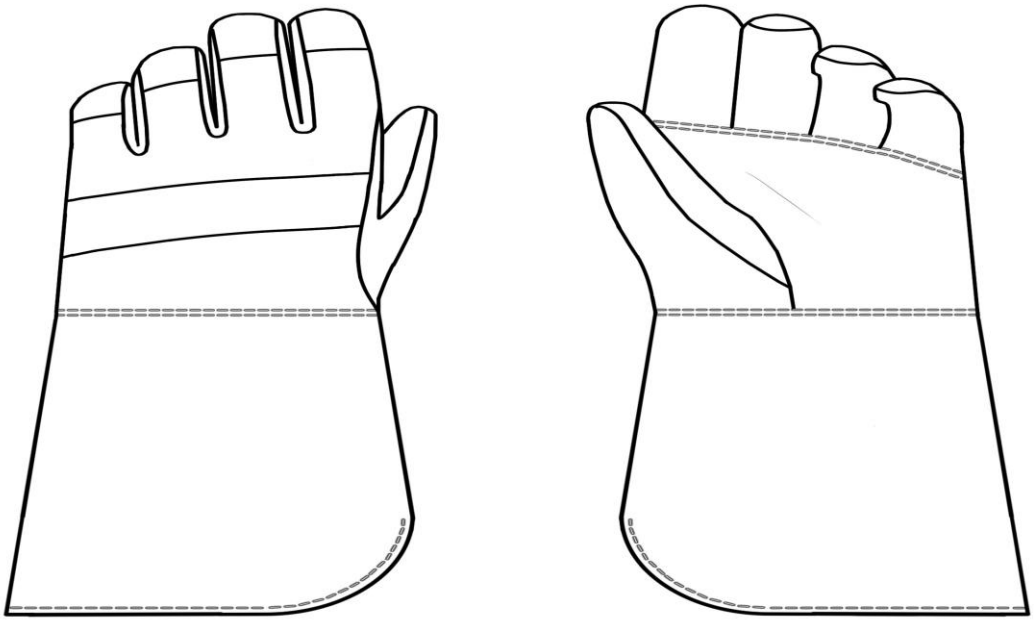

1-сурет. Техникалық эскиз.

Ыстыққа төзімді материалдан дайындалған қолды қорғайтын кеңманжеталы биялай, жылы

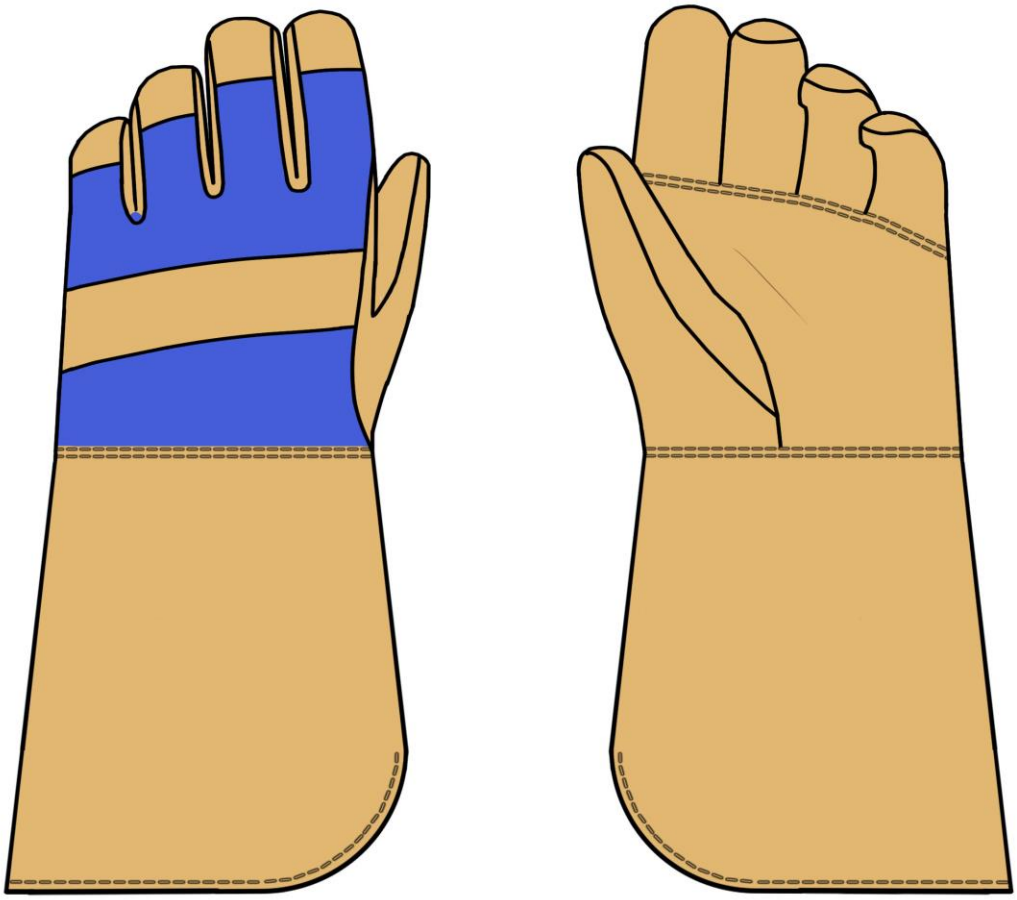

2-сурет.

Ыстыққа төзімді материалдан дайындалған қолды қорғайтын кеңманжеталы биялай, жылы

Эталон үлгісін өндіру үшін өлшеу мәндері.

Эталон үлгінің өлшемі: модельді әзірлеу кезінде негіз ретінде ерлер қолының типтік негізгі өлшемдері - 9 өлшем қабылданды.

3-кесте

Эталон үлгісін өндіру үшін ыстыққа төзімді кеңманжеталы биялайдың өлшеу мәндері.

Топ және кіші топ	Өлшем атауы	Базалық өлшемді өлшеу мәні, см
4.1* бойынша (*МЕМСТ 12.4.252-2013 ЕҚСЖ «Қолды жеке қорғау құралдары. Биялай. ЖТТ»).*	Қажетті құрылымдық элементтердің болуы	Белгіленген тәртіппен бекітілген НҚ бойынша
	Негізгі сызықтық өлшемдері, см, кемінде:	
	жалпы ұзындығы	39,0 – 41,5
	басбармақ қабының бүгілу деңгейіндегі ені	12,5
	басбармақ қабының ұзындығы	7,0
	Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар	МЕМСТ 29122 бойынша

Биялайдың өлшемдерін олар арналған қолдың өлшемдеріне қарай айқындайды. 4-кестеде биялайдың алты негізгі өлшемі берілген.

4-кесте

Биялайдың негізгі өлшемдері (мм)

Биялайдың өлшемі	Қол өлшемі	Биялайдың минималды ұзындығы
6	6	390
7	7	395
8	8	400
9	9	405
10	10	410
11	11	415
Ескерту: Биялайдың нақты өлшемдерін дайындаушы материалдың ерекшеліктерін және болжамды мақсатын ескере отырып айқындайды.		

Шикізатқа, материалдарға және сатып алынған өнімдерге қойылатын талаптар.

Физика-механикалық көрсеткіштер.

№ р/н	Материалдардың атауы	Норма	Нормативтік-техникалық құжаттама (НТҚ)	Материалдардың арналуы
1.	Жоғары сапалы былғары А сорты, кесінді қима – ақ түсті 1,2-1,4 мм	+/- 5 %.	МЕМСТ 12.4.252-2013 ЕҚСЖ «Қолды жеке қорғау құралдары. Биялай. ЖТТ»; КО ТР 019/2011. КЕДЕН ОДАҒЫНЫҢ ТЕХНИКАЛЫҚ РЕГЛАМЕНТІ Жеке қорғаныш құралдарының қауіпсіздігі туралы МЕМСТ 29122-91 Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар; МЕМСТ 23948-80 Қабылдау ережелері; МЕМСТ 4103-82 Сапаны бақылау әдістері; МЕМСТ 10581-91 Таңбалау, тасымалдау, орау және сақтау МЕМСТ 6309-93 Мақта-мата және синтетикалық тігін жіптері. Техникалық шарттар.	Ыстыққа төзімді материалдан дайындалған қолды қорғайтын кеңманжеталы биялай, жылы 11209-85 Арнайы киімге арналған мақта және аралас қорғаныш маталары. Техникалық шарттар. МЕМСТ 28554-90 Тоқыма мата. Жалпы техникалық талаптар (түзетілген)
2.	Төсем шикізатының құрамы: жасанды тері мақта 65% акрил - 35%	+/- 5 %.		
3.	Арқаулы жіптер 44лх, кемінде 60 Н	+/- 5 %.		
4.	Тығыздығы кемінде: 220 г/м^2	+/- 5 %.		
5.	TDM: кесілуге төзімділік (h) 0,9 Деңгей – -B-5 Деңгей – C-10 Деңгей – D-15	+/- 5 %.		

Ескертпе:
Астардың, жіптердің, фурнитураның түсі негізгі материалдың түсімен үйлесуі керек. Механикалық әсерлерден қорғайтын биялай - көрсеткіштердің кем дегенде біреуі (қажалуға, кесілуге, жыртылуға, тесілуге төзімділік) бойынша 1 немесе одан жоғары пайдалану деңгейіне немесе кем дегенде TDM жабдығын пайдалану кезінде кесілуге төзімділік бөлігінде EN ISO 13997 сәйкес А пайдалану деңгейіне сәйкес келуі тиіс;
Ұзындығы бойынша негізгі бөліктері, егжей-тегжейі тапсырыс берушімен келісіледі.

Тұтастай алғанжа бұйымдарда айқындалатын биялай сапасының жоғарыда көрсетілген көрсеткіштерінен басқа, олар жасалған материалдардың негізгі қорғаныш қасиеттерін сипаттайтын сапа көрсеткіштері белгіленуі тиіс. Биялай мен пайдаланылған материалдардың мақсатына қарай сапа көрсеткіштеріне қойылатын талаптар және оларды айқындау әдістерінің сәйкестігі – МЕМСТ 12.4.183-91 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Қолды қорғайтын материалдар. Техникалық талаптар /1991 жылғы 27 маусымдағы МЕМСТ № 12.4.183-91».

5.2.3. ЖИЫНТЫҚТЫЛЫҒЫ.

1. Дәнекерлеуге және оң және сол қолдардағы ауыр механикалық жұмыстарға жылы ыстыққа төзімді материалдан жасалған қолды қорғайтын кеңманжеталы биялай.
2. Кеңманжеталы биялай өндіруші кәсіпорындарда жиынтықталады.

5.2.4. ТАҢБАЛАНУЫ. ҚАПТАЛУЫ.

Әрбір бұйымның затбелгісі болуы керек, ол бұйымның өзіне немесе алып тастау қиын болатын затбелгіге салынады.

Ақпарат кез келген бедерлеу тәсілімен (оның ішінде бедерлеу, жібекбаспа, нақыштау, құю, қалыптау) не тікелей бұйымның өзіне немесе бұйымға бекітілген алып тастау қиын болатын затбелгіге өшпейтін бояумен жазылуы тиіс.

Биялайдың қорғаныш қасиеттері бойынша таңбалану сәйкестігі: МЕМСТ 12.4.115-82 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар (N 1, 2 өзгерістерімен) / 1982 жылғы 28 маусымдағы МЕМСТ № 12.4.115-82» немесе пиктограммалар.

Әр биялайда мынадай мәліметтер нақты көрсетілуі тиіс:

а) дайындаушының немесе оның ресми өкілінің атауы, сауда маркасы немесе басқа да сәйкестендіргіштері;

б) бұйымның арналуы, коммерциялық атауы немесе тұтынушыға бұйымды нақты айқындауға мүмкіндік беретін код;

в) өлшемі;

г) қажет болған жағдайда жарамдылық мерзімі көрсетілуі тиіс;

д) егер өнім тиісті стандарттың талаптарына сәйкес келсе, пиктограмма.

Биялайдың қаптамасында мыналар болуы керек:

а) елін немесе оның ресми өкілін қоса алғанда, дайындаушының атауы және толық мекенжайы;

б) 3.1 бойынша деректер, б), в), г) атап көрсетілген;

в) биялай пайдаланушыны тек тәуекелдерден қорғайтын болса, "Тек минималды тәуекелдер үшін" деген жазу немесе осыған ұқсас сөздер;

г) биялайдың арналуын білдіретін пиктограммалар;

д) биялай қолдың бір бөлігін ғана қорғайтын болса, тиісті нұсқау.

Биялайға сақтау және күтім туралы нұсқаулар қоса берілуі керек.

Өндіруші ұсынған ақпарат.

Ақпарат биялаймен бірге жүруі керек және сұрау бойынша берілуі керек. Ақпарат мыналарды қамтуы тиіс:

а) елін немесе оның ресми өкілін қоса алғанда, дайындаушының атауы және толық мекенжайы;

б) бұйымның таңбалануы 3.1 сәйкес, б) атап көрсетілген;

в) тиісті стандартқа сілтеме (биялай ТШ бойынша жасала алады);

г) қол жетімді өлшемдер;

д) зиянды факторлардың сипаттамаларын көрсете отырып, қорғаныш қасиеттерін көрсететін пиктограмма. Әрі қарай қолға арналған ЖҚҚ жұмыс сипаттамаларының түсіндірмесі және тиісті стандарттарға сілтемелер болуы керек;

е) биялайдағы аллергия тудыруы мүмкін заттардың тізімі;

ж) қолдану жөніндегі нұсқаулық;

и) күтім (жуу немесе химиялық тазалау шарттары) және сақтау жөніндегі нұсқаулық;

к) тасымалдау және сақтау кезіндегі қаптама түрі;

л) сақтау нәтижесінде қорғаныш қасиеттері айтарлықтай төмендеген кездегі биялай мен қаптамадағы сақтау мерзімі.

Тұтынушыға арналған ақпарат бұйымның әрбір бірлігінде қаптамасында (ыдысында), затбелгісінде, жапсырмасында, құжаттарында, жадынамаларында (қосымша парақтарда, ақпараттық парақтарда) оқуға (танысуға) ыңғайлы орнында орналастырылады.

Таңбалануы түсінікті, оқуға оңай және қаптамасын шешпей-ақ тексеруге болатындай бұйымның (жапсырмасының) бетіне салынуы тиіс.

Қорғаныш қасиеттерін белгілеу - МЕМСТ 12.4.103-83 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі / 1983 жылғы 17 желтоқсандағы МЕМСТ № 12.4.103-83». МЕМСТ EN 340 бойынша қорғаныш қасиеттерін қорғау класын көрсете отырып белгілеуге жол беріледі.

Таңбалау мазмұнына қойылатын талаптар: МЕМСТ 10581-91 «Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау (N 1 өзгертумен, түзетумен) / 1991 жылғы 28 қазандағы МЕМСТ № 10581-91».

1. Биялайдың қорғаныш қасиеттерін әріптік белгілеу сәйкестігі: МЕМСТ 12.4.103-83 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі / 1983 жылғы 17 желтоқсандағы МЕМСТ № 12.4.103-83».

2. Биялайдың қорғаныш пиктограммасы мен қорғаныш класы бұйымның өзіне және алып тастау қиын болатын таңбалауға қолданылуы мүмкін.

Дайын бұйымдарды орау, тасымалдау және сақтау – МЕМСТ 10581 МЕМСТ 10581-91 "Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау (N 1 өзгертумен, түзетумен) / 1991 жылғы 28 қазандағы МЕМСТ № 10581-91» (қолды қорғау құралдары бөлігінде).

Тапсырысшыға тапсырған кезде міндетті түрде тауарға мынадай таңбалауды ұсынуға тиіс:

- стандарттау жөніндегі қолданыстағы құжаттарға сәйкес салынған сәйкестік белгісі;
- өніммен бірге жүретін Заңға сәйкес сертификаттың немесе сәйкестік декларациясының көшірмелері». *(Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрінің 2021 жылғы 21 мамырдағы № 348-НК бұйрығымен бекітілген «Өнімді таңбалауға қойылатын талаптар» техникалық регламенті көзделген).*

– биялайдың сырт жағына бұйымның атауы, күтім таңбалары, қорғаныш қасиеттері мен өлшемі бойынша пиктограмма, стандарттың атауы, жасалған күні, дайындаушы кәсіпорынның атауы мен логотипі, мекенжайы көрсетілген бояу таңба қойылып, жапсырма тігіледі.

2-сурет.

Жеке қаптаманың болуы – міндетті. Қаптама сәйкестігі: МЕМСТ 10581-91 "Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау (N 1 өзгертумен, түзетумен) / 1991 жылғы 28 қазандағы МЕМСТ № 10581-91» (қолды қорғау құралдары бөлігінде).

Бұйымдардың орамасы тасымалдау және сақтау кезінде тауардың сақталуын қамтамасыз етуі тиіс. Әр қаптаманың алдыңғы жағында оралған бұйымдардың саны, түсі мен өлшемі көрсетілген орау жапсырмасы немесе орау парағы болуы тиіс.

5.2.5. ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Ыстыққа төзімді материалдан дайындалған қолды қорғайтын жылы кеңманжеталы биялай пайдаланудың бүкіл нормативтік мерзімі ішінде адамды механикалық әсерлерден және қажалудан қорғанышты қамтамасыз етуі тиіс.

Пайдалану кезінде ыстыққа төзімді материалдан жасалған қолды қорғайтын жылы кеңманжеталы биялай жазатайым оқиғалардың себебі болмауы керек.

Кеңманжеталы биялай дайындауға арналған материалдардың мемлекеттік санитарлық қадағалау органдарынан қолдануға рұқсаты болуға тиіс. Қолданылатын маталар, жиынтықтаушы бұйымдар мен фурнитура ауа ортасына және адам терісіне тиген кезде гигиеналық нормалардан асатын мөлшерде улы заттар шығармауға тиіс.

Кеңманжеталы биялайды кәдеге жарату қоршаған ортаның жағдайына зиян тигізбеуі керек.

5.2.6. ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ТАЛАПТАР.

СТ РК ISO 14001-2016 «Экологиялық менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық».

Осы стандарт ұйым өз қызметінің экологиялық нәтижелерін жақсарту үшін қолдана алатын экологиялық менеджмент жүйесіне қойылатын талаптарды белгілейді. Бұл стандарт экология саласындағы жауапкершілігін жүйелі негізде басқаруға ұмтылатын ұйымның пайдалануына арналған.

5.2.7. БАҚЫЛАУ ӘДІСТЕРІ.

Бұйымдарды қабылдау – МЕМСТ 4103-82 «Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері (№1 өзгеріспен)»;

Дайын бұйымның сызықтық өлшемдерін бақылау құралдары: МЕМСТ 7502-98 «Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Техникалық шарттар».

5.2.8. ӨНДІРУШІНІҢ КЕПІЛДІГІ.

Тұтынушы тасымалдау, сақтау талаптары мен пайдалану жөніндегі нұсқауларды сақтаған кезде биялайға мынадай кепілдік мерзімі белгіленеді:

7.1) пайдалану – белгіленген тәртіппен бекітілген салалық нормаларға сәйкес;

7.1) сақтау - өндірушінің техникалық құжаттамасында белгіленген нормативтерге сәйкес.

5.2.9. НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР.

1. МЕМСТ 12.4.252-2013 ЕҚСЖ «Қолды жеке қорғау құралдары. Биялай. ЖТТ».
2. МЕМСТ 12.4.002 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды дірілден қорғау құралдары. Техникалық талаптар және сынақ әдістері.
3. МЕМСТ 12.4.103 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі.
4. МЕМСТ 12.4.115 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар.
5. МЕМСТ 12.4.141 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды жеке қорғау құралдары. Арнайы киім және оларды дайындауға арналған материалдар. Кесілуге төзімділігін айқындау әдістері.
6. МЕМСТ 12.4.167 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды қорғау құралдарына арналған полимерлі үлбір материалдар. Қажалуға төзімділігін айқындау әдісі.
7. МЕМСТ 12.4.183 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды қорғайтын материалдар. Техникалық талаптар және сынақ әдістері.
8. МЕМСТ 12.4.184 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы киімге, қолды қорғау құралдарына және аяқ киімнің үстіңгі жағына арналған маталар мен материалдар. Жандыруға төзімділігін айқындау әдістері.
9. МЕМСТ 7502 Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Технические условия.
10. МЕМСТ 8846 Тоқыма маталар мен бұйымдар. Сызықтық өлшемдерді, қисаюды, ілмек қатарлары мен ілмек бағандарының санын және ілмектегі жіптің ұзындығын айқындау әдістері.
11. МЕМСТ 11209 Арнайы киімге арналған мақта және аралас қорғаныш маталар. Технические условия.
12. МЕМСТ 12023 (ИСО 5084:1996) Текстиль материалдар және олардан жасалған бұйымдар. Қалыңдықты айқындау әдісі.
13. МЕМСТ 12739 Тоқыма маталар мен бұйымдар. Қажалуға төзімділігін айқындау әдісі.

14. МЕМСТ 13344 Су өткізбейтін матадан дайындалған тегістеу терісі. Технические условия.

15. МЕМСТ 19712 Тоқыма бұйымдар. Жүктемелер кезіндегі жыртылу сипаттамалары мен созылғыштығын айқындау әдістері, жыртылуы аз.

16. МЕМСТ 28073 Тігін бұйымдары. Жыртылу жүктемесін, жіп тігістерінің ұзаруын, жапсар тігістердегі мата жіптерінің жылжуын айқындау әдістері.

17. МЕМСТ 29122 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар.

5.3. ҚОЛДЫ ҚОРҒАЙТЫН РЕЗЕҢКЕ БИЯЛАЙ

Модель атауы: қолды қорғайтын резеңке биялай .
Арналуы: қолды қорғайтын резеңке биялай, сілтілермен, қышқылдармен және олардың тұздарымен, өсімдік және жануар майлары мен майларымен, сондай-ақ сусымалы және боялғыш химиялық заттармен жұмыс кезінде қолды қорғауға арналған.
Биялай түрі, конструкциясы және сыртқы әрлеуі бойынша жіктеледі.
Арналуына қарай биялайдың екі түрі бар:

I - өрескел жұмыстар үшін;

II - нәзік жұмыстар үшін.

5.3.1. ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР

Негізгі параметрлері мен сипаттамалары.
Қолды қорғайтын резеңке биялай.
Биялай осы стандарттың талаптарына сәйкес дайындалуы тиіс. Сәйкестік талаптары: МЕМСТ 20010-93 "Резеңке техникалық биялай. Техникалық шарттар».
Қорғаныш қасиеттері бойынша биялайдың жіктелуі және белгіленуі - МЕМСТ 12.4.103-83 «Еңбек қауіпсіздігі стандартының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі».
Бұл стандарт оң және сол биялайға, жұп биялайға және өлшемді биялайға қолданылады.
Осы стандарт СЭВ СТ 3953-82 Қолды жеке қорғау құралдарын жіктеу бөлігінде сәйкес келеді.

1-кесте

Ерлер қолының типтік негізгі өлшемдеріне арналған өлшеу мәндері (мм)

Қол өлшемі*	Қол айналымы	Ұзындығы	Қол өлшемі*	Қол айналымы	Ұзындығы
6	152	300	9	229	315
7	178	305	10	254	320
8	203	310	11	279	325
** Бұл мән – қол өлшемінің шартты өлшемі, ол дюймммен өлшенген қол айналымына сәйкес келеді (2.54).*					

Партияны дайындауда өлшемдердің пайыздық қатынасын тапсырыс беруші шартта белгілейді.

Эргономиялық талаптар.

https://docs.cntd.ru/document/1200101342 - 7D20K3Қолды қорғайтын резеңке биялай стандарт бойынша эргономика талаптарына сәйкес болуы тиіс: МЕМСТ EN 340-2012 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар»

Биялай бес саусақты, жіксіз болуы, қолдың көлемді моделіне сәйкес келуі және оң және сол қолдарға жасалуы тиіс. Саусақтардың пішіні түзу немесе қисық болуы мүмкін.

Биялай кез келген түсте дайындалуы мүмкін. Биялайды мынадай нөмірлерде дайындайды:

1, 2, 3 - I тип үшін;

1, 2, 3, 7, 8, 9, 10 - II тип үшін.

Биялайдың ұзындығы 300 мм кем болмауы тиіс.

Биялай екі қабатты болуы керек.

Екі қабатты биялайдың ішкі және сыртқы қабаты түсі бойынша әр түрлі болуы керек.

Биялай оларды түпкілікті пайдаланудың болжамды жағдайларында қорғаудың ең жоғары дәрежесін қамтамасыз етуі керек.

Сыртқы түрі.

ҚОЛДЫ ҚОРҒАЙТЫН РЕЗЕҢКЕ БИЯЛАЙ

Қолды қорғауға арналған, резеңке биялай қышқылдар мен сілтілердің, олардың тұздарының 20 % -ға дейін сұйылтылған ерітінділерімен, сондай-ақ сусымалы және боялғыш химиялық заттармен, жуғыш заттармен, бензинмен, керосинмен, дизель отынымен, химиялық заттармен және мұнай өнімдерімен жұмыс істеу кезінде қолды қорғауға арналған. Биялай бес саусақты, жіксіз болады, қолдың көлемді моделіне сәйкес келеді, оң және сол қолға арналған, саусақтары түзу немесе қисық пішінді болады. Ішіндегі мақта бүрку биялай киюді жеңілдетеді және теріні аллергиялық реакциялардан қорғайды.

МЕМСТ 20010-93 Майға төзімді ПВХ жұмыс биялайы. ПВХ жұмыс биялайының қос жабыны жоғары қажалуға төзімділігі мен механикалық беріктігін қамтамасыз етеді. Алақан мен артқы жағының кедір-бұдырлы, тайғақ емес беті құрғақ және ылғалды жағдайда тамаша ұстауды қамтамасыз етеді. Анатомиялық форма. Сілтілермен, қышқылдармен және олардың тұздарымен, өсімдік және жануар майлары мен майларымен, сондай-ақ сусымалы және боялғыш химиялық заттармен жұмыс істеу кезінде қорғау. Бактерияға қарсы.

Ұзындығы 30-32 см. Өлшемі: 10-11. EN-374-2009 сәйкес қорғаныш

2 типті КЩС биялайы, өлшемі №10-11 - нәзік жұмыстарды орындауға арналған.

Биялай өлшемі №10:

- ұзындығы – кемінде 320 мм;
- биялай сыртының қалыңдығы - 0,60-0,90 мм;
- ені - 120±5.

5.3.2. ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Қолды қорғайтын резеңке биялай осы стандарттың талаптарына, бұйымға арналған техникалық құжаттамаға сәйкес, стандартты қабылдаған мемлекеттің аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық актілердің талаптары сақтала отырып дайындалады.

Биялайдың қасиеттері стандарт бойынша дайындалады: МЕМСТ EN 340 – 2012 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар»

Биялай дайындау үшін осы стандарттың талаптарына сәйкес келетін биялай алуға мүмкіндік беретін табиғи латекс қолданылады. МЕМСТ 20010-93 "Техникалық резеңке биялай. Техникалық шарттар».

Табиғи латекс биялайының сыртқы және ішкі беттерінде тальк болмауы керек. "МЕМСТ 20010-93 Техникалық резеңке биялай. Техникалық шарттар».

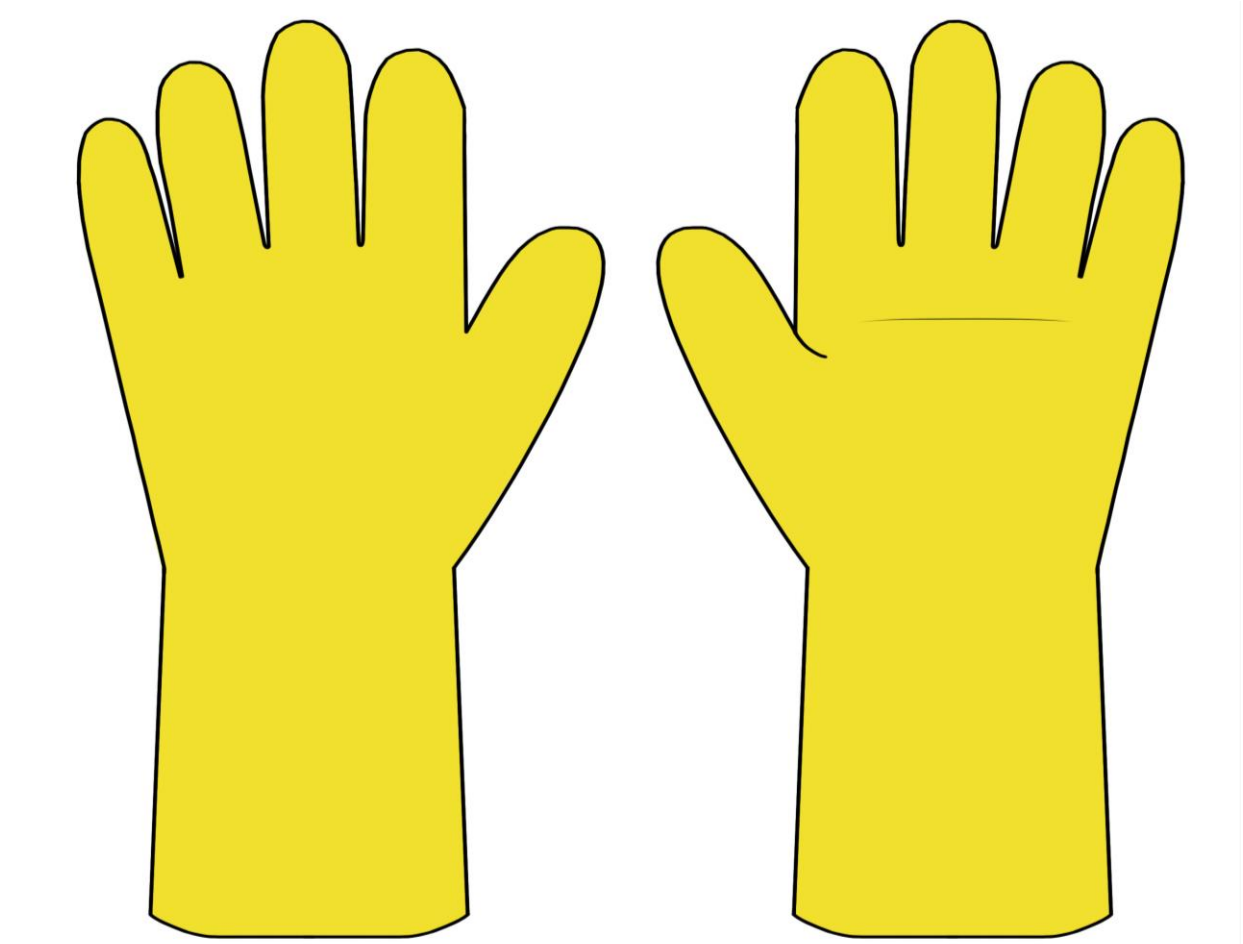

1-сурет.

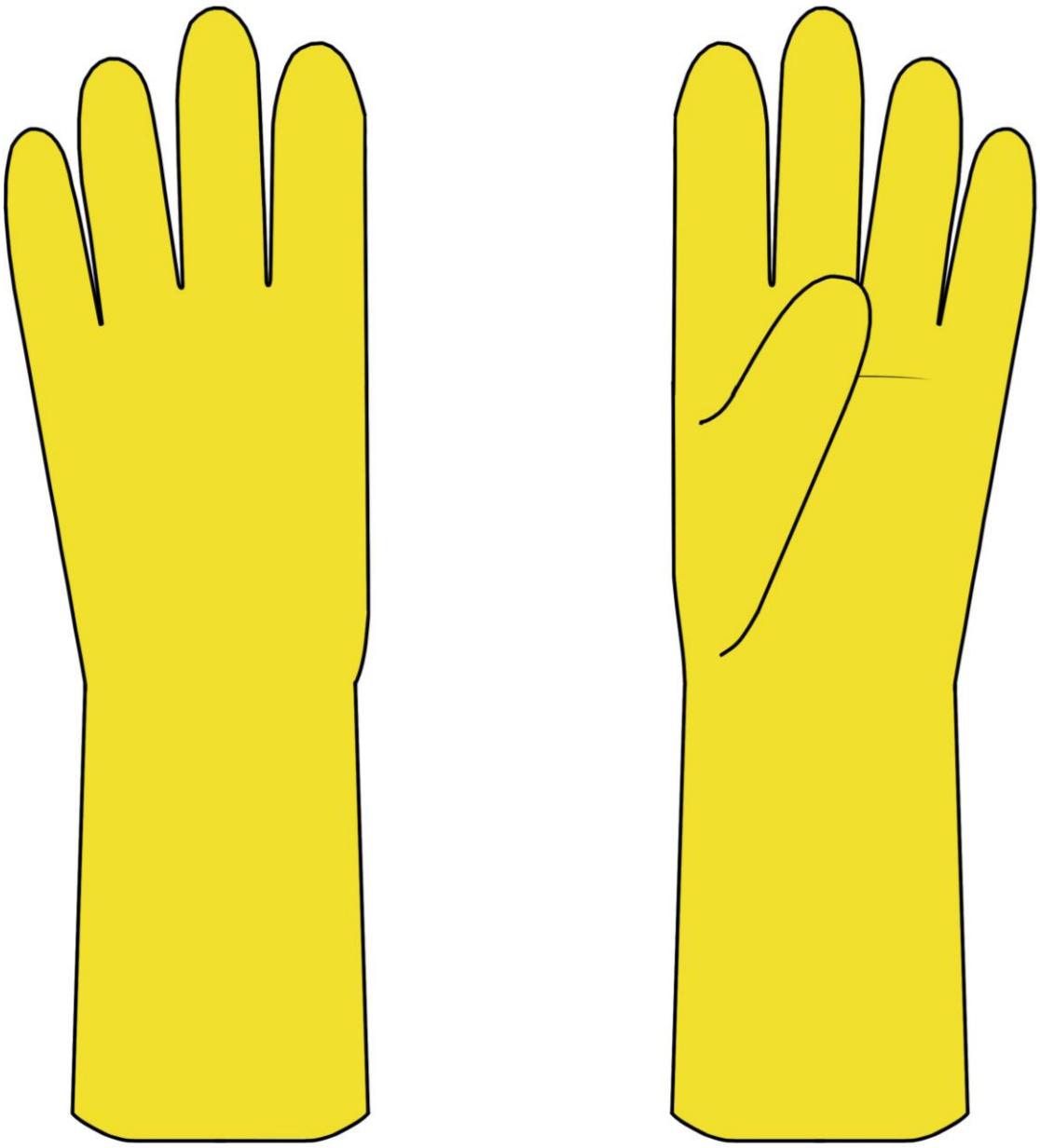

2-сурет.

Эталон үлгісін өндіру үшін қолды қорғайтын резеңке биялайдың өлшеу мәндері (мм)

Эталон үлгінің өлшемі: модельді әзірлеу кезінде негіз ретінде ерлер қолының типтік негізгі өлшемдері - 10 өлшем қабылданды.

2-кесте

Эталон үлгісін өндіру үшін қолды қорғайтын резеңке биялайдың өлшеу мәндері (мм)

Қол өлшемі*	Қол айналымы	Ұзындығы	Қол өлшемі*	Қол айналымы	Ұзындығы
6	152	300	9	229	315
7	178	305	10	254	320
8	203	310	11	279	325
** Бұл мән – қол өлшемінің шартты өлшемі, ол дюймммен өлшенген қол айналымына сәйкес келеді (2.54).*					

3-кесте

Биялайдың негізгі өлшемдері (мм)

Биялайдың өлшемі	Қол өлшемі	Биялайдың минималды ұзындығы
6	6	300
7	7	305
8	8	310
9	9	315
10	10	320
11	11	325
Ескертпе: биялайдың ұзындығы бойынша нақты өлшемдерін тапсырыс беруші материалдың ерекшеліктерін және техникалық сипаттамадағы болжамды мақсатын ескере отырып айқындайды.		

Биялайдың ұзындығы ортаңғы саусақтың ұшынан биялай манжетінің жиегіне дейін өлшенеді.

Биялайдың алақанының ені сұқ саусақ пен бас бармақтың негіздері арасындағы ортаңғы нүкте арқылы өлшенеді. Ені 2-4-кестелерде көрсетілген мәндерге сәйкес келуі керек.

1-суретте көрсетілген нүктелерде ASTM D 412 және ASTM D 3767 сәйкес қалыңдық өлшегішпен немесе микрометрмен өлшенген саусақ, алақан және манжеттің қалыңдығы 2-4 кестелерде көрсетілген мәндерге сәйкес келуі керек. Төрелік мақсаттар үшін биялайды кесіп, сыртының қалыңдығын айқындайды (қараңыз: ASTM D 3767). *«МЕМСТ ISO 374-1-2019 ЕҚСЖ. Қолды жеке қорғау құралдары. Химиялық заттар мен микроорганизмдерден қорғайтын биялай. 1-бөлім».*

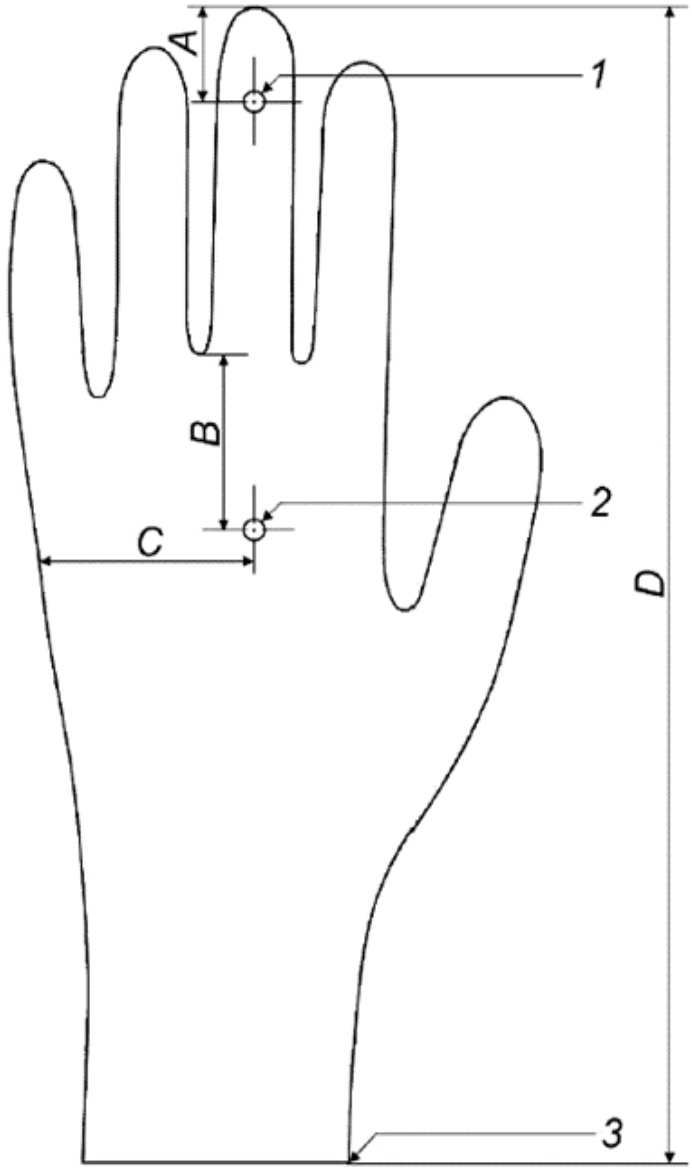

2-сурет – Биялайдың қалыңдығын өлшеу нүктелерінің орналасуы

1 - саусақ ұшы;

2 - алақан;

3 – манжеттің жиегі;

A=(13±3) мм; *B*=(33±5) мм; *C*=(48±9)мм (*1-ескертуді қараңыз*)

1-ескерту: C өлшемі биялайдың өлшемі ескеріліп алақанның ортасын шамамен айқындау үшін келтірілген.

Шикізатқа, материалдарға және сатып алынған өнімдерге қойылатын талаптар.
Физика-механикалық көрсеткіштер.

№ р/н	Материалдардың атауы	Ауытқу нормасы	Нормативтік-техникалық құжаттама (НТҚ)	Материалдардың арналуы
1.	табиғи резеңке (латекс) - 100% Текстуралы саусақ ұштары	+/- 5 %.	МЕМСТ 20010-93. ТЕХНИКАЛЫҚ РЕЗЕҢКЕ БИЯЛАЙ. ТШ. КО ТР 019/2011. КЕДЕН ОДАҒЫНЫҢ ТЕХНИКАЛЫҚ РЕГЛАМЕНТІ КО ТР 019/2011 Жеке қорғаныш құралдарының қауіпсіздігі туралы МЕМСТ 12.4.103 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі. МЕМСТ 29122-91 Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар; МЕМСТ 23948-80 Қабылдау ережелері; МЕМСТ 4103-82 Сапаны бақылау әдістері; МЕМСТ 10581-91 Таңбалау, тасымалдау, орау және сақтау	Қолды қорғайтын резеңке биялай дайындау үшін
2.	Созылу кезіндегі шартты беріктігі Мпа кемінде 16,0 кгс/см	+/- 5 %.		
3.	Жыртылған кездегі салыстырмалы ұзаруы, кемінде 800%	+/- 5 %.		
4.	Жыртылудан кейінгі салыстырмалы қалдық ұзаруы,12%-дан аспайды	+/- 5 %.		
8.	Жұлынуға төзімділігі, кН/м кемінде 20кгс/см.	+/- 5 %.		
10.	Биялайдың қалыңдығы - 0,60-0,90 мм; - ені – 120 мм	+/- 5 %.		
11.	Биялайдың ұзындығы: 300 мм	+/- 5 %.		
12.	Су өткізгіштігі: биялай су өткізбейтін болуы керек.	+/- 5 %.		
13.	Қышқыл және сілті өткізгіштігі, РН бірлігі, 1,0 аспайды	+/- 5 %.		
14.	(23±2) немесе (27±2) °С температурада (24±1) сағат ішінде сілтінің 20% ерітіндісінің немесе күкірт қышқылының 20% ерітіндісінің әсерінен кейінгі массаның өзгеруі, 10%-дан аспайды Жыртылуға беріктің коэффициенті 650%	+/- 5 %.	МЕМСТ ISO 374-1-2019 ЕҚСЖ. Қолды жеке қорғау құралдары. Химиялық заттар мен микроорганизмдерден қорғайтын биялай. 1-бөлім.	

	Ескертпе: 1. *Қасиеттері бойынша жол берілген ауытқулар +/- 5% .* 2. *Негізгі бөліктердің ұзындығы, өлшемі, фактурасы және егжей-тегжейі тапсырыс берушімен келісіледі.*

5.3.3. ЖИЫНТЫҚТЫЛЫҒЫ.

1. Қолды қорғайтын резеңке биялай
2. Биялай өндіруші кәсіпорындарда жиынтықталады.

5.3.4. ТАҢБАЛАНУЫ. ҚАПТАЛУЫ.

Биялайлар таңбалануы керек, ол бұйымның өзіне немесе алып тастау қиын болатын затбелгіге салынады.

Ақпарат кез келген бедерлеу тәсілімен (оның ішінде бедерлеу, жібекбаспа, нақыштау, құю, қалыптау) не тікелей бұйымның өзіне немесе бұйымға бекітілген алып тастау қиын болатын затбелгіге өшпейтін бояумен жазылуы тиіс.

Биялайдың қорғаныш қасиеттері бойынша таңбалану сәйкестігі: МЕМСТ 12.4.115-82 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар (N 1, 2 өзгерістерімен) / 1982 жылғы 28 маусымдағы МЕМСТ № 12.4.115-82» немесе пиктограммалар.

Әр биялайда мынадай мәліметтер нақты көрсетілуі тиіс:

а) дайындаушының немесе оның ресми өкілінің атауы, сауда маркасы немесе басқа да сәйкестендіргіштері;

б) бұйымның арналуы, коммерциялық атауы немесе тұтынушыға бұйымды нақты айқындауға мүмкіндік беретін код;

в) өлшемі;

г) қажет болған жағдайда жарамдылық мерзімі көрсетілуі тиіс;

д) егер өнім тиісті стандарттың талаптарына сәйкес келсе, пиктограмма.

Биялайдың қаптамасында мыналар болуы керек:

а) елін немесе оның ресми өкілін қоса алғанда, дайындаушының атауы және толық мекенжайы;

б) 3.1 бойынша деректер, б), в), г) атап көрсетілген;

в) биялай пайдаланушыны тек тәуекелдерден қорғайтын болса, "Тек минималды тәуекелдер үшін" деген жазу немесе осыған ұқсас сөздер;

г) биялайдың арналуын білдіретін пиктограммалар;

д) биялай қолдың бір бөлігін ғана қорғайтын болса, тиісті нұсқау.

Биялайға сақтау және күтім туралы нұсқаулар қоса берілуі керек.

Өндіруші ұсынған ақпарат

Ақпарат биялаймен бірге жүруі керек және сұрау бойынша берілуі керек. Ақпарат мыналарды қамтуы тиіс:

а) елін немесе оның ресми өкілін қоса алғанда, дайындаушының атауы және толық мекенжайы;

б) бұйымның таңбалануы 3.1 сәйкес, б) атап көрсетілген;

в) тиісті стандартқа сілтеме (биялай ТШ бойынша жасала алады);

г) қол жетімді өлшемдер;

д) зиянды факторлардың сипаттамаларын көрсете отырып, қорғаныш қасиеттерін көрсететін пиктограмма. Әрі қарай қолға арналған ЖҚҚ жұмыс сипаттамаларының түсіндірмесі және тиісті стандарттарға сілтемелер болуы керек;

е) биялайдағы аллергия тудыруы мүмкін заттардың тізімі;

ж) қолдану жөніндегі нұсқаулық;

и) күтім (жуу немесе химиялық тазалау шарттары) және сақтау жөніндегі нұсқаулық;

к) тасымалдау және сақтау кезіндегі қаптама түрі;

л) сақтау нәтижесінде қорғаныш қасиеттері айтарлықтай төмендеген кездегі биялай мен қаптамадағы сақтау мерзімі.

Тұтынушыға арналған ақпарат бұйымның әрбір бірлігінде қаптамасында (ыдысында), затбелгісінде, жапсырмасында, құжаттарында, жадынамаларында (қосымша парақтарда, ақпараттық парақтарда) оқуға (танысуға) ыңғайлы орнында орналастырылады.

Таңбалануы түсінікті, оқуға оңай және қаптамасын шешпей-ақ тексеруге болатындай бұйымның (жапсырмасының) бетіне салынуы тиіс.

Қорғаныш қасиеттерін белгілеу - МЕМСТ 12.4.103-83 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі / 1983 жылғы 17 желтоқсандағы МЕМСТ № 12.4.103-83».

Қорғаныш қасиеттерін стандарт бойынша белгілеуге рұқсат етіледі: МЕМСТ EN 340-2012 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар (түзетулермен) / 2012 жылғы 29 қарашадағы МЕМСТ № EN 340-2012» қорғаныш класын көрсете отырып.

Дайын бұйымдарды орау, тасымалдау және сақтау – МЕМСТ 10581-91 "Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау (N 1 өзгертумен, түзетумен) / 1991 жылғы 28 қазандағы МЕМСТ № 10581-91» (арнайы киім бөлігінде).

Тапсырысшыға тапсырған кезде міндетті түрде тауарға мынадай таңбалауды ұсынуға тиіс:

- стандарттау жөніндегі қолданыстағы құжаттарға сәйкес салынған сәйкестік белгісі;
- өніммен бірге жүретін Заңға сәйкес сертификаттың немесе сәйкестік декларациясының көшірмелері». *(Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрінің 2021 жылғы 21 мамырдағы № 348-НҚ бұйрығымен бекітілген «Өнімді таңбалауға қойылатын талаптар» техникалық регламенті көзделген).*

– биялайдың сырт жағына бұйымның атауы, артикулы, дайындаушы кәсіпорынның атауы мен логотипі, мекенжайы, күтім мен өлшем таңбалары, стандарттың атауы, жасалған күні, ТББ белгісі көрсетілген бояу таңба қойылады.

3-сурет.

Жеке қаптаманың болуы – міндетті. Қаптама сәйкестігі: МЕМСТ 10581-91 "Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау (N 1 өзгертумен, түзетумен) / 1991 жылғы 28 қазандағы МЕМСТ № 10581-91» (қолды қорғау құралдары бөлігінде).

Бұйымдардың орамасы тасымалдау және сақтау кезінде тауардың сақталуын қамтамасыз етуі тиіс. Әр қаптаманың алдыңғы жағында оралған бұйымдардың саны, түсі мен өлшемі көрсетілген орау жапсырмасы немесе орау парағы болуы тиіс.

5.3.4. ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Биялай бүкіл нормативтік пайдалану мерзімі ішінде адамды механикалық әсерлерден және қажалудан қорғанышты қамтамасыз етуі тиіс.

Пайдалану кезінде биялай жазатайым оқиғалардың себебі болмауы керек.

Биялай дайындауға арналған материалдардың мемлекеттік санитарлық қадағалау органдарынан қолдануға рұқсаты болуға тиіс. Қолданылатын маталар, жиынтықтаушы бұйымдар мен фурнитура ауа ортасына және адам терісіне тиген кезде гигиеналық нормалардан асатын мөлшерде улы заттар шығармауға тиіс.

Биялайды кәдеге жарату қоршаған ортаның жағдайына зиян тигізбеуі керек.

5.3.5. ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ТАЛАПТАР.

СТ РК ISO 14001-2016 «Экологиялық менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық».

Осы стандарт ұйым өз қызметінің экологиялық нәтижелерін жақсарту үшін қолдана алатын экологиялық менеджмент жүйесіне қойылатын талаптарды белгілейді. Бұл стандарт экология саласындағы жауапкершілігін жүйелі негізде басқаруға ұмтылатын ұйымның пайдалануына арналған.

5.3.6. БАҚЫЛАУ ӘДІСТЕРІ.

Бұйымдарды қабылдау – МЕМСТ 4103-82 «Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері (№1 өзгеріспен)»;

Дайын бұйымның сызықтық өлшемдерін бақылау құралдары: МЕМСТ 7502-98 «Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Техникалық шарттар».

5.3.7. ӨНДІРУШІНІҢ КЕПІЛДІГІ.

Тұтынушы тасымалдау, сақтау талаптары мен пайдалану жөніндегі нұсқауларды сақтаған кезде биялайға мынадай кепілдік мерзімі белгіленеді:

пайдалану – белгіленген тәртіппен бекітілген салалық нормаларға сәйкес;

сақтау - өндірушінің техникалық құжаттамасында белгіленген нормативтерге сәйкес.

5.3.8. НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР.

1. МЕМСТ 20010-93. Техникалық резеңке биялай. ТШ.
2. ЕН 420 Биялай. Жалпы талаптар мен сынақ әдістері.
3. МЕМСТ 12.4.002 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды дірілден қорғау құралдары. Техникалық талаптар және сынақ әдістері.
4. МЕМСТ 12.4.103 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі.
5. МЕМСТ 12.4.115 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар.
6. МЕМСТ 12.4.141 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды жеке қорғау құралдары. Арнайы киім және оларды дайындауға арналған материалдар. Кесілуге төзімділігін айқындау әдістері.
7. МЕМСТ 12.4.167 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды қорғау құралдарына арналған полимерлі үлбір материалдар. Қажалуға төзімділігін айқындау әдісі.
8. МЕМСТ 12.4.183 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды қорғайтын материалдар. Техникалық талаптар және сынақ әдістері.
9. МЕМСТ 7502 Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Технические условия.
10. МЕМСТ 29122 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар.
11. МЕМСТ 270-75 Резеңке. Созылу кезіндегі серпімділік қасиеттерін айқындау әдісі.
12. КО ТР 019/2011. КЕДЕН ОДАҒЫНЫҢ ТЕХНИКАЛЫҚ РЕГЛАМЕНТІ.
13. МЕМСТ 23948-80 Қабылдау ережелері. МЕМСТ 4103-82 Сапаны бақылау әдістері.
14. МЕМСТ 10581-91 Таңбалау, тасымалдау, орау және сақтау.

5.4. ҚОЛДЫ ҚОРҒАЙТЫН БИЯЛАЙ, МАТА НЕГІЗІНСІЗ ЛАТЕКСТЕН

Модель атауы: қолды қорғайтын камералық биялай, мата негізінсіз латекстен.

Арналуы: қолды қорғауға арналған, мата негізінсіз латекстен жасалған, қышқыл ерітінділерімен, органикалық еріткіштермен, мұнай өңдеу өнімдерімен (мұнай, битум) жұмыс істеуге арналған камералық биялай.

5.4.1. ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР

Негізгі параметрлері мен сипаттамалары.

Мата негізінсіз латекстен дайындалған қолды қорғайтын камералы биялайдың стандарт талаптарына сәйкестігі: МЕМСТ 12.4.261.2 -2014 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды жеке қорғау құралдары. Камералы биялай. Жалпы техникалық талаптар»

Қорғаныш қасиеттері бойынша биялайдың жіктелуі және белгіленуі - МЕМСТ 12.4.103-83 "Еңбек қауіпсіздігі стандартының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі.

Бұл стандарт оң және сол қол биялайына, жұп биялайға және өлшемдері бойынша биялайға, сондай-ақ оралған стерильді және стерильді емес нитрилді диагностикалық биялайға және жаппай жеткізілетін биялайға қолданылады.

Бұл стандарт табиғи латекстен жасалған диагностикалық биялайға арналған ASTM D 3578-мен бірдей.

1-кесте

Ерлер қолының типтік негізгі өлшемдеріне арналған өлшеу мәндері (мм)

Қол өлшемі*	Қол айналымы	Ұзындығы	Қол өлшемі*	Қол айналымы	Ұзындығы
6	315	160	9	229	330
7	320	171	10	254	335
8	325	182	11	279	340
** Бұл мән – қол өлшемінің шартты өлшемі, ол дюймммен өлшенген қол айналымына сәйкес келеді (2.54).*					

Партияны дайындауда өлшемдердің пайыздық қатынасын тапсырыс беруші шартта белгілейді.

Эргономиялық талаптар.

https://docs.cntd.ru/document/1200101342 - 7D20K3Мата негізінсіз латекстен дайындалған қолды қорғайтын камералы биялай стандарт бойынша эргономика талаптарына сәйкес болуы тиіс: МЕМСТ EN 340-2012 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар»

Биялай бес саусақты, жіксіз болуы, қолдың көлемді моделіне сәйкес келуі және оң және сол қолдарға жасалуы тиіс. Саусақтардың пішіні түзу немесе қисық болуы мүмкін.

Биялай кез келген түсте дайындалуы мүмкін.

Биялайдың беріктік қасиеттері стандартқа сәйкес айқындалады: МЕМСТ 270-75 Резеңке. Орташа арифметикалық мәнді нәтиже ретінде қабылдай отырып, әр биялайдан кесілген үш үлгіден кем емес созылу кезіндегі серпімділік қасиеттерін (N 1, 2, 3 өзгерістерімен) айқындау әдісі. Сынақ үлгілері үшін биялайдың алақанындағы немесе сырт жағындағы үлбірден кесіп алынады.

Биялай оларды түпкілікті пайдаланудың болжамды жағдайларында қорғаудың ең жоғары дәрежесін қамтамасыз етуі керек.

Дизайн бойынша биялай саусақтары жартылай бүгілген немесе түзу қолдың көлемді моделіне сәйкес келуі керек және қолды иыққа дейін жабатын ұзын кеңманжеталы биялай болуы керек.

Биялайдың кеңманжетінің ұшы қорғаныш жабдықтарына герметикалық бекіту үшін қажет болатын қалыңдатылған күлтелермен аяқталуы керек.

Камералық биялай кеңманжеталы биялайдың конструкциясы мен өлшемдері қорғаныш жабдығындағы биялай астындағы ойықтардың конструкциясы мен өлшемдеріне қойылатын талаптарға сәйкес келуі тиіс (*МЕМСТ 25743-83 Радиохимиялық соратын шкафтар. Түрлері, негізгі параметрлері мен өлшемдері (N 1 өзгерісімен*), *МЕМСТ 28164-89 Биялаймен радиациялық-қорғаныш бокстары. Түрлері / 1989 жылғы 22 маусымдағы МЕМСТ № 28164-89 және т.б. Белгіленген тәртіппен бекітілген НҚ) және жабдықтағы* биялай саңылауларын герметизациялаусыз биялайды ауыстыру құрылғыларын қолдануға мүмкіндік береді.

Биялай бес саусақты немесе алты саусақты болуы керек.

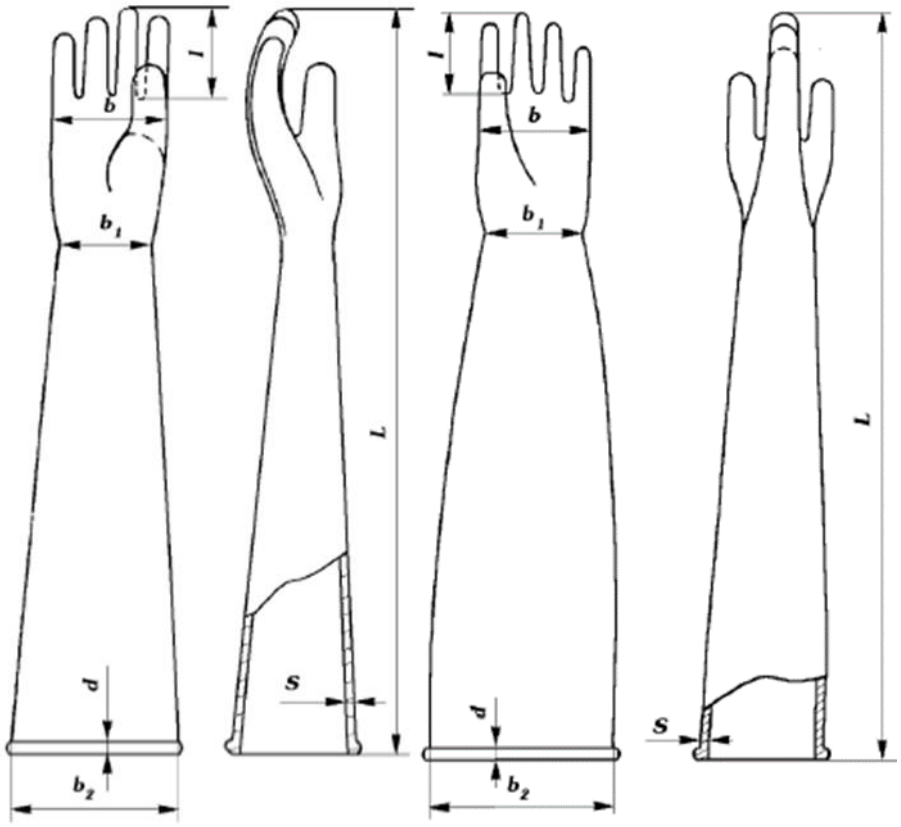

1-сурет – Бес саусақты биялай 2-сурет – Алты саусақты биялай

Бес саусақты биялай сол және оң қолдарға бөлек шығарылады және жабдыққа жұбымен орнатылады. Алты саусақты биялай жұп болып жиынтықталмайды, ал жабдыққа орнатылған биялай әр биялай саңылауында сол және оң қолмен жұмыс істеуге мүмкіндік береді.

Биялайдың конфигурациясы мен негізгі өлшемдері Б және В қосымшаларында көрсетілгендерге сәйкес келуі керек (*МЕМСТ 12.4.261.2-2014 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды жеке қорғау құралдары. Камералы биялай. Жалпы техникалық талаптар*).

Биялайды қолды жеке қорғаудың қосымша құралдарымен - Р типтегі немесе (*МЕМСТ 12.4.066* бойынша) Р типтегі жұқа резеңке немесе мақта-қағаз биялаймен жиынтықта қолдануға болады.

Жеке маркалы биялайдың негізгі өлшемдері нақты өнімдерге арналған НҚ-да белгіленеді.

Мақсатқа және материалдарға байланысты биялайдың қалыңдығы 0,6-дан 2,0 мм-ге дейін болуы мүмкін, бірақ егер нақты бұйымдарға НҚ-да өзгеше көзделмесе, бір маркалы биялайдағы үлбірдің қалыңдығы ±20%-дан аспауы керек.

1-типті бір биялайдың салмағы 700 г аспауы керек, 2-типті биялай 1500 г аспауы керек.

Биялайды әртүрлі эластомерлерден бір және көп қабатты етіп дайындауға рұқсат етіледі. Сақтау және пайдалану процесінде биялайдың көп қабатты материалдарын стратификациялауға жол берілмейді.

2-типті биялай оқшаулағыш қабаттармен жабылған екі жағында иИондаушы сәулеленуді сіңіретін толтырғыш бар радиациялық-қорғаныш қабатынан тұратын көп қабатты материалдан дайындалады, ал сыртқы оқшаулағыш қабат қорғаныш жабдығының ішіндегі атмосфераның әсеріне төзімді болуы керек (мысалы, озон, қышқыл және радиацияға төзімді).

Сыртқы түрі.

ҚОЛДЫ ҚОРҒАЙТЫН БИЯЛАЙ, МАТА НЕГІЗІНСІЗ ЛАТЕКСТЕН.

Латекс биялай камераларда, бокстарда және сорғыш шкафтарда жұмыс істеген кезде улы, агрессивті және радиоактивті заттардан қорғауға арналған, бес саусақты, жіксіз, пішіні бойынша қолдың көлемді моделіне сәйкес келуі және оң және сол қолдарында жасалуы тиіс. Саусақтардың пішіні түзу немесе қисық болуы мүмкін.

1-түрі. Камералық (*кеңманжеталы биялай домалату жолымен орындалған күлтесі бар кесілген конус түріндегі кеңманжеталы биялай)*, кеңманжеталы биялай жгуттармен жиынтықталады биялай камералар мен бокстардың биялай саңылауларына герметикалық түрде өз қызмет ету мерзіміне бекітіледі және жабдықтың бір бөлігі болып табылады.

Камералық биялай ұзын болуы керек, биялайды орнатылатын жерге бекітуге және ілуге арналған, саусақтары жартылай бүгілген қолдың көлемді моделіне сәйкес келетін кең күлтемен аяқталуы керек.

2түрі. Латекс биялайы қолды химиялық факторлардан (су, қышқылдар 80%-ға дейін, сілтілер 50%-ға дейін, органикалық еріткіштерден (этанол, ацетон), мұнай мен мұнай өнімдерінен (минералды майлар), өсімдік майларынан), микроорганизмдерден және механикалық әсерлерден (қажалу) қорғауға арналған,

Өрескел механикалық жұмыстар үшін қолдануға болмайды. Өнімде кесу мен тесуден тұрақты жоғары қорғаныш деңгейі бар материалдар мен талшықтар қолданылмайды. Бұл тәуекелдер жұмыс орнында арнайы ЖҚҚ таңдауды талап етеді.

- Химиялық заттардың кең спектрінен сенімді қорғанышы бар латекс пен неопреннен жасалған екі қабатты герметикалық биялай жуғыш заттарға төзімділігі жоғары;
- Неопрен беті механикалық беріктігін арттырады, сонымен қатар суық жағдайда икемділік пен серпімділікті сақтайды;
- Механикалық беріктігін арттыру және латекс ақуыздарына аллергиялық реакцияларды азайту үшін бетті хлорлау;
- «Бал ұясының» жұмыс бетінің құрылымы тамаша құрғақ және ылғалды ұстауды қамтамасыз етеді;
- Киюге және қолдануға ыңғайлы болу, латекс ақуыздарына аллергиялық реакцияларды азайту, сондай-ақ ыңғайлы жылуды оқшаулау үшін ішкі бетіндегі тығыз мақта жабыны;
- Азық-түлікпен жанасу үшін қауіпсіз (өнімнің бірыңғай санитарлық-эпидемиологиялық және гигиеналық талаптарға сәйкестігі туралы сараптамалық қорытынды бар).

Қолдану салалары: мұнай өндіру, мұнай өңдеу және газ өнеркәсібі

КО ТР Қорғаныш қасиеттері: Ми - Қажалудан қорғау, **Нс** - Шикі мұнайдан қорғау, **Нм** - Минералды майлардан қорғау, **Он** - Органикалық еріткіштерден, соның ішінде олардың негізіндегі лактар мен бояулардан қорғау, **Нж** - Өсімдіктер мен жануарлар майларынан қорғау, **Вн** – Судан қорғау, **К80** – Концентрациясы 50-ден 80%-ға дейінгі қышқыл ерітінділерінен қорғау , **Щ50** - Концентрациясы 20%-дан жоғары болатын ерітінділер мен сілтілерден қорғау. **Тәуекел класы**: 2.

2түрі. Негізі: латекс/неопрен (екі қабатты).

Астар: мақта толтырмасы.

Ұзындығы: кемінде 320 мм.

Қалыңдығы: кемінде 0,70 мм.

Өлшемі: 7, 8, 9, 10.

Қаптама: 1/12/120 жұп.

Биялай стандарттарға сәйкес келуі тиіс: МЕМСТ EN 388-2019, МЕМСТ EN 374-2-2019 (бұл ұсынылған зертханалық сынақ хаттамасында көрсетілуі керек**);**

Сертификаттау: КО ТР 019/2011 сертификаты.

Түсі: көк және сары

1-түрі. Биялайдың қалыңдығы 0,12

сызықтық өлшемдер:

Номиналды диаметрі*

160±10

194±10

250±10

Күлтедегі кеңманжеталы биялайдың ені **

230±20

280±20

360±20

Биялайдың ұзындығы L 700±50

Күлте диаметрі d 8±2

Ортаңғы саусақтың ұзындығы l 75±10

Бесінші фаланг буынының ені b * * 123±15

Білек ені * * 127±15

Биялай үлбірінің қалыңдығы S 1,3±0,7

** Биялайдың номиналды диаметрі биялай материалының қасиеттеріне байланысты өзгеруі мүмкін.*

*** Ені екі есе бүктелген биялаймен өлшенеді.*

5.4.2. ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Мата негізінсіз латекстен дайындалған қолды қорғайтын камералы биялай осы стандарттың талаптарына, бұйымға арналған техникалық құжаттамаға сәйкес, стандартты қабылдаған мемлекеттің аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық актілердің талаптары сақтала отырып дайындалады.

Биялайдың қасиеттері стандарт бойынша дайындалады: МЕМСТ EN 340 – 2012 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар»

Биялай дайындау үшін кез келген табиғи және синтетикалық латекс, сондай-ақ осы стандарттың талаптарына сәйкес келетін биялай алуға мүмкіндік беретін полимер қоспалары

қолданылады. МЕМСТ 12.4.261.2-2014 "Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды жеке қорғау құралдары. Камералы биялай. Жалпы техникалық талаптар»

Табиғи немесе синтетикалық латекстен немесе полимерден дайындалған биялайдың сыртқы және ішкі беттерінде тальк болмауы керек. МЕМСТ 12.4.261.2-2014 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды жеке қорғау құралдары. Камералы биялай. Жалпы техникалық талаптар»

Камералы биялай герметикалық болуы тиіс. Биялайдың герметикалығы бұйымдардың нақты түрлеріне арналған НҚ бойынша бақыланады.

Жеке бөліктерден камералық биялай жасау кезінде биялайдағы тігістер мен қосылыстардың беріктігі биялай материалының беріктігінен кем болмауы тиіс.

Биялайдың жекелеген түрлерін әзірлеу кезінде қажетті биялай сапасының көрсеткіштерінің номенклатурасын стандарт бойынша белгілейді: МЕМСТ 12.4.020-82 бойынша Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Қолды жеке қорғау құралдары. Сапа көрсеткіштерінің номенклатурасы (№1 өзгеріспен)/1982 жылғы 16 шілдедегі МЕМСТ № 12.4.020-82.

МЕМСТ 9.030-74 Коррозиядан және қартаюдан қорғаудың бірыңғай жүйесі (ЕСЗКС) бойынша сынау кезінде биялай. Резеңке. Сұйық агрессивті орталардың әсеріне кернеусіз күйдегі төзімділікті сынау әдістері (N 1-4, МЕМСТ 12.4.146 - 84 өзгерістерімен Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы киім мен қолды қорғау құралдарына арналған полимерлі жабыны бар материалдар. Қышқылдар мен сілтілердің әсеріне төзімділігін айқындау әдісі немесе белгілі бір өнімдерге арналған НҚ сәйкес пайдалану жағдайларына тән және оларды залалсыздандыру, газсыздандыру және дезинфекциялау үшін қолданылатын агрессивті және улы ортаға нақты биялайдың техникалық талаптарына сәйкес төзімді болуы керек.

3-сурет 2-түрі.

4-сурет1-түрі.

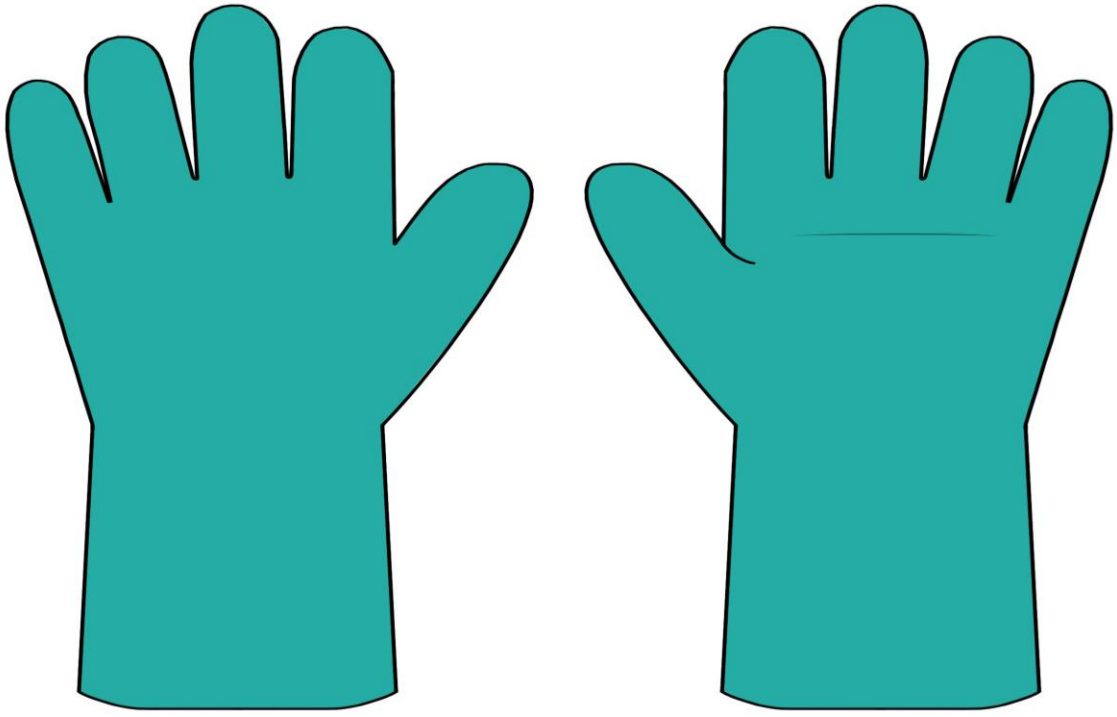

5-сурет 2-түрі.

Эталон үлгісін өндіру үшін мата негізінсіз латекстен дайындалған қолды қорғайтын 1-типтегі камералық биялайдың өлшеу мәндері.

Эталон үлгінің өлшемі: модельді әзірлеу кезінде негіз ретінде ерлер қолының типтік негізгі өлшемдері - 9 өлшем қабылданды.

2.-кесте.

Эталон үлгісін өндіру үшін өлшеу мәндері.

миллиметрмен								
Таңбалау	Өлшемі							Рұқсат етілген ауытқу, мм
	6	6,5	7	7,5	8	8,5	9	
Өлшемі бойынша ені	75	83	89	95	102	108	114	±6
Таңбалау бойынша ені	Өте кішкентай 70	Кіші 80	Бір өлшемді 85	Орташа 95	Үлкен 110	Аса үлкен 120	өте үлкен . 130	±10
Ұзындығы, кемінде	315	315	320	320	325	325	330	-
Қалыңдығы, кемінде	320							
- саусақтар	325							-
- алақан	0,12							
- манжеттер	0,12							
Ескерту: екі өлшемнің арасына түсетін рұқсат етілген мәндер шегіндегі өлшем кіші/орташа, орташа/үлкен сияқты екі өлшеммен белгіленуі мүмкін. (МЕМСТ 12.4.261.2-2014 "Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды жеке қорғау құралдары. Камералы биялай. Жалпы техникалық талаптар»).								

3-кесте

Биялайдың негізгі өлшемдері (мм)

Биялайдың өлшемі	Қол өлшемі	Биялайдың минималды ұзындығы
6	6	315
7	7	320

8	8	325
9	9	330
10	10	335
11	11	270
Ескерту: Биялайдың нақты өлшемдерін дайындаушы материалдың ерекшеліктерін және болжамды мақсатын ескере отырып айқындайды.		

Биялайдың ұзындығы ортаңғы саусақтың ұшынан биялай манжетінің жиегіне дейін өлшенеді.

Биялайдың алақанының ені сұқ саусақ пен бас бармақтың негіздері арасындағы ортаңғы нүкте арқылы өлшенеді. Ені 2-3 кестелерде көрсетілген мәндерге сәйкес келуі керек.

Шикізатқа, материалдарға және сатып алынған өнімдерге қойылатын талаптар.

Физика-механикалық көрсеткіштер.

№ р/н	Материалдардың атауы	Ауытқу нормасы	Нормативтік-техникалық құжаттама (НТҚ)	Материалдардың арналуы
1.	Материал: әртүрлі қоспалары бар латекс. Қосылу диаметрі – 160 мм қалыңдығы 0,4	+/- 5 %.	МЕМСТ 12.4.261.2-2014 "Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды жеке қорғау құралдары. Камералы биялай. Жалпы техникалық талаптар» МЕМСТ 28486-90 Синтетикалық жіптерден жадағай және күрте тігу маталары. Жалпы техникалық шарттар (N 1, 2 өзгерістерімен) КО ТР 019/2011 Жеке қорғаныш құралдарының қауіпсіздігі туралы МЕМСТ 29122 - 91 Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар ; МЕМСТ 23948-80 Қабылдау ережелері; МЕМСТ 4103-82 Сапаны бақылау әдістері;	1-типті камералы биялай дайындау үшін**.**
2.	Созылу кезіндегі шартты беріктігі МПа (кгс / см), кемінде 160	+/- 5 %.		
3.	Жыртылған кездегі салыстырмалы ұзаруы, %, кемінде 840	+/- 5 %.		
4.	Жыртылудан кейінгі салыстырмалы қалдық ұзаруы,%, 12-ден аспайды	+/- 5 %.		
8.	Жұлынуға төзімділік, кН/м (кгс/см), кемінде 20	+/- 5 %.		
12.	Су өткізгіштігі Биялай су өткізбейтін болуы керек	+/- 5 %.		
13.	Қышқыл және сілті өткізгіштігі, РН бірлігі, 1,0 аспайды	+/- 5 %.		
14	(23±2) немесе (27±2) °С температурада (24±1) сағат ішінде сілтінің 20% ерітіндісінің	+/- 5 %.		

	немесе күкірт қышқылының 20% ерітіндісінің әсерінен кейінгі массаның өзгеруі, 10%-дан аспайды		МЕМСТ 10581-91 Таңбалау, тасымалдау, орау және сақтау	
15	Химиялық төзімді, жоғары механикалық берік, созылу кезінде кемінде 16 МПа	+/- 5 %.		
16	Қышқылдар мен сілтілердің, олардың тұздарының ерітінділерімен концентрациясы 20%	+/- 5 %.		
17	Саусақ фалангасы буыны бойынша ені - 130 ±6 мм	+/- 5 %.		
	Ескертпе: *Негізгі бөліктердің ұзындығы, түсі және егжей-тегжейі Тапсырыс берушімен келісіледі.*			

5.4.3. ЖИЫНТЫҚТЫЛЫҒЫ.

1. Мата негізінсіз латекстен дайындалған, қолды қорғайтын, оң және сол қолға арналған биялай.
2. Биялай өндіруші кәсіпорындарда жиынтықталады.

5.4.4. ТАҢБАЛАНУЫ. ҚАПТАЛУЫ.

Әрбір бұйымның затбелгісі болуы керек, ол бұйымның өзіне немесе алып тастау қиын болатын затбелгіге салынады.

Ақпарат кез келген бедерлеу тәсілімен (оның ішінде бедерлеу, жібекбаспа, нақыштау, құю, қалыптау) не тікелей бұйымның өзіне немесе бұйымға бекітілген алып тастау қиын болатын затбелгіге өшпейтін бояумен жазылуы тиіс.

Биялайдың қорғаныш қасиеттері бойынша таңбалану сәйкестігі: МЕМСТ 12.4.115-82 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар (N 1, 2 өзгерістерімен) / 1982 жылғы 28 маусымдағы МЕМСТ № 12.4.115-82» немесе пиктограммалар.

Биялайға сақтау және күтім туралы нұсқаулар қоса берілуі керек.

Өндіруші ұсынған ақпарат:

Ақпарат биялаймен бірге жүруі керек және сұрау бойынша берілуі керек. Ақпарат мыналарды қамтуы тиіс:

1) елін немесе оның ресми өкілін қоса алғанда, дайындаушының атауы және толық мекенжайы;

2) бұйымның таңбалануы 3.1 сәйкес, б) атап көрсетілген;

3) тиісті стандартқа сілтеме (биялай ТШ бойынша жасала алады);

5) қол жетімді өлшемдер;

6) зиянды факторлардың сипаттамаларын көрсете отырып, қорғаныш қасиеттерін көрсететін пиктограмма. Әрі қарай қолға арналған ЖҚҚ жұмыс сипаттамаларының түсіндірмесі және тиісті стандарттарға сілтемелер болуы керек;

7) аллергия тудыруы мүмкін биялайағы заттардың тізбесі;

5) қолдану жөніндегі нұсқаулық;

9) күтім (жуу немесе құрғақ тазалау шарттары) және сақтау жөніндегі нұсқаулық;

10) тасымалдау және сақтау кезіндегі қаптама түрі;

11) сақтау нәтижесінде қорғаныш қасиеттері айтарлықтай төмендеген кезде биялай пен қаптамада сақтау мерзімі;

12) Кеден одағына мүше мемлекеттердің нарығында өнім айналысының бірыңғай белгісі.

Тұтынушыға арналған ақпарат бұйымның әрбір бірлігінде қаптамасында (ыдысында), затбелгісінде, жапсырмасында, құжаттарында, жадынамаларында (қосымша парақтарда, ақпараттық парақтарда) оқуға (танысуға) ыңғайлы орнында орналастырылады.

Таңбалануы түсінікті, оқуға оңай және қаптамасын шешпей-ақ тексеруге болатындай бұйымның (жапсырмасының) бетіне салынуы тиіс.

Қорғаныш қасиеттерін белгілеу - МЕМСТ 12.4.103-83 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі / 1983 жылғы 17 желтоқсандағы МЕМСТ № 12.4.103-83». Қорғаныш қасиеттерін стандарт бойынша белгілеуге рұқсат етіледі: МЕМСТ EN 340-2012 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар (түзетулермен) / 2012 жылғы 29 қарашадағы МЕМСТ № EN 340-2012» қорғаныш класын көрсете отырып.

Дайын бұйымдарды орау, тасымалдау және сақтау – МЕМСТ 10581-91 "Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау (N 1 өзгертумен, түзетумен) / 1991 жылғы 28 қазандағы МЕМСТ № 10581-91» (қолды қорғау құралдары бөлігінде).

Тапсырысшыға тапсырған кезде міндетті түрде тауарға мынадай таңбалауды ұсынуға тиіс:

- стандарттау жөніндегі қолданыстағы құжаттарға сәйкес салынған сәйкестік белгісі;
- өніммен бірге жүретін Заңға сәйкес сертификаттың немесе сәйкестік декларациясының көшірмелері». *(Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрінің 2021 жылғы 21 мамырдағы № 348-НК бұйрығымен бекітілген «Өнімді таңбалауға қойылатын талаптар» техникалық регламенті көзделген).*
- бұйымның әрбір бірлігі таңбалануы тиіс. Таңбалау өнімнің өзіне - биялайдың сырт жағына таңбамен салынады және оның қаптамасына салынады.

Егер таңбалауды тікелей өнімге қолдану мүмкін болмаса, ол өнімге бекітілген алып тастау қиын затбелгіге қолданылады. Таңбалауды тікелей бұйымның өзіне толық көлемде жағу мүмкіндігі болмаған кезде, тиісті ақпарат бұйымның жеке қаптамасына және бұйымға бекітілген алып тастау қиын жапсырмаға жазылған жағдайда, таңбалаудағы ақпараттың бір бөлігін салмауға жол беріледі.

Тікелей өнімге немесе өнімге бекітілген алып тастау қиын затбелгіге қолданылатын таңбалау мыналарды қамтуы керек:

- бұйымның атауы (бар болса - модельдің, типтің, кодтың, артикулдың атауы);
- дайындаушының атауы және (немесе) оның тауар белгісі (логотипі); қорғаныш қасиеттері; өлшемі (бар болса);

- КО ТР 019/2011 талаптарына жеке қорғаныш құралы сәйкес келуі тиіс болатын Кеден одағының техникалық регламентін белгілеу;
- Кеден одағына мүше мемлекеттердің нарығында өнім айналымының ЕАС бірыңғай белгісі;
- дайындалған күні (айы, жылы) немесе жарамдылық мерзімінің аяқталу күні, егер ол белгіленген болса;
- КО ТР 019/2011 N 3 қосымшасының 3-кестесіне сәйкес айқындалатын және жеке қорғаныш құралдары (қажет болған жағдайда) қолданылуы мүмкін мен климаттық белдеуі және қорғаныш класы туралы мәліметтер;
- жеке қорғану құралын күту тәсілдері және кәдеге жаратуға қойылатын талаптар туралы мәліметтер;
- биялай дайындауға негіз болған құжат туралы мәліметтер;
- егер өнім тиісті стандарттың талаптарына сәйкес келсе, пиктограмма;
- дайындаушының құжаттамасына сәйкес басқа ақпарат.

5-сурет.

Бұйымның қаптамасына қолданылатын таңбалау мыналарды қамтуы тиіс:
- бұйымның атауы (бар болса - модельдің, кодтың, артикулдың атауы);
- дайындаушы елдің атауы;
- дайындаушының атауы, заңды мекенжайы және сауда маркасы (логотипі);
- талаптарына биялай сәйкес келуі тиіс болатын КО ТР 019/2011 белгілеу;
- өлшемі (бар болса);
- қорғаныш қабатының толтырғышын белгілеу (2 типті биялай үшін), мысалы, W, Pb, W + Pb, RZE және т.б. (Г қосымшасы);
- бұйымның қорғаныш қасиеттері - қорғасын баламасы (қажет болған жағдайда тұтынушымен келісім бойынша);

- өнімге күтім жасау тәсілдері (қажет болған жағдайда);
- егер белгіленген болса, дайындалған күні және (немесе) жарамдылық мерзімінің аяқталу күні;
- сақтау процесінде қорғаныш қасиеттерін жоғалтатын бұйымдар үшін сақтау мерзімі;
- Кеден одағына мүше мемлекеттердің нарығында өнім айналымының ЕАС бірыңғай белгісі;
- биялайды пайдалануды шектейтін қауіпті немесе зиянды фактордың шамасы (бар болса);
- пайдаланушылардың жасына, денсаулық жағдайына және басқа физиологиялық ерекшеліктеріне байланысты пайдалану шектеулері;
- КО ТР 019/2011 N 3 қосымшасының 3-кестесіне сәйкес айқындалатын және жеке қорғаныш құралдары (қажет болған жағдайда) қолданылуы мүмкін мен климаттық белдеуі және қорғаныш класы туралы мәліметтер;
- дайындаушының құжаттамасына сәйкес басқа да ақпарат;

Жеке қаптаманың болуы – міндетті. Қаптама сәйкестігі: МЕМСТ 10581-91 "Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау (N 1 өзгертумен, түзетумен) / 1991 жылғы 28 қазандағы МЕМСТ № 10581-91» (қолды қорғау құралдары бөлігінде).

Буып-түю материалдарына, бұйымды буып-түю тәсілі мен сапасына және ыдысқа салынатын құжаттарға қойылатын талаптар, тұтыну ыдысының бірлігіндегі бұйымның саны нақты өнімге арналған нормативтік құжаттарда көрсетілуі тиіс.

Қаптама минус 40°С-тан плюс 40°С-қа дейінгі температурада көліктің барлық түрлерімен тасымалдау кезінде биялайдың сақталуын қамтамасыз етуі тиіс.

Биялайды аязды температурада тасымалдағаннан кейін дайындаушы кәсіпорынның қаптамасында бөлме температурасында бір тәулік ұстағаннан кейін орау керек.

Тұтынушының келісімі бойынша әрбір биялай жабдықтың биялай ойықтарына биялайды бекіту үшін резеңке байламдармен (диаметрі (9±1) мм) жиынтықталады.

Биялай кемінде бір жыл сақтаған кезде НҚ-да белгіленген қасиеттерін сақтауы тиіс.

Биялайды пайдалану мерзімдері мен ережелері нақты биялайға арналған НҚ-да белгіленеді.

10 немесе одан аз жұп биялайқа арналған әр қаптамаға (қап, жәшік және т.б.) техникалық шарттардың нөмірін көрсете отырып, "Биялайды пайдалану және сақтау жөніндегі нұсқаулық" салынады.

Бұйымдардың орамасы тасымалдау және сақтау кезінде тауардың сақталуын қамтамасыз етуі тиіс. Әр қаптаманың алдыңғы жағында оралған бұйымдардың саны, түсі мен өлшемі көрсетілген орау жапсырмасы немесе орау парағы болуы тиіс.

5.4.5. ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Биялай бүкіл нормативтік пайдалану мерзімі ішінде адамды механикалық әсерлерден және қажалудан қорғанышты қамтамасыз етуі тиіс.

Пайдалану кезінде биялай жазатайым оқиғалардың себебі болмауы керек.

Биялай дайындауға арналған материалдардың мемлекеттік санитарлық қадағалау органдарынан қолдануға рұқсаты болуға тиіс. Қолданылатын маталар, жиынтықтаушы бұйымдар мен фурнитура ауа ортасына және адам терісіне тиген кезде гигиеналық нормалардан асатын мөлшерде улы заттар шығармауға тиіс.

Биялайды кәдеге жарату қоршаған ортаның жағдайына зиян тигізбеуі керек.

5.4.6. ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ТАЛАПТАР.

СТ РК ISO 14001-2016 «Экологиялық менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық».

Осы стандарт ұйым өз қызметінің экологиялық нәтижелерін жақсарту үшін қолдана алатын экологиялық менеджмент жүйесіне қойылатын талаптарды белгілейді. Бұл стандарт экология саласындағы жауапкершілігін жүйелі негізде басқаруға ұмтылатын ұйымның пайдалануына арналған.

5.4.7. БАҚЫЛАУ ӘДІСТЕРІ.

Бұйымдарды қабылдау – МЕМСТ 4103-82 «Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері (№1 өзгеріспен)»;

Дайын бұйымның сызықтық өлшемдерін бақылау құралдары: МЕМСТ 7502-98 «Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Техникалық шарттар».

5.4.8. ӨНДІРУШІНІҢ КЕПІЛДІГІ.

Тұтынушы тасымалдау, сақтау талаптары мен пайдалану жөніндегі нұсқауларды сақтаған кезде биялайға мынадай кепілдік мерзімі белгіленеді:

пайдалану – белгіленген тәртіппен бекітілген салалық нормаларға сәйкес;

сақтау - өндірушінің техникалық құжаттамасында белгіленген нормативтерге сәйкес.

5.4.9. НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР.

1. МЕМСТ EN 388-2019 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды жеке қорғау құралдары. Механикалық әсерден қорғайтын биялай. Техникалық талаптар Сынау әдісі.
2. МЕМСТ EN 374-2-2019 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды жеке қорғау құралдары Химиялық заттар мен микроорганизмдерден қорғайтын биялай. 1-бөлім. Химиялық заттардан қорғайтын биялай терминологиясы және пайдалану сипаттамаларына қойылатын талаптар.
3. МЕМСТ 12.4.261.2-2014 "Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды жеке қорғау құралдары. Камералы биялай. Жалпы техникалық талаптар»
4. МЕМСТ 28486-90 Синтетикалық жіптерден жадағай және күрте тігу маталары. Жалпы техникалық шарттар (№ 1, 2 өзгерістерімен)
5. МЕМСТ 20010-93. ТЕХНИКАЛЫҚ РЕЗЕҢКЕ БИЯЛАЙ. ТШ.
6. ЕН 420 Биялай. Жалпы талаптар мен сынақ әдістері.
7. МЕМСТ 12.4.002 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды дірілден қорғау құралдары. Техникалық талаптар және сынақ әдістері.
8. МЕМСТ 12.4.103 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі.
9. МЕМСТ 12.4.115 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар.
10. МЕМСТ 12.4.141 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды жеке қорғау құралдары. Арнайы киім және оларды дайындауға арналған материалдар. Кесілуге төзімділігін айқындау әдістері.
11. МЕМСТ 12.4.167 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды қорғау құралдарына арналған полимерлі үлбір материалдар. Қажалуға төзімділігін айқындау әдісі.
12. МЕМСТ 12.4.183 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды қорғайтын материалдар. Техникалық талаптар және сынақ әдістері.
13. МЕМСТ 7502 Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Технические условия.

14. МЕМСТ 29122 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар.
15. МЕМСТ 270-75 Резеңке. Созылу кезіндегі серпімділік қасиеттерін айқындау әдісі.
16. КО ТР 019/2011. КЕДЕН ОДАҒЫНЫҢ ТЕХНИКАЛЫҚ РЕГЛАМЕНТІ.
17. МЕМСТ 23948-80 Қабылдау ережелері.
18. МЕМСТ 4103-82 Сапаны бақылау әдістері.
19. МЕМСТ 10581-91 Таңбалау, тасымалдау, орау және сақтау.

5.5. ДИЭЛЕКТРЛІ БИЯЛАЙ

Модель атауы: диэлектрлік биялай, 9-өлшем, 2-класс**.**
Арналуы: қорғаныш диэлектрлік биялайы электротехникалық жұмыстарды орындауға арналған. Персоналды кернеуі 1000 В дейінгі өнеркәсіптік жиіліктегі электр тогының соғуынан қорғайтын полимерлі материалдардан жасалған диэлектрлік биялай - негізгі қорғаныш құралы ретінде және 1000 В жоғары - қосымша қорғаныш құралы ретінде қолданылады.

5.5.1. ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР

Негізгі параметрлері мен сипаттамалары.

Диэлектрлік биялайға қойылатын жалпы техникалық талаптар EN 420 сәйкес келуі керек. Биялай стандарт бойынша жіктемелерге сәйкес дайындалады: МЕМСТ 12.4.307-2016 « Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Полимерлі материалдардан жасалған диэлектрлі биялай. Жалпы техникалық талаптар және сынақ әдістері».

Қорғаныш қасиеттері бойынша биялайдың жіктелуі және белгіленуі - МЕМСТ 12.4.103.

1-кесте

Ерлер қолының типтік негізгі өлшемдеріне арналған өлшеу мәндері (мм)

Қол өлшемі*	Қол айналымы	Ұзындығы	Қол өлшемі*	Қол айналымы	Ұзындығы
6	152	356	9	229	368
7	178	360	10	254	372
8	203	364	11	279	376
** Бұл мән – қол өлшемінің шартты өлшемі, ол дюймммен өлшенген қол айналымына сәйкес келеді (2.54).*					

Партияны дайындауда өлшемдердің пайыздық қатынасын тапсырыс беруші шартта белгілейді.

Эргономиялық талаптар.

Биялай стандарт бойынша эргономика талаптарына сәйкес болуы тиіс: МЕМСТ EN 340-2012 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар»

Биялайдың сыртқы және ішкі жағында сынақтар кезінде немесе көзбен шолып тексеру кезінде анықталуы мүмкін қандай да бір ақаулар болмауы тиіс, оларға мыналар жатады: саңылаулар, жарықтар, көпіршіктер, ойықтар, резеңке емес сипаттағы гетерогенді

қосындылар, электр тогын өткізетін, қатпарлар, қысқыштар, раковиналар, пішіннен дөңес белгілер.

Нысандағы ақауларға байланысты немесе өндіріс кезінде ақауларға жол беріледі. Мұндай ақауларға, мысалы, кесуге ұқсайтын пішіннің белгілері кіруі мүмкін, бірақ бұл тек материалдың көтерілген жиегі, ойықтар, дөңес, бөгде қоспалар, бояудың дақтары, егер рұқсат етілсе:

а) ойпаттар, дөңестер, қалыптан шыққан белгілер материалды созған кезде тегістеледі;

б) бөгде қосындылар айналасындағы материалды бүгу және созу кезінде орнында қалады;

в) биялайдың ішкі жұмыс бетіне кемінде 1 мм бояудың дақтары.

Биялайдың жұмыс беті барлық саусақтардан, саусақаралық кеңістіктерден, сондай-ақ алақаннан тұрады (2-суретті қараңыз). Алақан мен саусақтардың беті биялайдың ұстау қабілетін жақсартатындай етіп жасалған және ақау емес.
Биялай осы стандартта белгіленген мәлімделген сыныпқа сәйкес механикалық, Климаттық, сондай-ақ қоршаған ортаның, электрлік әсерлерге төтеп беруі тиіс.

Сыртқы түрі.

ДИЭЛЕКТРЛІ БИЯЛАЙ.

Қорғаныш диэлектрлік биялайы
электротехникалық жұмыстарды орындауға арналған.
Биялай бес саусақты, жіксіз, тегіс жылтыратылған
манжеттері, білікшесі болады, кернеуі 1000 вольтқа дейінгі электр қондырғыларымен жұмыс істеуге арналған.
Қолды тұрақты және айнымалы электр тогының соғуынан қорғайтын латекс биялайы. Биялайда көрсетілген өлшемдер: 7,8. - кернеуі 1000 В дейінгі электр тогынан қорғау. 1000 В-тан жоғары кернеу кезінде - қосымша оқшаулағыш қорғаныш құралы ретінде. МЕМСТ 12.4.307-2016
биялайдың ұзындығы 368-372 мм. биялайдың түсі – сары.

5.5.2. ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Биялай эластомерден дайындалады. Биялай астарлы және
астарсыз болуы тиіс. Олардың сыртқы жабыны болуы мүмкін және олардың химиялық төзімділігін арттыру үшін әртүрлі қоспалардан жасалуы мүмкін. Егер биялайдың сыртқы жабыны болса, оның түсі әртүрлі болуы керек. Биялай күлтемен немесе онсыз дайындалады.

Биялайдың қасиеттері стандарт бойынша дайындалады: МЕМСТ12.4.307-2016 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Полимерлі материалдардан жасалған диэлектрлі биялай. Жалпы техникалық талаптар және сынақ әдістері».
Қышқылға төзімді - А санатындағы диэлектрлік биялай:
- шартты беріктік пен салыстырмалы ұзарту қышқылға ұшырамаған биялай мәндерінің 75% -нан, диэлектрлік қасиеттері бойынша сынақтан аспауы тиіс.
Мұнайға төзімді - Н санатындағы диэлектрлік биялай
- шартты беріктік пен салыстырмалы ұзаруы мұнайға ұшырамаған биялай мәндерінің 50%-нан аспауы керек, диэлектрлік қасиеттері бойынша сынақтан өткен.
Озонға төзімді - Z санатындағы диэлектрлік биялай
- визуалды тексеру кезінде биялайдың бетінде жарықтар болмауы керек, диэлектрлік қасиеттері бойынша сынақтан өткен.
Өте төмен температураға төзімді - С санатындағы диэлектрлік биялай

- визуалды тексеру кезінде биялайдың бетінде саңылаулар, жарықтар, жыртықтар болмауы керек, диэлектрлік қасиеттері бойынша сынақтан өткен.
Ағып кетуге төзімді - F санатындағы диэлектрлік биялай
- сыналатын кернеуге сынақтар жүргізу кезеңінде үзіліссіз қол жеткізіледі және ұсталады, ағып кету тогы сынау уақытының барлық кезеңінде 10 мА аспайды және бетінде третинг (оқшаулағыштың зақымдануы) немесе жойылу анықталмайды.

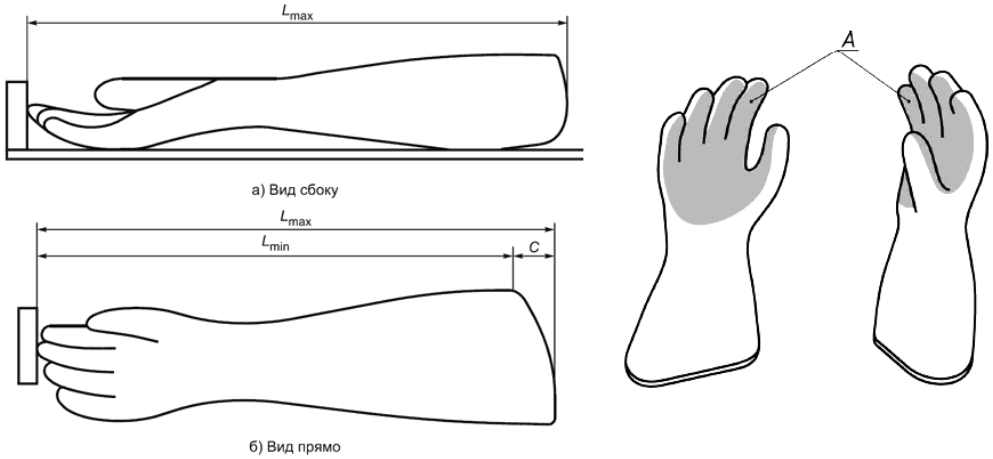

С-контурдың ұзындығы (50±6) мм

1-сурет.
Техникалық эскиз
Диэлектрлі биялай

2-сурет – Диэлектрлік биялай

Эталон үлгісін өндіру үшін костюм бұйымдарының өлшеу мәндері.

Эталон үлгінің өлшемі: модельді әзірлеу кезінде негіз ретінде ерлер қолының типтік негізгі өлшемдері - 9 өлшем қабылданды.

2-кесте

Эталон үлгісін өндіруге арналған диэлектрлік биялайдың өлшеу мәндері

Сынып	Стандартты ұзындығы, мм*				
00	280	356	-	-	800**
0	280	360	410	460	800**
1	-	364	410	460	800**

2	-	368	410	460	800**
3	-	372	410	460	800**
4	-	-	410	460	800**
** Төзімділігі ±20 мм болатын ұзын биялайды қоспағанда, әр класс үшін төзімділік ±15 мм құрайды.* *** Ұзын биялай.*					

Контурлы манжетті биялай үшін максимум мен минимум арасындағы ұзындық айырмашылығы (50±6) мм, ұзартылған биялай үшін - (100±12) мм (1-суретті қараңыз).

Биялай алақанының шеңберінің өлшемдері: 178 мм (өлшемі 7), 191 мм (өлшемі 7,5), 203 мм (өлшемі 8), 216 мм (өлшемі 8,5), 229 мм (өлшемі 9), 241 мм (өлшемі 9,5), 254 мм (өлшемі 10), 267 мм (өлшемі 10,5), 279 мм (өлшемі 11), 292 мм (өлшемі 11,5); 305 мм (өлшемі 12).

Төзімділігі ±13 мм.

Ескертпе: өндіруші мен тұтынушы арасындағы уағдаластық бойынша қосымша өлшемдер белгіленуі мүмкін.

Ең төменгі қалыңдығы диэлектрлік қасиеттерге арналған сынақтардың нәтижелері бойынша айқындалады (5.7 МЕМСТ 12.4.307-2016 "Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Полимерлі материалдардан жасалған диэлектрлі биялай. Жалпы техникалық талаптар және сынау әдістері (түзетілген басылым)».

Биялайдың тегіс бетінің максималды қалыңдығы (бірақ оның гофрленген бөлігінде емес, бар болса) 3-кестенің талаптарына сәйкес келуі керек.

3-кесте

Биялайдың максималды қалыңдығы

Сынып	Қалыңдығы, мм	
	биялай	композиттік биялай
00	0,50	1,8
0	1,00	2,3
1	1,50	2,8
2	2,30	3,3
3	2,90	3,6
4	3,60	4,2
Ескерту: қалыңдығы серпімділік (иілу) қабілетімен айқындалады. *Ұзартылған биялайдың қалыңдығы 0,6 мм-ден аспауы мүмкін.* *A, H, Z және R санаттарындағы биялайдың қалыңдығы 0,6 мм-ден аспайтын болуы мүмкін.*		

Шикізатқа, материалдарға және сатып алынған өнімдерге қойылатын талаптар.

Физика-механикалық көрсеткіштер.

№ р/н	Материалдардың атауы	Ауытқу нормасы	Нормативтік-техникалық құжаттама (НТҚ)	Материалдардың арналуы
1.	Үстіңгі бөлік материалы	*+/- 5 %.*	МЕМСТ 12.4.307-2016 Еңбек қауіпсіздігі	

	100% табиғи каучук биялай		стандарттарының жүйесі. Полимерлі материалдардан жасалған диэлектрлі биялай. Жалпы техникалық талаптар және сынау әдістері, КО ТР 019/2011. КЕДЕН ОДАҒЫНЫҢ ТЕХНИКАЛЫҚ РЕГЛАМЕНТІ КО ТР 019/2011 Жеке қорғаныш құралдарының қауіпсіздігі туралы МЕМСТ 23948-80 Қабылдау ережелері; МЕМСТ 4103-82 Сапаны бақылау әдістері; МЕМСТ 10581-91 Таңбалау, тасымалдау, орау және сақтау	Диэлектрлік биялай дайындау үшін
2.	қышқылдар әсеріне төзімділігі – А санаты	+/- 5 %.		
3.	озон әсеріне төзімділігі – Z санаты	+/- 5 %.		
4.	өте төмен температуралар әсеріне төзімділігі – С санаты	+/- 5 %.		
5.	Шартты беріктігі, -16 МПа кем емес	+/- 5 %.		
6.	Салыстырмалы ұзаруы, кемінде -600%	+/- 5 %.		
7.	Тесіуге төзімділігі, кемінде* -18 Н/мм	+/- 5 %.		
8.	Созылу кезіндегі қалдық деформация, артық емес - 15%	+/- 5 %.		
9.	Қажалуға төзімділігі, цикл саны - 500	+/- 5 %.		
10.	Кесілуге төзімділігі, индекс - 2.5	+/- 5 %.		
11.	Жұлынуға төзімділігі - 25, Н	+/- 5 %.		
12.	Кесілуге төзімділігі - 60 Н	+/- 5 %.		
13.	Кең ернеу	+/- 5 %.		
14.	Биялайдың қалыңдығы – 1,3 см ± 0,2 мм	+/- 5 %.		
15.	Биялайдың ұзындығы – -368-372	+/- 5 %.		

Ескертпе:
Ұзартылған биялайдың қалыңдығы 0, 6 мм-ден аспауы мүмкін.
A, H, Z және R санаттарындағы биялайдың қалыңдығы 0, 6 мм-ден аспайтын болуы мүмкін.
Ұзындығы бойынша әр сынып үшін төзімділік ±15 мм, төзімділік ±20 мм болатын ұзын биялайды қоспағанда
Негізгі бөліктердің ұзындығы, өлшемі, фактурасы және егжей-тегжейі тапсырыс берушімен келісіледі.

Биялай мен пайдаланылған материалдардың мақсатына қарай сапа көрсеткіштеріне қойылатын талаптар және оларды айқындау әдістерінің сәйкестігі – МЕМСТ 12.4.183-91 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Қолды қорғайтын материалдар. Техникалық талаптар /1991 жылғы 27 маусымдағы МЕМСТ № 12.4.183-91».

5.5.3. ЖИЫНТЫҚТЫЛЫҒЫ.

1. Оң және сол қолға арналған диэлектрлік биялай.
2. Биялай өндіруші кәсіпорындарда жиынтықталады.

5.5.4. ТАҢБАЛАНУЫ. ҚАПТАЛУЫ.

Әрбір бұйымның затбелгісі болуы керек, ол бұйымның өзіне немесе алып тастау қиын болатын затбелгіге салынады.

Ақпарат кез келген бедерлеу тәсілімен (оның ішінде бедерлеу, жібекбаспа, нақыштау, құю, қалыптау) не тікелей бұйымның өзіне немесе бұйымға бекітілген алып тастау қиын болатын затбелгіге өшпейтін бояумен жазылуы тиіс.

Биялайдың қорғаныш қасиеттері бойынша таңбалану сәйкестігі: МЕМСТ 12.4.115-82 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар (N 1, 2 өзгерістерімен) / 1982 жылғы 28 маусымдағы МЕМСТ № 12.4.115-82» немесе пиктограммалар.

Әр биялайда мынадай мәліметтер нақты көрсетілуі тиіс:

а) дайындаушының немесе оның ресми өкілінің атауы, сауда маркасы немесе басқа да сәйкестендіргіштері;

б) бұйымның арналуы, коммерциялық атауы немесе тұтынушыға бұйымды нақты айқындауға мүмкіндік беретін код;

в) өлшемі;

г) қажет болған жағдайда жарамдылық мерзімі көрсетілуі тиіс;

д) егер өнім тиісті стандарттың талаптарына сәйкес келсе, пиктограмма.

Биялайдың қаптамасында мыналар болуы керек:

а) елін немесе оның ресми өкілін қоса алғанда, дайындаушының атауы және толық мекенжайы;

б) 3.1 бойынша деректер, б), в), г) атап көрсетілген;

в) биялай пайдаланушыны тек тәуекелдерден қорғайтын болса, "Тек минималды тәуекелдер үшін" деген жазу немесе осыған ұқсас сөздер;

г) биялайдың арналуын білдіретін пиктограммалар;

д) биялай қолдың бір бөлігін ғана қорғайтын болса, тиісті нұсқау.

Биялайға сақтау және күтім туралы нұсқаулар қоса берілуі керек.

Өндіруші ұсынған ақпарат.

Ақпарат биялаймен бірге жүруі керек және сұрау бойынша берілуі керек. Ақпарат мыналарды қамтуы тиіс:

а) елін немесе оның ресми өкілін қоса алғанда, дайындаушының атауы және толық мекенжайы;

б) бұйымның таңбалануы 3.1 сәйкес, б) атап көрсетілген;

в) тиісті стандартқа сілтеме (биялай ТШ бойынша жасала алады);

г) қол жетімді өлшемдер;

д) зиянды факторлардың сипаттамаларын көрсете отырып, қорғаныш қасиеттерін көрсететін пиктограмма. Әрі қарай қолға арналған ЖҚҚ жұмыс сипаттамаларының түсіндірмесі және тиісті стандарттарға сілтемелер болуы керек;

е) биялайдағы аллергия тудыруы мүмкін заттардың тізімі;

ж) қолдану жөніндегі нұсқаулық;

и) күтім (жуу немесе химиялық тазалау шарттары) және сақтау жөніндегі нұсқаулық;

к) тасымалдау және сақтау кезіндегі қаптама түрі;

л) сақтау нәтижесінде қорғаныш қасиеттері айтарлықтай төмендеген кездегі биялай мен қаптамадағы сақтау мерзімі.

Тұтынушыға арналған ақпарат бұйымның әрбір бірлігінде қаптамасында (ыдысында), затбелгісінде, жапсырмасында, құжаттарында, жадынамаларында (қосымша парақтарда, ақпараттық парақтарда) оқуға (танысуға) ыңғайлы орнында орналастырылады.

Таңбалануы түсінікті, оқуға оңай және қаптамасын шешпей-ақ тексеруге болатындай бұйымның (жапсырмасының) бетіне салынуы тиіс.

Қорғаныш қасиеттерін белгілеу - МЕМСТ 12.4.103-83 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі / 1983 жылғы 17 желтоқсандағы МЕМСТ № 12.4.103-83».

Қорғаныш қасиеттерін стандарт бойынша белгілеуге рұқсат етіледі: МЕМСТ EN 340-2012 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар (түзетулермен) / 2012 жылғы 29 қарашадағы МЕМСТ № EN 340-2012» қорғаныш класын көрсете отырып.

Таңбалау мазмұнына қойылатын талаптар: МЕМСТ 10581-91 «Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау (N 1 өзгертумен, түзетумен) / 1991 жылғы 28 қазандағы МЕМСТ № 10581-91».

1. Биялайдың қорғаныш қасиеттерін әріптік белгілеу: МЕМСТ 10581-91 "Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау (N 1 өзгертумен, түзетумен) / 1991 жылғы 28 қазандағы МЕМСТ № 10581-91».

2. Тәуекелдерден қорғауды көрсетуге арналған пиктограмма 3, 4-суреттерде көрсетілген.

3 - сурет - Кернеулі жұмыс (Қос үшбұрыш)

Ескертулер: үшбұрыштың биіктігі мен табанының арақатынасы - 1,43. Ыңғайлы болу үшін бұл қатынас 1,4-тен 1,5-ке дейін болуы мүмкін;

Қос үшбұрыштан басқа композициялық биялай олардың механикалық қасиеттерін көрсететін таңбамен белгіленеді [(балға), 4-суретті қараңыз. *Х* балғасының ұзындығы үшбұрыштың бір қабырғасының ұзындығына тең.

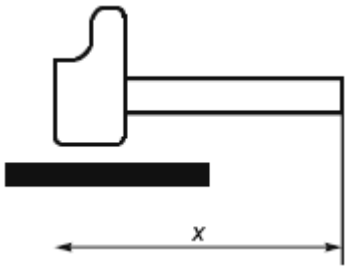

4-сурет – Балға (композитті биялай үшін)

Таңбалауды немесе жапсырманы манжетке салады, бірақ жиегінен 2,5 мм-ден жақын емес, бұл қашықтық кемінде 300 мм болатын ұзартылған биялайды қоспағанда, пайдаланушы биялайды қажетті ұзындыққа кесіп тастай алады.

Биялайдың қорғаныш пиктограммасы мен қорғаныш класы бұйымның өзіне және алып тастау қиын болатын таңбалауға салынады.

3.4. Дайын бұйымдарды орау, тасымалдау және сақтау – МЕМСТ 10581-91 "Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау (N 1 өзгертумен, түзетумен) / 1991 жылғы 28 қазандағы МЕМСТ № 10581-91» (қолды қорғау құралдары бөлігінде).

Тапсырысшыға тапсырған кезде міндетті түрде тауарға мынадай таңбалауды ұсынуға тиіс:

Әрбір биялай таңбалануы керек, ол бұйымның өзіне немесе алып тастау қиын болатын затбелгісіне салынады. Таңбалауда мыналар болуы тиіс:

- бұйымның атауы (бар болса - кодтың, артикулдың атауы);
- символ;
- дайындауға негіз болған құжат туралы мәліметтер;
- дайындаушының атауы және/немесе оның тауар белгісі (логотип);
- қорғаныш қасиеттері;
- өлшем;
- класс;
- мекенжайы, жасалған күні (айы, жылы) немесе жарамдылық мерзімі аяқталған күні, егер ол белгіленген болса;
- өнім талаптарына сәйкес келуі тиіс құжатты белгілеу;
- нарықтағы айналым белгісі;
- бұйымдар қолданылуы мүмкін қорғаныш класы және климаттық белдеуі туралы мәліметтер (қажет болған жағдайда);
- күтім әдістері және кәдеге жарату талаптары туралы мәліметтер;
- дайындаушының құжаттамасына сәйкес ақпарат.
- стандарттау жөніндегі қолданыстағы құжаттарға сәйкес салынған сәйкестік белгісі;
- өніммен бірге жүретін Заңға сәйкес сертификаттың немесе сәйкестік декларациясының көшірмелері». *(Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрінің 2021 жылғы 21 мамырдағы № 348-НҚ бұйрығымен бекітілген «Өнімді таңбалауға қойылатын талаптар» техникалық регламенті көзделген).*

– биялайдың сырт жағына бұйымның атауы, артикулы, дайындаушы кәсіпорынның атауы мен логотипі, мекенжайы, күтім мен өлшем таңбалары, стандарттың атауы, жасалған күні, ТББ белгісі көрсетілген бояу таңба қойылады.

5-сурет.

Жеке қаптаманың болуы – міндетті. Қаптама сәйкестігі: МЕМСТ 10581-91 "Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау (N 1 өзгертумен, түзетумен) / 1991 жылғы 28 қазандағы МЕМСТ № 10581-91» (қолды қорғау құралдары бөлігінде).

Биялайдың әр жұбы өндірушінің нұсқауларына сәйкес тасымалдау және сақтау кезінде зақымданудан сақтайтын жеткілікті берік жеке қаптамаға оралады. Қаптаманың сыртқы жағында өндірушінің немесе жеткізушінің атауы, манжеттің сыныбы, санаты, өлшемі, ұзындығы және түрі көрсетіледі (*МЕМСТ 12.4.307-2016 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Полимерлі материалдардан жасалған диэлектрлі биялай. Жалпы техникалық талаптар және сынау әдістері)*.

Көлік қаптамасының түрін өндіруші белгілейді.

Бұйымдардың орамасы тасымалдау және сақтау кезінде тауардың сақталуын қамтамасыз етуі тиіс. Әр қаптаманың алдыңғы жағында оралған бұйымдардың саны, түсі мен өлшемі көрсетілген орау жапсырмасы немесе орау парағы болуы тиіс.

5.5.5. ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Биялай бүкіл нормативтік пайдалану мерзімі ішінде адамды механикалық әсерлерден және қажалудан қорғанышты қамтамасыз етуі тиіс.

Пайдалану кезінде биялай жазатайым оқиғалардың себебі болмауы керек.

Биялай дайындауға арналған материалдардың мемлекеттік санитарлық қадағалау органдарынан қолдануға рұқсаты болуға тиіс. Қолданылатын маталар, жиынтықтаушы бұйымдар мен фурнитура ауа ортасына және адам терісіне тиген кезде гигиеналық нормалардан асатын мөлшерде улы заттар шығармауға тиіс.

Биялайды кәдеге жарату қоршаған ортаның жағдайына зиян тигізбеуі керек.

5.5.6. ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ТАЛАПТАР.

СТ РК ISO 14001-2016 «Экологиялық менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық».

Осы стандарт ұйым өз қызметінің экологиялық нәтижелерін жақсарту үшін қолдана алатын экологиялық менеджмент жүйесіне қойылатын талаптарды белгілейді. Бұл стандарт экология саласындағы жауапкершілігін жүйелі негізде басқаруға ұмтылатын ұйымның пайдалануына арналған.

5.5.7. БАҚЫЛАУ ӘДІСТЕРІ.

Бұйымдарды қабылдау – МЕМСТ 4103-82 «Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері (№1 өзгеріспен)»;

Дайын бұйымның сызықтық өлшемдерін бақылау құралдары: МЕМСТ 7502-98 «Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Техникалық шарттар».

5.5.8. ӨНДІРУШІНІҢ КЕПІЛДІГІ.

Тұтынушы тасымалдау, сақтау талаптары мен пайдалану жөніндегі нұсқауларды сақтаған кезде биялайға мынадай кепілдік мерзімі белгіленеді:

7.1) пайдалану – белгіленген тәртіппен бекітілген салалық нормаларға сәйкес;

7.1) сақтау - өндірушінің техникалық құжаттамасында белгіленген нормативтерге сәйкес.

5.5.9. НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР.

1. МЕМСТ12.4. 307-2016 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Полимерлі материалдардан жасалған диэлектрлі биялай. Жалпы техникалық талаптар және сынақ әдістері/
2. МЕМСТ 12.4.252-2013 ЕҚСЖ «Қолды жеке қорғау құралдары. Биялай. ЖТТ».
3. МЕМСТ 12.4.002 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды дірілден қорғау құралдары. Техникалық талаптар және сынақ әдістері.
4. МЕМСТ 12.4.103 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі.
5. МЕМСТ 12.4.115 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар.
6. МЕМСТ 12.4.141 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды жеке қорғау құралдары. Арнайы киім және оларды дайындауға арналған материалдар. Кесілуге төзімділігін айқындау әдістері.
7. МЕМСТ 12.4.167 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды қорғау құралдарына арналған полимерлі үлбір материалдар. Қажалуға төзімділігін айқындау әдісі.
8. МЕМСТ 12.4.183 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды қорғайтын материалдар. Техникалық талаптар және сынақ әдістері.
9. МЕМСТ 7502 Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Технические условия.
10. МЕМСТ 29122 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар.
11. МЕМСТ 270-75 Резеңке. Созылу кезіндегі серпімділік қасиеттерін айқындау әдісі.
12. МЕМСТ 20010 Техникалық резеңке биялай. Технические условия.

13. МЕМСТ ISO 374-1-2019 Мемлекетаралық стандарт. ЕСҚЖ. Қолды жеке қорғау құралдары. Химиялық заттар мен микроорганизмдерден қорғайтын биялай. 1-бөлім.
14. КО ТР 019/2011. КЕДЕН ОДАҒЫНЫҢ ТЕХНИКАЛЫҚ РЕГЛАМЕНТІ
15. МЕМСТ 23948-80 Қабылдау ережелері.
16. МЕМСТ 4103-82 Сапаны бақылау әдістері.
17. МЕМСТ 10581-91. Таңбалау, тасымалдау, орау және сақтау.

5.6. ҚОЛДЫ ҚОРҒАЙТЫН БЫЛҒАРЫ БИЯЛАЙ, ЖЫЛЫ ЕМЕС.

Модель атауы: қолды қорғайтын былғары биялай, жылы емес.
Арналуы: қолды өрескел және ауыр жұмыс кезінде механикалық әсерден қорғайтын.

5.6.1. ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР

Негізгі параметрлері мен сипаттамалары.

Қолды қорғайтын былғары жылы емес биялайға қойылатын жалпы техникалық талаптар сәйкестігі: Қолғап стандарттары: EN 420: 2003 стандарты. Биялай стандарт бойынша жіктемеге сәйкес дайындалады: МЕМСТ 12.4.252-2013 «Қолды жеке қорғау құралдары. Биялай. ЖТТ».

Қорғаныш қасиеттері бойынша биялайдың жіктелуі және белгіленуі - МЕМСТ 12.4.103-83 «Еңбек қауіпсіздігі стандартының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі / 1983 жылғы 17 желтоқсандағы МЕМСТ № 12.4.103-83».

1-кесте

Ерлер қолының типтік негізгі өлшемдеріне арналған өлшеу мәндері, мм

Қол өлшемі*	Қол айналымы	Ұзындығы	Қол өлшемі*	Қол айналымы	Ұзындығы
6	152	270	9	229	285
7	178	275	10	254	290
8	203	280	11	279	295
** Бұл мән – қол өлшемінің шартты өлшемі, ол дюймммен өлшенген қол айналымына сәйкес келеді (2.54).*					

Партияны дайындауда өлшемдердің пайыздық қатынасын тапсырыс беруші шартта белгілейді.

Эргономиялық талаптар.

Биялай стандарт бойынша эргономика талаптарына сәйкес болуы тиіс: МЕМСТ EN 340-2012 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар»

Биялайдың конструкциясы мен өндірісі биялайды арналған мақсатына сай қолданған кезде қажетті қорғаныш және пайдалану қасиеттерін қамтамасыз ететіндей болуы керек.
Биялай мен олар жасалған материал жұмысшылардың қолының терісіне зиянды әсер етпеуі керек.
Егер биялайдың конструкциясында тігістер қолданылса, онда материалдар мен тігістердің беріктігі биялайдың қасиеттеріне теріс әсер етпеуі керек.

Сигналдық бұйымдардың өндірісінде жарық қайтаратын материалдарды пайдалану керек, биялайдың сырт жақ бетінің 50%-дан астамы осындай материалдардан орындалуы тиіс.
Биялай саусақтарды оңай басқаруға мүмкіндік беретіндей болуы тиіс.
Саусақтардың қозғалғыштығы қимыл еркіндігінің деңгейімен сипатталады.
Қимыл еркіндігінің деңгейі 2-кестеге сәйкес бағаланады.

2-кесте

Қимыл еркіндігінің дәрежесі

Қимыл еркіндігінің дәрежесі	Сынау талаптарына сәйкес келетін өзектің ең аз диаметрі, мм
1	11
2	9,5
3	8
4	6,5
5	5

Сыртқы түрі.
ҚОЛДЫ ҚОРҒАЙТЫН БЫЛҒАРЫ БИЯЛАЙ, ЖЫЛЫ ЕМЕС.

1,2 мм табиғи жұмсақ берік былғарыдан жасалған аралас, жалпы өндірістік ластанудан қорғайтын биялай (Ескертпе: кесінді қима ұсынбау).

Матадан дайындалған күшейтілген манжеттер. Тығыз мақта матадан дайындалған кеңманжеталы биялайдың сырт жағы. Қолдың сырт жағында қол сүйектеріне қорғаныш және тігілген серпімді жолақ бар. Терінің сапасы мен жұмсақтығы жақсы құрғақ ұстауға және қолыңызға ыңғайлы отыруға мүмкіндік беруі керек. Биялай саусақтарды оңай басқаруға мүмкіндік беретіндей болуы тиіс. Тігістер бос орындарсыз берік болуы керек және биялайдың қасиеттеріне теріс әсер етпеуі керек. Алақан бөлігі – 1,2 мм табиғи жұмсақ, берік былғарыдан.

Биялайдың алақан жағында астары болады, ал білекті күшейтілген ұзын манжетамен қорғалады. Алақан бөлігінің жабыны – табиғи былғарыдан, бас бармақ пен сұқ саусақтың бөлігі– толық аяқталған, табиғи былғарыдан. Алақанның сырт жағы – бүкпелі қол бөлігі тұсында былғары жолағы бар, тығыз мақта-матадан. Саусақтар сырт жағынан қолдың дистальды фалангасының жоғарғы жағынан білекке дейін табиғи терімен жабылған және саусақтардың сырт жағынан дистальды фалангаларды (3-ші) толық жауып тұрады. Серпімді ішкі жағы, манжеттер, қалыңдау алақан мен бас бармақтағы тігістерді қорғайды. Алақан бөлігі мен бас бармақ қабы - сиыр терісінен (қалыңдығы: 1-1.2 мм). Білекті қорғайтын мақта-матадан дайындалған манжет. Манжеттердің матадан дайындалған сырт жағы терімен күшейтілген (артерияны қорғау). Сырт жағынан білегінде серпімді жолақ. Кенеп маталы манжеттер (краги): биіктігі 7 см * ұзындығы 14 см. Биялайдың ұзындығы 27 см. Қосарлы тігістер. Алақан бөлігі – тұтас;
биялай түрі - былғары, жазғы.
Серпімді артқы жағы, манжеттер, қалыңдау алақан мен бас бармақтың тігістерін қорғайды, артерияны қорғайды.
Ұзындығы: 270 мм Манжет ұзындығы: 110 мм
Материал: сиыр терісі, флис.

5.6.2. ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Қолды қорғайтын былғары жылы емес биялай осы стандарттың талаптарына, бұйымға арналған техникалық құжаттамаға сәйкес, стандартты қабылдаған мемлекеттің аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық актілердің талаптары сақтала отырып дайындалады.
Металл бөлшектермен жұмыс істеу кезінде бұйымның жыртылуынан қорғайтын жоғары сапалы, қосарлы тігістер. Былғары кесінді қимадан және мақта-матадан дайындалған кесінді қималы (құрама) биялай арнайы қорғаныш киімдерін дайындаудың өнеркәсіптік технологиясының талаптарына сәйкес дайындалуы тиіс.

Биялайдың қасиеттері стандарт бойынша дайындалады: МЕМСТ 12.4.252 - 2013 «Қолды жеке қорғау құралдары. Биялай. ЖТТ»;

Биялай бөліктерінің түйіспе тігістері отқа төзімді жіптермен тігілуі керек. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар - МЕМСТ 29122-91 «Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар».

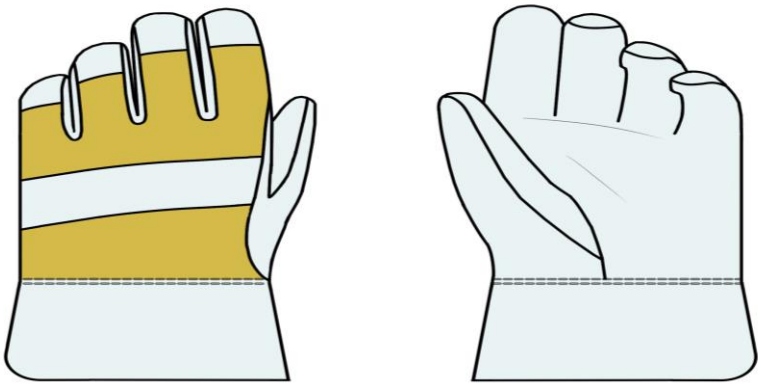

1-сурет.
Қолды қорғайтын былғары биялай, жылы емес.

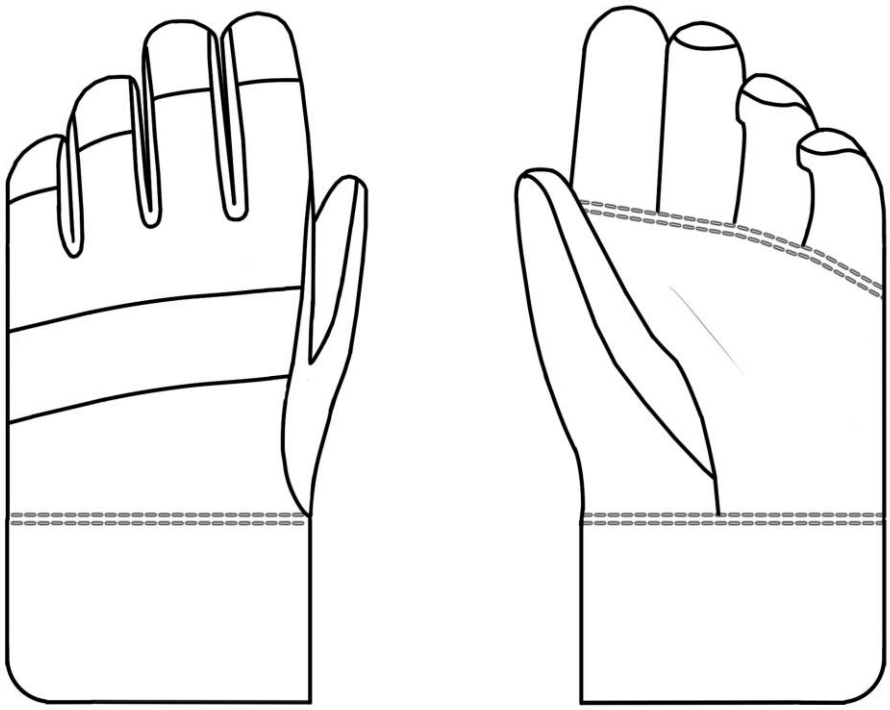

2 сурет. Техникалық эскиз.
Қолды қорғайтын былғары биялай, жылы емес.

Эталон үлгісін өндіру үшін қолды қорғайтын былғары жылы емес биялайдың өлшеу мәндері.

Эталон үлгінің өлшемі: модельді әзірлеу кезінде негіз ретінде ерлер қолының типтік негізгі өлшемдері - 9 өлшем қабылданды.

3-кесте

Эталон үлгісін өндіру үшін өлшеу мәндері.

Топ және кіші топ	Өлшем атауы	Базалық өлшемді өлшеу мәні, см
4.1* бойынша (*МЕМСТ 12.4.252-2013 ЕҚСЖ «Қолды жеке қорғау құралдары. Биялай. ЖТТ»).*	Қажетті құрылымдық элементтердің болуы	Белгіленген тәртіппен бекітілген НҚ бойынша

	Негізгі сызықтық өлшемдері, см, кемінде:	
	жалпы ұзындығы	24,0 – 29,5
	басбармақ қабының бүгілу деңгейіндегі ені	12,5
	басбармақ қабының ұзындығы	7,0
	Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар	МЕМСТ 29122 бойынша

Биялайдың өлшемдерін олар арналған қолдың өлшемдеріне қарай айқындайды. 4-кестеде биялайдың алты негізгі өлшемі берілген.

4-кесте

Биялайдың негізгі өлшемдері (мм)

Биялайдың өлшемі	Қол өлшемі	Биялайдың минималды ұзындығы
6	6	270
7	7	275
8	8	280
9	9	285
10	10	290
11	11	295
Ескерту: Биялайдың нақты өлшемдерін дайындаушы материалдың ерекшеліктерін және болжамды мақсатын ескере отырып айқындайды.		

Шикізатқа, материалдарға және сатып алынған өнімдерге қойылатын талаптар.
Физика-механикалық көрсеткіштер.

№ р/н	Материалдардың атауы	Норма	Нормативтік-техникалық құжаттама (НТҚ)	Материалдардың арналуы
1.	Жоғары сапалы былғары А сорты, табиғи былғары 1,2 мм ақ түсті	+/- 5 %.	МЕМСТ 12.4.252-2013 ЕҚСЖ «Қолды жеке қорғау құралдары. Биялай. ЖТТ»; КО ТР 019/2011. КЕДЕН ОДАҒЫНЫҢ ТЕХНИКАЛЫҚ РЕГЛАМЕНТІ	Дайындау үшін қолды қорғайтын былғары биялай, жылы емес 11209-85 Арнайы киімге арналған мақта және аралас қорғаныш маталары. Техникалық шарттар.
2.	Диагональ м/м 100% тығыздығы 180-250 г/ш.м	+/- 5 %.		
3.	Флис 100%	+/- 5 %.		
4.	Арқаулы жіптер 44лх, кемінде 60 Н	+/- 5 %.		

5.	Тығыздығы кемінде: 220 г/м^2	+/- 5 %.	Жеке қорғаныш құралдарының қауіпсіздігі туралы МЕМСТ 29122-91 Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар; МЕМСТ 23948-80 Қабылдау ережелері; МЕМСТ 4103-82 Сапаны бақылау әдістері; МЕМСТ 10581-91 Таңбалау, тасымалдау, орау және сақтау МЕМСТ 6309-93 Мақта-мата және синтетикалық тігін жіптері. Техникалық шарттар.	МЕМСТ 28554-90 Тоқыма мата. Жалпы техникалық талаптар (түзетілген)
6.	TDM: кесілуге төзімділік (h) 0,9 Деңгей – -B-5 Деңгей – C-10 Деңгей - D-15 өлшемі – 10/11	+/- 5 %.		
Ескертпе: *Астардың, жіптердің, фурнитураның түсі негізгі материалдың түсімен үйлесуі керек.* *Механикалық әсерлерден қорғайтын биялай - көрсеткіштердің кем дегенде біреуі (қажалуға, кесілуге, жыртылуға, тесілуге төзімділік) бойынша 1 немесе одан жоғары пайдалану деңгейіне немесе кем дегенде TDM жабдығын пайдалану кезінде кесілуге төзімділік бөлігінде EN ISO 13997 сәйкес А пайдалану деңгейіне сәйкес келуі тиіс;* *Ұзындығы бойынша негізгі бөліктері, егжей-тегжейі тапсырыс берушімен келісіледі.*				

Биялай мен пайдаланылған материалдардың мақсатына қарай сапа көрсеткіштеріне қойылатын талаптар және оларды айқындау әдістерінің сәйкестігі – МЕМСТ 12.4.183-91 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Қолды қорғайтын материалдар. Техникалық талаптар /1991 жылғы 27 маусымдағы МЕМСТ № 12.4.183-91».

5.6.2. ЖИЫНТЫҚТЫЛЫҒЫ.

1. Оң және сол қолдарға арналған, қолды қорғайтын бұлғары биялай, жылы емес.
2. Биялай өндіруші кәсіпорындарда жиынтықталады.

5.6.3. ТАҢБАЛАНУЫ. ҚАПТАЛУЫ.

Әрбір бұйымның затбелгісі болуы керек, ол бұйымның өзіне немесе алып тастау қиын болатын затбелгіге салынады.

Ақпарат кез келген бедерлеу тәсілімен (оның ішінде бедерлеу, жібекбаспа, нақыштау, құю, қалыптау) не тікелей бұйымның өзіне немесе бұйымға бекітілген алып тастау қиын болатын затбелгіге өшпейтін бояумен жазылуы тиіс.

Биялайдың қорғаныш қасиеттері бойынша таңбалану сәйкестігі: МЕМСТ 12.4.115-82 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар (N 1, 2 өзгерістерімен) / 1982 жылғы 28 маусымдағы МЕМСТ № 12.4.115-82» немесе пиктограммалар.

Әр биялайда мынадай мәліметтер нақты көрсетілуі тиіс:

а) дайындаушының немесе оның ресми өкілінің атауы, сауда маркасы немесе басқа да сәйкестендіргіштері;

б) бұйымның арналуы, коммерциялық атауы немесе тұтынушыға бұйымды нақты айқындауға мүмкіндік беретін код;

в) өлшемі;

г) қажет болған жағдайда жарамдылық мерзімі көрсетілуі тиіс;

д) егер өнім тиісті стандарттың талаптарына сәйкес келсе, пиктограмма.

Биялайдың қаптамасында мыналар болуы керек:

а) елін немесе оның ресми өкілін қоса алғанда, дайындаушының атауы және толық мекенжайы;

б) 3.1 бойынша деректер, б), в), г) атап көрсетілген;

в) биялай пайдаланушыны тек тәуекелдерден қорғайтын болса, "Тек минималды тәуекелдер үшін" деген жазу немесе осыған ұқсас сөздер;

г) биялайдың арналуын білдіретін пиктограммалар;

д) биялай қолдың бір бөлігін ғана қорғайтын болса, тиісті нұсқау.

Биялайға сақтау және күтім туралы нұсқаулар қоса берілуі керек.

Өндіруші ұсынған ақпарат.

Ақпарат биялаймен бірге жүруі керек және сұрау бойынша берілуі керек. Ақпарат мыналарды қамтуы тиіс:

а) елін немесе оның ресми өкілін қоса алғанда, дайындаушының атауы және толық мекенжайы;

б) бұйымның таңбалануы 3.1 сәйкес, б) атап көрсетілген;

в) тиісті стандартқа сілтеме (биялай ТШ бойынша жасала алады);

г) қол жетімді өлшемдер;

д) зиянды факторлардың сипаттамаларын көрсете отырып, қорғаныш қасиеттерін көрсететін пиктограмма. Әрі қарай қолға арналған ЖҚҚ жұмыс сипаттамаларының түсіндірмесі және тиісті стандарттарға сілтемелер болуы керек;

е) биялайдағы аллергия тудыруы мүмкін заттардың тізімі;

ж) қолдану жөніндегі нұсқаулық;

и) күтім (жуу немесе химиялық тазалау шарттары) және сақтау жөніндегі нұсқаулық;

к) тасымалдау және сақтау кезіндегі қаптама түрі;

л) сақтау нәтижесінде қорғаныш қасиеттері айтарлықтай төмендеген кездегі биялай мен қаптамадағы сақтау мерзімі.

Тұтынушыға арналған ақпарат бұйымның әрбір бірлігінде қаптамасында (ыдысында), затбелгісінде, жапсырмасында, құжаттарында, жадынамаларында (қосымша парақтарда, ақпараттық парақтарда) оқуға (танысуға) ыңғайлы орнында орналастырылады.

Таңбалануы түсінікті, оқуға оңай және қаптамасын шешпей-ақ тексеруге болатындай бұйымның (жапсырмасының) бетіне салынуы тиіс.

Қорғаныш қасиеттерін белгілеу - МЕМСТ 12.4.103-83 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі / 1983 жылғы 17 желтоқсандағы МЕМСТ № 12.4.103-83». МЕМСТ EN 340 бойынша қорғаныш қасиеттерін қорғау класын көрсете отырып белгілеуге жол беріледі.

Таңбалау мазмұнына қойылатын талаптар: МЕМСТ 10581-91 «Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау (N 1 өзгертумен, түзетумен) / 1991 жылғы 28 қазандағы МЕМСТ № 10581-91».

1. Биялайдың қорғаныш қасиеттерін әріптік белгілеу сәйкестігі: МЕМСТ 12.4.103-83 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі / 1983 жылғы 17 желтоқсандағы МЕМСТ № 12.4.103-83".

2. Биялайдың қорғаныш пиктограммасы мен қорғаныш класы бұйымның өзіне және алып тастау қиын болатын таңбалауға қолданылуы мүмкін.

Дайын бұйымдарды орау, тасымалдау және сақтау – МЕМСТ 10581-91 "Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау (N 1 өзгертумен, түзетумен) / 1991 жылғы 28 қазандағы МЕМСТ № 10581-91» (қолды қорғау құралдары бөлігінде).

Тапсырысшыға тапсырған кезде міндетті түрде тауарға мынадай таңбалауды ұсынуға тиіс:

- стандарттау жөніндегі қолданыстағы құжаттарға сәйкес салынған сәйкестік белгісі;
- өніммен бірге жүретін Заңға сәйкес сертификаттың немесе сәйкестік декларациясының көшірмелері». *(Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрінің 2021 жылғы 21 мамырдағы № 348-НК бұйрығымен бекітілген «Өнімді таңбалауға қойылатын талаптар» техникалық регламенті көзделген).*

– биялайдың сырт жағына бұйымның атауы, күтім таңбалары, қорғаныш қасиеттері мен өлшемі бойынша пиктограмма, стандарттың атауы, жасалған күні, дайындаушы кәсіпорынның атауы мен логотипі, мекенжайы көрсетілген бояу таңба қойылып, жапсырма тігіледі.

3-сурет.

Жеке қаптаманың болуы – міндетті. Қаптама сәйкестігі: МЕМСТ 10581-91 "Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау (N 1 өзгертумен, түзетумен) / 1991 жылғы 28 қазандағы МЕМСТ № 10581-91» (қолды қорғау құралдары бөлігінде).

Бұйымдардың орамасы тасымалдау және сақтау кезінде тауардың сақталуын қамтамасыз етуі тиіс. Әр қаптаманың алдыңғы жағында оралған бұйымдардың саны, түсі мен өлшемі көрсетілген орау жапсырмасы немесе орау парағы болуы тиіс.

5.6.4. ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Биялай бүкіл нормативтік пайдалану мерзімі ішінде адамды механикалық әсерлерден және қажалудан қорғанышты қамтамасыз етуі тиіс.

Пайдалану кезінде биялай жазатайым оқиғалардың себебі болмауы керек.

Биялай дайындауға арналған материалдардың мемлекеттік санитарлық қадағалау органдарынан қолдануға рұқсаты болуға тиіс. Қолданылатын маталар, жиынтықтаушы бұйымдар мен фурнитура ауа ортасына және адам терісіне тиген кезде гигиеналық нормалардан асатын мөлшерде улы заттар шығармауға тиіс.

Биялайды кәдеге жарату қоршаған ортаның жағдайына зиян тигізбеуі керек.

5.6.5. ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ТАЛАПТАР.

СТ РК ISO 14001-2016 «Экологиялық менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық».

Осы стандарт ұйым өз қызметінің экологиялық нәтижелерін жақсарту үшін қолдана алатын экологиялық менеджмент жүйесіне қойылатын талаптарды белгілейді. Бұл стандарт экология саласындағы жауапкершілігін жүйелі негізде басқаруға ұмтылатын ұйымның пайдалануына арналған.

5.6.6. БАҚЫЛАУ ӘДІСТЕРІ.

6.1) Бұйымдарды қабылдау – МЕМСТ 4103-82 «Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері (№1 өзгеріспен)»;

6.2) Дайын бұйымның сызықтық өлшемдерін бақылау құралдары: МЕМСТ 7502-98 «Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Техникалық шарттар».

5.6.7. ӨНДІРУШІНІҢ КЕПІЛДІГІ.

Тұтынушы тасымалдау, сақтау талаптары мен пайдалану жөніндегі нұсқауларды сақтаған кезде биялайға мынадай кепілдік мерзімі белгіленеді:

пайдалану – белгіленген тәртіппен бекітілген салалық нормаларға сәйкес;

сақтау - өндірушінің техникалық құжаттамасында белгіленген нормативтерге сәйкес.

5.6.8. НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР.

1. МЕМСТ 12.4.252-2013 ЕҚСЖ «Қолды жеке қорғау құралдары. Биялай. ЖТТ».
2. МЕМСТ 12.4.002 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды дірілден қорғау құралдары. Техникалық талаптар және сынақ әдістері.
3. МЕМСТ 12.4.103 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі.
4. МЕМСТ 12.4.115 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар.

5. МЕМСТ 12.4.141 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды жеке қорғау құралдары. Арнайы киім және оларды дайындауға арналған материалдар. Кесілуге төзімділігін айқындау әдістері.

6. МЕМСТ 12.4.167 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды қорғау құралдарына арналған полимерлі үлбір материалдар. Қажалуға төзімділігін айқындау әдісі.

7. МЕМСТ 12.4.183 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды қорғайтын материалдар. Техникалық талаптар және сынақ әдістері.

8. МЕМСТ 12.4.184 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы киімге, қолды қорғау құралдарына және аяқ киімнің үстіңгі жағына арналған маталар мен материалдар. Жандыруға төзімділігін айқындау әдістері.

9. МЕМСТ 7502 Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Технические условия.

10. МЕМСТ 8846 Тоқыма маталар мен бұйымдар. Сызықтық өлшемдерді, қисаюды, ілмек қатарлары мен ілмек бағандарының санын және ілмектегі жіптің ұзындығын айқындау әдістері.

11. МЕМСТ 11209 Арнайы киімге арналған мақта және аралас қорғаныш маталар. Технические условия.

12. МЕМСТ 12023 (ИСО 5084:1996) Текстиль материалдар және олардан жасалған бұйымдар. Қалыңдықты айқындау әдісі.

13. МЕМСТ 12739 Тоқыма маталар мен бұйымдар. Қажалуға төзімділігін айқындау әдісі.

14. МЕМСТ 13344 Су өткізбейтін матадан дайындалған тегістеу терісі. Технические условия.

15. МЕМСТ 19712 Тоқыма бұйымдар. Жүктемелер кезіндегі жыртылу сипаттамалары мен созылғыштығын айқындау әдістері, жыртылуы аз.

16. МЕМСТ 28073 Тігін бұйымдары. Жыртылу жүктемесін, жіп тігістерінің ұзаруын, жапсар тігістердегі мата жіптерінің жылжуын айқындау әдістері.

17. МЕМСТ 29122 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар.

5.7. ҚОЛДЫ ҚОРҒАЙТЫН БЫЛҒАРЫ БИЯЛАЙ, ЖЫЛЫ.

Модель атауы: қолды қорғайтын былғары биялай, жылы.
Арналуы: қолды өрескел және ауыр жұмыс кезінде механикалық әсерден қорғайтын.

5.7.1. ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР

Негізгі параметрлері мен сипаттамалары.

Қолды қорғайтын былғары жылы биялайға қойылатын жалпы техникалық талаптар сәйкестігі: Қолғап стандарттары: EN 420: 2003 стандарты. Биялай стандарт бойынша жіктемеге сәйкес дайындалады: МЕМСТ 12.4.252-2013 «Қолды жеке қорғау құралдары. Биялай. ЖТТ».

Қорғаныш қасиеттері бойынша биялайдың жіктелуі және белгіленуі - МЕМСТ 12.4.103-83 «Еңбек қауіпсіздігі стандартының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі / 1983 жылғы 17 желтоқсандағы МЕМСТ № 12.4.103-83».

1-кесте

Ерлер қолының типтік негізгі өлшемдеріне арналған өлшеу мәндері, мм

Қол өлшемі*	Қол айналымы	Ұзындығы	Қол өлшемі*	Қол айналымы	Ұзындығы
6	152	270	9	229	285
7	178	275	10	254	290
8	203	280	11	279	295
** Бұл мән – қол өлшемінің шартты өлшемі, ол дюймммен өлшенген қол айналымына сәйкес келеді (2.54).*					

Партияны дайындауда өлшемдердің пайыздық қатынасын тапсырыс беруші шартта белгілейді.

Эргономиялық талаптар.

Биялай стандарт бойынша эргономика талаптарына сәйкес болуы тиіс: МЕМСТ EN 340-2012 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар»

Биялайдың конструкциясы мен өндірісі биялайды арналған мақсатына сай қолданған кезде қажетті қорғаныш және пайдалану қасиеттерін қамтамасыз ететіндей болуы керек.

Биялай мен олар жасалған материал жұмысшылардың қолының терісіне зиянды әсер етпеуі керек.

Егер биялайдың конструкциясында тігістер қолданылса, онда материалдар мен тігістердің беріктігі биялайдың қасиеттеріне теріс әсер етпеуі керек.

Сигналдық бұйымдардың өндірісінде жарық қайтаратын материалдарды пайдалану керек, биялайдың сырт жақ бетінің 50%-дан астамы осындай материалдардан орындалуы тиіс.

Биялай саусақтарды оңай басқаруға мүмкіндік беретіндей болуы тиіс.

Саусақтардың қозғалғыштығы қимыл еркіндігінің деңгейімен сипатталады.

Қимыл еркіндігінің деңгейі 2-кестеге сәйкес бағаланады.

2-кесте

Қимыл еркіндігінің дәрежесі

Қимыл еркіндігінің дәрежесі	Сынау талаптарына сәйкес келетін өзектің ең аз диаметрі, мм
1	11
2	9,5
3	8
4	6,5
5	5

Сыртқы түрі.

ҚОЛДЫ ҚОРҒАЙТЫН БЫЛҒАРЫ БИЯЛАЙ, ЖЫЛЫ.

1,2 мм табиғи жұмсақ берік былғарыдан дайындалған төмен температурадан қорғайтын биялай. Жылытқыш - тоқылған төсеме жасанды тері. Матадан дайындалған күшейтілген манжеттер. Тығыз мақта матадан дайындалған кеңманжеталы биялайдың сырт жағы. Қолдың сырт жағында қол сүйектеріне қорғаныш және тігілген серпімді жолақ бар. Терінің сапасы мен жұмсақтығы жақсы құрғақ ұстауға және қолыңызға ыңғайлы отыруға, аязды температурада икемді болуға мүмкіндік беруі керек. Биялай саусақтарды оңай басқаруға

мүмкіндік беретіндей болуы тиіс. Алақан бөлігі – 1,2 мм табиғи жұмсақ, берік былғарыдан. Тігістер бос орындарсыз берік болуы керек.

Биялайдың алақан жағында астары болады, ал білекті күшейтілген ұзын манжетамен қорғалады. Алақан бөлігінің жабыны – табиғи былғарыдан, бас бармақ пен сұқ саусақтың бөлігі– толық аяқталған, табиғи былғарыдан. Алақанның сырт жағы – бүкпелі қол бөлігі тұсында былғары жолағы бар, тығыз мақта-матадан. Саусақтар сырт жағынан қолдың дистальды фалангасының жоғарғы жағынан білекке дейін табиғи терімен жабылған және саусақтардың сырт жағынан дистальды фалангаларды (3-ші) толық жауып тұрады. Ішкі жағы серпімді, манжеттер, қалыңдатқыштар алақан мен бас бармақтағы тігістерді, жылы ішкі тығыздағышты (100 гр/ м²) қорғайды. Алақан бөлігі мен бас бармақ қабы - сиыр терісінен (қалыңдығы: 1-1.2 мм). Білекті қорғайтын мақта-матадан дайындалған манжет. Манжеттердің матадан дайындалған сырт жағы терімен күшейтілген (артерияны қорғау). Сырт жағынан білегінде серпімді жолақ. Кенеп маталы манжеттер (краги): биіктігі 7 см * ұзындығы 14 см. Биялайдың ұзындығы 27 см. Жылытқыш биялайдың ішкі бөлігі – синтетикалық талшықтардан жасалған көлемді тоқыма емес маталар. ҚР СТ 3457-2019, құрамы: 65% полиолефин талшығы, 35% ақ түсті полиэфир талшығы. Талшықтардың диаметрі 2-ден 10 микронға дейін. Қосарлы тігістер. Алақан бөлігі – тұтас;

биялай түрі - былғары, қысқы.

Ішкі жағы серпімді, манжеттер, қалыңдатқыштар алақан мен бас бармақтағы тігістерді, артерияның, жылы ішкі тығыздағышты (100 гр/ м²) қорғайды.

Ұзындығы: 270 мм Манжет ұзындығы: 110 мм

Материал: сиыр терісі, қой жүні, акрил

5.7.2. ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Қолды қорғайтын былғары жылы биялай осы стандарттың талаптарына, бұйымға арналған техникалық құжаттамаға сәйкес, стандартты қабылдаған мемлекеттің аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық актілердің талаптары сақтала отырып дайындалады.

Металл бөлшектермен жұмыс істеу кезінде бұйымның жыртылуынан қорғайтын жоғары сапалы, қосарлы тігістер. Былғары кесінді қимадан және мақта-матадан дайындалған кесінді қималы (құрама) биялай арнайы қорғаныш киімдерін дайындаудың өнеркәсіптік технологиясының талаптарына сәйкес дайындалуы тиіс.

Биялайдың қасиеттері стандарт бойынша дайындалады: МЕМСТ 12.4.252 - 2013 «Қолды жеке қорғау құралдары. Биялай. ЖТТ»;

Биялай бөліктерінің түйіспе тігістері отқа төзімді жіптермен тігілуі керек. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар - МЕМСТ 29122-91 «Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар».

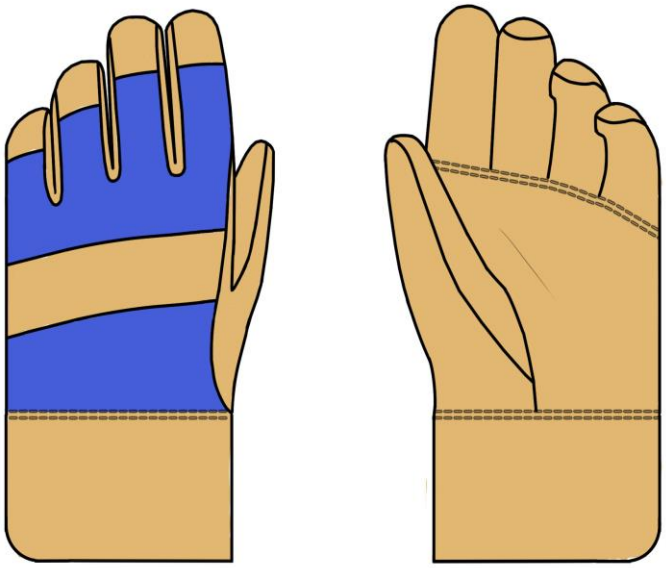

1-сурет.
Қолды қорғайтын жылы былғары биялай.

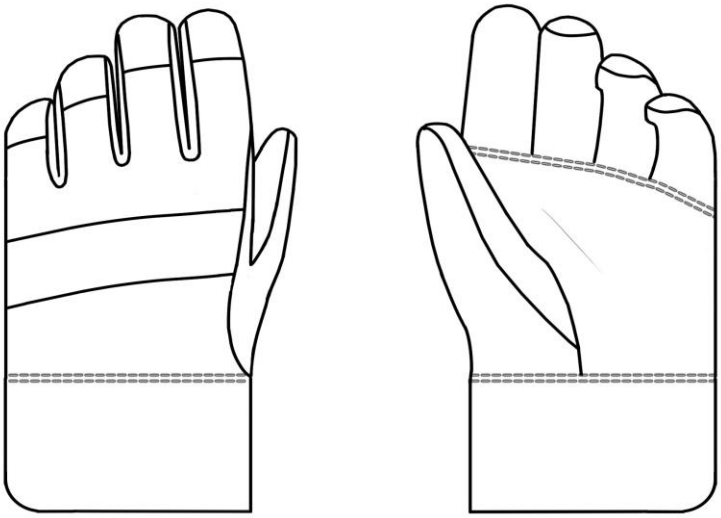

2-сурет Техникалық
эскиз.
Қолды қорғайтын жылы былғары биялай.

Эталон үлгісін өндіру үшін қолды қорғайтын былғары жылы биялайдың өлшеу мәндері.

Эталон үлгінің өлшемі: модельді әзірлеу кезінде негіз ретінде ерлер қолының типтік негізгі өлшемдері - 9 өлшем қабылданды.

3-кесте

Эталон үлгісін өндіру үшін өлшеу мәндері.

Топ және кіші топ	Өлшем атауы	Базалық өлшемді өлшеу мәні, см
4.1* бойынша (*МЕМСТ 12.4.252-2013 ЕҚСЖ «Қолды жеке қорғау құралдары. Биялай. ЖТТ»).*	Қажетті құрылымдық элементтердің болуы	Белгіленген тәртіппен бекітілген НҚ бойынша
	Негізгі сызықтық өлшемдері, см, кемінде:	
	жалпы ұзындығы	24,0 – 29,5
	басбармақ қабының бүгілу деңгейіндегі ені	12,5
	басбармақ қабының ұзындығы	7,0
	Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар	МЕМСТ 29122 бойынша

Биялайдың өлшемдерін олар арналған қолдың өлшемдеріне қарай айқындайды. 4-кестеде биялайдың алты негізгі өлшемі берілген.

4-кесте

Биялайдың негізгі өлшемдері (мм)

Биялайдың өлшемі	Қол өлшемі	Биялайдың минималды ұзындығы
6	6	270
7	7	275
8	8	280
9	9	285
10	10	290
11	11	295
Ескерту: Биялайдың нақты өлшемдерін дайындаушы материалдың ерекшеліктерін және болжамды мақсатын ескере отырып айқындайды.		

Шикізатқа, материалдарға және сатып алынған өнімдерге қойылатын талаптар.

Физика-механикалық көрсеткіштер.

№ р/н	Материалдардың атауы	Норма	Нормативтік-техникалық құжаттама (НТҚ)	Материалдардың арналуы
1.	Жоғары сапалы былғары А сорты, табиғи былғары 1,2 мм ақ түсті	+/- 5 %.	МЕМСТ 12.4.252-2013 ЕҚСЖ «Қолды жеке қорғау құралдары. Биялай. ЖТТ»; КО ТР 019/2011. КЕДЕН ОДАҒЫНЫҢ ТЕХНИКАЛЫҚ РЕГЛАМЕНТІ Жеке қорғаныш құралдарының қауіпсіздігі туралы МЕМСТ 29122-91 Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар; МЕМСТ 23948-80 Қабылдау ережелері; МЕМСТ 4103-82 Сапаны бақылау әдістері; МЕМСТ 10581-91 Таңбалау, тасымалдау, орау және сақтау МЕМСТ 6309-93 Мақта-мата және синтетикалық тігін жіптері. Техникалық шарттар.	Қолды қорғайтын былғары, жылы биялай **дайындау үшін** 11209-85 Арнайы киімге арналған мақта және аралас қорғаныш маталары. Техникалық шарттар. МЕМСТ 28554-90 Тоқыма мата. Жалпы техникалық талаптар (түзетілген)
2.	65% полиолефин талшығы, 35% ақ түсті полиэфир талшығы. Талшықтардың диаметрі 2-ден 10 микронға дейін. Диагональ м/м 100% тығыздығы 180-250 г/ш.м	+/- 5 %.		
3.	Арқаулы жіптер 44лх, кемінде 60 Н	+/- 5 %.		
4.	Тығыздығы кемінде: 220 г/м^2	+/- 5 %.		
5.	TDM: кесілуге төзімділік (h) 0,9 Деңгей – -B-5 Деңгей – C-10 Деңгей - D-15 өлшемі – 10/11	+/- 5 %.		

Ескертпе:
Астардың, жіптердің, фурнитураның түсі негізгі материалдың түсімен үйлесуі керек.
Механикалық әсерлерден қорғайтын биялай - көрсеткіштердің кем дегенде біреуі (қажалуға, кесілуге, жыртылуға, тесілуге төзімділік) бойынша 1 немесе одан жоғары пайдалану деңгейіне немесе кем дегенде TDM жабдығын пайдалану кезінде кесілуге төзімділік бөлігінде EN ISO 13997 сәйкес А пайдалану деңгейіне сәйкес келуі тиіс;
Ұзындығы бойынша негізгі бөліктері, егжей-тегжейі тапсырыс берушімен келісіледі.

Биялай мен пайдаланылған материалдардың мақсатына қарай сапа көрсеткіштеріне қойылатын талаптар және оларды айқындау әдістерінің сәйкестігі – МЕМСТ 12.4.183-91 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Қолды қорғайтын материалдар. Техникалық талаптар /1991 жылғы 27 маусымдағы МЕМСТ № 12.4.183-91».

5.7.3. ЖИЫНТЫҚТЫЛЫҒЫ.

1. Оң және сол қолдарға арналған, қолды қорғайтын былғары жылы биялай
2. Биялай өндіруші кәсіпорындарда жиынтықталады.

5.7.4. ТАҢБАЛАНУЫ. ҚАПТАЛУЫ.

Әрбір бұйымның затбелгісі болуы керек, ол бұйымның өзіне немесе алып тастау қиын болатын затбелгіге салынады.

Ақпарат кез келген бедерлеу тәсілімен (оның ішінде бедерлеу, жібекбаспа, нақыштау, құю, қалыптау) не тікелей бұйымның өзіне немесе бұйымға бекітілген алып тастау қиын болатын затбелгіге өшпейтін бояумен жазылуы тиіс.

Биялайдың қорғаныш қасиеттері бойынша таңбалану сәйкестігі: МЕМСТ 12.4.115-82 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар (N 1, 2 өзгерістерімен) / 1982 жылғы 28 маусымдағы МЕМСТ № 12.4.115-82» немесе пиктограммалар.

Әр биялайда мынадай мәліметтер нақты көрсетілуі тиіс:

а) дайындаушының немесе оның ресми өкілінің атауы, сауда маркасы немесе басқа да сәйкестендіргіштері;

б) бұйымның арналуы, коммерциялық атауы немесе тұтынушыға бұйымды нақты айқындауға мүмкіндік беретін код;

в) өлшемі;

г) қажет болған жағдайда жарамдылық мерзімі көрсетілуі тиіс;

д) егер өнім тиісті стандарттың талаптарына сәйкес келсе, пиктограмма.

Биялайдың қаптамасында мыналар болуы керек:

а) елін немесе оның ресми өкілін қоса алғанда, дайындаушының атауы және толық мекенжайы;

б) 3.1 бойынша деректер, б), в), г) атап көрсетілген;

в) биялай пайдаланушыны тек тәуекелдерден қорғайтын болса, "Тек минималды тәуекелдер үшін" деген жазу немесе осыған ұқсас сөздер;

г) биялайдың арналуын білдіретін пиктограммалар;

д) биялай қолдың бір бөлігін ғана қорғайтын болса, тиісті нұсқау.

Биялайға сақтау және күтім туралы нұсқаулар қоса берілуі керек.

Өндіруші ұсынған ақпарат.

Ақпарат биялаймен бірге жүруі керек және сұрау бойынша берілуі керек. Ақпарат мыналарды қамтуы тиіс:

а) елін немесе оның ресми өкілін қоса алғанда, дайындаушының атауы және толық мекенжайы;

б) бұйымның таңбалануы 3.1 сәйкес, б) атап көрсетілген;

в) тиісті стандартқа сілтеме (биялай ТШ бойынша жасала алады);

г) қол жетімді өлшемдер;

д) зиянды факторлардың сипаттамаларын көрсете отырып, қорғаныш қасиеттерін көрсететін пиктограмма. Әрі қарай қолға арналған ЖҚҚ жұмыс сипаттамаларының түсіндірмесі және тиісті стандарттарға сілтемелер болуы керек;

е) биялайдағы аллергия тудыруы мүмкін заттардың тізімі;

ж) қолдану жөніндегі нұсқаулық;

и) күтім (жуу немесе химиялық тазалау шарттары) және сақтау жөніндегі нұсқаулық;

к) тасымалдау және сақтау кезіндегі қаптама түрі;

л) сақтау нәтижесінде қорғаныш қасиеттері айтарлықтай төмендеген кездегі биялай мен қаптамадағы сақтау мерзімі.

Тұтынушыға арналған ақпарат бұйымның әрбір бірлігінде қаптамасында (ыдысында), затбелгісінде, жапсырмасында, құжаттарында, жадынамаларында (қосымша парақтарда, ақпараттық парақтарда) оқуға (танысуға) ыңғайлы орнында орналастырылады.

Таңбалануы түсінікті, оқуға оңай және қаптамасын шешпей-ақ тексеруге болатындай бұйымның (жапсырмасының) бетіне салынуы тиіс.

Қорғаныш қасиеттерін белгілеу - МЕМСТ 12.4.103-83 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі / 1983 жылғы 17 желтоқсандағы МЕМСТ № 12.4.103-83». МЕМСТ EN 340 бойынша қорғаныш қасиеттерін қорғау класын көрсете отырып белгілеуге жол беріледі.

Таңбалау мазмұнына қойылатын талаптар: МЕМСТ 10581-91 «Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау (N 1 өзгертумен, түзетумен) / 1991 жылғы 28 қазандағы МЕМСТ № 10581-91».

1. Биялайдың қорғаныш қасиеттерін әріптік белгілеу сәйкестігі: МЕМСТ 12.4.103-83 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі / 1983 жылғы 17 желтоқсандағы МЕМСТ № 12.4.103-83".

2. Биялайдың қорғаныш пиктограммасы мен қорғаныш класы бұйымның өзіне және алып тастау қиын болатын таңбалауға қолданылуы мүмкін.

Дайын бұйымдарды орау, тасымалдау және сақтау – МЕМСТ 10581-91 "Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау (N 1 өзгертумен, түзетумен) / 1991 жылғы 28 қазандағы МЕМСТ № 10581-91» (қолды қорғау құралдары бөлігінде).

Тапсырысшыға тапсырған кезде міндетті түрде тауарға мынадай таңбалауды ұсынуға тиіс:

- стандарттау жөніндегі қолданыстағы құжаттарға сәйкес салынған сәйкестік белгісі;

- өніммен бірге жүретін Заңға сәйкес сертификаттың немесе сәйкестік декларациясының көшірмелері». *(Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрінің 2021 жылғы 21 мамырдағы № 348-НК бұйрығымен бекітілген «Өнімді таңбалауға қойылатын талаптар» техникалық регламенті көзделген).*

– биялайдың сырт жағына бұйымның атауы, күтім таңбалары, қорғаныш қасиеттері мен өлшемі бойынша пиктограмма, стандарттың атауы, жасалған күні, дайындаушы кәсіпорынның атауы мен логотипі, мекенжайы көрсетілген бояу таңба қойылып, жапсырма тігіледі.

3-сурет.

Жеке қаптаманың болуы – міндетті. Қаптама сәйкестігі: МЕМСТ 10581-91 "Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау (N 1 өзгертумен, түзетумен) / 1991 жылғы 28 қазандағы МЕМСТ № 10581-91» (қолды қорғау құралдары бөлігінде).

Бұйымдардың орамасы тасымалдау және сақтау кезінде тауардың сақталуын қамтамасыз етуі тиіс. Әр қаптаманың алдыңғы жағында оралған бұйымдардың саны, түсі мен өлшемі көрсетілген орау жапсырмасы немесе орау парағы болуы тиіс.

5.7.5. ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Биялай бүкіл нормативтік пайдалану мерзімі ішінде адамды механикалық әсерлерден және қажалудан қорғанышты қамтамасыз етуі тиіс.

Пайдалану кезінде биялай жазатайым оқиғалардың себебі болмауы керек.

Биялай дайындауға арналған материалдардың мемлекеттік санитарлық қадағалау органдарынан қолдануға рұқсаты болуға тиіс. Қолданылатын маталар, жиынтықтаушы бұйымдар мен фурнитура ауа ортасына және адам терісіне тиген кезде гигиеналық нормалардан асатын мөлшерде улы заттар шығармауға тиіс.

Биялайды кәдеге жарату қоршаған ортаның жағдайына зиян тигізбеуі керек.

5.7.6. ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ТАЛАПТАР.

СТ РК ISO 14001-2016 «Экологиялық менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық».

Осы стандарт ұйым өз қызметінің экологиялық нәтижелерін жақсарту үшін қолдана алатын экологиялық менеджмент жүйесіне қойылатын талаптарды белгілейді. Бұл стандарт экология саласындағы жауапкершілігін жүйелі негізде басқаруға ұмтылатын ұйымның пайдалануына арналған.

5.7.7. БАҚЫЛАУ ӘДІСТЕРІ.

Бұйымдарды қабылдау – МЕМСТ 4103-82 «Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері (№1 өзгеріспен)»;

Дайын бұйымның сызықтық өлшемдерін бақылау құралдары: МЕМСТ 7502-98 «Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Техникалық шарттар».

5.7.8. ӨНДІРУШІНІҢ КЕПІЛДІГІ.

Тұтынушы тасымалдау, сақтау талаптары мен пайдалану жөніндегі нұсқауларды сақтаған кезде биялайға мынадай кепілдік мерзімі белгіленеді:

пайдалану – белгіленген тәртіппен бекітілген салалық нормаларға сәйкес;

сақтау - өндірушінің техникалық құжаттамасында белгіленген нормативтерге сәйкес.

5.7.9. НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР.

1. МЕМСТ 12.4.252-2013 ЕҚСЖ «Қолды жеке қорғау құралдары. Биялай. ЖТТ».
2. МЕМСТ 12.4.002 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды дірілден қорғау құралдары. Техникалық талаптар және сынақ әдістері.
3. МЕМСТ 12.4.103 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі.
4. МЕМСТ 12.4.115 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар.
5. МЕМСТ 12.4.141 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды жеке қорғау құралдары. Арнайы киім және оларды дайындауға арналған материалдар. Кесілуге төзімділігін айқындау әдістері.
6. МЕМСТ 12.4.167 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды қорғау құралдарына арналған полимерлі үлбір материалдар. Қажалуға төзімділігін айқындау әдісі.
7. МЕМСТ 12.4.183 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды қорғайтын материалдар. Техникалық талаптар және сынақ әдістері.
8. МЕМСТ 12.4.184 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы киімге, қолды қорғау құралдарына және аяқ киімнің үстіңгі жағына арналған маталар мен материалдар. Жандыруға төзімділігін айқындау әдістері.
9. МЕМСТ 7502 Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Технические условия.
10. МЕМСТ 8846 Тоқыма маталар мен бұйымдар. Сызықтық өлшемдерді, қисаюды, ілмек қатарлары мен ілмек бағандарының санын және ілмектегі жіптің ұзындығын айқындау әдістері.
11. МЕМСТ 11209 Арнайы киімге арналған мақта және аралас қорғаныш маталар. Технические условия.
12. МЕМСТ 12023 (ИСО 5084:1996) Текстиль материалдар және олардан жасалған бұйымдар. Қалыңдықты айқындау әдісі.
13. МЕМСТ 12739 Тоқыма маталар мен бұйымдар. Қажалуға төзімділігін айқындау әдісі.
14. МЕМСТ 13344 Су өткізбейтін матадан дайындалған тегістеу терісі. Технические условия.
15. МЕМСТ 19712 Тоқыма бұйымдар. Жүктемелер кезіндегі жыртылу сипаттамалары мен созылғыштығын айқындау әдістері, жыртылуы аз.
16. МЕМСТ 28073 Тігін бұйымдары. Жыртылу жүктемесін, жіп тігістерінің ұзаруын, жапсар тігістердегі мата жіптерінің жылжуын айқындау әдістері.

17. МЕМСТ 29122 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар.

5.8. ПВХ НҮКТЕЛІ ЖАБЫНЫ БАР ҚОЛДЫ ҚОРҒАЙТЫН МАҚТА-МАТА БИЯЛАЙ,

Модель атауы:п ПВХ нүктелі жабыны бар қолды қорғайтын мақта-мата биялай.
Арналуы: механикалық әсерден, арматурамен, әйнекпен кесуден қорғауға арналған.

5.8.1. ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР

Негізгі параметрлері мен сипаттамалары.

ПВХ, Мақта-матамен қапталған қолды қорғайтын жалпы техникалық талаптар. EN 420 сәйкес келуі керек. Биялай стандарт бойынша жіктемеге сәйкес дайындалады: МЕМСТ 12.4.252-2013 «Қолды жеке қорғау құралдары. Биялай. ЖТТ».

Қорғаныш қасиеттері бойынша биялайдың жіктелуі және белгіленуі - МЕМСТ 12.4.103.

1-кесте

Ерлер қолының типтік негізгі өлшемдеріне арналған өлшеу мәндері (мм)

Қол өлшемі*	Қол айналымы	Ұзындығы	Қол өлшемі*	Қол айналымы	Ұзындығы
6	152	258	9	229	270
7	178	262	10	254	274
8	203	266	11	279	278
* *Бұл мән – қол өлшемінің шартты өлшемі, ол дюймммен өлшенген қол айналымына сәйкес келеді (2.54).*					

Партияны дайындауда өлшемдердің пайыздық қатынасын тапсырыс беруші шартта белгілейді.

Эргономиялық талаптар.

ПВХ сіңдірілген, мақта-матадан дайындалған биялай стандарт бойынша эргономика талаптарына сәйкес болуы тиіс: МЕМСТ EN 340-2012 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар»

Биялайдың конструкциясы мен өндірісі биялайды арналған мақсатына сай қолданған кезде қажетті қорғаныш және пайдалану қасиеттерін қамтамасыз ететіндей болуы керек.
Биялай мен олар жасалған материал жұмысшылардың қолының терісіне зиянды әсер етпеуі керек.
Сигналдық бұйымдардың өндірісінде жарық қайтаратын материалдарды пайдалану керек, биялайдың сырт жақ бетінің 50%-дан астамы осындай материалдардан орындалуы тиіс.
Биялай саусақтарды оңай басқаруға мүмкіндік беретіндей болуы тиіс.
Саусақтардың қозғалғыштығы қимыл еркіндігінің деңгейімен сипатталады.
Қимыл еркіндігінің деңгейі 2-кестеге сәйкес бағаланады.

2-кесте

Қимыл еркіндігінің дәрежесі

Қимыл еркіндігінің дәрежесі	Сынау талаптарына сәйкес келетін өзектің ең аз диаметрі, мм
1	11
2	9,5
3	8
4	6,5
5	5

Сыртқы түрі.

ПВХ НҮКТЕЛІ ЖАБЫНЫ БАР ҚОЛДЫ ҚОРҒАЙТЫН МАҚТА-МАТА БИЯЛАЙ,

Қолды қорғайтын биялай, ПВХ жабынды, мақта-мата. Биялай ұзындығы – 270 мм Арналуы: механикалық әсерден, арматурамен, әйнекпен кесуден қорғауға арналған. 10 тігістің 2,5 см-ге жоғары тоқу тығыздығы (10-шы тоқу класы). Құрғақ және дымқыл беттермен жақсы ұстау үшін текстуралы латекс жабыны бар.

Тығыздығы жоғары тоқу қолды өндірістік ластанудан жақсы қорғанышты қамтамасыз етеді, нәзік жұмыстарды орындау үшін қолдың жоғары сезімталдығын сақтайды.

ПВХ жабыны бар тоқыма биялай, МЕМСТ 5007-2014, мата 5-жіп, 10-шы тоқу класы. Қасиеттері: КЩС, МБС; қолдың терлеуінің алдын алу. Бұйымды КО ТР 019/2011, МЕМСТ 12.4.252-2013 сәйкес сертификаттау.

5.8.2. ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

ПВХ сіңдірілген биялай осы стандарттың талаптарына, бұйымға арналған техникалық құжаттамаға сәйкес, стандартты қабылдаған мемлекеттің аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық актілердің талаптары сақтаЛА отырып дайындалады.

Биялайдың қасиеттері стандарт бойынша дайындалады: МЕМСТ 12.4.252 - 2013 «Қолды жеке қорғау құралдары. Биялай. ЖТТ».

Биялайдың кіреберіс тігістері берік жіптермен тігілуі керек. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар - МЕМСТ 29122.

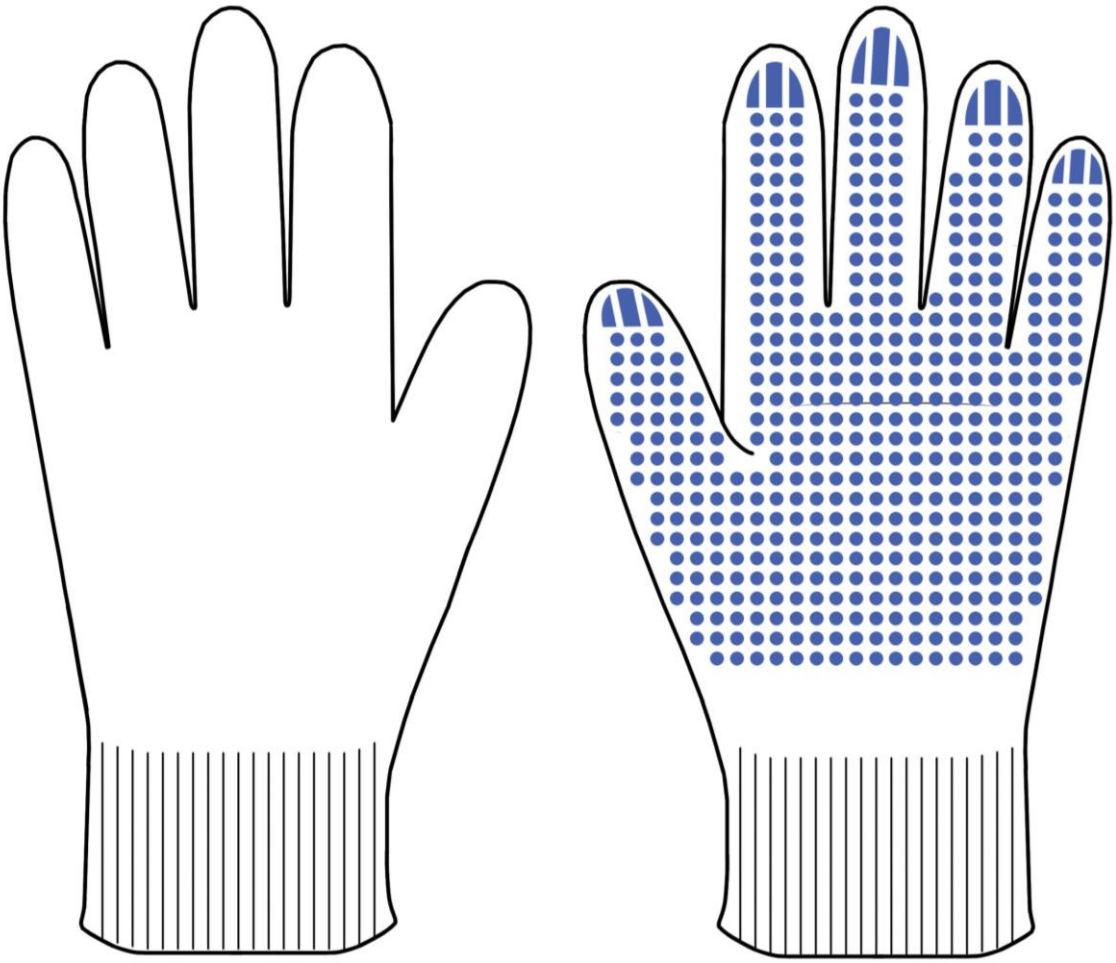

1-сурет.

Үлгі эталонын өндіру үшін ПВХ сіңдірілген биялайдың өлшеу мәндері.

Эталон үлгінің өлшемі: модельді әзірлеу кезінде негіз ретінде ерлер қолының типтік негізгі өлшемдері - 9 өлшем қабылданды.

3-кесте

Эталон үлгісін өндіру үшін өлшеу мәндері.
ПВХ сіңдірілген биялай

Қорғаныш тобы және кіші тобы	Сапа көрсеткіші	Норма
4.3* бойынша (*МЕМСТ 12.4.252-2013 ЕҚСЖ «Қолды жеке қорғау құралдары. Биялай. ЖТТ»).*	Сыртқы түрі	Белгіленген тәртіппен бекітілген НҚ бойынша
		Дайын бұйымдарда мыналарға жол берілмейді:
		толассыз тіліктер,
		жалпы ауданы 1,5 см-ден асатын жамаулар,
		жиекті торлап тігудің үзіктері,
		білезікқапта латекс жіптің үзігі
	Негізгі сызықтық өлшемдері, см, кемінде	
	ұзындығы	27,0
	ені	7,5
	басбармақ қабының ұзындығы	7,5
	Білезікқаптың созылуы, мм, кемінде	140
	Білезікқаптың қайтымсыз деформациясы,%, артық емес	6,0
	Қажалуға төзімділігі, айналым саны, кемінде	100
	Полимерлі нүктелік жабынның бөлінуіне кедергісі, циклдар саны, кемінде**	150
	Кесілуге төзімділік, Н/мм, кемінде	2,0
	Отқа төзімділігі, с	Үлгі жанбауы керек және жалыннан шығарылғаннан кейін де жанбауы керек
	Жануға төзімділік, с, кемінде	50

** Бұйымдардың барлық топтары мен кіші топтары үшін - 4.3 бойынша.*
*** Полимерлі нүктелі жабыны бар тоқыма биялай үшін.*

Биялайдың өлшемдерін олар арналған қолдың өлшемдеріне қарай айқындайды. 4-кестеде биялайдың алты негізгі өлшемі берілген.

4-кесте

Биялайдың негізгі өлшемдері (мм)

Биялайдың өлшемі	Қол өлшемі	Биялайдың минималды ұзындығы
6	6	258
7	7	262
8	8	266
9	9	270
10	10	274
11	11	278
Ескерту: Биялайдың нақты өлшемдерін дайындаушы материалдың ерекшеліктерін және болжамды мақсатын ескере отырып айқындайды.		

Шикізатқа, материалдарға және сатып алынған өнімдерге қойылатын талаптар.

Физика-механикалық көрсеткіштер.

№ р/н	Материалдардың атауы	Ауытқу нормасы	Нормативтік-техникалық құжаттама (НТҚ)	Материалдардың арналуы
1.	Үстіңгі бөлік материалы ПВХ сіңдірілген мақта-мақта 300	+/- 5%.	МЕМСТ EN 388-2019 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі Қолды жеке қорғау құралдары. Механикалық әсерден қорғайтын биялай. ТТ. Сынау әдістері, МЕМСТ 12.4.252-2013 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды жеке қорғау құралдары. Биялай. ЖТТ. Сынау әдісі. КО ТР 019/2011. КЕДЕН ОДАҒЫНЫҢ ТЕХНИКАЛЫҚ РЕГЛАМЕНТІ КО ТР 019/2011	ПВХ сіңдірілген мақта-мақта биялай дайындау үшін
2.	Тігінен тығыздық дюймге 10 класс (2,54 см), ілмектер саны - 10,0	+/- 5%.		
3.	Жыртылу кезіндегі беріктік, Н, 140 кем емес	+/- 5 %.		
4.	Білезікқаптың созылуы, мм, кемінде 140	+/- 5 %.		
5.	Білезікқаптың қайтымсыз деформациясы, 6,0 %-дан артық емес	+/- 5 %.		
6.	Қажалуға төзімділігі, айналым саны, кемінде - 100	+/- 5 %.		
7.	Кесілуге төзімділігі, Н/мм, кемінде - 2,0	+/- 5 %.		
8.	Отқа төзімділігі, с Үлгі жанбауы керек және жалыннан шығарылғаннан кейін де жанбауы керек	+/- 5 %.		

9.	Жандыруға төзімділік, с, кемінде -50	+/- 5 %.	Жеке қорғаныш құралдарының қауіпсіздігі туралы МЕМСТ 29122 - 91 Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар ; МЕМСТ 23948-80 Қабылдау ережелері; МЕМСТ 4103-82 Сапаны бақылау әдістері; МЕМСТ 10581-91 Таңбалау, тасымалдау, орау және сақтау	
10.	Қажалуға төзімділігі, жазықтық бойынша саны, циклдары, кемінде - 350	+/- 5 %.		
11.	Кесілуге төзімділік, индекс - 1.2	+/- 5 %.		
12.	Ылғалтартқыштығы, кемінде - 7,0 %	+/- 5 %.		
13.	Қаттылық, Н, артық емес - 1,0	+/- 5 %.		
14.	Ауа өткізгіштігі, дм /м , кемінде - 200,0	+/- 5 %.		
15.	Жұлынуға төзімділік, Н-10	+/- 5 %.		
16.	Кесілуге төзімділігі, Н-20	+/- 5 %.		
17.	Биялайдың ені - 7,5	+/- 5 %.		
18.	Биялайдың ұзындығы - 270	+/- 5 %.		
19.	Басбармақ қабының ұзындығы - 7,5	+/- 5 %.		

Ескертпе:
Беттік тығыздығы бойынша, шикізат құрамы бойынша рұқсат етілген ауытқулар ±5%
Астардың, жіптердің, фурнитураның түсі негізгі материалдың түсімен үйлесуі керек.
Сыртқы түрі

1. *Белгіленген тәртіппен бекітілген НҚ бойынша*

Дайын бұйымдарда мыналарға жол берілмейді:
1. Толассыз жыртылуы.
2. Жалпы ауданы 1,5 см-ден асатын қадалар.
Негізгі бөліктердің ұзындығы, өлшемі және егжей-тегжейі тапсырыс берушімен келісіледі.

Биялай мен пайдаланылған материалдар сапа көрсеткіштеріне қойылатын талаптарға сәйкес болуы тиіс. Оларды айқындау әдістері: МЕМСТ 12.4.183 -91 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Қолды қорғайтын материалдар. Техникалық талаптар /1991 жылғы 27 маусымдағы МЕМСТ № 12.4.183-91».

5.8.3. ЖИЫНТЫҚТЫЛЫҒЫ.

1. ПВХ сіңдірілген биялай: оң және сол қолға арналған.
2. Биялай өндіруші кәсіпорындарда жиынтықталады.

5.8.4. ТАҢБАЛАНУЫ. ҚАПТАЛУЫ.

Әрбір бұйымның затбелгісі болуы керек, ол бұйымның өзіне немесе алып тастау қиын болатын затбелгіге салынады.

Ақпарат кез келген бедерлеу тәсілімен (оның ішінде бедерлеу, жібекбаспа, нақыштау, құю, қалыптау) не тікелей бұйымның өзіне немесе бұйымға бекітілген алып тастау қиын болатын затбелгіге өшпейтін бояумен жазылуы тиіс.

Биялай МЕМСТ 12.4.115 немесе пиктограммаға сәйкес қорғаныш қасиеттері бойынша таңбалануы тиіс.

Әр биялайда мынадай мәліметтер нақты көрсетілуі тиіс:

а) дайындаушының немесе оның ресми өкілінің атауы, сауда маркасы немесе басқа да сәйкестендіргіштері;

б) бұйымның арналуы, коммерциялық атауы немесе тұтынушыға бұйымды нақты айқындауға мүмкіндік беретін код;

в) өлшемі;

г) қажет болған жағдайда жарамдылық мерзімі көрсетілуі тиіс;

д) егер өнім тиісті стандарттың талаптарына сәйкес келсе, пиктограмма.

Биялайдың қаптамасында мыналар болуы керек:

а) елін немесе оның ресми өкілін қоса алғанда, дайындаушының атауы және толық мекенжайы;

б) 3.1 бойынша деректер, б), в), г) атап көрсетілген;

в) биялай пайдаланушыны тек тәуекелдерден қорғайтын болса, "Тек минималды тәуекелдер үшін" деген жазу немесе осыған ұқсас сөздер;

г) биялайдың арналуын білдіретін пиктограммалар;

д) биялай қолдың бір бөлігін ғана қорғайтын болса, тиісті нұсқау.

Биялайға сақтау және күтім туралы нұсқаулар қоса берілуі керек.

Өндіруші ұсынған ақпарат.

Ақпарат биялаймен бірге жүруі керек және сұрау бойынша берілуі керек. Ақпарат мыналарды қамтуы тиіс:

а) елін немесе оның ресми өкілін қоса алғанда, дайындаушының атауы және толық мекенжайы;

б) бұйымның таңбалануы 3.1 сәйкес, б) атап көрсетілген;

в) тиісті стандартқа сілтеме (биялай ТШ бойынша жасала алады);

г) қол жетімді өлшемдер;

д) зиянды факторлардың сипаттамаларын көрсете отырып, қорғаныш қасиеттерін көрсететін пиктограмма. Әрі қарай қолға арналған ЖҚҚ жұмыс сипаттамаларының түсіндірмесі және тиісті стандарттарға сілтемелер болуы керек;

е) биялайдағы аллергия тудыруы мүмкін заттардың тізімі;

ж) қолдану жөніндегі нұсқаулық;

и) күтім (жуу немесе химиялық тазалау шарттары) және сақтау жөніндегі нұсқаулық;

к) тасымалдау және сақтау кезіндегі қаптама түрі;

л) сақтау нәтижесінде қорғаныш қасиеттері айтарлықтай төмендеген кездегі биялай мен қаптамадағы сақтау мерзімі.

Тұтынушыға арналған ақпарат бұйымның әрбір бірлігінде қаптамасында (ыдысында), затбелгісінде, жапсырмасында, құжаттарында, жадынамаларында (қосымша парақтарда, ақпараттық парақтарда) оқуға (танысуға) ыңғайлы орнында орналастырылады.

Таңбалануы түсінікті, оқуға оңай және қаптамасын шешпей-ақ тексеруге болатындай бұйымның (жапсырмасының) бетіне салынуы тиіс.

Қорғаныш қасиеттерін белгілеу - МЕМСТ 12.4.103-83 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі / 1983 жылғы 17 желтоқсандағы МЕМСТ № 12.4.103-83».

МЕМСТ EN 340 бойынша қорғаныш қасиеттерін қорғау класын көрсете отырып белгілеуге жол беріледі.

Таңбалау мазмұнына қойылатын талаптар МЕМСТ 10581-91 стандартында белгіленген.

1. Биялайдың қорғаныш қасиеттерін әріптік белгілеу сәйкестігі - МЕМСТ 12.4.103.

2. Биялайдың қорғаныш пиктограммасы мен қорғаныш класы бұйымның өзіне және алып тастау қиын болатын таңбалауға қолданылуы керек.

4. Дайын бұйымдарды орау, тасымалдау және сақтау – МЕМСТ 10581 (арнайы киім бөлігінде).

Тапсырысшыға тапсырған кезде міндетті түрде тауарға мынадай таңбалауды ұсынуға тиіс:

- стандарттау жөніндегі қолданыстағы құжаттарға сәйкес салынған сәйкестік белгісі;
- өніммен бірге жүретін Заңға сәйкес сертификаттың немесе сәйкестік декларациясының көшірмелері». *(Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрінің 2021 жылғы 21 мамырдағы № 348-НК бұйрығымен бекітілген «Өнімді таңбалауға қойылатын талаптар» техникалық регламенті көзделген).*

– биялайдың сырт жағына бұйымның атауы, артикулын, дайындаушы кәсіпорынның атауы мен логотипі, мекенжайын, күтім мен өлшемі бойынша таңбалар, стандарттың атауы, жасалған күні, ТББ белгісі көрсетілген бояу таңба қойылып, жапсырма тігіледі.

2-сурет.

Жеке қаптаманың болуы – міндетті. Қаптама сәйкестігі: МЕМСТ 10581 (қолды қорғау құралдары бөлігінде).

Бұйымдардың орамасы тасымалдау және сақтау кезінде тауардың сақталуын қамтамасыз етуі тиіс. Әр қаптаманың алдыңғы жағында оралған бұйымдардың саны, түсі мен өлшемі көрсетілген орау жапсырмасы немесе орау парағы болуы тиіс.

5.8.5. ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Биялай бүкіл нормативтік пайдалану мерзімі ішінде адамды механикалық әсерлерден және қажалудан қорғанышты қамтамасыз етуі тиіс.

Пайдалану кезінде биялай жазатайым оқиғалардың себебі болмауы керек.

биялай дайындауға арналған материалдардың мемлекеттік санитарлық қадағалау органдарынан қолдануға рұқсаты болуға тиіс. Қолданылатын маталар, жиынтықтаушы бұйымдар мен фурнитура ауа ортасына және адам терісіне тиген кезде гигиеналық нормалардан асатын мөлшерде улы заттар шығармауға тиіс.

биялайды кәдеге жарату қоршаған ортаның жағдайына зиян тигізбеуі керек.

5.8.6. ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ТАЛАПТАР.

СТ РК ISO 14001-2016 «Экологиялық менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық».

Осы стандарт ұйым өз қызметінің экологиялық нәтижелерін жақсарту үшін қолдана алатын экологиялық менеджмент жүйесіне қойылатын талаптарды белгілейді. Бұл стандарт экология саласындағы жауапкершілігін жүйелі негізде басқаруға ұмтылатын ұйымның пайдалануына арналған.

5.8.7. БАҚЫЛАУ ӘДІСТЕРІ.

Бұйымдарды қабылдау – МЕМСТ 4103-82 «Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері (№1 өзгеріспен)»;

Дайын бұйымның сызықтық өлшемдерін бақылау құралдары: МЕМСТ 7502-98 «Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Техникалық шарттар».

5.8.8. ӨНДІРУШІНІҢ КЕПІЛДІГІ.

Тұтынушы тасымалдау, сақтау талаптары мен пайдалану жөніндегі нұсқауларды сақтаған кезде биялайға мынадай кепілдік мерзімі белгіленеді:

пайдалану – белгіленген тәртіппен бекітілген салалық нормаларға сәйкес;

сақтау - өндірушінің техникалық құжаттамасында белгіленген нормативтерге сәйкес.

5.8.9. НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР.

1. МЕМСТ 12.4.252-2013 ЕҚСЖ «Қолды жеке қорғау құралдары. Биялай. ЖТТ».
2. МЕМСТ 5007-2014 Биялай тоқыма бұйымдар. Жалпы техникалық шарттар.
3. МЕМСТ 12.4.002 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды дірілден қорғау құралдары. Техникалық талаптар және сынақ әдістері.
4. МЕМСТ 12.4.103 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі.
5. МЕМСТ 12.4.115 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар.
6. МЕМСТ 12.4.141 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды жеке қорғау құралдары. Арнайы киім және оларды дайындауға арналған материалдар. Кесілуге төзімділігін айқындау әдістері.
7. МЕМСТ 12.4.167 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды қорғау құралдарына арналған полимерлі үлбір материалдар. Қажалуға төзімділігін айқындау әдісі.
8. МЕМСТ 12.4.183 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды қорғайтын материалдар. Техникалық талаптар және сынақ әдістері.

9. МЕМСТ 12.4.184 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы киімге, қолды қорғау құралдарына және аяқ киімнің үстіңгі жағына арналған маталар мен материалдар. Жандыруға төзімділігін айқындау әдістері.

10. МЕМСТ 7502 Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Технические условия.

11. МЕМСТ 8846 Тоқыма маталар мен бұйымдар. Сызықтық өлшемдерді, қисаюды, ілмек қатарлары мен ілмек бағандарының санын және ілмектегі жіптің ұзындығын айқындау әдістері.

12. МЕМСТ 11209 Арнайы киімге арналған мақта және аралас қорғаныш маталар. Технические условия.

13. МЕМСТ 12023 (ИСО 5084:1996) Текстиль материалдар және олардан жасалған бұйымдар. Қалыңдықты айқындау әдісі.

14. МЕМСТ 12739 Тоқыма маталар мен бұйымдар. Қажалуға төзімділігін айқындау әдісі.

15. МЕМСТ 13344 Су өткізбейтін матадан дайындалған тегістеу терісі. Технические условия.

16. МЕМСТ 19712 Тоқыма бұйымдар. Жүктемелер кезіндегі жыртылу сипаттамалары мен созылғыштығын айқындау әдістері, жыртылуы аз.

17. МЕМСТ 28073 Тігін бұйымдары. Жыртылу жүктемесін, жіп тігістерінің ұзаруын, жапсар тігістердегі мата жіптерінің жылжуын айқындау әдістері.

18. МЕМСТ 29122 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар.

5.9. ҚОЛДЫ МЕХАНИКАЛЫҚ ӘСЕРЛЕРДЕН ҚОРҒАЙТЫН БИЯЛАЙ, НИТРИЛ БУТАДИЕН ЖАБЫНДЫ МАҚТАДАН ТІГІЛГЕН, ТЕХНИКАЛЫҚ, МАЙҒА ЖӘНЕ БЕНЗИНГЕ ТӨЗІМДІ, ЖЫЛЫ ЕМЕС

Модель атауы: қолды механикалық әсерлерден қорғайтын биялай, нитрил бутадиен жабынды мақтадан дайындалған техникалық, майға және бензинге төзімді, жылы емес.

Арналуы: қолды механикалық әсерлерден қорғайтын биялай, нитрил бутадиен жабынды, мақтадан жасалған техникалық, майға, бензинге төзімді, жылы емес, үйкелістен, майлардан, мұнай өнімдерінен, сондай-ақ қышқылдармен және сілтілермен қысқа мерзімді жанасудан қорғайды. Қолды механикалық әсерлерден қорғайтын биялай, нитрил бутадиен жабынды, мақтадан жасалған техникалық, майға және бензинге төзімді, жылы емес, (үлбір және текстиль негізінде) мыналардан қорғайды:

Тоқыма биялай мыналардан қорғанышты қамтамасыз етуі керек:
- механикалық әсерлерден:
- қажалу;
- кесілуден;
- жоғары температуралардан;
- электр доғасының термиялық қауіптерінен.

5.9.1. ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР

Негізгі параметрлері мен сипаттамалары.

Қолды механикалық әсерлерден қорғайтын, нитрилмен бутадиен жабыны бар мақтадан жасалған техникалық, майға және бензинге төзімді, жылы емес биялайға қойылатын жалпы техникалық талаптар Биялай стандарттары: EN 420: 2003 стандартына сәйкес келуі керек. Биялай стандарт бойынша жіктемеге сәйкес дайындалады: МЕМСТ 12.4.252-2013 «Қолды жеке қорғау құралдары. Биялай. ЖТТ».

Қорғаныш қасиеттері бойынша биялайдың жіктелуі және белгіленуі - МЕМСТ 12.4.103-83 «Еңбек қауіпсіздігі стандартының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі / 1983 жылғы 17 желтоқсандағы МЕМСТ № 12.4.103-83».

1-кесте

Ерлер қолының типтік негізгі өлшемдеріне арналған өлшеу мәндері, мм

Қол өлшемі*	Қол айналымы	Ұзындығы	Қол өлшемі*	Қол айналымы	Ұзындығы
6	152	160	9	229	296
7	178	171	10	254	300
8	203	182	11	279	304
* *Бұл мән – қол өлшемінің шартты өлшемі, ол дюймммен өлшенген қол айналымына сәйкес келеді (2.54).*					

Партияны дайындауда өлшемдердің пайыздық қатынасын тапсырыс беруші шартта белгілейді.

Эргономиялық талаптар.

Биялай стандарт бойынша эргономика талаптарына сәйкес болуы тиіс: МЕМСТ EN 340-2012 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар»

Биялайдың конструкциясы мен өндірісі биялайды арналған мақсатына сай қолданған кезде қажетті қорғаныш және пайдалану қасиеттерін қамтамасыз ететіндей болуы керек.

Биялай мен олар жасалған материал жұмысшылардың қолының терісіне зиянды әсер етпеуі керек.

Сигналдық бұйымдардың өндірісінде жарық қайтаратын материалдарды пайдалану керек, биялайдың сырт жақ бетінің 50%-дан астамы осындай материалдардан орындалуы тиіс.

Биялай саусақтарды оңай басқаруға мүмкіндік беретіндей болуы тиіс.

Саусақтардың қозғалғыштығы қимыл еркіндігінің деңгейімен сипатталады.

Қимыл еркіндігінің деңгейі 2-кестеде келтірілген.

2-кесте

Қимыл еркіндігінің дәрежесі

Қимыл еркіндігінің дәрежесі	Сынау талаптарына сәйкес келетін өзектің ең аз диаметрі, мм
1	11
2	9,5
3	8
4	6,5

5	5

Сыртқы түрі.

ҚОЛДЫ МЕХАНИКАЛЫҚ ӘСЕРЛЕРДЕН ҚОРҒАЙТЫН БИЯЛАЙ, НИТРИЛ БУТАДИЕН ЖАБЫНДЫ МАҚТАДАН ТІГІЛГЕН, ТЕХНИКАЛЫҚ, МАЙҒА ЖӘНЕ БЕНЗИНГЕ ТӨЗІМДІ, ЖЫЛЫ ЕМЕС

Нитрилмен қапталған биялай жоғары қажалуға, жыртылуға, жоғары қорғаныш деңгейіне ие болуы керек. Механикалық жұмыстарда, майлармен, мұнай өнімдерімен жұмыс істегенде жақсы қорғалған. Жақсы ұстайды, толық өлшемді, қолға киген кезде бос.

Толық нитрилмен қапталған 100% мақта негізі, кеңманжеталы биялай манжеті, герметикалық. Жоғары қажалуға және жыртылуға төзімділігі, тесілуге және кесілуге төзімділігі. МБС, КШС (50%), ВО, мұнай мен мұнай өнімдерінен қорғау, бактерияға қарсы өңдеу. Температура режимі: -15 °С-тан +65 °С-қа дейін.

Түсі: көк. Өлшемі: 9, 10, 11. Ұзындығы: 240 – 270 мм.

Бұйымды сәйкестігіне сертификаттау: КО ТР 019/2011, МЕМСТ 12.4.252-2013, EN 388, 4 420.)

МЕМСТ 12.4.252-2013 *Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Қолды жеке қорғау құралдары. Биялай. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері (Түзетілген).*

басбармақ қабының ұзындығы - 7,0

бас бармақтың бүгілу деңгейіндегі ені - 9,0

Биялайдың ұзындығы - 240-270 (мм).

5.9.2. ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Қолды механикалық әсерлерден қорғайтын, нитрил бутадиен жабынды, мақтадан дайындалған, техникалық, майға-бензинге төзімді жылы емес биялай осы стандарттың талаптарына, бұйымға арналған техникалық құжаттамаға сәйкес, стандартты қабылдаған мемлекеттің аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық актілердің талаптары сақтала отырып дайындалады.

Биялайдың қасиеттері стандарт бойынша дайындалады: МЕМСТ 12.4.252 - 2013 «Қолды жеке қорғау құралдары. Биялай. ЖТТ».

Биялай бөліктерінің түйіспе тігістері отқа төзімді жіптермен тігілуі керек. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар - МЕМСТ 29122-91 «Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар».

Тұтастай алғанжа бұйымдарда айқындалатын биялай сапасының жоғарыда көрсетілген көрсеткіштерінен басқа, олар жасалған материалдардың негізгі қорғаныш қасиеттерін сипаттайтын сапа көрсеткіштері белгіленуі тиіс. Биялай мен пайдаланылған материалдардың мақсатына қарай сапа көрсеткіштеріне қойылатын талаптар және оларды айқындау әдістерінің сәйкестігі – МЕМСТ 12.4.183-91 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Қолды қорғайтын материалдар. Техникалық талаптар /1991 жылғы 27 маусымдағы МЕМСТ № 12.4.183-91».

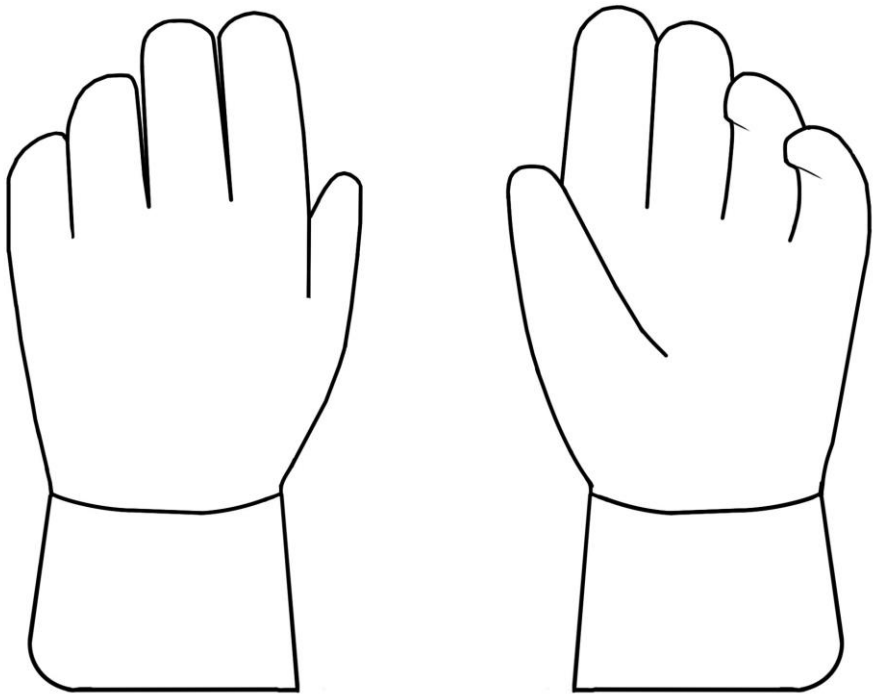

1-сурет.

Техникалық эскиз.

2 ... т.

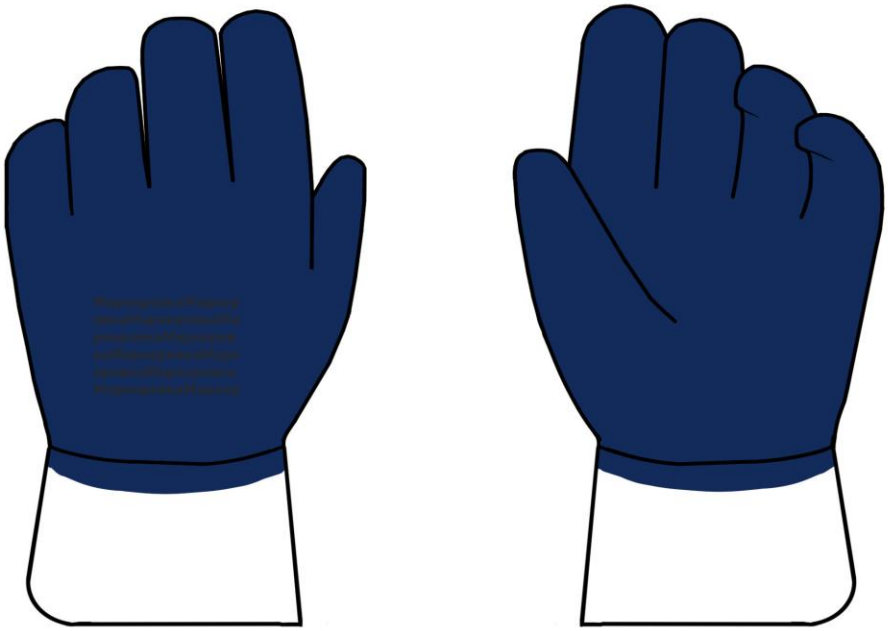

Эталон үлгісін өндіру үшін нитрил бутадиен жабыны бар мақтадан жасалған техникалық, майға және бензинге төзімді, қолды механикалық әсерлерден қорғайтын жылы емес биялайдың өлшеу мәндері.

Эталон үлгінің өлшемі: модельді әзірлеу кезінде негіз ретінде ерлер қолының типтік негізгі өлшемдері - 9 өлшем қабылданды.

Эталон үлгісін өндіру үшін нитрил бутадиен жабыны бар мақтадан жасалған техникалық, майға және бензинге төзімді, қолды механикалық әсерлерден қорғайтын жылы емес биялайдың өлшеу мәндері.

Биялайдың өлшемдерін олар арналған қолдың өлшемдеріне қарай айқындайды. 4-кестеде биялайдың алты негізгі өлшемі берілген.

3-кесте

Биялайдың негізгі өлшемдері (мм)

Биялайдың өлшемі	Қол өлшемі	Биялайдың минималды ұзындығы
6	6	254
7	7	258
8	8	262
9	9	266
10	10	270
11	11	274
Ескерту: Биялайдың нақты өлшемдерін дайындаушы материалдың ерекшеліктерін және болжамды мақсатын ескере отырып айқындайды.		

Шикізатқа, материалдарға және сатып алынған өнімдерге қойылатын талаптар.

Физика-механикалық көрсеткіштер.

№ р/н	Материалдардың атауы	Ауытқу нормасы	Нормативтік-техникалық құжаттама (НТҚ)	Материалдардың арналуы
1.	Полимер жабынды биялай: табиғи каучук, К 50% Щ 50%, ПВХ **.** Жылылағыш ендірмелермен қолданылады-Материал: жүн - 75%, полиэфир талшығы - 25 %. Тоқу тығыздығы: ілмектер/2,54 см . - 10 Ілмек	+/- 5%.	МЕМСТ 12.4.252-2013 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. ҚОЛДЫ ЖЕКЕ ҚОРҒАУ ҚҰРАЛДАРЫ. БИЯЛАЙ. ЖТТ. Сынау әдістері, КО ТР 019/2011. КЕДЕН ОДАҒЫНЫҢ	Қолды механикалық әсерлерден қорғайтын биялай, нитрил бутадиен жабынды мақтадан дайындалған техникалық, майға және бензинге төзімді,

2.	Қажалуға төзімділігі - 4 (8000 цикл)	+/- 5%.	ТЕХНИКАЛЫҚ РЕГЛАМЕНТІ КО ТР 019/2011 Жеке қорғаныш құралдарының қауіпсіздігі туралы МЕМСТ 23948-80 Қабылдау ережелері; МЕМСТ 4103-82 Сапаны бақылау әдістері; МЕМСТ 10581-91 Таңбалау, тасымалдау, орау және сақтау EN420: 2003 (жалпы қауіпсіздік шарттары), EN388: 2019 (3,1,2,1). EN511:2012 (1,1,1) EN 374-1, EN374-5.	жылы емес биялай дайындау үшін.
4.	Кесілуге төзімділігі - 2 (көрсеткіш 10)	+/- 5 %.		
5.	Жұлынуға төзімділігі - 2 (50 Ньютон)			
6.	Тесілуге төзімділік - 1(20 Ньютон)			
7.	Конвективті суыққа төзімділік - 1			
8.	Төмен температураларға төзімділік - 1			
9.	Су өткізгіштігі: биялай су өткізбейтін болуы керек.	+/- 5 %.		
10.	Қышқыл және сілті өткізгіштігі, РН бірлігі, 1,0 аспайды	+/- 5 %.		
7.	Қышқыл және сілті өткізгіштігі, РН бірлігі, 1,0 аспайды	+/- 5 %.		
11.	Температура режимі: -15 °С-тан +65 °С-қа дейін.	+/- 5 %.		
Ескертпе: *Беттік тығыздығы бойынша, шикізат құрамы бойынша рұқсат етілген ауытқулар ±5%* *Астардың, жіптердің, фурнитураның түсі негізгі материалдың түсімен үйлесуі керек.* *Сыртқы түрі* *Негізгі бөліктердің ұзындығы, өлшемі және егжей-тегжейі тапсырыс берушімен келісіледі.*				

Биялай мен пайдаланылған материалдар сапа көрсеткіштеріне қойылатын талаптарға сәйкес болуы тиіс. Оларды айқындау әдістері: МЕМСТ 12.4.183 -91 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Қолды қорғайтын материалдар. Техникалық талаптар /1991 жылғы 27 маусымдағы МЕМСТ № 12.4.183-91».

5.9.3. ЖИЫНТЫҚТЫЛЫҒЫ.

1. Қолды механикалық әсерлерден қорғайтын биялай, нитрил бутадиен жабынды, мақтадан жасалған техникалық, майға және бензинге төзімді, жылы емес,оң және сол қолға арналған

2. Биялай өндіруші кәсіпорындарда жиынтықталады.

5.9.4. ТАҢБАЛАНУЫ. ҚАПТАЛУЫ.

Әрбір бұйымның затбелгісі болуы керек, ол бұйымның өзіне немесе алып тастау қиын болатын затбелгіге салынады.

Ақпарат кез келген бедерлеу тәсілімен (оның ішінде бедерлеу, жібекбаспа, нақыштау, құю, қалыптау) не тікелей бұйымның өзіне немесе бұйымға бекітілген алып тастау қиын болатын затбелгіге өшпейтін бояумен жазылуы тиіс.

Биялайдың қорғаныш қасиеттері бойынша таңбалану сәйкестігі: МЕМСТ 12.4.115-82 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар (N 1, 2 өзгерістерімен) / 1982 жылғы 28 маусымдағы МЕМСТ № 12.4.115-82» немесе пиктограммалар.

Әр биялайда мынадай мәліметтер нақты көрсетілуі тиіс:

а) дайындаушының немесе оның ресми өкілінің атауы, сауда маркасы немесе басқа да сәйкестендіргіштері;

б) бұйымның арналуы, коммерциялық атауы немесе тұтынушыға бұйымды нақты айқындауға мүмкіндік беретін код;

в) өлшемі;

г) қажет болған жағдайда жарамдылық мерзімі көрсетілуі тиіс;

д) егер өнім тиісті стандарттың талаптарына сәйкес келсе, пиктограмма.

Биялайдың қаптамасында мыналар болуы керек:

а) елін немесе оның ресми өкілін қоса алғанда, дайындаушының атауы және толық мекенжайы;

б) 3.1 бойынша деректер, б), в), г) атап көрсетілген;

в) биялай пайдаланушыны тек тәуекелдерден қорғайтын болса, "Тек минималды тәуекелдер үшін" деген жазу немесе осыған ұқсас сөздер;

г) биялайдың арналуын білдіретін пиктограммалар;

д) биялай қолдың бір бөлігін ғана қорғайтын болса, тиісті нұсқау.

Биялайға сақтау және күтім туралы нұсқаулар қоса берілуі керек.

Өндіруші ұсынған ақпарат.

Ақпарат биялаймен бірге жүруі керек және сұрау бойынша берілуі керек. Ақпарат мыналарды қамтуы тиіс:

а) елін немесе оның ресми өкілін қоса алғанда, дайындаушының атауы және толық мекенжайы;

б) бұйымның таңбалануы 3.1 сәйкес, б) атап көрсетілген;

в) тиісті стандартқа сілтеме (биялай ТШ бойынша жасала алады);

г) қол жетімді өлшемдер;

д) зиянды факторлардың сипаттамаларын көрсете отырып, қорғаныш қасиеттерін көрсететін пиктограмма. Әрі қарай қолға арналған ЖҚҚ жұмыс сипаттамаларының түсіндірмесі және тиісті стандарттарға сілтемелер болуы керек;

е) биялайдағы аллергия тудыруы мүмкін заттардың тізімі;

ж) қолдану жөніндегі нұсқаулық;

и) күтім (жуу немесе химиялық тазалау шарттары) және сақтау жөніндегі нұсқаулық;

к) тасымалдау және сақтау кезіндегі қаптама түрі;

л) сақтау нәтижесінде қорғаныш қасиеттері айтарлықтай төмендеген кездегі биялай мен қаптамадағы сақтау мерзімі.

Тұтынушыға арналған ақпарат бұйымның әрбір бірлігінде қаптамасында (ыдысында), затбелгісінде, жапсырмасында, құжаттарында, жадынамаларында (қосымша парақтарда, ақпараттық парақтарда) оқуға (танысуға) ыңғайлы орнында орналастырылады.

Таңбалануы түсінікті, оқуға оңай және қаптамасын шешпей-ақ тексеруге болатындай бұйымның (жапсырмасының) бетіне салынуы тиіс.

Қорғаныш қасиеттерін белгілеу - МЕМСТ 12.4.103-83 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі / 1983 жылғы 17 желтоқсандағы МЕМСТ № 12.4.103-83".

Қорғаныш қасиеттерін стандарт бойынша белгілеуге рұқсат етіледі:МЕМСТ EN 340-2012 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар (түзетулермен) / 2012 жылғы 29 қарашадағы МЕМСТ № EN 340-2012» қорғаныш класын көрсете отырып.

Таңбалау мазмұнына қойылатын талаптар: МЕМСТ 10581-91 «Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау (N 1 өзгертумен, түзетумен) / 1991 жылғы 28 қазандағы МЕМСТ № 10581-91».

Биялайдың қорғаныш қасиеттерін әріптік белгілеу сәйкестігі: МЕМСТ 12.4.103-83 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі / 1983 жылғы 17 желтоқсандағы МЕМСТ № 12.4.103-83".

Тәуекелдерден қорғауды көрсететін пиктограмма.

Биялайдың қорғаныш пиктограммасы мен қорғаныш класы бұйымның өзіне және алып тастау қиын болатын таңбалауға қолданылуы мүмкін.

Дайын бұйымдарды орау, тасымалдау және сақтау – МЕМСТ 10581-91 "Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау (N 1 өзгертумен, түзетумен) / 1991 жылғы 28 қазандағы МЕМСТ № 10581-91» (қолды қорғау құралдары бөлігінде).

Тапсырысшыға тапсырған кезде міндетті түрде тауарға мынадай таңбалауды ұсынуға тиіс:

- стандарттау жөніндегі қолданыстағы құжаттарға сәйкес салынған сәйкестік белгісі;
- өніммен бірге жүретін Заңға сәйкес сертификаттың немесе сәйкестік декларациясының көшірмелері». *(Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрінің 2021 жылғы 21 мамырдағы № 348-НК бұйрығымен бекітілген «Өнімді таңбалауға қойылатын талаптар» техникалық регламенті көзделген).*

- тігу жапсырмасы биялай манжетінің жоғарғы жиегіне тігіледі. оларда мыналар көрсетіледі: ұйымның атауы, логотипі, тауардың атауы, артикул, өлшемі, өндірісте пайдаланылған стандарт, қосымша, күтім белгілері, МЕМСТ, шығарылған күні, ТББ белгісі.

– биялайдың сырт жағына бұйымның атауы, артикулын, дайындаушы кәсіпорынның атауы мен логотипі, мекенжайын, күтім мен өлшемі бойынша таңбалар, стандарттың атауы, жасалған күні, ТББ белгісі көрсетілген бояу таңба қойылып, жапсырма тігіледі.

3-сурет.

Жеке қаптаманың болуы – міндетті. Қаптама сәйкестігі: МЕМСТ 10581-91 "Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау (N 1 өзгертумен, түзетумен) / 1991 жылғы 28 қазандағы МЕМСТ № 10581-91» (қолды қорғау құралдары бөлігінде).

Бұйымдардың орамасы тасымалдау және сақтау кезінде тауардың сақталуын қамтамасыз етуі тиіс. Әр қаптаманың алдыңғы жағында оралған бұйымдардың саны, түсі мен өлшемі көрсетілген орау жапсырмасы немесе орау парағы болуы тиіс.

5.9.5. ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Биялай бүкіл нормативтік пайдалану мерзімі ішінде адамды механикалық әсерлерден және қажалудан қорғанышты қамтамасыз етуі тиіс.

Пайдалану кезінде биялай жазатайым оқиғалардың себебі болмауы керек.

Биялай дайындауға арналған материалдардың мемлекеттік санитарлық қадағалау органдарынан қолдануға рұқсаты болуға тиіс. Қолданылатын маталар, жиынтықтаушы бұйымдар мен фурнитура ауа ортасына және адам терісіне тиген кезде гигиеналық нормалардан асатын мөлшерде улы заттар шығармауға тиіс.

Биялайды кәдеге жарату қоршаған ортаның жағдайына зиян тигізбеуі керек.

5.9.6. ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ТАЛАПТАР.

СТ РК ISO 14001-2016 «Экологиялық менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық».

Осы стандарт ұйым өз қызметінің экологиялық нәтижелерін жақсарту үшін қолдана алатын экологиялық менеджмент жүйесіне қойылатын талаптарды белгілейді. Осы стандарт өзінің экология саласындағы жауапкершілігін жүйелі негізде басқаруға ұмтылатын, сөйтіп

тұрақтылықтың экологиялық құрамдас бөлігіне үлес қосатын ұйымның пайдалануына арналған.

5.9.7. БАҚЫЛАУ ӘДІСТЕРІ.

Бұйымдарды қабылдау – МЕМСТ 4103-82 «Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері (№1 өзгеріспен)»;

Дайын бұйымның сызықтық өлшемдерін бақылау құралдары: МЕМСТ 7502-98 «Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Техникалық шарттар».

5.9.8. ӨНДІРУШІНІҢ КЕПІЛДІГІ.

Тұтынушы тасымалдау, сақтау талаптары мен пайдалану жөніндегі нұсқауларды сақтаған кезде биялайға мынадай кепілдік мерзімі белгіленеді:

пайдалану – белгіленген тәртіппен бекітілген салалық нормаларға сәйкес;

сақтау - өндірушінің техникалық құжаттамасында белгіленген нормативтерге сәйкес.

5.9.9. НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР.

1. МЕМСТ 12.4.252-2013 ЕҚСЖ «Қолды жеке қорғау құралдары. Биялай. ЖТТ».
2. EN420: 2003 (жалпы қауіпсіздік шарттары) Қорғаныш биялайға арналған нормативтік актілер, стандарттар және таңбалау. Қорғаныш биялайға қойылатын жалпы талаптар
3. EN388: 2019 (3,1,2,1) Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды жеке қорғау құралдары. Механикалық әсерден қорғайтын биялай. Техникалық талаптар Сынау әдістері
4. EN511: 2012 (1,1,1) Еңбек қауіпсіздігі стандарттары жүйесі. Қолды жеке қорғау құралдары. Суықтан қорғайтын биялай. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдісі.
5. EN 374-1-2019 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды жеке қорғау құралдары Химиялық заттар мен микроорганизмдерден қорғайтын биялай. 1-бөлім. Химиялық заттардан қорғайтын биялай терминологиясы және пайдалану сипаттамаларына қойылатын талаптар.
6. EN374-5-2020 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды жеке қорғау құралдары. Химиялық заттар мен микроорганизмдерден қорғайтын биялай. 5-бөлім. Микроорганизмдерден қорғайтын биялайдың терминологиясы және пайдалану сипаттамаларына қойылатын талаптар.
7. МЕМСТ 12.4.103 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі.
8. МЕМСТ 12.4.115 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар.
9. МЕМСТ 12.4.141 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды жеке қорғау құралдары. Арнайы киім және оларды дайындауға арналған материалдар. Кесілуге төзімділігін айқындау әдістері.
10. МЕМСТ 12.4.167 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды қорғау құралдарына арналған полимерлі үлбір материалдар. Қажалуға төзімділігін айқындау әдісі.
11. МЕМСТ 12.4.183 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды қорғайтын материалдар. Техникалық талаптар және сынақ әдістері.

12. МЕМСТ 8846 Тоқыма маталар мен бұйымдар. Сызықтық өлшемдерді, қисаюды, ілмек қатарлары мен ілмек бағандарының санын және ілмектегі жіптің ұзындығын айқындау әдістері.

13. МЕМСТ 11209 Арнайы киімге арналған мақта және аралас қорғаныш маталар. Технические условия.

14. МЕМСТ 12023 (ИСО 5084:1996) Текстиль материалдар және олардан жасалған бұйымдар. Қалыңдықты айқындау әдісі.

15. МЕМСТ 12739 Тоқыма маталар мен бұйымдар. Қажалуға төзімділігін айқындау әдісі.

16. МЕМСТ 19712 Тоқыма бұйымдар. Жүктемелер кезіндегі жыртылу сипаттамалары мен созылғыштығын айқындау әдістері, жыртылуы аз.

17. МЕМСТ 28073 Тігін бұйымдары. Жыртылу жүктемесін, жіп тігістерінің ұзаруын, жапсар тігістердегі мата жіптерінің жылжуын айқындау әдістері.

18. МЕМСТ 29122 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар.

5.10. ҚОЛДЫ МЕХАНИКАЛЫҚ ӘСЕРЛЕРДЕН ҚОРҒАЙТЫН БИЯЛАЙ, НИТРИЛМЕН БУТАДИЕН ЖАБЫНДЫ, МАҚТАДАН ТІГІЛГЕН, ТЕХНИКАЛЫҚ, МАЙҒА ЖӘНЕ БЕНЗИНГЕ ТӨЗІМДІ, ЖЫЛЫ

Модель атауы: қолды механикалық әсерлерден қорғайтын биялай, нитрил бутадиен жабынды, мақтадан жасалған техникалық, майға және бензинге төзімді, жылы.

Арналуы: қолды механикалық әсерлерден қорғайтын биялай, нитрил бутадиен жабынды, мақтадан жасалған техникалық, майға, бензинге төзімді, жылы, үйкелістен, майлардан, мұнай өнімдерінен, сондай-ақ қышқылдармен және сілтілермен қысқа мерзімді жанасудан қорғайды. Қолды механикалық әсерлерден қорғайтын биялай, нитрил бутадиен жабынды, мақтадан жасалған техникалық, майға және бензинге төзімді, жылы, (үлбір және текстиль негізінде) мыналардан қорғайды:

Тоқыма биялай мыналардан қорғанышты қамтамасыз етуі керек:
- механикалық әсерлерден:
- қажалу;
- кесілуден;
- жоғары температуралардан;
- электр доғасының термиялық қауіптерінен.

5.10.1. ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР

Негізгі параметрлері мен сипаттамалары.

Қолды механикалық әсерлерден қорғайтын, нитрилмен бутадиен жабыны бар мақтадан жасалған техникалық, майға және бензинге төзімді, жылы биялайға қойылатын жалпы техникалық талаптар Биялай стандарттары: EN 420: 2003 стандартына сәйкес келуі керек. Биялай стандарт бойынша жіктемеге сәйкес дайындалады: МЕМСТ 12.4.252-2013 «Қолды жеке қорғау құралдары. Биялай. ЖТТ».

Қорғаныш қасиеттері бойынша биялайдың жіктелуі және белгіленуі - МЕМСТ 12.4.103-83 «Еңбек қауіпсіздігі стандартының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімі, аяқ

пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі / 1983 жылғы 17 желтоқсандағы МЕМСТ № 12.4.103-83».

1-кесте

Ерлер қолының типтік негізгі өлшемдеріне арналған өлшеу мәндері, мм

Қол өлшемі*	Қол айналымы	Ұзындығы	Қол өлшемі*	Қол айналымы	Ұзындығы
6	152	160	9	229	296
7	178	171	10	254	300
8	203	182	11	279	304
* *Бұл мән – қол өлшемінің шартты өлшемі, ол дюймен өлшенген қол айналымына сәйкес келеді (2.54).*					

Партияны дайындауда өлшемдердің пайыздық қатынасын тапсырыс беруші шартта белгілейді.

Эргономиялық талаптар.

Биялай стандарт бойынша эргономика талаптарына сәйкес болуы тиіс: МЕМСТ EN 340-2012 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар»

Биялайдың конструкциясы мен өндірісі биялайды арналған мақсатына сай қолданған кезде қажетті қорғаныш және пайдалану қасиеттерін қамтамасыз ететіндей болуы керек.

Биялай мен олар жасалған материал жұмысшылардың қолының терісіне зиянды әсер етпеуі керек.

Сигналдық бұйымдардың өндірісінде жарық қайтаратын материалдарды пайдалану керек, биялайдың сырт жақ бетінің 50%-дан астамы осындай материалдардан орындалуы тиіс.

Биялай саусақтарды оңай басқаруға мүмкіндік беретіндей болуы тиіс.

Саусақтардың қозғалғыштығы қимыл еркіндігінің деңгейімен сипатталады.

Қимыл еркіндігінің деңгейі 2-кестеде келтірілген.

2-кесте

Қимыл еркіндігінің дәрежесі

Қимыл еркіндігінің дәрежесі	Сынау талаптарына сәйкес келетін өзектің ең аз диаметрі, мм
1	11
2	9,5
3	8
4	6,5
5	5

Сыртқы түрі.

ҚОЛДЫ МЕХАНИКАЛЫҚ ӘСЕРЛЕРДЕН ҚОРҒАЙТЫН БИЯЛАЙ, НИТРИЛМЕН БУТАДИЕН ЖАБЫНДЫ, МАҚТАДАН ТІГІЛГЕН, ТЕХНИКАЛЫҚ, МАЙҒА ЖӘНЕ БЕНЗИНГЕ ТӨЗІМДІ, ЖЫЛЫ

Су мен химиялық заттардың өтуіне жол бермейтін ПВХ жабыны бар мақта-мата тоқыма негізде жылы мұнай-майға төзімді биялай. Жылы акрил төсем (жасанды тері). Екі жағындағы алақан бөлігі майланған беттерге тамаша жабысуды қамтамасыз ететін ұсақ

үгінділермен жабылған. Қажалуға төзімділігі жоғары. Биялай жылы, суыққа, қажалуға, ылғалға төзімді, химиялық заттарға төзімді.
Төмендетілген t-ден-50С дейін қорғау.
Өлшемі: 10, 11.
Материал: ішкі беті -100% акрил;
Сыртқы беті: ПВХ қапталған джерси.
Биялайдың ұзындығы - 30,0 см.
Биялайдың қалыңдығы - 1,0 мм, алақан мен саусақтарда - 1,3 ММ.
Кеңманжеталы биялайдың биіктігі - 11-13 см.
Техникалық сипаттамалары EN388: 3 1 2 1
қажалуға төзімділігі - 3
Кесілуге төзімділігі - 1
Жыртылуға төзімділігі - 2
Тесілуге төзімділігі - 1
Техникалық сипаттамалары EN511: 1 1 1
Конвективті суыққа төзімділік - 1
Төмен температураларға төзімділік - 1
Ылғалға төзімділігі - 1 (максималды)
МЕМСТ 12.4.252-2013

КО ТР 019/2011 талаптарына сәйкес келеді

Еуропалық стандарттарға сәйкестігі - EN420: 2003 (жалпы қауіпсіздік шарттары), EN388: 2019 (3,1,2,1). EN511:2012 (1,1,1) EN 374-1, EN374-5.
Алақандағы бедерлі жабын құрылымы тамаша ұстауды қамтамасыз етеді. Үш қабатты жабын қажалуға жоғары төзімділігін қамтамасыз етеді
акрил негізі – жайлылық және суықтан қорғау. Бұйымның материалы сапасына сәйкес болуы керек және ешқандай ақаулары болмауы керек (қатпарлану, қыртыстану, тақырлану, көп қылшық, жыртылу, икемділігі мен жұмсақтығының жоғалуы, қатты, сынғыштық, борпылдақ, бұйралану, қампаю, ысылып қалу, деформация, пішінінің жойылуы, матасындағы "түйнектер" және басқа ақаулар). Қолданылатын жіптер, бұйымның тігістері де сапалы әрі берік болуы керек, төзімді болуы керек, яғни. бірнеше рет созылуға төзімді, қажалуға төзімді болуы керек, тігіс ақауларының болуына жол берілмейді (түзу емес, тігіс сызығының қисаюы, тігіссіз шығыңқы тігіс жіптерінің болуы, тігістегі тігістердің қалып кетуі, әлсіз (тартылған) тігіс және басқа да ақаулар). Бұйымның материалы зиянды заттарды шығармауы керек, санитарлық-химиялық, органолептикалық және токсикологиялық-гигиеналық көрсеткіштерге сәйкес келуі керек, қолдануға (киюге) ыңғайлы болуы керек және жұмыс кезінде қызметкердің қимылын шектемеуі керек. Тауарды буып-түю үшін сыйымдылығы 500 жұптан аспайтын қораптар, жәшіктер мен қаптарды қолданады.
МЕМСТ 12.4.252-2013 *Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Қолды жеке қорғау құралдары. Биялай. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері (Түзетілген).*
басбармақ қабының ұзындығы - 7,0
бас бармақтың бүгілу деңгейіндегі ені - 9,0
Биялайдың ұзындығы - 300 (мм).

5.10.2. ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Қолды механикалық әсерлерден қорғайтын, нитрил бутадиен жабынды, мақтадан дайындалған, техникалық, майға-бензинге төзімді жылы биялай осы стандарттың талаптарына, бұйымға арналған техникалық құжаттамаға сәйкес, стандартты қабылдаған

мемлекеттің аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық актілердің талаптары сақтала отырып дайындалады.

Биялайдың қасиеттері стандарт бойынша дайындалады: МЕМСТ 12.4.252 - 2013 «Қолды жеке қорғау құралдары. Биялай. ЖТТ».

Биялай бөліктерінің түйіспе тігістері отқа төзімді жіптермен тігілуі керек. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар - МЕМСТ 29122-91 «Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар».

Тұтастай алғанжа бұйымдарда айқындалатын биялай сапасының жоғарыда көрсетілген көрсеткіштерінен басқа, олар жасалған материалдардың негізгі қорғаныш қасиеттерін сипаттайтын сапа көрсеткіштері белгіленуі тиіс. Биялай мен пайдаланылған материалдардың мақсатына қарай сапа көрсеткіштеріне қойылатын талаптар және оларды айқындау әдістерінің сәйкестігі – МЕМСТ 12.4.183-91 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Қолды қорғайтын материалдар. Техникалық талаптар /1991 жылғы 27 маусымдағы МЕМСТ № 12.4.183-91».

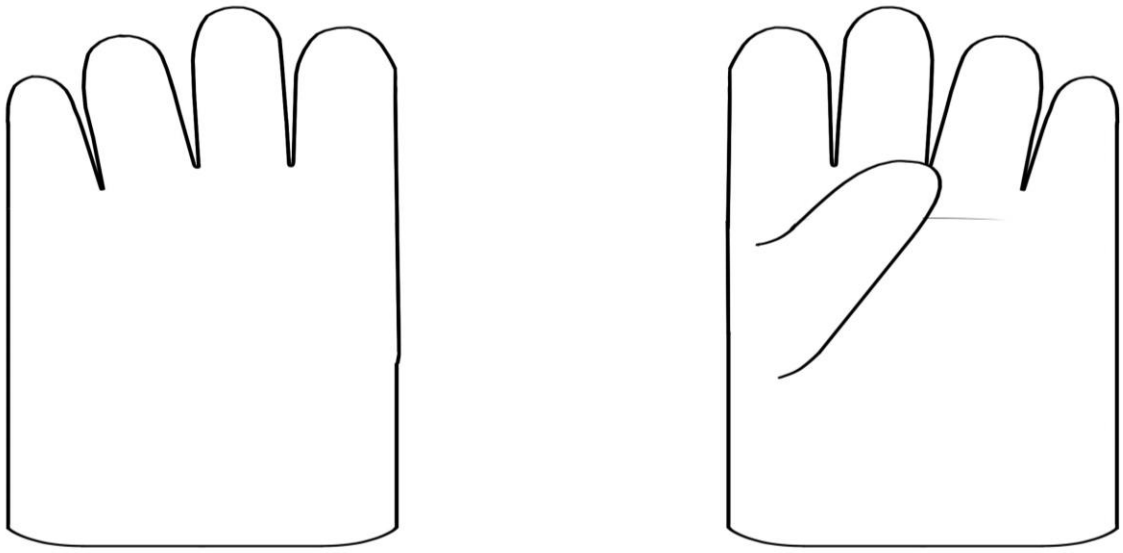

1-сурет.
Техникалық эскиз

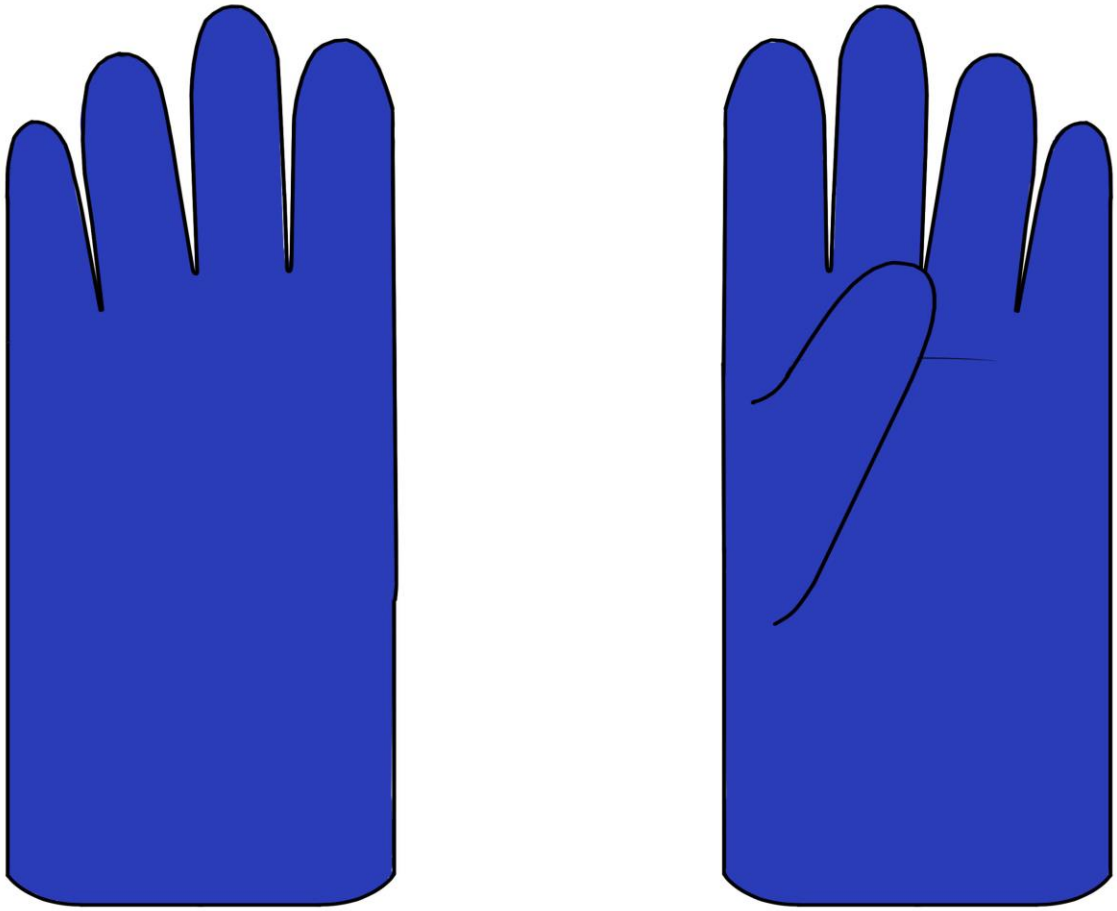

2-сурет

Эталон үлгісін өндіру үшін нитрил бутадиен жабыны бар мақтадан жасалған техникалық, майға және бензинге төзімді, қолды механикалық әсерлерден қорғайтын жылы биялайдың өлшеу мәндері.

Эталон үлгінің өлшемі: модельді әзірлеу кезінде негіз ретінде ерлер қолының типтік негізгі өлшемдері - 9 өлшем қабылданды.

3-кесте

Эталон үлгісін өндіру үшін нитрил бутадиен жабыны бар мақтадан жасалған техникалық, майға және бензинге төзімді, қолды механикалық әсерлерден қорғайтын жылы биялайдың өлшеу мәндері.

Қорғаныш тобы және кіші тобы	Сапа көрсеткіші	Норма
4.3* бойынша	Сыртқы түрі	Белгіленген тәртіппен бекітілген НҚ бойынша
		Дайын бұйымдарда мыналарға жол берілмейді:
		толассыз тіліктер,
		жалпы ауданы 1,5 см-ден асатын жамаулар,
		жиекті торлап тігудің үзіктері,
		білезікқапта латекс жіптің үзігі
	Негізгі сызықтық өлшемдері, см, кемінде	
	ұзындығы	30,0
	ені	7,5
	басбармақ қабының ұзындығы	7,5
	Білезікқаптың созылуы, мм, кемінде	140
	Білезікқаптың қайтымсыз деформациясы,%, артық емес	6,0
	Қажалуға төзімділігі, айналым саны, кемінде	100
	Полимерлі нүктелік жабынның бөлінуіне кедергісі, циклдар саны, кемінде**	150
	Кесілуге төзімділік, Н/мм, кемінде	2,0
	Отқа төзімділігі, с	Үлгі жанбауы керек және жалыннан шығарылғаннан кейін де жанбауы керек
	Жануға төзімділік, с, кемінде	50
* *Бұйымдардың барлық топтары мен кіші топтары үшін 4.3 бойынша.* ** *Полимерлі нүктелі жабыны бар тоқыма биялай үшін.*		

Биялайдың өлшемдерін олар арналған қолдың өлшемдеріне қарай айқындайды. 4-кестеде биялайдың алты негізгі өлшемі берілген.

4-кесте

Биялайдың негізгі өлшемдері (мм)

Биялайдың өлшемі	Қол өлшемі	Биялайдың минималды ұзындығы
6	6	284
7	7	288
8	8	292
9	9	296
10	10	300
11	11	304
Ескерту: Биялайдың нақты өлшемдерін дайындаушы материалдың ерекшеліктерін және болжамды мақсатын ескере отырып айқындайды.		

Шикізатқа, материалдарға және сатып алынған өнімдерге қойылатын талаптар.
Физика-механикалық көрсеткіштер.

№ р/н	Материалдардың атауы	Ауытқу нормасы	Нормативтік-техникалық құжаттама (НТҚ)	Материалдардың арналуы
1.	Полимер жабынды биялай: табиғи каучук, К 50% Щ 50%, ПВХ **.** Жылылағыш ендірмелермен қолданылады-Материал: жүн - 75%, полиэфир талшығы - 25 %. Тоқу тығыздығы: ілмектер/2,54 см . - 10 Ілмек Акрил жылытқыш - 100%	+/- 5%.	МЕМСТ 12.4.252-2013 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. ҚОЛДЫ ЖЕКЕ ҚОРҒАУ ҚҰРАЛДАРЫ. БИЯЛАЙ. ЖТТ. Сынау әдістері, КО ТР 019/2011. КЕДЕН ОДАҒЫНЫҢ ТЕХНИКАЛЫҚ РЕГЛАМЕНТІ КО ТР 019/2011 Жеке қорғаныш құралдарының қауіпсіздігі туралы МЕМСТ 23948-80 Қабылдау ережелері; МЕМСТ 4103-82 Сапаны бақылау әдістері; МЕМСТ 10581-91 Таңбалау, тасымалдау, орау және сақтау EN420: 2003 (жалпы қауіпсіздік шарттары), EN388: 2019 (3,1,2,1). EN511:2012 (1,1,1)	Қолды механикалық әсерлерден қорғайтын биялай, нитрил бутадиен жабынды мақтадан дайындалған техникалық, майға және бензинге төзімді, жылы биялай дайындау үшін.
2.	Қажалуға төзімділігі - 4 (8000 цикл)	+/- 5%.		
4.	Кесілуге төзімділігі - 4(көрсеткіш 10)	+/- 5 %.		
5.	Жұлынуға төзімділігі -3 (50 Ньютон)			
6.	Тесілуге төзімділік - 1(20 Ньютон)			
7.	Конвективті суыққа төзімділік - 1			
8.	Төмен температураларға төзімділік - 1			
	Орнықтылық			
9.	Су өткізгіштігі: Биялай су өткізбейтін болуы керек - 1	+/- 5 %.		

10.	Қышқыл және сілті өткізгіштігі, РН бірлігі, 1,0 аспайды	+/- 5 %.	EN 374-1, EN374-5.	
7.	Қышқыл және сілті өткізгіштігі, РН бірлігі, 1,0 аспайды	+/- 5 %.		
11.	Температуралық жұмыс режимі –50ºС.			
Ескертпе: *Беттік тығыздығы бойынша, шикізат құрамы бойынша рұқсат етілген ауытқулар ±5%* *Астардың, жіптердің, фурнитураның түсі негізгі материалдың түсімен үйлесуі керек.* *Сыртқы түрі* *Негізгі бөліктердің ұзындығы, өлшемі және егжей-тегжейі тапсырыс берушімен келісіледі.*				

Биялай мен пайдаланылған материалдар сапа көрсеткіштеріне қойылатын талаптарға сәйкес болуы тиіс. Оларды айқындау әдістері: МЕМСТ 12.4.183 -91 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Қолды қорғайтын материалдар. Техникалық талаптар /1991 жылғы 27 маусымдағы МЕМСТ № 12.4.183-91».

5.10.3. ЖИЫНТЫҚТЫЛЫҒЫ.

1. Қолды механикалық әсерлерден қорғайтын биялай, нитрил бутадиен жабынды, мақтадан жасалған техникалық, майға және бензинге төзімді, жылы, оң және сол қолға арналған

2. Биялай өндіруші кәсіпорындарда жиынтықталады.

5.10.4. ТАҢБАЛАНУЫ. ҚАПТАЛУЫ.

Әрбір бұйымның затбелгісі болуы керек, ол бұйымның өзіне немесе алып тастау қиын болатын затбелгіге салынады.

Ақпарат кез келген бедерлеу тәсілімен (оның ішінде бедерлеу, жібекбаспа, нақыштау, құю, қалыптау) не тікелей бұйымның өзіне немесе бұйымға бекітілген алып тастау қиын болатын затбелгіге өшпейтін бояумен жазылуы тиіс.

Биялайдың қорғаныш қасиеттері бойынша таңбалану сәйкестігі: МЕМСТ 12.4.115-82 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар (N 1, 2 өзгерістерімен) / 1982 жылғы 28 маусымдағы МЕМСТ № 12.4.115-82» немесе пиктограммалар.

Әр биялайда мынадай мәліметтер нақты көрсетілуі тиіс:

а) дайындаушының немесе оның ресми өкілінің атауы, сауда маркасы немесе басқа да сәйкестендіргіштері;

б) бұйымның арналуы, коммерциялық атауы немесе тұтынушыға бұйымды нақты айқындауға мүмкіндік беретін код;

в) өлшемі;

г) қажет болған жағдайда жарамдылық мерзімі көрсетілуі тиіс;

д) егер өнім тиісті стандарттың талаптарына сәйкес келсе, пиктограмма.

Биялайдың қаптамасында мыналар болуы керек:

а) елін немесе оның ресми өкілін қоса алғанда, дайындаушының атауы және толық мекенжайы;

б) 3.1 бойынша деректер, б), в), г) атап көрсетілген;

в) биялай пайдаланушыны тек тәуекелдерден қорғайтын болса, "Тек минималды тәуекелдер үшін" деген жазу немесе осыған ұқсас сөздер;

г) биялайдың арналуын білдіретін пиктограммалар;

д) биялай қолдың бір бөлігін ғана қорғайтын болса, тиісті нұсқау.

Биялайға сақтау және күтім туралы нұсқаулар қоса берілуі керек.

Өндіруші ұсынған ақпарат.

Ақпарат биялаймен бірге жүруі керек және сұрау бойынша берілуі керек. Ақпарат мыналарды қамтуы тиіс:

а) елін немесе оның ресми өкілін қоса алғанда, дайындаушының атауы және толық мекенжайы;

б) бұйымның таңбалануы 3.1 сәйкес, б) атап көрсетілген;

в) тиісті стандартқа сілтеме (биялай ТШ бойынша жасала алады);

г) қол жетімді өлшемдер;

д) зиянды факторлардың сипаттамаларын көрсете отырып, қорғаныш қасиеттерін көрсететін пиктограмма. Әрі қарай қолға арналған ЖҚҚ жұмыс сипаттамаларының түсіндірмесі және тиісті стандарттарға сілтемелер болуы керек;

е) биялайдағы аллергия тудыруы мүмкін заттардың тізімі;

ж) қолдану жөніндегі нұсқаулық;

и) күтім (жуу немесе химиялық тазалау шарттары) және сақтау жөніндегі нұсқаулық;

к) тасымалдау және сақтау кезіндегі қаптама түрі;

л) сақтау нәтижесінде қорғаныш қасиеттері айтарлықтай төмендеген кездегі биялай мен қаптамадағы сақтау мерзімі.

Тұтынушыға арналған ақпарат бұйымның әрбір бірлігінде қаптамасында (ыдысында), затбелгісінде, жапсырмасында, құжаттарында, жадынамаларында (қосымша парақтарда, ақпараттық парақтарда) оқуға (танысуға) ыңғайлы орнында орналастырылады.

Таңбалануы түсінікті, оқуға оңай және қаптамасын шешпей-ақ тексеруге болатындай бұйымның (жапсырмасының) бетіне салынуы тиіс.

Қорғаныш қасиеттерін белгілеу - МЕМСТ 12.4.103-83 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі / 1983 жылғы 17 желтоқсандағы МЕМСТ № 12.4.103-83".

Қорғаныш қасиеттерін стандарт бойынша белгілеуге рұқсат етіледі:МЕМСТ EN 340-2012 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар (түзетулермен) / 2012 жылғы 29 қарашадағы МЕМСТ № EN 340-2012» қорғаныш класын көрсете отырып.

Таңбалау мазмұнына қойылатын талаптар: МЕМСТ 10581-91 «Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау (N 1 өзгертумен, түзетумен) / 1991 жылғы 28 қазандағы МЕМСТ № 10581-91».

Биялайдың қорғаныш қасиеттерін әріптік белгілеу сәйкестігі: МЕМСТ 12.4.103-83 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі / 1983 жылғы 17 желтоқсандағы МЕМСТ № 12.4.103-83".

Тәуекелдерден қорғауды көрсететін пиктограмма.

Биялайдың қорғаныш пиктограммасы мен қорғаныш класы бұйымның өзіне және алып тастау қиын болатын таңбалауға қолданылуы мүмкін.

Дайын бұйымдарды орау, тасымалдау және сақтау – МЕМСТ 10581-91 "Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау (N 1 өзгертумен, түзетумен) / 1991 жылғы 28 қазандағы МЕМСТ № 10581-91» (қолды қорғау құралдары бөлігінде).

Тапсырысшыға тапсырған кезде міндетті түрде тауарға мынадай таңбалауды ұсынуға тиіс:

- стандарттау жөніндегі қолданыстағы құжаттарға сәйкес салынған сәйкестік белгісі;
- өніммен бірге жүретін Заңға сәйкес сертификаттың немесе сәйкестік декларациясының көшірмелері». *(Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрінің 2021 жылғы 21 мамырдағы № 348-НК бұйрығымен бекітілген «Өнімді таңбалауға қойылатын талаптар» техникалық регламенті көзделген).*

- тігу жапсырмасы биялай манжетінің жоғарғы жиегіне тігіледі. оларда мыналар көрсетіледі: ұйымның атауы, логотипі, тауардың атауы, артикул, өлшемі, өндірісте пайдаланылған стандарт, қосымша, күтім белгілері, МЕМСТ, шығарылған күні, ТББ белгісі.

– биялайдың сырт жағына бұйымның атауы, артикулын, дайындаушы кәсіпорынның атауы мен логотипі, мекенжайын, күтім мен өлшемі бойынша таңбалар, стандарттың атауы, жасалған күні, ТББ белгісі көрсетілген бояу таңба қойылып, жапсырма тігіледі.

3-сурет.

Жеке қаптаманың болуы – міндетті. Қаптама сәйкестігі: МЕМСТ 10581-91 "Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау (N 1 өзгертумен, түзетумен) / 1991 жылғы 28 қазандағы МЕМСТ № 10581-91» (қолды қорғау құралдары бөлігінде).

Бұйымдардың орамасы тасымалдау және сақтау кезінде тауардың сақталуын қамтамасыз етуі тиіс. Әр қаптаманың алдыңғы жағында оралған бұйымдардың саны, түсі мен өлшемі көрсетілген орау жапсырмасы немесе орау парағы болуы тиіс.

5.10.5. ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Биялай бүкіл нормативтік пайдалану мерзімі ішінде адамды механикалық әсерлерден және қажалудан қорғанышты қамтамасыз етуі тиіс.

Пайдалану кезінде биялай жазатайым оқиғалардың себебі болмауы керек.

Биялай дайындауға арналған материалдардың мемлекеттік санитарлық қадағалау органдарынан қолдануға рұқсаты болуға тиіс. Қолданылатын маталар, жиынтықтаушы бұйымдар мен фурнитура ауа ортасына және адам терісіне тиген кезде гигиеналық нормалардан асатын мөлшерде улы заттар шығармауға тиіс.

Биялайды кәдеге жарату қоршаған ортаның жағдайына зиян тигізбеуі керек.

5.10.6. ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ТАЛАПТАР.

СТ РК ISO 14001-2016 «Экологиялық менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық».

Осы стандарт ұйым өз қызметінің экологиялық нәтижелерін жақсарту үшін қолдана алатын экологиялық менеджмент жүйесіне қойылатын талаптарды белгілейді. Осы стандарт өзінің экология саласындағы жауапкершілігін жүйелі негізде басқаруға ұмтылатын, сөйтіп тұрақтылықтың экологиялық құрамдас бөлігіне үлес қосатын ұйымның пайдалануына арналған.

5.10.7. БАҚЫЛАУ ӘДІСТЕРІ.

Бұйымдарды қабылдау – МЕМСТ 4103-82 «Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері (№1 өзгеріспен)»;

Дайын бұйымның сызықтық өлшемдерін бақылау құралдары: МЕМСТ 7502-98 «Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Техникалық шарттар».

5.10.8. ӨНДІРУШІНІҢ КЕПІЛДІГІ.

Тұтынушы тасымалдау, сақтау талаптары мен пайдалану жөніндегі нұсқауларды сақтаған кезде биялайға мынадай кепілдік мерзімі белгіленеді:

пайдалану – белгіленген тәртіппен бекітілген салалық нормаларға сәйкес;

сақтау - өндірушінің техникалық құжаттамасында белгіленген нормативтерге сәйкес.

5.10.9. НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР.

1. МЕМСТ 12.4.252-2013 ЕҚСЖ «Қолды жеке қорғау құралдары. Биялай. ЖТТ».
2. EN420: 2003 (жалпы қауіпсіздік шарттары) Қорғаныш биялайға арналған нормативтік актілер, стандарттар және таңбалау. Қорғаныш биялайға қойылатын жалпы талаптар
3. EN388: 2019 (3,1,2,1) Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды жеке қорғау құралдары. Механикалық әсерден қорғайтын биялай. Техникалық талаптар Сынау әдістері
4. EN511: 2012 (1,1,1) Еңбек қауіпсіздігі стандарттары жүйесі. Қолды жеке қорғау құралдары. Суықтан қорғайтын биялай. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдісі.
5. EN 374-1-2019 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды жеке қорғау құралдары Химиялық заттар мен микроорганизмдерден қорғайтын биялай. 1-бөлім. Химиялық заттардан қорғайтын биялай терминологиясы және пайдалану сипаттамаларына қойылатын талаптар.

6. EN374-5-2020 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды жеке қорғау құралдары. Химиялық заттар мен микроорганизмдерден қорғайтын биялай. 5-бөлім. Микроорганизмдерден қорғайтын биялайдың терминологиясы және пайдалану сипаттамаларына қойылатын талаптар.

7. МЕМСТ 12.4.103 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі.

8. МЕМСТ 12.4.115 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар.

9. МЕМСТ 12.4.141 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды жеке қорғау құралдары. Арнайы киім және оларды дайындауға арналған материалдар. Кесілуге төзімділігін айқындау әдістері.

10. МЕМСТ 12.4.167 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды қорғау құралдарына арналған полимерлі үлбір материалдар. Қажалуға төзімділігін айқындау әдісі.

11. МЕМСТ 12.4.183 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды қорғайтын материалдар. Техникалық талаптар және сынақ әдістері.

12. МЕМСТ 8846 Тоқыма маталар мен бұйымдар. Сызықтық өлшемдерді, қисаюды, ілмек қатарлары мен ілмек бағандарының санын және ілмектегі жіптің ұзындығын айқындау әдістері.

13. МЕМСТ 11209 Арнайы киімге арналған мақта және аралас қорғаныш маталар. Технические условия.

14. МЕМСТ 12023 (ИСО 5084:1996) Текстиль материалдар және олардан жасалған бұйымдар. Қалыңдықты айқындау әдісі.

15. МЕМСТ 12739 Тоқыма маталар мен бұйымдар. Қажалуға төзімділігін айқындау әдісі.

16. МЕМСТ 19712 Тоқыма бұйымдар. Жүктемелер кезіндегі жыртылу сипаттамалары мен созылғыштығын айқындау әдістері, жыртылуы аз.

17. МЕМСТ 28073 Тігін бұйымдары. Жыртылу жүктемесін, жіп тігістерінің ұзаруын, жапсар тігістердегі мата жіптерінің жылжуын айқындау әдістері.

18. МЕМСТ 29122 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар.

5.11. Аргон дәнекерлеу биялайы

EN 12477 стандартының талаптарына сәйкес «В» типті қорғанышты қамтамасыз ететін және дәл дәнекерлеу жұмыстарын және термиялық қорғауды қажет ететін басқа жұмыстарды орындауға мүмкіндік беретін қолмен доғалы аргон дәнекерлеу биялайы.

Қолмен доғалы аргонды дәнекерлеуге, сондай-ақ тегістеуге, қатты дәнекерлеуге, металл конструкцияларын дайындауға және техникалық қызмет көрсетуге жарамды.

Байланыс жылуынан, жалыннан, ұшқыннан және дәнекерлеу шашырандыларынан қорғанышты қамтамасыз етеді.

Дәнекерлеу кезінде қимыд дәлдігін жақсарту үшін ұсақ моториканы жақсартуға арналған арнайы бас бармақ дизайны.

Пара-амидті жіппен нығайтылған жоғары сапалы түйіршікті былғары және бүкпе тігістер жоғары беріктігін және қажалуға төзімділігін қамтамасыз етеді.

Кесінді қимадан дайынджалған ұзын манжеттер білектер мен қолдың жоғарғы жағын қорғайды.

Ұзындығы: 340 мм.

Бұйымды сәйкестікке сертификаттау: МЕМСТ 388, МЕМСТ EN 407-2012 немесе 4 407, EN 420, EN 12477, КО ТР 019.

5.12. Кесінді қималы биялай (құрама)

Былғары кесінді қима мен мақта-матадан дайындалған биялай.

Алақан бөлігін, сұқ саусақты, қалған саусақтардың ұштарын шпилькамен кесінді қима жабыны

Алақан бөлігі кесінді қимамен күшейтілген.

Биялай механикалық әсерден (зақымданудан) және қажалудан қорғанышты, ыңғайлы ұстауды қамтамасыз етеді.

Бұйымды сәйкестікке сертификаттау: МЕМСТ Р 12.4.246-2008.

5.13. БРЕЗЕНТ ҚОЛҒАПТАР

Модель атауы: брезент қолғаптар.

Арналуы: брезент қолғаптар, механикалық әсерлерден, жылу әсерінен, кесілу мен тесілуден қорғауға арналған.

5.13.1. ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР

Негізгі параметрлері мен сипаттамалары.

Брезент қолғаптарға қойылатын жалпы техникалық талаптар, В түрі, 3-сызба; өлшемі – 2, «Биялай стандарттары: EN 420: 2003 стандартына» сәйкес келуі керек. Қолғап стандарт бойынша жіктемеге сәйкес дайындалады: МЕМСТ 12.4.010-75 «Қолды жеке қорғау құралдары. Арнайы қолғаптар. Техникалық шарттар».

Қорғаныш қасиеттері бойынша қолғаптардың жіктелуі және белгіленуі - МЕМСТ 12.4.103-83 «Еңбек қауіпсіздігі стандартының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі / 1983 жылғы 17 желтоқсандағы МЕМСТ № 12.4.103-83».

1-кесте

Ерлер қолының типтік негізгі өлшемдеріне арналған өлшеу мәндері, мм

Қол өлшемі*	Қол айналымы	Ұзындығы	Қол өлшемі*	Қол айналымы	Ұзындығы
6	152	160	9	229	192
7	178	171	10	254	204
8	203	182	11	279	215
* *Бұл мән – қол өлшемінің шартты өлшемі, ол дюймдер өлшенген қол айналымына сәйкес келеді (2.54).*					

Партияны дайындауда өлшемдердің пайыздық қатынасын тапсырыс беруші шартта белгілейді.

Эргономиялық талаптар.

Қолғаптар стандарт бойынша эргономика талаптарына сәйкес болуы тиіс: МЕМСТ EN 340-2012 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар»

Қолғаптардың конструкциясы мен өндірісі қолғаптарды мақсатына сай пайдаланған кезде олар қажетті қорғаныш және пайдалану қасиеттерін қамтамасыз ететіндей болуы тиіс.

Қолғаптар мен олар жасалған материал жұмысшылардың қолының терісіне зиянды әсер етпеуі керек.

Қолға арналған ЖҚҚ әзірлеу кезінде бұйымдарға қойылатын эргономикалық талаптар сақталуы тиіс, олар мыналарды қамтамасыз етеді:

- бұйымды пайдалану ыңғайлылығы;
- бөліктер мен тораптардың функционалдық орналасуы;
- метеорологиялық жағдайлар немесе дене белсенділігі деңгейі өзгерген кезде қоршаған ортамен жылу алмасуды реттеу мүмкіндігі;
- бұйымның жұмысшының қолының бетіне жергілікті орналасуын реттеу мүмкіндігі.

Конструкцияға сәйкес қолғаптар В типі бойынша болуы керек - қолғаптың төменгі жағымен тұтас кесілген бас бармаққабымен (3-сызба);

(МЕМСТ 12.4.010-75 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жеке қорғаныш құралдары. Арнайы қолғаптар. Техникалық шарттар / № 2 өзгерістер).

Қолғаптар күшейткіш және қорғаныш төсемдермен немесе онсыз дайындалады.

Жапсырмалардың пішінін, өлшемдерін және орналасуын тұтынушы белгілейді.

Қолғаптар төрт өлшемде дайындалады: 0, 1, 2, 3.

(МЕМСТ 12.4.010-75 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жеке қорғаныш құралдары. Арнайы қолғаптар. Техникалық шарттар / № 1 өзгерістер).

Дайын қолғаптардың өлшемдері 1-суретте және 1-кестеде көрсетілгендерге сәйкес келуі тиіс.

1-сурет.

Сыртқы түрі.
БРЕЗЕНТ ҚОЛҒАПТАР.

Брезент қолғаптар, В түрі, 3-сызба; өлшемі - 2, механикалық әсерлерден, жылу әсерінен, кесілу мен тесілуден қорғауға арналған. Мақта-мата қолғаптар қосарлы жіптенн дайындалады, тозуға төзімді, қажалуға және жыртылуға төзімді, жартылай зығыр кенептен жасалған реттегіштерден дайындалған. Оверлокпен өңделген қосарлы тігістер металл бөліктермен жұмыс істеу кезінде бұйымның жыртылуынан қорғанышты қамтамасыз етеді, арнайы қорғаныш киімдерін дайындаудың өнеркәсіптік технологиясының талаптарына сәйкес дайындалуы керек.

Ұзындығы: 28,0 см.
Бас бармақ қабының ұзындығы - 8,5 см.
Қолғаптар № 2 кесте бойынша сызықтық өлшемдердің сәйкестігіне өлшенеді.

5.13.2. ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Брезентті баптағышпен біріктірілген мақта-мата жұмыс қолғаптары осы стандарттың талаптарына, бұйымға арналған техникалық құжаттамаға сәйкес, стандартты қабылдаған мемлекеттің аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық актілердің талаптары сақтала отырып дайындалады.

Қолғаптардың қасиеттері стандарт бойынша дайындалуы керек: МЕМСТ 12.4.010-75 «Қолды жеке қорғау құралдары. Арнайы қолғаптар. Техникалық шарттар».

Қолғап бөліктерінің түйіспе тігістері отқа төзімді жіптермен тігілуі керек. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар - МЕМСТ 29122-91 «Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар».

Тұтастай алғанжа бұйымдарда айқындалатын қолғап сапасының жоғарыда көрсетілген көрсеткіштерінен басқа, олар жасалған материалдардың негізгі қорғаныш қасиеттерін сипаттайтын сапа көрсеткіштері белгіленуі тиіс. Қолғаптар мен пайдаланылған материалдардың мақсатына қарай сапа көрсеткіштеріне қойылатын талаптар және оларды айқындау әдістерінің сәйкестігі – МЕМСТ 12.4.183-91 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Қолды қорғайтын материалдар. Техникалық талаптар /1991 жылғы 27 маусымдағы МЕМСТ № 12.4.183-91».

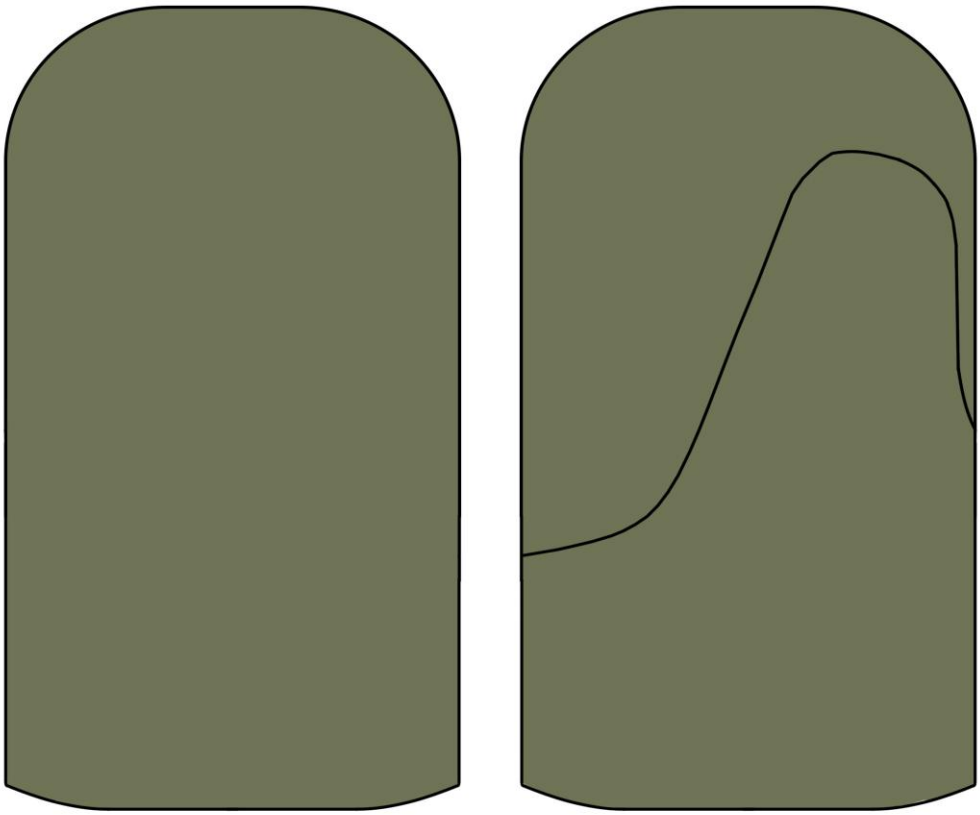

2-сурет.

Эталон үлгісін өндіру үшін өлшеу мәндері.

Эталон үлгінің өлшемі: модельді әзірлеу кезінде негіз ретінде ерлер қолының типтік негізгі өлшемдері - 9 өлшем қабылданды.

2-кесте

Эталон үлгісін өндіру үшін өлшеу мәндері.

Сызбалардағы өлшем нөмірлері МЕМСТ 12.4.010-75 1.4-т.	Өлшем атаулары	Өлшемдері, см				Рұқсат етілген ауытқулар, см
		0	1	2	3	
1 (6-сурет)	Қолғаптардың ортаңғы ұзындығы	26,0	26,0	28,0	30,0	±1,0
2 (4-сурет)	Бас бармақ қабының бүгу деңгейіндегі қолғаптың ені	13,0	14,0	15,0	16,0	±0,5
3 (6-сурет)	Қолғаптардың төменгі жиегіндегі ені	13,5	14,5	15,5	16,5	±0,5
4 (2-сурет)	Қолғаптың жоғарғы жиегінен бас бармаққа дейінгі қашықтық	13,2	13,2	14,5	15,8	±0,5
5 (4-сурет)	Бас бармақ қабы сызығынан жоғарғы жиекке дейінгі ұзындығы (бас бармақ қабымен өлшенеді)	8,0	8,0	8,5	9,0	±0,5
6 (5-сурет)	Д типті қолғаптардағы сұқ саусақтың ұзындығы (тігіс сызығы бойынша өлшенеді)	7,0	7,0	7,7	8,4	±0,5

Шикізатқа, материалдарға және сатып алынған өнімдерге қойылатын талаптар.
Физика-механикалық көрсеткіштер.

№ р/н	Материалдардың атауы	Ауытқу нормасы	Нормативтік-техникалық құжаттама (НТҚ)	Материалдардың арналуы

1.	Қолғап негізіне арналған мата - қосарлы қатты аппретирленген: м/м 100%; Тығыздығы: 450 м2г/м2	+/- 5%.	МЕМСТ 12.4.010 - 75 ЕҚСЖ «Қолды жеке қорғау құралдары. Арнайы қолғаптар. Техникалық шарттар». КО ТР 019/2011. КЕДЕН ОДАҒЫНЫҢ ТЕХНИКАЛЫҚ РЕГЛАМЕНТІ КО ТР 019/2011 Жеке қорғаныш құралдарының қауіпсіздігі туралы МЕМСТ 23948-80 Қабылдау ережелері; МЕМСТ 4103-82 Сапаны бақылау әдістері; МЕМСТ 10581-91 Таңбалау, тасымалдау, орау және сақтау	В түріндегі брезент қолғаптарды дайындау үшін.
2.	қолғап төсемдері үшін - суға төзімді сіңдірілген жартылай сазды кенеп (брезент) ; 500 грамм/м2	+/- 5%.		
3.	Жандыруға төзімділігі, кемінде 40 с,	+/- 5%.		
4.	Ылғалтартқыштығы, 6%	+/- 5%.		
5.	Ауа өткізгіштігі, 30 дм /м ·с	+/- 5%.		
6.	Тігістің жарылу жүктемесі, қосарлы жіп, кемінде: Негіздері 90 (92) Н Арқау 65 (67) Н	+/- 5%.		
7.	жартылай кенеп (брезент): Негіздері 17,6 (18) Н Арқау 15,6 (16) Н	+/- 5%.		
8.	Қажалуға төзімділігі, циклдар, кемінде: 500	+/- 5%.		
9	Ауа өткізгіштігі, балқытылған металл мен жылу сәулеленуінің ұшқыны мен шашырауынан қорғайтын маталардың қасиеттері: 20-40 дм /м·с кем емес	+/- 5%.		
10	»., балқытылған металл мен жылу сәулеленуінің ұшқыны мен шашырауынан қорғайтын маталардың қасиеттері: 10-20 %	+/- 5%.		
11	Балқытылған металдың және жылу сәулеленуінің ұшқыны мен шашырауынан қорғайтын	+/- 5%.		

	маталардың қаттылығы, қасиеттері, артық емес: Негіздері 0,1 Н Арқау 0,1 Н			
12	Жандыруға төзімді, балқытылған металдың ұшқыны мен шашырауынан және жылу сәулеленуінен қорғайтын маталардың қасиеттері: 40 с кем емес	+/- 5%.		
13	Тесілуге төзімділігі, кемінде: 13 Н	+/- 5%.		
14	Кесілуге төзімділігі, кемінде 2 Н/мм	+/- 5%.		
15	Жіптер Арқаулы бекіту материалы 44 лх/21,5 с	+/- 5%.		
Ескертпе: *Беттік тығыздығы бойынша, шикізат құрамы бойынша рұқсат етілген ауытқулар ±5%* *Астардың, жіптердің, фурнитураның түсі негізгі материалдың түсімен үйлесуі керек.* *Сыртқы түрі* *Негізгі бөліктердің ұзындығы, өлшемі және егжей-тегжейі тапсырыс берушімен келісіледі.*				

Биялай мен пайдаланылған материалдардың мақсатына қарай сапа көрсеткіштеріне қойылатын талаптар және оларды айқындау әдістерінің сәйкестігі – МЕМСТ 12.4.183-91 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Қолды қорғайтын материалдар. Техникалық талаптар /1991 жылғы 27 маусымдағы МЕМСТ № 12.4.183-91».

5.13.3. ЖИЫНТЫҚТЫЛЫҒЫ.

1. Брезент қолғаптар, В түрі, 3-сызба, оң және сол қолға арналған.
2. Қолғаптар өндіруші кәсіпорындарда жиынтықталады.

5.13.4. ТАҢБАЛАНУЫ. ҚАПТАЛУЫ.

Әрбір бұйымның затбелгісі болуы керек, ол бұйымның өзіне немесе алып тастау қиын болатын затбелгіге салынады.

Ақпарат кез келген бедерлеу тәсілімен (оның ішінде бедерлеу, жібекбаспа, нақыштау, құю, қалыптау) не тікелей бұйымның өзіне немесе бұйымға бекітілген алып тастау қиын болатын затбелгіге өшпейтін бояумен жазылуы тиіс.

Қолғаптың қорғаныш қасиеттері бойынша таңбалану сәйкестігі: МЕМСТ 12.4.115-82 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар (N 1, 2 өзгерістерімен) / 1982 жылғы 28 маусымдағы МЕМСТ № 12.4.115-82» немесе пиктограммалар.

Әр қолғапта мынадай мәліметтер нақты көрсетілуі тиіс:

а) дайындаушының немесе оның ресми өкілінің атауы, сауда маркасы немесе басқа да сәйкестендіргіштері;

б) бұйымның арналуы, коммерциялық атауы немесе тұтынушыға бұйымды нақты айқындауға мүмкіндік беретін код;

в) өлшемі;

г) қажет болған жағдайда жарамдылық мерзімі көрсетілуі тиіс;

д) егер өнім тиісті стандарттың талаптарына сәйкес келсе, пиктограмма.

Қолғаптың қаптамасында мыналар болуы керек:

а) елін немесе оның ресми өкілін қоса алғанда, дайындаушының атауы және толық мекенжайы;

б) 3.1 бойынша деректер, б), в), г) атап көрсетілген;

в) биялай пайдаланушыны тек тәуекелдерден қорғайтын болса, "Тек минималды тәуекелдер үшін" деген жазу немесе осыған ұқсас сөздер;

г) биялайдың арналуын білдіретін пиктограммалар;

д) биялай қолдың бір бөлігін ғана қорғайтын болса, тиісті нұсқау.

Қолғаптарға сақтау және күтім туралы нұсқаулар қоса берілуі керек.

Өндіруші ұсынған ақпарат.

Ақпарат қолғаптармен бірге жүруі керек және сұрау бойынша берілуі керек. Ақпарат мыналарды қамтуы тиіс:

а) елін немесе оның ресми өкілін қоса алғанда, дайындаушының атауы және толық мекенжайы;

б) бұйымның таңбалануы 3.1 сәйкес, б) атап көрсетілген;

в) тиісті стандартқа сілтеме (биялай ТШ бойынша жасала алады);

г) қол жетімді өлшемдер;

д) зиянды факторлардың сипаттамаларын көрсете отырып, қорғаныш қасиеттерін көрсететін пиктограмма. Әрі қарай қолға арналған ЖҚҚ жұмыс сипаттамаларының түсіндірмесі және тиісті стандарттарға сілтемелер болуы керек;

е) биялайдағы аллергия тудыруы мүмкін заттардың тізімі;

ж) қолдану жөніндегі нұсқаулық;

и) күтім (жуу немесе химиялық тазалау шарттары) және сақтау жөніндегі нұсқаулық;

к) тасымалдау және сақтау кезіндегі қаптама түрі;

л) сақтау нәтижесінде қорғаныш қасиеттері айтарлықтай төмендеген кездегі биялай мен қаптамадағы сақтау мерзімі.

Тұтынушыға арналған ақпарат бұйымның әрбір бірлігінде қаптамасында (ыдысында), затбелгісінде, жапсырмасында, құжаттарында, жадынамаларында (қосымша парақтарда, ақпараттық парақтарда) оқуға (танысуға) ыңғайлы орнында орналастырылады.

Таңбалануы түсінікті, оқуға оңай және қаптамасын шешпей-ақ тексеруге болатындай бұйымның (жапсырмасының) бетіне салынуы тиіс.

Қорғаныш қасиеттерін белгілеу - МЕМСТ 12.4.103-83 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі / 1983 жылғы 17 желтоқсандағы МЕМСТ № 12.4.103-83». МЕМСТ EN 340 бойынша қорғаныш қасиеттерін қорғау класын көрсете отырып белгілеуге жол беріледі.

Таңбалау мазмұнына қойылатын талаптар: МЕМСТ 10581-91 «Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау (N 1 өзгертумен, түзетумен) / 1991 жылғы 28 қазандағы МЕМСТ № 10581-91».

1. Қолғаптың қорғаныш қасиеттерін әріптік белгілеу сәйкестігі: МЕМСТ 12.4.103-83 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі / 1983 жылғы 17 желтоқсандағы МЕМСТ № 12.4.103-83».

2. Тәуекелдерден қорғауды көрсететін пиктограмма.

Биялайдың қорғаныш пиктограммасы мен қорғаныш класы бұйымның өзіне және алып тастау қиын болатын таңбалауға қолданылуы мүмкін.

Дайын бұйымдарды орау, тасымалдау және сақтау – МЕМСТ 10581-91 "Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау (N 1 өзгертумен, түзетумен) / 1991 жылғы 28 қазандағы МЕМСТ № 10581-91» (қолды қорғау құралдары бөлігінде).

Тапсырысшыға тапсырған кезде міндетті түрде тауарға мынадай таңбалауды ұсынуға тиіс:

- стандарттау жөніндегі қолданыстағы құжаттарға сәйкес салынған сәйкестік белгісі;
- өніммен бірге жүретін Заңға сәйкес сертификаттың немесе сәйкестік декларациясының көшірмелері». *(Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрінің 2021 жылғы 21 мамырдағы № 348-НК бұйрығымен бекітілген «Өнімді таңбалауға қойылатын талаптар» техникалық регламенті көзделген).*

- тігу жапсырмасы қолғап манжетінің жоғарғы жиегіне тігіледі. оларда мыналар көрсетіледі: ұйымның атауы, логотипі, тауардың атауы, артикул, өлшемі, өндірісте пайдаланылған стандарт, қосымша, күтім белгілері, МЕМСТ, шығарылған күні, ТББ белгісі.
- биялайдың сырт жағына күтім бойынша таңбалар, биялайды қорғау класы мен өлшемі бойынша пиктограмма, артикул, стандарттар, дайындаушы кәсіпорынның атауы мен логотипі, мекенжайы көрсетілген бояу таңба қойылады.

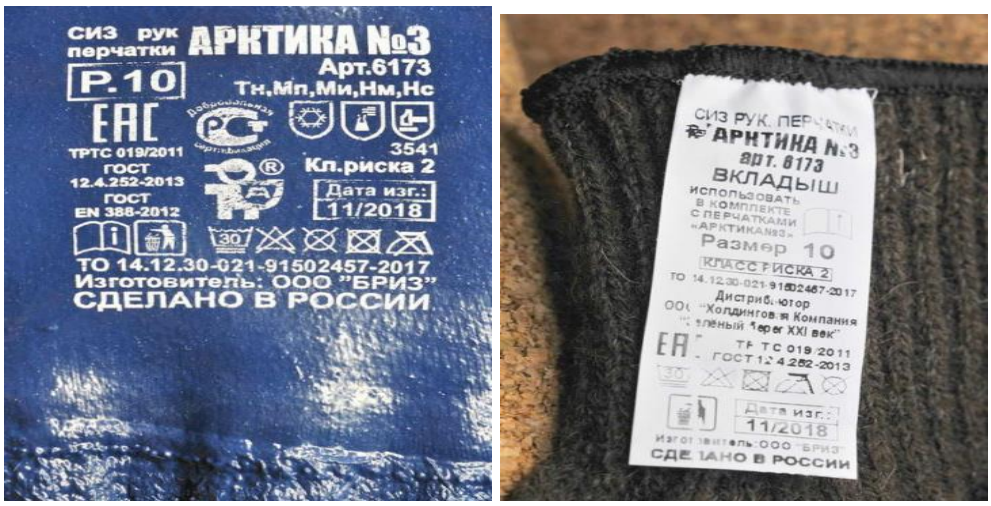

3-сурет.

Жеке қаптаманың болуы – міндетті. Қаптама сәйкестігі: МЕМСТ 10581-91 "Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау (N 1 өзгертумен, түзетумен) / 1991 жылғы 28 қазандағы МЕМСТ № 10581-91» (қолды қорғау құралдары бөлігінде).

Бұйымдардың орамасы тасымалдау және сақтау кезінде тауардың сақталуын қамтамасыз етуі тиіс. Әр қаптаманың алдыңғы жағында оралған бұйымдардың саны, түсі мен өлшемі көрсетілген орау жапсырмасы немесе орау парағы болуы тиіс.

5.13.5. ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Қолғаптар бүкіл нормативтік пайдалану мерзімі ішінде адамды механикалық әсерлерден және қажалудан қорғанышты қамтамасыз етуі тиіс.

Пайдалану кезінде қолғаптар жазатайым оқиғалардың себебі болмауы керек.

Қолғаптар дайындауға арналған материалдардың мемлекеттік санитарлық қадағалау органдарынан қолдануға рұқсаты болуға тиіс. Қолданылатын маталар, жиынтықтаушы бұйымдар мен фурнитура ауа ортасына және адам терісіне тиген кезде гигиеналық нормалардан асатын мөлшерде улы заттар шығармауға тиіс.

Қолғаптарды кәдеге жарату қоршаған ортаның жағдайына зиян тигізбеуі керек.

5.13.6. ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ТАЛАПТАР.

СТ РК ISO 14001-2016 «Экологиялық менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық».

Осы стандарт ұйым өз қызметінің экологиялық нәтижелерін жақсарту үшін қолдана алатын экологиялық менеджмент жүйесіне қойылатын талаптарды белгілейді. Осы стандарт өзінің экология саласындағы жауапкершілігін жүйелі негізде басқаруға ұмтылатын, сөйтіп тұрақтылықтың экологиялық құрамдас бөлігіне үлес қосатын ұйымның пайдалануына арналған.

5.13.7. БАҚЫЛАУ ӘДІСТЕРІ.

Бұйымдарды қабылдау – МЕМСТ 4103-82 «Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері (№1 өзгеріспен)»;

Дайын бұйымның сызықтық өлшемдерін бақылау құралдары: МЕМСТ 7502-98 «Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Техникалық шарттар».

5.13.8. ӨНДІРУШІНІҢ КЕПІЛДІГІ.

Тұтынушы тасымалдау, сақтау талаптары мен пайдалану жөніндегі нұсқауларды сақтаған кезде биялайға мынадай кепілдік мерзімі белгіленеді:

пайдалану – белгіленген тәртіппен бекітілген салалық нормаларға сәйкес;

сақтау - өндірушінің техникалық құжаттамасында белгіленген нормативтерге сәйкес.

5.13.9. НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР.

1. МЕМСТ 12.4.010 - 75 ЕҚСЖ «Қолды жеке қорғау құралдары. Арнайы қолғаптар. Техникалық шарттар».
2. МЕМСТ 12.4.002 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды дірілден қорғау құралдары. Техникалық талаптар және сынақ әдістері.
3. МЕМСТ 12.4.103 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі.
4. МЕМСТ 12.4.115 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар.
5. МЕМСТ 12.4.141 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды жеке қорғау құралдары. Арнайы киім және оларды дайындауға арналған материалдар. Кесілуге төзімділігін айқындау әдістері.
6. МЕМСТ 12.4.167 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды қорғау құралдарына арналған полимерлі үлбір материалдар. Қажалуға төзімділігін айқындау әдісі.

7. МЕМСТ 12.4.183 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды қорғайтын материалдар. Техникалық талаптар және сынақ әдістері.
8. МЕМСТ 12.4.184 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы киімге, қолды қорғау құралдарына және аяқ киімнің үстіңгі жағына арналған маталар мен материалдар. Жандыруға төзімділігін айқындау әдістері.
9. МЕМСТ 7502 Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Технические условия.
10. МЕМСТ 8846 Тоқыма маталар мен бұйымдар. Сызықтық өлшемдерді, қисаюды, ілмек қатарлары мен ілмек бағандарының санын және ілмектегі жіптің ұзындығын айқындау әдістері.
11. МЕМСТ 12023 (ИСО 5084:1996) Текстиль материалдар және олардан жасалған бұйымдар. Қалыңдықты айқындау әдісі.
12. МЕМСТ 28073 Тігін бұйымдары. Жыртылу жүктемесін, жіп тігістерінің ұзаруын, жапсар тігістердегі мата жіптерінің жылжуын айқындау әдістері.
13. МЕМСТ 29122 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар.
14. КО ТР 019/2011. КЕДЕН ОДАҒЫНЫҢ ТЕХНИКАЛЫҚ РЕГЛАМЕНТІ КО ТР 019/2011. Жеке қорғаныш құралдарының қауіпсіздігі туралы.
15. МЕМСТ 23948-80 Қабылдау ережелері.
16. МЕМСТ 4103-82 Сапаны бақылау әдістері.
17. МЕМСТ 10581-91 Таңбалау, тасымалдау, орау және сақтау.

5.14. Қорғаныш жабыны бар аралас биялай (монтаждау)

Қорғаныш жабынымен (монтаждау) біріктірілген биялай полиэфирлі жіппен мақтадан жасалған.

Орындау кезінде қолды жеңіл және орташа механикалық әсерлерден қорғау қажет жұмыстарға арналған.

Қорғаныш жабындарының түрлері:

- алақаны латекспен қапталған;
- алақан мен саусақтардың қос латекс жабыны бар;
- нүктелі полимерлі жабыны бар.

Қасиеттері: КЩС, МБС; қолдың терлеуінің алдын алу.

Бұйымды сәйкестікке сертификаттау: КО ТР 019/2011, МЕМСТ 12.4.252-2013, МЕМСТ 12.4.183, EN 388, 4 420.

5.15 ХИМИЯЛЫҚ ТӨЗІМДІ НИТРИЛ БИЯЛАЙ

Модель атауы: химиялық төзімді нитрил биялай.

Арналуы: Биялай қажалуға және жыртылуға жоғары төзімділікке, тесуге және кесілуге төзімділікке арналған. Қышқылдардың әлсіз ерітінділеріне төзімділік, мұнай мен мұнай өнімдерінен қорғау, бактерияға қарсы өңдеу.

5.15.1. ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР

Негізгі параметрлері мен сипаттамалары.

Биялай МЕМСТ ISO 374-1-2019 ЕҚСЖ талаптарына сәйкес келетін нитрил негізіндегі қоспадан дайындалады. Қолды жеке қорғау құралдары. Химиялық заттар мен микроорганизмдерден қорғайтын биялай.

Қорғаныш қасиеттері бойынша биялайдың жіктелуі және белгіленуі - МЕМСТ 12.4.103-83 "Еңбек қауіпсіздігі стандартының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі.

Химиялық заттарға қарсы биялайдың жалпы талаптары EN 420: 2009 талаптарына сәйкес келуі керек (4, 5 және 7-бөлімдер).

1-кесте

Ерлер қолының типтік негізгі өлшемдеріне арналған өлшеу мәндері (мм)

Қол өлшемі*	Қол айналымы	Ұзындығы	Қол өлшемі*	Қол айналымы	Ұзындығы
6	152	160	9	229	192
7	178	171	10	254	204
8	203	182	11	279	215
** Бұл мән – қол өлшемінің шартты өлшемі, ол дюймммен өлшенген қол айналымына сәйкес келеді (2.54).*					

Партияны дайындауда өлшемдердің пайыздық қатынасын тапсырыс беруші шартта белгілейді.

Эргономиялық талаптар.

Нитрилден дайындалған, химиялық төзімді биялай стандарт бойынша эргономика талаптарына сәйкес болуы тиіс: МЕМСТ EN 340-2012 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар»

Биялай бес саусақты, жіксіз болуы, қолдың көлемді моделіне сәйкес келуі және оң және сол қолдарға жасалуы тиіс. Саусақтардың пішіні түзу немесе қисық болуы мүмкін.

Биялай кез келген түсте дайындалуы мүмкін.

Биялайдың беріктік қасиеттері МЕМСТ 270 сәйкес әр биялайдан кесілген кемінде үш үлгіде айқындалады, нәтиже ретінде орташа арифметикалық мән қабылданады. Сынақ үлгілері үшін биялайдың алақанындағы немесе сырт жағындағы үлбірден кесіп алынады.

Биялай оларды түпкілікті пайдаланудың болжамды жағдайларында қорғаудың ең жоғары дәрежесін қамтамасыз етуі керек.

Сыртқы түрі.

ХИМИЯЛЫҚ ТӨЗІМДІ НИТРИЛ БИЯЛАЙ.

Химиялық төзімді нитрил биялай арнайы қорғаныш киімдерін дайындаудың өнеркәсіптік технологиясының талаптарына сәйкес дайындалуы тиіс.

Арнайы нитрил композиция қажалуға және жыртылуға тамаша төзімділік пен жоғары қарсылықты, сондай-ақ тесілуге және кесілуге, қышқылдардың әлсіз ерітінділеріне, сілтілерге, спирттерге, мұнай мен мұнай өнімдерінен қорғанышты қамтамасыз етеді.
Химиялық белсенді компоненттермен жұмыс істеу үшін арнайы жасалған. Альдегидтердің, спирттердің, фенолдардың және қышқылдардың әсеріне жақсы төтеп береді. Аллергиялық реакциялар тудырмайды.

Қабырғаның қалыңдығы: манжета (роликтен 25± мм) - 0,09 мм, алақан (орталық) - 0,12 мм, саусақ (ұшынан 13± мм) - 0,16 мм.

Қолдану саласы: химиялық өндіріс; мұнай және мұнай өнімдерін тазарту; зертханалық жұмыстар; құрастыру операциялары; полиграфия өнеркәсібі; автомобиль өнеркәсібі; тамақ өнеркәсібі; қоқыстарды тазарту; химиялық заттардан қорғау қажет басқа жұмыстар.

5.15.2. ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Нитрил латекс негізіндегі биялай осы стандарттың талаптарына, бұйымға арналған техникалық құжаттамаға сәйкес, стандартты қабылдаған мемлекеттің аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық актілердің талаптары сақтаЛА отырып дайындалады.

Биялайдың қасиеттері стандарт бойынша дайындалады: МЕМСТ EN 340 – 2012 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар»

Осы стандартқа сәйкес қорғаныш биялайы ЕН 420 талапатрына, оның ішінде өлшемі бойынша барлық тиісті талаптарға сай болуы тиіс.

Қорғаныш биялайының материалы ЕН 388 бойынша бірінші пайдалану деңгейінен кем болмауы тиіс.

Биялайдың әртүрлі түрлері үшін осы стандарттың тармақтарына міндетті сәйкестік жөніндегі талаптар 2-кестеде көрсетілген.

2-кесте

Биялайдың әртүрлі түрлеріне қойылатын талаптар

МЕМСТ ISO 374-1-2019	Жалпы талаптар 5.1-т.	Ену 5.2-т.	А ТҮРІ 5.4.2-т.	В түрі 5.4.3-т.	С түрі 5.4.4-т.
А түрі	Х	Х	Х		
В түрі	Х	Х		Х	
С түрі	Х	Х			Х
Х - міндетті талап.					

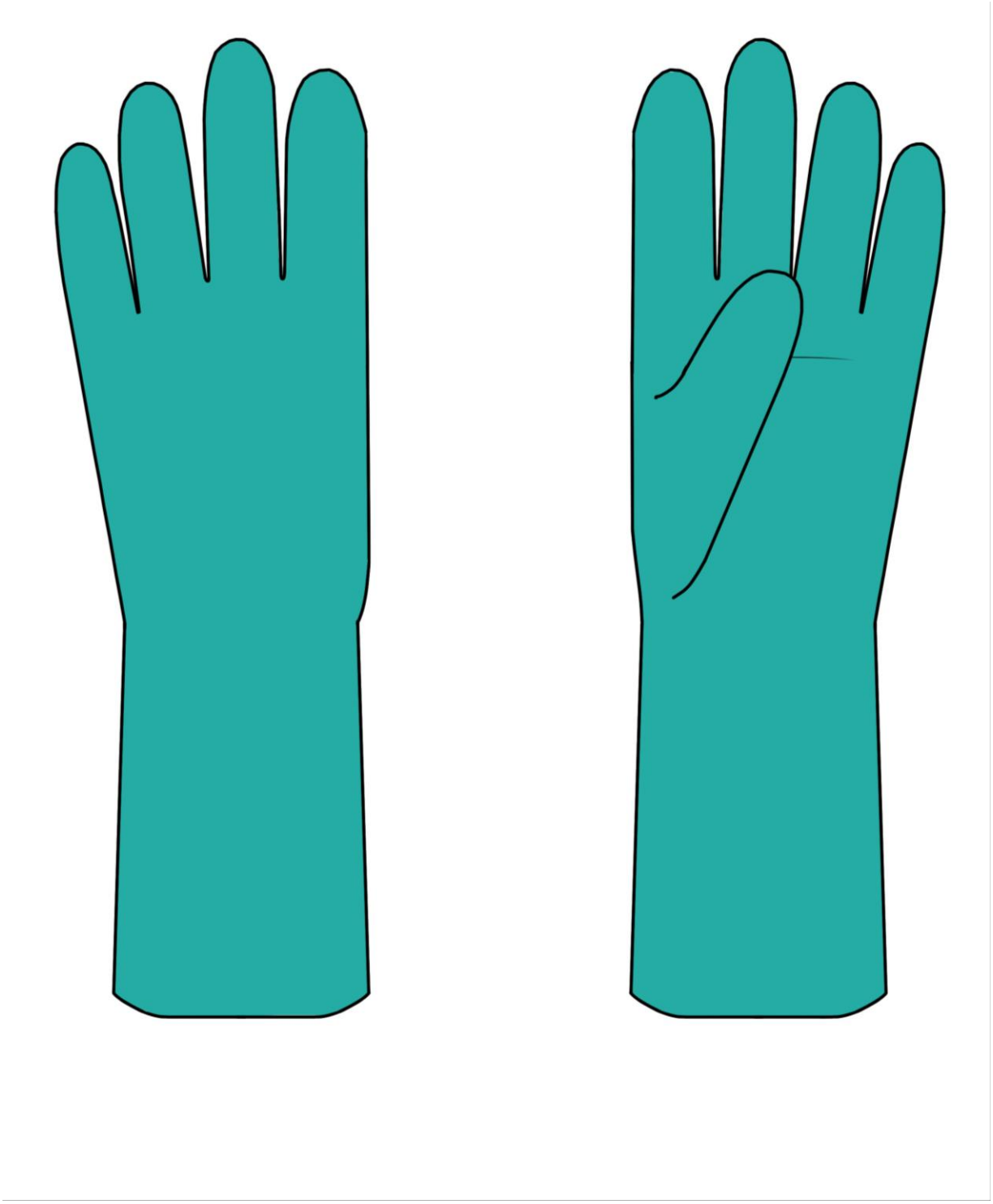

1-сурет.

2.

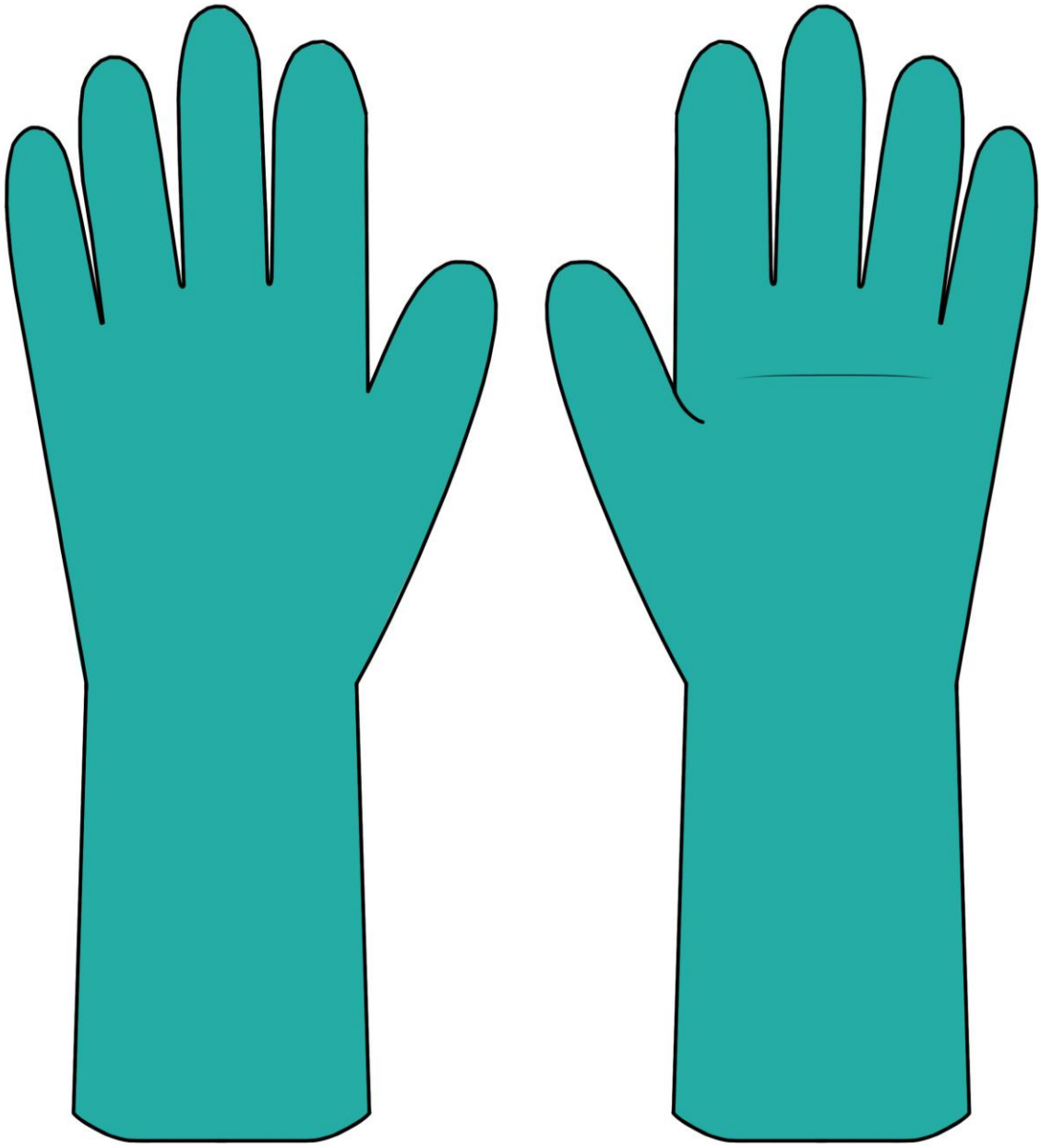

Эталон үлгісін өндіру үшін нитрилді химиялық төзімді биялайдың өлшеу мәндері.

Эталон үлгінің өлшемі: модельді әзірлеу кезінде негіз ретінде ерлер қолының типтік негізгі өлшемдері - 9 өлшем қабылданды.

3-кесте

Эталон үлгісін өндіру үшін нитрилді латекс негізіндегі биялайдың өлшеу мәндері, мм

Қол өлшемі*	Қол айналымы	Ұзындығы	Қол өлшемі*	Қол айналымы	Ұзындығы
6	152	160	9	229	192
7	178	171	10	254	204
8	203	182	11	279	215
** Бұл мән – қол өлшемінің шартты өлшемі, ол дюймен өлшенген қол айналымына сәйкес келеді (2.54).*					

4-кесте

Биялайдың негізгі өлшемдері, мм

Биялайдың өлшемі	Қол өлшемі	Биялайдың минималды ұзындығы
6	6	220
7	7	230
8	8	240
9	9	250
10	10	260
11	11	270
Ескерту: Биялайдың нақты өлшемдерін дайындаушы материалдың ерекшеліктерін және болжамды мақсатын ескере отырып айқындайды.		

Шикізатқа, материалдарға және сатып алынған өнімдерге қойылатын талаптар.

Физика-механикалық көрсеткіштер.

№ р/н	Материалдардың атауы	Ауытқу нормасы	Нормативтік-техникалық құжаттама (НТҚ)	Материалдардың арналуы
1.	нитрил бутил каучук (нитрил) - 100%	+/- 5 %.	МЕМСТ ISO 374-1-2019 ЕҚСЖ. Қолды жеке қорғау құралдары. Химиялық заттар мен микроорганизмдерден қорғайтын биялай. 1-бөлім. МЕМСТ 20010-93. ТЕХНИКАЛЫҚ РЕЗЕҢКЕ БИЯЛАЙ. ТШ. КО ТР 019/2011. КЕДЕН ОДАҒЫНЫҢ ТЕХНИКАЛЫҚ РЕГЛАМЕНТІ	Химиялық төзімді нитрил биялай дайындау үшін.
2.	Манжет қабырғасының қалыңдығы (роликтен 25 ± мм) – 0,09 мм,	+/- 5 %.		
3.	Құбыр қабырғасының қалыңдығы	+/- 5 %.		

	алақан (орталық) - 0,12 мм		КО ТР 019/2011 Жеке қорғаныш құралдарының қауіпсіздігі туралы МЕМСТ 23948-80 Қабылдау ережелері; МЕМСТ 4103-82 Сапаны бақылау әдістері; МЕМСТ 10581-91 Таңбалау, тасымалдау, орау және сақтау	
4.	Саусақ қабырғасының қалыңдығы (ұшынан 13± мм) – 0,16 мм.	+/- 5 %.		
8.	Жұлынуға төзімділік, кН/м (кгс/см), кемінде 20	+/- 5 %.		
10.	Биялайдың ұзындығы. 240	+/- 5 %.		
11.	Су өткізгіштігі: биялай су өткізбейтін болуы керек.	+/- 5 %.		
12.	Қышқыл және сілті өткізгіштігі, РН бірлігі, 1,0 аспайды	+/- 5 %.		
13.	(23±2) немесе (27±2) °С температурада (24±1) сағат ішінде сілтінің 20% ерітіндісінің немесе күкірт қышқылының 20% ерітіндісінің әсерінен кейінгі массаның өзгеруі, 10%-дан аспайды Жыртылуға беріктің коэффициенті 850%	+/- 5 %.		
	Ескертпе: *2-4.8-т. бойынша көрсеткіштер натрий гидроксидінің немесе калий гидроксидінің 20% ерітіндісінде (45±2) °С температурада (24±1) сағат ұстағаннан кейін айқындалады.* *Негізгі бөліктердің ұзындығы, өлшемі, фактурасы және егжей-тегжейі тапсырыс берушімен келісіледі.*			

5.15.3. ЖИЫНТЫҚТЫЛЫҒЫ.

1. Оң және сол қолға арналған, химиялық төзімді нитрил биялай.
2. Биялай өндіруші кәсіпорындарда жиынтықталады.

5.15.4. ТАҢБАЛАНУЫ. ҚАПТАЛУЫ.

Әрбір бұйымның затбелгісі болуы керек, ол бұйымның өзіне немесе алып тастау қиын болатын затбелгіге салынады.

Ақпарат кез келген бедерлеу тәсілімен (оның ішінде бедерлеу, жібекбаспа, нақыштау, құю, қалыптау) не тікелей бұйымның өзіне немесе бұйымға бекітілген алып тастау қиын болатын затбелгіге өшпейтін бояумен жазылуы тиіс.

Биялайдың қорғаныш қасиеттері бойынша таңбалану сәйкестігі: МЕМСТ 12.4.115-82 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар (N 1, 2 өзгерістерімен) / 1982 жылғы 28 маусымдағы МЕМСТ № 12.4.115-82» немесе пиктограммалар.

Әр биялайда мынадай мәліметтер нақты көрсетілуі тиіс:

а) дайындаушының немесе оның ресми өкілінің атауы, сауда маркасы немесе басқа да сәйкестендіргіштері;

б) бұйымның арналуы, коммерциялық атауы немесе тұтынушыға бұйымды нақты айқындауға мүмкіндік беретін код;

в) өлшемі;

г) қажет болған жағдайда жарамдылық мерзімі көрсетілуі тиіс;

д) егер өнім тиісті стандарттың талаптарына сәйкес келсе, пиктограмма.

Биялайдың қаптамасында мыналар болуы керек:

а) елін немесе оның ресми өкілін қоса алғанда, дайындаушының атауы және толық мекенжайы;

б) 3.1 бойынша деректер, б), в), г) атап көрсетілген;

в) биялай пайдаланушыны тек тәуекелдерден қорғайтын болса, "Тек минималды тәуекелдер үшін" деген жазу немесе осыған ұқсас сөздер;

г) биялайдың арналуын білдіретін пиктограммалар;

д) биялай қолдың бір бөлігін ғана қорғайтын болса, тиісті нұсқау.

Биялайға сақтау және күту жөніндегі нұсқаулық қоса беріледі.

Өндіруші ұсынған ақпарат.

Ақпарат биялаймен бірге жүруі керек және сұрау бойынша берілуі керек. Ақпарат мыналарды қамтуы тиіс:

а) елін немесе оның ресми өкілін қоса алғанда, дайындаушының атауы және толық мекенжайы;

б) бұйымның таңбалануы 3.1 сәйкес, б) атап көрсетілген;

в) тиісті стандартқа сілтеме (биялай ТШ бойынша жасала алады);

г) қол жетімді өлшемдер;

д) зиянды факторлардың сипаттамаларын көрсете отырып, қорғаныш қасиеттерін көрсететін пиктограмма. Әрі қарай қолға арналған ЖҚҚ жұмыс сипаттамаларының түсіндірмесі және тиісті стандарттарға сілтемелер болуы керек;

е) биялайдағы аллергия тудыруы мүмкін заттардың тізімі;

ж) қолдану жөніндегі нұсқаулық;

и) күтім (жуу немесе химиялық тазалау шарттары) және сақтау жөніндегі нұсқаулық;

к) тасымалдау және сақтау кезіндегі қаптама түрі;

л) сақтау нәтижесінде қорғаныш қасиеттері айтарлықтай төмендеген кездегі биялай мен қаптамадағы сақтау мерзімі.

Тұтынушыға арналған ақпарат бұйымның әрбір бірлігінде қаптамасында (ыдысында), затбелгісінде, жапсырмасында, құжаттарында, жадынамаларында (қосымша парақтарда, ақпараттық парақтарда) оқуға (танысуға) ыңғайлы орнында орналастырылады.

Таңбалануы түсінікті, оқуға оңай және қаптамасын шешпей-ақ тексеруге болатындай бұйымның (жапсырмасының) бетіне салынуы тиіс.

Қорғаныш қасиеттерін белгілеу - МЕМСТ 12.4.103 бойынша. МЕМСТ EN 340 бойынша қорғаныш қасиеттерін қорғау класын көрсете отырып белгілеуге жол беріледі.

Дайын бұйымдарды орау, тасымалдау және сақтау – МЕМСТ 10581 (арнайы киім бөлігінде).

Тапсырысшыға тапсырған кезде міндетті түрде тауарға мынадай таңбалауды ұсынуға тиіс:

- стандарттау жөніндегі қолданыстағы құжаттарға сәйкес салынған сәйкестік белгісі;
- өніммен бірге жүретін Заңға сәйкес сертификаттың немесе сәйкестік декларациясының көшірмелері». *(Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрінің 2021 жылғы 21 мамырдағы № 348-НК бұйрығымен бекітілген «Өнімді таңбалауға қойылатын талаптар» техникалық регламенті көзделген).*

– биялайдың сырт жағына бұйымның атауы, артикулы, дайындаушы кәсіпорынның атауы мен логотипі, мекенжайы, күтім мен өлшем таңбалары, стандарттың атауы, жасалған күні, ТББ белгісі көрсетілген бояу таңба қойылады.

3-сурет.

Жеке қаптаманың болуы – міндетті. Қаптама сәйкестігі: МЕМСТ 10581-91 "Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау (N 1 өзгертумен, түзетумен) / 1991 жылғы 28 қазандағы МЕМСТ № 10581-91» (қолды қорғау құралдары бөлігінде).

Бұйымдардың орамасы тасымалдау және сақтау кезінде тауардың сақталуын қамтамасыз етуі тиіс. Әр қаптаманың алдыңғы жағында оралған бұйымдардың саны, түсі мен өлшемі көрсетілген орау жапсырмасы немесе орау парағы болуы тиіс.

5.15.5. ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Биялай бүкіл нормативтік пайдалану мерзімі ішінде адамды механикалық әсерлерден және қажалудан қорғанышты қамтамасыз етуі тиіс.

Пайдалану кезінде биялай жазатайым оқиғалардың себебі болмауы керек.

Биялай дайындауға арналған материалдардың мемлекеттік санитарлық қадағалау органдарынан қолдануға рұқсаты болуға тиіс. Қолданылатын маталар, жиынтықтаушы бұйымдар мен фурнитура ауа ортасына және адам терісіне тиген кезде гигиеналық нормалардан асатын мөлшерде улы заттар шығармауға тиіс.

Биялайды кәдеге жарату қоршаған ортаның жағдайына зиян тигізбеуі керек.

5.15.6. ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ТАЛАПТАР.

СТ РК ISO 14001-2016 «Экологиялық менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық».

Осы стандарт ұйым өз қызметінің экологиялық нәтижелерін жақсарту үшін қолдана алатын экологиялық менеджмент жүйесіне қойылатын талаптарды белгілейді. Осы стандарт өзінің экология саласындағы жауапкершілігін жүйелі негізде басқаруға ұмтылатын, сөйтіп тұрақтылықтың экологиялық құрамдас бөлігіне үлес қосатын ұйымның пайдалануына арналған.

5.15.7. БАҚЫЛАУ ӘДІСТЕРІ.

Бұйымдарды қабылдау – МЕМСТ 4103-82 «Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері (№1 өзгеріспен)»;

Дайын бұйымның сызықтық өлшемдерін бақылау құралдары: МЕМСТ 7502-98 «Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Техникалық шарттар».

5.15.8. ӨНДІРУШІНІҢ КЕПІЛДІГІ.

Тұтынушы тасымалдау, сақтау талаптары мен пайдалану жөніндегі нұсқауларды сақтаған кезде биялайға мынадай кепілдік мерзімі белгіленеді:

пайдалану – белгіленген тәртіппен бекітілген салалық нормаларға сәйкес;

сақтау - өндірушінің техникалық құжаттамасында белгіленген нормативтерге сәйкес.

5.15.9. НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР.

1. МЕМСТ ISO 374-1-2019 ЕҚСЖ. Қолды жеке қорғау құралдары. Химиялық заттар мен микроорганизмдерден қорғайтын биялай. 1-бөлім.
2. МЕМСТ 20010-93. ТЕХНИКАЛЫҚ РЕЗЕҢКЕ БИЯЛАЙ. ТШ.
3. ЕН 420 Биялай. Жалпы талаптар мен сынақ әдістері.
4. МЕМСТ 12.4.002 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды дірілден қорғау құралдары. Техникалық талаптар және сынақ әдістері.

5. МЕМСТ 12.4.103 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі.
6. МЕМСТ 12.4.115 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар.
7. МЕМСТ 12.4.141 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды жеке қорғау құралдары. Арнайы киім және оларды дайындауға арналған материалдар. Кесілуге төзімділігін айқындау әдістері.
8. МЕМСТ 12.4.167 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды қорғау құралдарына арналған полимерлі үлбір материалдар. Қажалуға төзімділігін айқындау әдісі.
9. МЕМСТ 12.4.183 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Қолды қорғайтын материалдар. Техникалық талаптар және сынақ әдістері.
10. МЕМСТ 7502 Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Технические условия.
11. МЕМСТ 29122 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар.
12. МЕМСТ 270-75 Резеңке. Созылу кезіндегі серпімділік қасиеттерін айқындау әдісі.
13. КО ТР 019/2011. КЕДЕН ОДАҒЫНЫҢ ТЕХНИКАЛЫҚ РЕГЛАМЕНТІ
14. МЕМСТ 23948-80 Қабылдау ережелері.
15. МЕМСТ 4103-82 Сапаны бақылау әдістері.
16. МЕМСТ 10581-91 Таңбалау, тасымалдау, орау және сақтау.

5.16. Мақта-мата қолғаптар

Мақта-мата қолғаптар механикалық әсерден қорғауға арналған.

Бұйымды сәйкестікке сертификаттау: МЕМСТ 12.4.010 .

5.17. Тері қолғаптар (жылы)

Тері қолғаптар жұмыскердің қолын төмен температурадан қорғауға арналған.

Бұйымды сәйкестікке сертификаттау 12.4.010, МЕМСТ 20176, КО ТР 019

5.18. Жеңбайлағыш

Жеңбайлағыш жұмыс кезінде ластанудан қорғауға арналған. Цилиндр пішінді қап. Бұйымның шеттеріне жабысу үшін серпімді таспа созылған. Қолды білектен шынтаққа дейін жалпы өндірістік ластанудан қорғауға арналған. Қышқылдар мен сілтілерден 50% дейін концентрациямен, әртүрлі майлармен, майлармен және мұнай өнімдерімен қорғауға арналған.

Материал: ПВХ, тығыздығы кемінде 0,2 мм

Ұзындығы - 450 - 480 мм.

5.19. Тізелік

Тізеліктер ұзақ уақыт «тізерлеген» күйде жұмыс істеген кезде тізе буындарын қысым түссуден, суықтан қорғауға арналған. Сондай-ақ, тізеліктерді қолдану жұмыс костюмінің шалбарын мерзімінен бұрын тозудан қорғайды.

6. Биіктіктен құлаудан қорғау құралдары

Биіктіктен құлаудан жеке қорғаныш құралдарына мыналар жатады:

Жұмыс жағдайындағы бекіту құралдарының талаптарына сәйкес келетін сақтандыру байламы (көп нүктелі сақтандыру белдігі) (сақтандыру арқандары, нейлон арқандары);

Еркін құлаудың алдын алу құралдары (амортизаторы бар ілмек, амортизациялайтын тежегіш құрылғылар, блоктаушы құрылғылар, құлыптау құрылғылары);

Қауіпсіздік карабиндері.

Бұйымды сәйкестікке сертификаттау: МЕМСТ EN 1497-2014, МЕМСТ Р 12.4.222-99, МЕМСТ EN 354-2019, МЕМСТ Р ЕН 361-2008, МЕМСТ МЕМСТ 362-2011 , МЕМСТ EN 363-2011.

6.1. Қауіпсіздік байламы (көп нүктелі қауіпсіздік белдігі)

Қауіпсіздік белдігі - бұл жұмысшының денесін жауып тұратын және жеке элементтерден тұратын компонент, олар ілмектермен бірге жұмыс кезінде жұмысшыны белгілі бір биіктікте ұстайды және сонымен бірге оның еркін құлап кетуіне жол бермейді. Статикалық жыртылу жүктемесі: кемінде 15 кН. Температура режимі: -50 °С-тан +50 °С-қа дейін. Жарамдылық мерзімі: шығарылған күннен бастап кемінде 10 жыл.

Техникалық талаптар:

Көп нүктелі қауіпсіздік белдіктері құлаған кезде дене жүктемесінің максималды таралу аймағын қамтамасыз ететін және белдіктердің сырғып кету мүмкіндігін болдырмайтындай етіп орналастырылған бір-бірімен тоқылған иық пен аяқ белдіктерінен, сондай-ақ аралық көлденең белдіктерден тұрады. Көп нүктелі сақтандыру белдіктері ажыратуға жатпайды.

Белдіктер мен иықбаулар полиамидті және полиэфирлі талшықтардың қасиеттері бар синтетикалық талшықтардан жасалуы керек. Тігін жіптері физикалық қасиеттері бойынша белдіктермен үйлесімді болуы керек және олармен салыстырылатын сапада болуы керек, ал визуалды бақылауды жеңілдету үшін олар белдіктерден басқа түсте немесе контрастты реңкт болуы керек.

Көп нүктелі белдіктер жұмысшы орналасқан деңгейден жоғары бекітілуі керек және олардың ұзындығы қажетті жұмыс көлемін орындау үшін жеткілікті еркіндікті қамтамасыз етуі керек.

Сақтандыру байламдарын пайдалану жұмыстары: сақтандыру байламы электр беру желілерінде, шатыр жұмыстарында, құтқару жұмыстарында, резервуарлар мен құдықтардағы жұмыстарды орындау үшін қолданылады.

Кәдімгі қауіпсіздік белдіктерін қолдануға тыйым салынады, өйткені олар құлаған кезде жүктемені бөлмейді, кеуде қуысын қысады, бұл физикалық зақымдануға және тұншығуға әкеледі.

Алмастыру

Таспа жыртылған кезде немесе белдік тозған болса және жеке жіптердің жыртылуы байқалса.

6.2. Еркін құлаудың алдын алу құралдары

(амортизаторы бар нейлон ілмек, амортизациялық тежегіш құрылғылар, блоктаушы құрылғылар, құлыптау құрылғылары)

Техникалық талаптар:

Бұғаттау құрылғылары оны құрылғыдан 1,5 м/с-тан асатын жылдамдықта сақтандыру арқанының бірқалыпты тежелуін қамтамасыз етуі тиіс, ол автомобильдің қауіпсіздік белдігі қағидаты бойынша жұмыс істейді.

Сақтандырғыш блоктаушы құрылғыда оны тірекке немесе ғимараттың, құрылыстың өзге де сенімді бекітілген конструкциялық элементіне бекітуге арналған элемент болуы тиіс. Сақтандырғыш блоктаушы құрылғының сақтандыру арқанының шығыс ұшы ілмек түрінде ресімделуі немесе қызметкер сақтандыру байламының арқандарын (фал) тіркейтін сақинамен немесе карабинмен жабдықталуы тиіс.

Серіппесі бар қырылдауықпен жабдықталған сақтандырғыш блоктаушы құрылғының барабан жүйесі тежеу процесінде салмағы 100 кг жүк құлаған кезде пайда болатын динамикалық жүктемеге төтеп беретін белгілі бір ұзындықтағы сақтандыру арқанының орамасын тежеу жолының ұзындығы 0,6-дан 1,5 м-ге дейін толық тоқтағанға дейін қамтамасыз етуі тиіс.

Құлыптау құрылғылары тік және көлбеу (көкжиекке 75°-тан жоғары) жазықтықтарға көтерілу және түсу кезінде қызметкердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін қолданылады. Бекіткіш құрылғылар автоматты түрде тік қауіпсіздік арқанымен (зәкір фалымен) қозғалады және құлау сәтінде бекітіледі.

Тік сақтандыру арқаны бар бекіткіш құрылғылардың статикалық беріктігі 15 кН (1,53 КС) және динамикалық беріктігі болуы тиіс, салмағы 100 кг жүктің құлауына төтеп бере алады, сақтандыру байламы амортизаторының ілмегіне 0,8 м биіктіктен бекітілген.

Температуралық режим: -50 °С-тан +50 °С-қа дейін

Жарамдылық мерзімі: шығарылған күннен бастап 10 жыл

Амортизаторы бар ілмектер құлаған кезде динамикалық жүктемені сөндіруге арналған.

6.3. Қауіпсіздік карабиндері

Карабинді немесе құлыпты карабинді күтпеген жерден ашу қаупін болдырмау үшін олар өздігінен жабылатын немесе өздігінен жабылатын немесе қолмен жабылатын болуы керек. Бекіту-босату циклінің ұзақтығы 3 секундтан аспауы керек.

Карабинде оның кездейсоқ ашылуын болдырмайтын қауіпсіздік құрылғысы болуы керек. Карабиннің құлпы мен сақтандырғышы автоматты түрде жабылуы керек.

Температуралық режим: -50 °С-тан +50 °С-қа дейін

Жарамдылық мерзімі: шығарылған күннен бастап 10 жыл

6.4. Электромагниттік сәулеленуден жеке қорғаныш құралдары

Электромагниттік сәулеленуден қорғайтын костюм радиожиіліктердің электромагниттік өрісінің пайдаланушының денесіне зиянды әсерін болдырмауға арналған.

Костюм мынадай элементтерден тұрады:

- экрандауыш комбинезон;
- бетке арналған экраны бар экрандауыг бас киім (дулыға) ;
- экрандауыш тоқыма биялай;
- экрандауыш былғары бәтеңке;
- жалпы мақсаттағы дулығалар.

Бұйымды сәйкестікке сертификаттау: МЕМСТ 12.4.172.

6.5. Электр доғасынан жеке қорғаныш құралдары

Костюм электр доғасының жылу әсерінен термиялық қауіптерден қорғауға арналған.

Костюм мынадай элементтерден тұрады:
- электр доғасынан қорғалған костюмдер;
- бетке арналған экраны бар ыстыққа төзімді бас киім (жұмсақ дулыға, дулыға) ;
- пайдаланушының қолын электр доғасының термиялық қауіптерінен, механикалық әсерлерден (кесулерден, қажалудан), жылу сәулеленуінен, конвективті жылудан және жалынның қысқа мерзімді әсерінен қорғайтын отқа төзімді қасиеттері бар ыстыққа төзімді биялай;
- ыстыққа төзімді бәтеңке/етік;
- ыстыққа төзімді каска.

Бұйымды сәйкестікке сертификаттау: КО ТР 019, МЕМСТ 29122, МЕМСТ Р 12.4.234-2012.

7. Арнайы киімге, арнайы аяқ киімге және басқа ЖҚҚ-ға қойылатын талаптар

- жалпы өндірістік ластанудан қорғайтын жазғы және қысқы костюмдер;
- іш киім;
- отқа төзімді материалдардан жасалған жазғы және қысқы костюмдер;
- дәнекерлеушінің жазғы және қысқы костюмдері;
- ылғалға төзімді костюм;
- химиялық қорғаныш костюмдері;
- энцефалитке қарсы костюм;
- қорғаныш алжапқышы;
- мақта-мата халат;
- қауіпті өндірістік объектілерге келушілерге арналған халат;
- бір жолғы комбинезон.

7.1. АРАЛАС МАТАДАН ТІГІЛГЕН ЖАЗҒЫ КОСТЮМ.

Модель атауы: аралас матадан дайындалған жазғы костюм.
Арналуы: костюмнің басқа түрлері көзделген дәнекерлеу және басқа жұмыстардан басқа, жоғары температуралар әсері жағдайында технологиялық жабдықпен және құралмен технологиялық операцияларды орындау.

7.1.1. ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР
Негізгі параметрлері мен сипаттамалары.

Өндірілетін костюмнің түрлері - МЕМСТ 12.4.011-89 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істеушілердің қорғаныш құралдары. Жалпы талаптар және жіктеу.

1.1.2. Костюм МЕМСТ бойынша жіктемелерге сәйкес ерлердің типтік фигураларына дайындалады:

- МЕМСТ 31399-2009 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Өтінім бойынша МЕМСТ жіктемесіне сәйкес аса үлкен өлшемдегі костюм дайындауға рұқсат етіледі:

- МЕМСТ 31400-2009 Аса үлкен өлшемдегі ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Ер адамның типтік фигурасын айқындау

- Ерлердің типтік фигурасы мынадай өлшемдік белгілермен айқындалады: бойы, кеуде айналымы (көлденең) және бел айналымы – МЕМСТ Р ИСО 3635 бойынша.
Белгіленген типтік фигуралар үшін бойы бойынша аралық (6,0±3,0) см, кеуде айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтағы өлшемдер арасындағы бел айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтар арасындағы бірдей атаулы өлшемдегі бел айналымы бойынша (6,0±3,0) см.
- Осы стандарт бес толықтық тобына топтастырылған 301 типтік фигураны белгілейді: бірінші, екінші, үшінші, төртінші, бесінші. Топтар кіші топтарға бөлінеді (кеуде айналымы бойынша 84-тен 104 см-ге дейін және кеуде айналымы бойынша 108-ден 132 см-ге дейін).
- Фигуралардың бойы бойынша нұсқалары 158-ден 200 см-ге дейін; кеуде айналымы бойынша – 84-тен 132 см-ге дейін; бел айналымы бойынша – 66-дан 126 см-ге дейін.

Ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Ерлердің типтік фигураларының жіктелуі. 1-кестеде келтірілген.

1-кесте

Сантиметрмен

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	66	70	74	78	82	-	-	-	-	-	-	-
Бірінші	Бойы	-	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	86	90	94	98	102	-	-

	Бойы	-	-	-	-	-	-	164	164	164	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	-	-
Екінші	Кеуде айналымы	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	68	72	76	80	84	88	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		182	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		188	188	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	194	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	92	96	100	104	108	112	116
Екінші	Бойы	-	-	-	-	-	-	164	164	164	-	-	-	-

		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	182	182
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	188	188
		-	-	-	-	-	-	194	194	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	200	-	-	-	-	-	-
Үшінші	Кеуде айналымы	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	74	78	82	86	90	94	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	-	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		182	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	188	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	194	194	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	98	102	106	110	114	118	122
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	-	-	-

		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	182	182
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	188	188
		-	-	-	-	-	-	194	194	194	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-
Төртінші	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	84	88	92	96	100	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	-	-	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	194	194	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	104	108	112	116	120	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-

		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	-	-
		-	-	-	-	-	-	194	-	-	-	-	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	90	94	98	102	106	-	-	-	-	-	-	-
Бесінші	Бойы	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		-	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	110	114	118	122	126	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-

		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	-	-	-

Ескертпелер:

1 Белгіленген топтарда бұйымның моделі мен конструкциясын жасау керек болатын типтік бойды жиектememен көрсетеді.

2 Бұйымның үлгісі мен конструкциясын бойы, өлшемі бойынша жақын болатын үлгілік фигураға әзірлеуге жол беріледі.

Партияны дайындауда өлшемдер мен бойлардың пайыздық қатынасын тапсырыс беруші шартта белгілейді.

Ерлердің жұмыс халатының өлшемі адамның дене өлшеміне сәйкес келуі керек.

Эргономиялық талаптар.

Ерлер жұмыс халатын әзірлеу кезінде стандарт бойынша мыналарды қамтамасыз ететін эргономикалық талаптар сақталуы тиіс: МЕМСТ EN 340-2012 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар (түзетулермен)":

- бұйымды және оның жеке элементтерін пайдалану ыңғайлылығы;
- бөліктер мен тораптардың функционалдық орналасуы;
- метеорологиялық жағдайлар немесе дене белсенділігі деңгейі өзгерген кезде қоршаған ортамен жылу алмасуды реттеу мүмкіндігі;
- бұйымның (бөліктердің, түйіндердің) дене бетіне орналасуын реттеу мүмкіндігі;
- ерлер жұмыс халат бұйымдарының және оның бөліктерінің пропорционалдығы;
- мойын, қолтық ойығы, қадамдық жапсар тігістер аймағында қалыңдықтың төмендеуі.

Мақта-мата халаты сызбаларының негізін құруға арналған құрылымдық қосымдар.

Жазғы костюмнің отқа төзімді материалдардан жасалған құрылымдық қосымдары.

Арнайы киім	Қорғаныш класы	Конструкциялық қосымның мәні*, см					
		иық бұйымдары үшін	белдік бұйымдары үшін		иық-белдік бұйымдары үшін		
		кеуденің жарты айналымына ЖК	белдің жарты айналымына ЖБ	бөксенің жарты айналымына ЖБө	кеуденің жарты айналымына ЖК	белдің жарты айналымына ЖБ	бөксенің жарты айналымына ЖБө
2-ші толықтық топтағы ер адамдар үшін							
отқа төзімді материалд	3,4	11,0 14,0	-	-	-	-	-

ардан жасалған жазғы костюм үшін	2	10,0 14,0	-	-	-	-	-
	1	10,0	-	-	-	-	
* Конструкциялық қосымша еркін жатуға және материалдар пакетінің қалыңдығына қосымшаны қамтиды.							

Сыртқы түрі.

КҮРТЕ.

Торланған астардағы тік сұлбалы күрте, орталық өңірлік сыдырма ілгегі бар - ширатылған 7-типті, диаметрі 1,5 см болатын 6 жасырын металл түймелерге түймеленетін желден қорғайтын сол жақ өңіржиек, ені 7,0 см.

Алдыңғы бөлік екі бөліктен тұрады: иініш және алдыңғы бөліктің төменгі жағы.

А түрі. Алдыңғы бөліктердің жоғарғы жағында 14,0*16,0 см төсқалталар орналасқан, өлшемі 15,5*6,0 см жапқысы бар, диаметрі 1,5 см екі жасырын металл түймелерге түймеленеді. Төсқалталардың жапқылары иініш пен алдыңғы бөліктің төменгі тұсына бекітілген. Жапқылардың үстінен көлденеңінен ені 5,0 см болатын шағылыстыратын таспа тігілген, ол таспаның үстінен компанияның логотипі жатық тығыз кесте әдісімен кестеленеді.

Алдыңғы бөліктердің төменгі жағында екі төменгі бүйір қалта орналасқан, өлшемі 20,0*24 см, қалта жапқысының ені 20,5 см*6,0 см, әр қалта диаметрі 1,5 см болатын екі жасырын металл түймеге түймеленеді.

Жапқылардағы түймеліктер жасырын, күртедегі барлық түймелер жасырын, түймелер орналасқан жерде таспа-ілгекпен күшейтілген.

Б түрі. ені 7,0 см қосып тігілген белбеуі бар күрте. Алдыңғы бөліктердің жоғарғы жағында 14,0*16,0 см төсқалталар орналасқан, өлшемі 15,5*6,0 см жапқысы бар, диаметрі 1,5 см екі жасырын металл түймелерге түймеленеді. Төсқалталардың жапқылары иініш пен алдыңғы бөліктің төменгі тұсына бекітілген. Жапқылардың үстінен көлденеңінен ені 5,0 см болатын шағылыстыратын таспа тігілген, ол таспаның үстінен компанияның логотипі жатық тығыз кесте әдісімен кестеленеді.

Алдыңғы бөліктердің төменгі жағында екі төменгі жапырақшалы бүйір қалта орналасқан, жапырақшалардың өлшемі 4,0 см, сыдырма ызбасының жасырын түймелігі бар, ширатылған 5-типті, жапырақшалардың жиектері арнайы машинада бекіту тігісімен бекітілген.

Жапқылардағы түймеліктер жасырын, күртедегі барлық түймелер жасырын, түймелер орналасқан жерде таспа-ілгекпен күшейтілген.

Түзу арқа бөлігі екі бөліктен тұрады: төменгі бөлік және жоғарғы иініш. **А түрі.** Иініш пен арқасын тігу сызығында ені 5,0 см болатын шағылыстыратын таспа көлденеңінен тігілген, ол таспаның үстінен, мойын негізінің иық тігісінен 13,0 см қашықтықта, компанияның логотипі жатық тығыз кесте әдісімен кестеленеді, өлшемі тапсырыс берушімен нақтыланады. Иініш пен арқа бөлігін сырып тігу кезінде ені 4,0 см болатын төрт желдеткіш саңылау өңделеді.

Бел сызығы бойында ені 4,0 см, баулару мен бекіткіштері бар күртешенің ышқырлығы тігілген. Күртенің астары бел сызығына дейін, ышқырлықпен бекітіледі.

Б түрі. Күрте төрт қатарлы резеңке тігу машинасында сырып тігілген серпімді ызбамен бүйірлерінде реттеледі. Иініш пен арқасын тігу сызығында ені 5,0 см болатын

шағылыстыратын таспа көлденеңінен тігілген, ол таспаның үстінен, мойын негізінің иық тігісінен 13,0 см қашықтықта, компанияның логотипі жатық тығыз кесте әдісімен кестеленеді, өлшемі тапсырыс берушімен нақтыланады. Иініш пен арқа бөлігін сырып тігу кезінде ені 4,0 см болатын төрт желдеткіш саңылау өңделеді.

Қондырма жеңдер, қос жапсар тігісті, биіктігі 7,0 см қосып тігілген манжеттерде, манжеттердің енін бекіту үшін бір жасырын түймеге түймелігі және бір-бірінен 2,0 см қашықтықта екі түйме табаны бар, манжеттің төменгі жағынан 18,0 см қашықтықта биіктігі кемінде 20,0 см, үстіңгі жағынан ені кемінде 30,0 см және төменгі жағынан ені кемінде 25,0 см болатын трапеция түріндегі нығайтуға арналған, шынтақ жастықшалары болады. Манжеттің жапсар тігісі бойынша тереңдігі 1,5 см болатын екі бүктеме дайын күйінде тігіледі. Шынтақтың жапсар тігістерінің төменгі бөлігінде ені 2,0 см шлицамен дайын күйінде өңделеді. Шлица ұзындығы 10,5 см, астар жағынан пуфтамен өңделген, рұқсат етілген ауытқулар + 0,3 см. қолтық ойықтарының астында желдеткіш саңылаулар бары.

Сол жақ жеңнің жоғарғы бөлігінде жапсар тігісінен 12 см қашықтықта, жатық тығыз кесте әдісімен кестеленген компанияның логотипімен шеврондар тігілген. Шевронның астында ені 5,0 см болатын шағылыстыратын таспа тігіп салынған.

Жеңдер мен манжеттердің қайып тігу сызығы бойынша жеңдердің төменгі бөлігінде 0,1 және манжеттердің жиегінде 0,1см*0,7 см тігіс тігіледі.

А түрі. Қайырма жаға екі бөліктен тұрады:

В түрі. Тіктеме жаға екі бөліктен тұрады.

Күртені ілу үшін мойындығына ілмек тігілген.

- Қалталарға, қалта жапқыларға, манжеттерге, шынтақ төсемдеріне, иық пен шынтақ тігістеріне 0,1-0,7 см қосарлы әрлеу тігістері тігілген.
- Ені 2,5 см әрлеу тігісі қалталардың жоғарғы аузынан өтеді. Түйіспе қосылыстар бойынша қалта аузы бекіту машинасында бекітіліп күшейтілген.
- Жағасы, үстеме жапқылдың жапсар тігістері, желден қорғайтын өңіржиегі және өңіржиектердің жапсар тігістерінде, борт жиегі бойымен, бекіту жапсары бойында сыдырма ызба әрлеу тігісі 0,7 см.
- Шағылыстырғыш таспаның жапсар тігістері бойынша тігіс 0,1-0,7 см.
- алдыңғы бөліктер мен арқа бөліктің бүйір тігістерінде және жеңдерінде металл люверстен төрт желдеткіш саңылау бар.

Алынбалы капюшон, капюшонның жоғарғы түсіне үйлесетін, астар материалдан дайындалған астары бар, ортаңғы және екі бүйір бөліктерден тұрады. Бүйір бөлігі иек бөлігімен тұтас кесіп пішілген. Капюшонның иек бөлігі, диаметрі 1,5 см болатын екі жасырын түймеге түймеленетін, ені кемінде 8,0 см болатын өтпелі ұштары бар. Алдыңғы тіліктің ұзындығын серпімді баудың көмегімен реттейді, оның ұштары тігістерге қосарлы бекіткіштермен бекітілген, 5,0 см әдіп әдісімен қосып тігілген, оған люверстер арқылы теріс жағына шығарылып, бекіткіштермен реттелетін бау кіргізілген.

Капюшонның ортаңғы бөлігінде «велькро» текстиль түймелігіне түймеленетін капюшонның биіктігін реттеуге арналған бау (пата) бар. Капюшон күртеге жолақпен жабылған, ширатылған 7-типті сыдырма ызбамен түймеленеді, оттан қорғайтын сіңіргісі бар.

Қалталардың, қалта жапқыштардың түйіспе қосылыстары бойымен арнайы бекіту машинасымен бекітпе салынған.

А түрі. Күртенің төменгі жағы қимасы жабылып, 2,0 см болатын бүгу тігісімен өңделеді.

Б түрі. «Тордан» жасалған астары қосып тігілген белдікпен бекітілген. Алдыңғы бөліктің сол жағында кеуде сызығы деңгейінде екі әдіп әдісімен тігілген кәсекедегі бір ішкі қалта, негізгі матадан тігілген, ширатылған 5-типті ысырма ызбаға түймеленеді, өлшемі 15,0 см ені, биіктігі 18,0 см, астармен өңделген және дайын қалта «тор» астарына тігілген.

Барлық ұсақ бөліктер (жаға, өңіржиектер, қалталар, қалта жапқыштарар, шынтақ жастықшалары, тізеліктер) градация кезінде Арнайы киімді жобалаудың бірыңғай әдістемесіне сәйкес өлшемдеріне сәйкес ұлғаяды немесе кішірейеді.

Қорғаныш элементтері: СВП, ені 5,0 см, алдыңғы бөліктер мен арқа бөліктердің кеуде сызығына, жеңдерге тігілген. Таспаның түсі – ашық сұр.

Күртенің түсі - көк;

Логотипті қолдану**:** жатық тығыз кесте әдісімен кестеленеді.

Астары: 100% полиэстерден жасалған мата.

Капюшондардың, қалталардың астары – «флис» тоқыма матадан.

АРАЛАС МАТАДАН ТІГІЛГЕН ЖАЗҒЫ КОСТЮМ

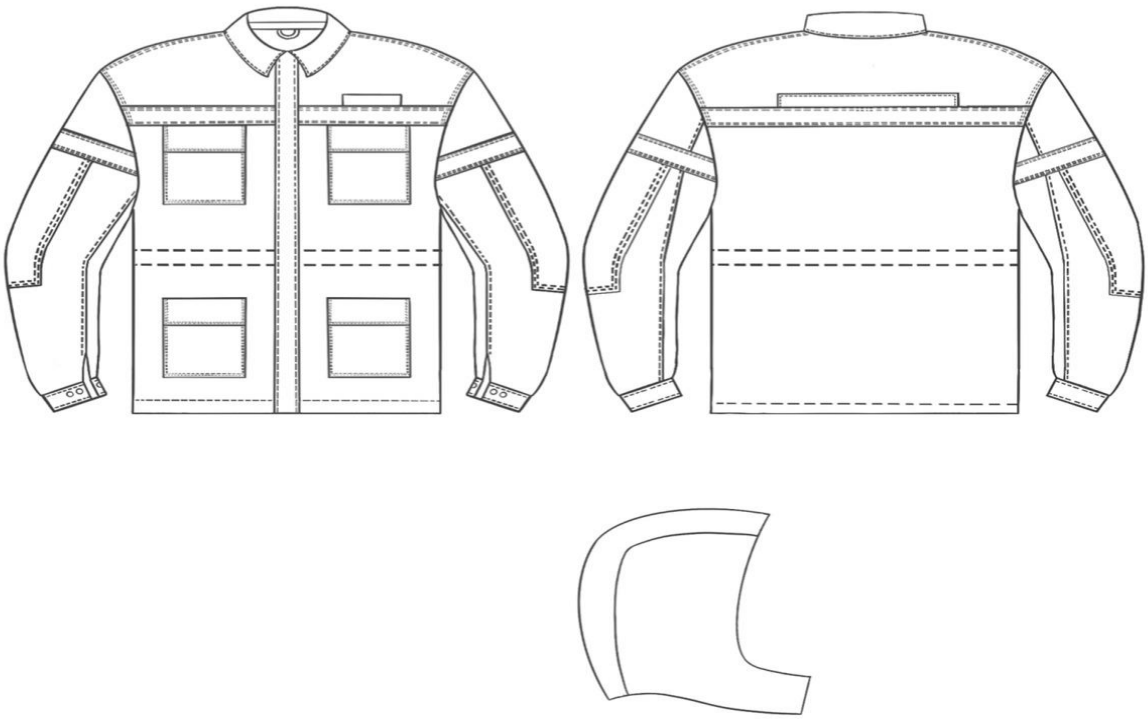

1-сурет. А түрі. Алдынан және артынан көрінісі.

2-сурет. А түрі. Алдынан және артынан көрінісі.

АРАЛАС МАТАДАН ТІГІЛГЕН ЖАЗҒЫ КОСТЮМ

3 сурет. В түрі. Алдынан, артынан көрінісі

4 сурет. В түрі. Алдынан, артынан көрінісі

ШАЛБАР.

Қосы тігілген белдігі бар түзу сұлбалы шалбар ортасы бойынша ені 6,0 см, бүйір тігісі 8,0 см, шалбардың артқы жолағының ортасы 10,0 см, ортаңғы тігісінде екі жасырын ілмек пен түймеге (диаметрі 1,5 см) түймеленеді. түймелігі бар гульфик ширатылған 5-типті сыдырма ызбаға түймеленеді. Белдікті қосымша қолдану үшін белдікте ені кемінде 2,5 см болатын 6 ілмек бар. Бүйірлеріндегі бел сызығы ені 5,0 см серпімді ызбамен, резеңке тігу машинасында бес қатар тігілген.

Шалбардың алдыңғы жартысы төсемделген, шалбардың жоғарғы бөлігінде 20,0*26,0 см бүйірлік жапсырма қалталар, қалтаға көлбеу кіру 18,0 см. Тізе тұсында биіктігі кемінде 30,0 см, шалбардың төменгі жағынан 25,0 см қашықтықта күшейтілген төсемдер тігілген. Шалбардың төменгі жағынан 20,0 см қашықтықта ені 5,0 см отқа төзімді сіңдірілген шағылыстырғыш таспа тігіледі. Шалбардың сол жақ жартысында, үстіңгі қалтасының астында өлшемі 21,0*24,0 см болатын, шалбардың артқы жартысына ауысатын қалта тігілген, өлшемі 22,0 см*6,0 жапқысы жиктеп торланған екі ілме пен түймеге түймеленетін жасырын түймелігі бар.

Шалбардың артқы жағында бел сызығы бойында екі бүкпесі бар.

Қалталардың түйіспе қосылыстары бойымен арнайы бекіту машинасымен бекітпе салынған.

Шалбардың қадамдық тігістері шалбардың жоғарғы бөлігінің негізінен тізеліктерге дейін ұзындығы кемінде 25,0 см және шалбардың негізінен жарық шағылыстыратын таспаға дейін биіктігі кемінде 20,0 см, қажалудан қорғау үшін ені кемінде 10,0 см айшықты жапсырмалармен нығайтылған. Шалбардың бүйір тігісі шалбардың төменгі жағынан жарық шағылыстыратын таспаға дейін биіктігі кемінде 20,0 см, ені кемінде 10,0 см айқыш жапсырмамен нығайтылған.

Шалбардың бүйір тігістері мен кию тігістер бойымен, жапсырма қалталар мен тізе күшейткіш төсемдер бойымен 0,1 см* 0,7 см әрлеу тігісі салынған

Қосып тігілген белдіктң жиегінен әрлеу тігісі 0,1 см*0,7 см, шалбарға қосып тігу жапсарында 0,1 см.

Ені 2,5 см әрлеу тігісі қалталардың қиғаш аузынан өтеді.

Шалбардың төменгі жағы қимасы жабылып, ені 2,5 см бүгу тігісімен өңделеді.

Бүкіл костюм бойына қалталар мен қалта жапқыштың түйіспелі технологиялық қосылыстарын арнайы бекіту машинасымен орындайды.

Қорғаныш элементтері: ені 5,0 см отқа төзімді сіңдірілген СВП, шалбардың төменгі жағынан 25,0 см қашықтықта тігілген.

Шалбардың түсі – көк;

АРАЛАС МАТАДАН ТІГІЛГЕН ЖАЗҒЫ КОСТЮМ. ШАЛБАР.

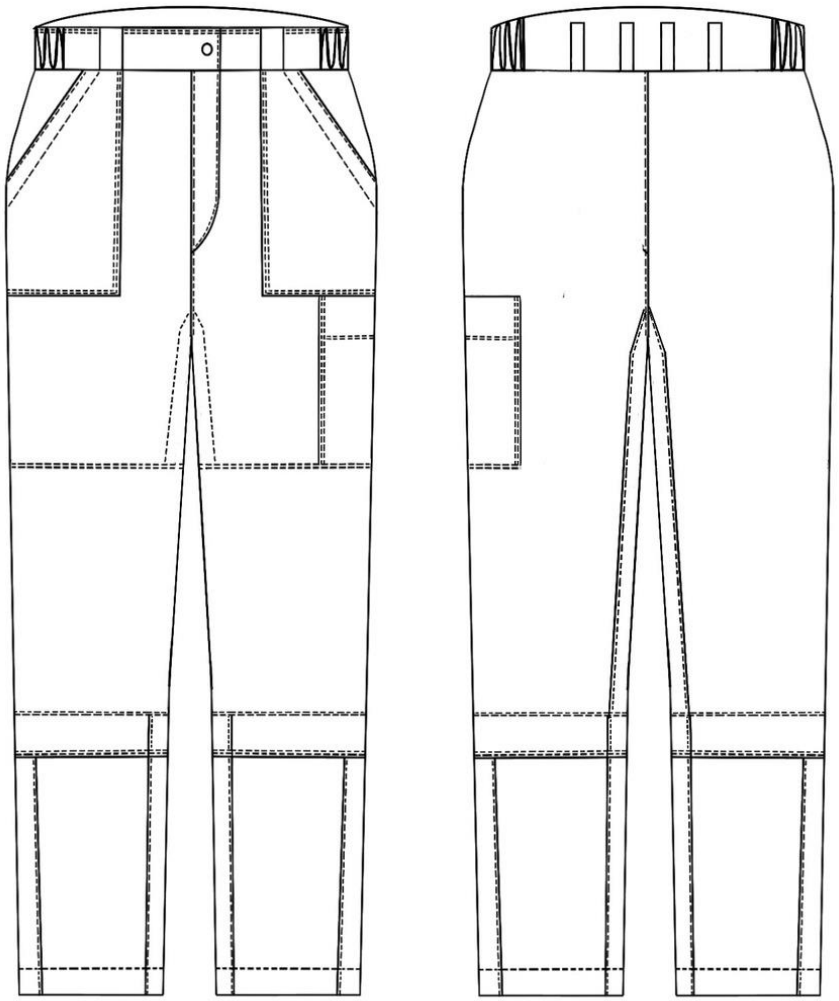

5 сурет. Алдынан және артынан көрінісі.

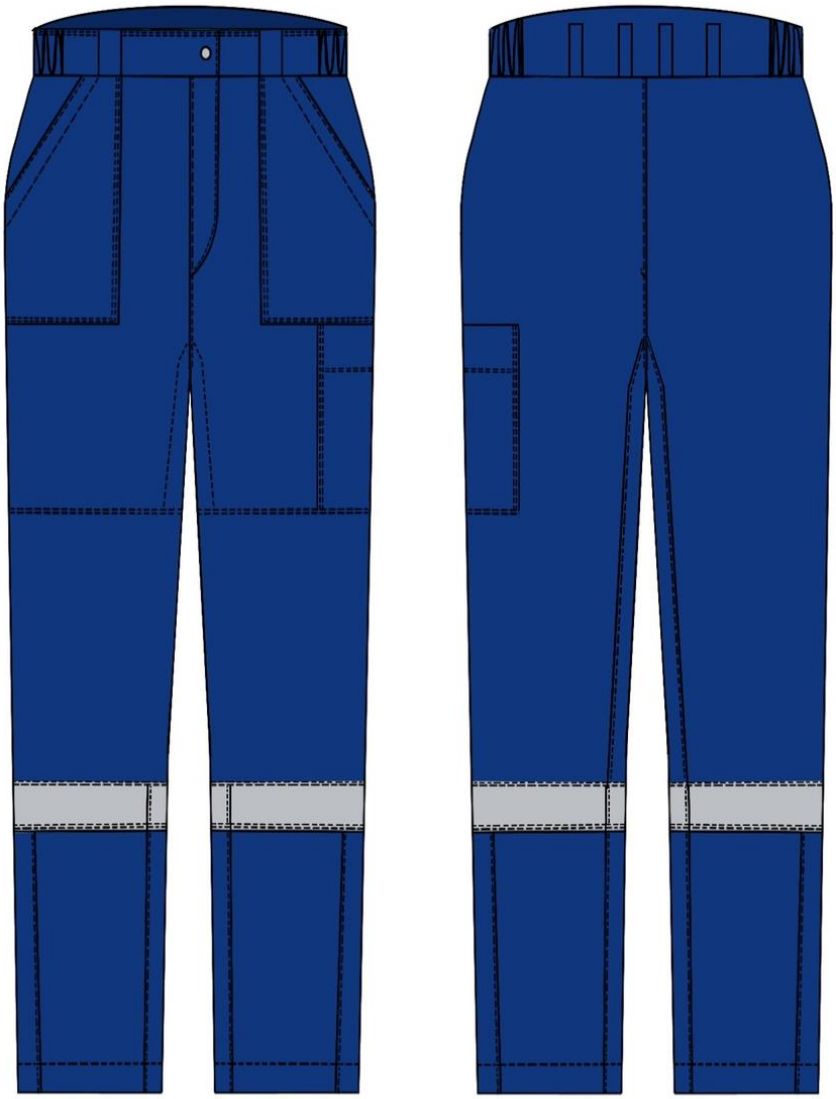

6 сурет. Алдынан және артынан көрінісі.

7.1.2. ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Костюм жұмсақ дулыға осы стандарттың талаптарына, бұйымға арналған техникалық құжаттамаға сәйкес, стандартты қабылдаған мемлекеттің аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық актілердің талаптары сақтаЛА отырып дайындалады.

Төмен температуралардан қорғау үшін пайдаланылатын костюмнің жылу қорғау қасиеттерінің сәйкестігі: МЕМСТ 12.4.303.

Костюм дайындау кезінде былғарыдан жасалған бұйымның бөліктерін кесіп пішуді мына бөліктерден жүргізуге жол беріледі:

- алдыңғы бөліктің алдында, арқа бөліктің иініші, жеңнің жоғарғы бөлігі екіден аспауы тиіс;
- шалбардың алдыңғы бөліктері үш бөліктен аспауы керек.

Арнайы киімнің жоғарғы бөлігінің қосқыш тігістерінің жыртылу жүктемесі кемінде 250 Н болуы тиіс.

Костюмнің жоғарғы бөліктерінің түйіспе тігістері отқа төзімді жіппен тігілуі тиіс. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар - МЕМСТ 29122.

Шикізатқа, материалдарға және сатып алынған өнімдерге қойылатын талаптар.
Физика-механикалық көрсеткіштер.

Материалдардың атауы	Ауытқу нормасы	Нормативтік-техникалық құжаттама (НТҚ)	Тағайындау нөмірі
Матаның құрамы: МВО. **Мақта – 65%** **полиэфир — 35%** **антистатикалық жіп** **Тығыздығы 180 г/м²** Ауа өткізгіштігі кемінде 20 дм / м2сек. Су жұқтырмауы: 90/80 ш.б. Жыртылу жүктемесі, Н, кемінде: негізі - 900 Н арқау – 700 Н Ылғалмен өңдеуден кейін өлшемінің өзгеруі,%, артық емес: негізі - 2,0% арқау ±1,5 % Бояудың жуылуға төзімділігі, МЕМСТ 9733.4-83, ISO 105 C06, класс, кемінде: 4,0 Түсінің күн сәулесіне төзімділігі, МЕМСТ	*± 5%.*	МЕМСТ11209-2014 «Арнайы киімге арналған маталар. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері». МЕМСТ 3813-72 «Текстиль материалдары. Маталар мен дана бұйымдар. Созылу кезіндегі жыртылу сипаттамаларын айқындау әдістері (№1, 2, 3 өзгерістермен).	Күртенің, жартылай комбинезонның үстіңгі матасы

9733.1-91 (ИСО 105-B01-88), класс, кемінде: 4,0 Қажалуға төзімділігі 3-ші қорғаныш класы: - кемінде 4500 цикл Май жұқтырмауы: 5/4 Меншікті беттік электр кедергісі, артық емес: 10^7 Ом.			
Торлы астар матасы. Құрамы: полиэстер 100 % Беттік тығыздығы, г/м2: 110 Жыртылу жүктемесі, Н, кемінде: - негіз 200 - арқау 150 Ауа өткізгіштігі, дм / (м ·с), кемінде 200 Ылғалтартқыштығы, %, кемінде 150 Ылғалмен өңдеуден кейін өлшемінің өзгеруі, %, артық емес: - негіз 100 - арқау 7,0 Бояудың физика-химиялық әсерлерге төзімділігі, тобы, төмен емес: - кір жуу минус 3,5 - тер ±2,0 - құрғақ үйкеліс - органикалық еріткіштер (химиялық тазалау) "Берік"	*±5%.*	МЕМСТ 20272 -2014 «Химиялық жіптер мен иірілген жіптерден жасалған маталар. ЖТШ». МЕМСТ 3813-72 (ИСО 5081-77, ИСО 5082-82) «Текстиль материалдары. Маталар мен дана бұйымдар. Созылу кезіндегі жыртылу сипаттамаларын айқындау әдістері (№1, 2, 3 өзгерістермен)». МЕМСТ 12088-77 «Текстиль материалдары және олардан жасалған бұйымдар. Ауа өткізгіштігін айқындау әдісі (№1, 2 өзгерістермен)». МЕМСТ 9733.0-83 «Текстиль материалдары. Түстердің физика-химиялық әсерлерге төзімділігін сынау әдістеріне қойылатын жалпы талаптар».	Астар материалы
Жарық қайтаратын мата – ені 5,0 см Түсі: ашық сұр.	*±5%.*	МЕМСТ 12.4.281-2014 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жақсы көрінетін арнайы киім. ТТ».	Күрте мен комбинзонның сигналдық элементтері

Басқа материалдар мен сатып алынған өнімдер:		МЕМСТ 29150-91 «Жеңіл өнеркәсіп бұйымдарына арналған фурнитура. Бақылау әдістері». МЕМСТ 6309-93 «Мақта және синтетикалық тігін жіптері».	Бұйымның басқа элементтері
Ескертпелер: *1. Беттік тығыздығы бойынша, шикізат құрамы бойынша рұқсат етілген ауытқулар ±5%.* *2. Астардың, жіптердің, фурнитураның түсі негізгі материалдың түсімен үйлесуі керек.* *3. Негізгі бөліктердің ұзындығы, өлшемі және егжей-тегжейі тапсырыс берушімен келісіледі.* *4. негізгі және астар матасы шикізатының құрамы осы стандартқа сәйкес болуы тиіс, қажет болған жағдайда тапсырыс беруші мынадай құрамды қолдана алады:* ***1. мақта 80%;*** ***полиэфир — 20%;*** ***Антистатикалық жіп*** ***Матаның тығыздығы кемінде 180 гр/м²***			

7.1.3. ЖИЫНТЫҚТЫЛЫҒЫ.

1. Жұмыскерлерге арналған костюм капюшоны бар күртеден, шалбардан тұрады.
2. Костюм өндіруші кәсіпорындарда жиынтықталады.

7.1.4. ТАҢБАЛАНУЫ. ҚАПТАЛУЫ.

Әрбір бұйымның затбелгісі болуы керек, ол бұйымның өзіне немесе алып тастау қиын болатын затбелгіге салынады.

Ақпарат кез келген бедерлеу тәсілімен (оның ішінде бедерлеу, жібекбаспа, нақыштау, құю, қалыптау) не тікелей бұйымның өзіне немесе бұйымға бекітілген алып тастау қиын болатын затбелгіге өшпейтін бояумен жазылуы тиіс.

Ақпаратты пиктограмма түріндегі қолдануға жол беріледі, ол бұйымның қауіптілік көрсеткіштері немесе қолданылу саласы ретінде пайдаланыла алады. Ақпарат оңай оқылатын болуы тиіс, бұйымды сақтау, тасымалдау, өткізу және пайдалану кезінде сақтау мерзімі, қызмет ету мерзімі және (немесе) кепілдік мерзімі ішінде өшпестей төзімді болуы тиіс.

Таңбалануы түсінікті, оқуға оңай және қаптамасын шешпей-ақ тексеруге болатындай бұйымның (жапсырмасының) бетіне салынуы тиіс.

Қорғаныш қасиеттерін белгілеу - МЕМСТ 12.4.103 бойынша. МЕМСТ EN 340 бойынша қорғаныш қасиеттерін қорғау класын көрсете отырып белгілеуге жол беріледі.

Тапсырысшыға тапсырған кезде міндетті түрде тауарға мынадай таңбалауды ұсынуға тиіс:

1. Тігілетін жапсырма, бүйірлік тігісінде мыналар көрсетіледі:

- бұйымның атауы (бар болса - модельдің, кодтың, артикулдың атауы,);

- дайындаушының атауы және мекенжайы және (немесе) оның тауар белгісі (бар болса);
- қорғаныш қасиеттері пиктограмма;
- кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемі *(мысалы, 170; 176 - 96;100 – өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде)*;
- талаптарына бұйым сәйкес келуі тиіс Кеден одағының техникалық регламентін белгілеу;
- дайындалған күні (айы, жылы) немесе жарамдылық мерзімі аяқталған күні, егер ол белгіленген болса;
- қорғаныш класы туралы мәлімет;
- күтім тәсілдері және жеке қорғаныш құралын кәдеге жаратуға қойылатын талаптар туралы мәліметтер (күтім таңбалары) ;
- жеке қорғаныш құралы сәйкестендіріліп жасалған құжат туралы мәлімет;
- ТББ белгісі.

2. Бұйымдағы кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемін көрсете отырып, мойындығына тігілген жапсырма*(мысалы, 170; 176 - 96;100 – өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде)*

Анықтама: Жұмыс киімінің өлшемін белгілеуде адамның типтік фигурасының екі өлшемді белгілерін топтастыру керек:

- костюм үшін – бой мен кеуде айналымының қосарлы мәндері;

- комбинезон үшін – бойдың мәні және кеуде айналымының қосарлы мәндері.

3. Қағаз ілмелі жапсырма:
- бұйымның атауы (бар болса - модельдің, кодтың, артикулдың атауы, лоттың және сатып алудың нөмірі);
- дайындаушының атауы және мекенжайы және (немесе) оның тауар белгісі (бар болса);
- қорғаныш қасиеттері пиктограмма;
- кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемі *(мысалы, 170; 176*
- 96; 100 - өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде.);
- талаптарына бұйым сәйкес келуі тиіс Кеден одағының техникалық регламентін белгілеу;
- дайындалған күні (айы, жылы) немесе жарамдылық мерзімі аяқталған күні, егер ол белгіленген болса;
- қорғаныш класы туралы мәлімет;
- күтім тәсілдері және жеке қорғаныш құралын кәдеге жаратуға қойылатын талаптар туралы мәліметтер (күтім таңбалары) ;
- жеке қорғаныш құралы сәйкестендіріліп жасалған құжат туралы мәлімет;
- ТББ белгісі.

Тауарды сертификатпен немесе сәйкестік декларациясымен міндетті түрде растау.

Жеке қаптаманың болуы – міндетті. Қаптама сәйкестігі: МЕМСТ 10581 (арнайы киім бөлігінде).

Бұйымдардың орамасы тасымалдау және сақтау кезінде тауардың сақталуын қамтамасыз етуі тиіс. Әр қаптаманың алдыңғы жағында оралған бұйымдардың саны мен өлшемі көрсетілген орау жапсырмасы немесе орау парағы болуы тиіс.

7.1.5. ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Арнайы киім қауіпті немесе зиянды факторларды туындату көзі және пайдалану кезінде жазатайым оқиғалардың себебі болмауға тиіс.

Арнайы киім дайындауға арналған материалдар, жиынтықтаушы бұйымдар мен фурнитура санитариялық-химиялық, органолептикалық және токсикологиялық-гигиеналық көрсеткіштердің белгіленген нормативтеріне сәйкес келуге тиіс.

Арнайы киімді кәдеге жарату тәсілдері қоршаған ортаға зиян келтірмеуі керек және оларды өндіруші айқындауы тиіс.

7.1.6. ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ТАЛАПТАР.

СТ РК ISO 14001-2016 «Экологиялық менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық».

Осы стандарт ұйым өз қызметінің экологиялық нәтижелерін жақсарту үшін қолдана алатын экологиялық менеджмент жүйесіне қойылатын талаптарды белгілейді. Бұл стандарт экология саласындағы жауапкершілігін жүйелі негізде басқаруға ұмтылатын ұйымның пайдалануына арналған.

7.1.7. БАҚЫЛАУ ӘДІСТЕРІ.

Бұйымдарды қабылдау – МЕМСТ 4103-82 «Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері (№1 өзгеріспен)».

Дайын бұйымның сызықтық өлшемдерін бақылау құралдары: МЕМСТ 7502-98 «Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Техникалық шарттар».

7.1.8. ӨНДІРУШІНІҢ КЕПІЛДІГІ.

Тұтынушы тасымалдау, сақтау талаптары мен пайдалану жөніндегі нұсқауларды сақтаған кезде арнайы киімге мынадай кепілдік мерзімі белгіленеді:

пайдалану – белгіленген тәртіппен бекітілген салалық нормаларға сәйкес;

сақтау - өндірушінің техникалық құжаттамасында белгіленген нормативтерге сәйкес.

7.1.9. НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР.

МЕМСТ 12.4.310-2020 ЕҚСЖ. Жұмыскерлерді мұнай, мұнай өнімдерінің әсерінен қорғайтын арнайы киім. Техникалық талаптар

МЕМСТ 12.4.280-2014 ЕҚСЖ. Жалпы өндірістік ластанудан және механикалық әсерден қорғайтын арнайы киім. Жалпы техникалық талаптар.

МЕМСТ 12.4.303-2016 – Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Төмен температуралардан қорғайтын арнайы киім. Техникалық талаптар (Қайта басылым).

МЕМСТ 29122-91 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар.

МЕМСТ 12807 Тігін бұйымдары. Тігістердің, сырма тігістердің және жапсар тігістердің жіктелуі.

МЕМСТ 12.4.115-82 – Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар (N 1, 2 өзгерістерімен).

МЕМСТ 12.4.011-89 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істеушілердің қорғаныш құралдары. Жалпы талаптар және жіктеу.

МЕМСТ EN 340 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар.
МЕМСТ ISO 3758 Текстиль бұйымдары. Күтім бойынша символдармен таңбалау.
МЕМСТ 4103 Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері.
МЕМСТ 10581 Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау.
МЕМСТ 23948 Тігін бұйымдары. Қабылдау ережесі.
МЕМСТ 31399 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.
МЕМСТ 31400 Аса үлкен өлшемдегі ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

7.2. АРАЛАС МАТАДАН ТІГІЛГЕН ҚЫСҚЫ КОСТЮМ

Модель атауы: аралас матадан дайындалған қысқы костюм.
Арналуы: костюмнің басқа түрлері көзделген дәнекерлеу және басқа жұмыстардан басқа, төмен температуралар әсері жағдайында технологиялық жабдықпен және құралмен технологиялық операцияларды орындау.
Костюм әртүрлі климаттық белдеулерде (аймақтарда) пайдалануға арналған (А қосымшасын қараңыз, МЕМСТ 12.4.303-2016), жылу қорғау қасиеттерінің деңгейі бойынша төрт қорғаныш класына бөлінеді:
1-ші қорғаныш класы - I-II климаттық белдеулер (IV-III аймақтар);
2-ші қорғаныш класы - III климаттық белдеу (II аймақ);
3-ші қорғаныш класы - IV климаттық белдеу (IБ аймағы);
4-ші қорғаныш класы - «арнайы» климаттық белдеу» (IА аймағы).

7.2.1 ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР.

Негізгі параметрлері мен сипаттамалары.

Өндірілетін костюмнің түрлері - МЕМСТ 12.4.011-89 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істеушілердің қорғаныш құралдары. Жалпы талаптар және жіктеу.

Костюм МЕМСТ бойынша жіктемелерге сәйкес ерлердің типтік фигураларына дайындалады:
- МЕМСТ 31399-2009 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.
Өтінім бойынша МЕМСТ жіктемесіне сәйкес аса үлкен өлшемдегі костюм дайындауға рұқсат етіледі:
- МЕМСТ 31400-2009 Аса үлкен өлшемдегі ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Ер адамның типтік фигурасын айқындау

- Ерлердің типтік фигурасы мынадай өлшемдік белгілермен айқындалады: бойы, кеуде айналымы (көлденең) және бел айналымы – МЕМСТ Р ИСО 3635 бойынша.

Белгіленген типтік фигуралар үшін бойы бойынша аралық (6,0±3,0) см, кеуде айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтағы өлшемдер арасындағы бел айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтар арасындағы бірдей атаулы өлшемдегі бел айналымы бойынша (6,0±3,0) см.

- Осы стандарт бес толықтық тобына топтастырылған 301 типтік фигураны белгілейді: бірінші, екінші, үшінші, төртінші, бесінші. Топтар кіші топтарға бөлінеді (кеуде айналымы бойынша 84-тен 104 см-ге дейін және кеуде айналымы бойынша 108-ден 132 см-ге дейін).

- Фигуралардың бойы бойынша нұсқалары 158-ден 200 см-ге дейін; кеуде айналымы бойынша – 84-тен 132 см-ге дейін; бел айналымы бойынша – 66-дан 126 см-ге дейін.

Ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Ерлердің типтік фигураларының жіктелуі. 1-кестеде келтірілген.

1-кесте

Сантиметрмен

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	66	70	74	78	82	-	-	-	-	-	-	-
Бірінші	Бойы	-	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	86	90	94	98	102	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	164	164	164	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	-	-

Екінші	Кеуде айналымы	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	68	72	76	80	84	88	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		182	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		188	188	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	194	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	92	96	100	104	108	112	116
Екінші	Бойы	-	-	-	-	-	-	164	164	164	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	182	182
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	188	188
		-	-	-	-	-	-	194	194	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	200	-	-	-	-	-	-
Үшінші	Кеуде айналымы	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	74	78	82	86	90	94	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	-	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-

		170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		182	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	188	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	194	194	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	98	102	106	110	114	118	122
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	182	182
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	188	188
		-	-	-	-	-	-	194	194	194	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-
Төртінші	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	84	88	92	96	100	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	-	-	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	194	194	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-

	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	104	108	112	116	120	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	-	-
		-	-	-	-	-	-	194	-	-	-	-	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	90	94	98	102	106	-	-	-	-	-	-	-
Бесінші	Бойы	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		-	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	110	114	118	122	126	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	-	-	-
Ескертпелер:														

1 Белгіленген топтарда бұйымның моделі мен конструкциясын жасау керек болатын типтік бойды жиектememен көрсетеді. 2 Бұйымның үлгісі мен конструкциясын бойы, өлшемі бойынша жақын болатын үлгілік фигураға әзірлеуге жол беріледі.

Партияны дайындауда өлшемдер мен бойлардың пайыздық қатынасын тапсырыс беруші шартта белгілейді.

Ерлердің жұмыс халатының өлшемі адамның дене өлшеміне сәйкес келуі керек.

Эргономиялық талаптар.

Костюм әзірлеу кезінде стандарт бойынша мыналарды қамтамасыз ететін эргономикалық талаптар сақталуы тиіс: МЕМСТ EN 340-2012 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар (түзетулермен)":

- бұйымды және оның жеке элементтерін пайдалану ыңғайлылығы;
- бөліктер мен тораптардың функционалдық орналасуы;
- метеорологиялық жағдайлар немесе дене белсенділігі деңгейі өзгерген кезде қоршаған ортамен жылу алмасуды реттеу мүмкіндігі;
- бұйымның (бөліктердің, түйіндердің) дене бетіне орналасуын реттеу мүмкіндігі;
- костюм бұйымдары мен оның бөліктерінің пропорционалдығы;
- мойын, қолтық ойығы, қадамдық жапсар тігістер аймағында қалыңдықтың төмендеуі.

Күрте мен жартылай комбинезон сызбаларының негізін құруға арналған құрылымдық қосымдар.

2-кесте

Күрте мен жартылай комбинезондағы құрылымдық қосымдар.

Арнайы киім	Қорғаныш класы	Конструкциялық қосымның мәні*, см					
		иық бұйымдары үшін	белдік бұйымдары үшін		иықбау бұйымдары үшін		
		кеуденің жарты	белдің жарты	бөксенің жарты	кеуденің жарты	белдің жарты	бөксенің жарты

		айналымына ЖК	айналымына ЖБ	айналымына ЖБө	айналымына ЖК	айналымына ЖБ	айналымына ЖБө
2-ші толықтық топтағы ер адамдар үшін							
Күрте және жартылай комбинезон	3,4	27,0 30,0	5,0 7,0	-	-	-	-
	2	25,0 23,0	3,0 5,0	-	18,0	5,0	-
	1	23,0	3,0	-	15,0		
* Конструкциялық қосымша еркін жатуға және материалдар пакетінің қалыңдығына қосымшаны қамтиды.							

Сыртқы түрі.

КҮРТЕ.

Күрте ұзартылған тікелей сұлбада тігілген, жылы астары бар. Тіктеме жағаның соңына дейін № 8 типтегі екі жүгірткі сыдырма трактор ызбасына түймеленетін ортаңғы өңір түймелігі, ені 6,0 см болатын желден қорғайтын ішкі оң жақ алдыңғы бөлігі, диаметрі 1,5 см болатын 6 жасырын металл түймеге түймеленетін ені 8,0 см болатын желден қорғайтын сыртқы сол жақ алдыңғы бөлігі, олардың екі түймесі жаға деңгейінде тесілген, қалған 4-уі алдыңғы бөліктің желден қорғайтын жолағы бойына біркелкі бөлінген, күртедегі ағытылатын ілмелі жылы астардың (ішкі күрте) № 5 типті пластикалық трактор ілгегі бар. Алынбалы капюшон.

А түрі. Алдыңғы бөліктердің жоғарғы жағында 14,0*16,0 см төсқалталар орналасқан, өлшемі 15,5*6,0 см жапқысы бар, диаметрі 1,5 см екі жасырын металл түймелерге түймеленеді. Төсқалталардың жапқылары иініш пен алдыңғы бөліктің төменгі тұсына бекітілген. Клапандардың үстінде көлденеңінен ені 5,0 см болатын шағылыстыратын таспа тігілген, ол таспаның үстінен компанияның логотипі жатық тығыз кесте әдісімен кестеленеді.

Алдыңғы бөліктердің төменгі жағында екі төменгі бүйір қалта орналасқан, өлшемі 20,0*24 см, қалта жапқысының ені 20,5 см*6,0 см, әр қалта диаметрі 1,5 см болатын екі жасырын металл түймеге түймеленеді және әр қалтада тоқыма матадан дайындалған астар флис болады.

Жапқылардағы түймеліктер жасырын, күртедегі барлық түймелер жасырын, түймелер орналасқан жерде таспа-ілгекпен күшейтілген.

Б түрі. Алдыңғы бөліктердің жоғарғы жағында тілікті жапырақшалы төсқалталары бар, жапырақша өлшемі 4,0 см, сыдырма ызбаға арналған жасырын түймелігі болады, ширатылған 5-тип, жапырақшаның жиектері арнайы машинада бекітпелі тігіспен бекітілген. Иініш пен алдыңғы бөлігін тігу сызығында ені 5,0 см болатын шағылыстыратын таспа көлденеңінен тігілген, ол таспаның үстінен компанияның логотипі жатық тығыз кесте әдісімен кестеленеді. Алдыңғы бөліктердің төменгі жағында екі төменгі бүйір қалта орналасқан, өлшемі 20,0*24 см, қалта жапқысының ені 20,5 см*6,0 см, әр қалта диаметрі 1,5 см болатын екі жасырын металл түймеге түймеленеді және әр қалтада тоқыма матадан дайындалған астар флис болады.

Жапқылардағы түймеліктер жасырын, күртедегі барлық түймелер жасырын, түймелер орналасқан жерде таспа-ілгекпен күшейтілген.

Түзу арқа бөлігі екі бөліктен тұрады: төменгі бөлік және жоғарғы иініш. Иініш пен арқасын тігу сызығында ені 5,0 см болатын шағылыстыратын таспа көлденеңінен тігілген, ол таспаның үстінен, мойын негізінің иық тігісінен 13,0 см қашықтықта, компанияның логотипі жатық тығыз кесте әдісімен кестеленеді, өлшемі тапсырыс берушімен нақтыланады.

Бел сызығы бойында ені 4,0 см, баулару мен бекіткіштері бар күртешенің ышқырлығы тігілген.

А түрі. Қондырма жеңдер, қос жапсар тігісті, жеңдердің төменгі жағынан 18,0 см қашықтықта биіктігі кемінде 20,0 см, үстіңгі жағынан ені кемінде 30,0 см және төменгі жағынан ені кемінде 25,0 см болатын трапеция түріндегі нығайтуға арналған шынтақ жапсырмалары болады. Жеңдердің ішінде биіктігі 6,0 см қайып тігілген манжеттері бар білезікқап орналасады. Жеңдердің төменгі жағы қимасы жабылып, 2,5 см бүктеліп тігілген.

Б түрі. Қондырма жеңдер, қос жапсар тігісті, биіктігі 7,0 см қосып тігілген манжеттері, бір-бірінен 1,0 см қашықтықта бес қатар тігілген серпімді ендірмесі, манжеттің төменгі жағынан 18,0 см қашықтықта биіктігі кемінде 20,0 см, үстіңгі жағы бойынша ені кемінде 30,0 см және төменгі жағы бойынша ені кемінде 25,0 см болатын трапеция түрінде нығайтуға арналған шынтақ жапсырмалары болады.

Жеңдердің жоғарғы бөлігінде жапсар тігісінен 12 см қашықтықта, жатық тығыз кесте әдісімен кестеленген компанияның логотипімен шеврондар тігілген. Шевронның астында ені 5,0 см болатын шағылыстыратын таспа тігіп салынған.

Екі бөліктен тұратын тіктеме жаға, жылы, іші мата түсіне сәйкес келетін тоқыма матамен (флис) әрленген. Күртені ілу үшін мойындығына ілмек тігілген.

Қалталарға, қалта жапқыларға, манжеттерге, шынтақ төсемдеріне, иық пен шынтақ тігістеріне 0,1-0,7 см қосарлы әрлеу тігістері тігілген.

Ені 2,5 см әрлеу тігісі қалталардың жоғарғы аузынан өтеді. Түйіспе қосылыстар бойынша қалта аузы бекіту машинасында бекітіліп күшейтілген.

Жағасы, үстеме клапандардың жапсар тігістері, желден қорғайтын ішкі және өңіржиектер және өңіржиектердің жапсар тігістерінде, борт жиегі бойымен, бекіту жапсары бойында сыдырма ызба әрлеу тігісі 0,7 см.

Шағылыстырғыш таспаның жапсар тігістері бойынша тігіс 0,1-0,7 см.

Алынбалы капюшон, капюшонның жоғарғы түсіне үйлесетін, тоқыма матадан (флис) дайындалған астары бар, ортаңғы және екі бүйір бөліктерден тұрады. Бүйір бөлігі иек

бөлігімен тұтас кесіп пішілген. Капюшонның иек бөлігі, диаметрі 1,5 см болатын екі жасырын түймеге түймеленетін, ені кемінде 10,0 см болатын өтпелі ұштары бар. Алдыңғы тіліктің ұзындығын серпімді баудың көмегімен реттейді, оның ұштары тігістерге қосарлы бекіткіштермен бекітілген, 5,0 см әдіп әдісімен қосып тігілген, оған люверстер арқылы теріс жағына шығарылып, бекіткіштермен реттелетін бау кіргізілген.

Капюшонның ортаңғы бөлігінде «велькро» текстиль түймелігіне түймеленетін капюшонның биіктігін реттеуге арналған бау (пата) бар. Капюшон күртеге жиекпен жабылған, ширатылған 7-түрдегі сыдырма ызбамен түймеленеді.

Астарлы матадан дайындалған күртешенің жылы астары, жылытқышы бар (астар матасы + екі жағынан спандбонмен және 6,0 см*6,0 см тігіспен сырып тігілген жылытқыш) үстіңгі қалталары 15,0 см* 18,0 см.

Күртенің төменгі жағы қимасы жабылып, 3,0 см болатын бүгу тігісімен өңделеді.

Қорғаныш элементтері: ені 5,0 см СВП, алдыңғы бөліктердің, арқалықтардың, жеңдердің жоғарғы және төменгі бөліктерінің түйісетін тігістеріне тігіліп, әрлеу жиегін құрайды. Түсі: ашық сұр.

Күртенің түсі - көк.

Логотипті салу: жатық тығыз кесте әдісімен кестеленеді.

Қоспалы матадан тігілген алынбалы ілмелі жылы астар (ішкі күрте).

Түзу сұлбалы алынбалы ілмелі жылы астар, ширатылған 5-типті орталық өңірлік сыдырма ызбамен түймеленеді, негізгі күртешеге өңір қайырмасы бойымен асырмалы түймеліктермен-сыдырма ызбалармен жағасына дейін түймеленеді, ұзын қондырма жеңді астары бар. Маусымаралық уақытта киюге мүмкіндік беретін негізгі матадан тігілген алынбалы ілмелі жылы астардың жоғарғы жағы. Сол жақ алдыңғы бөліктің жоғарғы жағында шағылыстыратын таспаның үстінде компанияның кестесі орналасқан. Жатық тығыз кесте әдісімен кестеленеді. Алдыңғы бөліктің төменгі тұсында екі жапырақшалы қалта орналасқан, жапырақшалардың ені 4,0 см, сыдырма ызбасының жасырын түймелігі бар, ширатылған 5-типті, жапырақшалардың жиектері арнайы машинада бекіту тігісімен бекітілген, қалтаға кіру өлшемі 18,5 см. Тоқыма матадан дайындалған қалта астары - флис. Алдыңғы бөліктің сол жағында бір ішқалта бар: ені 15,0 см, биіктігі 18,0 см.

Астар матасынан ілмелі жылы астар бір қабат жылытқышпен сырып тігілген (астар матасы + екі жағынан спандбонмен және 6,0 см*6,0 см тігіспен сырып тігілген жылытқыш).

Арқа бөлігі екі бөліктен тұрады: төменгі бөлік және жоғарғы иініш. Иініш пен арқасын тігу сызығында ені 5,0 см болатын шағылыстыратын таспа көлденеңінен тігілген, ол таспаның үстінен, мойын негізінің иық тігісінен 13,0 см қашықтықта, компанияның логотипі жатық тығыз кесте әдісімен кестеленеді, өлшемі тапсырыс берушімен нақтыланады.

Қондырма жеңдер, қос жапсар тігісті.

Алынбалы күртенің ені 5,0 см «банан» типті жағасы, манжеттері мен белбеуі негізгі матаның түсіндей ені кемінде 7,0 см тоқыма серпімді матадан (үстелген ілмектен) жасалған.

Қорғаныш элементтері: ені 5,0 см СВП, артқа бөлігі мен алдыңғы бөліктердің иініштері бойымен көлденең.

Градация кезінде барлық ұсақ бөліктер өлщемдердің ұлғаяына немесе кішіреюіне сәйкес ұлғаяды немесе кішірейеді.
Барлық ұсақ бөліктер (жаға, өңіржиектер, қалталар, қалта жапқыштарар, шынтақ жастықшалары, тізеліктер) градация кезінде Арнайы киімді жобалаудың бірыңғай әдістемесіне сәйкес өлшемдеріне сәйкес ұлғаяды немесе кішірейеді.

7.2.2. ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Костюм жұмсақ дулыға осы стандарттың талаптарына, бұйымға арналған техникалық құжаттамаға сәйкес, стандартты қабылдаған мемлекеттің аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық актілердің талаптары сақтаЛА отырып дайындалады.

Төмен температуралардан қорғау үшін пайдаланылатын костюмнің жылу қорғау қасиеттерінің сәйкестігі: МЕМСТ 12.4.303.

Костюм дайындау кезінде былғарыдан жасалған бұйымның бөліктерін кесіп пішуді мына бөліктерден жүргізуге жол беріледі:
- алдыңғы бөліктің алдында, арқа бөліктің иініші, жеңнің жоғарғы бөлігі екіден аспауы тиіс;
- шалбардың алдыңғы бөліктері үш бөліктен аспауы керек.

Арнайы киімнің жоғарғы бөлігінің қосқыш тігістерінің жыртылу жүктемесі кемінде 250 Н болуы тиіс.

Костюмнің жоғарғы бөліктерінің түйіспе тігістері отқа төзімді жіппен тігілуі тиіс. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар - МЕМСТ 29122.

АРАЛАС МАТАДАН ТІГІЛГЕН ҚЫСҚЫ КОСТЮМ.
А ТҮРІ

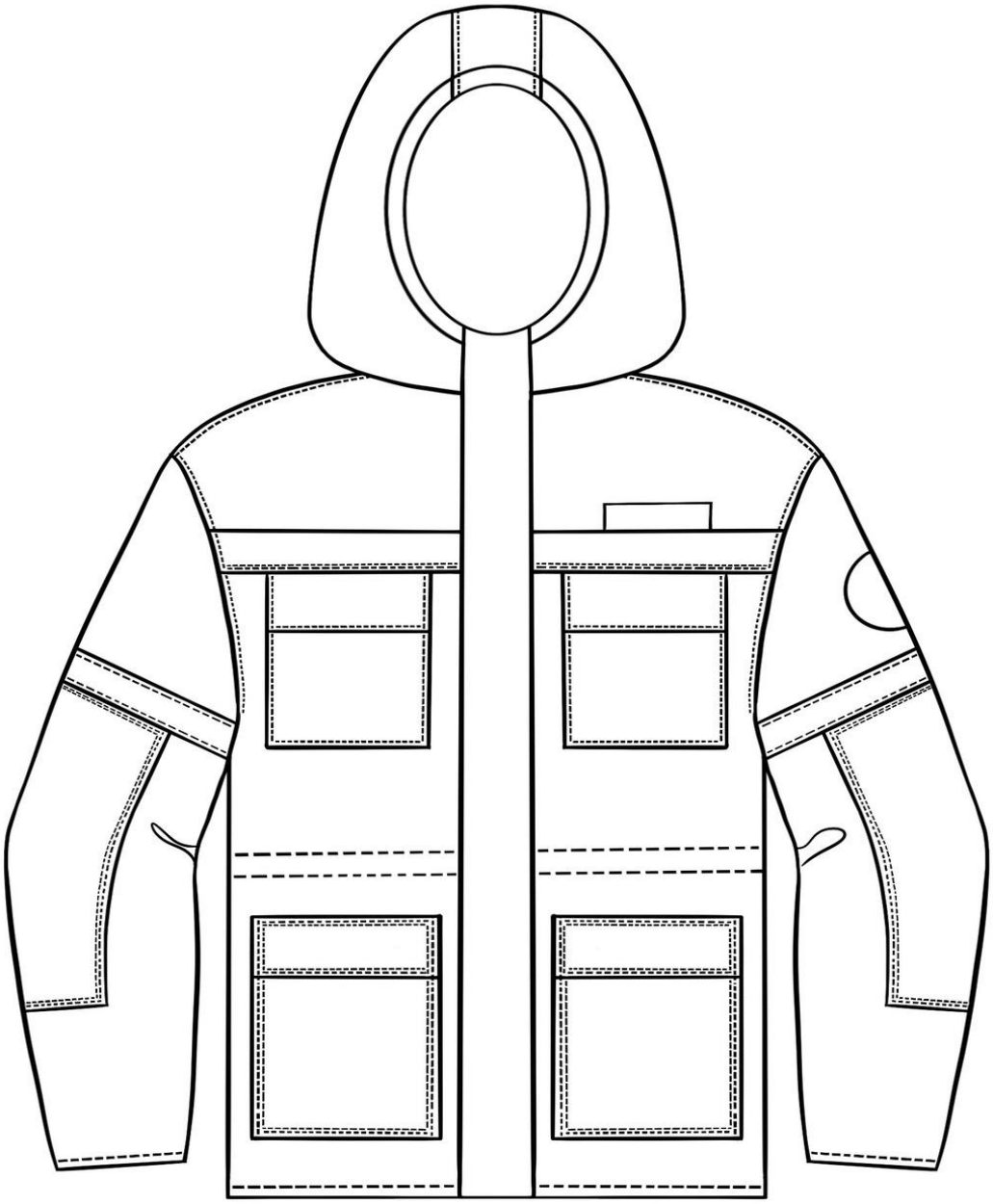

1-сурет А түрі. Алдынан қарағандағы көрініс.

2-сурет А түрі. Алдынан қарағандағы көрініс.
АРАЛАС МАТАДАН ТІГІЛГЕН ҚЫСҚЫ КОСТЮМ.

Б ТҮРІ

3-сурет Б түрі. Алдынан көрінісіі

4-сурет Б түрі. Алдынан көрінісі.

АРАЛАС МАТАДАН ТІГІЛГЕН ҚЫСҚЫ КОСТЮМ.
А ТҮРІ

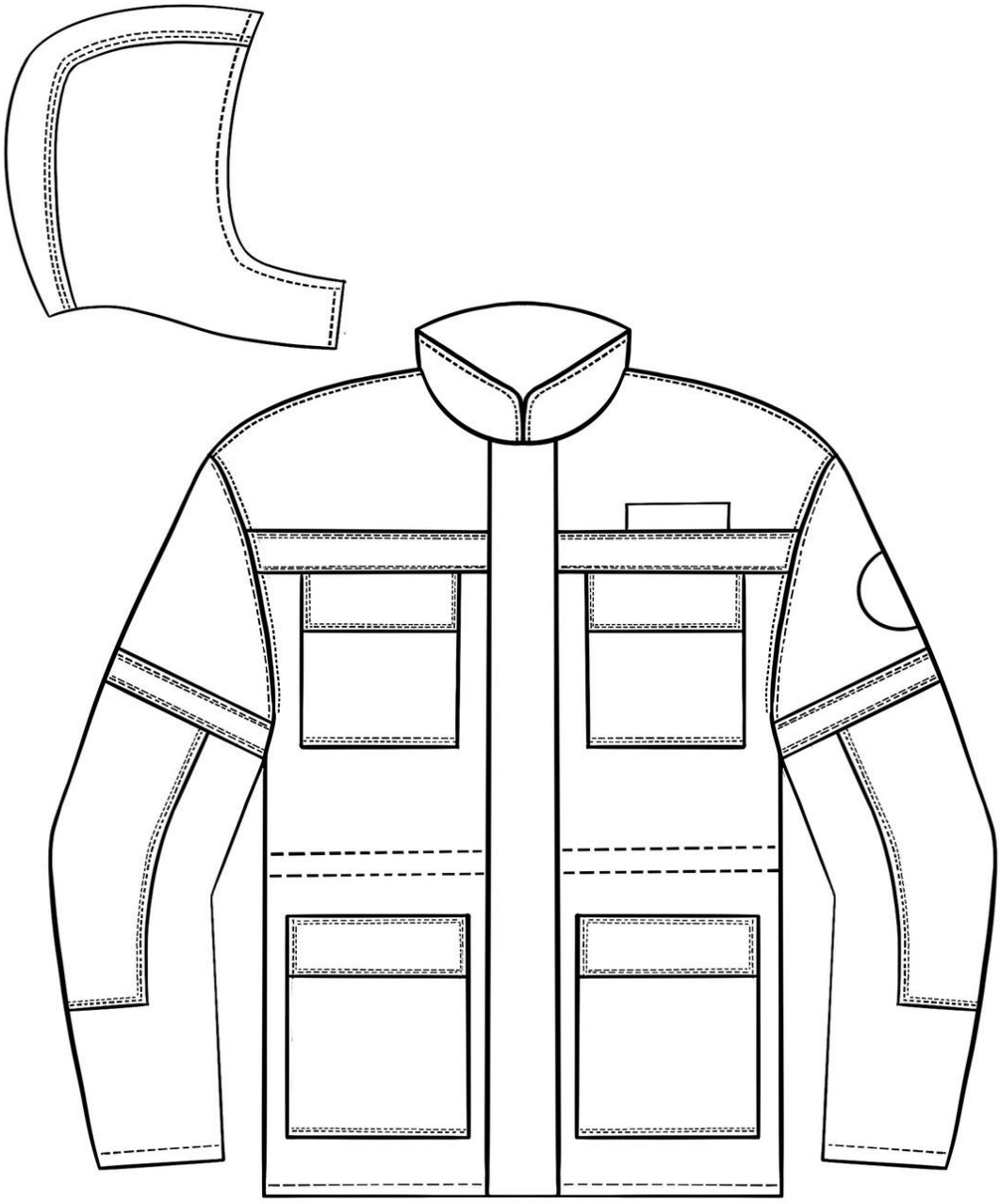

5-сурет Алынбалы капюшон. Алдынан қарағандағы көрініс.

6-сурет Алынбалы капюшон. Алдынан қарағандағы көрініс.

АРАЛАС МАТАДАН ТІГІЛГЕН ҚЫСҚЫ КОСТЮМ.
А ТҮРІ, Б ТҮРІ.

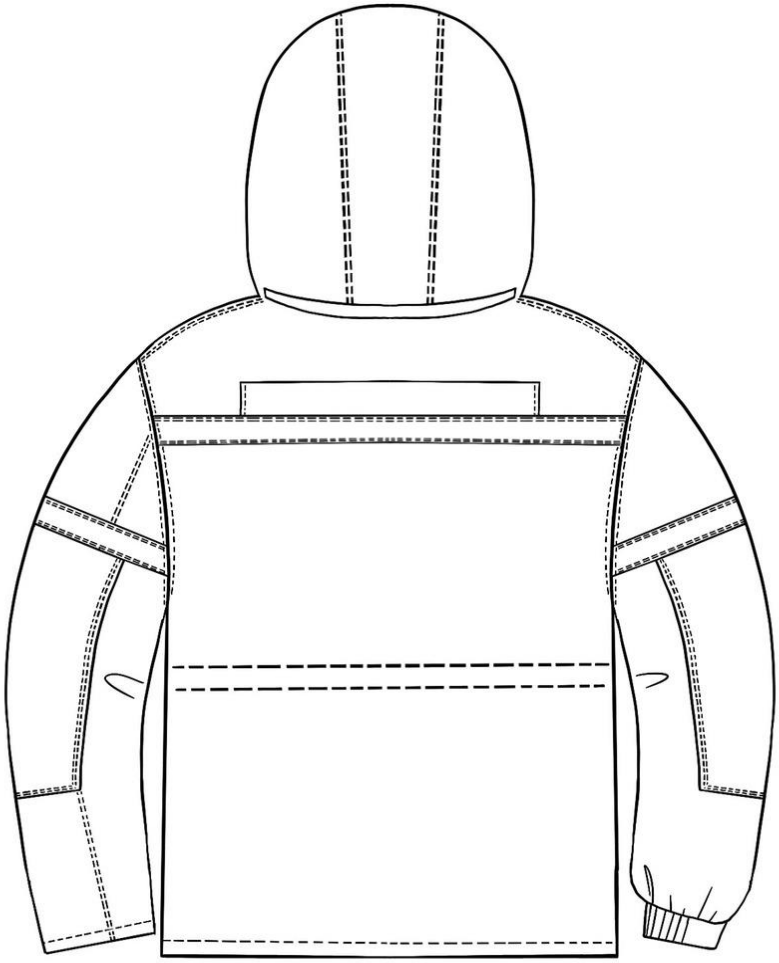

7 сурет. Артынан көрініс.

8 сурет. Артынан көрініс.

АРАЛАС МАТАДАН ТІГІЛГЕН ҚЫСҚЫ КОСТЮМ.
Алынбалы ілмелі жылы астар.

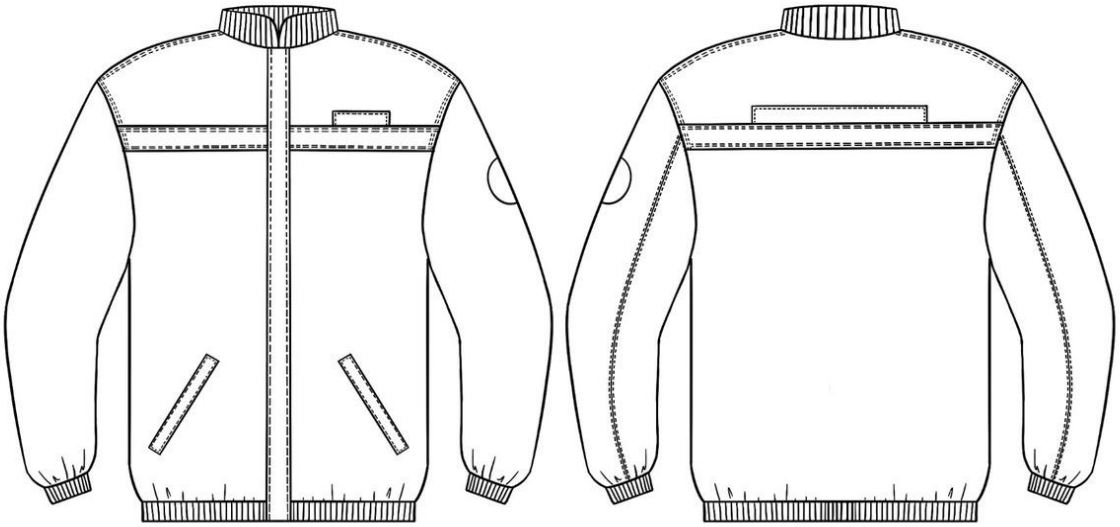

9 сурет. Алдынан, артынан көрінісі А типі, Б типі.

10 сурет. Алдынан, артынан көрінісі А типі, Б типі.

ЖАРТЫЛАЙ КОМБИНЕЗОН.

Диаметрі 1,5 см екі жасырын металл түймеге (ілгек таспасымен нығайтылған) ортаңғы түймелігі бар белдігі қосып тігілген жылы астарлы түзу сұлбалы жартылай комбинезон, гульфик пен ширатылған 7-типті сыдырма ызбамен түймеленеді. Қосып тігілген белдік, гульфик тұсында биіктігі 8,0 см-ден аспайтын 6,0 см*6,0 см. тігіспен бір қабат жылытқышпен сырып тігілген, бүйір тігістері бойынша 10,0 см-ден аспай және шалбардың артқы бөлігінің отыратын ортаңғы тігісінде 12 см-ден аспай біртіндеп ауысады. Баулары бар арқы бөлігінің алынбалы жылы иініші, шалбардың артқы жағына сыдырма арқылы түймеленеді (ширатылған 5-тип). Арқа бөлігінсіз және белдіксіз шалбар ретінде пайдалануға болады.

Белдіктің алдыңғы және артқы жағында ені 3,0 см болатын белдіктің астына 6 ілмек, бүйірлерінде серпімді ызбамен реттеледі, резеңке тігу машинасында бес қатар тігіледі. Алдыңғы бөліктің алдыңғы жартысындағы жоғарғы бөлікке белдіктерді бекіту үшін карабиндері бар белдікше қайып тігілген. Арқа бөлігінң артқы жағында ені 5,0 см болатын белдіктердің ұшында шалбардың алдыңғы жағына түймеленетін карабиндер қосып тігілген. Бойы бойынша жартылай комбинезон ені 5,0 см ішке қарай созылған серпімді ызбасы бар белдіктермен реттеледі, резеңке тігу машинасымен тігіленді, арқа бөлігінің жоғарғы жиегімен бекітіледі, алдыңғы жағынан карабиндердің төменгі бөлігімен бекітіледі.

Өлшемі 20,0*29,0 см бүйір қалталары бар жартылай комбинезонның алдыңғы жартысы, өлшемі 18,5 см қалтаға қиғаш ойық тілігі бар.

Тізе тұсында бүктемеде көлем мен еркіндік үшін периметрі бойымен бүкпелері бар күшейткіш төсемдер, мембраналық матадан, негізгі матаның түсіне сәйкес. Күшейткіш төсемдердің астында жартылай комбинезонның төменгі жағынан 25,0 см қашықтықта жарық шағылыстыратын таспа шеңбер бойы тігілген.

Жартылай комбинезонның артқы жағында бел сызығы бойында екі бүкпесі бар.

Екі жылытқыш қабаты бар жартылай комбинезонның жылы астары (астар матасы + екі жағынан спандбонмен және 6,0 см*6,0 см тігіспен сырып тігілген жылытқыш)

Шалбардың артқы жағындағы қадамдық тігістер төменгі жағымен биіктігі кемінде 15,0 см, бүйір және қадамдық тігістер бойымен ұзындығы кемінде 15,0 см және тізе сызығынан төменге дейін ені кемінде 10,0 см төменгі жағы бойымен қажалудан қорғау үшін айшық жапсырмалармен нығайтылған.

Киімнің ішіне қар кірмес үшін шалбардың төменгі жағынан велькро ызбасына түймеленетін белдікшелер тігілген.

Бүкіл костюм бойына барлық түйіспе қосылыстар арнайы бекіту машинасымен бекітіледі.

Жартылай комбинезонның төменгі жағы қимасы жабылып, ені кемінде 3,0 см болатын бүгу тігісімен өңделеді.

Барлық ұсақ бөліктер (жаға, өңіржиектер, қалталар, қалта жапқыштарар, шынтақ жастықшалары, тізеліктер) градация кезінде Арнайы киімді жобалаудың бірыңғай әдістемесіне сәйкес өлшемдеріне сәйкес ұлғаяды немесе кішірейеді.

АРАЛАС МАТАДАН ТІГІЛГЕН ҚЫСҚЫ КОСТЮМ.
Жартылай комбинезон.

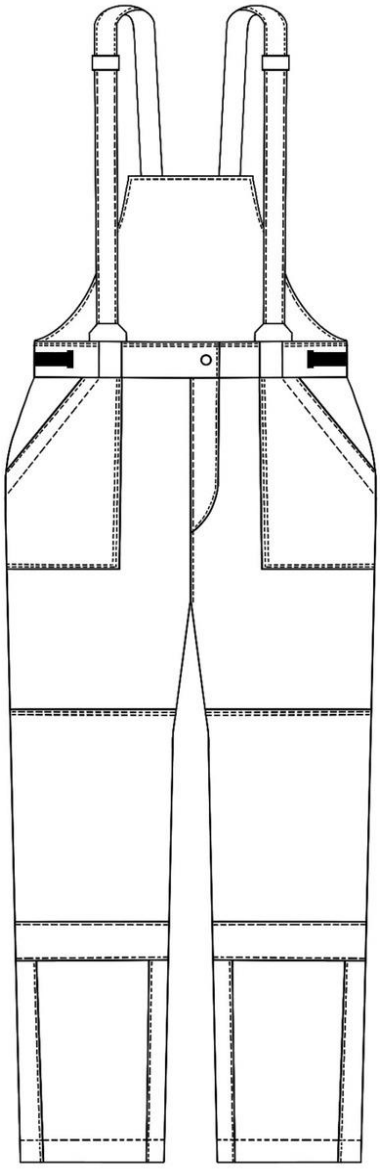

11-сурет. Алдынан қарағандағы көрініс.

12 сурет. Алдынан қарағандағы көрініс.

АРАЛАС МАТАДАН ТІГІЛГЕН ҚЫСҚЫ КОСТЮМ.
Жартылай комбинезон.

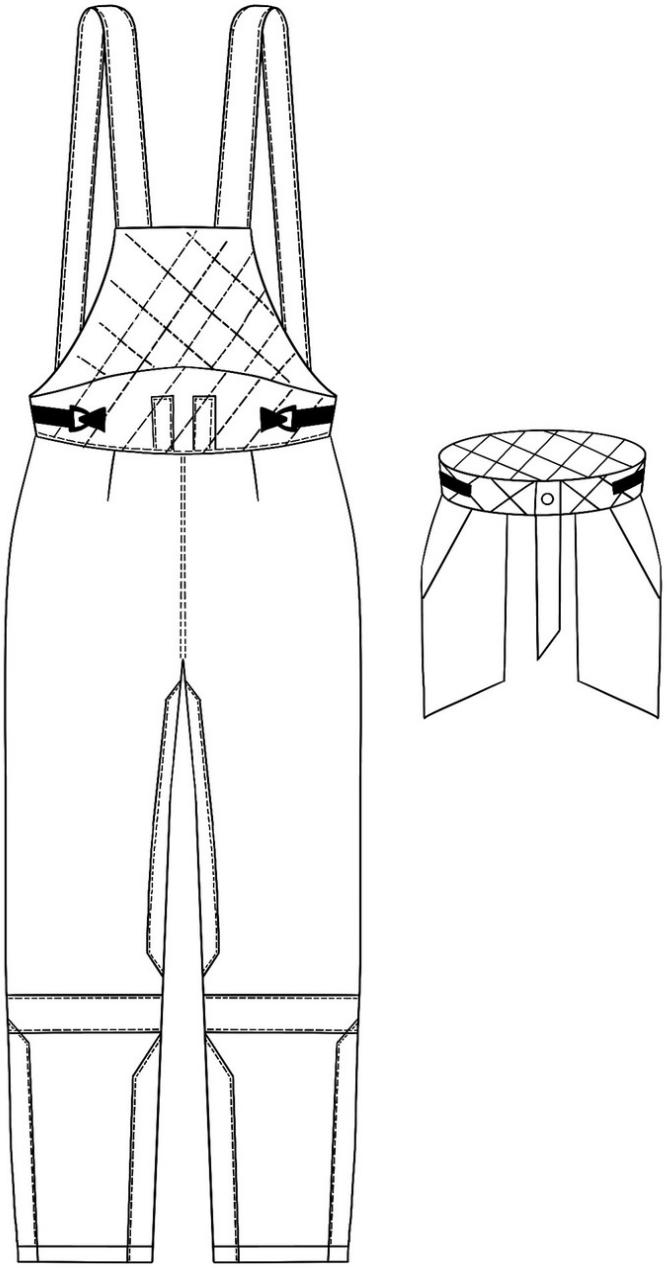

13 сурет. Артынан көрініс.

14 сурет. Артынан көрініс.

Шикізатқа, материалдарға және сатып алынған өнімдерге қойылатын талаптар.
Физика-механикалық көрсеткіштер.

Материалдардың атауы	Ауытқу нормасы	Нормативтік-техникалық құжаттама (НТҚ)	Тағайындау нөмірі
Матаның құрамы: МВО. **Мақта – 50%** **полиэфир — 50 %** антистатикалық жіп Тығыздығы 230г/м² Ауа өткізгіштігі кемінде 20 дм/м2сек. Су жұқтырмауы: 90/80 ш.б. Жыртылу жүктемесі, Н, кемінде: негізі - 900 Н арқау – 700 Н Ылғалмен өңдеуден кейін өлшемінің өзгеруі,%, артық емес: негізі - 2,0% арқау ±1,5 % Бояудың жууға төзімділігі, МЕМСТ 9733.4-83, ISO 105 C06 бойынша, класс, кемінде: 4,0 Түсінің күн сәулесіне төзімділігі, МЕМСТ 9733.1-91 (ИСО 105-В01-88), класс, кемінде: 4,0 Қажалуға төзімділігі 3-ші қорғаныш класы: - кемінде 4500 цикл Май жұқтырмауы: 5/4 Меншікті беттік электр кедергісі, артық емес: 107 Ом.	± 5%.	МЕМСТ11209-2014 «Арнайы киімге арналған маталар. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері». МЕМСТ 3813-72 «Текстиль материалдары. Маталар мен дана бұйымдар. Созылу кезіндегі жыртылу сипаттамаларын айқындау әдістері (№1, 2, 3 өзгерістермен).	Күртенің, жартылай комбинезонның үстіңгі матасы
Жылытқыш құрамы: "Синтетикалық талшықтардан	±5%.	ҚР СТ 3457-2019 «Тоқыма емес көлемді	Жылытқыш

жасалған көлемді тоқыма емес маталар": Полиэфирлі бастапқы талшық, ақ түсті -100% Қуыс жоғары бұралған полиэфирлі бастапқы талшық сызықтық тығыздығы кемінде 0,17 текс (1,5-Денье) бірақ 0,78 текс (7-Денье) аспайды. Жиынтық жылу кедергісі, м2×°С / Вт, беттік тығыздығы үшін: - күртеде - тығыздығы 250 г/м2 болатын 2 қабат - 0,45 м2×°С/Вт кем емес; - алынбалы жылы астарда - тығыздығы 100 г/м2 болатын 1 қабат - 0,45 м2×°С/Вт кем емес; – жартылай комбинезонда – тығыздығы 200 г/м2 болатын 2 қабат. - кемінде 0,45 м2×°С/Вт. Бір қабаттағы табиғи талшықтардың (мақта, жүн) құрамы*кемінде 50%. * Жылу өткізбейтін төсемде текстиль материалдарының бір қабатынан артық болған жағдайда		термоқосылған кенептер. Техникалық шарттар». КО ТР 019/2011 "Жеке қорғаныш құралдарының қауіпсіздігі туралы» Кеден Одағының техникалық регламенті Кеден одағының техникалық регламенті (2019 жылғы 28 мамырдағы өзгерістермен). МЕМСТ 3816-81 (ИСО 811-81) «Текстиль маталары. Ылғалтартқыштығын және су өткізбейтін қасиеттерін айқындау әдістері (№1-4 өзгерістермен)».	
Астар матасы Құрамы: полиэстер 100 % Беттік тығыздығы, г/м2: 110 Жыртылу жүктемесі, Н, кемінде: - негіз 200 - арқау 150 Ауа өткізгіштігі, дм / (м ·с), кемінде 200 Ылғалтартқыштығы, %, кемінде 150	±5%.	МЕМСТ 20272 -2014 «Химиялық жіптер мен иірілген жіптерден жасалған маталар. ЖТШ». МЕМСТ 3813-72 (ИСО 5081-77, ИСО 5082-82) «Текстиль материалдары. Маталар мен дана бұйымдар. Созылу кезіндегі жыртылу	Астар материалы

Ылғалмен өңдеуден кейін өлшемінің өзгеруі, %, артық емес: - негіз 100 - арқау 7,0 Бояудың физика-химиялық әсерлерге төзімділігі, тобы, төмен емес: - кір жуу минус 3,5 - тер ±2,0 - құрғақ үйкеліс - органикалық еріткіштер (химиялық тазалау) "Берік"		сипаттамаларын айқындау әдістері (№1, 2, 3 өзгерістермен)». МЕМСТ 12088-77 «Текстиль материалдары және олардан жасалған бұйымдар. Ауа өткізгіштігін айқындау әдісі (№1, 2 өзгерістермен)». МЕМСТ 9733.0-83 «Текстиль материалдары. Түстердің физика-химиялық әсерлерге төзімділігін сынау әдістеріне қойылатын жалпы талаптар».	
Тоқыма мата (флис) Полиэстер 100 % Беттік тығыздығы, 190 г/м2.		МЕМСТ 28554-90 «Тоқыма мата. ЖТШ» (түзетілген)	Жаға мен капюшонның ішкі жағы.
Байлам матасы - тоқыма серпімді Құрамы: Ішкі күртеге арналған манжеттер Вискоза – 65% полиэстер — 30% матаның тығыздығы – 150 г/м2	±5%.	МЕМСТ 28554-90 Тоқыма мата. ЖТШ» (түзетілген)	Жақа, манжеттер және ілмелі жылы астар белдігі
Жарық қайтаратын мата – ені 5,0 см Түсі: ашық сұр.	±5%.	МЕМСТ 12.4.281-2014 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жақсы көрінетін арнайы киім. ТТ».	Күрте мен комбинзонның сигналдық элементтері

Басқа материалдар мен сатып алынған өнімдер:		МЕМСТ 29150-91 «Жеңіл өнеркәсіп бұйымдарына арналған фурнитура. Бақылау әдістері». МЕМСТ 6309-93 «Мақта және синтетикалық тігін жіптері».	Бұйымның басқа элементтері
Ескертпелер: 1. Беттік тығыздығы бойынша, шикізат құрамы бойынша рұқсат етілген ауытқулар ±5%. 2. Астардың, жіптердің, фурнитураның түсі негізгі материалдың түсімен үйлесуі керек. 3. Негізгі бөліктердің ұзындығы, өлшемі және егжей-тегжейі тапсырыс берушімен келісіледі. 4. негізгі және астар матасы шикізатының құрамы осы стандартқа сәйкес болуы тиіс, қажет болған жағдайда тапсырыс беруші мынадай құрамды қолдана алады: 1. **мақта 80%;** **полиэфир — 20%;** Антистатикалық жіп Матаның тығыздығы кемінде 230 г/м² **2. мақта - 65%;** **полиэфир — 35%;** Антистатикалық жіп Матаның тығыздығы кемінде 230 г/м²			

7.2.3. ЖИЫНТЫҚТЫЛЫҒЫ.

Жұмыскерлерге арналған жинақ капюшоны бар күртеден, алынбалы ілмелі жылы астардан және жартылай комбинезоннан тұрады.

Жинақ өндіруші кәсіпорындарда жиынтықталады.

7.2.4. ТАҢБАЛАНУЫ. ҚАПТАЛУЫ.

Әрбір бұйымның затбелгісі болуы керек, ол бұйымның өзіне немесе алып тастау қиын болатын затбелгіге салынады.

Ақпарат кез келген бедерлеу тәсілімен (оның ішінде бедерлеу, жібекбаспа, нақыштау, құю, қалыптау) не тікелей бұйымның өзіне немесе бұйымға бекітілген алып тастау қиын болатын затбелгіге өшпейтін бояумен жазылуы тиіс.

Ақпаратты пиктограмма түріндегі қолдануға жол беріледі, ол бұйымның қауіптілік көрсеткіштері немесе қолданылу саласы ретінде пайдаланыла алады. Ақпарат оңай оқылатын болуы тиіс, бұйымды сақтау, тасымалдау, өткізу және пайдалану кезінде сақтау мерзімі, қызмет ету мерзімі және (немесе) кепілдік мерзімі ішінде өшпестей төзімді болуы тиіс.

Таңбалануы түсінікті, оқуға оңай және қаптамасын шешпей-ақ тексеруге болатындай бұйымның (жапсырмасының) бетіне салынуы тиіс.

Қорғаныш қасиеттерін белгілеу - МЕМСТ 12.4.103 бойынша. МЕМСТ EN 340 бойынша қорғаныш қасиеттерін қорғау класын көрсете отырып белгілеуге жол беріледі.

Тапсырысшыға тапсырған кезде міндетті түрде тауарға мынадай таңбалауды ұсынуға тиіс:

1. Тігілетін жапсырма, бүйірлік тігісінде мыналар көрсетіледі:
- бұйымның атауы (бар болса - модельдің, кодтың, артикулдың атауы,);
- дайындаушының атауы және мекенжайы және (немесе) оның тауар белгісі (бар болса);
- қорғаныш қасиеттері пиктограмма;
- кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемі (мысалы, 170; 176 - 96;100 – өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде);
- талаптарына бұйым сәйкес келуі тиіс Кеден одағының техникалық регламентін белгілеу;
- дайындалған күні (айы, жылы) немесе жарамдылық мерзімі аяқталған күні, егер ол белгіленген болса;
- қорғаныш класы туралы мәлімет;
- күтім тәсілдері және жеке қорғаныш құралын кәдеге жаратуға қойылатын талаптар туралы мәліметтер (күтім таңбалары) ;
- жеке қорғаныш құралы сәйкестендіріліп жасалған құжат туралы мәлімет;
- ТББ белгісі.

2. Бұйымдағы кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемін көрсете отырып, мойындығына тігілген жапсырма(мысалы, 170; 176 - 96;100 – өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде)

Анықтама: Жұмыс киімінің өлшемін белгілеуде адамның типтік фигурасының екі өлшемді белгілерін топтастыру керек:
- костюм үшін – бой мен кеуде айналымының қосарлы мәндері;
- комбинезон үшін – бойдың мәні және кеуде айналымының қосарлы мәндері.

3. Қағаз ілмелі жапсырма:
- бұйымның атауы (бар болса - модельдің, кодтың, артикулдың атауы, лоттың және сатып алудың нөмірі);
- дайындаушының атауы және мекенжайы және (немесе) оның тауар белгісі (бар болса);
- қорғаныш қасиеттері пиктограмма;
- кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемі (мысалы, 170; 176
- 96; 100 - өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде.);
- талаптарына бұйым сәйкес келуі тиіс Кеден одағының техникалық регламентін белгілеу;
- дайындалған күні (айы, жылы) немесе жарамдылық мерзімі аяқталған күні, егер ол белгіленген болса;
- қорғаныш класы туралы мәлімет;
- күтім тәсілдері және жеке қорғаныш құралын кәдеге жаратуға қойылатын талаптар туралы мәліметтер (күтім таңбалары) ;
- жеке қорғаныш құралы сәйкестендіріліп жасалған құжат туралы мәлімет;

- ТББ белгісі.

Тауарды сертификатпен немесе сәйкестік декларациясымен міндетті түрде растау. Жеке қаптаманың болуы – міндетті. Қаптама сәйкестігі: МЕМСТ 10581 (арнайы киім бөлігінде).

Бұйымдардың орамасы тасымалдау және сақтау кезінде тауардың сақталуын қамтамасыз етуі тиіс. Әр қаптаманың алдыңғы жағында оралған бұйымдардың саны мен өлшемі көрсетілген орау жапсырмасы немесе орау парағы болуы тиіс.

7.2.5. ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Арнайы киім қауіпті немесе зиянды факторларды туындату көзі және пайдалану кезінде жазатайым оқиғалардың себебі болмауға тиіс.

Арнайы киім дайындауға арналған материалдар, жиынтықтаушы бұйымдар мен фурнитура санитариялық-химиялық, органолептикалық және токсикологиялық-гигиеналық көрсеткіштердің белгіленген нормативтеріне сәйкес келуге тиіс.

Арнайы киімді кәдеге жарату тәсілдері қоршаған ортаға зиян келтірмеуі керек және оларды өндіруші айқындауы тиіс.

7.2.6. ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ТАЛАПТАР.

СТ РК ISO 14001-2016 «Экологиялық менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық».

Осы стандарт ұйым өз қызметінің экологиялық нәтижелерін жақсарту үшін қолдана алатын экологиялық менеджмент жүйесіне қойылатын талаптарды белгілейді. Бұл стандарт экология саласындағы жауапкершілігін жүйелі негізде басқаруға ұмтылатын ұйымның пайдалануына арналған.

7.2.7. БАҚЫЛАУ ӘДІСТЕРІ.

Бұйымдарды қабылдау – МЕМСТ 4103-82 «Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері (№1 өзгеріспен)».

Дайын бұйымның сызықтық өлшемдерін бақылау құралдары: МЕМСТ 7502-98 «Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Техникалық шарттар».

7.2.8. ӨНДІРУШІНІҢ КЕПІЛДІГІ.

Тұтынушы тасымалдау, сақтау талаптары мен пайдалану жөніндегі нұсқауларды сақтаған кезде арнайы киімге мынадай кепілдік мерзімі белгіленеді:

пайдалану – белгіленген тәртіппен бекітілген салалық нормаларға сәйкес;

сақтау - өндірушінің техникалық құжаттамасында белгіленген нормативтерге сәйкес.

7.2.9. НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР.

МЕМСТ 12.4.310-2020 ЕҚСЖ. Жұмыскерлерді мұнай, мұнай өнімдерінің әсерінен қорғайтын арнайы киім. Техникалық талаптар

МЕМСТ 12.4.280-2014 ЕҚСЖ. Жалпы өндірістік ластанудан және механикалық әсерден қорғайтын арнайы киім. Жалпы техникалық талаптар.
МЕМСТ 12.4.303-2016 – Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Төмен температуралардан қорғайтын арнайы киім. Техникалық талаптар (Қайта басылым).
МЕМСТ 29122-91 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар.
МЕМСТ 12807 Тігін бұйымдары. Тігістердің, сырма тігістердің және жапсар тігістердің жіктелуі.
МЕМСТ 12.4.115-82 – Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар (N 1, 2 өзгерістерімен).
МЕМСТ 12.4.011-89 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істеушілердің қорғаныш құралдары. Жалпы талаптар және жіктеу.
МЕМСТ EN 340 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар.
МЕМСТ ISO 3758 Текстиль бұйымдары. Күтім бойынша символдармен таңбалау.
МЕМСТ 4103 Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері.
МЕМСТ 10581 Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау.
МЕМСТ 23948 Тігін бұйымдары. Қабылдау ережесі.
МЕМСТ 31399 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.
МЕМСТ 31400 Аса үлкен өлшемдегі ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

7.3. ІШ КИІМ

Модель атауы: іш киім.
Арналуы: іш киім өндіріс қызметкерлеріне арналған, бірінші қабат киілетін кәсіптік киім тәрізді.

7.3.1. ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР

Негізгі параметрлері мен сипаттамалары.

Іш киім МЕМСТ бойынша жіктемелерге сәйкес үлгілік фигураларға дайындалады:

- МЕМСТ 31399-2009 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Өтінім бойынша МЕМСТ жіктемесіне сәйкес аса үлкен өлшемдегі костюм дайындауға рұқсат етіледі:

- МЕМСТ 31400-2009 Аса үлкен өлшемдегі ерлердің типтік фигураларының жіктелуі;

1.1.2. Жейдеше эргономикасы бойынша талаптарға сай болуы тиіс (МЕМСТ 12.4.221-2002 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жылу сәулеленуінің жоғары температурасынан, конвективті жылудан қорғайтын арнайы киім. Жалпы техникалық талаптар).

Ер адамның типтік фигурасын айқындау

- Ерлердің типтік фигурасы мынадай өлшемдік белгілермен айқындалады: бойы, кеуде айналымы (көлденең) және бел айналымы – МЕМСТ Р ИСО 3635 бойынша.

Белгіленген типтік фигуралар үшін бойы бойынша аралық (6,0±3,0) см, кеуде айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтағы өлшемдер арасындағы бел айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтар арасындағы бірдей атаулы өлшемдегі бел айналымы бойынша (6,0±3,0) см.

- Осы стандарт бес толықтық тобына топтастырылған 301 типтік фигураны белгілейді: бірінші, екінші, үшінші, төртінші, бесінші. Топтар кіші топтарға бөлінеді (кеуде айналымы бойынша 84-тен 104 см-ге дейін және кеуде айналымы бойынша 108-ден 132 см-ге дейін).

- Фигуралардың бойы бойынша нұсқалары 158-ден 200 см-ге дейін; кеуде айналымы бойынша – 84-тен 132 см-ге дейін; бел айналымы бойынша – 66-дан 126 см-ге дейін.

Ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Ерлердің типтік фигураларының жіктелуі. 1-кестеде келтірілген.

1-кесте

Сантиметрмен

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	66	70	74	78	82	-	-	-	-	-	-	-
Бірінші	Бойы	-	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-

	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	86	90	94	98	102	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	164	164	164	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	-	-
Екінші	Кеуде айналымы	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	68	72	76	80	84	88	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		182	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		188	188	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	194	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	92	96	100	104	108	112	116

Екінші	Бойы	-	-	-	-	-	-	164	164	164	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	182	182
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	188	188
		-	-	-	-	-	-	194	194	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	200	-	-	-	-	-	-
Үшінші	Кеуде айналымы	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	74	78	82	86	90	94	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	-	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		182	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	188	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	194	194	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	98	102	106	110	114	118	122
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-

		-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	182	182
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	188	188
		-	-	-	-	-	-	194	194	194	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-
Төртінші	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	84	88	92	96	100	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	-	-	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	194	194	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	104	108	112	116	120	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	-	-	-	-	-

		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	-	-
		-	-	-	-	-	-	194	-	-	-	-	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	90	94	98	102	106	-	-	-	-	-	-	-
Бесінші	Бойы	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		-	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	110	114	118	122	126	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-

		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	-	-	-

Ескертпелер:

1 Белгіленген топтарда бұйымның моделі мен конструкциясын жасау керек болатын типтік бойды жиектememен көрсетеді.

2 Бұйымның үлгісі мен конструкциясын бойы, өлшемі бойынша жақын болатын үлгілік фигураға әзірлеуге жол беріледі.

Іш киімнің сызықтық өлшемдерінің номиналды мәндерінен шекті ауытқулар мынадай болуы керек:

- ені бойынша өлшеу үшін ±1,0 см;
- ұзындығы бойынша өлшеу үшін ±1,5 см.

Іш киімнің өлшемі адамның денесінің өлшеміне сәйкес келуі керек.

Эргономиялық талаптар.

Іш киім стандарт бойынша эргономика талаптарына сәйкес болуы тиіс: МЕМСТ EN 340-2012 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар»

Іш киім мынадай құрылымдық ерекшеліктер ескеріле отырып дайындалуы керек:

- еркіндік ендірмелері тоқыма матаның созылу тобына сәйкес келуі керек;
- бөліктер үлестік жіпке қатысты шекті рұқсат етілген ауытқулар шегінде болуы керек.

Мойындық әдібін тек 45^0 бұрышпен қиғаш етіп пішу керек.

Іш киім мынадай болуы керек:

- бұйым және оның жеке элементтері киюге ыңғайлы болуы керек;
- бөліктер мен түйіспелер функционалды орналасуы керек;
- метеорологиялық жағдайлар немесе дене белсенділігі деңгейі өзгерген кезде қоршаған ортамен жылу алмасуды реттеу мүмкіндігі болуы тиіс;
- бұйымның (бөлшектердің, түйіспелердің) дене бетіне жергілікті орналасуын реттелетін болуы керек;
- жейдеше бұйымдары мен оның бөліктерінің пропорционалдығы;

Іш киім мынадай болмауы керек:

- теріні тітіркендіретін немесе пайдаланушыны жарақаттайтын шығыңқы, қатты, тырналатын немесе қатты беттері болмауы керек;
- тығыз болмауы және/немесе қан айналымын бұзбауы керек;
- тым еркін және/немесе ауыр болмауы және пайдаланушының қимылын шектемеуі керек.

Бұйымдар тегіс және өрнектелген тоқыма, түрлі-түсті байланған немесе басылған, тегіс боялған, қайнатылған немесе ағартылған тоқыма маталардан жасалады.

Іш киім сызбаларының негізін құруға арналған құрылымдық қосымдар.

Іш киімдегі құрылымдық қосымдар

Арнайы киім	Қорғаныш класы	Конструкциялық қосымның мәні*, см

		иық бұйымдары үшін	белдік бұйымдары үшін		иықбау бұйымдары үшін		
		кеуденің жарты айналымына ЖК	белдің жарты айналымына ЖБ	бөксенің жарты айналымына ЖБө	кеуденің жарты айналымына ЖК	белдің жарты айналымына ЖБ	бөксенің жарты айналымына ЖБө
2-ші толықтық топтағы ер адамдар үшін							
Іш киім	3,4	4,0 6,0	5,0 7,0	-	-	-	-
	2	5,0 6,0	3,0 5,0	-	18,0	5,0	-
	1	7,0	3,0	-	15,0		
* Конструкциялық қосымша еркін жатуға және материалдар пакетінің қалыңдығына қосымшаны қамтиды.							

Сыртқы түрі.
ІШ КИІМ.

А түрі. Еркін сұлба күпәйкесі. Дөңгелек мойын ойығы мақта-матадан дайындалған.

В түрі. флистен дайындалған.

С түрі. тоқыма матадан дайындалған.

Алдыңғы бөлік пен арқа бөлігі түзу.

Иық тігістерінің бойымен жапсарға тоқыма ызба салынып, кию кезінде кенептің пішіні мен созылғыштығын сақтайды.

Қондырма жеңдер, ұзын.

Барлық түйіспе тігістер 4 жіптік қайып тігу машинасында орындалады.

Мойын ойығы ені 1,5 см, дайын пішінде қиғаш кесілген негізгі матаны әдіптеу арқылы өңделеді. Тегіс тігісті машинада жатық ілмектеулі тігіспен бекітіледі.

6,0 см тігілген манжетте бір жапсар тігісті қондырма жеңдер.

Күпәйкенің төменгі жағы 2,5 см ашық кесінді тігіспен бүгілген.

Ыштан. Алдыңғы және артқы матамен тұтастай кесіліп пішілген ыштан. Қадамдық тігіспен қолтық үшкіл қиындымен. Тұтас кесіліп пішілген белбеуі бар жоғарғы ойық. Белбеу 2,5 см тігіспен өңделеді, бір мезгілде жатық ілмектейтін арнайы машинада серпімді ызба қосып тігіледі. Ыштанның төменгі жағы ені 7,0 см қосып пішілген манжетте,

Күпәйкенің өменгі жағы, ыштан және жеңнің манжеттері мен аштан жатық ілмектеулі тігіспен бекітіледі.

7.3.2. ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Іш киім осы стандарттың талаптарына, бұйымға арналған техникалық құжаттамаға сәйкес, стандартты қабылдаған мемлекеттің аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық актілердің талаптары сақтаЛА отырып дайындалады.

Іш киімнің қасиеттері - МЕМСТ Р 31408-2009. Ерлер мен ұлдарға арналған тоқыма іш киім. ЖТШ

Комбинезонның жоғарғы бөлігінің қосқыш тігістерінің жыртылу жүктемесі кемінде 200 Н болуы тиіс.

Іш киімнің үстіңгі бөлігінің түйіспе тігістері бес жіп жиегіне орауыш оверлокта орындалуы тиіс, мойын ойығы, бұйымның төменгі жағы мен жеңдердің манжеттері мен кальсон жіппен жалпақ тігісті ілмекті арнайы машинамен бекітіледі. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар - МЕМСТ 29122.

1-сурет Техникалық эскиз

НАТЕЛЬНОЕ БЕЛЬЕ.

ФУФАЙКА
ВИД СПЕРЕДИ.

2 сурет.

Эталон үлгісін өндіруге арналған іш киімнің типтік өлшемдері. Эталон үлгінің мөлшері: модельді әзірлеу кезінде ер адамның типтік фигурасының өлшемдік белгілері негізге алынды - 100 өлшем, бойы 176 бой, 2 толықтық топ.

Эталон үлгісін өндіру үшін іш киімнің өлшеу мәндері
(ерлерге арналған бұйымдардың өлшемдері (кенептердің созылу топтары - I, II, см)

Бойлардың топтастыру	158,164 170,176 182,188 194, 200												170,176 182, 188					
Кеуде айналымы	84	88	92	96	100	104	108	112	116	120	124	128	132	136	140	144	148	152
Бел айналымы	74	78	82	86	90	94	98	102	106	110	114	118	122	132	136	140	144	148

Эталон үлгісін өндіру үшін іш киімнің өлшеу мәндері
(ерлерге арналған бұйымдардың өлшемдері (кенептердің созылу топтары - III, см)

Бойларды топтастыру	158,164 170,176 182,188 194, 200							170,176 182, 188		
Кеуде айналымы	84	88, 92	96, 100	104, 108	112, 116	120, 124	128, 132	136, 140	144, 148	152, 156
Бел айналымы	74	78, 82	86, 90	94, 98	102, 106	110, 114	118, 122	132, 136	140, 144	148, 152

Басқа өлшемдегі бұйымдар тапсырыс берушінің келісімі бойынша дайындалады.
Бұйымдарды кеуде және бел айналымы бойынша екі еселенген өлшемдерге дайындауға жол беріледі.
Бұйымдар қолданылатын кенептердің қасиеттері ескеріле отырып дайындалады. Кенептердің созылу топтары: МЕМСТ 28554:
Мата 6 Н жүктеме кезінде ені бойынша созылуына қарай үш топқа бөлінеді:
I – 0%-дан 40%-ға дейін созылғыш,
II – 41%-дан 100%-ға дейін,
III – 100 %.
Бұйымдардың өлшемдері МЕМСТ 31399, МЕМСТ 31400 бойынша ерлер мен ұлдардың үлгілік фигураларының өлшемдеріне сәйкес келуі және модельдің техникалық сипаттамасында көрсетілуі тиіс

Шикізатқа, материалдарға және сатып алынған өнімдерге қойылатын талаптар.
Физика-механикалық көрсеткіштер.

Материалдардың атауы	Ауытқу нормасы	Нормативтік-техникалық құжаттама (НТҚ)	Материалдардың арналуы
Іш киім матасының құрамы: **А түрі. Мақта** мақта 100% тығыздығы 210г/м2 Ылғалмен өңдеуден кейін өлшемінің өзгеруі,%, артық емес негізі бойынша -3,5 арқау бойынша ±2,0 Өлшемі 50х200 мм, Н (кгс) мата жолағының жарылу жүктемесі, кемінде негізі бойынша 294 (30) арқау бойынша 196 (20) Жазықтық бойынша қажалуға төзімділігі, циклдар, кемінде 600 Ауа өткізгіштігі, дм3/м2 * с·кемінде 100 Ылғалтартқыштығы,%, салыстырмалы ылғалдылығы 98% кезінде, кемінде 15,0 Еркін формальдегидтің құрамы, мкг/г, 75-тен аспайды Ағартылған маталардың ақтығы кемінде 82% құрайды. Беттік тығыздықтың рұқсат етілген ауытқулары, %: дайын маталар үшін -кемінде минус 5; тілінген түкті дайын маталар үшін - кемінде минус 7. Дайын маталар үшін жіптер санының 10 см ауытқуына жол беріледі, %: негізі бойынша - ±2;	*±5%*	МЕМСТ Р 31408-2009 Ерлер мен ұлдарға арналған тоқыма іш киім бұйымдары. ЖТШ. МЕМСТ 29298-2005 Мақта және аралас тұрмыстық маталар. Жалпы техникалық шарттар. МЕМСТ Р 59907-2021 Тоқыма маталар. Флис. Техникалық шарттар.	Іш киімге арналған мата

арқау бойынша - ±3, ал кесілген талшықтары бар маталар үшін - ±4. **В түрі.** бір жағынан жүні бар флистен дайындалған Флис 100% тығыздығы 220 г/м2 Ілмекті бағандар бойынша жарылу жүктемесі, Н, 200-ден кем емес Қалдық деформация, мм, 10 аспайды Қажалуға төзімділігі, цикл, кемінде: талшығы қажалғанға дейін - 5000 - 60000 жіп бұзылғанға дейін Пиллингтің пайда болуына төзімділік (7000 айн.), балл, кем болмауы керек. Жиянтық жылу кедергісі, м2 - °С/Вт, кемінде 0,18 Ылғал қайтарымы, кемінде 40% Ауа өткізгіштігі, дм3/м2 с, кемінде 150 Бояудың физика-химиялық әсерлерге төзімділігі, балл, кемінде: - жуу 1-4/4 - «тер» 4/4 - құрғақ үйкеліс 4 - дымқыл үйкеліс 4 Ылғалмен өңдеуден кейін өлшемінің өзгеруі,%, артық емес: а) ПЭ жіптерден: - ұзындығы ±5 - ені ±5 б) ПУ жіппен біріктірілген ПЭ жіптерінен: - ұзындығы бойынша ±6 - ені ±5 - 6 Н жүктеме кезіндегі созылғыштық тобы; Жүннің беткі тығыздығы бойынша 6% минус ауытқуға жол беріледі. ФЛис қалыңдығы кем дегенде мынадай болуы керек: - бір жақты түктермен - 1,3 мм; **С түрі - тоқыма мата.** мақта - 95%; Эластан - 5 % - тоқыма матаның беткі тығыздығы - кемінде 180 г/м2			

- ылғалтартқыштығы, кемінде 6 % - ауа өткізгіштігі – кемінде дм3/м2с 100 - бұйымның бетіндегі электростатикалық өрістің кернеу деңгейі – 15 кВ/м аспайды - еркін формальдегидтің құрамы - мкг/г аспайды - 75 Жалпы салмағы: кг. 0.14-0.25			
Басқа материалдар мен сатып алынған өнімдер: жіптер, серпімді ызба.		МЕМСТ 29122-91 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар; МЕМСТ 29150-91 «Жеңіл өнеркәсіп бұйымдарына арналған фурнитура. Бақылау әдістері». МЕМСТ 6309-93 «Мақта және синтетикалық тігін жіптері». ССТ 17-699-88 «Түймелер. Жалпы техникалық шарттар».	
Ескертпелер: *Беттік тығыздығы бойынша, шикізат құрамы бойынша рұқсат етілген ауытқулар ±5%* *Астардың, жіптердің, фурнитураның түсі негізгі материалдың түсімен үйлесуі керек.*			

7.3.3. ЖИЫНТЫҚТЫЛЫҒЫ.

1. Іш киім күпәйкеден, ыштаннан тұрады.
2. Іш киім өндіруші кәсіпорындарда жиынтықталады.

7.3.4. ТАҢБАЛАНУЫ. ҚАПТАЛУЫ.

Әрбір бұйымның затбелгісі болуы керек, ол бұйымның өзіне немесе алып тастау қиын болатын затбелгіге салынады.

Ақпарат кез келген бедерлеу тәсілімен (оның ішінде бедерлеу, жібекбаспа, нақыштау, құю, қалыптау) не тікелей бұйымның өзіне немесе бұйымға бекітілген алып тастау қиын болатын затбелгіге өшпейтін бояумен жазылуы тиіс.

Ақпаратты пиктограмма түріндегі қолдануға жол беріледі, ол бұйымның қауіптілік көрсеткіштері немесе қолданылу саласы ретінде пайдаланыла алады. Ақпарат оңай оқылатын болуы тиіс, бұйымды сақтау, тасымалдау, өткізу және пайдалану кезінде сақтау мерзімі, қызмет ету мерзімі және (немесе) кепілдік мерзімі ішінде өшпестей төзімді болуы тиіс.

Таңбалануы түсінікті, оқуға оңай және қаптамасын шешпей-ақ тексеруге болатындай бұйымның (жапсырмасының) бетіне салынуы тиіс.

Қорғаныш қасиеттерін белгілеу - МЕМСТ 12.4.103 бойынша. МЕМСТ EN 340 бойынша қорғаныш қасиеттерін қорғау класын көрсете отырып белгілеуге жол беріледі.

Тапсырысшыға тапсырған кезде міндетті түрде тауарға мынадай таңбалауды ұсынуға тиіс:

1. Тігілетін жапсырма, бүйірлік тігісінде мыналар көрсетіледі:

- бұйымның атауы (бар болса - модельдің, кодтың, артикулдың атауы,);
- дайындаушының атауы және мекенжайы және (немесе) оның тауар белгісі (бар болса);
- қорғаныш қасиеттері пиктограмма;
- кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемі *(мысалы, 170; 176 - 96;100 – өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде)*;
- талаптарына бұйым сәйкес келуі тиіс Кеден одағының техникалық регламентін белгілеу;
- дайындалған күні (айы, жылы) немесе жарамдылық мерзімі аяқталған күні, егер ол белгіленген болса;
- қорғаныш класы туралы мәлімет;
- күтім тәсілдері және жеке қорғаныш құралын кәдеге жаратуға қойылатын талаптар туралы мәліметтер (күтім таңбалары) ;
- жеке қорғаныш құралы сәйкестендіріліп жасалған құжат туралы мәлімет;
- ТББ белгісі.

2. Бұйымдағы кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемін көрсете отырып, мойындығына тігілген жапсырма*(мысалы, 170; 176 - 96;100 – өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде)*

Анықтама: Жұмыс киімінің өлшемін белгілеуде адамның типтік фигурасының екі өлшемді белгілерін топтастыру керек:

- костюм үшін – бой мен кеуде айналымының қосарлы мәндері;

- комбинезон үшін – бойдың мәні және кеуде айналымының қосарлы мәндері.

3. Қағаз ілмелі жапсырма:

- бұйымның атауы (бар болса - модельдің, кодтың, артикулдың атауы, лоттың және сатып алудың нөмірі);
- дайындаушының атауы және мекенжайы және (немесе) оның тауар белгісі (бар болса);
- қорғаныш қасиеттері пиктограмма;
- кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемі *(мысалы, 170; 176*
- *96; 100 - өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде.)*;
- талаптарына бұйым сәйкес келуі тиіс Кеден одағының техникалық регламентін белгілеу;
- дайындалған күні (айы, жылы) немесе жарамдылық мерзімі аяқталған күні, егер ол белгіленген болса;
- қорғаныш класы туралы мәлімет;

- күтім тәсілдері және жеке қорғаныш құралын кәдеге жаратуға қойылатын талаптар туралы мәліметтер (күтім таңбалары) ;

- жеке қорғаныш құралы сәйкестендіріліп жасалған құжат туралы мәлімет;

- ТББ белгісі.

Тауарды сертификаттың немесе сәйкестік декларациясының көшірмесімен міндетті түрде растау.

Жеке қаптаманың болуы – міндетті. Қаптама сәйкестігі: МЕМСТ 10581 (арнайы киім бөлігінде).

Бұйымдардың орамасы тасымалдау және сақтау кезінде тауардың сақталуын қамтамасыз етуі тиіс. Әр қаптаманың алдыңғы жағында оралған бұйымдардың саны мен өлшемі көрсетілген орау жапсырмасы немесе орау парағы болуы тиіс.

7.3.5. ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Іш киім қауіпті немесе зиянды факторларды туындату көзі және пайдалану кезінде жазатайым оқиғалардың себебі болмауы керек.

Іш киім дайындауға арналған материалдар, жиынтықтаушы бұйымдар мен фурнитура санитариялық-химиялық, органолептикалық және токсикологиялық-гигиеналық көрсеткіштердің белгіленген нормативтеріне сәйкес келуге тиіс.

Іш киімді кәдеге жарату тәсілдері қоршаған ортаға зиян келтірмеуі керек және оны өндіруші айқындауы керек.

7.3.6. ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ТАЛАПТАР.

СТ РК ISO 14001-2016 «Экологиялық менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық».

Осы стандарт ұйым өз қызметінің экологиялық нәтижелерін жақсарту үшін қолдана алатын экологиялық менеджмент жүйесіне қойылатын талаптарды белгілейді. Бұл стандарт экология саласындағы жауапкершілігін жүйелі негізде басқаруға ұмтылатын ұйымның пайдалануына арналған.

7.3.7. БАҚЫЛАУ ӘДІСТЕРІ.

Бұйымдарды қабылдау – МЕМСТ 4103-82 «Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері (№1 өзгеріспен)».

Дайын бұйымның сызықтық өлшемдерін бақылау құралдары: МЕМСТ 7502-98 «Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Техникалық шарттар».

7.3.8. ӨНДІРУШІНІҢ КЕПІЛДІГІ.

Тұтынушы тасымалдау, сақтау талаптары мен пайдалану жөніндегі нұсқауларды сақтаған кезде арнайы киімге мынадай кепілдік мерзімі белгіленеді:

пайдалану – белгіленген тәртіппен бекітілген салалық нормаларға сәйкес;

сақтау - өндірушінің техникалық құжаттамасында белгіленген нормативтерге сәйкес.

7.3.9. НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР.

1. МЕМСТ Р 31408-2009 Ерлер мен ұлдарға арналған тоқыма іш киім бұйымдары. ЖТШ.
2. МЕМСТ Р 12.4.218-99 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы киім. Жалпы техникалық талаптар.

3. МЕМСТ Р ИСО 3635-99 Киім. Өлшемдері. Анықтамалар, белгілер және өлшеуге қойылатын талаптар
4. МЕМСТ Р ИСО 3758-99 "Текстиль бұйымдары. Күтім таңбаларымен таңбалау
5. ГОСТ Р 52774-2007 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.
6. https://files.stroyinf.ru/Data2/1/4294838/4294838959.htmМЕМСТ 12.1.005-88 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар
7. МЕМСТ 15.007-88 Бұйымды әзірлеу және өндіріске қою жүйесі. Жеке қорғаныш құралдары.
8. МЕМСТ 3813-72 (ИСО 5081-77, ИСО 5082-82) Текстиль материалдары. Маталар мен дана бұйымдар. Созылу кезіндегі жыртылу сипаттамаларын айқындау әдістері.
9. МЕМСТ Р 59907-2021 Тоқыма маталар. Флис. Техникалық шарттар.
10. МЕМСТ 10581-91 Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау.
11. МЕМСТ 12807-2003 Тігін бұйымдары. Тігістердің, сырма тігістердің және жапсар тігістердің жіктелуі.
12. МЕМСТ 20521-75 Тігін өндірісінің технологиясы. Терминдер мен анықтамалар
13. МЕМСТ 20566-75 Текстиль маталар мен дана бұйымдар. Қабылдау ережелері және сынама алу әдісі
14. МЕМСТ 22977-89 Тігін бұйымдарының бөліктері. Терминдер мен анықтамалар
15. МЕМСТ 23948-80 Тігін бұйымдары. Қабылдау ережесі
16. МЕМСТ 28073-89 Тігін бұйымдары. Жыртылу жүктемесін, жіп тігістерінің ұзаруын, жапсар тігістердегі мата жіптерінің жылжуын айқындау әдістері.
17. МЕМСТ 29122-91 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар

7.4. ОТҚА ТӨЗІМДІ МАТЕРИАЛДАРДАН ТІГІЛГЕН ЖАЗҒЫ КОСТЮМ.

Модель атауы: Отқа төзімді материалдардан жасалған жазғы костюм.
Арналуы: костюмнің басқа түрлері көзделген дәнекерлеу және басқа жұмыстардан басқа, жоғары температуралар әсері жағдайында технологиялық жабдықпен және құралмен технологиялық операцияларды орындау.

7.4.1. ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР

Негізгі параметрлері мен сипаттамалары.

Өндірілетін костюмнің түрлері - МЕМСТ 12.4.011-89 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істеушілердің қорғаныш құралдары. Жалпы талаптар және жіктеу.

1.1.2. Костюм МЕМСТ бойынша жіктемелерге сәйкес ерлердің типтік фигураларына дайындалады:

- МЕМСТ 31399-2009 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Өтінім бойынша МЕМСТ жіктемесіне сәйкес аса үлкен өлшемдегі костюм дайындауға рұқсат етіледі:

- МЕМСТ 31400-2009 Аса үлкен өлшемдегі ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Ер адамның типтік фигурасын айқындау

- Ерлердің типтік фигурасы мынадай өлшемдік белгілермен айқындалады: бойы, кеуде айналымы (көлденең) және бел айналымы – МЕМСТ Р ИСО 3635 бойынша.

Белгіленген типтік фигуралар үшін бойы бойынша аралық (6,0±3,0) см, кеуде айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтағы өлшемдер арасындағы бел айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтар арасындағы бірдей атаулы өлшемдегі бел айналымы бойынша (6,0±3,0) см.

- Осы стандарт бес толықтық тобына топтастырылған 301 типтік фигураны белгілейді: бірінші, екінші, үшінші, төртінші, бесінші. Топтар кіші топтарға бөлінеді (кеуде айналымы бойынша 84-тен 104 см-ге дейін және кеуде айналымы бойынша 108-ден 132 см-ге дейін).

- Фигуралардың бойы бойынша нұсқалары 158-ден 200 см-ге дейін; кеуде айналымы бойынша – 84-тен 132 см-ге дейін; бел айналымы бойынша – 66-дан 126 см-ге дейін.

■ Ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Ерлердің типтік фигураларының жіктелуі. 1-кестеде келтірілген.

1-кесте

Сантиметрмен

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	66	70	74	78	82	-	-	-	-	-	-	-
Бірінші	Бойы	-	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-

	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	86	90	94	98	102	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	164	164	164	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	-	-
Екінші	Кеуде айналымы	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	68	72	76	80	84	88	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		182	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		188	188	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	194	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132

	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	92	96	100	104	108	112	116
Екінші	Бойы	-	-	-	-	-	-	164	164	164	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	182	182
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	188	188
		-	-	-	-	-	-	194	194	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	200	-	-	-	-	-	-
Үшінші	Кеуде айналымы	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	74	78	82	86	90	94	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	-	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		182	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	188	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	194	194	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	98	102	106	110	114	118	122

	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	182	182
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	188	188
		-	-	-	-	-	-	194	194	194	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-
Төртінші	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	84	88	92	96	100	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	-	-	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	194	194	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	104	108	112	116	120	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-

		-	-	-	-	-	-	164	164	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	-	-
		-	-	-	-	-	-	194	-	-	-	-	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	90	94	98	102	106	-	-	-	-	-	-	-
Бесінші	Бойы	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		-	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	110	114	118	122	126	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-

		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	-	-	-

Ескертпелер:

1 Белгіленген топтарда бұйымның моделі мен конструкциясын жасау керек болатын типтік бойды жиектememен көрсетеді.

2 Бұйымның үлгісі мен конструкциясын бойы, өлшемі бойынша жақын болатын үлгілік фигураға әзірлеуге жол беріледі.

Партияны дайындауда өлшемдер мен бойлардың пайыздық қатынасын тапсырыс беруші шартта белгілейді.

Ерлердің жұмыс халатының өлшемі адамның дене өлшеміне сәйкес келуі керек.

Эргономиялық талаптар.

Ерлер жұмыс халатын әзірлеу кезінде стандарт бойынша мыналарды қамтамасыз ететін эргономикалық талаптар сақталуы тиіс: МЕМСТ EN 340-2012 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар (түзетулермен)":

- бұйымды және оның жеке элементтерін пайдалану ыңғайлылығы;
- бөліктер мен тораптардың функционалдық орналасуы;
- метеорологиялық жағдайлар немесе дене белсенділігі деңгейі өзгерген кезде қоршаған ортамен жылу алмасуды реттеу мүмкіндігі;
- бұйымның (бөліктердің, түйіндердің) дене бетіне орналасуын реттеу мүмкіндігі;
- ерлер жұмыс халат бұйымдарының және оның бөліктерінің пропорционалдығы;
- мойын, қолтық ойығы, қадамдық жапсар тігістер аймағында қалыңдықтың төмендеуі.

Мақта-мата халаты сызбаларының негізін құруға арналған құрылымдық қосымдар.

Жазғы костюмнің отқа төзімді материалдардан жасалған құрылымдық қосымдары.

Арнайы киім	Қорғаныш класы	Конструкциялық қосымның мәні*, см					
		иық бұйымдары үшін	белдік бұйымдары үшін		иық-белдік бұйымдары үшін		
		кеуденің жарты айналымына ЖК	белдің жарты айналымына ЖБ	бөксенің жарты айналымына ЖБө	кеуденің жарты айналымына ЖК	белдің жарты айналымына ЖБ	бөксенің жарты айналымына ЖБө
2-ші толықтық топтағы ер адамдар үшін							

отқа төзімді материалдардан жасалған жазғы костюм үшін	3,4	11,0 14,0	-	-	-	-	-
	2	10,0 14,0	-	-	-	-	-
	1	10,0	-	-	-	-	
* Конструкциялық қосымша еркін жатуға және материалдар пакетінің қалыңдығына қосымшаны қамтиды.							

Сыртқы түрі.
КҮРТЕ.

Торланған астардағы тік сұлбалы күрте, орталық өңірлік сыдырма ілгегі бар - ширатылған 7-тип, диаметрі 1,5 см болатын 6 жасырын металл түймелерге түймеленетін желден қорғайтын сол жақ өңіржиек, ені 7,0 см.

Алдыңғы бөлік екі бөліктен тұрады: иініш және алдыңғы бөліктің төменгі жағы.

А түрі. Алдыңғы бөліктердің жоғарғы жағында 14,0*16,0 см төсқалталар орналасқан, өлшемі 15,5*6,0 см жапқысы бар, диаметрі 1,5 см екі жасырын металл түймелерге түймеленеді. Төсқалталардың жапқылары иініш пен алдыңғы бөліктің төменгі тұсына бекітілген. Жапқылардың үстінен көлденеңінен ені 5,0 см болатын шағылыстыратын таспа тігілген, ол таспаның үстінен компанияның логотипі жатық тығыз кесте әдісімен кестеленеді.

Алдыңғы бөліктердің төменгі жағында екі төменгі бүйір қалта орналасқан, өлшемі 20,0*24 см, қалта жапқысының ені 20,5 см*6,0 см, әр қалта диаметрі 1,5 см болатын екі жасырын металл түймеге түймеленеді.

Жапқылардағы түймеліктер жасырын, күртедегі барлық түймелер жасырын, түймелер орналасқан жерде таспа-ілгекпен күшейтілген.

Б түрі. ені 7,0 см қосып тігілген белбеуі бар күрте. Алдыңғы бөліктердің жоғарғы жағында 14,0*16,0 см төсқалталар орналасқан, өлшемі 15,5*6,0 см жапқысы бар, диаметрі 1,5 см екі жасырын металл түймелерге түймеленеді. Төсқалталардың жапқылары иініш пен алдыңғы бөліктің төменгі тұсына бекітілген. Жапқылардың үстінен көлденеңінен ені 5,0 см болатын шағылыстыратын таспа тігілген, ол таспаның үстінен компанияның логотипі жатық тығыз кесте әдісімен кестеленеді.

Алдыңғы бөліктердің төменгі жағында екі төменгі жапырақшалы бүйір қалта орналасқан, жапырақшалардың өлшемі 4,0 см, сыдырма ызбасының жасырын түймелігі бар, ширатылған 5-типті, жапырақшалардың жиектері арнайы машинада бекіту тігісімен бекітілген.

Жапқылардағы түймеліктер жасырын, күртедегі барлық түймелер жасырын, түймелер орналасқан жерде таспа-ілгекпен күшейтілген.

Түзу арқа бөлігі екі бөліктен тұрады: төменгі бөлік және жоғарғы иініш. А түрі. Иініш пен арқасын тігу сызығында ені 5,0 см болатын шағылыстыратын таспа көлденеңінен тігілген, ол таспаның үстінен, мойын негізінің иық тігісінен 13,0 см қашықтықта, компанияның логотипі жатық тығыз кесте әдісімен кестеленеді, өлшемі тапсырыс берушімен нақтыланады. Иініш пен арқа бөлігін сырып тігу кезінде ені 4,0 см болатын төрт желдеткіш саңылау өңделеді.

Бел сызығы бойында ені 4,0 см, баулару мен бекіткіштері бар күртешенің ышқырлығы тігілген. Күртенің астары бел сызығына дейін, ышқырлықпен бекітіледі.

Б түрі. Күрте төрт қатарлы резеңке тігу машинасында сырып тігілген серпімді ызбамен бүйірлерінде реттеледі. Иініш пен арқасын тігу сызығында ені 5,0 см болатын шағылыстыратын таспа көлденеңінен тігілген, ол таспаның үстінен, мойын негізінің иық тігісінен 13,0 см қашықтықта, компанияның логотипі жатық тығыз кесте әдісімен кестеленеді, өлшемі тапсырыс берушімен нақтыланады. Иініш пен арқа бөлігін сырып тігу кезінде ені 4,0 см болатын төрт желдеткіш саңылау өңделеді.

Қондырма жеңдер, қос жапсар тігісті, биіктігі 7,0 см қосып тігілген манжеттерде, манжеттердің енін бекіту үшін бір жасырын түймеге түймелігі және бір-бірінен 2,0 см қашықтықта екі түйме табаны бар, манжеттің төменгі жағынан 18,0 см қашықтықта биіктігі кемінде 20,0 см, үстіңгі жағынан ені кемінде 30,0 см және төменгі жағынан ені кемінде 25,0 см болатын трапеция түріндегі нығайтуға арналған, шынтақ жастықшалары болады. Манжеттің жапсар тігісі бойынша тереңдігі 1,5 см болатын екі бүктеме дайын күйінде тігіледі. Шынтақтың жапсар тігістерінің төменгі бөлігінде ені 2,0 см шлицамен дайын күйінде өңделеді. Шлица ұзындығы 10,5 см, астар жағынан пуфтамен өңделген, рұқсат етілген ауытқулар + 0,3 см. қолтық ойықтарының астында желдеткіш саңылаулар бары.

Сол жақ жеңнің жоғарғы бөлігінде жапсар тігісінен 12 см қашықтықта, жатық тығыз кесте әдісімен кестеленген компанияның логотипімен шеврондар тігілген. Шевронның астында ені 5,0 см болатын шағылыстыратын таспа тігіп салынған.

Жеңдер мен манжеттердің қайып тігу сызығы бойынша жеңдердің төменгі бөлігінде 0,1 және манжеттердің жиегінде 0,1см*0,7 см тігіс тігіледі.

А түрі. Қайырма жаға екі бөліктен тұрады:

В түрі. Тіктеме жаға екі бөліктен тұрады.

Күртені ілу үшін мойындығына ілмек тігілген.

Қалталарға, қалта жапқыларға, манжеттерге, шынтақ төсемдеріне, иық пен шынтақ тігістеріне 0,1-0,7 см қосарлы әрлеу тігістері тігілген.

- Ені 2,5 см әрлеу тігісі қалталардың жоғарғы аузынан өтеді. Түйіспе қосылыстар бойынша қалта аузы бекіту машинасында бекітіліп күшейтілген.
- Жағасы, үстеме жапқылдың жапсар тігістері, желден қорғайтын өңіржиегі және өңіржиектердің жапсар тігістерінде, борт жиегі бойымен, бекіту жапсары бойында сыдырма ызба әрлеу тігісі 0,7 см.
- Шағылыстырғыш таспаның жапсар тігістері бойынша тігіс 0,1-0,7 см.
- алдыңғы бөліктер мен арқа бөліктің бүйір тігістерінде және жеңдерінде металл люверстен төрт желдеткіш саңылау бар.

Алынбалы капюшон, капюшонның жоғарғы түсіне үйлесетін, астар материалдан дайындалған астары бар, ортаңғы және екі бүйір бөліктерден тұрады. Бүйір бөлігі иек бөлігімен тұтас кесіп пішілген. Капюшонның иек бөлігі, диаметрі 1,5 см болатын екі жасырын түймеге түймеленетін, ені кемінде 8,0 см болатын өтпелі ұштары бар. Алдыңғы тіліктің ұзындығын серпімді баудың көмегімен реттейді, оның ұштары тігістерге қосарлы бекіткіштермен бекітілген, 5,0 см әдіп әдісімен қосып тігілген, оған люверстер арқылы теріс жағына шығарылып, бекіткіштермен реттелетін бау кіргізілген.

Капюшонның ортаңғы бөлігінде «велькро» текстиль түймелігіне түймеленетін капюшонның биіктігін реттеуге арналған бау (пата) бар. Капюшон күртеге жолақпен жабылған, ширатылған 7-типті сыдырма ызбамен түймеленеді, оттан қорғайтын сіңіргісі бар.

Қалталардың, қалта жапқыштардың түйіспе қосылыстары бойымен арнайы бекіту машинасымен бекітпе салынған.

А түрі. Күртенің төменгі жағы қимасы жабылып, 2,5 см болатын бүгу тігісімен өңделеді.

Б түрі. «Тордан» жасалған астары қосып тігілген белдікпен бекітілген. Алдыңғы бөліктің сол жағында кеуде сызығы деңгейінде екі әдіп әдісімен тігілген кәсекедегі бір ішкі қалта, негізгі матадан тігілген, ширатылған 5-типті ысырма ызбаға түймеленеді, өлшемі 15,0 см ені, биіктігі 18,0 см, астармен өңделген және дайын қалта «тор» астарына тігілген.

Барлық ұсақ бөліктер (жаға, өңіржиектер, қалталар, қалта жапқыштарар, шынтақ жастықшалары, тізеліктер) градация кезінде Арнайы киімді жобалаудың бірыңғай әдістемесіне сәйкес өлшемдеріне сәйкес ұлғаяды немесе кішірейеді.

Қорғаныш элементтері: СВП, ені 5,0 см, алдыңғы бөліктер мен арқа бөліктердің кеуде сызығына, жеңдерге тігілген. Таспаның түсі – ашық сұр.

Күртенің түсі - көк;

Логотипті қолдану**:** жатық тығыз кесте әдісімен кестеленеді.

Астары: 100% полиэстерден жасалған мата.

Капюшондардың, қалталардың астары – «флис» тоқыма матадан.

ОТҚА ТӨЗІМДІ МАТЕРИАЛДАРДАН ТІГІЛГЕН ЖАЗҒЫ КОСТЮМ

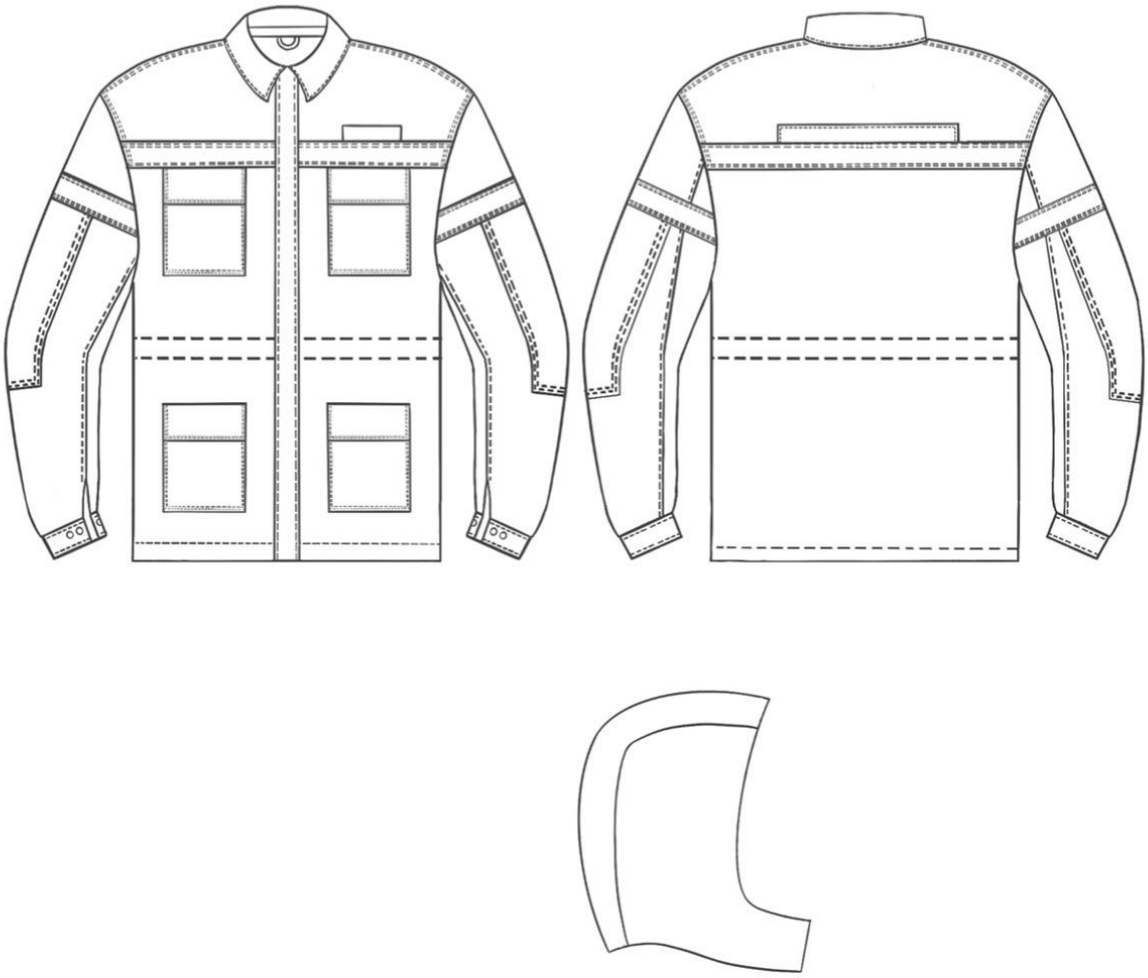

1-сурет. А түрі. Алдынан және артынан көрінісі.

2 сурет. А түрі. Алдынан және артынан көрінісі.

ОТҚА ТӨЗІМДІ МАТЕРИАЛДАРДАН ТІГІЛГЕН ЖАЗҒЫ КОСТЮМ

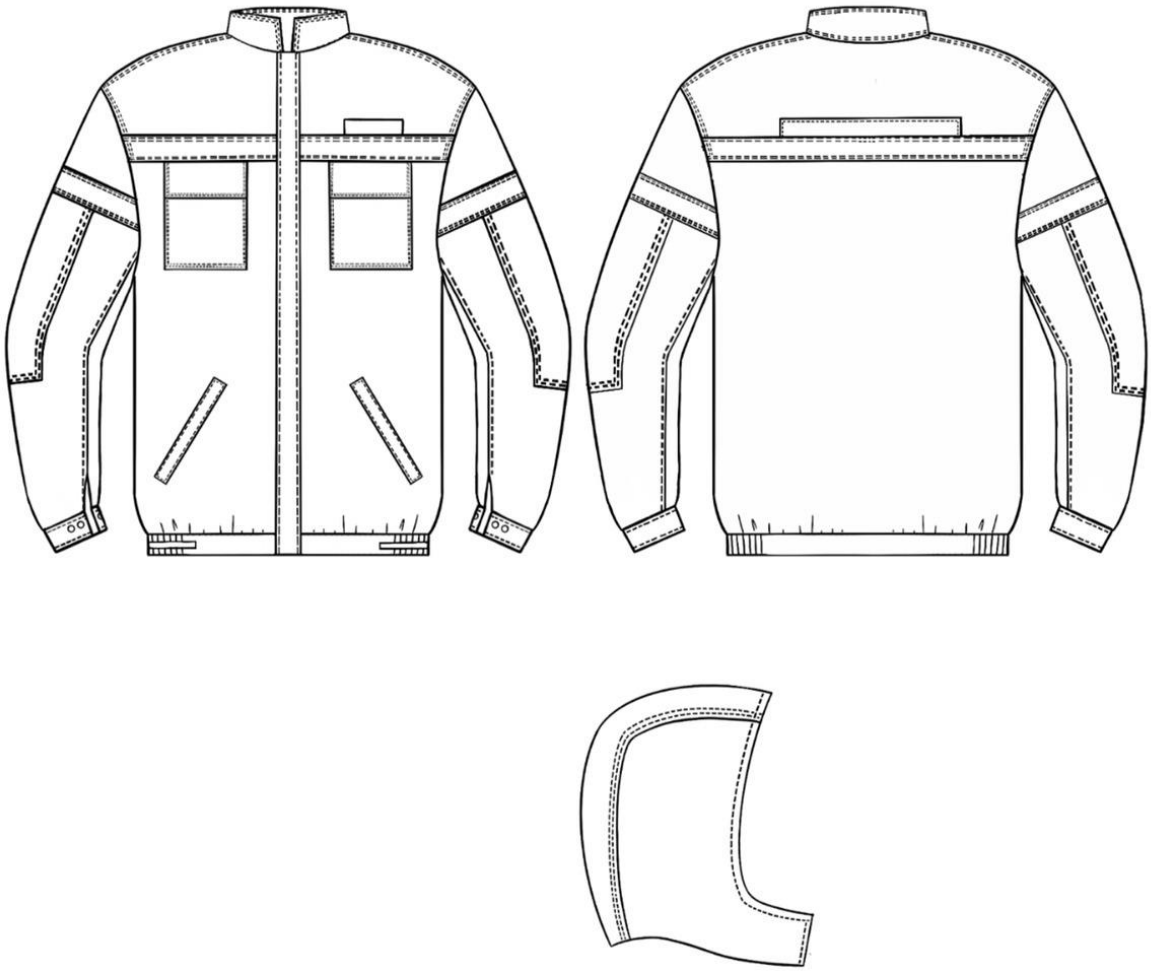

3 сурет. В түрі. Алдынан, артынан көрінісі

4 сурет. В түрі. Алдынан, артынан көрінісі

ШАЛБАР.

Қосы тігілген белдігі бар түзу сұлбалы шалбар ортасы бойынша ені 6,0 см, бүйір тігісі 8,0 см, шалбардың артқы жолағының ортасы 10,0 см, ортаңғы тігісінде екі жасырын ілмек пен түймеге (диаметрі 1,5 см) түймеленеді. түймелігі бар гульфик ширатылған 5-типті сыдырма ызбаға түймеленеді. Белдікті қосымша қолдану үшін белдікте ені кемінде 2,5 см болатын 6 ілмек бар. Бүйірлеріндегі бел сызығы ені 5,0 см серпімді ызбамен, резеңке тігу машинасында бес қатар тігілген.

Шалбардың алдыңғы жартысы төсемделген, шалбардың жоғарғы бөлігінде 20,0*26,0 см бүйірлік жапсырма қалталар, қалтаға көлбеу кіру 18,0 см. Тізе тұсында биіктігі кемінде 30,0 см, шалбардың төменгі жағынан 25,0 см қашықтықта күшейтілген төсемдер тігілген. Шалбардың төменгі жағынан 20,0 см қашықтықта ені 5,0 см отқа төзімді сіңдірілген шағылыстырғыш таспа тігіледі. Шалбардың сол жақ жартысында, үстіңгі қалтасының астында өлшемі 21,0*24,0 см болатын, шалбардың артқы жартысына ауысатын қалта тігілген, өлшемі 22,0 см*6,0 жапқысы жиктеп торланған екі ілме пен түймеге түймеленетін жасырын түймелігі бар.

Шалбардың артқы жағында бел сызығы бойында екі бүкпесі бар.

Қалталардың түйіспе қосылыстары бойымен арнайы бекіту машинасымен бекітпе салынған.

Шалбардың қадамдық тігістері шалбардың жоғарғы бөлігінің негізінен тізеліктерге дейін ұзындығы кемінде 25,0 см және шалбардың негізінен жарық шағылыстыратын таспаға дейін биіктігі кемінде 20,0 см, қажалудан қорғау үшін ені кемінде 10,0 см айшықты жапсырмалармен нығайтылған. Шалбардың бүйір тігісі шалбардың төменгі жағынан жарық шағылыстыратын таспаға дейін биіктігі кемінде 20,0 см, ені кемінде 10,0 см айқыш жапсырмамен нығайтылған.

Шалбардың бүйір тігістері мен кию тігістер бойымен, жапсырма қалталар мен тізе күшейткіш төсемдер бойымен 0,1 см* 0,7 см әрлеу тігісі салынған

Қосып тігілген белдіктң жиегінен әрлеу тігісі 0,1 см*0,7 см, шалбарға қосып тігу жапсарында 0,1 см.

Ені 2,5 см әрлеу тігісі қалталардың қиғаш аузынан өтеді.

Шалбардың төменгі жағы қимасы жабылып, ені 2,5 см бүгу тігісімен өңделеді.

Бүкіл костюм бойына қалталар мен қалта жапқыштың түйіспелі технологиялық қосылыстарын арнайы бекіту машинасымен орындайды.

Қорғаныш элементтері: ені 5,0 см отқа төзімді сіңдірілген СВП, шалбардың төменгі жағынан 25,0 см қашықтықта тігілген.

Шалбардың түсі – көк;

ОТҚА ТӨЗІМДІ МАТЕРИАЛДАРДАН ТІГІЛГЕН ЖАЗҒЫ КОСТЮМ. ШАЛБАР.

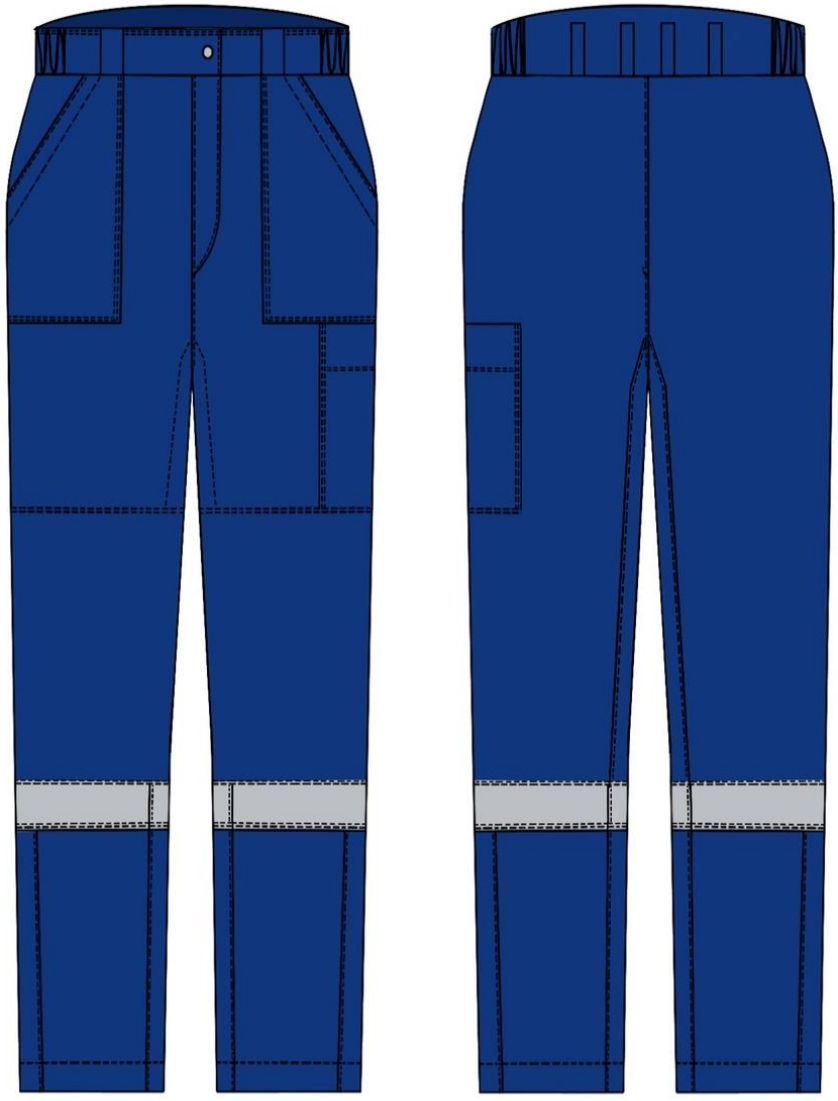

5 сурет. Алдынан және артынан көрінісі.

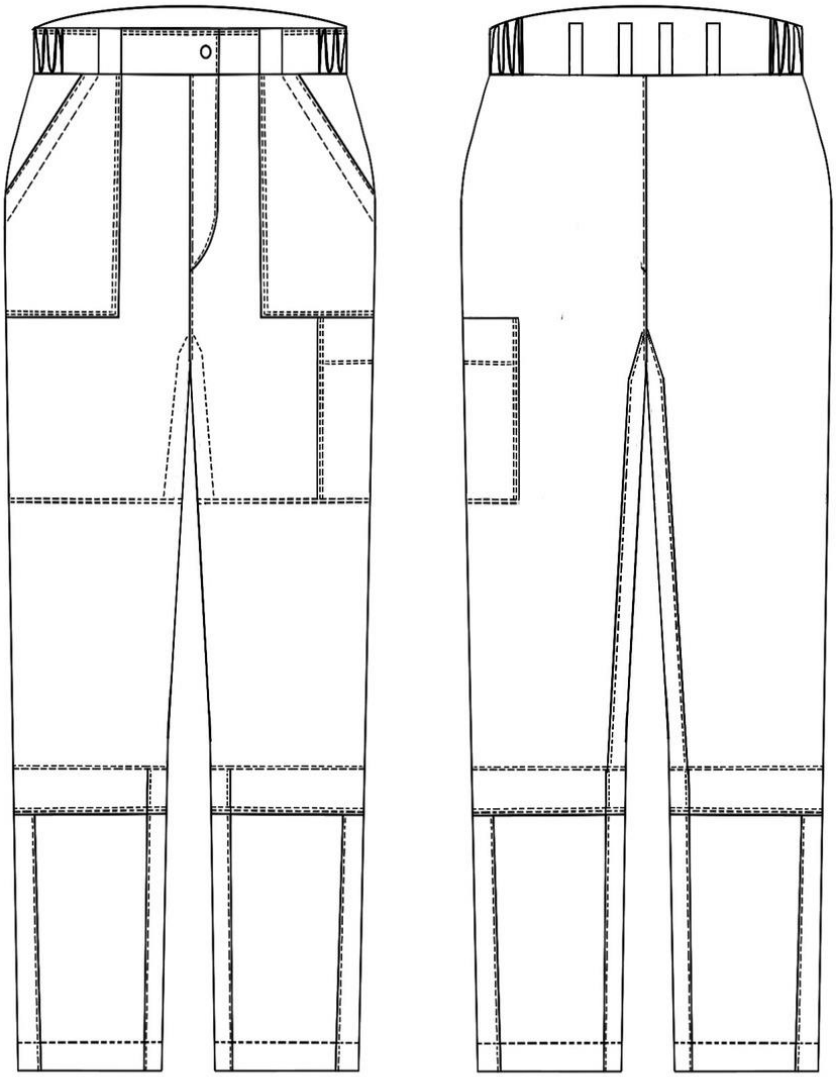

6 сурет. Алдынан және артынан көрінісі.

7.4.2. ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Костюм жұмсақ дулыға осы стандарттың талаптарына, бұйымға арналған техникалық құжаттамаға сәйкес, стандартты қабылдаған мемлекеттің аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық актілердің талаптары сақтаЛА отырып дайындалады.

Төмен температуралардан қорғау үшін пайдаланылатын костюмнің жылу қорғау қасиеттерінің сәйкестігі: МЕМСТ 12.4.303.

Костюм дайындау кезінде былғарыдан жасалған бұйымның бөліктерін кесіп пішуді мына бөліктерден жүргізуге жол беріледі:

- алдыңғы бөліктің алдында, арқа бөліктің иініші, жеңнің жоғарғы бөлігі екіден аспауы тиіс;
- шалбардың алдыңғы бөліктері үш бөліктен аспауы керек.

Арнайы киімнің жоғарғы бөлігінің қосқыш тігістерінің жыртылу жүктемесі кемінде 250 Н болуы тиіс.

Костюмнің жоғарғы бөліктерінің түйіспе тігістері отқа төзімді жіппен тігілуі тиіс. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар - МЕМСТ 29122.

Шикізатқа, материалдарға және сатып алынған өнімдерге қойылатын талаптар.

Физика-механикалық көрсеткіштер.

Материалдардың атауы	Ауытқу нормасы	Нормативтік-техникалық құжаттама (НТҚ)	Тағайындау нөмірі
Матаның құрамы: МВО. арамидті талшықтар (иірілген жіп) 100%, антистатикалық жіпті Беттік тығыздығы, 180 г/м² Ауа өткізгіштігі кемінде 20 дм / м2сек. Су жұқтырмауы: 90/80 ш.б. Жыртылу жүктемесі, Н, кемінде: негізі - 900 Н арқау - 600 Н Ылғалмен өңдеуден кейін өлшемінің өзгеруі,%, артық емес: негізі - 2,0% арқау ±1,5 % Қажалуға төзімділігі 3-ші қорғаныш класы: - кемінде 5000 цикл. Май жұқтырмауы: 5 Меншікті беттік электр кедергісі, артық емес: 10^7 Ом.	*± 5%.*	МЕМСТ11209-2014 «Арнайы киімге арналған маталар. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері». МЕМСТ 3813-72 «Текстиль материалдары. Маталар мен дана бұйымдар. Созылу кезіндегі жыртылу сипаттамаларын айқындау әдістері (№1, 2, 3 өзгерістермен).	Күртенің, жартылай комбинезонның үстіңгі матасы

Астар матасы Құрамы: полиэстер 100 % Беттік тығыздығы, г/м2: 110 Жыртылу жүктемесі, Н, кемінде: - негіз 200 - арқау 150 Ауа өткізгіштігі, дм / (м ·с), кемінде 200 Ылғалтартқыштығы, %, кемінде 150 Ылғалмен өңдеуден кейін өлшемінің өзгеруі, %, артық емес: - негіз 100 - арқау 7,0 Бояудың физика-химиялық әсерлерге төзімділігі, тобы, төмен емес: - кір жуу минус 3,5 - тер ±2,0 - құрғақ үйкеліс - органикалық еріткіштер (химиялық тазалау) "Берік"	*±5%.*	МЕМСТ 20272 -2014 «Химиялық жіптер мен иірілген жіптерден жасалған маталар. ЖТШ». МЕМСТ 3813-72 (ИСО 5081-77, ИСО 5082-82) «Текстиль материалдары. Маталар мен дана бұйымдар. Созылу кезіндегі жыртылу сипаттамаларын айқындау әдістері (№1, 2, 3 өзгерістермен)». МЕМСТ 12088-77 «Текстиль материалдары және олардан жасалған бұйымдар. Ауа өткізгіштігін айқындау әдісі (№1, 2 өзгерістермен)». МЕМСТ 9733.0-83 «Текстиль материалдары. Түстердің физика-химиялық әсерлерге төзімділігін сынау әдістеріне қойылатын жалпы талаптар».	Астар материалы
Отқа төзімді сіңдірілген ені 5,0 см жарық қайтаратын мата, Түсі: ашық сұр.	*±5%.*	МЕМСТ 12.4.281-2014 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жақсы көрінетін арнайы киім. ТТ».	Күрте мен комбинзонның сигналдық элементтері
Басқа материалдар мен сатып алынған өнімдер:		МЕМСТ 29150-91 «Жеңіл өнеркәсіп бұйымдарына арналған фурнитура. Бақылау әдістері». МЕМСТ 6309-93 «Мақта және синтетикалық тігін жіптері».	Бұйымның басқа элементтері
Ескертпелер: *1. Беттік тығыздығы бойынша, шикізат құрамы бойынша рұқсат етілген ауытқулар ±5%.*			

2. Астардың, жіптердің, фурнитураның түсі негізгі материалдың түсімен үйлесуі керек.
3. Негізгі бөліктердің ұзындығы, өлшемі және егжей-тегжейі тапсырыс берушімен келісіледі.
4. негізгі және астар матасы шикізатының құрамы осы стандартқа сәйкес болуы тиіс, қажет болған жағдайда тапсырыс беруші мынадай құрамды қолдана алады:
1. Модакрил (±5%)- 52%
Лиоцелл (±5%)- 31%
Пара-арамид (±5%) - 15%
Антистатик - 2%.
Матаның тығыздығы кемінде 220 гр/м² (±0,5)
2.. *Мета ар*амид - 93%;
Пара арамид - 5%;
Антистатикалық талшықтар 2%.
Матаның тығыздығы кемінде 180 гр/м².

7.4.3. ЖИЫНТЫҚТЫЛЫҒЫ.

1. Жұмыскерлерге арналған костюм капюшоны бар күртеден, шалбардан тұрады.
2. Костюм өндіруші кәсіпорындарда жиынтықталады.

7.4.4. ТАҢБАЛАНУЫ. ҚАПТАЛУЫ.

Әрбір бұйымның затбелгісі болуы керек, ол бұйымның өзіне немесе алып тастау қиын болатын затбелгіге салынады.

Ақпарат кез келген бедерлеу тәсілімен (оның ішінде бедерлеу, жібекбаспа, нақыштау, құю, қалыптау) не тікелей бұйымның өзіне немесе бұйымға бекітілген алып тастау қиын болатын затбелгіге өшпейтін бояумен жазылуы тиіс.

Ақпаратты пиктограмма түріндегі қолдануға жол беріледі, ол бұйымның қауіптілік көрсеткіштері немесе қолданылу саласы ретінде пайдаланыла алады. Ақпарат оңай оқылатын болуы тиіс, бұйымды сақтау, тасымалдау, өткізу және пайдалану кезінде сақтау мерзімі, қызмет ету мерзімі және (немесе) кепілдік мерзімі ішінде өшпестей төзімді болуы тиіс.

Таңбалануы түсінікті, оқуға оңай және қаптамасын шешпей-ақ тексеруге болатындай бұйымның (жапсырмасының) бетіне салынуы тиіс.

Қорғаныш қасиеттерін белгілеу - МЕМСТ 12.4.103 бойынша. МЕМСТ EN 340 бойынша қорғаныш қасиеттерін қорғау класын көрсете отырып белгілеуге жол беріледі.

Тапсырысшыға тапсырған кезде міндетті түрде тауарға мынадай таңбалауды ұсынуға тиіс:

1. Тігілетін жапсырма, бүйірлік тігісінде мыналар көрсетіледі:
- бұйымның атауы (бар болса - модельдің, кодтың, артикулдың атауы,);
- дайындаушының атауы және мекенжайы және (немесе) оның тауар белгісі (бар болса);
- қорғаныш қасиеттері пиктограмма;
- кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемі *(мысалы, 170; 176 - 96;100 – өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде)*;
- талаптарына бұйым сәйкес келуі тиіс Кеден одағының техникалық регламентін белгілеу;

- дайындалған күні (айы, жылы) немесе жарамдылық мерзімі аяқталған күні, егер ол белгіленген болса;

- қорғаныш класы туралы мәлімет;

- күтім тәсілдері және жеке қорғаныш құралын кәдеге жаратуға қойылатын талаптар туралы мәліметтер (күтім таңбалары) ;

- жеке қорғаныш құралы сәйкестендіріліп жасалған құжат туралы мәлімет;

- ТББ белгісі.

2. Бұйымдағы кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемін көрсете отырып, мойындығына тігілген жапсырма*(мысалы, 170; 176 - 96;100 – өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде)*

Анықтама: Жұмыс киімінің өлшемін белгілеуде адамның типтік фигурасының екі өлшемді белгілерін топтастыру керек:

- костюм үшін – бой мен кеуде айналымының қосарлы мәндері;

- комбинезон үшін – бойдың мәні және кеуде айналымының қосарлы мәндері.

3. Қағаз ілмелі жапсырма:

- бұйымның атауы (бар болса - модельдің, кодтың, артикулдың атауы, лоттың және сатып алудың нөмірі);

- дайындаушының атауы және мекенжайы және (немесе) оның тауар белгісі (бар болса);

- қорғаныш қасиеттері пиктограмма;

- кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемі *(мысалы, 170; 176*

- 96; 100 - өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде.);

- талаптарына бұйым сәйкес келуі тиіс Кеден одағының техникалық регламентін белгілеу;

- дайындалған күні (айы, жылы) немесе жарамдылық мерзімі аяқталған күні, егер ол белгіленген болса;

- қорғаныш класы туралы мәлімет;

- күтім тәсілдері және жеке қорғаныш құралын кәдеге жаратуға қойылатын талаптар туралы мәліметтер (күтім таңбалары) ;

- жеке қорғаныш құралы сәйкестендіріліп жасалған құжат туралы мәлімет;

- ТББ белгісі.

Тауарды сертификатпен немесе сәйкестік декларациясымен міндетті түрде растау.

Жеке қаптаманың болуы – міндетті. Қаптама сәйкестігі: МЕМСТ 10581 (арнайы киім бөлігінде).

Бұйымдардың орамасы тасымалдау және сақтау кезінде тауардың сақталуын қамтамасыз етуі тиіс. Әр қаптаманың алдыңғы жағында оралған бұйымдардың саны мен өлшемі көрсетілген орау жапсырмасы немесе орау парағы болуы тиіс.

7.4.5. ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Арнайы киім қауіпті немесе зиянды факторларды туындату көзі және пайдалану кезінде жазатайым оқиғалардың себебі болмауға тиіс.

Арнайы киім дайындауға арналған материалдар, жиынтықтаушы бұйымдар мен фурнитура санитариялық-химиялық, органолептикалық және токсикологиялық-гигиеналық көрсеткіштердің белгіленген нормативтеріне сәйкес келуге тиіс.

Арнайы киімді кәдеге жарату тәсілдері қоршаған ортаға зиян келтірмеуі керек және оларды өндіруші айқындауы тиіс.

7.4.6. ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ТАЛАПТАР.

СТ РК ISO 14001-2016 «Экологиялық менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық».

Осы стандарт ұйым өз қызметінің экологиялық нәтижелерін жақсарту үшін қолдана алатын экологиялық менеджмент жүйесіне қойылатын талаптарды белгілейді. Бұл стандарт экология саласындағы жауапкершілігін жүйелі негізде басқаруға ұмтылатын ұйымның пайдалануына арналған.

7.4.7. БАҚЫЛАУ ӘДІСТЕРІ.

Бұйымдарды қабылдау – МЕМСТ 4103-82 «Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері (№1 өзгеріспен)».

Дайын бұйымның сызықтық өлшемдерін бақылау құралдары: МЕМСТ 7502-98 «Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Техникалық шарттар».

7.4.8. ӨНДІРУШІНІҢ КЕПІЛДІГІ.

Тұтынушы тасымалдау, сақтау талаптары мен пайдалану жөніндегі нұсқауларды сақтаған кезде арнайы киімге мынадай кепілдік мерзімі белгіленеді:

пайдалану – белгіленген тәртіппен бекітілген салалық нормаларға сәйкес;

сақтау - өндірушінің техникалық құжаттамасында белгіленген нормативтерге сәйкес.

7.4.9. НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР.

МЕМСТ 12.4.310-2020 ЕҚСЖ. Жұмыскерлерді мұнай, мұнай өнімдерінің әсерінен қорғайтын арнайы киім. Техникалық талаптар

МЕМСТ 12.4.280-2014 ЕҚСЖ. Жалпы өндірістік ластанудан және механикалық әсерден қорғайтын арнайы киім. Жалпы техникалық талаптар.

МЕМСТ 29122-91 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар.

МЕМСТ 12807 Тігін бұйымдары. Тігістердің, сырма тігістердің және жапсар тігістердің жіктелуі.

МЕМСТ 12.4.115-82 – Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар (N 1, 2 өзгерістерімен).

МЕМСТ 12.4.011-89 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істеушілердің қорғаныш құралдары. Жалпы талаптар және жіктеу.

МЕМСТ EN 340 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар.

МЕМСТ ISO 3758 Текстиль бұйымдары. Күтім бойынша символдармен таңбалау.

МЕМСТ 4103 Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері.

МЕМСТ 10581 Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау.

МЕМСТ 23948 Тігін бұйымдары. Қабылдау ережесі.

МЕМСТ 31399 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

МЕМСТ 31400 Аса үлкен өлшемдегі ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

7.5. ОТҚА ТӨЗІМДІ МАТЕРИАЛДАРДАН ТІГІЛГЕН ҚЫСҚЫ КОСТЮМ

Модель атауы: Отқа төзімді материалдардан жасалған қысқы костюм.
Арналуы: костюмнің басқа түрлері көзделген дәнекерлеу және басқа жұмыстардан басқа, төмен температуралар әсері жағдайында технологиялық жабдықпен және құралмен технологиялық операцияларды орындау.
Костюм әртүрлі климаттық белдеулерде (аймақтарда) пайдалануға арналған (А қосымшасын қараңыз, МЕМСТ 12.4.303-2016), жылу қорғау қасиеттерінің деңгейі бойынша төрт қорғаныш класына бөлінеді:
1-ші қорғаныш класы - I-II климаттық белдеулер (IV-III аймақтар);
2-ші қорғаныш класы - III климаттық белдеу (II аймақ);
3-ші қорғаныш класы - IV климаттық белдеу (IБ аймағы);
4-ші қорғаныш класы - «арнайы» климаттық белдеу» (IА аймағы).

7.5.1. ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР

Негізгі параметрлері мен сипаттамалары.

Өндірілетін костюмнің түрлері - МЕМСТ 12.4.011-89 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істеушілердің қорғаныш құралдары. Жалпы талаптар және жіктеу.

Костюм МЕМСТ бойынша жіктемелерге сәйкес ерлердің типтік фигураларына дайындалады:

- МЕМСТ 31399-2009 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Өтінім бойынша МЕМСТ жіктемесіне сәйкес аса үлкен өлшемдегі костюм дайындауға рұқсат етіледі:

- МЕМСТ 31400-2009 Аса үлкен өлшемдегі ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Ер адамның типтік фигурасын айқындау

- Ерлердің типтік фигурасы мынадай өлшемдік белгілермен айқындалады: бойы, кеуде айналымы (көлденең) және бел айналымы – МЕМСТ Р ИСО 3635 бойынша.

Белгіленген типтік фигуралар үшін бойы бойынша аралық (6,0±3,0) см, кеуде айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтағы өлшемдер арасындағы бел айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтар арасындағы бірдей атаулы өлшемдегі бел айналымы бойынша (6,0±3,0) см.

- Осы стандарт бес толықтық тобына топтастырылған 301 типтік фигураны белгілейді: бірінші, екінші, үшінші, төртінші, бесінші. Топтар кіші топтарға бөлінеді (кеуде айналымы бойынша 84-тен 104 см-ге дейін және кеуде айналымы бойынша 108-ден 132 см-ге дейін).
- Фигуралардың бойы бойынша нұсқалары 158-ден 200 см-ге дейін; кеуде айналымы бойынша – 84-тен 132 см-ге дейін; бел айналымы бойынша – 66-дан 126 см-ге дейін.

[redacted]Ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Ерлердің типтік фигураларының жіктелуі. 1-кестеде келтірілген.
1-кесте
Сантиметрмен

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	66	70	74	78	82	-	-	-	-	-	-	-
Бірінші	Бойы	-	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	86	90	94	98	102	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	164	164	164	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	-	-
Екінші	Кеуде айналымы	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	68	72	76	80	84	88	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		182	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		188	188	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	194	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	92	96	100	104	108	112	116
Екінші	Бойы	-	-	-	-	-	-	164	164	164	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	182	182
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	188	188
		-	-	-	-	-	-	194	194	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	200	-	-	-	-	-	-
Үшінші	Кеуде айналымы	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	74	78	82	86	90	94	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	-	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		182	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	188	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	194	194	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	98	102	106	110	114	118	122
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	182	182

		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	188	188
		-	-	-	-	-	-	194	194	194	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-
Төртінші	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	84	88	92	96	100	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	-	-	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	194	194	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	104	108	112	116	120	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	-	-
		-	-	-	-	-	-	194	-	-	-	-	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	90	94	98	102	106	-	-	-	-	-	-	-
Бесінші	Бойы	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		-	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-

		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	110	114	118	122	126	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	-	-	-

Ескертпелер:
1 Белгіленген топтарда бұйымның моделі мен конструкциясын жасау керек болатын типтік бойды жиектememен көрсетеді.
2 Бұйымның үлгісі мен конструкциясын бойы, өлшемі бойынша жақын болатын үлгілік фигураға әзірлеуге жол беріледі.

Партияны дайындауда өлшемдер мен бойлардың пайыздық қатынасын тапсырыс беруші шартта белгілейді.

Ерлердің жұмыс халатының өлшемі адамның дене өлшеміне сәйкес келуі керек.

Эргономиялық талаптар.

Костюм әзірлеу кезінде стандарт бойынша мыналарды қамтамасыз ететін эргономикалық талаптар сақталуы тиіс: МЕМСТ EN 340-2012 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар (түзетулермен)":

- бұйымды және оның жеке элементтерін пайдалану ыңғайлылығы;
- бөліктер мен тораптардың функционалдық орналасуы;
- метеорологиялық жағдайлар немесе дене белсенділігі деңгейі өзгерген кезде қоршаған ортамен жылу алмасуды реттеу мүмкіндігі;
- бұйымның (бөліктердің, түйіндердің) дене бетіне орналасуын реттеу мүмкіндігі;
- костюм бұйымдары мен оның бөліктерінің пропорционалдығы;
- мойын, қолтық ойығы, қадамдық жапсар тігістер аймағында қалыңдықтың төмендеуі.

Күрте мен жартылай комбинезон сызбаларының негізін құруға арналған құрылымдық қосымдар.

2-кесте

Күрте мен жартылай комбинезондағы құрылымдық қосымдар.

Арнайы киім	Қорғаныш класы	Конструкциялық қосымның мәні*, см					
		иық бұйымдары үшін	белдік бұйымдары үшін		иықбау бұйымдары үшін		
		кеуденің жарты айналымына ЖК	белдің жарты айналымына ЖБ	бөксенің жарты айналымына ЖБө	кеуденің жарты айналымына ЖК	белдің жарты айналымына ЖБ	бөксенің жарты айналымына ЖБө
2-ші толықтық топтағы ер адамдар үшін							
Күрте және жартылай комбинезон	3,4	27,0 30,0	5,0 7,0	-	-	-	-
	2	25,0 23,0	3,0 5,0	-	18,0	5,0	-
	1	23,0	3,0	-	15,0		
* Конструкциялық қосымша еркін жатуға және материалдар пакетінің қалыңдығына қосымшаны қамтиды.							

Сыртқы түрі.
КҮРТЕ.

Күрте ұзартылған тікелей сұлбада тігілген, жылы астары бар. Тіктеме жағаның соңына дейін № 8 типтегі екі жүгірткі сыдырма трактор ызбасына түймеленетін ортаңғы өңір түймелігі, ені 6,0 см болатын желден қорғайтын ішкі оң жақ алдыңғы бөлігі, диаметрі 1,5 см болатын 6 жасырын металл түймеге түймеленетін ені 8,0 см болатын желден қорғайтын сыртқы сол жақ алдыңғы бөлігі, олардың екі түймесі жаға деңгейінде тесілген, қалған 4-уі алдыңғы бөліктің желден қорғайтын жолағы бойына біркелкі бөлінген, күртедегі ағытылатын ілмелі жылы астардың (ішкі күрте) № 5 типті пластикалық трактор ілгегі бар. Алынбалы капюшон.

А түрі. Алдыңғы бөліктердің жоғарғы жағында 14,0*16,0 см төсқалталар орналасқан, өлшемі 15,5*6,0 см жапқысы бар, диаметрі 1,5 см екі жасырын металл түймелерге түймеленеді. Төсқалталардың жапқылары иініш пен алдыңғы бөліктің төменгі тұсына бекітілген. Клапандардың үстінде көлденеңінен ені 5,0 см болатын шағылыстыратын таспа тігілген, ол таспаның үстінен компанияның логотипі жатық тығыз кесте әдісімен кестеленеді.

Алдыңғы бөліктердің төменгі жағында екі төменгі бүйір қалта орналасқан, өлшемі 20,0*24 см, қалта жапқысының ені 20,5 см*6,0 см, әр қалта диаметрі 1,5 см болатын екі жасырын металл түймеге түймеленеді және әр қалтада тоқыма матадан дайындалған астар флис болады.

Жапқылардағы түймеліктер жасырын, күртедегі барлық түймелер жасырын, түймелер орналасқан жерде таспа-ілгекпен күшейтілген.

Б түрі. Алдыңғы бөліктердің жоғарғы жағында тілікті жапырақшалы төсқалталары бар, жапырақша өлшемі 4,0 см, сыдырма ызбаға арналған жасырын түймелігі болады, ширатылған 5-тип, жапырақшаның жиектері арнайы машинада бекітпелі тігіспен бекітілген. Иініш пен алдыңғы бөлігін тігу сызығында ені 5,0 см болатын шағылыстыратын таспа көлденеңінен тігілген, ол таспаның үстінен компанияның логотипі жатық тығыз кесте әдісімен кестеленеді.

Алдыңғы бөліктердің төменгі жағында екі төменгі бүйір қалта орналасқан, өлшемі 20,0*24 см, қалта жапқысының ені 20,5 см*6,0 см, әр қалта диаметрі 1,5 см болатын екі жасырын металл түймеге түймеленеді және әр қалтада тоқыма матадан дайындалған астар флис болады.

Жапқылардағы түймеліктер жасырын, күртедегі барлық түймелер жасырын, түймелер орналасқан жерде таспа-ілгекпен күшейтілген.

Түзу арқа бөлігі екі бөліктен тұрады: төменгі бөлік және жоғарғы иініш. Иініш пен арқасын тігу сызығында ені 5,0 см болатын шағылыстыратын таспа көлденеңінен тігілген, ол таспаның үстінен, мойын негізінің иық тігісінен 13,0 см қашықтықта, компанияның логотипі жатық тығыз кесте әдісімен кестеленеді, өлшемі тапсырыс берушімен нақтыланады.

Бел сызығы бойында ені 4,0 см, баулару мен бекіткіштері бар күртешенің ышқырлығы тігілген.

А түрі. Қондырма жеңдер, қос жапсар тігісті, жеңдердің төменгі жағынан 18,0 см қашықтықта биіктігі кемінде 20,0 см, үстіңгі жағынан ені кемінде 30,0 см және төменгі жағынан ені кемінде 25,0 см болатын трапеция түріндегі нығайтуға арналған шынтақ жапсырмалары болады. Жеңдердің ішінде биіктігі 6,0 см қайып тігілген манжеттері бар білезікқап орналасады. Жеңдердің төменгі жағы қимасы жабылып, 2,5 см бүктеліп тігілген.

Б түрі. Қондырма жеңдер, қос жапсар тігісті, биіктігі 7,0 см қосып тігілген манжеттері, бір-бірінен 1,0 см қашықтықта бес қатар тігілген серпімді ендірмесі, манжеттің төменгі жағынан 18,0 см қашықтықта биіктігі кемінде 20,0 см, үстіңгі жағы бойынша ені кемінде 30,0 см және төменгі жағы бойынша ені кемінде 25,0 см болатын трапеция түрінде нығайтуға арналған шынтақ жапсырмалары болады.

Жеңдердің жоғарғы бөлігінде жапсар тігісінен 12 см қашықтықта, жатық тығыз кесте әдісімен кестеленген компанияның логотипімен шеврондар тігілген. Шевронның астында ені 5,0 см болатын шағылыстыратын таспа тігіп салынған.

Екі бөліктен тұратын тіктеме жаға, жылы, іші мата түсіне сәйкес келетін тоқыма матамен (флис) әрленген. Күртені ілу үшін мойындығына ілмек тігілген.

- Қалталарға, қалта жапқыларға, манжеттерге, шынтақ төсемдеріне, иық пен шынтақ тігістеріне 0,1-0,7 см қосарлы әрлеу тігістері тігілген.
- Ені 2,5 см әрлеу тігісі қалталардың жоғарғы аузынан өтеді. Түйіспе қосылыстар бойынша қалта аузы бекіту машинасында бекітіліп күшейтілген.
- Жағасы, үстеме клапандардың жапсар тігістері, желден қорғайтын ішкі және өңіржиектер және өңіржиектердің жапсар тігістерінде, борт жиегі бойымен, бекіту жапсары бойында сыдырма ызба әрлеу тігісі 0,7 см.
- Шағылыстырғыш таспаның жапсар тігістері бойынша тігіс 0,1-0,7 см.

Алынбалы капюшон, капюшонның жоғарғы түсіне үйлесетін, тоқыма матадан (флис) дайындалған астары бар, ортаңғы және екі бүйір бөліктерден тұрады. Бүйір бөлігі иек бөлігімен тұтас кесіп пішілген. Капюшонның иек бөлігі, диаметрі 1,5 см болатын екі жасырын түймеге түймеленетін, ені кемінде 10,0 см болатын өтпелі ұштары бар. Алдыңғы тіліктің

ұзындығын серпімді баудың көмегімен реттейді, оның ұштары тігістерге қосарлы бекіткіштермен бекітілген, 5,0 см әдіп әдісімен қосып тігілген, оған люверстер арқылы теріс жағына шығарылып, бекіткіштермен реттелетін бау кіргізілген.

Капюшонның ортаңғы бөлігінде «велькро» текстиль түймелігіне түймеленетін капюшонның биіктігін реттеуге арналған бау (пата) бар. Капюшон күртеге жиекпен жабылған, ширатылған 7-түрдегі сыдырма ызбамен түймеленеді.

Астарлы матадан дайындалған күртешенің жылы астары, жылытқышы бар (астар матасы + екі жағынан спандбонмен және 6,0 см*6,0 см тігіспен сырып тігілген жылытқыш) үстіңгі қалталары 15,0 см* 18,0 см.

Күртенің төменгі жағы қимасы жабылып, 3,0 см болатын бүгу тігісімен өңделеді.

Қорғаныш элементтері: ені 5,0 см СВП, алдыңғы бөліктердің, арқалықтардың, жеңдердің жоғарғы және төменгі бөліктерінің түйісетін тігістеріне тігіліп, әрлеу жиегін құрайды. Түсі: ашық сұр.

Күртенің түсі - көк.

Логотипті қолдану**:** жатық тығыз кесте әдісімен кестеленеді.

Қоспалы матадан тігілген алынбалы ілмелі жылы астар (ішкі күрте).

Түзу сұлбалы алынбалы ілмелі жылы астар, ширатылған 5-типті орталық өңірлік сыдырма ызбамен түймеленеді, негізгі күртешеге өңір қайырмасы бойымен асырмалы түймеліктермен-сыдырма ызбалармен жағасына дейін түймеленеді, ұзын қондырма жеңді астары бар. Маусымаралық уақытта киюге мүмкіндік беретін негізгі матадан тігілген алынбалы ілмелі жылы астардың жоғарғы жағы. Сол жақ алдыңғы бөліктің жоғарғы жағында шағылыстыратын таспаның үстінде компанияның кестесі орналасқан. Жатық тығыз кесте әдісімен кестеленеді. Алдыңғы бөліктің төменгі тұсында екі жапырақшалы қалта орналасқан, жапырақшалардың ені 4,0 см, сыдырма ызбасының жасырын түймелігі бар, ширатылған 5-типті, жапырақшалардың жиектері арнайы машинада бекіту тігісімен бекітілген, қалтаға кіру өлшемі 18,5 см. Тоқыма матадан дайындалған қалта астары - флис. Алдыңғы бөліктің сол жағында бір ішқалта бар: ені 15,0 см, биіктігі 18,0 см.

Астар матасынан ілмелі жылы астар бір қабат жылытқышпен сырып тігілген (астар матасы + екі жағынан спандбонмен және 6,0 см*6,0 см тігіспен сырып тігілген жылытқыш).

Арқа бөлігі екі бөліктен тұрады: төменгі бөлік және жоғарғы иініш. Иініш пен арқасын тігу сызығында ені 5,0 см болатын шағылыстыратын таспа көлденеңінен тігілген, ол таспаның үстінен, мойын негізінің иық тігісінен 13,0 см қашықтықта, компанияның логотипі жатық тығыз кесте әдісімен кестеленеді, өлшемі тапсырыс берушімен нақтыланады.

Қондырма жеңдер, қос жапсар тігісті.

Алынбалы күртенің ені 5,0 см «банан» типті жағасы, манжеттері мен белбеуі негізгі матаның түсіндей ені кемінде 7,0 см тоқыма серпімді матадан (үстелген ілмектен) жасалған.

Қорғаныш элементтері: ені 5,0 см СВП, артқа бөлігі мен алдыңғы бөліктердің иініштері бойымен көлденең.

Градация кезінде барлық ұсақ бөліктер өлщемдердің ұлғаяына немесе кішіреюіне сәйкес ұлғаяды немесе кішірейеді.

Барлық ұсақ бөліктер (жаға, өңіржиектер, қалталар, қалта жапқыштарар, шынтақ жастықшалары, тізеліктер) градация кезінде Арнайы киімді жобалаудың бірыңғай әдістемесіне сәйкес өлшемдеріне сәйкес ұлғаяды немесе кішірейеді.

ОТҚА ТӨЗІМДІ МАТЕРИАЛДАРДАН ТІГІЛГЕН ҚЫСҚЫ КОСТЮМ.

А ТҮРІ

1-сурет А түрі. Алдынан қарағандағы көрініс.

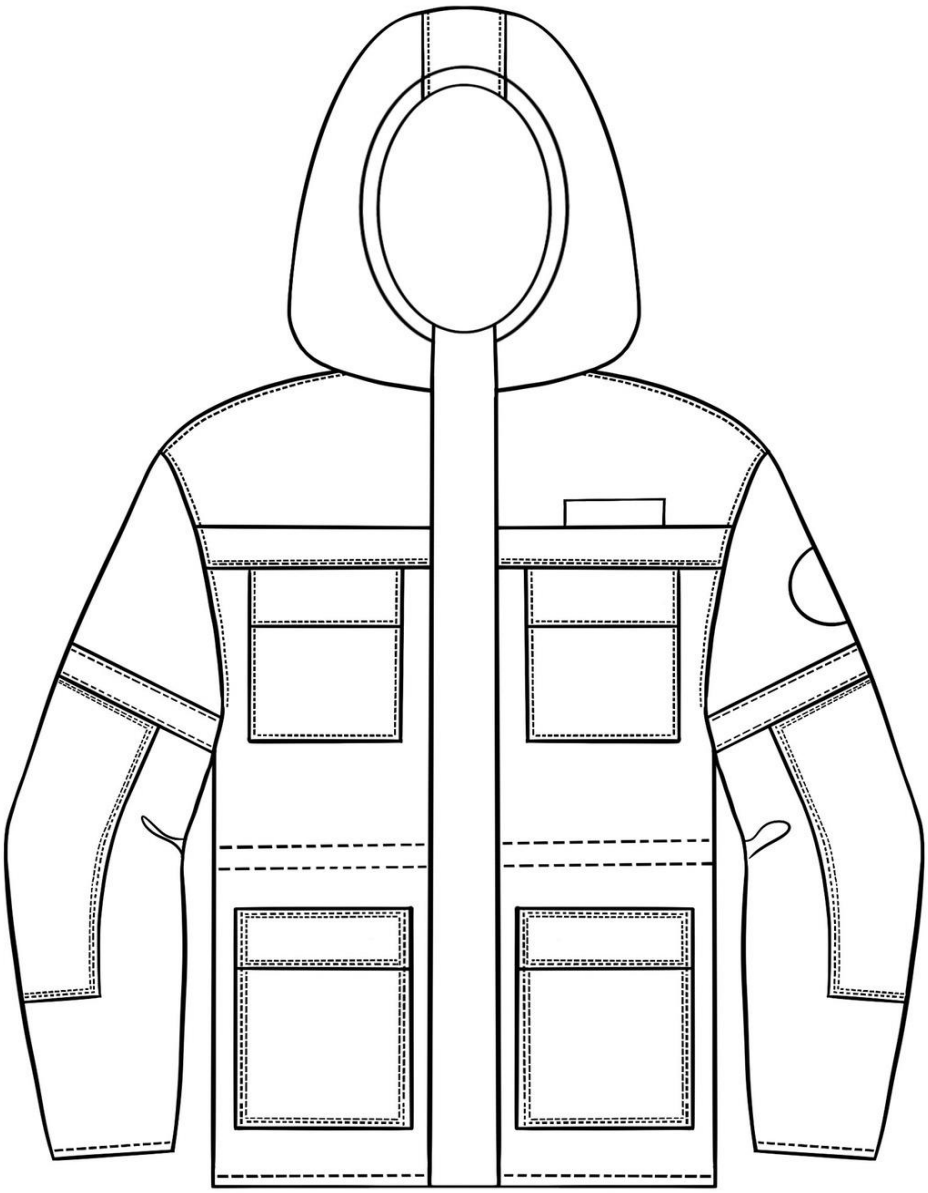

2-сурет А түрі. Алдынан қарағандағы көрініс.

ОТҚА ТӨЗІМДІ МАТЕРИАЛДАРДАН ТІГІЛГЕН ҚЫСҚЫ КОСТЮМ.
Б ТҮРІ

3-сурет Б түрі. Алдынан көрінісіі

4-сурет Б түрі. Алдынан көрінісі.

ОТҚА ТӨЗІМДІ МАТЕРИАЛДАРДАН ТІГІЛГЕН ҚЫСҚЫ КОСТЮМ.
А ТҮРІ

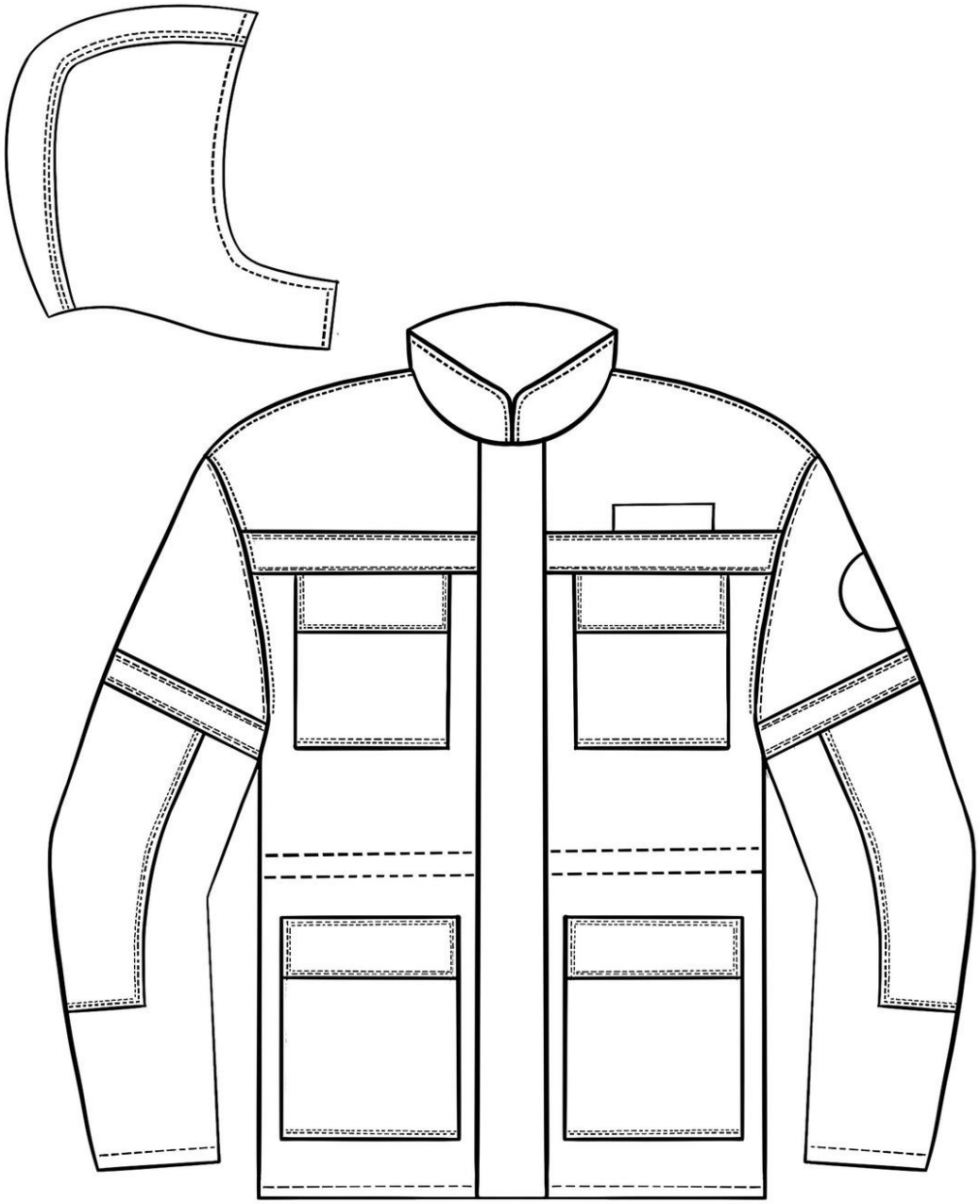

5-сурет Алынбалы капюшон. Алдынан қарағандағы көрініс.

6-сурет Алынбалы капюшон. Алдынан қарағандағы көрініс.

ОТҚА ТӨЗІМДІ МАТЕРИАЛДАРДАН ТІГІЛГЕН ҚЫСҚЫ КОСТЮМ.
А ТҮРІ, Б ТҮРІ.

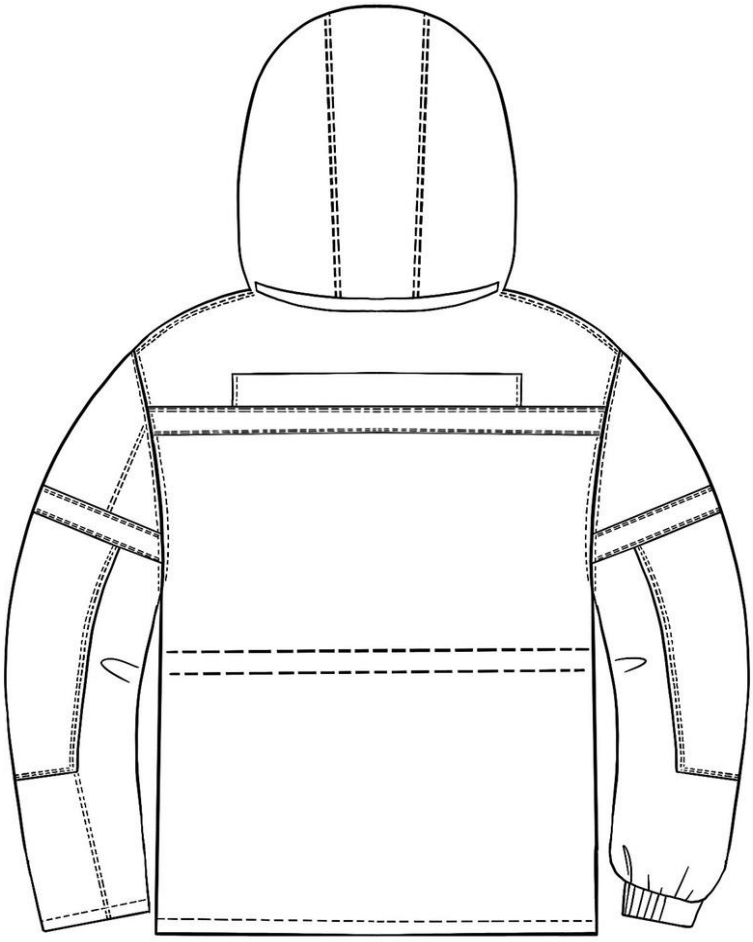

7 сурет. А түрі, Б түрі Артынан көрінісі.

8 сурет. А түрі, Б түрі Артынан көрінісі.

ОТҚА ТӨЗІМДІ МАТЕРИАЛДАРДАН ТІГІЛГЕН ҚЫСҚЫ КОСТЮМ.
Алынбалы ілмелі жылы астар.

9 сурет. Алдынан, артынан көрінісі А типі, Б типі.

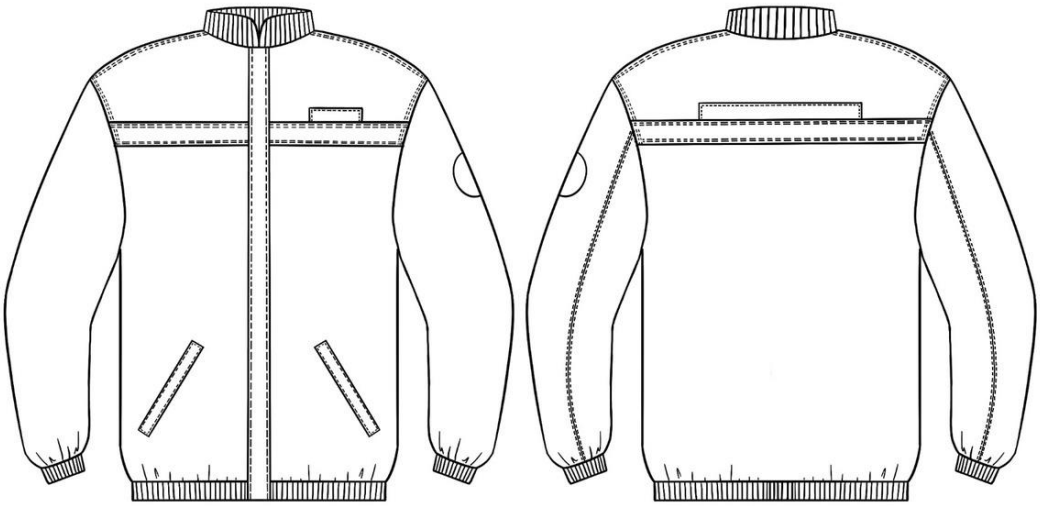

10 сурет. Алдынан, артынан көрінісі А типі, Б типі.

ЖАРТЫЛАЙ КОМБИНЕЗОН.

Диаметрі 1,5 см екі жасырын металл түймеге (ілгек таспасымен нығайтылған) ортаңғы түймелігі бар белдігі қосып тігілген жылы астарлы түзу сұлбалы жартылай комбинезон, гульфик пен ширатылған 7-типті сыдырма ызбамен түймеленеді. Қосып тігілген белдік, гульфик тұсында биіктігі 8,0 см-ден аспайтын 6,0 см*6,0 см. тігіспен бір қабат жылытқышпен сырып тігілген, бүйір тігістері бойынша 10,0 см-ден аспай және шалбардың артқы бөлігінің отыратын ортаңғы тігісінде 12 см-ден аспай біртіндеп ауысады. Баулары бар арқы бөлігінің алынбалы жылы иініші, шалбардың артқы жағына сыдырма арқылы түймеленеді (ширатылған 5-тип). Арқа бөлігінсіз және белдіксіз шалбар ретінде пайдалануға болады.

Белдіктің алдыңғы және артқы жағында ені 3,0 см болатын белдіктің астына 6 ілмек, бүйірлерінде серпімді ызбамен реттеледі, резеңке тігу машинасында бес қатар тігіледі. Алдыңғы бөліктің алдыңғы жартысындағы жоғарғы бөлікке белдіктерді бекіту үшін карабиндері бар белдікше қайып тігілген. Арқа бөлігінң артқы жағында ені 5,0 см болатын белдіктердің ұшында шалбардың алдыңғы жағына түймеленетін карабиндер қосып тігілген. Бойы бойынша жартылай комбинезон ені 5,0 см ішке қарай созылған серпімді ызбасы бар белдіктермен реттеледі, резеңке тігу машинасымен тігіленді, арқа бөлігінің жоғарғы жиегімен бекітіледі, алдыңғы жағынан карабиндердің төменгі бөлігімен бекітіледі.

Өлшемі 20,0*29,0 см бүйір қалталары бар жартылай комбинезонның алдыңғы жартысы, өлшемі 18,5 см қалтаға қиғаш ойық тілігі бар.

Тізе тұсында бүктемеде көлем мен еркіндік үшін периметрі бойымен бүкпелері бар күшейткіш төсемдер, мембраналық матадан, негізгі матаның түсіне сәйкес. Күшейткіш төсемдердің астында жартылай комбинезонның төменгі жағынан 25,0 см қашықтықта жарық шағылыстыратын таспа шеңбер бойы тігілген.

Жартылай комбинезонның артқы жағында бел сызығы бойында екі бүкпесі бар.

Екі жылытқыш қабаты бар жартылай комбинезонның жылы астары (астар матасы + екі жағынан спандбонмен және 6,0 см*6,0 см тігіспен сырып тігілген жылытқыш)

Шалбардың артқы жағындағы қадамдық тігістер төменгі жағымен биіктігі кемінде 15,0 см, бүйір және қадамдық тігістер бойымен ұзындығы кемінде 15,0 см және тізе сызығынан төменге дейін ені кемінде 10,0 см төменгі жағы бойымен қажалудан қорғау үшін айшық жапсырмалармен нығайтылған.

Киімнің ішіне қар кірмес үшін шалбардың төменгі жағынан велькро ызбасына түймеленетін белдікшелер тігілген.

Бүкіл костюм бойына барлық түйіспе қосылыстар арнайы бекіту машинасымен бекітіледі.

Жартылай комбинезонның төменгі жағы қимасы жабылып, ені кемінде 3,0 см болатын бүгу тігісімен өңделеді.

Барлық ұсақ бөліктер (жаға, өңіржиектер, қалталар, қалта жапқыштарар, шынтақ жастықшалары, тізеліктер) градация кезінде Арнайы киімді жобалаудың бірыңғай әдістемесіне сәйкес өлшемдеріне сәйкес ұлғаяды немесе кішірейеді.

ОТҚА ТӨЗІМДІ МАТЕРИАЛДАРДАН ТІГІЛГЕН ҚЫСҚЫ КОСТЮМ
Жартылай комбинезон.

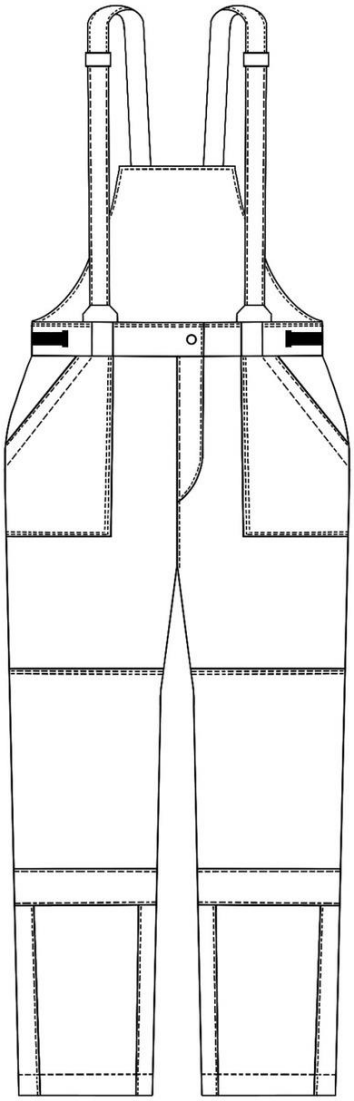

11-сурет. Алдынан қарағандағы көрініс.

12 сурет. Алдынан қарағандағы көрініс.

ОТҚА ТӨЗІМДІ МАТЕРИАЛДАРДАН ТІГІЛГЕН ҚЫСҚЫ КОСТЮМ
Жартылай комбинезон.

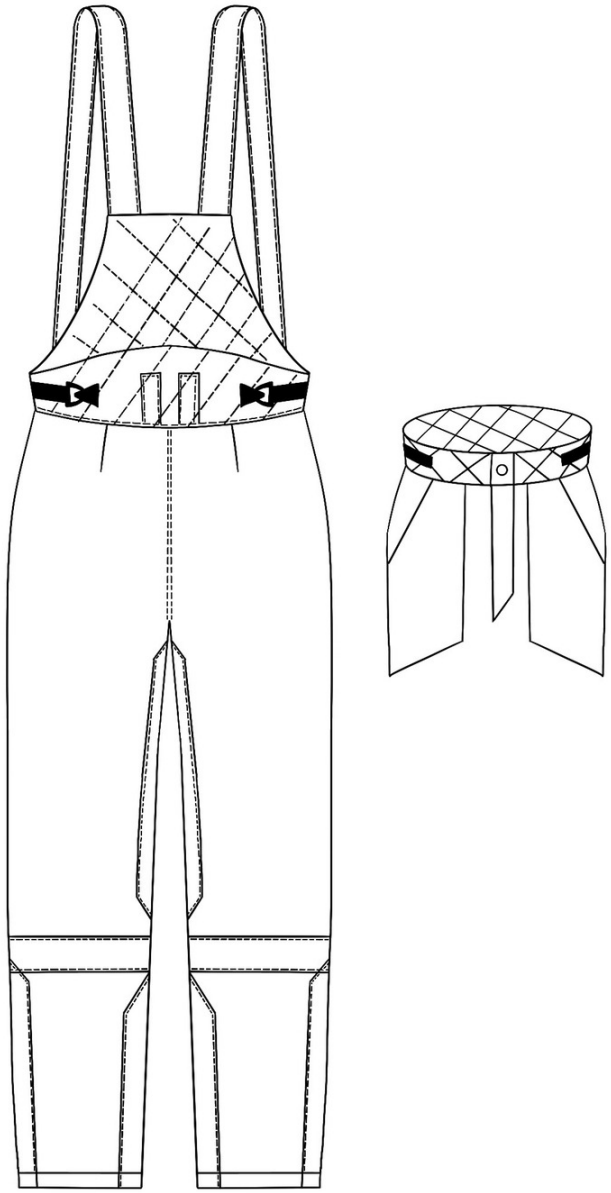

13 сурет. Артынан көрініс.

14 сурет. Артынан көрініс.

7.5.2. ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Костюм жұмсақ дулыға осы стандарттың талаптарына, бұйымға арналған техникалық құжаттамаға сәйкес, стандартты қабылдаған мемлекеттің аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық актілердің талаптары сақтаЛА отырып дайындалады.

Төмен температуралардан қорғау үшін пайдаланылатын костюмнің жылу қорғау қасиеттерінің сәйкестігі: МЕМСТ 12.4.303.

Костюм дайындау кезінде былғарыдан жасалған бұйымның бөліктерін кесіп пішуді мына бөліктерден жүргізуге жол беріледі:

- алдыңғы бөліктің алдында, арқа бөліктің иініші, жеңнің жоғарғы бөлігі екіден аспауы тиіс;
- шалбардың алдыңғы бөліктері үш бөліктен аспауы керек.

Арнайы киімнің жоғарғы бөлігінің қосқыш тігістерінің жыртылу жүктемесі кемінде 250 Н болуы тиіс.

Костюмнің жоғарғы бөліктерінің түйіспе тігістері отқа төзімді жіппен тігілуі тиіс. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар - МЕМСТ 29122.

Шикізатқа, материалдарға және сатып алынған өнімдерге қойылатын талаптар.

Физика-механикалық көрсеткіштер.

Материалдардың атауы	Ауытқу нормасы	Нормативтік-техникалық құжаттама (НТҚ)	Тағайындау нөмірі
Матаның құрамы: МВО. **арамидті талшықтар (иірілген жіп) 100%, антистатикалық жіпті** **Беттік тығыздығы, 210 г/м²** Ауа өткізгіштігі кемінде 20 дм / м2сек. Су жұқтырмауы: 90/80 ш.б. Жарылыс жүктемесі, Н, кемінде: негізі - 1000 Н арқау - 900 Н Ылғалмен өңдеуден кейін өлшемінің өзгеруі,%, артық емес: негізі - 2,5% арқау ±2,0 %	*± 5%.*	МЕМСТ11209-2014 «Арнайы киімге арналған маталар. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері». МЕМСТ 3813-72 «Текстиль материалдары. Маталар мен дана бұйымдар. Созылу кезіндегі жыртылу сипаттамаларын айқындау әдістері (№1, 2, 3 өзгерістермен).	Күртенің, жартылай комбинезонның үстіңгі матасы

Қажалуға төзімділігі 3-ші қорғаныш класы: - кемінде 6000 цикл. Май жұқтырмауы: 5/4 Меншікті беттік электр кедергісі, артық емес: 10^7 Ом.			
Жылытқыш: "Синтетикалық талшықтардан жасалған көлемді тоқыма емес маталар": Полиэфирлі бастапқы талшық, ақ түсті -100% Қуыс жоғары бұралған полиэфирлі бастапқы талшық сызықтық тығыздығы кемінде 0,17 текс (1,5-Денье) бірақ 0,78 текс (7-Денье) аспайды. Жиынтық жылу кедергісі, м2×°С / Вт, беттік тығыздығы үшін: - күртеде - тығыздығы 250 г/м2 болатын 2 қабат - 0,45 м2×°С/Вт кем емес; - алынбалы жылы астарда - тығыздығы 100 г/м2 болатын 1 қабат - 0,45 м2×°С/Вт кем емес; – жартылай комбинезонда – тығыздығы 200 г/м2 болатын 2 қабат. -	*±5%.*	ҚР СТ 3457-2019 «Тоқыма емес көлемді термоқосылған кенептер. Техникалық шарттар». КО ТР 019/2011 "Жеке қорғаныш құралдарының қауіпсіздігі туралы» Кеден Одағының техникалық регламенті Кеден одағының техникалық регламенті (2019 жылғы 28 мамырдағы өзгерістермен). МЕМСТ 3816-81 (ИСО 811-81) «Текстиль маталары. Ылғалтартқыштығын және су өткізбейтін қасиеттерін айқындау әдістері (№1-4 өзгерістермен)».	Жылытқыш

кемінде 0,45 м2×°С/Вт. Бір қабаттағы табиғи талшықтардың (мақта, жүн) құрамы*кемінде 50%. * Жылу өткізбейтін төсемде текстиль материалдарының бір қабатынан артық болған жағдайда			
Астар матасы Құрамы: полиэстер 100 % Беттік тығыздығы, г/м2: 110 Жыртылу жүктемесі, Н, кемінде: - негіз 200 - арқау 150 Ауа өткізгіштігі, дм / (м ·с), кемінде 200 Ылғалтартқыштығы, %, кемінде 150 Ылғалмен өңдеуден кейін өлшемінің өзгеруі, %, артық емес: - негіз 100 - арқау 7,0 Бояудың физика-химиялық әсерлерге төзімділігі, тобы, төмен емес: - кір жуу минус 3,5 - тер ±2,0 - құрғақ үйкеліс - органикалық еріткіштер (химиялық тазалау) "Берік"	*±5%.*	МЕМСТ 20272 -2014 «Химиялық жіптер мен иірілген жіптерден жасалған маталар. ЖТШ». МЕМСТ 3813-72 (ИСО 5081-77, ИСО 5082-82) «Текстиль материалдары. Маталар мен дана бұйымдар. Созылу кезіндегі жыртылу сипаттамаларын айқындау әдістері (№1, 2, 3 өзгерістермен)». МЕМСТ 12088-77 «Текстиль материалдары және олардан жасалған бұйымдар. Ауа өткізгіштігін айқындау әдісі (№1, 2 өзгерістермен)». МЕМСТ 9733.0-83 «Текстиль материалдары. Түстердің физика-химиялық әсерлерге төзімділігін сынау әдістеріне қойылатын жалпы талаптар».	Астар материалы
Тоқыма мата (флис) Полиэстер 100 % Беттік тығыздығы, 190 г/м^2.		МЕМСТ 28554-90 «Тоқыма мата. ЖТШ» (түзетілген)	Жаға мен капюшонның ішкі жағы.

Байламның матасы - отқа төзімді сіңдірілген серпімді тоқыма. Құрамы: Ішкі күртеге арналған манжеттер Вискоза – 65% полиэстер — 30% матаның тығыздығы – 150 г/м2	*±5%.*	МЕМСТ 28554-90 Тоқыма мата. ЖТШ» (түзетілген)	Жақа, манжеттер және ілмелі жылы астар белдігі
Отқа төзімді сіңдірілген ені 5,0 см жарық қайтаратын мата, Түсі: ашық сұр.	*±5%.*	МЕМСТ 12.4.281-2014 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жақсы көрінетін арнайы киім. ТТ».	Күрте мен комбинзонның сигналдық элементтері
Басқа материалдар мен сатып алынған өнімдер:		МЕМСТ 29150-91 «Жеңіл өнеркәсіп бұйымдарына арналған фурнитура. Бақылау әдістері». МЕМСТ 6309-93 «Мақта және синтетикалық тігін жіптері».	Бұйымның басқа элементтері
Ескертпелер: *1. Беттік тығыздығы бойынша, шикізат құрамы бойынша рұқсат етілген ауытқулар ±5%.* *2. Астардың, жіптердің, фурнитураның түсі негізгі материалдың түсімен үйлесуі керек.* *3. Негізгі бөліктердің ұзындығы, өлшемі және егжей-тегжейі тапсырыс берушімен келісіледі.* *4. негізгі және астар матасы шикізатының құрамы осы стандартқа сәйкес болуы тиіс, қажет болған жағдайда тапсырыс беруші мынадай құрамды қолдана алады:* ***1. Модакрил - 52%*** ***Лиоцелл - 31%*** ***Пара-арамид - 15%*** ***Антистатик - 2%.*** ***Матаның тығыздығы кемінде 240 гр// м².*** ***2. Мета арамид - 93%;*** ***Пара арамид - 5%;*** ***Антистатикалық талшықтар 2%.*** ***Матаның тығыздығы кемінде 210 гр/м².***			

7.5.3. ЖИЫНТЫҚТЫЛЫҒЫ.

1. Жұмыскерлерге арналған жинақ капюшоны бар күртеден, алынбалы ілмелі жылы астардан және жартылай комбинезоннан тұрады.
2. Жинақ өндіруші кәсіпорындарда жиынтықталады.

7.5.4. ТАҢБАЛАНУЫ. ҚАПТАЛУЫ.

Әрбір бұйымның затбелгісі болуы керек, ол бұйымның өзіне немесе алып тастау қиын болатын затбелгіге салынады.

Ақпарат кез келген бедерлеу тәсілімен (оның ішінде бедерлеу, жібекбаспа, нақыштау, құю, қалыптау) не тікелей бұйымның өзіне немесе бұйымға бекітілген алып тастау қиын болатын затбелгіге өшпейтін бояумен жазылуы тиіс.

Ақпаратты пиктограмма түріндегі қолдануға жол беріледі, ол бұйымның қауіптілік көрсеткіштері немесе қолданылу саласы ретінде пайдаланыла алады. Ақпарат оңай оқылатын болуы тиіс, бұйымды сақтау, тасымалдау, өткізу және пайдалану кезінде сақтау мерзімі, қызмет ету мерзімі және (немесе) кепілдік мерзімі ішінде өшпестей төзімді болуы тиіс.

Таңбалануы түсінікті, оқуға оңай және қаптамасын шешпей-ақ тексеруге болатындай бұйымның (жапсырмасының) бетіне салынуы тиіс.

Қорғаныш қасиеттерін белгілеу - МЕМСТ 12.4.103 бойынша. МЕМСТ EN 340 бойынша қорғаныш қасиеттерін қорғау класын көрсете отырып белгілеуге жол беріледі.

Тапсырысшыға тапсырған кезде міндетті түрде тауарға мынадай таңбалауды ұсынуға тиіс:

1. Тігілетін жапсырма, бүйірлік тігісінде мыналар көрсетіледі:

- бұйымның атауы (бар болса - модельдің, кодтың, артикулдың атауы,);
- дайындаушының атауы және мекенжайы және (немесе) оның тауар белгісі (бар болса);
- қорғаныш қасиеттері пиктограмма;
- кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемі *(мысалы, 170; 176 - 96;100 – өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде)*;
- талаптарына бұйым сәйкес келуі тиіс Кеден одағының техникалық регламентін белгілеу;
- дайындалған күні (айы, жылы) немесе жарамдылық мерзімі аяқталған күні, егер ол белгіленген болса;
- қорғаныш класы туралы мәлімет;
- күтім тәсілдері және жеке қорғаныш құралын кәдеге жаратуға қойылатын талаптар туралы мәліметтер (күтім таңбалары) ;
- жеке қорғаныш құралы сәйкестендіріліп жасалған құжат туралы мәлімет;
- ТББ белгісі.

2. Бұйымдағы кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемін көрсете отырып, мойындығына тігілген жапсырма*(мысалы, 170; 176 - 96;100 – өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде)*

Анықтама: Жұмыс киімінің өлшемін белгілеуде адамның типтік фигурасының екі өлшемді белгілерін топтастыру керек:

- *костюм үшін – бой мен кеуде айналымының қосарлы мәндері;*
- *комбинезон үшін – бойдың мәні және кеуде айналымының қосарлы мәндері.*

3. Қағаз ілмелі жапсырма:

- бұйымның атауы (бар болса - модельдің, кодтың, артикулдың атауы, лоттың және сатып алудың нөмірі);
- дайындаушының атауы және мекенжайы және (немесе) оның тауар белгісі (бар болса);
- қорғаныш қасиеттері пиктограмма;
- кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемі *(мысалы, 170; 176*
- *96; 100 - өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде.)*;
- талаптарына бұйым сәйкес келуі тиіс Кеден одағының техникалық регламентін белгілеу;
- дайындалған күні (айы, жылы) немесе жарамдылық мерзімі аяқталған күні, егер ол белгіленген болса;
- қорғаныш класы туралы мәлімет;

- күтім тәсілдері және жеке қорғаныш құралын кәдеге жаратуға қойылатын талаптар туралы мәліметтер (күтім таңбалары) ;
- жеке қорғаныш құралы сәйкестендіріліп жасалған құжат туралы мәлімет;
- ТББ белгісі.

Тауарды сертификатпен немесе сәйкестік декларациясымен міндетті түрде растау.

Жеке қаптаманың болуы – міндетті. Қаптама сәйкестігі: МЕМСТ 10581 (арнайы киім бөлігінде).

Бұйымдардың орамасы тасымалдау және сақтау кезінде тауардың сақталуын қамтамасыз етуі тиіс. Әр қаптаманың алдыңғы жағында оралған бұйымдардың саны мен өлшемі көрсетілген орау жапсырмасы немесе орау парағы болуы тиіс.

7.5.5. ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Арнайы киім қауіпті немесе зиянды факторларды туындату көзі және пайдалану кезінде жазатайым оқиғалардың себебі болмауға тиіс.

Арнайы киім дайындауға арналған материалдар, жиынтықтаушы бұйымдар мен фурнитура санитариялық-химиялық, органолептикалық және токсикологиялық-гигиеналық көрсеткіштердің белгіленген нормативтеріне сәйкес келуге тиіс.

Арнайы киімді кәдеге жарату тәсілдері қоршаған ортаға зиян келтірмеуі керек және оларды өндіруші айқындауы тиіс.

7.5.6. ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ТАЛАПТАР.

СТ РК ISO 14001-2016 «Экологиялық менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық».

Осы стандарт ұйым өз қызметінің экологиялық нәтижелерін жақсарту үшін қолдана алатын экологиялық менеджмент жүйесіне қойылатын талаптарды белгілейді. Бұл стандарт экология саласындағы жауапкершілігін жүйелі негізде басқаруға ұмтылатын ұйымның пайдалануына арналған.

7.5.7. БАҚЫЛАУ ӘДІСТЕРІ.

Бұйымдарды қабылдау – МЕМСТ 4103-82 «Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері (№1 өзгеріспен)».

Дайын бұйымның сызықтық өлшемдерін бақылау құралдары: МЕМСТ 7502-98 «Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Техникалық шарттар».

7.5.8. ӨНДІРУШІНІҢ КЕПІЛДІГІ.

Тұтынушы тасымалдау, сақтау талаптары мен пайдалану жөніндегі нұсқауларды сақтаған кезде арнайы киімге мынадай кепілдік мерзімі белгіленеді:

пайдалану – белгіленген тәртіппен бекітілген салалық нормаларға сәйкес;

сақтау - өндірушінің техникалық құжаттамасында белгіленген нормативтерге сәйкес.

7.5.9. НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР.

МЕМСТ 12.4.310-2020 ЕҚСЖ. Жұмыскерлерді мұнай, мұнай өнімдерінің әсерінен қорғайтын арнайы киім. Техникалық талаптар

МЕМСТ 12.4.280-2014 ЕҚСЖ. Жалпы өндірістік ластанудан және механикалық әсерден қорғайтын арнайы киім. Жалпы техникалық талаптар.
МЕМСТ 12.4.303-2016 – Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Төмен температуралардан қорғайтын арнайы киім. Техникалық талаптар (Қайта басылым).
МЕМСТ 29122-91 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар.
МЕМСТ 12807 Тігін бұйымдары. Тігістердің, сырма тігістердің және жапсар тігістердің жіктелуі.
МЕМСТ 12.4.115-82 – Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар (N 1, 2 өзгерістерімен).
МЕМСТ 12.4.011-89 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істеушілердің қорғаныш құралдары. Жалпы талаптар және жіктеу.
МЕМСТ EN 340 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар.
МЕМСТ ISO 3758 Текстиль бұйымдары. Күтім бойынша символдармен таңбалау.
МЕМСТ 4103 Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері.
МЕМСТ 10581 Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау.
МЕМСТ 23948 Тігін бұйымдары. Қабылдау ережесі.
МЕМСТ 31399 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.
МЕМСТ 31400 Аса үлкен өлшемдегі ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

7.6. ДӘНЕКЕРЛЕУШІНІҢ ЖАЗҒЫ КОСТЮМІ

Модель атауы: дәнекерлеушінің жазғы костюмі.
Арналуы: балқытылған металдың ұшқыны мен шашырауының әсерінен, Металды кесуге және тегістеуге байланысты қарқынды жұмыстарды жүргізу кезінде, әртүрлі өндірістік жағдайларда бүкіл ауысым бойы (6 сағаттан немесе одан да көп) дәнекерлеу жұмыстарынан қорғауға арналған.

Костюм қорғаныш қасиеттерінің деңгейі бойынша, пайдалану жағдайларына қарай - өндірістік факторлардың әсеріне төзімділігі бойынша үш қорғаныш класына бөлінеді:

1-класс - металдың шашырау көзіне, темір қағына дейін кемінде 2 м қашықтықта пайдалануға арналған костюм, оның ішінде: автоматты дәнекерлеу желілеріне, аппараттарға (құрылғыларға) қызмет көрсету кезінде, металды механикалық кесуге байланысты жұмыстар кезінде;

2-класс - қолмен дәнекерлеу операцияларын орындауға арналған костюм, онда жұмыс істеушіден металл шашырау көзіне, темір қағына дейінгі қашықтық шамамен 50 см, оның ішінде цехтардағы жұмыстар кезінде монтаждау және дала жағдайларында;

3-класс - қолмен дәнекерлеу операцияларын орындауға арналған костюм - жұмыс істеушіден металл шашырау көзіне, темір қағына дейінгі қашықтық шамамен 50 см, көлемі бойынша шектелген үй-жайларда, оның ішінде металл, мысалы, цистерналар, құбырлар және кеме жасаудағы ұқсас жұмыс жағдайларында, газ құбырларын төсеу кезінде, темір жол жылжымалы құрамды жөндеу кезінде және соған ұқсас жұмыстар жағдайында; металдарды оттегімен кесу кезінде.

7.6.1. ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР

Негізгі параметрлері мен сипаттамалары.

Костюм МЕМСТ бойынша жіктемелерге сәйкес ерлердің типтік фигураларына дайындалады:

- МЕМСТ 31399-2009 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Өтінім бойынша МЕМСТ жіктемесіне сәйкес аса үлкен өлшемдегі костюм дайындауға рұқсат етіледі:

- МЕМСТ 31400-2009 Аса үлкен өлшемдегі ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Ер адамның типтік фигурасын айқындау

- Ерлердің типтік фигурасы мынадай өлшемдік белгілермен айқындалады: бойы, кеуде айналымы (көлденең) және бел айналымы – МЕМСТ Р ИСО 3635 бойынша.

Белгіленген типтік фигуралар үшін бойы бойынша аралық (6,0±3,0) см, кеуде айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтағы өлшемдер арасындағы бел айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтар арасындағы бірдей атаулы өлшемдегі бел айналымы бойынша (6,0±3,0) см.

- Осы стандарт бес толықтық тобына топтастырылған 301 типтік фигураны белгілейді: бірінші, екінші, үшінші, төртінші, бесінші. Топтар кіші топтарға бөлінеді (кеуде айналымы бойынша 84-тен 104 см-ге дейін және кеуде айналымы бойынша 108-ден 132 см-ге дейін).

- Фигуралардың бойы бойынша нұсқалары 158-ден 200 см-ге дейін; кеуде айналымы бойынша – 84-тен 132 см-ге дейін; бел айналымы бойынша – 66-дан 126 см-ге дейін.

[redacted] Ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Ерлердің типтік фигураларының жіктелуі. 1-кестеде келтірілген.

1-кесте

Сантиметрмен

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	66	70	74	78	82	-	-	-	-	-	-	-
Бірінші	Бойы	-	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-

		-	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	86	90	94	98	102	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	164	164	164	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	-	-
Екінші	Кеуде айналымы	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	68	72	76	80	84	88	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		182	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		188	188	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	194	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	92	96	100	104	108	112	116
Екінші	Бойы	-	-	-	-	-	-	164	164	164	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	182	182
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	188	188
		-	-	-	-	-	-	194	194	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	200	-	-	-	-	-	-
Үшінші	Кеуде айналымы	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	74	78	82	86	90	94	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	-	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		182	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	188	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	194	194	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-	-	-

	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	98	102	106	110	114	118	122
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	182	182
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	188	188
		-	-	-	-	-	-	194	194	194	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-
Төртінші	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	84	88	92	96	100	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	-	-	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	194	194	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-

	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	104	108	112	116	120	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	-	-
		-	-	-	-	-	-	194	-	-	-	-	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	90	94	98	102	106	-	-	-	-	-	-	-
Бесінші	Бойы	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		-	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	110	114	118	122	126	-	-

	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	-	-	-

Ескертпелер:

1 Белгіленген топтарда бұйымның моделі мен конструкциясын жасау керек болатын типтік бойды жиектememен көрсетеді.

2 Бұйымның үлгісі мен конструкциясын бойы, өлшемі бойынша жақын болатын үлгілік фигураға әзірлеуге жол беріледі.

Партияны дайындауда өлшемдер мен бойлардың пайыздық қатынасын тапсырыс беруші шартта белгілейді.

Костюмнің сызықтық өлшемдерінің номиналды мәндерінен шекті ауытқулар мынадай болуы керек:

- ені бойынша өлшеу үшін ±1,0 см;
- ұзындығы бойынша өлшеу үшін ±1,5 см.

Костюмнің өлшемі адамның денесінің өлшеміне сәйкес келуі керек.

Эргономиялық талаптар.

Костюм стандарт бойынша эргономика талаптарына сәйкес болуы тиіс: МЕМСТ EN 340-2012 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар»

Костюм мынадай құрылымдық ерекшеліктер ескеріле отырып дайындалуы керек:

- костюмде балқытылған металдың шашырауы жиналуы мүмкін жерлерде қатпарлар мен қайырмаларға жол берілмейді;
- жеңнің астыңғы жағының конструкциясы балқытылған металдың ұшқыны мен шашырауынан қорғауы керек;
- қалтаға сыртқы кіреберіс күртенің белінен төмен орналасқан бүйір қалталарын қоспағанда, қалта жапқысымен жабылуы керек, олардың кірер тесігінің бүйірлік тігістен 10° аспайтын ауытқуы бар;
- қалта жапқысы қалтаның аузынан 10 мм кеңірек болуы керек. Қалта жапқыларының бекітпесі оның тығыз жабылуын қамтамасыз етуі керек. Қалта жапқысын бүйірлік жапсарлары бойымен тігуге рұқсат етіледі.

Түймеліктер балқытылған металдың шашырауы жиналуы мүмкін жерлерде тесіктер немесе қатпарлар пайда болмайтындай етіп жасалуы керек.

Түймелігі өңіржиектермен, клапандармен немесе ұқсас элементтермен жабылып тұруы керек. Түймелік элементтерінің арасындағы қашықтық 150 мм-ден аспауы керек. Жеңдер

манжеттерінің түймеліктері қолды жеке қорғаудың тиісті құралдарын пайдаланған жағдайда қосымша жабылмауы мүмкін.

Костюм күртесы жұмыс операцияларын орындау кезінде шалбардың жоғарғы бөлігін кемінде 20,0 см жауып тұруы керек.

2-ші және 3-ші қорғаныш класы костюмін мынадай талаптарды ескере отырып, дайындау қажет:

- күрте пен шалбардың түймелігі оң жақ орталық немесе ығысқан болуы керек;
- күрте мен шалбардың жеңінің конструкциясы жұмыстарды жүргізу кезінде барлық қажетті қимылдарды орындау кезінде пайдаланушы қолының қалпына сәйкес келуі тиіс;
- күрте жеңі мен шалбардың төменгі жағы ішкі білезікқаппен жабдықталуы керек;
- өңір қайырмасы, жаға қондырмасы және білезікқаптар отқа төзімді материалдардан (мата және/немесе тоқыма мата) жасалуы керек;
- ауа өткізгіштігі 10 дм/мс кем материалдарды пайдаланған кезде конструкцияда желдеткіш саңылаулар көзделуі тиіс (төмен температуралардан қорғайтын бұйымдарды қоспағанда).

Ескерту: тапсырыс берушінің талап етуі бойынша түймелік сол жақтан болуы мүмкін.

Күрте пен шалбардың қорғаныш қасиеттерін арттыру үшін оны орналастырылған былайша төсемдермен дайындауға болады:

- алдыңғы бөліктің бүкіл ұзындығы мен ені бойынша, артқы жағының жоғарғы бөлігі, күртенің бүйір бөліктерінде;
- жеңнің жоғарғы бөлігінде бүкіл ұзындығы бойына ені кемінде 30,0 см және жеңдердің төменгі жағында биіктігі кемінде 20,0 см;
- шалбардың алдыңғы бөліктерінде жоғарыдан (күртешенің төменгі деңгейінен кемінде 10,0 см жоғары) төменге дейін;
- шалбардың артқы бөліктерінде биіктігі кемінде 15,0 см, бүйір және қадамдық тігістер бойымен тізе сызығынан кемінде 15,0 см жоғары және ені кемінде 7,0 см.

Қаптама негізгі материалдан жасалуы мүмкін.

Костюм мынадай болмауы керек:

- теріні тітіркендіретін немесе пайдаланушыны жарақаттайтын шығыңқы, қатты, тырналатын немесе қатты беттері болмауы керек;
- тығыз болмауы және/немесе қан айналымын бұзбауы керек;
- тым еркін және/немесе ауыр болмауы және пайдаланушының қимылын шектемеуі керек.

Сыртқы түрі.
ДӘНЕКЕРЛЕУШІНІҢ ЖАЗҒЫ КОСТЮМІ.
А түрі. КҮРТЕ.

Түзу сұлбалы күрте, астарлы төсемде, асимметриялық өңірлік супат түймелігі бар, оң жақ алдыңғы бөліктің бүйір сызығы жартылай қауысу орталық сызығынан 10-11 см ығысқан, 6 ілмек пен түймелерге арналған түймелік, түймелердің диаметрі кемінде 2,0 см, түймелер арасындағы қашықтық 15,0 см аспауы тиіс.

Арқа бөлігінен алдыңғы бөлігіне ұласатын асимметриялық иініші бар алдыңғы бөлік.

Алдыңғы бөліктің төменгі бөлігінде, бедерлі тігістердегі бел сызығынан төмен, жасырын қалталар орналасқан, қалтаға кіру 19,5 см.

Алдыңғы жағы толығымен кесінді қимамен қапталған.

Арқа бөлігі 2 бөліктен тұрады: иініш және төменгі бөлік.

Арқа бөлігінің иініші алдыңғы бөліктерге ұласады, иықтар мен алдыңғы бөліктердің жоғарғы бөлігін жабады. Арқа бөліктің иініш тігісі бойына желдеткіш саңылаулар орналасқан, кемінде 3 дана.

Қондырма жеңдер, қос жапсар тігісті. Арқаулы төсемдер жеңнің жоғарғы жағынан ені кемінде 30,0 см болатын бүкіл ұзындығы бойынша төменгі жағына дейін орналасқан. Биіктігі 7,0 см ішкі білезікқаптары бар жеңдердің төменгі жағы. Балқытылған металдың ұшқыны мен шашырауын болдырмау үшін манжет жеңдерінің төменгі жағының ені бойынша отқа төзімді ені 3,0 см текстиль түймелігі бар белдікшелермен реттеледі.

Жеңнің ойығының астында, алдыңғы бөлік пен арқа бөлігінің бүйір тігісінде ені кемінде 1,0 см болатын ілмектер түрінде екі желдеткіш саңылау болуы керек. Арқа бөлігі иінішін сырып тігу сызығы бойынша иініштің астында ені 6,0 см болатын екі желдеткіш саңылау бар.

Жағасы: жұмысшының мойнына тиіп тұратын жаға тіктемесінің ішкі жағында орналасқан костюм түсіндегі флистен дайындалған тіктеме.

Өңіржиек, жағаның төменгі жағы және білезікқап отқа төзімді флис материалдан жасалған (мата, тоқыма мата).

Костюм күртешесі жұмыс операцияларын орындау кезінде, мақта матадан дайындалған астары бар иық белдігі аймағында шалбардың жоғарғы бөлігін кемінде 20,0 см жабуы тиіс.

Күртенің төменгі жағы қимасы жабылып, бүгу тігісімен өңделеді.

Барлық түйіндік қосылыстар арнайы бекіту машинасында бекітілген.

Түймелер: термиялық және химиялық төзімді.
Сыдырма ызба: отқа төзімді.
Шағылыстыратын таспа: отқа төзімді.

Б түрі Ерлерге арналған түзі сұлбалы жазғы күрте, ширатылғын 7-типті қорғайтын жасырын ығысқан сыдырмаға және сол жақ өңір түймелеріне түймеленеді, ішкі жағынан сыдырма оң жақтағы желден қорғайтын ішкі өңіржиекпен жабылған. Көлбеу және тік қималары бар алдыңғы бөлік, бедерлі төменгі қалтасы бар иініш, алдыңғы бөліктің тігісінде қалтаға кіру 19,5 см. Әрлеу түсінде орындалған бүйірлік тілік бөшке.

Көлбеу және көлденең иініш қималары бар арқа бөлігі. Алдыңғы бөліктер мен иініштер тығыздығы 120±20 г/м^2 ыстыққа төзімді арамидті астары бар, ыстыққа төзімді полимер жабыны бар арамидті матадан дайындалған алдыңғы бөліктер.

Көлденең және тік қималы қондырма жең. Жеңнің алдыңғы және төменгі бөлігі ыстыққа төзімді полимерлі жабыны бар ыстыққа төзімді арамидті матадан дайындалған. Жеңнің төменгі жағы білезікқап, ені 7,0 см серпімді таспасы бар ішкі манжет бар.

Қондырма тіктеме жаға.

Ені кемінде 5,0 см болатын отқа төзімді жарық қайтарғыш таспа күртенің арқа бөлігінде көлденең қима бойымен орналасқан.

Қайым тігістер мен жапсырмалы гісітер отқа төзімді жіптермен орындалады, костюмнің ішкі кесіндерін жиектеп торлау, алынбалы төсемнің бөліктерін қосу, кесіндерді жиектеу арқаулы жіптермен орындалады.

Барлық түйіндік қосылыстар арнайы бекіту машинасында бекітілген.

Түймелер: термиялық және химиялық төзімді.
Сыдырма ызба: отқа төзімді.
Шағылыстыратын таспа: отқа төзімді.

В түрі. Күрте ұзын, түзу сұлба. Диаметрі 2,0 см болатын жасырын ілмектер мен түймелерге оң жақ түймелікпен, 6 дана көлемінде, орталық түймеліктің астына ені 5,0 см ішкі қорғаныш жолағы бар.

Қолтық ойығынан төменгі жағына дейінгі бедерлері бар және бедерлі тігістердегі қалталары бар алдыңғы бөліктер, қалтаға кіру ойығы 19,5 см. Алдыңғы бөліктердің ішкі жағында екі төсқалта бар. Бүйірлік тігістер алдыңғы бөліктерден арқа бөлігіне қарай ығысады.

Арқа бөлігі иінішпен, тұтас кесіліп пішілген, алдыңғы бөліктерге қарай ұласады. Арқа бөліктің иініш тігісі бойына желдеткіш саңылаулар орналасқан, кемінде 3 дана.

Қондырма жеңдер, үш жапсар тігісті, көлденең қимасы шынтақ сызығынан жоғары. Саңылаудың астына желдеткіш саңылауларды орналастыру керек. Ішкі білезікқаптары бар жеңдердің төменгі жағы, ені 7,0 см, отқа төзімді тоқымадан дайындалған. Жеңнің конструкциясы жұмыс кезінде дәнекерлеушінің қолының негізгі қалпына сәйкес келуі керек. Сол жақ жеңде, жеңнің жоғарғы жағынан 9 см қашықтықта, «Дәнекерлеуші» шевроны сырып тігілген.

Тіктеме жаға, оң немесе сол жақ иық тігісінде «велькро» тоқыма ызбасына бекітілген.

Арқаның жоғарғы жағында иініштің тігісінің астынан сары флуоресцентті фонда ені кемінде 2,0 см жарық қайтаратын жолақ өтуі тиіс (жалпы ені кемінде 5,0 см болуы тиіс).

Барлық түйіндік қосылыстар арнайы бекіту машинасында бекітілген.

Түймелер: термиялық және химиялық төзімді.
Сыдырма ызба: отқа төзімді.
Шағылыстыратын таспа: отқа төзімді қалқан.

ШАЛБАР.

А түрі. Шалбар, түзу сұлбалы, астарында қыртыстар мен бүкпелер болмауы керек, ені 6,0 см тігілген белбеуі бар, оттан қорғайтын ширатылған 5-типті ысырма ызбаға гульфикпен түймеленеді, ені 5,0 см белбеуі бар, диаметрі 2,0 см болатын ілмектер мен түймелерге шалбарға түймеленеді, белдіктің ұзындығын реттеу үшін белдіктің артқы жағында ені 5,0 см серпімді ызба тігілген,. Шалбардың бүйір тігістері бойымен, алдыңғы жартысы, шалбардың артқы жартысына түймеленеді. Диаметрі кемінде 2,0 см түймелердегі шалбардың

түймеліктері бүйір тігістерде орналасқан. Белдікті қосымша қолдану үшін жоғарғы кесіндіде ені кемінде 3,0 см болатын 5 ілмек бар.

Шалбардың оң жақ алдыңғы жартысының жоғарғы бөлігінде ені 18,0 см және ұзындығы 21,0 см қалта бар.

Шалбардың алдыңғы бөліктерінде белбеудің жоғарғы жағынан (күртешенің төменгі деңгейінен кемінде 10,0 см жоғары) шалбардың төменгі жағына дейін кесінді қимадан екі қабатты төсем тігілген, тізе аймағында амортизациялық төсемдерге арналған қалталар өңделген.

Шалбардың артқы жартысы бүкпемен, қосып тігілген белдікпен, ені 6,0 см, бүйірлік тігістерде түймеленеді. Шалбардың алдыңғы және артқы бөліктерінің қадамдық тігістері тұсында ені кемінде 1,0 см болатын ілмектер түрінде 2 желдеткіш саңылау орналасқан.

Шалбардың артқы бөліктерінде, бүйір тігіс бойымен алдыңғы жартысынан шалбардың төменгі жағына дейін үстіңгі бөлігінде ені кемінде 15,0 см және төменгі бөлігінде 10,0 см болатын, шалбардың негізінен 15,0 см төмен жерден шалбардың төменгі жағына дейін қадамдық тігіс бойымен ені кемінде 7,0 см болатын ендірме тігілген.

Шалбардың астары мақта-матадан дайындалған, төменгі жағынан кемінде 20,0 және 25,0 см қысқа.

Шалбардың төменгі жағы қимасы жабылып, бүгу тігісімен өңделеді.

Ені 5,0 см оттан қорғайтын жарық шағылыстыратын таспа иініш пен алдыңғы бөліктердің төменгі бөлігінің тігу сызығы бойымен, жеңдер бойымен жеңдерді тігу тігісінен 20,0 см шеңбер бойымен, шалбардың төменгі жағынан 25,0 см қашықтықта шеңбер бойымен тігілген.

Барлық түйіндік қосылыстар арнайы бекіту машинасында бекітілген.

Түймелер: термиялық және химиялық төзімді.
Сыдырма ызба: отқа төзімді.
Шағылыстыратын таспа: отқа төзімді.

Б түрі. Ерлер жазғы шалбары түзу сұлбалы, ұзындығы реттелетін белдіктері бар, ені 5,0 см, ширатылған 5-типті орталық сыдырмамен, сыртқы сол жақ өңіржиекпенмен және ішкі оң жақ көлбеуімен жабылған. Көлденең қималары, тізеліктері және жоғарғы бүйірлік жапсар қалтасы, қалтаның кемінде 19,0 см көлбеу аузы бар алдыңғы жартысы. Пластинадан жасалған жастықшалары бар тізеліктер және **алдыңғы жартысының төменгі жағына дейін** ыстыққа төзімді полимерлі жабыны бар ыстыққа төзімді арамидті матадан дайындалған төсемдермен нығайтылған. Жоғарғы артқы жартыларында, алдыңғы және артқы жартысының төменгі жағында (қадамдық) жылу өткізбейтін полимерлі жабыны бар жылу өткізбейтін арамидті матадан дайындалған күшейткіш **төсемдер** орналасқан. Белбеу бекітіліп, ені белдіктің ішіне бүйірлеріне тігілген серпімді таспамен реттеледі.
Шалбар оң немесе сол жақ бүйірлік түймелікпен кемінде 2 ілмек пен диаметрі 2,0 см түймелермен жасалуы керек. Гульфиктің түймелігі оттан қорғайтын 5 типті сыдыра ызбамен, ортаңғы тігісте жасалуы керек. Тігу белдеуінде кемінде 6 ілмек көзделуі қажет (кемінде 2-уі - орталық тігістің артқы жартысында екі жағынан 3,0 см, бүйір тігістері бойынша кемінде 2-уі және алдыңғы жартысында кемінде 2-уі). Бел сызығы бойынша көлемді реттеу үшін белдікте

диаметрі 2,0 см болатын бір ілмек пен екі түймеге бекітілген бүйір тігістер аймағында қатайтқыштар қарастырылуы керек.

Тізе аймағындағы алдыңғы жартыларда көлем дайындау үшін әр жағынан кемінде екі бүкпе болуы керек. Оң жақ жартысында 19,0 см*21,0 см қалта орналасқан. Теріс жағынан тізе аймағында жастықшалары бар қалталар орналасуы керек (кіреберіс төменнен жасалуы керек).

Артқы бөлікте тізе астындағы көлденең қимасы бар белдегі бүкпелер бар. Сол жақ бүйірлік тігістің бойында жапқысы бар қалта бар, ені 20,0 см, биіктігі 22,0 см, қақпағы 21,0 см* 6,0 см, ол жасырын түймеге бекітіледі.

Барлық түйіндік қосылыстар арнайы бекіту машинасында бекітілген.

Түймелер: термиялық және химиялық төзімді.
Сыдырма ызба: отқа төзімді.
Шағылыстыратын таспа: отқа төзімді.

В түрі. Шалбар ені 5,0 см белдіктермен жабдықталған, артқы жағында ілгегі бар серпімді өрілген: алдыңғы жағында және шалбардың артқы жартысында 2 ілмек бар. Белдіктер пластик жақтау-үшбұрыш арқылы қосылуы керек. Белдіктер шалбардың белбеуіне белбеудің ішкі жағынан тігілген диаметрі 2,0 см түймелермен бекітілуі керек: 2 – алдыңғы жартысы жағынан, 2 – артқы жартысы жағынан.
Шалбардың төменгі жағында сары флуоресцентті фонда ені кемінде 2 см болатын жарық қайтаратын жолақ болуы керек (жалпы ені кемінде 5 см болуы керек).
Костюм дәнекерлеу жұмыстарын орындау кезінде жанудан және жоғары температурадан жоғары қорғанышты қамтамасыз ететін төсемдермен жасалуы керек.
Қорғаныш төсеніштері былайша орналасуы керек:
- арқа бөлігіне ұласатын күртенің алдыңғы және бүйір бөліктері;
- алдыңғы бөлікке ұласатын арқа бөлігінің иініші;
- қолтық асты аймағынан басқа, жеңнің бүкіл бетінде;
- шалбардың алдыңғы жағы: күртенің төменгі жағынан 10 см жоғары және төменгі жағына дейін, бүйірлік тігістер тұсында артқы жартысына ұласады;
- шалбардың артқы жартысының төменгі жағында (биіктігі кемінде 15 см);
- шалбардың артқы жартысында қадамдық тігіс бойымен (ені кемінде 7 см).

Бұйымның тиесілігін айқындау үшін күрте мен шалбардың ішкі жағында аты-жөні жазылатын таспаның болуы міндетті.

Барлық түйіндік қосылыстар арнайы бекіту машинасында бекітілген.

Түймелер: термиялық және химиялық төзімді.
Сыдырма ызба: отқа төзімді.
Шағылыстыратын таспа: отқа төзімді.

7.6.2. ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Дәнекерлеушінің жазғы костюмі осы стандарттың талаптарына, бұйымға арналған техникалық құжаттамаға сәйкес, стандартты қабылдаған мемлекеттің аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық актілердің талаптары сақтаЛА отырып дайындалады.

Жоғары температурадан қорғау үшін қолданылатын костюмнің қасиеттері - МЕМСТ Р 12.4.297-2013 ЕҚСЖ. Жылу сәулеленуінің жоғары температураларынан, конвективті жылудан, балқытылған металдың шашырауынан, қыздырылған беттермен жанасудан, жалынның қысқа мерзімді әсерінен қорғайтын арнайы киім. ТТ және сынау әдістері.

Костюм дайындау кезінде кесінді қима былғарыдан жасалған бұйымның бөліктерінің ендірмелерін кесіп пішуді мына бөліктерден жүргізуге жол беріледі:

- алдыңғы бөліктің алдында, арқа бөліктің иініші, жеңнің жоғарғы бөлігі екіден аспауы тиіс;
- шалбардың алдыңғы бөліктері үш бөліктен аспауы керек.

Костюмнің жоғарғы бөлігінің қосқыш тігістерінің жыртылу жүктемесі кемінде 250 Н болуы тиіс.

Костюмнің жоғарғы бөлігінің түйіспе тігістері
отқа төзімді жіптермен тігілуі тиіс. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар - МЕМСТ 29122.

1-сурет А түрі.

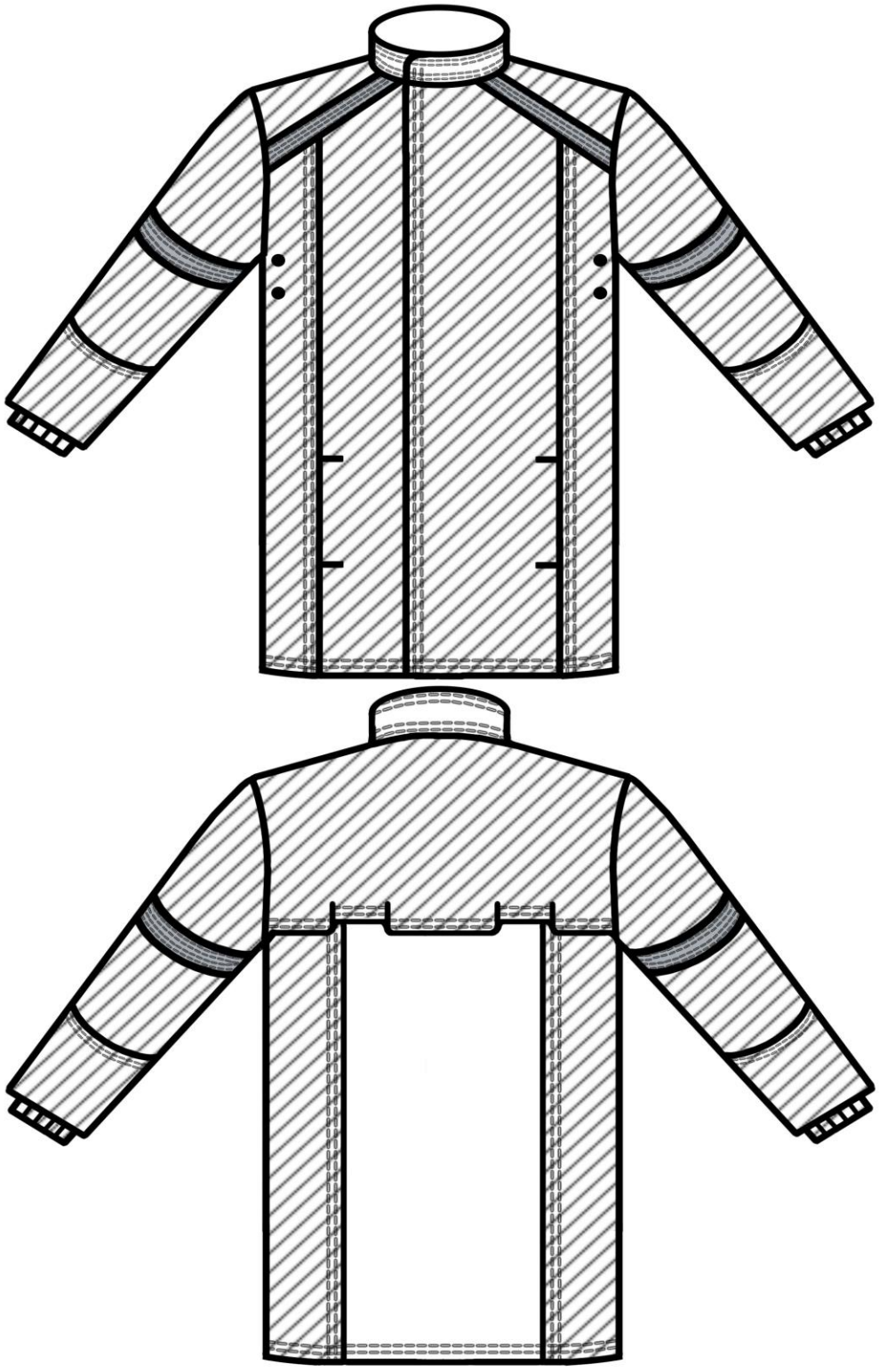

2-сурет А түрі.

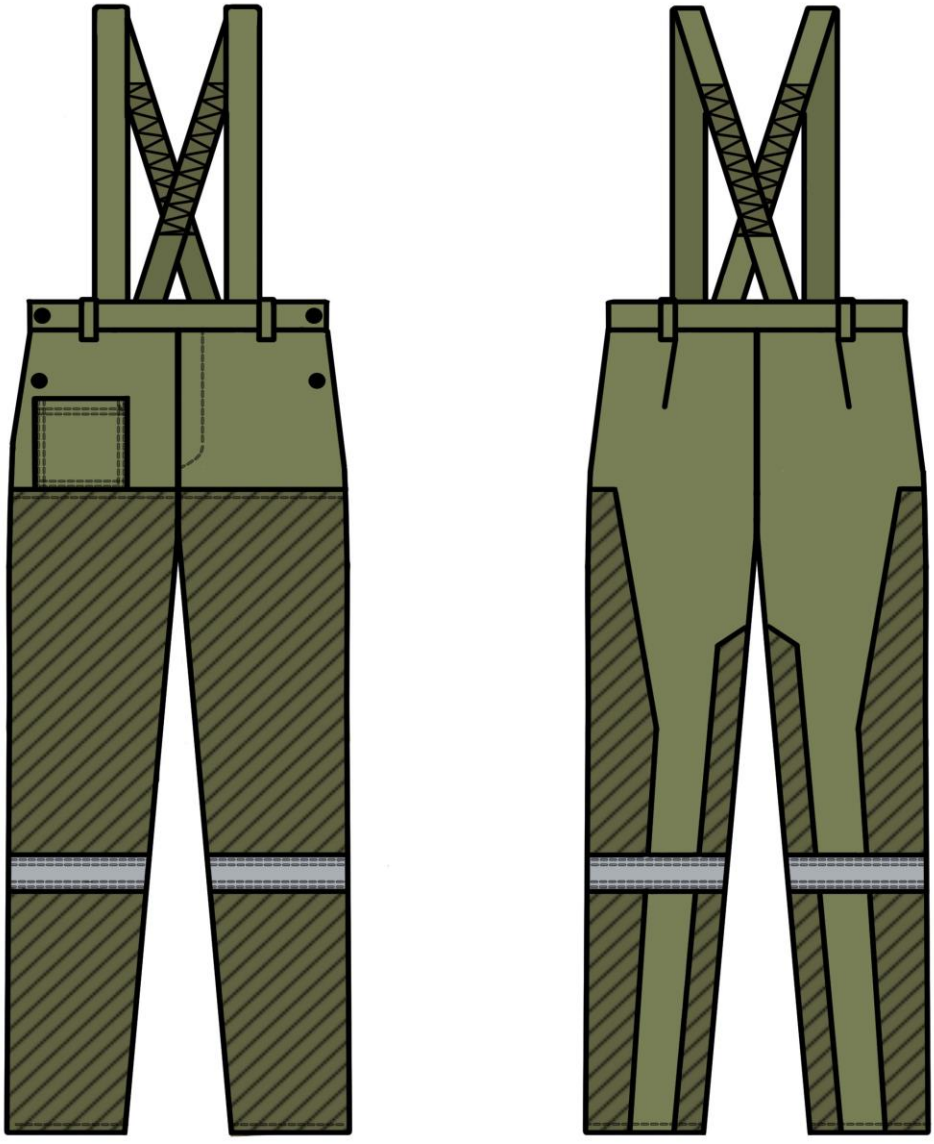

3-сурет А түрі.

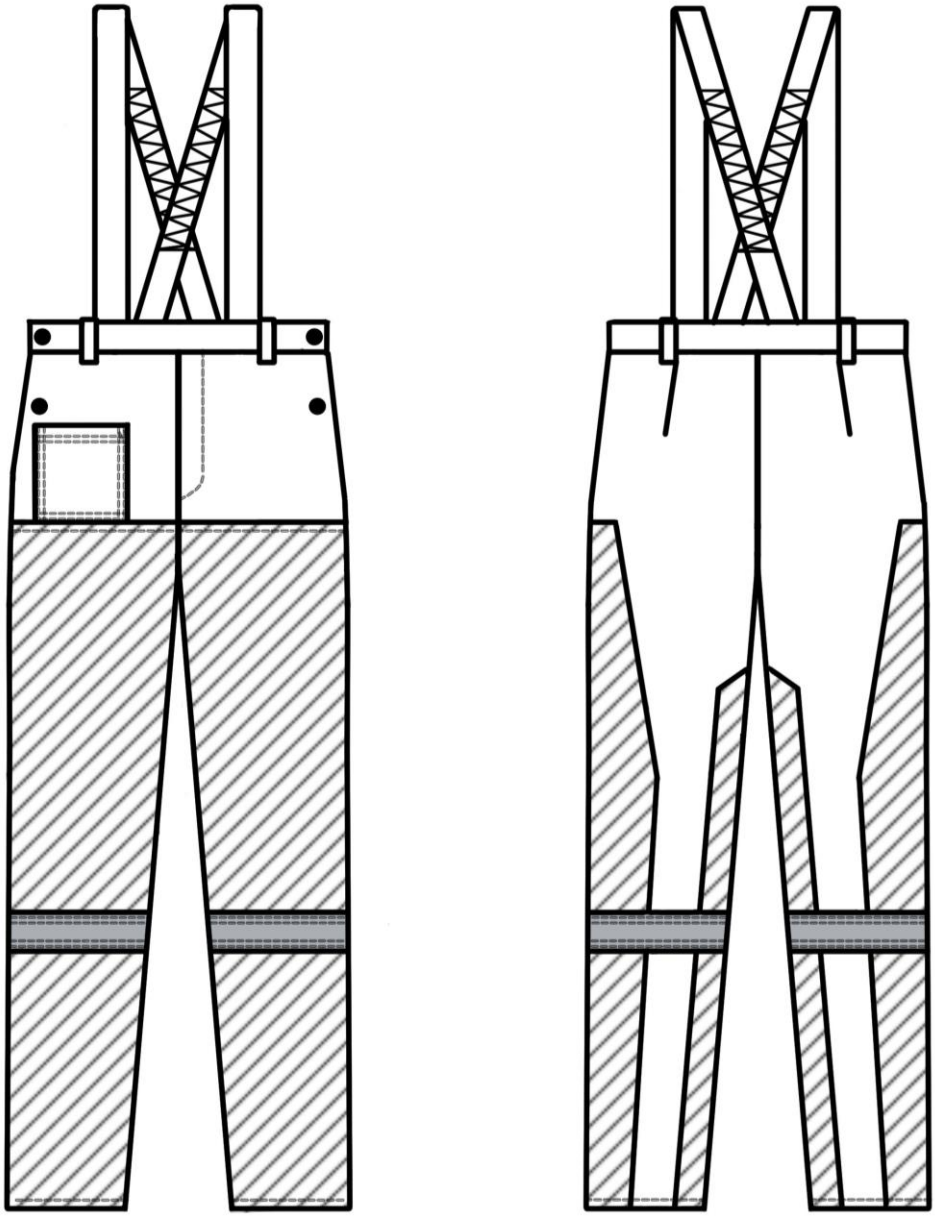

4-сурет А түрі.

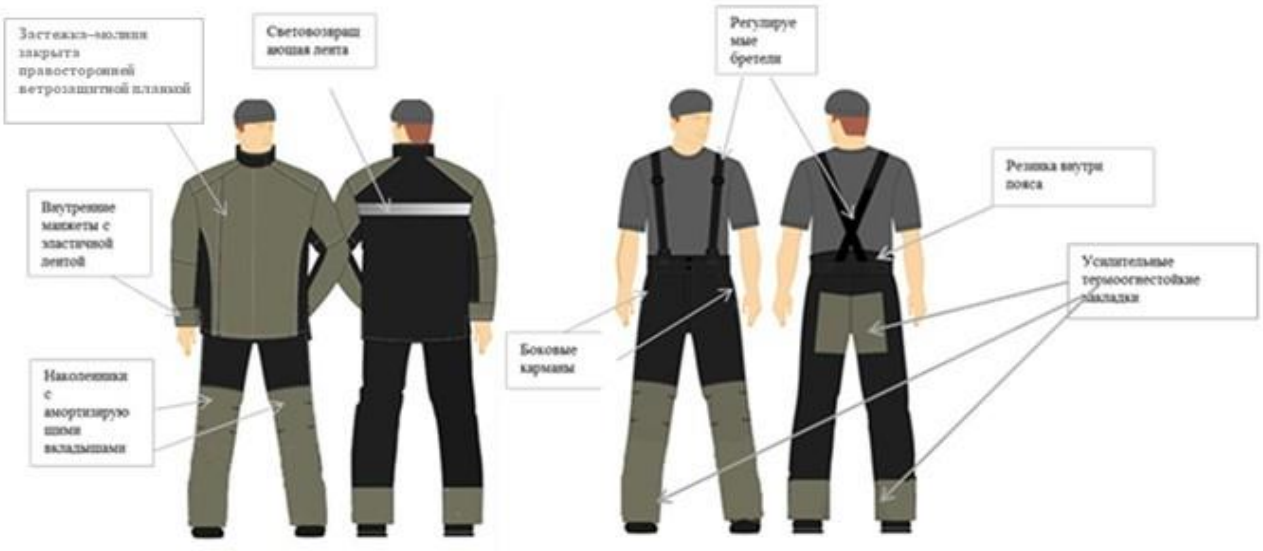

5-сурет Б түрі.

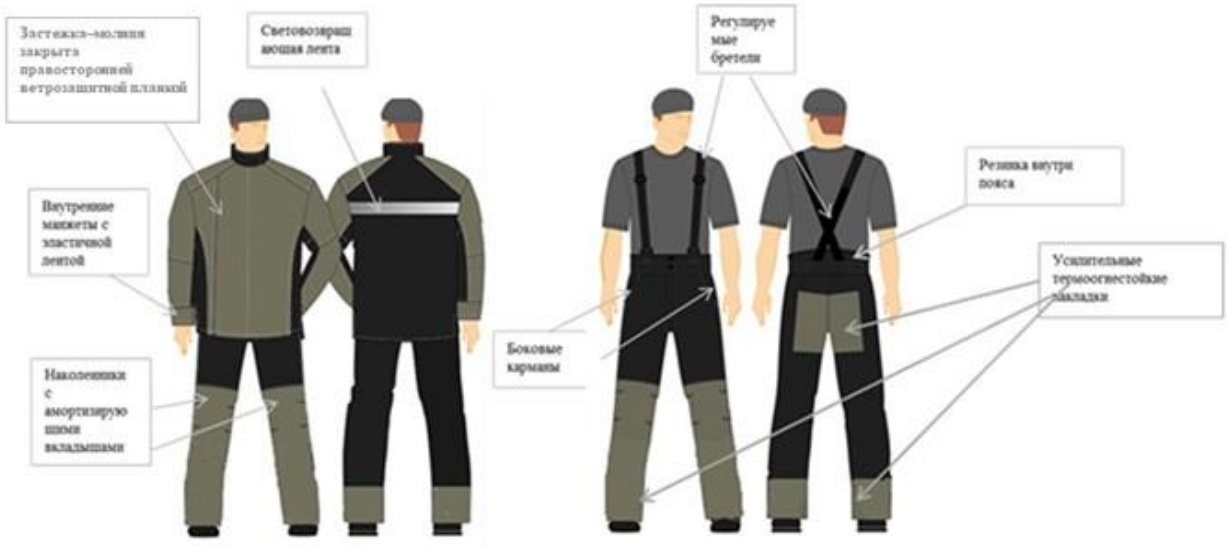

6-сурет Б түрі.

7 сурет. В түрі

Шикізатқа, материалдарға және сатып алынған өнімдерге қойылатын талаптар.

Физика-механикалық көрсеткіштер. 2.-кесте.

№ р/н	Материалдардың атауы	Ауытқу нормасы	Нормативтік-техникалық құжаттама (НТҚ)	Материалдардың арналуы
1.	**А түрі.** Отқа төзімді әрлеу түрі. Мата: жоғары температурадан ОП сіңдірілген брезент. Матаның құрамы: Қорғаныш класы 2,3. Мата: м/м 100% тығыздығы 405 г/м^2 кесінді қима 100% қалыңдығы 0,9-1,1 мм. түсі - хаки **Б түрі.** тығыздығы 450±20 г/м2 отқа төзімді сіңдірілген 100% мақта-мата (түсі күңгірт),тығыздығы 500±20 гр/м2 (түсі ашық) термиялық төзімді полимерлі жабыны бар термиялық төзімді арамидті мата. **В түрі** Үстіңгі мата: 100% мақта, тығыздығы кемінде 485 г/ш.м., отқа төзімді әрлеумен матаның өрімі сәтен болуы керек. Түсі: қою сұр Жапсырмалардың астындағы мата: 100% мақта, тығыздығы кемінде 335 г/ш.м., отқа төзімді әрлеуі бар, матаның өрімі саржа болуы керек. Түсі: сұр.	+/- 5 %.	МЕМСТ Р 12.4.297-2013 ЕҚСЖ. Жылу сәулеленуінің жоғары температураларынан, конвективті жылудан, балқытылған металдың шашырауынан, қыздырылған беттермен жанасудан, жалынның қысқа мерзімді әсерінен қорғайтын арнайы киім. ТТ және сынау әдістері. МЕМСТ.12.4.250-2019. ЕҚСЖ Балқытылған металдың ұшқыны мен шашырауынан қорғайтын арнайы киім. ТТ. МЕМСТ 15530-93 Кенептер мен қосжіптер. ЖТШ. МЕМСТ 12.4.304-2016 "Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы киім. Балқытылған металдың шашырауына ұшыраған кезде материалды сынау әдістері». МЕМСТ 12.4.103-83 Арнайы киімнің қорғаныш қасиеттерінің жіктелуі және әріптік белгіленуі. МЕМСТ 29298-2005 Мақта және аралас тұрмыстық маталар.	Күрте пен шалбарға арналған мата: Ерлерге арналған кенеп матадан дайындалған балқытылған металдың ұшқыны мен шашырауынан қорғайтын костюм.

2.	Жыртылу жүктемесі, Н, тігістер 250-ден кем емес	+/- 5 %.	Жалпы техникалық шарттар.	
3.	Әрлеу түрі: Отқа төзімді сіңім			
4.	Ылғалмен өңдеуден немесе химиялық тазалаудан кейін сызықтық өлшемдердің өзгеруі,%, артық емес, - негізі бойынша -5,0 - арқау бойынша - 5,0	+/- 5 %.		
5.	Жыртылу жүктемесі, Н, кемінде: - негізі бойынша 1 050 - арқау бойынша 750 Жұлыну жүктемесі, Н, кемінде: - негізі бойынша 70 - арқау бойынша 60	+/- 5 %.		
6.	Бояудың жууға төзімділігі, МЕМСТ 9733.4-83, ISO 105 C06 бойынша, класс, кемінде: 4,0/3,0/3,0	+/- 5 %.		
7.	Түсінің күн сәулесіне төзімділігі, МЕМСТ 9733.1-91 (ИСО 105-В01-88), класс, кемінде: 4,0-5,0	+/- 5 %.		
8.	Қажалуға төзімділігі, циклдар, кемінде: 500	+/- 5 %.		
9.	Ауа өткізгіштігі, дм ^{3}/м^2 сек Кемінде 20	+/- 5 %.		
10	**Б түрі.** Маталардың жыртылу жүктемесі кемінде 800 Н; Жұлыну жүктемесі, кемінде:			

	негізі бойынша - 70 Н, арқау бойынша - 60 Н; Тігістердің жыртылу жүктемесі, кемінде 250 Н; Жылу сәулеленуінің берілу индексі, кемінде 8 с; Конвективті жылуды беру көрсеткіші, кемінде 3 с; Материалдардың жандыру элементінің 800±30°С температураға дейін қыздырылған әсеріне төзімділігі, материалдың бір қабаты үшін - кемінде 30 секунд немесе материалдардың екі қабаты үшін - кемінде 50 секунд (негізгі материал және қорғаныш төсемі); Балқытылған металдың ұшқыны мен шашырауына төзімділігі - кемінде 30 тамшы. Киім материалдары пакетінің жиынтық жылу кедергісінің мәні мынадай кем болмауы тиіс: 0,64 °с м ^{2}/Вт. **В түрі.** 2-ші қорғаныш класы; ұшқыннан, балқытылған металдың шашырауынан қорғау, темір қағы - ТР, 2-ші қорғаныш класы; жылу сәулеленуінен және конвективті			

	жылудан қорғау - Тит, B2C2 қорғаныш деңгейі; ашық жалынның қысқа мерзімді әсерінен қорғау - То, А деңгейі (отқа төзімділік) Жоғарғы мата: 100% мақта, тығыздығы 485 г/ш.м, түсі – қою сұр. Матада сәтен өрім және отқа төзімді әрлеу бар. Әрлеу матасы: мақта 75%, полиэфир 25%, тығыздығы 320 г/ш.м.. түсі - лимон, отқа төзімді әрлеумен сәтенмен өрілген			
11.	Астары: **А түрі** мақта-мата 100 % Беттік тығыздығы, г/м ^{2}: 120 **Б түрі** вискоза астар 100% тығыздығы 120±20 г/м ^{2} **В түрі.** Астар матасы: бөз, шикізат құрамы мақта 100 %. тығыздығы 130 г/м^2.	*+/- 5 %.*		
12.	Жандыруға төзімділігі, кемінде: Негізгі материал: 2-ші қорғаныш класы 30 3-ші қорғаныш класы 50 Кесінеді қимадан дайындаған жапсырма: 2-ші қорғаныш класы 30 3-ші қорғаныш класы 50	*+/- 5 %.*	МЕМСТ 12.4.184 - 97 Жандыруға төзімділгін айқындау әдісі; КО ТР 019/2011.	

13.	флис матасы: полиэстер – 100% Беттік тығыздығы, г/м, 190 кем емес Жыртылу жүктемесі, Н, кемінде: - негізі бойынша 216 - арқау бойынша 177 Қажалуға төзімділігі, цикл, кемінде: - 1-ші қорғаныш кластағы киімдері үшін -800 -2, 3-сыныпты қорғаныш киімдері үшін -1500 Ылғалтартқыштығы, кемінде - 10 % Ылғалмен өңдеуден кейін сызықтық өлшемдердің өзгеруі,%, артық емес: - негізі бойынша -3,5 - арқау бойынша±2,0 Бояудың физика-химиялық әсерлерге төзімділігі: - жууға - терге - құрғақ үйкеліске - органикалық еріткіштерге (химиялық тазалау) - "Берік тобынан төмен емес	+/- 5 %.	МЕМСТ 381172 (ИСО 3932-76, ИСО 3933-76, ИСО 3801-77) Текстиль материалдар. Маталар, тоқыма емес маталар және дана бұйымдар. Сызықтық өлшемдерді, сызықтық және беттік тығыздықтарды айқындау әдістері МЕМСТ 381372 (ИСО 5081-77, ИСО 5082-82) Текстиль материалдар. Маталар мен дана бұйымдар. Созылу кезіндегі жыртылу сипаттамаларын айқындау әдістері (N 1, 2, 3 өзгерістерімен) МЕМСТ 3816-81 (ИСО 811-81) Текстиль маталар. Ылғалтартқыштығын және су жұқтырмайтын қасиеттерін айқындау әдістері (N 1-4 өзгерістермен) МЕМСТ 30157.0 - 95 Текстиль маталар. Ылғалмен тазалаудан немесе құрғақ тазалаудан кейін өлшемдердің өзгеруін айқындау әдістері. Жалпы ережелер (түзетілген) МЕМСТ 30157.1-95 «Текстиль маталар. Ылғалмен тазалаудан немесе құрғақ тазалаудан кейін өлшемдердің өзгеруін айқындау әдістері.	

			МЕМСТ 9733.00-83 Текстиль материалдар. Түстердің физика-химиялық әсерлерге төзімділігін сынау әдістеріне қойылатын жалпы талаптар (N 1-4 өзгерістермен)	
14	Басқа материалдар мен сатып алынған өнімдер: Сыдырма, түймелер, түймеліктер, жіптер және т.б.		МЕМСТ 29122-91 «Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар». МЕМСТ 29150-91 «Жеңіл өнеркәсіп бұйымдарына арналған фурнитура. Бақылау әдістері». МЕМСТ 6309-93 «Мақта және синтетикалық тігін жіптері». ССТ 17-699-88 «Түймелер. Жалпы техникалық шарттар».	
Ескертпе: 1. *Беттік тығыздығы бойынша, шикізат құрамы бойынша рұқсат етілген ауытқулар +/-5 %.* 2. *Астардың, жіптердің, фурнитураның түсі негізгі материалдың түсімен үйлесуі керек.* 3. *Негізгі бөліктердің ұзындығы, өлшемі және егжей-тегжейі Тапсырыс берушімен келісіледі.*				

Костюм дайындауға арналған материалдар Кеден одағының КО ТР 019/2011 техникалық регламентінде белгіленген санитарлық-химиялық, органолептикалық және токсикологиялық-гигиеналық көрсеткіштерге сәйкес келуі тиіс.

Тапсырыс берушінің талап етуі бойынша 3 сағат ішінде күкірт қышқылының 50% ерітіндісінің тамшыларының енуінен қорғанышты қамтамасыз ететін қышқыл өткізбейтін қасиеттері бар материалдар қолданылуы мүмкін.

10 МПа созылу кезінде кесінді қиманың беріктік шегі кемінде 1,0 болуы керек.

Жуғаннан кейін маталардың сызықтық өлшемдерінің өзгеруі - негіз бойынша - минус 3,5%; арқау бойынша - ±2%.

Бұйымдарда қолданылатын арматура жоғары температураның әсеріне төзімді болуы керек. Металл фурнитураны пайдалануға тыйым салынады.

Жарық қайтаратын материал және сыртқы жағында орналасқан басқа ұқсас элементтер отқа төзімді болуы керек.

Негізгі материалдың қорғаныш класынан төмен қорғаныш кластағы материалдардан жасалған жапсырмаларды пайдалануға жол берілмейді.

Әр түрлі қорғаныш кластарының негізгі материалдарын таңдау кезінде костюмнің қорғаныш класы төмендегі 3-кестеге сәйкес айқындалады.

3-кесте

Негізгі материалдардың қорғаныш класы - арнайы киімнің қорғаныш класына

Бұйымдағы әртүрлі қорғаныш кластарының негізгі материалдарының қорғаныш класы	Жұмыс киімінің қорғаныш класы
2 және 3	2
2 және 3*	3
** 3-ші қорғаныш класының негізгі материалы 5.3.6-да көрсетілген төсемдер үшін орнатылған орындарда орналасуы тиіс.* *Егер бұл шарт орындалмаса, арнайы киімге 2-ші қорғаныш клас беріледі.*	

7.6.3. ЖИЫНТЫҚТЫЛЫҒЫ.

1. Дәнекерлеушінің жазғы костюмі күрте мен шалбардан тұрады.
2. Костюм өндіруші кәсіпорындарда жиынтықталады.

7.6.4. ТАҢБАЛАНУЫ. ҚАПТАЛУЫ.

Әрбір бұйымның затбелгісі болуы керек, ол бұйымның өзіне немесе алып тастау қиын болатын затбелгіге салынады.

Ақпарат кез келген бедерлеу тәсілімен (оның ішінде бедерлеу, жібекбаспа, нақыштау, құю, қалыптау) не тікелей бұйымның өзіне немесе бұйымға бекітілген алып тастау қиын болатын затбелгіге өшпейтін бояумен жазылуы тиіс.

Ақпаратты пиктограмма түріндегі қолдануға жол беріледі, ол бұйымның қауіптілік көрсеткіштері немесе қолданылу саласы ретінде пайдаланыла алады. Ақпарат оңай оқылатын болуы тиіс, бұйымды сақтау, тасымалдау, өткізу және пайдалану кезінде сақтау мерзімі, қызмет ету мерзімі және (немесе) кепілдік мерзімі ішінде өшпестей төзімді болуы тиіс.

Таңбалануы түсінікті, оқуға оңай және қаптамасын шешпей-ақ тексеруге болатындай бұйымның (жапсырмасының) бетіне салынуы тиіс.

Қорғаныш қасиеттерін белгілеу - МЕМСТ 12.4.103 бойынша. МЕМСТ EN 340 бойынша қорғаныш қасиеттерін қорғау класын көрсете отырып белгілеуге жол беріледі.

Таңбалау мазмұнына қойылатын талаптар МЕМСТ 10581-91 стандартында белгіленген.

1. Арнайы киімнің қорғаныш қасиеттерін әріптік белгілеу сәйкестігі - Тр, МЕМСТ 12.4.103.

2. Дәнекерлеу кезінде тәуекелдерден қорғауды көрсетуге арналған пиктограмма 1-суретте көрсетілген.

1-сурет.

Арнайы киімнің қорғаныш пиктограммасы мен қорғаныш класы бұйымның өзіне және алып тастау қиын болатын таңбалауға қолданылуы мүмкін.

4. Дайын бұйымдарды орау, тасымалдау және сақтау – МЕМСТ 10581 (арнайы киім бөлігінде).

Тапсырысшыға тапсырған кезде міндетті түрде тауарға мынадай таңбалауды ұсынуға тиіс:

Таңбаланған таңбасы бар алып тастау қиын таңбашаның болуы міндетті.

Таңбалау сәйкестігі: КО ТР 019/2011

Таңбалау мазмұны:

1. Тігілетін жапсырма, бүйірлік тігісінде мыналар көрсетіледі:

- бұйымның атауы (бар болса - модельдің, кодтың, артикулдың атауы);
-дайындаушының атауы және мекенжайы және (немесе) оның тауар белгісі (бар болса);
- қорғаныш қасиеттері пиктограмма;
- *кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемі* (мысалы, 170; 176 - 96;100 – өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде);
- талаптарына бұйым сәйкес келуі тиіс Кеден одағының техникалық регламентін белгілеу;
- дайындалған күні (айы, жылы) немесе жарамдылық мерзімі аяқталған күні, егер ол белгіленген болса;
- қорғаныш класы туралы мәліметтер;
- күтім тәсілдері және жеке қорғаныш құралын кәдеге жаратуға қойылатын талаптар туралы мәліметтер (күтім таңбалары) ;
- жеке қорғаныш құралы сәйкестендіріліп жасалған құжат туралы мәлімет;
- ТББ белгісі.

2. Бұйымдағы кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемін көрсете отырып, мойындығына тігілген жапсырма*(мысалы, 170; 176 - 96;100 – өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде)*

Анықтама: Жұмыс киімінің өлшемін белгілеуде адамның типтік фигурасының екі өлшемді белгілерін топтастыру керек:

- *костюм үшін – бой мен кеуде айналымының қосарлы мәндері;*
- *комбинезон үшін – бойдың мәні және кеуде айналымының қосарлы мәндері.*

3. Қағаз ілмелі жапсырма:

- бұйымның атауы (бар болса - модельдің, кодтың, артикулдың атауы);
-дайындаушының атауы және мекенжайы және (немесе) оның тауар белгісі (бар болса);
- қорғаныш қасиеттері пиктограмма;
- *кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемі* (мысалы, 170; 176 - 96;100 – өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде);
- талаптарына бұйым сәйкес келуі тиіс Кеден одағының техникалық регламентін белгілеу;

- дайындалған күні (айы, жылы) немесе жарамдылық мерзімі аяқталған күні, егер ол белгіленген болса;
- қорғаныш класы туралы мәліметтер;
- күтім тәсілдері және жеке қорғаныш құралын кәдеге жаратуға қойылатын талаптар туралы мәліметтер (күтім таңбалары) ;
- жеке қорғаныш құралы сәйкестендіріліп жасалған құжат туралы мәлімет;
- ТББ белгісі.

Тауардың сәйкестігін сертификатпен немесе сәйкестік декларациясымен міндетті түрде растау.

Жеке қаптаманың болуы – міндетті. Қаптама сәйкестігі: МЕМСТ 10581 (арнайы киім бөлігінде).

Бұйымдардың орамасы тасымалдау және сақтау кезінде тауардың сақталуын қамтамасыз етуі тиіс. Әр қаптаманың алдыңғы жағында оралған бұйымдардың саны мен өлшемі көрсетілген орау жапсырмасы немесе орау парағы болуы тиіс.

7.6.5. ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Костюм қауіпті немесе зиянды факторларды туындату көзі және пайдалану кезінде жазатайым оқиғалардың себебі болмауы тиіс.

Костюм дайындауға арналған материалдар, жиынтықтаушы бұйымдар мен фурнитура санитариялық-химиялық, органолептикалық және токсикологиялық-гигиеналық көрсеткіштердің белгіленген нормативтеріне сәйкес келуге тиіс.

Костюмді кәдеге жарату тәсілдері қоршаған ортаға зиян келтірмеуі керек және оларды өндіруші айқындауы тиіс.

7.6.6. ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ТАЛАПТАР.

СТ РК ISO 14001-2016 «Экологиялық менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық».

Осы стандарт ұйым өз қызметінің экологиялық нәтижелерін жақсарту үшін қолдана алатын экологиялық менеджмент жүйесіне қойылатын талаптарды белгілейді. Бұл стандарт экология саласындағы жауапкершілігін жүйелі негізде басқаруға ұмтылатын ұйымның пайдалануына арналған.

7.6.7. БАҚЫЛАУ ӘДІСТЕРІ.

Бұйымдарды қабылдау – МЕМСТ 4103-82 «Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері (№1 өзгеріспен)».

Дайын бұйымның сызықтық өлшемдерін бақылау құралдары: МЕМСТ 7502-98 «Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Техникалық шарттар».

7.6.8. ӨНДІРУШІНІҢ КЕПІЛДІГІ.

Тұтынушы тасымалдау, сақтау талаптары мен пайдалану жөніндегі нұсқауларды сақтаған кезде арнайы киімге мынадай кепілдік мерзімі белгіленеді:

пайдалану – белгіленген тәртіппен бекітілген салалық нормаларға сәйкес;

сақтау - өндірушінің техникалық құжаттамасында белгіленген нормативтерге сәйкес.

7.6.9. НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР.

1. МЕМСТ Р 12.4.297-2013 ЕҚСЖ. Жылу сәулеленуінің жоғары температураларынан, конвективті жылудан, балқытылған металдың шашырауынан, қыздырылған беттермен

жанасудан, жалынның қысқа мерзімді әсерінен қорғайтын арнайы киім. ТТ және сынау әдістері.

2. МЕМСТ 12.4.031 Жеке қорғаныш құралдары. Сұрыптылық айқындау.
3. МЕМСТ 12.4.103 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі.
4. МЕМСТ 3813 (ИСО 5081-77, ИСО 5082-82) Текстиль материалдары. Маталар мен дана бұйымдар. Созылу кезіндегі жыртылу сипаттамаларын айқындау әдістері.
5. МЕМСТ 4103 Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері.
6. МЕМСТ 10581 Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау.
7. МЕМСТ 20521 Тігін өндірісінің технологиясы. Терминдер мен анықтамалар.
8. МЕМСТ 21050 Арнайы киімге арналған маталар. Құрғақ химиялық тазалауға төзімділігін айқындау әдісі.
9. МЕМСТ 22977 Тігін бұйымдарының бөліктері. Терминдер мен анықтамалар.
10. МЕМСТ 23948 Тігін бұйымдары. Қабылдау ережесі.
11. МЕМСТ 29122 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар.
12. МЕМСТ 31399 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.
13. МЕМСТ 31400 Аса үлкен өлшемдегі ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.
14. МЕМСТ EN 340 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар.
15. МЕМСТ ISO 3758 Текстиль бұйымдары. Күтім бойынша символдармен таңбалау.
16. МЕМСТ ISO 6330 Текстиль материалдары. Сынау үшін үйде жуу және кептіру әдістері.
17. МЕМСТ ISO 15025 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жалыннан қорғайтын арнайы киім. Жалынның шектеулі таралуын сынау әдісі.

7.7. ДӘНЕКЕРЛЕУШІНІҢ ҚЫСҚЫ КОСТЮМІ

Модель атауы: дәнекерлеушінің қысқы костюмі.

Арналуы: жұмыс істейтіндерді ұшқыннан, балқытылған металдың шашырауынан, масштабтан, дәнекерлеу доғасының сәулеленуінен қорғауға арналған. Костюмнің қорғаныш қасиеттерінің негізгі көрсеткіштері - күйікке төзімділік.

Дәнекерлеушінің костюмі металды кесуге және тегістеуге байланысты қарқынды жұмыстарды, әртүрлі өндірістік жағдайларда бүкіл ауысым бойы (6 сағаттан немесе одан да көп) дәнекерлеу жұмыстарын жүргізу үшін ұсынылады.

Костюм қорғаныш қасиеттерінің деңгейі бойынша, пайдалану жағдайларына қарай - өндірістік факторлардың әсеріне төзімділігі бойынша үш қорғаныш класына бөлінеді:

1-класс - металдың шашырау көзіне, темір қағына дейін кемінде 2 м қашықтықта пайдалануға арналған костюм, оның ішінде: автоматты дәнекерлеу желілеріне, аппараттарға (құрылғыларға) қызмет көрсету кезінде, металды механикалық кесуге байланысты жұмыстар кезінде;

2-класс - қолмен дәнекерлеу операцияларын орындауға арналған костюм, онда жұмыс істеушіден металл шашырау көзіне, темір қағына дейінгі қашықтық шамамен 50 см, оның ішінде цехтардағы жұмыстар кезінде монтаждау және дала жағдайларында;

3-класс - қолмен дәнекерлеу операцияларын орындауға арналған костюм - жұмыс істеушіден металл шашырау көзіне, темір қағына дейінгі қашықтық шамамен 50 см, көлемі бойынша шектелген үй-жайларда, оның ішінде металл, мысалы, цистерналар, құбырлар және кеме жасаудағы ұқсас жұмыс жағдайларында, газ құбырларын төсеу кезінде, темір жол жылжымалы құрамды жөндеу кезінде және соған ұқсас жұмыстар жағдайында; металдарды оттегімен кесу кезінде.

7.7.1. ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР

Негізгі параметрлері мен сипаттамалары.

Костюм МЕМСТ бойынша жіктемелерге сәйкес ерлердің типтік фигураларына дайындалады:

- МЕМСТ 31399-2009 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Өтінім бойынша МЕМСТ жіктемесіне сәйкес аса үлкен өлшемдегі костюм дайындауға рұқсат етіледі:

- МЕМСТ 31400-2009 Аса үлкен өлшемдегі ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Ер адамның типтік фигурасын айқындау

- Ерлердің типтік фигурасы мынадай өлшемдік белгілермен айқындалады: бойы, кеуде айналымы (көлденең) және бел айналымы – МЕМСТ Р ИСО 3635 бойынша.

Белгіленген типтік фигуралар үшін бойы бойынша аралық (6,0±3,0) см, кеуде айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтағы өлшемдер арасындағы бел айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтар арасындағы бірдей атаулы өлшемдегі бел айналымы бойынша (6,0±3,0) см.

- Осы стандарт бес толықтық тобына топтастырылған 301 типтік фигураны белгілейді: бірінші, екінші, үшінші, төртінші, бесінші. Топтар кіші топтарға бөлінеді (кеуде айналымы бойынша 84-тен 104 см-ге дейін және кеуде айналымы бойынша 108-ден 132 см-ге дейін).

- Фигуралардың бойы бойынша нұсқалары 158-ден 200 см-ге дейін; кеуде айналымы бойынша – 84-тен 132 см-ге дейін; бел айналымы бойынша – 66-дан 126 см-ге дейін.

[redacted]Ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Ерлердің типтік фигураларының жіктелуі. 1-кестеде келтірілген.

1-кесте

Сантиметрмен

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	66	70	74	78	82	-	-	-	-	-	-	-
Бірінші	Бойы	-	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-

		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	86	90	94	98	102	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	164	164	164	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	-	-
Екінші	Кеуде айналымы	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	68	72	76	80	84	88	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		182	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		188	188	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	194	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	92	96	100	104	108	112	116

Екінші	Бойы	-	-	-	-	-	-	164	164	164	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	182	182
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	188	188
		-	-	-	-	-	-	194	194	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	200	-	-	-	-	-	-
Үшінші	Кеуде айналымы	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	74	78	82	86	90	94	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	-	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		182	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	188	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	194	194	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	98	102	106	110	114	118	122
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	182	182
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	188	188
		-	-	-	-	-	-	194	194	194	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-
Төртінші	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-

	Бел айналымы	-	84	88	92	96	100	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	-	-	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	194	194	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	104	108	112	116	120	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	-	-
		-	-	-	-	-	-	194	-	-	-	-	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	90	94	98	102	106	-	-	-	-	-	-	-
Бесінші	Бойы	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		-	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-

	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	110	114	118	122	126	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	-	-	-

Ескертпелер:
1 Белгіленген топтарда бұйымның моделі мен конструкциясын жасау керек болатын типтік бойды жиектемемен көрсетеді.
2 Бұйымның үлгісі мен конструкциясын бойы, өлшемі бойынша жақын болатын үлгілік фигураға әзірлеуге жол беріледі.

Партияны дайындауда өлшемдер мен бойлардың пайыздық қатынасын тапсырыс беруші шартта белгілейді.

Костюмнің сызықтық өлшемдерінің номиналды мәндерінен шекті ауытқулар мынадай болуы керек:

- ені бойынша өлшеу үшін ±1,0 см;
- ұзындығы бойынша өлшеу үшін ±1,5 см.

Костюмнің өлшемі адамның денесінің өлшеміне сәйкес келуі керек.

Эргономиялық талаптар.

Костюм стандарт бойынша эргономика талаптарына сәйкес болуы тиіс: МЕМСТ EN 340-2012 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар»

Костюм мынадай құрылымдық ерекшеліктер ескеріле отырып дайындалуы керек:

- костюмде балқытылған металдың шашырауы жиналуы мүмкін жерлерде қатпарлар мен қайырмаларға жол берілмейді;
- жеңнің астыңғы жағының конструкциясы балқытылған металдың ұшқыны мен шашырауынан қорғауы керек;
- қалтаға сыртқы кіреберіс күртенің белінен төмен орналасқан бүйір қалталарын қоспағанда, қалта жапқысымен жабылуы керек, олардың кірер тесігінің бүйірлік тігістен 10° аспайтын ауытқуы бар;
- қалта жапқысы қалтаның аузынан 10 мм кеңірек болуы керек. Қалта жапқыларының бекітпесі оның тығыз жабылуын қамтамасыз етуі керек. Қалта жапқысын бүйірлік жапсарлары бойымен тігуге рұқсат етіледі.

Түймеліктер балқытылған металдың шашырауы жиналуы мүмкін жерлерде тесіктер немесе қатпарлар пайда болмайтындай етіп жасалуы керек.

Түймелігі өңіржиектермен, клапандармен немесе ұқсас элементтермен жабылып тұруы керек. түймелік элементтерінің арасындағы қашықтық 150 мм-ден аспауы керек. Жеңдер

манжеттерінің түймеліктері қолды жеке қорғаудың тиісті құралдарын пайдаланған жағдайда қосымша жабылмауы мүмкін.

Костюм күртесы жұмыс операцияларын орындау кезінде шалбардың жоғарғы бөлігін кемінде 20,0 см жауып тұруы керек.

2-ші және 3-ші қорғаныш класы костюмін мынадай талаптарды ескере отырып, дайындау қажет:

- күрте пен шалбардың түймелігі оң жақ орталық немесе ығысқан болуы керек;
- күрте мен шалбардың жеңінің конструкциясы жұмыстарды жүргізу кезінде барлық қажетті қимылдарды орындау кезінде пайдаланушы қолының қалпына сәйкес келуі тиіс;
- күрте жеңі мен шалбардың төменгі жағы ішкі білезікқаппен жабдықталуы керек;
- өңір қайырмасы, жаға қондырмасы және білезікқаптар отқа төзімді материалдардан (мата және/немесе тоқыма мата) жасалуы керек;
- ауа өткізгіштігі 10 дм/мс кем материалдарды пайдаланған кезде конструкцияда желдеткіш саңылаулар көзделуі тиіс (төмен температуралардан қорғайтын бұйымдарды қоспағанда).

Ескерту: тапсырыс берушінің талап етуі бойынша түймелік сол жақтан болуы мүмкін.

Күрте пен шалбардың қорғаныш қасиеттерін арттыру үшін оны орналастырылған былайша төсемдермен дайындауға болады:

- алдыңғы бөліктің бүкіл ұзындығы мен ені бойына, арқа бөлігінің жоғарғы жағында, күртенің бүйір бөліктерінде;
- жеңнің жоғарғы бөлігінде бүкіл ұзындығы бойына ені кемінде 30,0 см және жеңдердің төменгі жағында биіктігі кемінде 20,0 см;
- шалбардың алдыңғы бөліктерінде жоғарыдан (күртешенің төменгі деңгейінен кемінде 10,0 см жоғары) төменге дейін;
- шалбардың артқы бөліктерінде биіктігі кемінде 15,0 см, бүйір және қадамдық тігістер бойымен тізе сызығынан кемінде 15,0 см жоғары және ені кемінде 7,0 см.

Қаптама негізгі материалдан жасалуы мүмкін.

Костюм мынадай болмауы керек:

- теріні тітіркендіретін немесе пайдаланушыны жарақаттайтын шығыңқы, қатты, тырналатын немесе қатты беттері болмауы керек;
- тығыз болмауы және/немесе қан айналымын бұзбауы керек;
- тым еркін және/немесе ауыр болмауы және пайдаланушының қимылын шектемеуі керек.

Сыртқы түрі. ДӘНЕКЕРЛЕУШІНІҢ ҚЫСҚЫ КОСТЮМІ.
КҮРТЕ. А түрі.

Күрте - 2-ші қорғаныш класс, жылы астарлы, тығыздығы 150 г/м² 2 жылытқыш қабаты, ені 8,0 см орталық өңір супат түймелігі бар түзу сұлба, жиектеп торланған 6 ілмек пен түйме, түймелердің диаметрі кемінде 2,0 см, түймелер арасындағы қашықтық 15,0 см-ден асуы керек.

Бедері бар алдыңғы бөлік, күртеның төменгі бөлігінде, бедерлерде тігістегі қалта өңделеді, қалтаға кіру 18,5 см.

Түзу арқа бөлігі екі бөліктен тұрады: иініш және төменгі бөлік.

Арқалық иініш, бір шеті бекітілген, иініш тігісінде және арқа бөліктің төменгі жағында әрқайсысының ені 6,0 см болатын екі желдеткіш саңылау өңделеді.

Алдыңғы бөлігі бүкіл ұзындығы мен ені бойынша, бүйір бөліктері кесінді қимамен жабылған.

Реглан жеңдер. Арқаулы төсемдер жеңнің жоғарғы бөлігінен бүкіл ұзындығы бойынша

ені кемінде 30,0 см және жеңдердің төменгі жағында кемінде 20 см орналасқан. Биіктігі 8 см ішкі білезікқаптары бар жеңдердің төменгі жағы.

Жеңнің ойығының астында, алдыңғы бөліктер мен арқа бөлігінің бүйір тігісінде, арқа бөлігінің иінішіің сырма сызығы бойынша иініштің астында ені кемінде 1,0 см болатын жиектеп торланған ілмектер түріндегі екі желдеткіш тесік болуы тиіс.

Тіректің ішкі жағында орналасқан костюм түсіне фланель жапсырмалары бар кенеп матадан дайындалған тіреуіші бар тігілген жаға, жұмысшының мойнына тиетін қайырмалы жаға.

Өңіржиек, жағаның төменгі жағы және білезікқап отқа төзімді фланель материалдан жасалған (мата, тоқыма мата).

Костюм күртесы жұмыс операцияларын орындау кезінде шалбардың жоғарғы бөлігін кемінде 20,0 см жауып тұруы керек.

Күртенің төменгі жағы қимасы жабылып, бүгу тігісімен өңделеді.

Барлық түйіндік қосылыстар арнайы бекіту машинасында бекітілген.

Түймелер: термиялық және химиялық төзімді.

Сыдырма ызба: отқа төзімді.

Шағылыстыратын таспа: отқа төзімді.

Б түрі.

Қысқы түзу сұлбалы күрте, алынбалы жылы астары бар, отқа төзімді екі жақты жасырын сыдырма, 8,0-типті, және сол жақтағы диаметрі 1,5 см түймелері бар, ішкі жағынан сыдырма желден қорғайтын оң жақ өңіржиекпен жабылған. Көлбеу және тік қималары бар алдыңғы бөлік, алдыңғы бөліктің тігісінде төменгі бүйір қалтасы бар, қалтаға кіру 20,0 см.

Көлбеу және көлденең қималары бар арқа бөлігі. Алдыңғы бөліктер мен алдыңғы бөліктің иініштері ыстыққа төзімді полимерлі жабыны бар ыстыққа төзімді арамид матадан дайындалған. Алдыңғы бөліктер мен алдыңғы бөліктің иініштері тығыздығы 120±20 г/м ^{2} ыстыққа төзімді арамид астары бар.

Көлденең және тік қималы қондырма жең. Жеңнің алдыңғы және төменгі бөлігі ыстыққа төзімді полимерлі жабыны бар ыстыққа төзімді арамидті матадан дайындалған. Жеңнің төменгі жағында ені 7,0 см серпімді таспасы бар ішкі манжет бар.

Қондырма тіктеме жаға.

Алынбалы жылы төсем 6,0*7,0 см; диаметрі 1,5 см түймелерге бекітіледі.

Ені кемінде 5,0 см болатын отқа төзімді жарық қайтарғыш таспа күртенің арқа бөлігінде көлденең қима бойымен орналасқан.

Қайым тігістер мен жапсырмалы гісітер отқа төзімді жіптермен орындалады, костюмнің ішкі кесіндерін жиектеп торлау, алынбалы төсемнің бөліктерін қосу, кесіндерді жиектеу арқаулы жіптермен орындалады.

Барлық түйіндік қосылыстар арнайы бекіту машинасында бекітілген.

Түймелер: термиялық және химиялық төзімді.

Сыдырма ызба: отқа төзімді.

Шағылыстыратын таспа: отқа төзімді.

В түрі.

Түзу сұлбалы күрте, ұзын. Диаметрі 2,0 см болатын жиегі торланған 6 ілмек пен түймеге оң жақтан түймеленетін күрте. Күртеде орталық түймеліктің астында 5,0 см ішкі қорғаныш жолағы бар алынбалы жылы астар, сондай-ақ алынбалы жылы иек бөлігі бар. Алдыңғы бөліктерде бедерлердегі тік бедерлер мен қалталар, қалтаға кіру 19,5 см.

Арқа бөлігі екі бөліктен тұрады: алдыңғы бөлікке және төменгі бөлікке ұласатын иініш. Қондырма жеңдер, қос жапсар тігісті, жеңдердің төменгі жағында ені 3,0 см паталары бар, отқа төзімді велькро текстиль лентасына ілгегі бар, төменгі жағында серпімді ызбасы бар, отқа төзімді матадан дайындалған ені 7,0 см болатын ішкі білезікқаптар. Жеңнің конструкциясы жұмыс кезінде дәнекерлеушінің қолының негізгі қалпына сәйкес келеді. Сол жақ жеңде, жеңнің жоғарғы жағынан 12,0 см қашықтықта «дәнекерлеуші» шевроны тігілген.

Қосып тігілген қайырма жағасы, патасы бар, жағаның сол жақ ұшын әдіптеу тігісіне енеді. Патаның ілмегі бар және оң жағындағы төменгі жағада орналасқан диаметрі 1,5 см түймеге бекітіледі. Жеңдер мен күртелердің төмені жақтары ені 3,0 см қимасы ашық жиегі торланған тігіспен өңделеді. Арқаның жоғарғы жағында иініштің тігісінің астында сары флуоресцентті фонда ені 2 см жарық қайтаратын жолақ өтеді (жалпы ені 5 см).

Алынбалы күрте жылытқышы: бөз + спанбонд + 3 қабат жылытқыш + спандбонд + бөз. Алынбалы жылытқыш желден қорғайтын тұтас пішілген жапқымен, үстіңгі артқы жағындағы ілгіш арқылы бекітуге арналған ойық ілмегі бар тігілген патасы бар «тірек» типті жағамен жасалған. Жылытқыштың ашық бөліктері жиектелген, алдыңғы бөліктерінде 15,0 см* 17,0 см төсқалталары бар, олар диаметрі 1,5 см болатын бір ілмек пен түймеге бекітіледі.

Ені 6,0 см тоқыма манжеті бар алынбалы жылытқыш жеңдері. Алынбалы жылытқыш күртешеге диаметрі 1,5 см болатын ілмектер мен түймелердің көмегімен бүйір және мойын бойымен бекітіледі, бау ызба - ойықтың астында, ойықтың үстінде, бүйір тігістерде, жеңдердің төменгі тігісінің төменгі жағында.

Алынбалы жылы иек бөлігі диаметрі 1,5 см болатын екі ілмек пен түймелерге алынбалы жылы төсемге бекітіледі және бөз, спанбонд, 1 жылытқышдың қабат, үстіңгі матадан тұрады.

Барлық түйіндік қосылыстар арнайы бекіту машинасында бекітілген.

Түймелер: термиялық және химиялық төзімді.

Сыдырма ызба: отқа төзімді.

Шағылыстыратын таспа: отқа төзімді.

ШАЛБАР. А түрі.

Тығыздығы 150 г/м², 2 жылытқыш қабат, жылы астарлы, түзу сұлба, 2-ші қорғаныш класты, шалбарында қыртыстар мен бүктемелер болмауы тиіс. Шалбар, ені 6,0 см қосып тігілген белбеуі бар, оттан қорғайтын ширатылған 5-типті ысырма ызбаға гульфикпен түймеленеді, ені 5,0 см белбеуі бар, диаметрі 2,0 см болатын ілмектер мен түймелерге шалбарға түймеленеді, белдіктің ұзындығын реттеу үшін белдіктің артқы жағында ені 5,0 см серпімді ызба тігілген,. Шалбардың бүйір тігістері бойымен, алдыңғы жартысы, шалбардың артқы жартысына түймеленеді. Диаметрі кемінде 2,0 см түймелердегі шалбардың түймеліктері бүйір тігістерде орналасқан. Белдікті қосымша қолдану үшін жоғарғы кесіндіде ені кемінде 3,0 см болатын 5 ілмек бар.

Шалбардың оң жақ алдыңғы жартысының жоғарғы бөлігінде ені 18,0 см және ұзындығы 21,0 см қалта бар.

Шалбардың алдыңғы бөліктерінде белбеудің жоғарғы жағынан (күртешенің төменгі деңгейінен кемінде 10,0 см жоғары) шалбардың төменгі жағына дейін кесінді қимадан төсемдер тігілген, тізе аймағында амортизациялық төсемдерге арналған қалталар өңделген.

Шалбардың артқы жартысы бүкпемен, қосып тігілген белдікпен, ені 5,0 см, алдынан түймеленеді. Шалбардың алдыңғы және артқы бөліктерінің қадамдық тігістері тұсында ені кемінде 1,0 см болатын ілмектер түрінде 2 желдеткіш саңылау орналасқан.

Шалбардың артқы бөліктерінде, бүйір тігіс бойымен алдыңғы жартысынан шалбардың төменгі жағына дейін үстіңгі бөлігінде ені кемінде 15,0 см және төменгі бөлігінде 10,0 см болатын, шалбардың негізінен 15,0 см төмен жерден шалбардың төменгі жағына дейін қадамдық тігіс бойымен ені кемінде 7,0 см болатын ендірме тігілген.

Шалбардың төменгі жағы қимасы жабылып, ені 3,0 см болатын бүгу тігісімен өңделеді.

Барлық түйіндік қосылыстар арнайы бекіту машинасында бекітілген.

Түймелер: термиялық және химиялық төзімді.

Сыдырма ызба: отқа төзімді.

Шағылыстыратын таспа: отқа төзімді.

Б түрі.

Ерлер қысқы шалбар, түзу сұлбалы, ені 5,0 см қосып тігілген белдігі бар. Алынбалы жылытқышы бар шалбар. Оң жақ алдыңғы жартысында 18,0 см*21,0 см жалған қалта орналасқан. алынбалы жылы төсемде, ұзындығы реттелетін белдіктермен, ені 5,0 см, орталық отқа төзімді сыдырмамен, 5 типті, жабық сыртқы сол жақ өңіржиекпен және ішкі оң жақ беткеймен өңделген. Көлденең қималары, тізеліктері және жоғарғы бүйір қалтасы бар алдыңғы жартысы. Пластинадан жасалған жастықшалары бар тізеліктер және **алдыңғы жартысының төменгі жағына дейін** ыстыққа төзімді полимерлі жабыны бар ыстыққа төзімді арамидті матадан дайындалған төсемдермен нығайтылған. Жоғарғы артқы жартыларында, алдыңғы және артқы жартысының төменгі жағында (қадамдық) жылу өткізбейтін полимерлі жабыны бар жылу өткізбейтін арамидті матадан дайындалған күшейткіш **төсемдер** орналасқан. Белбеу түймеленеді, белдіктің ішіне тігілген серпімді жолақпен ені реттеледі.

Алынбалы жылы төсем 6,0*7,0 см; диаметрі 1,5 см түймелерге бекітіледі. Белбеу түймеленеді, белдіктің ішіне тігілген серпімді жолақпен ені реттеледі. Ені 7,0 см тоқыма манжеті және серпімді таспадан жасалған балақбауы бар алынбалы төсемнің төменгі жағында орналасқан.

Барлық түйіндік қосылыстар арнайы бекіту машинасында бекітілген.

Түймелер: термиялық және химиялық төзімді.

Сыдырма ызба: отқа төзімді.

Шағылыстыратын таспа: отқа төзімді.

В түрі.

Түзу сұлбалы шалбар, қосып тігілген белдігі бар - ені 5,0 см, ортасында диаметрі 1,5 см болатын 2 ілмек пен түймеге түймеленеді, отқа төзімді 5-типті сыдырма ызбаға «гүлфикпен» түймеленеді, сондай-ақ бүйір тігістер тұсында әр жағынан 2 ілмек пен диаметрі 2,0 см түймелер орындалады. белдіктің белге жақсы орналасуы үшін 6 – ілмек бар (2 — артқы жартысында, 2 - бүйірлік тігістерде, 2 -алдыңғы жартысында), ені 3,0 см. Белдіктің бүйір тігістері аймағында белдегі көлемді реттеу үшін диаметрі 1,5 см болатын бір қосымша түйме қарастырылған.

Алынбалы жылытқышы бар шалбар.

Оң жақ алдыңғы жартысында жоғарғы бөлігінде 18,0 см*21,0 см қалта орналасқан.

Артқы жартысы бел сызығы бойымен ойылған. Шалбардың артқы жартысының оң жақ бүйір тігісінде диаметрі 1,5 см жасырын түймеге бекітілген 8,0 см * 15,0 см, жапқысы бар, 9,0 см* 5,0 см маркерге арналған жапсырма қалта жасалған. Шалбар ені 5,0 см белдіктермен,

шалбардың белбеуіне алдыңғы және артқы жағында диаметрі 1,5 см болатын ілмектер мен түймелермен бекітілген серпімді ызбамен жабдықталған.
Шалбардың төменгі жағы қимасы ашық, жиегі торланған, ені 3,0 см бүгу тігісімен өңделеді. Шалбардың төменгі жағында сары флуоресцентті фонда ені 2 см болатын жарық қайтаратын жолақ бар (жалпы ені 5 см).
Алынбалы жылытқыш: бөз + спанбонд + 2 қабат жылытқыш + спанбонд + бөз. Алынбалы жылы шалбар, жоғары қосып тігілген жылы белбеумен орындалған. Жылы белбеу «зиг-заг» сызығымен сырып тігілген. Бүйірлік тігістердің жоғарғы жағында желден қорғайтын клапандар бар. Алынбалы жылытқыштың ашық бөліктері тоқыма өріммен жиектелген. Қадам тігісінің төменгі жағында тілік жасалады, бүйір тігістің төменгі жағында ені бойынша реттеу үшін ызба салынған. Алынбалы жылытқыш шалбардың жоғарғы жағына белдегі ілмектер мен түймелерге бекітіледі.
Алдыңғы бөліктердің бедерлері мен қалтаның кіреберісі бойынша 0,1-0,7 см әрлеу тігістері лимон түсті отқа төзімді жіптермен, қалған әрлеу тігістері жоғарғы матаның түсіндегі отқа төзімді жіптермен орындалады.
Жанудан және жоғары температурадан барынша қорғанышты қамтамасыз ететін қорғаныш төсемдер орналасқан:
- арқа бөлігіне ұласатын күртенің алдыңғы және бүйір бөліктері;
- алдыңғы бөлікке ұласатын арқа бөлігінің иініші;
- бүкіл жең бойымен;
- шалбардың алдыңғы жағы: күртенің төменгі жағынан 10 см жоғары және төменгі жағына дейін, бүйірлік тігістер тұсында артқы жартысына ұласады;
- шалбардың артқы жартысының төменгі жағында (биіктігі кемінде 15 см);
- шалбардың артқы жағында қадамдық тігіс бойымен (ені кемінде 7 см).

Барлық түйіндік қосылыстар арнайы бекіту машинасында бекітілген.

Түймелер: термиялық және химиялық төзімді.
Сыдырма ызба: отқа төзімді.
Шағылыстыратын таспа: отқа төзімді.

Бұйымның тиесілігін айқындау үшін күрте мен шалбардың ішкі жағында аты-жөні жазылатын таспаның болуы міндетті.

7.7.2. ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Балқытылған металдың ұшқыны мен шашырауынан қорғайтын, кенеп матадан дайындалған ерлер костюмі стандартты қабылдаған мемлекеттің аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық актілердің талаптарын сақтай отырып, осы стандарттың талаптарына, бұйымға арналған техникалық құжаттамаға сәйкес дайындалады.

Төмен температуралардан қорғау үшін пайдаланылатын костюмнің жылу қорғау қасиеттерінің сәйкестігі: МЕМСТ 12.4.250-2013. ЕҚСЖ Балқытылған металдың ұшқыны мен шашырауынан қорғайтын арнайы киім. ТТ.

Костюм дайындау кезінде кесінді қима былғарыдан жасалған бұйымның бөліктерінің ендірмелерін кесіп пішуді мына бөліктерден жүргізуге жол беріледі:
- алдыңғы бөліктің алдында, арқа бөліктің иініші, жеңнің жоғарғы бөлігі екіден аспауы тиіс;

- шалбардың алдыңғы бөліктері үш бөліктен аспауы керек.

Костюмнің жоғарғы бөлігінің қосқыш тігістерінің жыртылу жүктемесі кемінде 250 Н болуы тиіс.

Костюмнің жоғарғы бөліктерінің түйіспе тігістері отқа төзімді жіппен тігілуі тиіс. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар - МЕМСТ 29122.

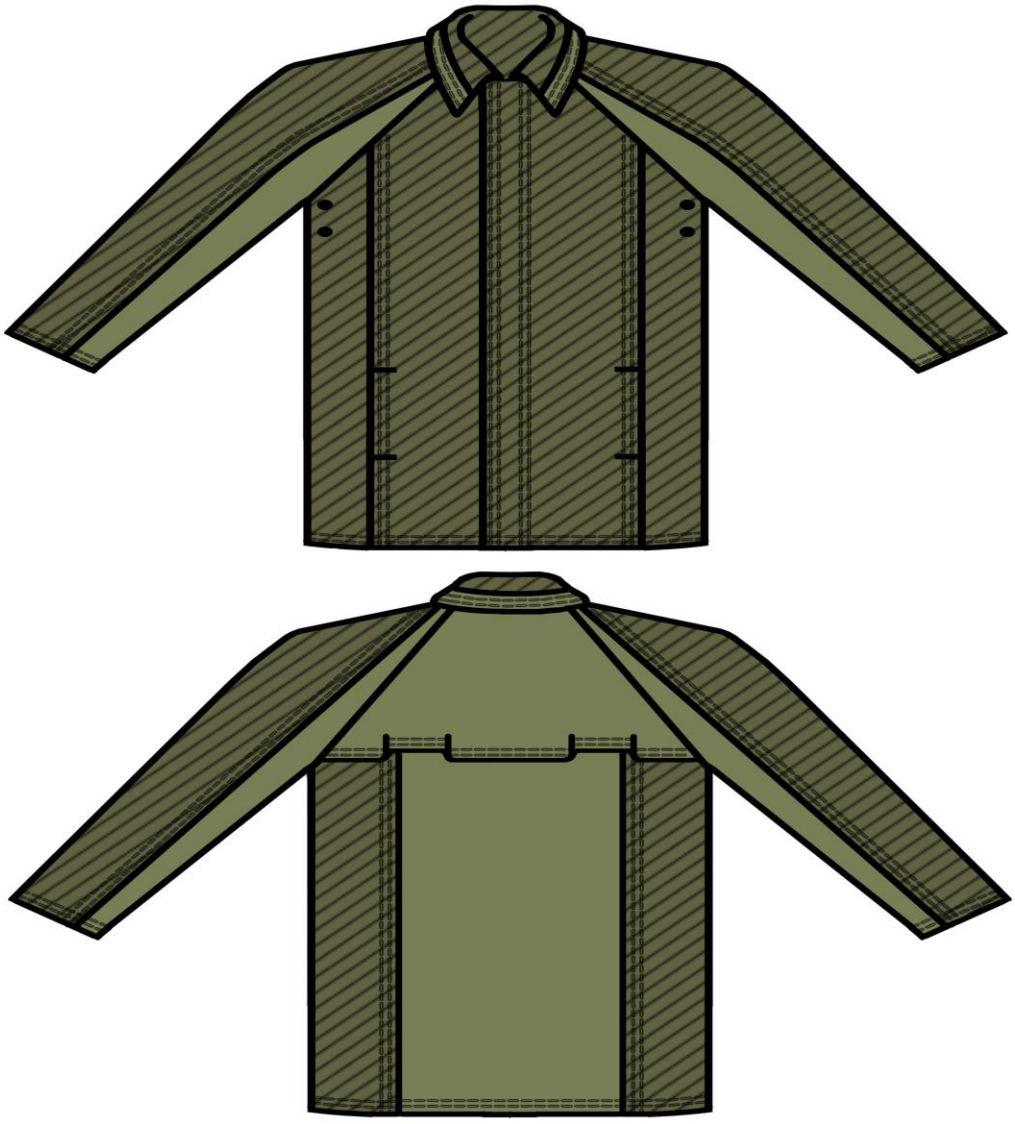

1-сурет А түрі.

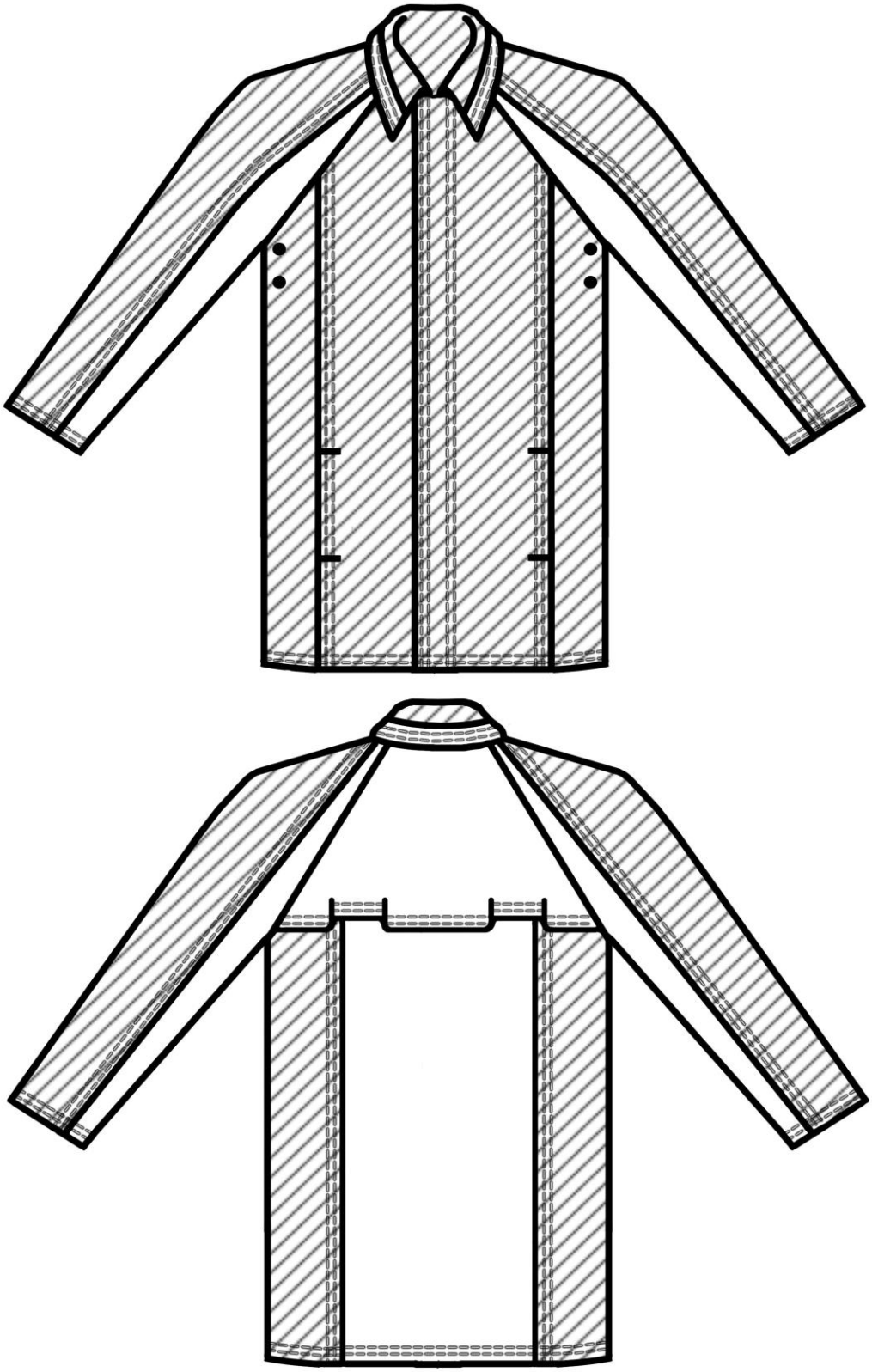

2-сурет А түрі.

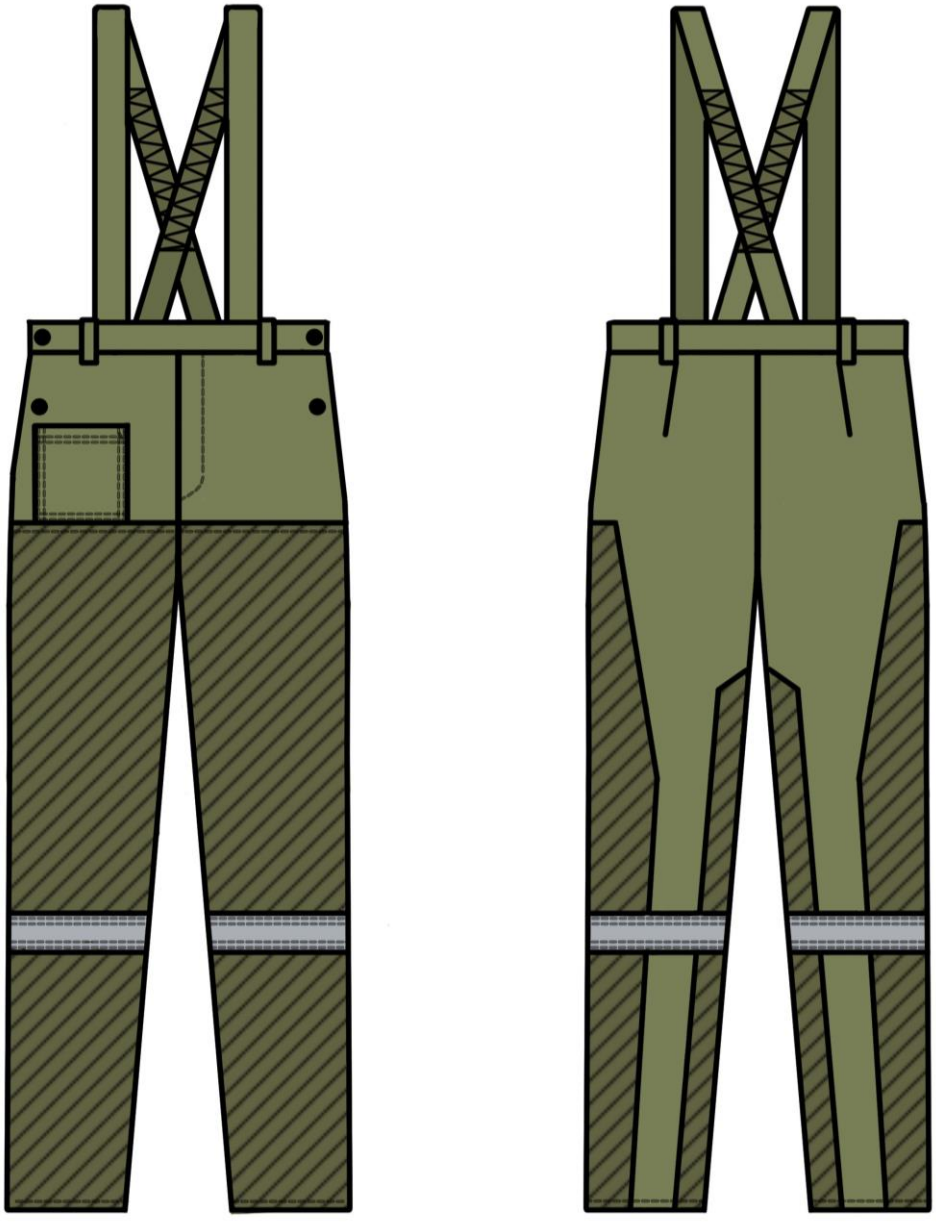

3-сурет А түрі.

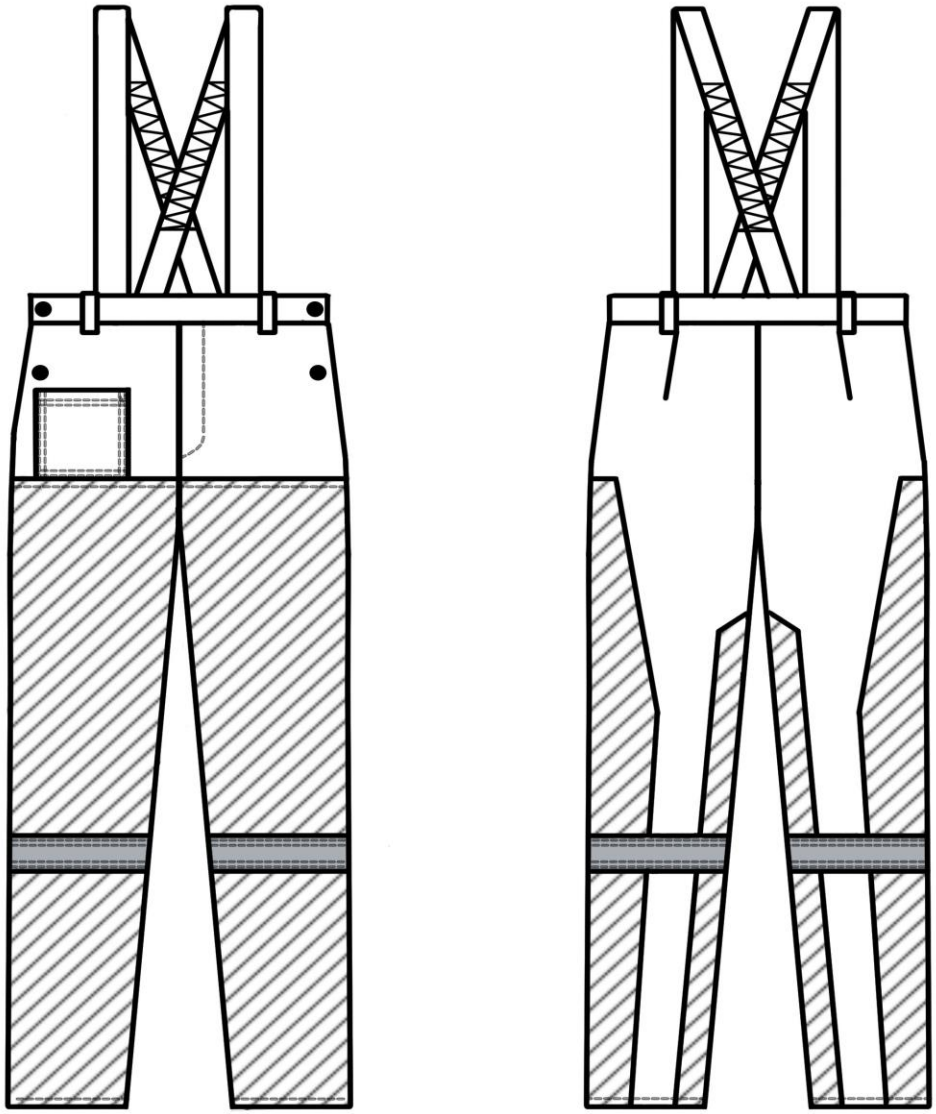

4-сурет А түрі.

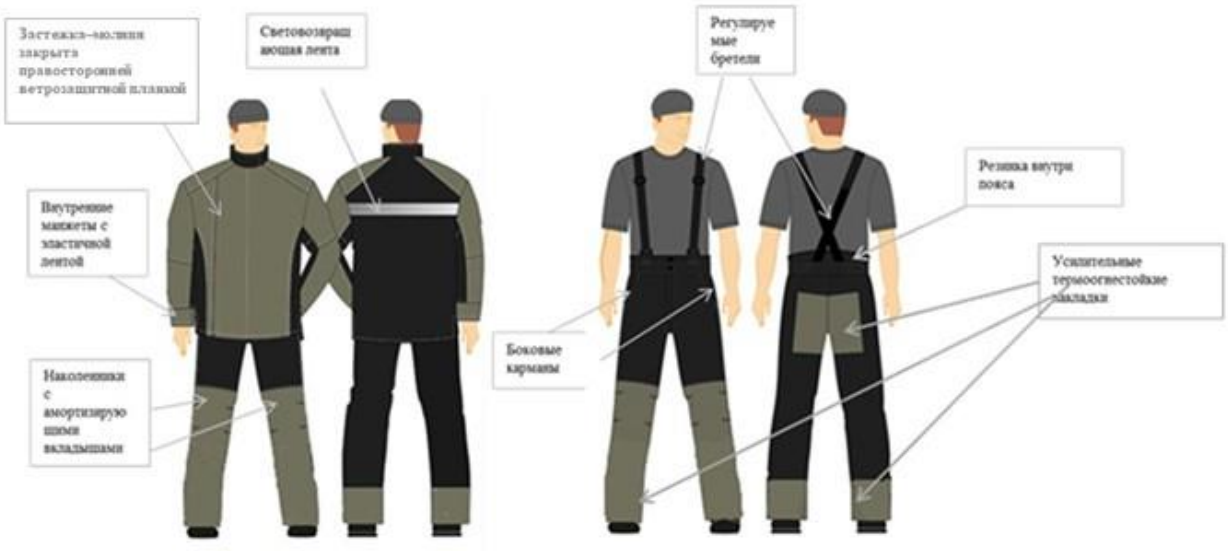

5-сурет. Б түрі.

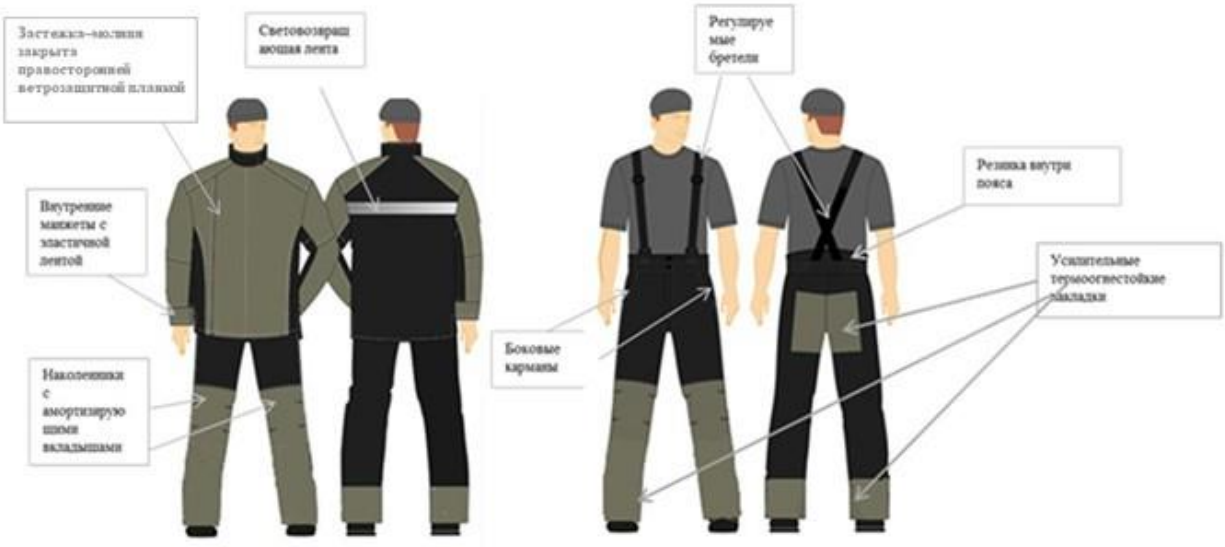

6 сурет. Б түрі.

7 сурет. В түрі

8.-сурет В түрі

Шикізатқа, материалдарға және сатып алынған өнімдерге қойылатын талаптар.
Физика-механикалық көрсеткіштер.

№ р/н	Материалдардың атауы және олардың сипаттамалары	Ауытқу нормасы	Нормативтік-техникалық құжаттама (НТҚ)	Материалдардың арналуы
1. Негізгі мата.				
1	А түрі. Әрлеу түрі: Отқа төзімді сіңім Былғары кесінді қима: Кесінді қиманың қалыңдығы 0,9-1,1 мм Матаның құрамы - кенеп жартылай зығыр ОП 100 % тығыздығы 550 м2 Брезенттің жандыруға төзімділігі - 30 сек. Ылғалмен өңдеуден кейін отқа төзімділігі, С, артық емес: - оттан шыққаннан кейін жану уақыты - 0 - оттан шыққаннан кейін бықсу уақыты - 2 Химиялық тазалаудан кейін отқа төзімділігі, С, артық емес: - оттан шыққаннан кейін жану уақыты - 0 - оттан шыққаннан кейін бықсу уақыты - 2 Ылғалмен өңдеуге бес рет әсер еткеннен кейін жағуға төзімділіктің өзгеруі (бастапқы мәнінің өзгеруі), %, 10-нан аспайды Химиялық тазалау әсерінен кейін жандыруға төзімділіктің өзгеруі (бастапқы мәнінің өзгеруі),%, 10-нан аспайды	+/- *5 %.*	МЕМСТ Р ИСО 11611-2011 (2-класс) ЕҚСЖ. Дәнекерлеу және ұқсас жұмыстар кезінде балқытылған металдың ұшқыны мен шашырауынан қорғайтын арнайы киім. ТТ; МЕМСТ 15530-93 Кенептер мен қосжіптер. ЖТШ; МЕМСТ 23948-80 Қабылдау ережелері; МЕМСТ 12.4.184 Жандыруға төзімділігін айқындау әдісі; КО ТР 019/2011 МЕМСТ 15898 МЕМСТ 11209 МЕМСТ 12.4.049 МЕМСТ 3813 МЕМСТ 18976 МЕМСТ 30157.0 МЕМСТ 30157.1 МЕМСТ 9733.6 МЕМСТ 9733.27	Қысқы костюм - күрте мен шалбар дайындау үшін.
2.	Б түрі. отқа төзімді 100% мақта-мата тығыздығы 450±20 г/м ^{2} (түсі күңгірт)		МЕМСТ 29122-91 «Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және	

	ыстыққа төзімді арамидті 100% мата, тығыздығы 500±20 г/м ^{2} (түсі ашық). Маталардың жыртылу жүктемесі кемінде 800 Н; Жұлыну жүктемесі, кемінде: негізі бойынша - 70 Н, арқау бойынша - 60 Н; Тігістердің жыртылу жүктемесі, кемінде 250 Н; Жылу сәулеленуінің берілу индексі, кемінде 8 с; Конвективті жылуды беру көрсеткіші, кемінде 3 с; Материалдардың жандыру элементінің 800±30°С температураға дейін қыздырылған әсеріне төзімділігі, материалдың бір қабаты үшін - кемінде 30 секунд немесе материалдардың екі қабаты үшін - кемінде 50 секунд (негізгі материал және қорғаныш төсемі); Балқытылған металдың ұшқыны мен шашырауына төзімділігі - кемінде 30 тамшы. Киім материалдары пакетінің жиынтық жылу кедергісінің мәні мынадай кем болмауы тиіс: 0,64 ° с м ^{2}/Вт.		жапсар тігістерге қойылатын талаптар»; МЕМСТ 29150-91 «Жеңіл өнеркәсіп бұйымдарына арналған фурнитура. Бақылау әдістері»; МЕМСТ 6309-93 «Мақта және синтетикалық тігін жіптері»; ССТ 17-699-88 «Түймелер. Жалпы техникалық шарттар».	
3.	В түрі. Жоғарғы мата: 100% мақта, тығыздығы 485 г/ш.м, түсі – қою сұр. Матада сәтен өрім және отқа төзімді әрлеу бар.			

	Үстіңгі матаның астары: 100% мақта, тығыздығы 335 г/ш.м., түсі сұр. Матада тоқылған тоқыма және отқа төзімді әрлеу бар. Әрлеу матасы: мақта 75%, полиэфир 25%, тығыздығы 320 г/ш.м.. түсі - лимон, отқа төзімді әрлеумен сәтенмен өрілген			
1.	Жылытқыш.			
2.	А түрі. Отқа төзімді жылытқыш: ватин м/м, 150 м2 күрте - 2 қабат шалбар - 2 қабат. беттік тығыздығы - 280 г/м². Б түрі. Холлофайбер жылытқыш В түрі. Жыылтқыш: «Флайтекс ФР», жалынға төзімді, тығыздығы 100 г/ш.м, шикізат құрамы 100% полиэфир.	+/- *5 %.*		
2.	Астарлы мата.			
5	Матаның құрамы: мақта 100 % беттік тығыздығы, кем емес 130 г/м^2 Жыртылу жүктемесі, Н, кемінде: - негізі бойынша - 216 - арқау бойынша - 177 Қажалуға төзімділігі, цикл, кемінде: - 2-ші қорғаныш класы - 1500 Ылғалтартқыштығы, кемінде - 10 % Ылғалмен өңдеуден кейін сызықтық өлшемдердің өзгеруі,%, артық емес: - негізі бойынша - 3,5 - арқау бойынша ±2,0	+/- *5 %.*		

	Бояудың физика-химиялық әсерлерге төзімділігі: "Берік" тобынан төмен емес - жууға - терге - құрғақ үйкеліске - органикалық еріткіштерге (химиялық тазалау)			
6	Б түрі. Астар матасы - вискоза 100% тығыздығы 130 г/м^2			
7	В түрі. Астар матасы: бөз, шикізат құрамы мақта 100 %. тығыздығы 130 г/м^2 Спанбонд: 100% полиэфир, оқшаулағыш талшықтардың көші-қонын болдырмау үшін.			
Ескертпелер: *1. Астардың, жіптердің, фурнитураның түсі негізгі материалдың түсімен үйлесуі керек.*				

Костюм дайындауға арналған материалдар Кеден одағының КО ТР 019/2011 техникалық регламентінде белгіленген санитарлық-химиялық, органолептикалық және токсикологиялық-гигиеналық көрсеткіштерге сәйкес келуі тиіс.https://docs.cntd.ru/document/902320567

Тапсырыс берушінің талап етуі бойынша 3 сағат ішінде күкірт қышқылының 50% ерітіндісінің тамшыларының енуінен қорғанышты қамтамасыз ететін қышқыл өткізбейтін қасиеттері бар материалдар қолданылуы мүмкін.

10 МПа созылу кезінде кесінді қиманың беріктік шегі кемінде 1,0 болуы керек.

Жуғаннан кейін маталардың сызықтық өлшемдерінің өзгеруі - негіз бойынша - минус 3,5%; арқау бойынша - ±2%.

Бұйымдарда қолданылатын арматура жоғары температураның әсеріне төзімді болуы керек. Металл фурнитураны пайдалануға тыйым салынады.

Сыртқы жағында орналасқан жарық қайтаратын материал, шеврондар және басқа да ұқсас элементтер отқа төзімді болуы керек.

Негізгі материалдың қорғаныш класынан төмен қорғаныш кластағы материалдардан жасалған жапсырмаларды пайдалануға жол берілмейді.

Әр түрлі қорғаныш кластарының негізгі материалдарын таңдау кезінде костюмнің қорғаныш класы төмендегі 3-кестеге сәйкес айқындалады.

3-кесте

Негізгі материалдардың қорғаныш класы - арнайы киімнің қорғаныш класына

Бұйымдағы әртүрлі қорғаныш кластарының негізгі материалдарының қорғаныш класы	Жұмыс киімінің қорғаныш класы

2 және 3	2
2 және 3*	3
** 3-ші қорғаныш класының негізгі материалы 5.3.6-да көрсетілген төсемдер үшін орнатылған орындарда орналасуы тиіс. Егер бұл шарт орындалмаса, арнайы киімге 2-ші қорғаныш клас беріледі.*	

7.7.3. ЖИЫНТЫҚТЫЛЫҒЫ.

1. Дәнекерлеушінің қысқы костюмі күрте мен шалбардан тұрады.
2. Костюм өндіруші кәсіпорындарда жиынтықталады.

7.7.4. ТАҢБАЛАНУЫ. ҚАПТАЛУЫ.

Әрбір бұйымның затбелгісі болуы керек, ол бұйымның өзіне немесе алып тастау қиын болатын затбелгіге салынады.

Ақпарат кез келген бедерлеу тәсілімен (оның ішінде бедерлеу, жібекбаспа, нақыштау, құю, қалыптау) не тікелей бұйымның өзіне немесе бұйымға бекітілген алып тастау қиын болатын затбелгіге өшпейтін бояумен жазылуы тиіс.

Ақпаратты пиктограмма түріндегі қолдануға жол беріледі, ол бұйымның қауіптілік көрсеткіштері немесе қолданылу саласы ретінде пайдаланыла алады. Ақпарат оңай оқылатын болуы тиіс, бұйымды сақтау, тасымалдау, өткізу және пайдалану кезінде сақтау мерзімі, қызмет ету мерзімі және (немесе) кепілдік мерзімі ішінде өшпестей төзімді болуы тиіс.

Таңбалануы түсінікті, оқуға оңай және қаптамасын шешпей-ақ тексеруге болатындай бұйымның (жапсырмасының) бетіне салынуы тиіс.

Қорғаныш қасиеттерін белгілеу - МЕМСТ 12.4.103 бойынша. МЕМСТ EN 340 бойынша қорғаныш қасиеттерін қорғау класын көрсете отырып белгілеуге жол беріледі.

Таңбалау мазмұнына қойылатын талаптар МЕМСТ 10581-91 стандартында белгіленген.

1. Арнайы киімнің қорғаныш қасиеттерін әріптік белгілеу сәйкестігі - Тр, МЕМСТ 12.4.103.

2. Дәнекерлеу кезінде тәуекелдерден қорғауды көрсетуге арналған пиктограмма 1-суретте көрсетілген.

1-сурет.

Арнайы киімнің қорғаныш пиктограммасы мен қорғаныш класы бұйымның өзіне және алып тастау қиын болатын таңбалауға қолданылуы мүмкін.

3. Дайын бұйымдарды орау, тасымалдау және сақтау – МЕМСТ 10581 (арнайы киім бөлігінде).

Тапсырысшыға тапсырған кезде міндетті түрде тауарға мынадай таңбалауды ұсынуға тиіс:

1. Тігілетін жапсырма, бүйірлік тігісінде мыналар көрсетіледі:

- бұйымның атауы (бар болса - модельдің, кодтың, артикулдың атауы);
-дайындаушының атауы және мекенжайы және (немесе) оның тауар белгісі (бар болса);
- қорғаныш қасиеттері пиктограмма;

- *кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемі* (мысалы, 170; 176 - 96;100 – өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде);
- талаптарына бұйым сәйкес келуі тиіс Кеден одағының техникалық регламентін белгілеу;
- дайындалған күні (айы, жылы) немесе жарамдылық мерзімі аяқталған күні, егер ол белгіленген болса;
- қорғаныш класы туралы мәліметтер;
- күтім тәсілдері және жеке қорғаныш құралын кәдеге жаратуға қойылатын талаптар туралы мәліметтер (күтім таңбалары) ;
- жеке қорғаныш құралы сәйкестендіріліп жасалған құжат туралы мәлімет;
- ТББ белгісі.

2. Бұйымдағы кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемін көрсете отырып, мойындығына тігілген жапсырма*(мысалы, 170; 176 - 96;100 – өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде)*

Анықтама: Жұмыс киімінің өлшемін белгілеуде адамның типтік фигурасының екі өлшемді белгілерін топтастыру керек:

- костюм үшін – бой мен кеуде айналымының қосарлы мәндері;

- комбинезон үшін – бойдың мәні және кеуде айналымының қосарлы мәндері.

3. Қағаз ілмелі жапсырма:

- бұйымның атауы (бар болса - модельдің, кодтың, артикулдың атауы);
-дайындаушының атауы және мекенжайы және (немесе) оның тауар белгісі (бар болса);
- қорғаныш қасиеттері пиктограмма;
- *кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемі* (мысалы, 170; 176 - 96;100 – өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде);
- талаптарына бұйым сәйкес келуі тиіс Кеден одағының техникалық регламентін белгілеу;
- дайындалған күні (айы, жылы) немесе жарамдылық мерзімі аяқталған күні, егер ол белгіленген болса;
- қорғаныш класы туралы мәліметтер;
- күтім тәсілдері және жеке қорғаныш құралын кәдеге жаратуға қойылатын талаптар туралы мәліметтер (күтім таңбалары) ;
- жеке қорғаныш құралы сәйкестендіріліп жасалған құжат туралы мәлімет;
- ТББ белгісі.

Тауардың сәйкестігін сертификатпен немесе сәйкестік декларациясымен міндетті түрде растау.

Жеке қаптаманың болуы – міндетті.

Бұйымдардың орамасы тасымалдау және сақтау кезінде тауардың сақталуын қамтамасыз етуі тиіс. Әр қаптаманың алдыңғы жағында оралған бұйымдардың саны мен өлшемі көрсетілген орау жапсырмасы немесе орау парағы болуы тиіс.

7.7.5. ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Костюм пайдаланудың барлық нормативтік мерзімі ішінде адамды балқытылған металдың ұшқыны мен шашырауынан немесе оларға теңестірілген әсерлерден қорғанышты қамтамасыз етуі тиіс.

Пайдалану кезінде костюм жазатайым оқиғалардың себебі болмауы керек.

Костюм дайындауға арналған материалдардың мемлекеттік санитарлық қадағалау органдарынан қолдануға рұқсаты болуға тиіс. Қолданылатын маталар, жиынтықтаушы бұйымдар мен фурнитура ауа ортасына және адам терісіне тиген кезде гигиеналық нормалардан асатын мөлшерде улы заттар шығармауға тиіс.

Костюмді кәдеге жарату қоршаған ортаның жағдайына зиян тигізбеуі керек.

7.7.6. ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ТАЛАПТАР.

СТ РК ISO 14001-2016 «Экологиялық менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық».

Осы стандарт ұйым өз қызметінің экологиялық нәтижелерін жақсарту үшін қолдана алатын экологиялық менеджмент жүйесіне қойылатын талаптарды белгілейді. Бұл стандарт экология саласындағы жауапкершілігін жүйелі негізде басқаруға ұмтылатын ұйымның пайдалануына арналған.

7.7.7. БАҚЫЛАУ ӘДІСТЕРІ.

7.8. Бұйымдарды қабылдау – МЕМСТ 4103-82 «Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері (№1 өзгеріспен)».

7.9. Дайын бұйымның сызықтық өлшемдерін бақылау құралдары: МЕМСТ 7502-98 «Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Техникалық шарттар».

7.7.8. ӨНДІРУШІНІҢ КЕПІЛДІГІ.

Тұтынушы тасымалдау, сақтау талаптары мен пайдалану жөніндегі нұсқауларды сақтаған кезде арнайы киімге мынадай кепілдік мерзімі белгіленеді:

пайдалану – белгіленген тәртіппен бекітілген салалық нормаларға сәйкес;

сақтау - өндірушінің техникалық құжаттамасында белгіленген нормативтерге сәйкес.

7.7.9. НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР.

1. МЕМСТ Р ИСО 11611-2011 (2-класс) ЕҚСЖ. Дәнекерлеу және ұқсас жұмыстар кезінде балқытылған металдың ұшқыны мен шашырауынан қорғайтын арнайы киім. ТТ;
2. МЕМСТ 12.4.250-2019 ЕҚСЖ. Балқытылған металдың ұшқыны мен шашырауынан қорғайтын арнайы киім. ТТ.
3. МЕМСТ 12.4.031 Жеке қорғаныш құралдары. Сұрыптылығын айқындау
4. МЕМСТ 12.4.103 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі
5. МЕМСТ 3813 (ИСО 5081-77, ИСО 5082-82) Текстиль материалдары. Маталар мен дана бұйымдар. Созылу кезіндегі жыртылу сипаттамаларын айқындау әдістері
6. МЕМСТ 4103 Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері.
7. МЕМСТ 10581 Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау.
8. МЕМСТ 20521 Тігін өндірісінің технологиясы. Терминдер мен анықтамалар
9. МЕМСТ 21050 Арнайы киімге арналған маталар. Құрғақ химиялық тазалауға төзімділігін айқындау әдісі
10. МЕМСТ 22977 Тігін бұйымдарының бөліктері. Терминдер мен анықтамалар
11. МЕМСТ 23948 Тігін бұйымдары. Қабылдау ережесі
12. МЕМСТ 29122 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар
13. МЕМСТ 31399 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.
14. МЕМСТ 31400 Аса үлкен өлшемдегі ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

15. МЕМСТ EN 340 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар
16. МЕМСТ ISO 3758 Текстиль бұйымдары. Күтім таңбаларымен таңбалау
17. МЕМСТ ISO 6330 Текстиль материалдары. Сынақ үшін үйде жуу және кептіру әдістері
18. МЕМСТ ISO 15025 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жалыннан қорғайтын арнайы киім. Жалынның шектеулі таралуын сынау әдісі

7.8. Ылғалға төзімді костюм

Судан және улы емес заттардың ерітінділерінен қорғайтын костюмдер.

Техникалық сипаттама: костюм күрте мен шалбардан тұрады.

Текстиль негізінің құрамы:	поливинилхлорид немесе полиуретан жабыны бар мақта-мата немесе аралас мата, қалыңдығы кемінде 0,18 мм
Жабыны:	100% поливинилхлорид
Матаның минималды тығыздығы, г/м²:	300

Тігістер полимер материалдан жасалған таспалармен желімделуі керек.

Желдеткіш саңылаулар: қолтық тұсында, бір шеті бекітілген иініштің астында - тор.

Костюмдер пайдаланылатын жұмыстар: атмосфералық жауын-шашын (жаңбыр) кезінде технологиялық жабдықтармен және құрал-саймандармен технологиялық операцияларды орындау.

7.9. Химиялық қорғаныш костюмі

Қышқылдар мен сілтілердің ерітінділерінен қорғайтын костюмдер.

Техникалық сипаттама: білек пен тобық тұсында орталық түймелігі, капюшоны, қорғаныш клапандары және бет сызығы бойымен серпімді жолағы бар комбинезон.

Маталар мен материалдар: термиялық бекітілген полиэтилен талшықтарынан жасалған тоқыма емес материал.

Костюмдер пайдаланылатын жұмыстар:

- Қышқылдар мен сілтілер ерітінділерімен жұмыс.
- Құбырлардың екпінін, мұнай мен мұнай өнімдерінің төгілуін жою жөніндегі жұмыстар (киімнің қосымша сыртқы қабаты ретінде).

Бұйымды сәйкестікке сертификаттау: МЕМСТ 12.4.284.1-2021, КО ТР 019.

7.10. Энцефалитке қарсы костюм

Зиянды биологиялық факторлардан (қан соратын жәндіктерден) қорғайтын костюмдер.

Техникалық сипаттама: костюм күрте мен шалбардан тұрады. Қорғаныш элементтері: москитке қарсы торы бар капюшон, жеңдер мен шалбардың төменгі жағында тоқыма білезікқаптар, кенелерді ұстайтын бүктемелер, күрте мен шалбарда.

Маталар мен материалдар: шатыр матасы, су өткізбейтін сіңдірілген 100% мақта. Түсі - хаки. Матаның тығыздығы кемінде 230 г/м2.

Бұйымды сәйкестікке сертификаттау: КО ТР 019/2011

7.11. ҚОРҒАНЫШ АЛЖАПҚЫШЫ

Модель атауы: қорғаныш алжапқышы.

Арналуы: жұмысшыларды зиянды өндірістік факторлардан және механикалық әсерлерден қорғауға арналған., жұмыс істейтін В типінің алдыңғы және бүйір бөліктерін қорғайтын әмбебап мақсатқа арналған.

Алжапқыштар төрт түрлі болуы мүмкін:
А - жұмысшының алдыңғы бөлігін қорғау үшін;
Б - жұмысшының алдыңғы және бүйір бөліктерін қорғау үшін;
В – жұмысшының алдыңғы, бүйір және иық бөліктерін қорғау үшін;
Г - жұмысшының төменгі бөлігін қорғау үшін.

7.11.1. ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР

Негізгі параметрлері мен сипаттамалары.

Әмбебап алжапқыштың түрлері - МЕМСТ 12.4.029-76 Арнайы алжапқыш. Техникалық шарттар.

Костюм МЕМСТ бойынша жіктемелерге сәйкес ерлердің типтік фигураларына дайындалады:

- МЕМСТ 31399-2009 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Өтінім бойынша МЕМСТ жіктемесіне сәйкес аса үлкен өлшемдегі әмбебап алжапқыштар дайындауға рұқсат етіледі:

- МЕМСТ 31400-2009 Аса үлкен өлшемдегі ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Ерлердің типтік фигураларына арналған өлшеу мәндері.

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы, см	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бел айналымы, см	-	-	-	-	-	-	92	96	100	104	108	112	116
Екінші	Бойы, см	-	-	-	-	-	-	164	164	164	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	182	182
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	188	188
		-	-	-	-	-	-	194	194	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	200	-	-	-	-	-	-

Үшінші	Кеуде айналымы, см	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы, см	74	78	82	86	90	94	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы, см	- 164 170 176 182 - - -	158 164 170 176 182 188 194 -	158 164 170 176 182 188 194 -	158 164 170 176 182 188 194 -	158 164 170 176 182 188 194 200	158 164 170 176 182 188 194 200	- - - - - - - -	- - - - - - - -	- - - - - - - -	- - - - - - - -	- - - - - - - -	- - - - - - - -	- - - - - - - -
	Кеуде айналымы, см	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бел айналымы, см	-	-	-	-	-	-	98	102	106	110	114	118	122
	Бойы, см	- - - - - - - -	- - - - - - - -	- - - - - - - -	- - - - - - - -	- - - - - - - -	- - - - - - - -	158 164 170 176 182 188 194 200	158 164 170 176 182 188 194 200	- 164 170 176 182 188 194 -	- 164 170 176 182 188 - -	- - 170 176 182 188 - -	- - 170 176 182 188 - -	- - 170 176 182 188 - -

Партияны дайындауда өлшемдер мен бойлардың пайыздық қатынасын тапсырыс беруші шартта белгілейді.

Әмбебап алжапқыштың өлшемі адам денесінің өлшемдеріне сәйкес келуі керек.

Эргономиялық талаптар.

https://docs.cntd.ru/document/1200101342 - 7D20K3Әмбебап алжапқышты әзірлеу кезінде стандарт бойынша мыналарды қамтамасыз ететін эргономикалық талаптар сақталуы тиіс: МЕМСТ EN 340-2012 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар (түзетулермен)":

- бұйымды және оның жеке элементтерін пайдалану ыңғайлылығы;
- бөліктер мен тораптардың функционалдық орналасуы;
- метеорологиялық жағдайлар немесе дене белсенділігі деңгейі өзгерген кезде қоршаған ортамен жылу алмасуды реттеу мүмкіндігі;
- бұйымның (бөліктердің, түйіндердің) дене бетіне орналасуын реттеу мүмкіндігі;
- әмбебап алжапқыш бұйымдарының және оның бөліктерінің пропорционалдығы;
- мойын, қолтық ойығы, қадамдық жапсар тігістер аймағында қалыңдықтың төмендеуі.

Сыртқы түрі.
ҚОРҒАНЫШ АЛЖАПҚЫШЫ.

Б типті алжапқыш, юбка түрінде жабық төменгі бөлігі бар, мойын белдігі бар, оның бір ұшы кеудешенің оң жақ ұшына тігілген, екіншісі сол жақ ұшындағы ілмек арқылы өткізіліп, байланады.

Алжапқыштың ұзындығы 115,0 см,

Төсбелгінің ұзындығы 32,0 см, алжапқыштардың жоғарғы бөлігіндегі төсбелгінің ені 24,0 см.

Б типті алжапқыштардың жоғарғы бөлігіндегі бүйір бұрыштар деңгейіндегі ені: 75,0 см,

Алжапқыштардың төменгі жағында ені бір жиегінен екінші жиегіне дейін: төменгі жағында 97,0 см.

Төменгі орталық бөлігінде ені 42,0 см, биіктігі 24,0 см жапсырма қалта орналасқан, ортасында тігіспен екі бөлікке бөлінген. Жоғарғы бүйір бұрыштарына байлау үшін ызба қосып тігілген. Байланыстарды бекіту орындары болуы керек күшейтілген.

Үстіңгі қалтаның шеттерінде 0,1 және 0,7 см әрлеу тігістері төселген. қалтаның үстіңгі бөлігі бүгілген, иілу тігісімен өңделген, ені 2,5 см жабық кесілген. Жоғарғы бүйір бұрыштарына байлау үшін ызба қосып тігілген.

Тұтас кесілген иініштің жоғарғы бөлігінде, бұйымның бүйір бөліктері мен түбінде 1, 0 см әрлеу тігісі төселген.

7.11.2. ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Әмбебап алжапқыш осы стандарттың талаптарына, бұйымға арналған техникалық құжаттамаға сәйкес, стандартты қабылдаған мемлекеттің аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық актілердің талаптары сақтаЛА отырып дайындалады.

Әмбебап алжапқыш бөліктерінің түйіспе тігістері арқаулы жіптермен тігілуі керек. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар - МЕМСТ 29122.

Алжапқышқа міндетті түрде алжапқышқа күтім жасау туралы жадынама қоса беріледі:

А. Мақта, зығыр және нейлонмен немесе лавсанмен араласқан маталардан жасалған алжапқыштарды кез келген жуғыш заттармен ерітіндіде 40 °С температурада кір жуғыш машинада 10 минут ішінде жууға болады, содан кейін жууға болады.

Б.Үлбірден, резеңкеленген материалдардан және жасанды былғарыдан жасалған алжапқыштарды жылы сумен шаю ұсынылады.

В. Асбест маталарынан жасалған, жабыны бар немесе жабыны жоқ алжапқыштар жууға және құрғақ тазалауға ұшырамайды.

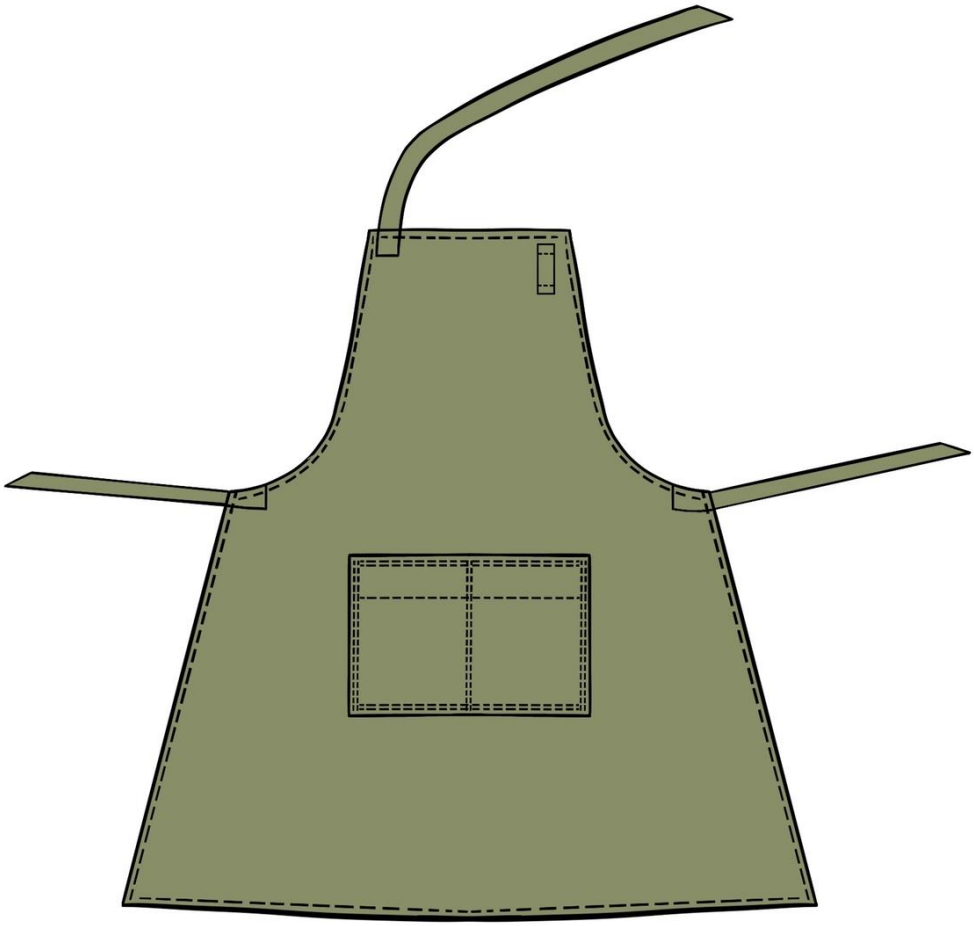

1-сурет.

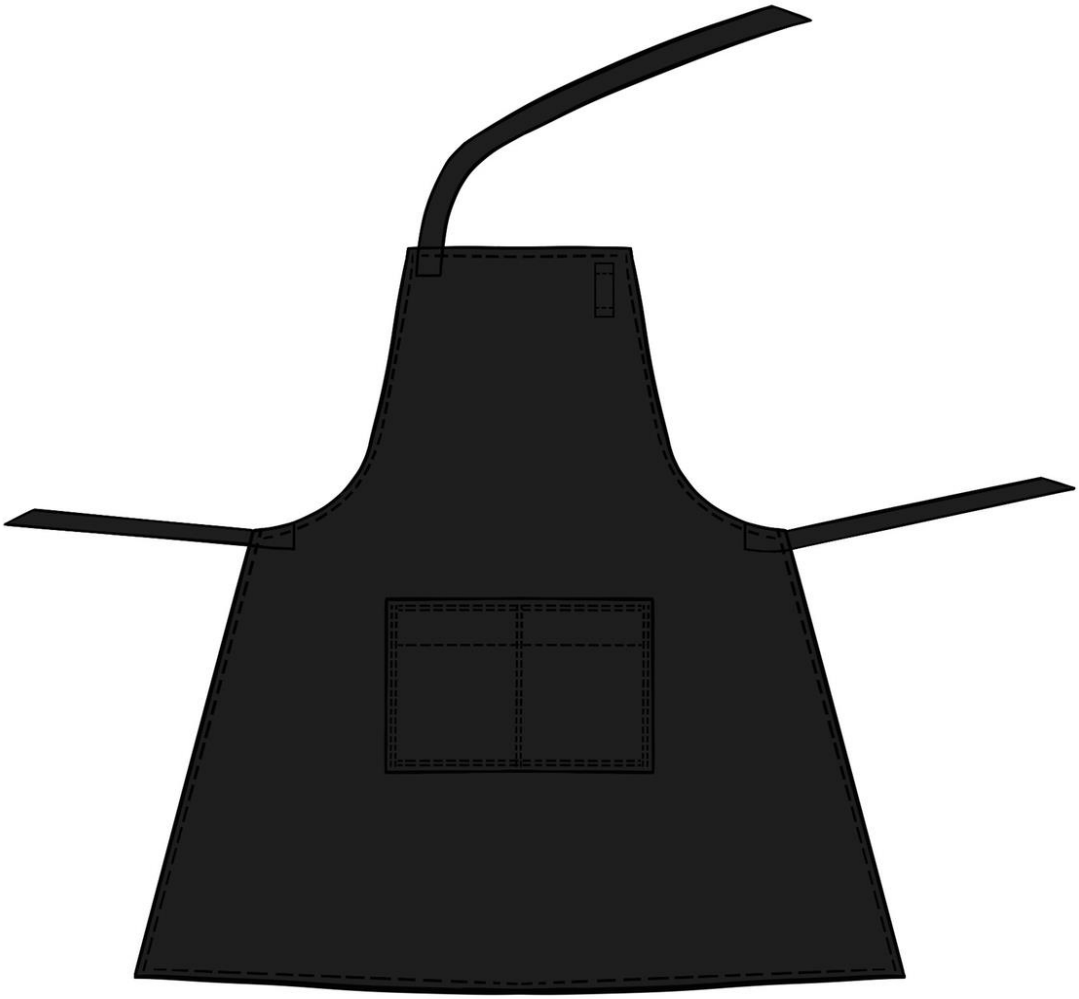

2-сурет.

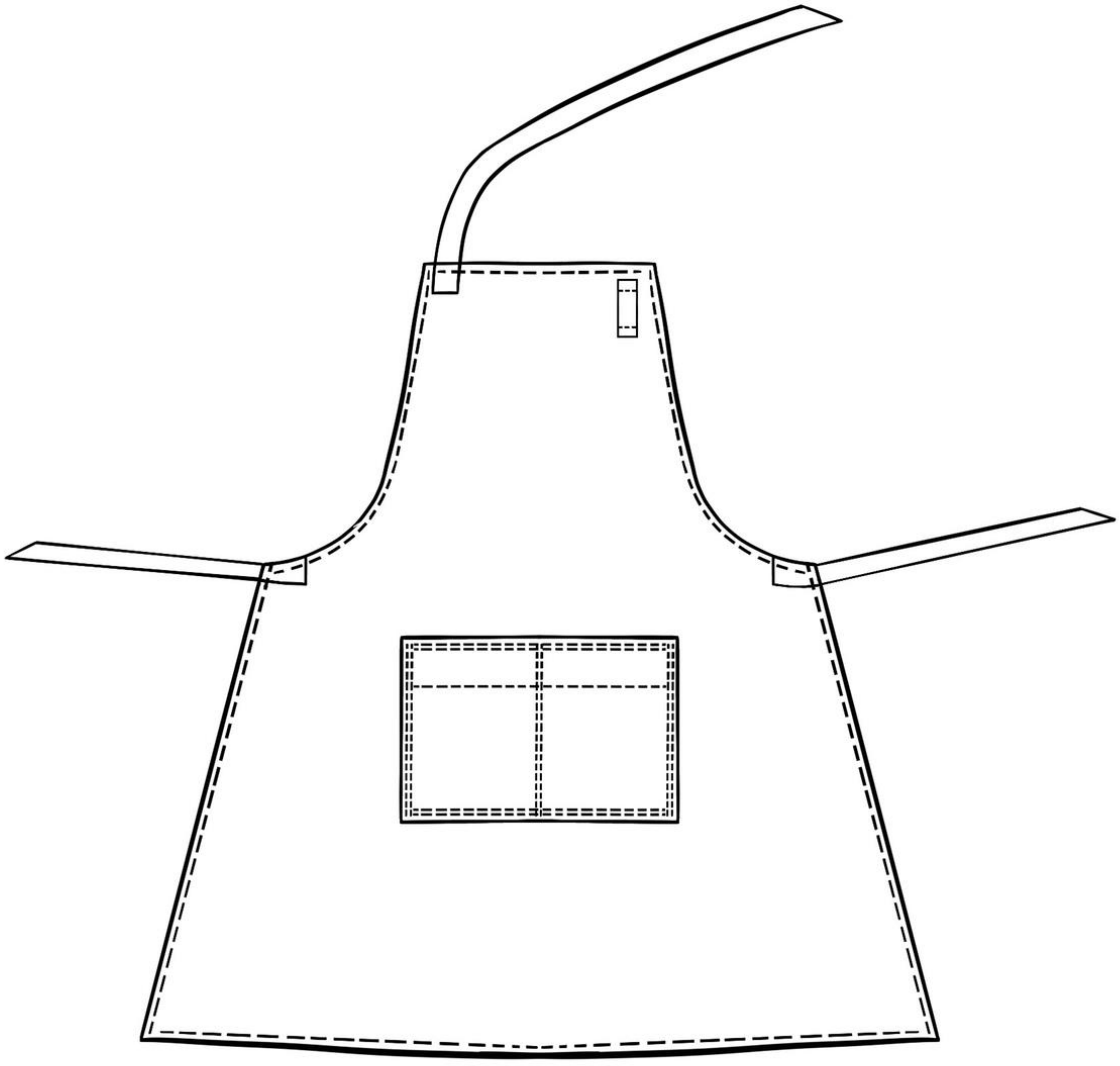

3-сурет.

Эталон үлгісін өндіру үшін жылы алжапқыштың өлшеу мәндері.

Анықтамалық үлгінің өлшемі: модельді әзірлеу кезінде негіз ретінде типтік еркек фигурасының өлшемдік белгілері қабылданады: өлшемі 2 бойы III.

Алжапқыштар үш өлшемде жасалуы керек: 1, 2, 3 және үш ұзындық: 1 және 2-кестеге сәйкес әр өлшемде I, II және III.

1-кесте

Алжапқыштың өлшемдері

Алжапқыштың өлшемі	Бөксе айналымы, см
1	90-106
2	106-118
3	118-130

2-кесте

Алжапқыштың ұзындығы

Алжапқыштың ұзындығы	Адамның бойы, см
I	146-164
II	164-176
III	176-188

Эталон үлгісін өндіру үшін жылы алжапқыштың өлшеу мәндері.

Сызбалардағы өлшем нөмірі	Өлшем атауы	Ұзындығы	Өлшемі			Бұйымдар үшін
			1	2	3	
1	Алжапқыштардың алдыңғы бөлігінің ортасындағы жоғарғы жиегінен төменгі жағына дейінгі ұзындық:					
	Б	I	95,0	95,0	95,0	±1,0
		II	105,0	105,0	105,0	
		III	115,0	115,0	115,0	
3	Алжапқыштардың жоғарғы бөлігіндегі төсбелгінің ені:					
	Б	-	22,0	24,0	26,0	±1,0
5	Түр алжапқыштарындағы бүйір бұрыштар деңгейіндегі ені:					
	Б	-	69,0	75,0	81,0	±1,0
6	Алжапқыштардың төменгі жағында ені бір жиегінен екінші жиегіне дейін:					
	Б	-	91,0	97,0	103,0	±1,0

Ескертпе: Тапсырыс берушінің талап етуі бойынша өндіріс жағдайларына байланысты Б типті алжапқыштардың ұзындығын азайтпай, барлық типтегі алжапқыштардың өлшемдерін өзгертуге жол беріледі.

Партия дайындауға арналған типтік өлшем қатары:

Кеуде айналымы	Бойы	Кеуде айналымы	Бойы
88-92	158, 164 164 - 170 170, 176 182 - 188	112-116	158, 164 164 - 170 170, 176 182, 188 194 - 200
96-100	158, 164 164 - 170 170, 176 182, 188 194 - 200	120-124	164 - 170 170, 176 182, 188 194 - 200
104 -108	158, 164 164 - 170 170, 176 182, 188 194 - 200	128-132	164 - 170 170, 176 182, 188

Шикізатқа, материалдарға және сатып алынған өнімдерге қойылатын талаптар.
Физика-механикалық көрсеткіштер.

<table>
<tr><th>Материалдардың атауы</th><th>Ауытқу нормасы</th><th>Нормативтік-техникалық құжаттама (НТҚ)</th><th>Тағайындау нөмірі</th></tr>
<tr><td>Су өткізбейтін кенептері бар жартылай сулы суға төзімді сіңдірілген аралас мата
Материал: мақта 35%
Полиэстер 65%
Беттік тығыздығы 220 г/м^2
Жарылыс жүктемесі, Н, кем емес
<table>
<tr><td>негіз</td><td>арқау</td></tr>
<tr><td>900</td><td>600</td></tr>
</table>
Жұлыну жүктемесі, Н, кемінде:
<table>
<tr><td>негіз</td><td>арқау</td></tr>
<tr><td>30</td><td>30</td></tr>
</table>
Қажалуға төзімділігі, цикл, кемінде 4500
Ылғалмен өңдеуден немесе химиялық тазалаудан кейін өлшемдердің өзгеруі,%, артық емес,
<table>
<tr><td>негіз</td><td>арқау</td></tr>
<tr><td>-2,0</td><td>±1,5</td></tr>
</table>
</td><td>±5%.</td><td>МЕМСТ 12.4.029-76 Арнайы алжапқыш. Техникалық шарттар.
МЕМСТ 11209-2014 «Арнайы киімге арналған маталар. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері».</td><td>Әмбебап алжапқыштың үстіңгі матасы</td></tr>
</table>

Бұйымның басқа элементтері		МЕМСТ 29122-91 «Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар». МЕМСТ 29150-91 «Жеңіл өнеркәсіп бұйымдарына арналған фурнитура. Бақылау әдістері». МЕМСТ 6309-93 «Мақта және синтетикалық тігін жіптері».	Бұйымның басқа элементтері
Ескертпелер: Беттік тығыздығы бойынша, шикізат құрамы бойынша рұқсат етілген ауытқулар ±5%. *Астардың, жіптердің, фурнитураның түсі негізгі материалдың түсімен үйлесуі керек.* *Негізгі бөліктердің ұзындығы, өлшемі және егжей-тегжейі тапсырыс берушімен келісіледі.*			

7.11.3. ЖИЫНТЫҚТЫЛЫҒЫ.

Қорғаныш алжапқышы.

Қорғаныш алжапқышы өндіруші кәсіпорындарда жиынтықталады.

7.11.4. ТАҢБАЛАНУЫ. ҚАПТАЛУЫ.

Әрбір бұйымның затбелгісі болуы керек, ол бұйымның өзіне немесе алып тастау қиын болатын затбелгіге салынады.

Ақпарат кез келген бедерлеу тәсілімен (оның ішінде бедерлеу, жібекбаспа, нақыштау, құю, қалыптау) не тікелей бұйымның өзіне немесе бұйымға бекітілген алып тастау қиын болатын затбелгіге өшпейтін бояумен жазылуы тиіс.

Ақпаратты пиктограмма түріндегі қолдануға жол беріледі, ол бұйымның қауіптілік көрсеткіштері немесе қолданылу саласы ретінде пайдаланыла алады. Ақпарат оңай оқылатын болуы тиіс, бұйымды сақтау, тасымалдау, өткізу және пайдалану кезінде сақтау мерзімі, қызмет ету мерзімі және (немесе) кепілдік мерзімі ішінде өшпестей төзімді болуы тиіс.

Таңбалануы түсінікті, оқуға оңай және қаптамасын шешпей-ақ тексеруге болатындай бұйымның (жапсырмасының) бетіне салынуы тиіс.

Қорғаныш қасиеттерін белгілеу - МЕМСТ 12.4.103 бойынша. МЕМСТ EN 340 бойынша қорғаныш қасиеттерін қорғау класын көрсете отырып белгілеуге жол беріледі.

Тапсырысшыға тапсырған кезде міндетті түрде тауарға мынадай таңбалауды ұсынуға тиіс:

1. Тігілетін жапсырма, бүйірлік тігісінде мыналар көрсетіледі:

- бұйымның атауы (бар болса - модельдің, кодтың, артикулдың атауы,);
- дайындаушының атауы және мекенжайы және (немесе) оның тауар белгісі (бар болса);
- қорғаныш қасиеттері пиктограмма;
- кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемі *(мысалы, 170; 176 - 96;100 – өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде)*;
- талаптарына бұйым сәйкес келуі тиіс Кеден одағының техникалық регламентін белгілеу;
- дайындалған күні (айы, жылы) немесе жарамдылық мерзімі аяқталған күні, егер ол белгіленген болса;
- қорғаныш класы туралы мәлімет;
- күтім тәсілдері және жеке қорғаныш құралын кәдеге жаратуға қойылатын талаптар туралы мәліметтер (күтім таңбалары) ;
- жеке қорғаныш құралы сәйкестендіріліп жасалған құжат туралы мәлімет;
- ТББ белгісі.

2. Бұйымдағы кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемін көрсете отырып, мойындығына тігілген жапсырма*(мысалы, 170; 176 - 96;100 – өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде)*

Анықтама: Жұмыс киімінің өлшемін белгілеуде адамның типтік фигурасының екі өлшемді белгілерін топтастыру керек:

- костюм үшін – бой мен кеуде айналымының қосарлы мәндері;

- комбинезон үшін – бойдың мәні және кеуде айналымының қосарлы мәндері.

3. Қағаз ілмелі жапсырма:

- бұйымның атауы (бар болса - модельдің, кодтың, артикулдың атауы, лоттың және сатып алудың нөмірі);
- дайындаушының атауы және мекенжайы және (немесе) оның тауар белгісі (бар болса);
- қорғаныш қасиеттері пиктограмма;
- кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемі *(мысалы, 170; 176 - 96; 100 - өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде.)*;
- талаптарына бұйым сәйкес келуі тиіс Кеден одағының техникалық регламентін белгілеу;
- дайындалған күні (айы, жылы) немесе жарамдылық мерзімі аяқталған күні, егер ол белгіленген болса;
- қорғаныш класы туралы мәлімет;
- күтім тәсілдері және жеке қорғаныш құралын кәдеге жаратуға қойылатын талаптар туралы мәліметтер (күтім таңбалары) ;
- жеке қорғаныш құралы сәйкестендіріліп жасалған құжат туралы мәлімет;
- ТББ белгісі.

Тауарды сертификатпен немесе сәйкестік декларациясымен міндетті түрде растау.

Жеке қаптаманың болуы – міндетті. Қаптама сәйкестігі: МЕМСТ 10581 (арнайы киім бөлігінде).

Бұйымдардың орамасы тасымалдау және сақтау кезінде тауардың сақталуын қамтамасыз етуі тиіс. Әр қаптаманың алдыңғы жағында оралған бұйымдардың саны мен өлшемі көрсетілген орау жапсырмасы немесе орау парағы болуы тиіс.

7.11.5. ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Қорғаныш алжапқышы қауіпті немесе зиянды факторларды туындату көзі және пайдалану кезінде жазатайым оқиғалардың себебі болмауы керек.

Қорғаныш алжапқышын дайындауға арналған материалдар, жиынтықтаушы бұйымдар мен фурнитура санитариялық-химиялық, органолептикалық және токсикологиялық-гигиеналық көрсеткіштердің белгіленген нормативтеріне сәйкес келуге тиіс.

Қорғаныш алжапқышын кәдеге жарату тәсілдері қоршаған ортаға зиян келтірмеуі керек және өндіруші айқындауы керек.

7.11.6. ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ТАЛАПТАР.

СТ РК ISO 14001-2016 «Экологиялық менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық».

Осы стандарт ұйым өз қызметінің экологиялық нәтижелерін жақсарту үшін қолдана алатын экологиялық менеджмент жүйесіне қойылатын талаптарды белгілейді. Бұл стандарт экология саласындағы жауапкершілігін жүйелі негізде басқаруға ұмтылатын ұйымның пайдалануына арналған.

7.11.7. БАҚЫЛАУ ӘДІСТЕРІ.

Бұйымдарды қабылдау – МЕМСТ 4103-82 «Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері (№1 өзгеріспен)».

Дайын бұйымның сызықтық өлшемдерін бақылау құралдары: МЕМСТ 7502-98 «Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Техникалық шарттар».

7.11.8. ӨНДІРУШІНІҢ КЕПІЛДІГІ.

Тұтынушы тасымалдау, сақтау талаптары мен пайдалану жөніндегі нұсқауларды сақтаған кезде арнайы киімге мынадай кепілдік мерзімі белгіленеді:

пайдалану – белгіленген тәртіппен бекітілген салалық нормаларға сәйкес;

сақтау - өндірушінің техникалық құжаттамасында белгіленген нормативтерге сәйкес.

7.11.9. НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР.

1. МЕМСТ 12.4.029-76 Арнайы алжапқыш. Технические условия.
2. МЕМСТ 29122-91 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар.
3. МЕМСТ 12807 Тігін бұйымдары. Тігістердің, сырма тігістердің және жапсар тігістердің жіктелуі.
8. МЕМСТ 12.4.115-82 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар (N 1, 2 өзгерістерімен).
9. МЕМСТ 12.4.011-89 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істеушілердің қорғаныш құралдары. Жалпы талаптар және жіктеу.
10. МЕМСТ 10581-9 Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау (№1 өзгеріспмен, 1 түзетумен).
11. МЕМСТ 12.4.011 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жұмыс істеушілердің қорғаныш құралдары. Жалпы талаптар және жіктеу.
12. МЕМСТ 12.4.031 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жеке қорғаныш құралдары. Сұрыптылық айқындау.

13. МЕМСТ 12.4.067 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жеке қорғаныш құралдарында адамның жылу құрамын айқындау әдісі.
14. МЕМСТ 12.4.103 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі.
15. МЕМСТ EN 340 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар.
16. МЕМСТ ISO 3758 Текстиль бұйымдары. Күтім бойынша символдармен таңбалау.
17. МЕМСТ 4103 Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері.
18. МЕМСТ 10581 Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау.
19. МЕМСТ 20521 Тігін өндірісі технологиясы. Терминдер мен анықтамалар.
20. МЕМСТ 22977 Тігін бұйымдарының бөліктері. Терминдер мен анықтамалар.
21. МЕМСТ 23948 Тігін бұйымдары. Қабылдау ережесі.
22. МЕМСТ 31399 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.
23. МЕМСТ 31400 Аса үлкен өлшемдегі ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

7.12. МАҚТА-МАТА ХАЛАТ

Модель атауы: мақта-мата халат.
Арналуы: жалпы өндірістік ластанулар мен механикалық әсерлерге арналған халат.

7.12.1. ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР

Негізгі параметрлері мен сипаттамалары.

Халаттар осы стандарттың, арнайы киімді тораптық өңдеудің өнеркәсіптік технологиясының талаптарына, белгіленген тәртіппен бекітілген үлгіге және техникалық сипаттамаға сәйкес дайындалуы тиіс.

Жалпы өндірістік ластанудан және механикалық әсерден қорғайтын халаттар модельдер бойынша белгіленген тәртіппен бекітілген халаттардың бірыңғай өнеркәсіптік коллекциясына сәйкес келуі тиіс. (Мемлекетаралық стандарт МЕМСТ 12.4.132-83 "Ерлер халаты. Техникалық шарттар" (КСРО Мемлекеттік Стандартының 1983 жылғы 10 қазандағы қаулысымен бекітілген. N 4894)), (МЕМСТ 12.4.131-83 "Әйелдер халаты. Техникалық шарттар" (КСРО Мемлекеттік Стандартының 1983 жылғы 10 қазандағы қаулысымен бекітілген. N 4894)).

Костюм МЕМСТ бойынша жіктемелерге сәйкес ерлердің типтік фигураларына дайындалады:

- МЕМСТ 31399-2009 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Өтінім бойынша МЕМСТ классификациясына сәйкес аса үлкен өлшемдегі ерлер жұмыс халатын дайындауға рұқсат етіледі:

- МЕМСТ 31400-2009 Аса үлкен өлшемдегі ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.
- МЕМСТ 31396-2009 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша әйелдердің типтік фигураларының жіктелуі.
- МЕМСТ 31397-2009 Аса үлкен өлшемдегі әйелдердің типтік фигураларының жіктелуі.

Ер адамның типтік фигурасын айқындау

- Ерлердің типтік фигурасы мынадай өлшемдік белгілермен айқындалады: бойы, кеуде айналымы (көлденең) және бел айналымы – МЕМСТ Р ИСО 3635 бойынша.

Белгіленген типтік фигуралар үшін бойы бойынша аралық (6,0±3,0) см, кеуде айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтағы өлшемдер арасындағы бел айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтар арасындағы бірдей атаулы өлшемдегі бел айналымы бойынша (6,0±3,0) см.

- Осы стандарт бес толықтық тобына топтастырылған 301 типтік фигураны белгілейді: бірінші, екінші, үшінші, төртінші, бесінші. Топтар кіші топтарға бөлінеді (кеуде айналымы бойынша 84-тен 104 см-ге дейін және кеуде айналымы бойынша 108-ден 132 см-ге дейін).

- Фигуралардың бойы бойынша нұсқалары 158-ден 200 см-ге дейін; кеуде айналымы бойынша – 84-тен 132 см-ге дейін; бел айналымы бойынша – 66-дан 126 см-ге дейін.

Ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Ерлердің типтік фигураларының жіктелуі. 1-кестеде келтірілген.

1-кесте

Сантиметрмен

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	66	70	74	78	82	-	-	-	-	-	-	-
Бірінші	Бойы	-	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	86	90	94	98	102	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	164	164	164	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	-	-

Екінші	Кеуде айналымы	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	68	72	76	80	84	88	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		182	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		188	188	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	194	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	92	96	100	104	108	112	116
Екінші	Бойы	-	-	-	-	-	-	164	164	164	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	182	182
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	188	188
		-	-	-	-	-	-	194	194	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	200	-	-	-	-	-	-
Үшінші	Кеуде айналымы	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	74	78	82	86	90	94	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	-	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-

		182	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	188	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	194	194	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	98	102	106	110	114	118	122
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	182	182
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	188	188
		-	-	-	-	-	-	194	194	194	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-
Төртінші	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	84	88	92	96	100	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	-	-	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	194	194	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	104	108	112	116	120	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	-	-	-	-	-

		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	-	-
		-	-	-	-	-	-	194	-	-	-	-	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	90	94	98	102	106	-	-	-	-	-	-	-
Бесінші	Бойы	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		-	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	110	114	118	122	126	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	-	-	-

Ескертпелер:
1 Белгіленген топтарда бұйымның моделі мен конструкциясын жасау керек болатын типтік бойды жиектememен көрсетеді.
2 Бұйымның үлгісі мен конструкциясын бойы, өлшемі бойынша жақын болатын үлгілік фигураға әзірлеуге жол беріледі.

Әйелдің типтік фигурасын айқындау

- Ерлердің типтік фигурасы мынадай өлшемдік белгілермен айқындалады: бойы, кеуде айналымы (көлденең) және шығып тұрған ішімен бөксе айналымы – МЕМСТ Р ИСО 3635 бойынша. Белгіленген типтік фигуралар үшін бойы бойынша аралық (6,0±3,0) см, кеуде айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтағы өлшемдер арасындағы бөксе айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтар арасындағы бірдей атаулы өлшемдегі бөксе айналымы бойынша (4,0±2,0) см.

- Осы стандарт алты толықтық тобына топтастырылған 356 типтік фигураны белгілейді: нөл, бірінші, екінші, үшінші, төртінші, бесінші. Топтар кіші топтарға бөлінеді (кеуде айналымы бойынша 80-нен 104 см-ге дейін және кеуде айналымы бойынша 108-ден 132 см-ге дейін).

- Фигуралардың бойы бойынша нұсқалары 152-ден 182 см-ге дейін; кеуде айналымы бойынша – 80-нен 132 см-ге дейін; бөксе айналымы бойынша – 82-ден 142 см-ге дейін. 6. Әйелдердің типтік фигураларының жіктелуі

Әйелдердің типтік фигураларының жіктелуі 2-кестеде келтірілген.

2-кесте Сантиметрмен

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-
	Бөксе айналымы	-	82	86	90	94	98	102	-	-	-	-	-
Нөлдік	Бойы	-	152	152	152	152	152	152	-	-	-	-	-
		-	158	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-
		-	164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124
	Бөксе айналымы	-	-	-	-	-	-	-	106	110	114	118	122
	Бойы	-	-	-	-	-	-	-	152	152	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	158
		-	-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	164
		-	-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	80	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-

	Бөксе айналымы	82	86	90	94	98	102	106	-	-	-	-	-	-	-
Бірінші	Бойы	-	152	152	152	152	152	152	-	-	-	-	-	-	-
		158	158	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124		
	Бөксе айналымы	-	-	-	-	-	-	-	110	114	118	122	126		
	Бойы	-	-	-	-	-	-	-	152	152	152	152	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	158	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	164	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
Екінші	Кеуде айналымы	80	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бөксе айналымы	86	90	94	98	102	106	110	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	152	152	152	152	152	152	152	-	-	-	-	-	-	-
		158	158	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бөксе айналымы	-	-	-	-	-	-	-	114	118	122	126	130	134	138
	Бойы	-	-	-	-	-	-	-	152	152	152	-	-	-	-

		-	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	158	158	158
		-	-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	164	164	164
		-	-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	80	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бөксе айналымы	90	94	98	102	106	110	114	-	-	-	-	-	-	-
Үшінші	Бойы	152	152	152	152	152	152	152	-	-	-	-	-	-	-
		158	158	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бөксе айналымы	-	-	-	-	-	-	-	118	122	126	130	134	138	142
	Бойы	-	-	-	-	-	-	-	152	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	158	158	158
		-	-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	164	164	164
		-	-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	182	-
Төртінші	Кеуде айналымы	-	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бөксе айналымы	-	98	102	106	110	114	118	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	-	152	152	152	152	152	152	-	-	-	-	-	-	-
		-	158	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-

		-	164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бөксе айналымы	-	-	-	-	-	-	-	122	126	130	134	138	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	-	152	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	158	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	164	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бөксе айналымы	-	-	106	110	114	118	122	-	-	-	-	-	-	-
Бесінші	Бойы	-	-	-	-	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бөксе айналымы	-	-	-	-	-	-	-	126	130	134	138	142	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	158	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	164	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	170	170	170	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	176	176	-	-	-	-	-
Ескертпелер															

1 Белгіленген топтарда киімнің моделі мен конструкциясын жасау керек болатын типтік фигураны жиектememен көрсетеді.
2 Бұйымның үлгісін бойы, өлшемі бойынша жақын болатын үлгілік фигураға әзірлеуге жол беріледі.

Партияны дайындауда өлшемдер мен бойлардың пайыздық қатынасын тапсырыс беруші шартта белгілейді.

Ерлердің жұмыс халатының өлшемі адамның дене өлшеміне сәйкес келуі керек.

Эргономиялық талаптар.

Ерлер жұмыс халатын әзірлеу кезінде стандарт бойынша мыналарды қамтамасыз ететін эргономикалық талаптар сақталуы тиіс: МЕМСТ EN 340-2012 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар (түзетулермен)":

- бұйымды және оның жеке элементтерін пайдалану ыңғайлылығы;
- бөліктер мен тораптардың функционалдық орналасуы;
- метеорологиялық жағдайлар немесе дене белсенділігі деңгейі өзгерген кезде қоршаған ортамен жылу алмасуды реттеу мүмкіндігі;
- бұйымның (бөліктердің, түйіндердің) дене бетіне орналасуын реттеу мүмкіндігі;
- ерлер жұмыс халат бұйымдарының және оның бөліктерінің пропорционалдығы;
- мойын, қолтық ойығы, қадамдық жапсар тігістер аймағында қалыңдықтың төмендеуі.

1.2.2. Мақта-мата халаты сызбаларының негізін құруға арналған құрылымдық қосымдар.

Мақта-мата халатындағы құрылымдық қосымдар

3-кесте

Арнайы киім	Қорғаныш класы	Конструкциялық қосымның мәні*, см					
		иық бұйымдары үшін	белдік бұйымдары үшін		иық-белдік бұйымдары үшін		
		кеуденің жарты айналымына ЖК	белдің жарты айналымына ЖБ	бөксенің жарты айналымына ЖБө	кеуденің жарты айналымына ЖК	белдің жарты айналымына ЖБ	бөксенің жарты айналымына ЖБө
2-ші толықтық топтағы ер адамдар үшін							
Мақта-мата халат	3,4	11,0 14,0	-	-	-	-	-
	2	10,0 14,0	-	-	-	-	-
	1	15,0	-	-	-	-	

* Конструкциялық қосымша еркін жатуға және материалдар пакетінің қалыңдығына қосымшаны қамтиды.

Сыртқы түрі.
МАҚТА-МАТА ХАЛАТ.

А түрі. Диаметрі 2,0 см болатын 4 ілмек пен түймеге түймеленетін ортаңғы өңір түймелігі бар түзу халат. Өңірлері тұтас кесілген, лацкандары бар.

Алдыңғы сол жақтың жоғарғы бөлігінде ені 14,0*15,0 см болатын бір төс қалта тігілген, қалтаның аузы ені 3,0 см жабық кесінді бүкпе тігіспен тігілген өңіржиекпен өңделген.

Алдыңғы бөліктердің төменгі жағында, бел сызығының астында екі төменгі бүйір қалта орналасқан (өлшемі 19,5*21см), қалтаның аузы қимасы жабылып, ені 3,0 см болатын бүкпе тұтас кесілген жолақпен өңделеді.

Қалталарды сырма тігісі бойынша 0,1 және 0,7 см-ге қосарланған әрлеу тігістері тігілген,

Арқа бөлігі - орталық ортаңғы тігіспен, бүкпе иық сызығы бойымен. Ортаңғы тігісте, төменгі бөлігінде шцамен өңделеді, бұйымның төменгі жағынан ұзындығы 25,0 см, ені 5,0 см. Бел сызығының деңгейінде, бүйір тігістерінде ені 4,0 см белдікшелер бар. Халаттың енін реттеу үшін белдіктердің орта тұсында бір ілмек пен түйме бекітіледі.

Жеңдер қондыра тігілген, екі жапсар тігісті, қосып тігілген ені 6,0 см болатын ұзын манжеттері болады, жиектеп торланған бір ілмек пен диаметрі 1,5 см болатын түймеге түймеленеді. Манжеттің жапсар тігісіне екі бүктеме салынған. Шынтақтың жапсар тігістерінің төменгі бөлігі эгослав шлицалармен өңделеді. Шлица ұзындығы 10,5 см, жиектеп торланған бір ілмек пен түймеге түймеленеді. Рұқсат етілген ауытқулар ±0,3 см.

Бедікшелердің, манжеттердің жиектерінде 0,1*0,7 см қосарланған әрлеу тігісі болады.

Қайырмалы жаға.

Жағасы, қайырманың жиегі, өңірі бойымен 0,7 см әрлеу тігісі бар.

Бұйымның төменгі жағы қимасы жабылып, ені 2,0 см бүгу тігісімен өңделеді.

Түсі: ақ.

В түрі. Диаметрі 2,0 см болатын 4 ілмек пен түймеге түймеленетін ортаңғы өңір түймелігі бар түзу халат. Өңірлері тұтас кесілген, лацкандары бар.

Алдыңғы сол жақтың жоғарғы бөлігінде ені 14,0*15,0 см болатын бір төс қалта тігілген, қалтаның аузы ені 3,0 см жабық кесінді бүкпе тігіспен тігілген өңіржиекпен өңделген.

Алдыңғы бөліктердің төменгі жағында, бел сызығының астында екі төменгі бүйір қалта орналасқан (өлшемі 19,5*21см), қалтаның аузы қимасы жабылып, ені 3,0 см болатын бүкпе тұтас кесілген жолақпен өңделеді.

Қалталарды сырма тігісі бойынша 0,1 және 0,7 см-ге қосарланған әрлеу тігістері тігілген,

Арқа бөлігі - орталық ортаңғы тігіспен, бүкпе иық сызығы бойымен. Бел сызығының деңгейінде, бүйір тігістерінде ілмектер бар.

Жеңдер қондыра тігілген, екі жапсар тігісті, қосып тігілген ені 6,0 см болатын ұзын манжеттері болады, жиектеп торланған бір ілмек пен диаметрі 1,5 см болатын түймеге түймеленеді. Манжеттің жапсар тігісіне екі бүктеме салынған. Шынтақтың жапсар тігістерінің төменгі бөлігі шлицалармен өңделеді. Шлица ұзындығы 10,5 см, жиектеп торланған бір ілмек пен түймеге түймеленеді. Рұқсат етілген ауытқулар ±0,3 см.

Бедікшелердің, манжеттердің жиектерінде 0,1*0,7 см қосарланған әрлеу тігісі болады.

Қайырмалы жаға.

Жағасы, қайырманың жиегі, өңірі бойымен 0,7 см әрлеу тігісі бар.

Бұйымның төменгі жағы қимасы жабылып, ені 2,0 см бүгу тігісімен өңделеді.

Халаттың енін реттеу үшін белдіктердің орта тұсында бір ілмек пен түйме бекітіледі.

Түсі – қою көк немесе қара.

В түрі. Жартылай жанаспалы халат, иық тігісінің сызығынан төменге дейін ұзартылған бедерлері бар, диаметрі 2,0 см болатын 4 ілмек пен түймеге түймеленетін ортаңғы өңір түймелігі. Өңірлері тұтас кесілген, лацкандары бар.

Алдыңғы бөлік екі бөліктен тұрады: орталық және бүйір. Алдыңғы сол жақтың жоғарғы бөлігінде ені 14,0*15,0 см болатын бір төс қалта тігілген, қалтаның аузы ені 3,0 см жабық кесінді бүкпе тігіспен тігілген өңіржиекпен өңделген.

Алдыңғы бөліктердің төменгі жағында, бел сызығының астында екі төменгі бүйір қалта орналасқан (өлшемі 19,5*21см), қалтаның аузы қимасы жабылып, ені 3,0 см болатын бүкпе тұтас кесілген жолақпен өңделеді.

Қалталарды сырма тігісі бойынша 0,1 және 0,7 см-ге қосарланған әрлеу тігістері тігілген,

Арқа бөлігі - орталық ортаңғы тігіспен, бүкпе иық сызығы бойымен. Ортаңғы тігісте, төменгі бөлігінде шцамен өңделеді, бұйымның төменгі жағынан ұзындығы 25,0 см, ені 5,0 см. Бел сызығының деңгейінде, бүйір тігістерінде ілмектер бар. Халаттың енін реттеу үшін белдіктердің орта тұсында бір ілмек пен түйме бекітіледі.

Жеңдер қондыра тігілген, екі жапсар тігісті, қосып тігілген ені 6,0 см болатын ұзын манжеттері болады, жиектеп торланған бір ілмек пен диаметрі 1,5 см болатын түймеге түймеленеді. Манжеттің жапсар тігісіне екі бүктеме салынған. Шынтақтың жапсар тігістерінің төменгі бөлігі шлицалармен өңделеді. Шлица ұзындығы 10,5 см, жиектеп торланған бір ілмек пен түймеге түймеленеді. Рұқсат етілген ауытқулар ±0,3 см.

Бедікшелердің, манжеттердің жиектерінде 0,1*0,7 см қосарланған әрлеу тігісі болады.

Қайырмалы жаға.

Жағасы, қайырманың жиегі, өңірі бойымен 0,7 см әрлеу тігісі бар.

Бұйымның төменгі жағы қимасы жабылып, ені 2,0 см бүгу тігісімен өңделеді.

7.12.2. ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

1.3.2.1. Ерлердің жұмыс халаты осы стандарттың талаптарына, бұйымға арналған техникалық құжаттамаға сәйкес, стандартты қабылдаған мемлекеттің аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық актілердің талаптары сақтала отырып дайындалады.

1.3.2.2. Ерлер жұмыс халатының жоғарғы бөлігінің түйіспе тігістері арқаулы жіппен тігілуі тиіс. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар - МЕМСТ 29122.

1.3.2.3. Халаттардың сұрыптылығын айқындау-МЕМСТ 12.4.031 бойынша.

1.3.2.4. Халатқа пайдалану кезінде халаттарға күтім жасау туралы жадынама міндетті түрде қоса беріледі:

А. Қажет болған жағдайда мақта-матадан және аралас матадан дайындалған халаттарды кір жуғыш машинада 40°С температурада 5 г/дм ^{3} әмбебап жуғыш препараты бар ерітіндіде 10 минут ішінде жууға болады.

Б2. Халаттар ауада немесе ауа кептіргіште 80°С температурада кептіріледі. мақта маталарынан жасалған арнайы киімдерді ылғалды-термиялық өңдеу 180°С температурада, Химиялық талшықтар салынған мақта маталардан - 120°С температурада жүргізіледі. (Мемлекетаралық стандарт МЕМСТ 12.4.132-83"ерлер халаттары. Техникалық шарттар" (КСРО Мемлекеттік Стандартының 1983 жылғы 10 қазандағы қаулысымен бекітілген. N 4894).

ХАЛАТ ХЛОПЧАТОБУМАЖНЫЙ. ТИП А.

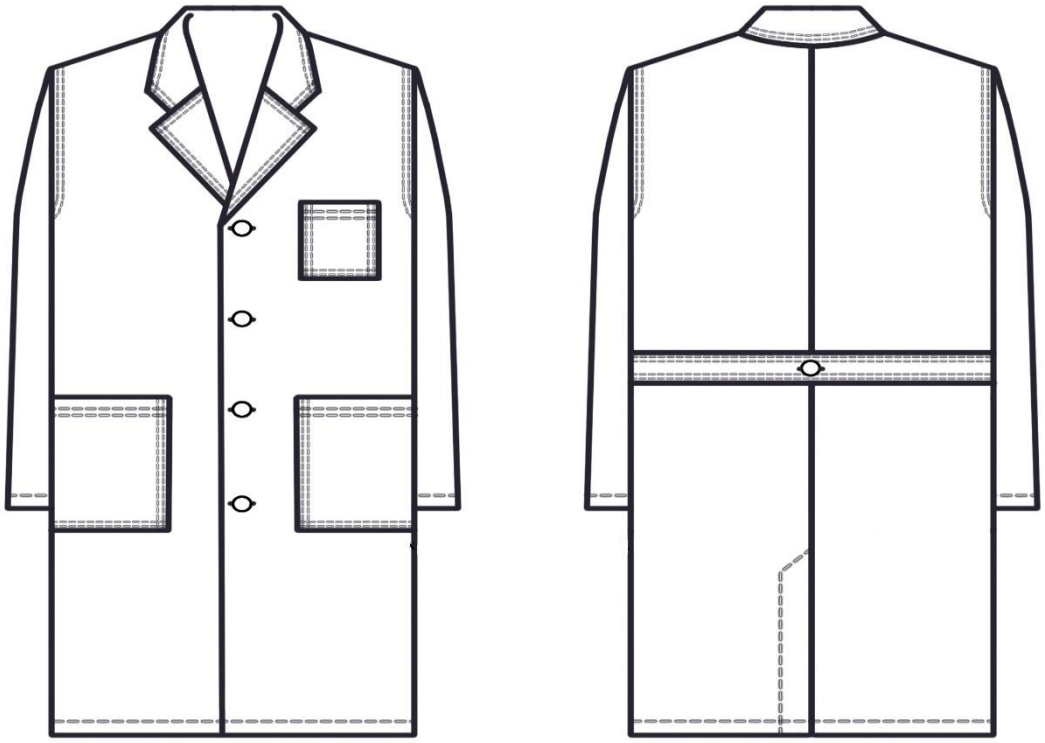

ВИД СПЕРЕДИ.

ВИД СЗАДИ.

1-сурет. А түрі. Алдынан және артынан көрінісі.

ВИД СПЕРЕДИ.

ВИД СЗАДИ.

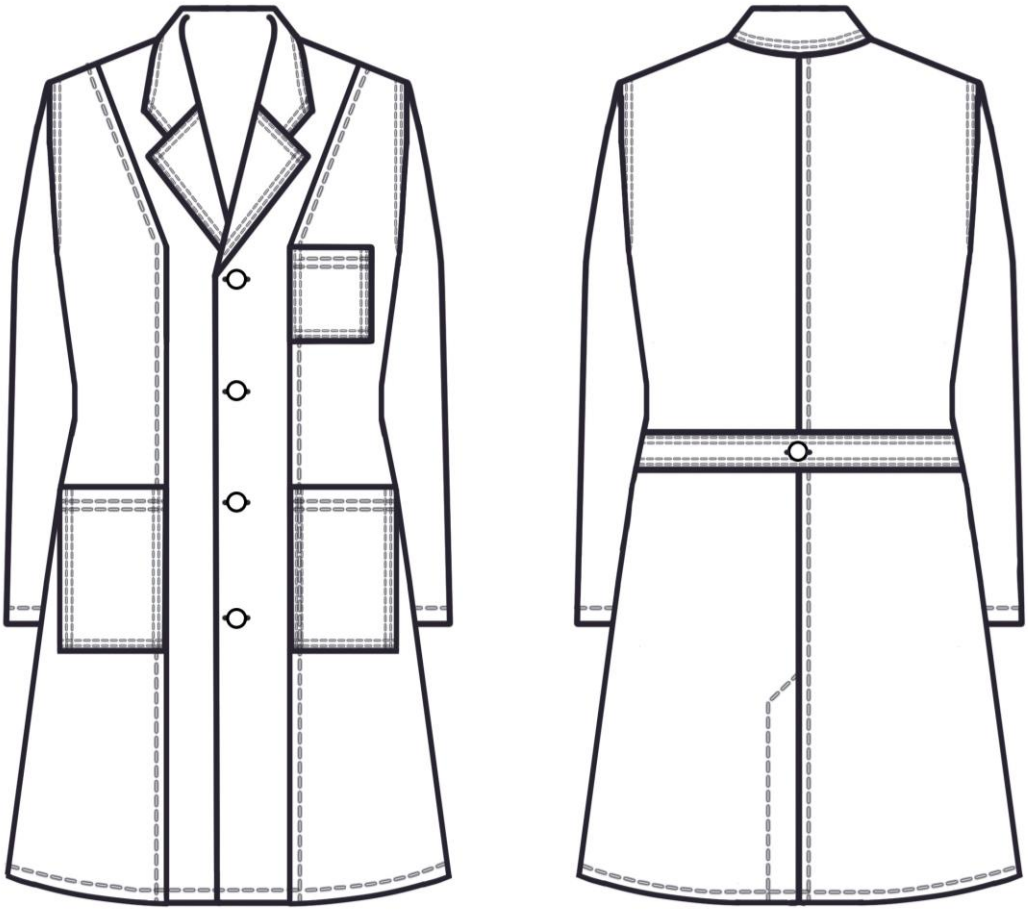

3-сурет В түрі. Алдынан және артынан көрінісі.

Эталон үлгісін өндіру үшін мақта-мата халаттың өлшеу мәндері.

Эталон үлгінің мөлшері: модельді әзірлеу кезінде ер адамның типтік фигурасының өлшемдік белгілері негізге алынды - 100 өлшем, бойы 176 бой, 2 толықтық топ.

Эталон үлгісін өндіру үшін ерлер мақта-мата халатының өлшеу мәндері.

4-кесте

р/с нөмірі	Өлшем атауы	Адамның типтік фигурасының бойы	Адамның типтік фигурасының кеуде айналымы					Жол берілетін ауытқу
			88,92	96,100	104, 108	112, 116	120, 124	
1	Арқа бөліктің ұзындығы	158, 164	106,0	106,0	106,0	-	-	±1,0
		170, 176	112,0	112,0	112,0	112,0	112,0	
		182, 188	118,0	118,0	118,0	118,0	118,0	
2	Арқа бөлігінің ені	-	44,6	46,6	48,6	50,6	52,6	±1,0
3	Алдыңғы жағының (алдыңғы бөліктің) ұзындығы	158, 164	107,0	108,2	109,4	-	-	±1,0
		170, 176	113,0	114,2	115,4	116,6	117,8	
		182, 188	119,0	120,2	121,4	122,6	123,8	
4	Кеуде сызығы бойынша алдыңғы бөліктің ені орталық өңір түймелігімен	-	22,8	24,0	25,2	26,4	27,6	±0,5
5	Қолтық ойығы тереңдігі деңгейіндегі халаттың ені: орталық өңір түймелігімен	-	57,0	61,0	65,0	69,0	73,0	±1,0
6	Төменгі жағынан халаттың ені: орталық өңір түймелігімен	-	66,0	70,0	74,0	78,0	82,0	±1,0
7	Жең ұзындығы	158, 164	61,0	61,0	61,0	-	-	±1,0
		170, 176	64,0	64,0	64,0	64,0	64,0	
		182, 188	67,0	67,0	67,0	67,0	67,0	

8	Жоғарғы жағынан жеңнің ені	-	22,0	23,5	25,0	26,5	28,0	±0,5

Ескертпе: Өндіріс жағдайларына және конструкциялық ерекшеліктеріне қарай халаттардың өлшеу мәндерін өзгертуге жол беріледі (Мемлекетаралық стандарт - МЕМСТ 12.4.132-83 "Ерлер халаттары. Техникалық шарттар" (КСРО Мемлекеттік Стандартының 1983 жылғы 10 қазандағы қаулысымен бекітілген. N 4894)).

Эталон үлгінің мөлшері: модельді әзірлеу кезінде әйелдер типтік фигурасының өлшемдік белгілері негізге алынды - 100 өлшем, бойы 176 бой, 2 толықтық топ.

ЭТАЛОН үлгісін өндіру үшін әйелдер мақта-мата халатының өлшеу мәндері.

5-кесте

р/с №	Өлшем атауы	Адамның типтік фигурасының бойы	Адамның типтік фигурасының кеуде айналымы						Рұқсат етілген ауытқу
			88, 92	96, 100	104, 108	112, 116	120, 124	128,132	
1	Арқа бөліктің ұзындығы	146, 152	103,0	103,0	103,0	-	-	-	
		158, 164	109,5	109,0	109,0	109,0	109,0	109,0	±1,0
		170, 176	115,0	115,0	115,0	115,0	115,0	-	
2	Арқа бөлігінің ені, А түрі	-	40,6	42,6	44,6	46,6	48,6	50,6	±1,0
3	Арқа бөлігі жартысының ені, Б түрі	-	23,3	24,3	25,3	26,3	27,3	28,3	±0,5
4	Алдыңғы жағының (алдыңғы бөліктің) ұзындығы	146, 152	106,9	108,3	109,7	-	-	-	
		158, 164	112,9	114,3	115,7	117,1	118,5	119,9	±1,0
		170, 176	118,9	120,3	121,7	123,1	124,5	-	
5	Кеуде сызығы бойынша алдыңғы бөліктің ені, А түрі:								

	орталық өңір түймелігімен	-	21,0	21,8	22,6	23,4	24,2	25,0	±0,5
	ығысқан өңір түймелігімен	-	24,0	24,8	25,6	26,4	27,2	28,0	±0,5
6	Кеуде сызығының ені, Б түрі		36,0	37,6	39,2	40,8	42,4	44,0	±1,0
7	Қолтық ойығы тереңдігі деңгейіндегі халаттың ені:								
	А түрі:								
	орталық өңір түймелігімен		57,0	61,0	65,0	69,0	73,0	77,0	± 1,0
	ығысқан өңір түймелігімен		60,0	64,0	68,0	72,0	76,0	80,0	±1,0
	Б түрі		57,0	61,0	65,0	69,0	73,0	77,0	±1,0
8	Төменгі жағынан халаттың ені:								
	А түрі:								
	орталық өңір түймелігімен		67,0	71,0	75,0	79,0	83,0	87,0	±1,0
	ығысқан өңір түймелігімен		70,0	74,0	78,0	82,0	86,0	90,0	±1,0
	Б түрі		67,0	71,0	75,0	79,0	83,0	87,0	±1,0
9	Жең ұзындығы	146,152	55,0	55,0	55,0	-	-	-	
		158,164	59,0	59,0	59,0	59,0	59,0	59,0	±1,0
		170,176	63,0	63,0	63,0	63,0	63,0	-	
10	Жоғарғы жағынан жеңнің ені		20,6	22,0	23,4	24,8	26,2	27,6	±0,5

Ескертпе: Өндіріс жағдайларына және конструкциялық ерекшеліктеріне қарай халаттардың өлшеу мәндерін өзгертуге жол беріледі (Мемлекетаралық стандарт - МЕМСТ 12.4.131-83 "Әйелдер халаттары. Техникалық шарттар" (КСРО Мемлекеттік Стандартының 1983 жылғы 10 қазандағы қаулысымен бекітілген. N 4894)).

Партия дайындауға арналған типтік өлшем қатары:

Кеуде айналымы	Бойы	Кеуде айналымы	Бойы
88-92	158, 164 164 - 170 170, 176 182 - 188	112-116	158, 164 164 - 170 170, 176 182, 188 194 - 200
96-100	158, 164 164 - 170 170, 176 182, 188 194 - 200	120-124	164 - 170 170, 176 182, 188 194 - 200
104 -108	158, 164 164 - 170 170, 176 182, 188 194 - 200	128-132	164 - 170 170, 176 182, 188

Шикізатқа, материалдарға және сатып алынған өнімдерге қойылатын талаптар.
Физика-механикалық көрсеткіштер.

№ р/н	Материалдардың атауы	Ауытқу нормасы	Нормативтік-техникалық құжаттама (НТҚ)	Материалдардың арналуы
1	Матасы - ағартылған бөз Құрамы: мақта, өрім: жайма мата. 1 00 (%) Тығыздығы 142 г/м^2. Пластик түймелер диаметрі мм 1,5-2,0 см Көлемі 50х200 мм, Н (кгс) мата жолағының жыртылу жүктемесі, кем емес негізі бойынша: 216; арқау бойынша: 147	+/- 5 %.	МЕМСТ 12.4.132-83 «Ерлер халаттары. ТШ»; МЕМСТ 23948-80 Қабылдау ережелері; МЕМСТ 4103-82 Сапаны бақылау әдістері; МЕМСТ 10581-91 Таңбалау, тасымалдау, орау және сақтау; КО ТР 019/2011. МЕМСТ 29298-2005 Мақта және аралас тұрмыстық маталар. ЖТШ. МЕМСТ 29122-91 «Жеке	Мақта-мата халат дайындау үшін.
2	Ылғалмен өңдеуден кейін өлшемінің өзгеруі, %, артық емес негізі бойынша: -2,0; арқау бойынша: ±2,0			
3	Басқа материалдар мен сатып алынған өнімдер:			

		қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар». МЕМСТ 29150-91 «Жеңіл өнеркәсіп бұйымдарына арналған фурнитура. Бақылау әдістері». МЕМСТ 6309-93 «Мақта және синтетикалық тігін жіптері».	
Ескертпелер: Беттік тығыздығы бойынша, шикізат құрамы бойынша рұқсат етілген ауытқулар. *Астардың, жіптердің, фурнитураның түсі негізгі материалдың түсімен үйлесуі керек.* *Негізгі бөліктердің ұзындығы, өлшемі және егжей-тегжейі тапсырыс берушімен келісіледі.* *Дайын халаттардың өлшемдері 3-кестеде көрсетілген 2-4 сызбаларға сәйкес келуі керек.МЕМСТ 12.4.132-83.*			

7.12.3. ЖИЫНТЫҚТЫЛЫҒЫ.

1. Ерлер, әйелдер мақта-мата халаты.
2. Мақта-мата халат өндіруші кәсіпорындарда жиынтықталады.

7.12.4. ТАҢБАЛАНУЫ. ҚАПТАЛУЫ.

Әрбір бұйымның затбелгісі болуы керек, ол бұйымның өзіне немесе алып тастау қиын болатын затбелгіге салынады.

Ақпарат кез келген бедерлеу тәсілімен (оның ішінде бедерлеу, жібекбаспа, нақыштау, құю, қалыптау) не тікелей бұйымның өзіне немесе бұйымға бекітілген алып тастау қиын болатын затбелгіге өшпейтін бояумен жазылуы тиіс.

Ақпаратты пиктограмма түріндегі қолдануға жол беріледі, ол бұйымның қауіптілік көрсеткіштері немесе қолданылу саласы ретінде пайдаланыла алады. Ақпарат оңай оқылатын болуы тиіс, бұйымды сақтау, тасымалдау, өткізу және пайдалану кезінде сақтау мерзімі, қызмет ету мерзімі және (немесе) кепілдік мерзімі ішінде өшпестей төзімді болуы тиіс.

Таңбалануы түсінікті, оқуға оңай және қаптамасын шешпей-ақ тексеруге болатындай бұйымның (жапсырмасының) бетіне салынуы тиіс.

Қорғаныш қасиеттерін белгілеу - МЕМСТ 12.4.103 бойынша. МЕМСТ EN 340 бойынша қорғаныш қасиеттерін қорғау класын көрсете отырып белгілеуге жол беріледі.

Тапсырысшыға тапсырған кезде міндетті түрде тауарға мынадай таңбалауды ұсынуға тиіс:

1. Тігілетін жапсырма, бүйірлік тігісінде мыналар көрсетіледі:

- бұйымның атауы (бар болса - модельдің, кодтың, артикулдың атауы,);
- дайындаушының атауы және мекенжайы және (немесе) оның тауар белгісі (бар болса);
- қорғаныш қасиеттері пиктограмма;
- кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемі *(мысалы, 170; 176 - 96;100 – өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде)*;
- талаптарына бұйым сәйкес келуі тиіс Кеден одағының техникалық регламентін белгілеу;
- дайындалған күні (айы, жылы) немесе жарамдылық мерзімі аяқталған күні, егер ол белгіленген болса;
- қорғаныш класы туралы мәлімет;
- күтім тәсілдері және жеке қорғаныш құралын кәдеге жаратуға қойылатын талаптар туралы мәліметтер (күтім таңбалары) ;
- жеке қорғаныш құралы сәйкестендіріліп жасалған құжат туралы мәлімет;
- ТББ белгісі.

2. Бұйымдағы кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемін көрсете отырып, мойындығына тігілген жапсырма*(мысалы, 170; 176 - 96;100 – өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде)*

Анықтама: Жұмыс киімінің өлшемін белгілеуде адамның типтік фигурасының екі өлшемді белгілерін топтастыру керек:

- костюм үшін – бой мен кеуде айналымының қосарлы мәндері;

- комбинезон үшін – бойдың мәні және кеуде айналымының қосарлы мәндері.

3. Қағаз ілмелі жапсырма:
- бұйымның атауы (бар болса - модельдің, кодтың, артикулдың атауы, лоттың және сатып алудың нөмірі);
- дайындаушының атауы және мекенжайы және (немесе) оның тауар белгісі (бар болса);
- қорғаныш қасиеттері пиктограмма;
- кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемі *(мысалы, 170; 176*
- 96; 100 - өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде.);
- талаптарына бұйым сәйкес келуі тиіс Кеден одағының техникалық регламентін белгілеу;
- дайындалған күні (айы, жылы) немесе жарамдылық мерзімі аяқталған күні, егер ол белгіленген болса;
- қорғаныш класы туралы мәлімет;
- күтім тәсілдері және жеке қорғаныш құралын кәдеге жаратуға қойылатын талаптар туралы мәліметтер (күтім таңбалары) ;
- жеке қорғаныш құралы сәйкестендіріліп жасалған құжат туралы мәлімет;
- ТББ белгісі.

Тауарды сертификаттың немесе сәйкестік декларациясының көшірмесімен міндетті түрде растау.

Жеке қаптаманың болуы – міндетті. Қаптама сәйкестігі: МЕМСТ 10581 (арнайы киім бөлігінде).

Бұйымдардың орамасы тасымалдау және сақтау кезінде тауардың сақталуын қамтамасыз етуі тиіс. Әр қаптаманың алдыңғы жағында оралған бұйымдардың саны мен өлшемі көрсетілген орау жапсырмасы немесе орау парағы болуы тиіс.

7.12.5. ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Мақта-мата халат қауіпті немесе зиянды факторларды туындату көзі және пайдалану кезінде жазатайым оқиғалардың себебі болмауы тиіс.

Ерлер жұмыс халатын дайындауға арналған материалдар, жиынтықтаушы бұйымдар мен фурнитура санитариялық-химиялық, органолептикалық және токсикологиялық-гигиеналық көрсеткіштердің белгіленген нормативтеріне сәйкес келуге тиіс.

Ерлер жұмыс халатын жарату тәсілдері қоршаған ортаға зиян келтірмеуі керек және оны өндіруші айқындауы керек.

7.12.6. ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ТАЛАПТАР.

СТ РК ISO 14001-2016 «Экологиялық менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық».

Осы стандарт ұйым өз қызметінің экологиялық нәтижелерін жақсарту үшін қолдана алатын экологиялық менеджмент жүйесіне қойылатын талаптарды белгілейді. Бұл стандарт экология саласындағы жауапкершілігін жүйелі негізде басқаруға ұмтылатын ұйымның пайдалануына арналған.

7.12.7. БАҚЫЛАУ ӘДІСТЕРІ.

Бұйымдарды қабылдау – МЕМСТ 4103-82 «Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері (№1 өзгеріспен)».

Дайын бұйымның сызықтық өлшемдерін бақылау құралдары: МЕМСТ 7502-98 «Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Техникалық шарттар».

7.12.8. ӨНДІРУШІНІҢ КЕПІЛДІГІ.

Тұтынушы тасымалдау, сақтау талаптары мен пайдалану жөніндегі нұсқауларды сақтаған кезде арнайы киімге мынадай кепілдік мерзімі белгіленеді:

пайдалану – белгіленген тәртіппен бекітілген салалық нормаларға сәйкес;

сақтау - өндірушінің техникалық құжаттамасында белгіленген нормативтерге сәйкес.

7.12.9. НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР.

1. МЕМСТ 12.4.132-83 «Ерлер халаттары. Техникалық шарттар»;
2. МЕМСТ 12.4.131-83 «Әйелдер халаты. Техникалық шарттар»;
1. МЕМСТ 29122-91 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар.
2. МЕМСТ 12807 Тігін бұйымдары. Тігістердің, сырма тігістердің және жапсар тігістердің жіктелуі.
8. МЕМСТ 12.4.115-82 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар (N 1, 2 өзгерістерімен).
9. МЕМСТ 12.4.011-89 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істеушілердің қорғаныш құралдары. Жалпы талаптар және жіктеу.
10. МЕМСТ 10581-9 Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау (№1 өзгеріспмен, 1 түзетумен).
11. МЕМСТ 12.4.011 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жұмыс істеушілердің қорғаныш құралдары. Жалпы талаптар және жіктеу.
12. МЕМСТ 12.4.031 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жеке қорғаныш құралдары. Сұрыптылық айқындау.

13. МЕМСТ 12.4.067 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жеке қорғаныш құралдарында адамның жылу құрамын айқындау әдісі.
14. МЕМСТ 12.4.103 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімі, аяқ пен қол жеке қорғаныш құралдары. Жіктелуі.
15. МЕМСТ EN 340 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар.
16. МЕМСТ ISO 3758 Текстиль бұйымдары. Күтім бойынша символдармен таңбалау.
17. МЕМСТ 4103 Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері.
18. МЕМСТ 10581 Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау.
19. МЕМСТ 20521 Тігін өндірісі технологиясы. Терминдер мен анықтамалар.
20. МЕМСТ 22977 Тігін бұйымдарының бөліктері. Терминдер мен анықтамалар.
21. МЕМСТ 23948 Тігін бұйымдары. Қабылдау ережесі.
22. МЕМСТ 31399 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.
23. МЕМСТ 31400 Аса үлкен өлшемдегі ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

7.13 Қауіпті өндірістік объектілерге келушілерге арналған халат

Төрт ілмекті және төрт түймелі ортаңғы түймелікі бар түзу сұлбалы халат, жеңі тігілген, жағасы қайырмалы.

Кіреберіс сызығы көлбеу екі төменгі қалтасы бар алдыңғы бөліктер, қалталардың сыртқы бүйір бөліктері бұйымның бүйір тігістеріне кіреді, ал көлденең кіру сызығы бар сол жақ алдыңғы бөлікте бір төс қалта бар.

Арқа бөлігі ортаңғы жапсар тігіспен, белбеуі бар, оның ұштары бұйымның бүйір тігістеріне енеді. Қондырма жеңдер, қос жапсар тігісті, ілмек пен түймеге түймеленетін қосып тігілген манжеттері бар, жейде сұлбасы түрінде пішілген. Тік ұштары бар қайырманың жиегі бар қосып тігілген жаға.

Маталар мен материалдар: мақта - 50%, полиэфир - 50% жақсы бу өткізгіштігін қамтамасыз етуі керек.

Бұйымды сәйкестікке сертификаттау: МЕМСТ 12.4.132-8

7.14. ХИМИЯЛЫҚ ҚОРҒАНЫШ КОМБИНЕЗОНЫ, БІР РЕТТІК

Модель атауы: химиялық қорғаныш комбинезоны, бір реттік.
Арналуы: химиялық қорғаныш комбинезоны, ақ түсті, капюшоны бар, ластанудан қорғайтын бір реттік химиялық төзімді, ұсақ бөлшектерден және сұйық химиялық заттардың төмен концентрацияланған шашырауынан, радиоактивті бөлшектердің енуінен қорғанышты қамтамасыз етеді.

7.14.1. ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР

Негізгі параметрлері мен сипаттамалары.

Комбинезон МЕМСТ бойынша жіктемелерге сәйкес үлгілік фигураларға дайындалады:

- МЕМСТ 31399-2009 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Өтінім бойынша МЕМСТ жіктемесіне сәйкес аса үлкен өлшемдегі костюм дайындауға рұқсат етіледі:

- МЕМСТ 31400-2009 Аса үлкен өлшемдегі ерлердің типтік фигураларының жіктелуі;

Комбинезон эргономикасы бойынша талаптарға сай болуы тиіс (МЕМСТ 12.4.221-2002 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жылу сәулеленуінің жоғары температурасынан, конвективті жылудан қорғайтын арнайы киім. Жалпы техникалық талаптар).

Ер адамның типтік фигурасын айқындау

- Ерлердің типтік фигурасы мынадай өлшемдік белгілермен айқындалады: бойы, кеуде айналымы (көлденең) және бел айналымы – МЕМСТ Р ИСО 3635 бойынша.

Белгіленген типтік фигуралар үшін бойы бойынша аралық (6,0±3,0) см, кеуде айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтағы өлшемдер арасындағы бел айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтар арасындағы бірдей атаулы өлшемдегі бел айналымы бойынша (6,0±3,0) см.

- Осы стандарт бес толықтық тобына топтастырылған 301 типтік фигураны белгілейді: бірінші, екінші, үшінші, төртінші, бесінші. Топтар кіші топтарға бөлінеді (кеуде айналымы бойынша 84-тен 104 см-ге дейін және кеуде айналымы бойынша 108-ден 132 см-ге дейін).

- Фигуралардың бойы бойынша нұсқалары 158-ден 200 см-ге дейін; кеуде айналымы бойынша – 84-тен 132 см-ге дейін; бел айналымы бойынша – 66-дан 126 см-ге дейін.

Ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Ерлердің типтік фигураларының жіктелуі. 1-кестеде келтірілген.

1-кесте

Сантиметрмен

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	66	70	74	78	82	-	-	-	-	-	-	-
Бірінші	Бойы	-	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-

		-	-	-	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	86	90	94	98	102	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	164	164	164	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	-	-
Екінші	Кеуде айналымы	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	68	72	76	80	84	88	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		182	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		188	188	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	194	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	92	96	100	104	108	112	116
Екінші	Бойы	-	-	-	-	-	-	164	164	164	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	182	182
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	188	188
		-	-	-	-	-	-	194	194	-	-	-	-	-

		-	-	-	-	-	-	200	-	-	-	-	-	-
Үшінші	Кеуде айналымы	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	74	78	82	86	90	94	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	-	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		182	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	188	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	194	194	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	98	102	106	110	114	118	122
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	182	182
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	188	188
		-	-	-	-	-	-	194	194	194	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-
Төртінші	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	84	88	92	96	100	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	-	-	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-

		-	-	-	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	194	194	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	104	108	112	116	120	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	-	-
		-	-	-	-	-	-	194	-	-	-	-	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	90	94	98	102	106	-	-	-	-	-	-	-
Бесінші	Бойы	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		-	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	110	114	118	122	126	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-

		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	-	-	-

Ескертпелер:
1 Белгіленген топтарда бұйымның моделі мен конструкциясын жасау керек болатын типтік бойды жиектememен көрсетеді.
2 Бұйымның үлгісі мен конструкциясын бойы, өлшемі бойынша жақын болатын үлгілік фигураға әзірлеуге жол беріледі.

Әйелдің типтік фигурасын айқындау

- Ерлердің типтік фигурасы мынадай өлшемдік белгілермен айқындалады: бойы, кеуде айналымы (көлденең) және шығып тұрған ішімен бөксе айналымы – МЕМСТ Р ИСО 3635 бойынша. Белгіленген типтік фигуралар үшін бойы бойынша аралық (6,0±3,0) см, кеуде айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтағы өлшемдер арасындағы бөксе айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтар арасындағы бірдей атаулы өлшемдегі бөксе айналымы бойынша (4,0±2,0) см.

- Осы стандарт алты толықтық тобына топтастырылған 356 типтік фигураны белгілейді: нөл, бірінші, екінші, үшінші, төртінші, бесінші. Топтар кіші топтарға бөлінеді (кеуде айналымы бойынша 80-нен 104 см-ге дейін және кеуде айналымы бойынша 108-ден 132 см-ге дейін).

- Фигуралардың бойы бойынша нұсқалары 152-ден 182 см-ге дейін; кеуде айналымы бойынша – 80-нен 132 см-ге дейін; бөксе айналымы бойынша – 82-ден 142 см-ге дейін. 6. Әйелдердің типтік фигураларының жіктелуі.

Әйелдердің типтік фигураларының жіктелуі 2-кестеде келтірілген.

2-кесте Сантиметрмен

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-
	Бөксе айналымы	-	82	86	90	94	98	102	-	-	-	-	-
Нөлдік	Бойы	-	152	152	152	152	152	152	-	-	-	-	-
		-	158	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-
		-	164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124
	Бөксе айналымы	-	-	-	-	-	-	-	106	110	114	118	122
	Бойы	-	-	-	-	-	-	-	152	152	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	158
		-	-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	164

		-	-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	80	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бөксе айналымы	82	86	90	94	98	102	106	-	-	-	-	-	-	-
Бірінші	Бойы	-	152	152	152	152	152	152	-	-	-	-	-	-	-
		158	158	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124		
	Бөксе айналымы	-	-	-	-	-	-	-	110	114	118	122	126		
	Бойы	-	-	-	-	-	-	-	152	152	152	152	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	158	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	164	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
Екінші	Кеуде айналымы	80	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бөксе айналымы	86	90	94	98	102	106	110	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	152	152	152	152	152	152	152	-	-	-	-	-	-	-
		158	158	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-

		-	-	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бөксе айналымы	-	-	-	-	-	-	-	114	118	122	126	130	134	138
	Бойы	-	-	-	-	-	-	-	152	152	152	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	158	158	158
		-	-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	164	164	164
		-	-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	80	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бөксе айналымы	90	94	98	102	106	110	114	-	-	-	-	-	-	-
Үшінші	Бойы	152	152	152	152	152	152	152	-	-	-	-	-	-	-
		158	158	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бөксе айналымы	-	-	-	-	-	-	-	118	122	126	130	134	138	142
	Бойы	-	-	-	-	-	-	-	152	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	158	158	158
		-	-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	164	164	164
		-	-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	182	-

Төртінші	Кеуде айналымы	-	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бөксе айналымы	-	98	102	106	110	114	118	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	-	152	152	152	152	152	152	-	-	-	-	-	-	-
		-	158	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		-	164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бөксе айналымы	-	-	-	-	-	-	-	122	126	130	134	138	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	-	152	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	158	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	164	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бөксе айналымы	-	-	106	110	114	118	122	-	-	-	-	-	-	-
Бесінші	Бойы	-	-	-	-	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бөксе айналымы	-	-	-	-	-	-	-	126	130	134	138	142	-	-

	Бойы	-	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	158	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	164	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	170	170	170	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	176	176	-	-	-	-	-
Ескертпелер *1 Белгіленген топтарда киімнің моделі мен конструкциясын жасау керек болатын типтік фигураны жиектемемен көрсетеді.* *2 Бұйымның үлгісін бойы, өлшемі бойынша жақын болатын үлгілік фигураға әзірлеуге жол беріледі.*															

Партияны дайындауда өлшемдер мен бойлардың пайыздық қатынасын тапсырыс беруші шартта белгілейді.

Комбинезонның сызықтық өлшемдерінің номиналды мәндерінен шекті ауытқулар мынадай болуы керек:

- ені бойынша өлшеу үшін ±1,0 см;
- ұзындығы бойынша өлшеу үшін ±1,5 см.

Комбинезонның өлшемі адамның дене өлшеміне сәйкес келуі керек.

Эргономиялық талаптар.

Комбинезон стандарт бойынша эргономика талаптарына сәйкес болуы тиіс: МЕМСТ EN 340-2012 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар»

Комбинезон мынадай құрылымдық ерекшеліктер ескеріле отырып дайындалуы керек:

Комбинезон мынадай болуы керек:

- бұйым және оның жеке элементтері киюге ыңғайлы болуы керек;
- бөліктер мен түйіспелер функционалды орналасуы керек;
- метеорологиялық жағдайлар немесе дене белсенділігі деңгейі өзгерген кезде қоршаған ортамен жылу алмасуды реттеу мүмкіндігі болуы тиіс;
- бұйымның (бөлшектердің, түйіспелердің) дене бетіне жергілікті орналасуын реттелетін болуы керек;
- комбинезон бұйымдары мен оның бөліктерінің пропорционалдығы;
- мойын, қолтық ойығы, қадамдық жапсар тігістер аймағында қалыңдықтың төмендеуі.

Комбинезон мынадай болмауы керек:

- теріні тітіркендіретін немесе пайдаланушыны жарақаттайтын шығыңқы, қатты, тырналатын немесе қатты беттері болмауы керек;
- тығыз болмауы және/немесе қан айналымын бұзбауы керек;
- тым еркін және/немесе ауыр болмауы және пайдаланушының қимылын шектемеуі керек.

Комбинезон сызбаларының негізін құруға арналған құрылымдық қосымдар.

Комбинезондағы құрылымдық қосымдар

Арнайы киім	Қорғаныш класы	Конструкциялық қосымның мәні*, см

		иық бұйымдары үшін	белдік бұйымдары үшін		иықбау бұйымдары үшін		
		кеуденің жарты айналымына ЖК	белдің жарты айналымына ЖБ	бөксенің жарты айналымына ЖБө	кеуденің жарты айналымына ЖК	белдің жарты айналымына ЖБ	бөксенің жарты айналымына ЖБө
2-ші толықтық топтағы ер адамдар үшін							
Комбинезон	3,4	21,0 24,0	5,0 7,0	-	-	-	-
	2	18,0 21,0	3,0 5,0	-	18,0	5,0	-
	1	18,0	3,0	-	15,0		
* Конструкциялық қосымша еркін жатуға және материалдар пакетінің қалыңдығына қосымшаны қамтиды.							

Сыртқы түрі.

КОМБИНЕЗОН.

Химиялық заттардан қорғайтын бір реттік комбинезон. Капюшоны бар ақ түсті комбинезон. Берік және жеңіл.

Жеңі тігілген жейде әдісімен кесіліп пішілген, қосып тігілген капюшоны бар, ортаңғы өңір супаталық ені 8,0 см түймелігі бар комбинезон, ширатлыған №7 типті сыдырма ызбасы бар. Үш бөліктен тұратын капюшон. Капюшонның шетінде, білек пен тобықта серпімді манжеттер.

Арқа бөлігі түзу, ортасында жапсар тігіс, белінде резеңке бар. Материал: 100% тоқыма емес полиэтилен, тығыздығы 41 г/м2. Бұл материал полиэтиленнің өте жұқа өзара байланысқан талшықтарының үздіксіз шоғырларының пайда болуымен қалыптасады, содан кейін олар жылу мен қысымның әсерінен біріктіріледі. Орталық өңір түймелігінде екі тігіспен кесілген орындалған торлаусыз тігіс жасалады. Тоскауыл қасиеттері бар комбинезон техникалық, өнеркәсіптік тазалаудан немесе бояудан сенімді қорғанышты қамтамасыз етеді. Тоскауыл комбинезон өлшемі 2 микроннан асатын бейорганикалық төмен концентрациялы химиялық заттар мен бөлшектердің көп өлшеміне қарсы тамаша тоскауыл болып табылады. Ол қажалуға және жыртылуға жоғары төзімділігімен ерекшеленеді және қолайсыз ортаның әсеріне сәтті қарсы тұрады. Материал сұйық реагенттер мен суды өткізбейді, бірақ ауа мен су буын өткізеді, яғни "дем алады". Біртекті материалдан жасалған сыдырма мен манжеттер қорғаныш жапқысының түсі комбинезонның өзімен (тоқыма емес полиэтилен) бірдей. Жеңдердің, шалбардың, талсияның (желімделген, ішкі серпімді таспа), капюшонның және бетке арналған ойықтың төменгі жағында серпімді манжеттер болады. Бөлшектердің комбинезонға енуінен қорғайтын сыртқы оверлок тігістері. Тегістеу-жиектеп торлау және тығыздалған тігістер, орталық бүйір түймелігі ішкі желден қорғайтын таяқшаны, өңіржиекті

және сыдырманы біріктіру арқылы үстеме тігіспен өңделеді. Ұзын жеңдер. Шап аймағында ыңғайлы қимылдау үшін қосымша ендірме бар.

Өлшемдері: S, M, L, XL, XXL, XXXL Жеке эргономикалық қаптама. Қаптамада комбинезонды киюге/алып тастауға арналған көрнекі нұсқаулар, сондай-ақ өлшемдер торы болуы керек. Түсі: ақ. Химиялық қорғаныш: III санат, 5 тип-ISO 13982-1, 6 Тип-EN 13034, EN 1426, 1 1149-3, EN 1073-2.

Қорғаныш класы:

- радиоактивті ластанудан және радиоактивті бөлшектердің енуінен қорғау, МЕМСТ Р 12.4.240-2007 және EN 1073-2:2002 сәйкес келеді;
- шаң өткізбейтін (қатты бөлшектер түріндегі химиялық өнімдерден қорғау, EN ISO 5 типі 13982:12004+A1:2010);
- шашырауға төзімді (сұйық химиялық өнімдерден қорғаныш, 6-тип EN 13034:2005+A1:2009).

EN 1073-2:2002 стандартына сәйкес қорғаныш киімінің жіктелуі бойынша 5 және 6-типке сәйкес келеді, радиоактивті бөлшектердің енуінен қорғау

7.14.2. ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Химиялық қорғайтын комбинезон осы стандарттың талаптарына, бұйымға арналған техникалық құжаттамаға сәйкес, стандартты қабылдаған мемлекеттің аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық актілердің талаптары сақтаЛА отырып дайындалады.

Жоғары температурадан қорғау үшін қолданылатын комбинезонның қасиеттері - МЕМСТ 12.4.251-2013 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Қышқыл ерітінділерінен қорғайтын арнайы киім. Техникалық талаптар

Комбинезонның жоғарғы бөлігінің қосқыш тігістерінің жыртылу жүктемесі кемінде 250 Н болуы тиіс.

Комбинезонның жоғарғы бөлігінің түйіспе тігістері желімделіп, қосымша жіппен қосарлы тігіспен тігілуі тиіс. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар - МЕМСТ 29122.

ОДНОРАЗОВЫЙ КОСТЮМ.

ВИД СПЕРЕДИ.

1-сурет.

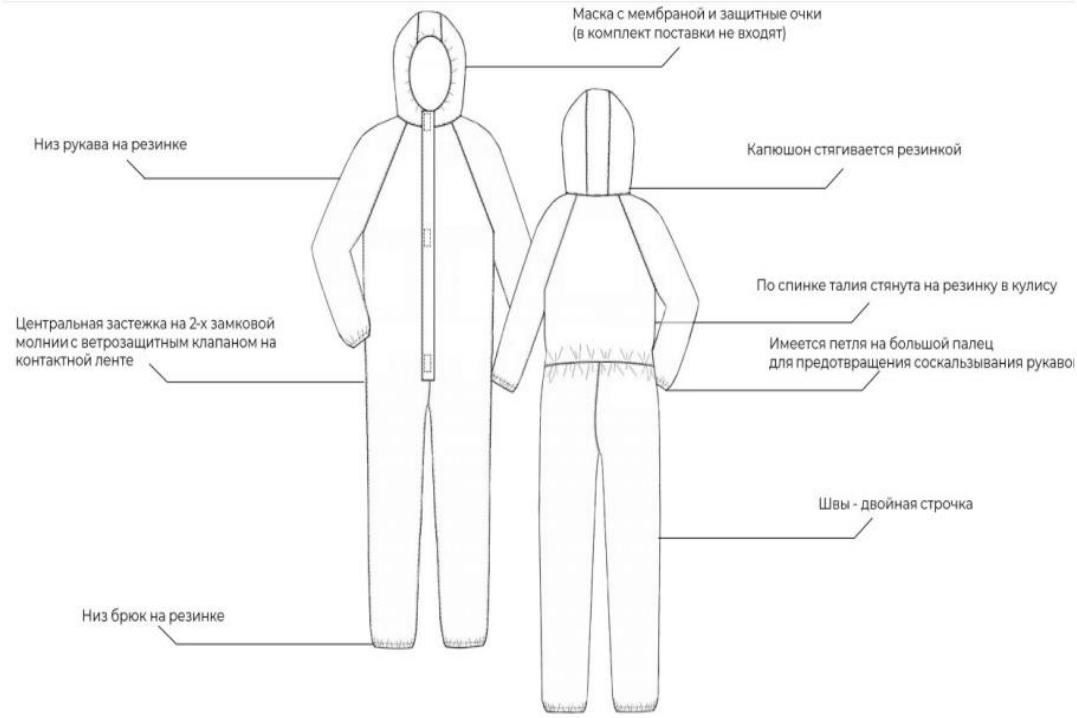

2 сурет.

Эталон үлгісін өндіру үшін комбинезон бұйымдарының өлшеу мәндері.

Эталон үлгінің мөлшері: модельді әзірлеу кезінде ер адамның типтік фигурасының өлшемдік белгілері негізге алынды - 100 өлшем, бойы 176 бой, 2 толықтық топ.

Эталон үлгісін өндіру үшін комбинезон бұйымдарының өлшеу мәндері.

Суреттегі өлшем нөмірі	Өлшем атауы	Құрылымдық қосым , см	Өлшеу мәні, см	Өлшемі бойынша градация, см

			170; 176-96; 100	Бойдың қосарлы мәндері	Кеуде айналымының қосарлы мәндері
КОМБИНЕЗОН (1-сурет)					
1	Бүйір тігісі бойынша ұзындығы (белдіктің енін есепке алмағанда)	3,0	104,0	±9,0	0
		5,0			
		7,0			
2	Белдіктің жартысының ұзындығы немесе бел сызығының ені:			0	±4,0
	жартылай комбинезон	3,0	48,0		
		5,0	50,0		
		7,0	52,0		
3	Қадам тігісі бойынша ұзындығы	3,0	78,0	±7,0	±1,0
		5,0	77,5		
		7,0	77,0		
4	Ортаңғы тігіс деңгейі бойынша ені	3,0	36,0	0	±2,0
		5,0	37,5		
		7,0	39,0		

Партия дайындауға арналған типтік өлшем қатары:

Кеуде айналымы	Бойы	Кеуде айналымы	Бойы
88-92	158, 164 164 - 170 170, 176 182 - 188	112-116	158, 164 164 - 170 170, 176 182, 188

			194 - 200
96-100	158, 164 164 - 170 170, 176 182, 188 194 - 200	120-124	164 - 170 170, 176 182, 188 194 - 200
104 -108	158, 164 164 - 170 170, 176 182, 188 194 - 200	128-132	164 - 170 170, 176 182, 188

Шикізатқа, материалдарға және сатып алынған өнімдерге қойылатын талаптар.
Физика-механикалық көрсеткіштер.

Материалдардың атауы	**Ауытқу нормасы**	**Нормативтік-техникалық құжаттама (НТҚ)**	**Материалдардың арналуы**
Негізгі мата: Материал: тоқыма емес материал немесе 100% полипропилен тығыздығы кемінде 60 г/ш. м, бу-ауа өткізгіштігі. 1. Жыртылу жүктемесі, Н, кемінде: бойлық бағытта 120 көлденең бағытта 45 2. Жыртылған кездегі салыстырмалы ұзаруы, кемінде 25% бойлық бағытта 110 көлденең бағытта 14,0 3. Жұлынуға төзімділігі, Н, кемінде: бойлық бағытта 20,0 көлденең бағытта 3,5 4. Ылғал сіңіргіштігі, %, кем емес- 5. Дезактивация: "ластану-дезактивация" 4 циклынан кейін дезактивация коэффициенті, кемінде	*±5%*	МЕМСТ 12.4.251-2013 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Қышқыл ерітінділерінен қорғайтын арнайы киім. Техникалық талаптар (түзетілген)	Комбинезон матасы

6. Полимерлі жабынның тығыздығы: 35% тұз қышқылының буының ену уақыты, мин, кемінде 30 мин 7. Агрессивті орталардың әрекетіне төзімділік: агрессивті орталардың әсеріне төзімділік көрсеткіші (коэффициент), % Кемінде 75			
Басқа материалдар мен сатып алынған өнімдер: Фурнитура Пластикалық сыдырма, сыдырма жүгірткісі мен сырғытпа материалы-мырыш, сыдырма ызба - полиэстер. Ілмектер - 100% полиэстер. пайдалану – белгіленген тәртіппен бекітілген салалық нормаларға сәйкес; Тігін жіптері		МЕМСТ 12.4.251-2013 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Қышқыл ерітінділерінен қорғайтын арнайы киім. Техникалық талаптар МЕМСТ 29122-91 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар; МЕМСТ 29150-91 «Жеңіл өнеркәсіп бұйымдарына арналған фурнитура. Бақылау әдістері». МЕМСТ 6309-93 «Мақта және синтетикалық тігін жіптері».	
Ескертпелер: Беттік тығыздығы бойынша, шикізат құрамы бойынша рұқсат етілген ауытқулар ±5% *Астардың, жіптердің, фурнитураның түсі негізгі материалдың түсімен үйлесуі керек.*			

7.14.3. ЖИЫНТЫҚТЫЛЫҒЫ.

1. Капюшоны бар комбинезон.
2. Комбинезон өндіруші кәсіпорындарда жиынтықталады.

7.14.4. ТАҢБАЛАНУЫ. ҚАПТАЛУЫ.

Әрбір бұйымның затбелгісі болуы керек, ол бұйымның өзіне немесе алып тастау қиын болатын затбелгіге салынады.

Ақпарат кез келген бедерлеу тәсілімен (оның ішінде бедерлеу, жібекбаспа, нақыштау, құю, қалыптау) не тікелей бұйымның өзіне немесе бұйымға бекітілген алып тастау қиын болатын затбелгіге өшпейтін бояумен жазылуы тиіс.

Ақпаратты пиктограмма түріндегі қолдануға жол беріледі, ол бұйымның қауіптілік көрсеткіштері немесе қолданылу саласы ретінде пайдаланыла алады. Ақпарат оңай оқылатын болуы тиіс, бұйымды сақтау, тасымалдау, өткізу және пайдалану кезінде сақтау мерзімі, қызмет ету мерзімі және (немесе) кепілдік мерзімі ішінде өшпестей төзімді болуы тиіс.

Таңбалануы түсінікті, оқуға оңай және қаптамасын шешпей-ақ тексеруге болатындай бұйымның (жапсырмасының) бетіне салынуы тиіс.

Қорғаныш қасиеттерін белгілеу - МЕМСТ 12.4.103 бойынша. МЕМСТ EN 340 бойынша қорғаныш қасиеттерін қорғау класын көрсете отырып белгілеуге жол беріледі.

Тапсырысшыға тапсырған кезде міндетті түрде тауарға мынадай таңбалауды ұсынуға тиіс:

1. Тігілетін жапсырма, бүйірлік тігісінде мыналар көрсетіледі:

- бұйымның атауы (бар болса - модельдің, кодтың, артикулдың атауы,);
- дайындаушының атауы және мекенжайы және (немесе) оның тауар белгісі (бар болса);
- қорғаныш қасиеттері пиктограмма;
- кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемі *(мысалы, 170; 176 - 96;100 – өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде)*;
- талаптарына бұйым сәйкес келуі тиіс Кеден одағының техникалық регламентін белгілеу;
- дайындалған күні (айы, жылы) немесе жарамдылық мерзімі аяқталған күні, егер ол белгіленген болса;
- қорғаныш класы туралы мәлімет;
- күтім тәсілдері және жеке қорғаныш құралын кәдеге жаратуға қойылатын талаптар туралы мәліметтер (күтім таңбалары) ;
- жеке қорғаныш құралы сәйкестендіріліп жасалған құжат туралы мәлімет;
- ТББ белгісі.

2. Бұйымдағы кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемін көрсете отырып, мойындығына тігілген жапсырма*(мысалы, 170; 176 - 96;100 – өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде)*

Анықтама: Жұмыс киімінің өлшемін белгілеуде адамның типтік фигурасының екі өлшемді белгілерін топтастыру керек:

- костюм үшін – бой мен кеуде айналымының қосарлы мәндері;

- комбинезон үшін – бойдың мәні және кеуде айналымының қосарлы мәндері.

3. Қағаз ілмелі жапсырма:

- бұйымның атауы (бар болса - модельдің, кодтың, артикулдың атауы, лоттың және сатып алудың нөмірі);
- дайындаушының атауы және мекенжайы және (немесе) оның тауар белгісі (бар болса);
- қорғаныш қасиеттері пиктограмма;
- кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемі *(мысалы, 170; 176*
- *96; 100 - өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде.)*;
- талаптарына бұйым сәйкес келуі тиіс Кеден одағының техникалық регламентін белгілеу;
- дайындалған күні (айы, жылы) немесе жарамдылық мерзімі аяқталған күні, егер ол белгіленген болса;
- қорғаныш класы туралы мәлімет;
- күтім тәсілдері және жеке қорғаныш құралын кәдеге жаратуға қойылатын талаптар туралы мәліметтер (күтім таңбалары) ;
- жеке қорғаныш құралы сәйкестендіріліп жасалған құжат туралы мәлімет;

- ТББ белгісі.

Тауарды сертификатпен немесе сәйкестік декларациясымен міндетті түрде растау.

Жеке қаптаманың болуы – міндетті. Қаптама сәйкестігі: МЕМСТ 10581 (арнайы киім бөлігінде).

Бұйымдардың орамасы тасымалдау және сақтау кезінде тауардың сақталуын қамтамасыз етуі тиіс. Әр қаптаманың алдыңғы жағында оралған бұйымдардың саны мен өлшемі көрсетілген орау жапсырмасы немесе орау парағы болуы тиіс.

7.14.5. ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Комбинезон қауіпті немесе зиянды факторларды туындату көзі және пайдалану кезінде жазатайым оқиғалардың себебі болмауы тиіс.

Комбинезон дайындауға арналған материалдар, жиынтықтаушы бұйымдар мен фурнитура санитариялық-химиялық, органолептикалық және токсикологиялық-гигиеналық көрсеткіштердің белгіленген нормативтеріне сәйкес келуге тиіс.

Комбинезонды кәдеге жарату тәсілдері қоршаған ортаға зиян келтірмеуі керек және оларды өндіруші айқындауы тиіс.

7.14.6. ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ТАЛАПТАР.

СТ РК ISO 14001-2016 «Экологиялық менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық».

Осы стандарт ұйым өз қызметінің экологиялық нәтижелерін жақсарту үшін қолдана алатын экологиялық менеджмент жүйесіне қойылатын талаптарды белгілейді. Бұл стандарт экология саласындағы жауапкершілігін жүйелі негізде басқаруға ұмтылатын ұйымның пайдалануына арналған.

7.14.7. БАҚЫЛАУ ӘДІСТЕРІ.

Бұйымдарды қабылдау – МЕМСТ 4103-82 «Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері (№1 өзгеріспен)».

Дайын бұйымның сызықтық өлшемдерін бақылау құралдары: МЕМСТ 7502-98 «Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Техникалық шарттар».

7.14.8. ӨНДІРУШІНІҢ КЕПІЛДІГІ.

Тұтынушы тасымалдау, сақтау талаптары мен пайдалану жөніндегі нұсқауларды сақтаған кезде арнайы киімге мынадай кепілдік мерзімі белгіленеді:

пайдалану – белгіленген тәртіппен бекітілген салалық нормаларға сәйкес;

сақтау - өндірушінің техникалық құжаттамасында белгіленген нормативтерге сәйкес.

7.14.9. НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР.

1. МЕМСТ 12.4.251-2013 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Қышқыл ерітінділерінен қорғайтын арнайы киім. Техникалық талаптар
2. МЕМСТ Р 12.4.218-99 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы киім. Жалпы техникалық талаптар
3. МЕМСТ Р ИСО 3635-99 Киім. Өлшемдері. Анықтамалар, белгілер және өлшеуге қойылатын талаптар
4. МЕМСТ Р ИСО 3758-99 "Текстиль бұйымдары. Күтім таңбаларымен таңбалау
5. ГОСТ Р 52774-2007 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

6. https://files.stroyinf.ru/Data2/1/4294838/4294838959.htmМЕМСТ 12.1.005-88 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар
7. МЕМСТ 15.007-88 Бұйымды әзірлеу және өндіріске қою жүйесі. Жеке қорғаныш құралдары.
8. МЕМСТ 3813-72 (ИСО 5081-77, ИСО 5082-82) Текстиль материалдары. Маталар мен дана бұйымдар. Созылу кезіндегі жыртылу сипаттамаларын айқындау әдістері
9. МЕМСТ 10581-91 Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау.
10. МЕМСТ 12807-2003 Тігін бұйымдары. Тігістердің, сырма тігістердің және жапсар тігістердің жіктелуі.
11. МЕМСТ 20521-75 Тігін өндірісінің технологиясы. Терминдер мен анықтамалар
12. МЕМСТ 20566-75 Текстиль маталар мен дана бұйымдар. Қабылдау ережелері және сынама алу әдісі
13. МЕМСТ 22977-89 Тігін бұйымдарының бөліктері. Терминдер мен анықтамалар
14. МЕМСТ 23948-80 Тігін бұйымдары. Қабылдау ережесі
15. МЕМСТ 28073-89 Тігін бұйымдары. Жыртылу жүктемесін, жіп тігістерінің ұзаруын, жапсар тігістердегі мата жіптерінің жылжуын айқындау әдістері.
16. МЕМСТ 29122-91 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар

7.15. ЖЕЙДЕ

Модель атауы: Жейде.

Арналуы: киімнің бірінші қабаты ретінде қауіпсіздік бөлімінің қызметкеріне арналған арнайы киім.

7.15.1. ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР

Негізгі параметрлері мен сипаттамалары.

Өндірілетін күнделікті ерлер жейдесінің түрлері - МЕМСТ 19867-93 Нысанды жейделер. ТШ.

Жейде МЕМСТ бойынша жіктемелерге сәйкес ерлердің типтік фигураларына дайындалады:

- МЕМСТ 31399-2009 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Өтінім бойынша МЕМСТ жіктемесіне сәйкес аса үлкен өлшемдегі жейделер дайындауға рұқсат етіледі:

- МЕМСТ 31400-2009 Аса үлкен өлшемдегі ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Ер адамның типтік фигурасын айқындау

- Ерлердің типтік фигурасы мынадай өлшемдік белгілермен айқындалады: бойы, кеуде айналымы (көлденең) және бел айналымы – МЕМСТ Р ИСО 3635 бойынша.

Белгіленген типтік фигуралар үшін бойы бойынша аралық (6,0±3,0) см, кеуде айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтағы өлшемдер арасындағы бел айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтар арасындағы бірдей атаулы өлшемдегі бел айналымы бойынша (6,0±3,0) см.

- Осы стандарт бес толықтық тобына топтастырылған 301 типтік фигураны белгілейді: бірінші, екінші, үшінші, төртінші, бесінші. Топтар кіші топтарға бөлінеді (кеуде айналымы бойынша 84-тен 104 см-ге дейін және кеуде айналымы бойынша 108-ден 132 см-ге дейін).

- Фигуралардың бойы бойынша нұсқалары 158-ден 200 см-ге дейін; кеуде айналымы бойынша – 84-тен 132 см-ге дейін; бел айналымы бойынша – 66-дан 126 см-ге дейін.

Ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Ерлердің типтік фигураларының жіктелуі. 1-кестеде келтірілген.

1-кесте

Сантиметрмен

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	66	70	74	78	82	-	-	-	-	-	-	-
Бірінші	Бойы	-	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	86	90	94	98	102	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	164	164	164	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	-	-
Екінші	Кеуде айналымы	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	68	72	76	80	84	88	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-	-

		164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		182	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		188	188	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	194	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	92	96	100	104	108	112	116
Екінші	Бойы	-	-	-	-	-	-	164	164	164	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	182	182
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	188	188
		-	-	-	-	-	-	194	194	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	200	-	-	-	-	-	-
Үшінші	Кеуде айналымы	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	74	78	82	86	90	94	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	-	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		182	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	188	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	194	194	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-	-	-

	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	98	102	106	110	114	118	122
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	182	182
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	188	188
		-	-	-	-	-	-	194	194	194	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-
Төртінші	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	84	88	92	96	100	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	-	-	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	194	194	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	104	108	112	116	120	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	-	-

		-	-	-	-	-	-	194	-	-	-	-	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	90	94	98	102	106	-	-	-	-	-	-	-
Бесінші	Бойы	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		-	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	110	114	118	122	126	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	-	-	-

Ескертпелер:
1 Белгіленген топтарда бұйымның моделі мен конструкциясын жасау керек болатын типтік бойды жиектememен көрсетеді.
2 Бұйымның үлгісі мен конструкциясын бойы, өлшемі бойынша жақын болатын үлгілік фигураға әзірлеуге жол беріледі.

Ерлерге арналған күнделікті киетін жейде өлшемі адамның дене өлшеміне сәйкес келуі керек.

Эргономиялық талаптар.

https://docs.cntd.ru/document/1200101342 - 7D20K3Ерлерге арналған күнделікті киетін жейдешені әзірлеу кезінде стандарт бойынша мыналарды қамтамасыз ететін эргономикалық талаптар сақталуы тиіс: МЕМСТ EN 340-2012 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар (түзетулермен)":

- бұйымды және оның жеке элементтерін пайдалану ыңғайлылығы;
- бөліктер мен тораптардың функционалдық орналасуы;

- метеорологиялық жағдайлар немесе дене белсенділігі деңгейі өзгерген кезде қоршаған ортамен жылу алмасуды реттеу мүмкіндігі;
- бұйымның (бөліктердің, түйіндердің) дене бетіне орналасуын реттеу мүмкіндігі;
- күнделікті ерлер жейдесі бұйымдары мен оның бөліктерінің пропорционалдығы;
- мойын, қолтық ойығы, қадамдық жапсар тігістер аймағында қалыңдықтың төмендеуі.

Сыртқы түрі.
ЖЕЙДЕ.

Қондыома ұзын жеңді ерлер жейдесі, 7 ілмек пен түймеге (диаметрі 1,5 см пластмасса, олардың бірі жаға өңірінде) ортаңғы өңірінен түймеленеді.

Өңіржиекке ұқсатылған, қимасы жабылған, алдыңғы бөліктің алдыңғы бетіне тігілген тұтас кесілген жиекті алдыңғы бөлік. Дайын күйіндегі ені 4,0 см. Ілмектер сол жақ алдыңғы бөлікте орналасқан және орталық бүйір түймелікке параллель орналасқан, жиегінен 0,5 см әрлеу тігісі борт жиектерінде орналасқан.

А түрі. Жоғарғы екі жалған айшық қалтасы бар алдыңғы бөліктер, ұзындығы - 15,0 см, ені - 14,0 см, қалтаның аузы қимас ыжабылып, 2,5 см бүкпе тігіспен тігіледі, 0,1 см*0,7 см тігіспен қайып тігіледі, қалталардың жиектерінде 0,1-0,2 см тігіс сырып тігіледі.

Түзу арқа бөлігі екі бөліктен тұрады: иініш және төменгі бөлік. Қосарлы иініш, иінішті қосып тігу жапсар тігісінде екі бүкпе болады.

Қондырма жеңдер, қос жапсар тігісті, қосып тігілген манжеттегі жеңдердің төменгі жағы 29,0 см*6,0. манжеттердің енін реттеу үшін диаметрі 1,5 см, бір-бірінен 2,0 см болатын екі түймеге түймеленеді. Манжеттерді жеңдерге тігу тігісінде екі бүктеме бар, дайын күйінде бүктеме тереңдігі 1,5 см.

Қондырма қайырмалы жаға, тіктемелі, күшейтілген.

Жағаға, манжеттерге, қалталарға, қалта жапқыларға және арқалық иінішке Жиегінен 0,1-0,2 см әрлеу тігісі тігіледі.

Жағасы мен тіктемесі желім жабынды төсем матамен екі қабат қайталанады: біріншісі – негізгі, екіншісі – күшейткіш.

Манжеттер нүктелік желіммен қапталған тығыздағыш матамен бір қабат қайталанады.

Фигуралық жейде төменгі жағы қимасы жабылып, ені 0,5 см бүгу тігісімен өңделеді.

Жоғарғы екі жалған айшық қалтасы бар алдыңғы бөліктер, ұзындығы - 15,0 см, ені - 14,0 см, қалтаның аузы қимас ыжабылып, 2,5 см бүкпе тігіспен тігіледі, 0,1 см*0,7 см тігіспен қайып тігіледі, қалталардың жиектерінде 0,1-0,2 см тігіс сырып тігіледі.

Түзу арқа бөлігі екі бөліктен тұрады: иініш және төменгі бөлік. Қосарлы иініш, иінішті қосып тігу жапсар тігісінде екі бүкпе болады.

Қондырма жеңдер, қос жапсар тігісті, қосып тігілген манжеттегі жеңдердің төменгі жағы 27,0 см*6,0. см, диаметрі 1,5 см болатын бір ілмекті және түймеге түймеленеді. Манжеттерді жеңдерге жапсар тігісінде дайын күйінде тереңдігі 1,5 см болатын екі бүктеме болады, югослав оймакілтегі манжеттер тұсында шынтақ тігісінің төменгі жағына өңделеді, ұзындығы 10,5 см, ені 1,5 см, ол жиектеп торланған бір ілмек пен түймеге түймеленеді.

Қондырма қайырмалы жаға, тіктемелі, күшейтілген.

Жағаға, манжеттерге, қалталарға, қалта жапқыларға және арқалық иінішке Жиегінен 0,1-0,2 см әрлеу тігісі тігіледі.

Жағасы мен тіктемесі желім жабынды төсем матамен екі қабат қайталанады: біріншісі – негізгі, екіншісі – күшейткіш.

Манжеттер нүктелік желіммен қапталған тығыздағыш матамен бір қабат қайталанады.

Фигуралық жейде төменгі жағы қимасы жабылып, ені 0,5 см бүгу тігісімен өңделеді.

Б түрі. Жоғарғы бір жалған айшық қалтасы бар алдыңғы бөліктер, ұзындығы - 15,0 см, ені - 14,0 см, қалтаның аузы қимас ыжабылып, 2,5 см бүкпе тігіспен тігіледі, 0,1 см*0,7 см тігіспен қайып тігіледі, қалталардың жиектерінде 0,1-0,2 см тігіс сырып тігіледі.

Түзу арқа бөлігі екі бөліктен тұрады: иініш және төменгі бөлік. Қосарлы иініш, иінішті қосып тігу жапсар тігісінде екі бүкпе болады.

Қондырма жеңдер, қос жапсар тігісті, қосып тігілген манжеттегі жеңдердің төменгі жағы 29,0 см*6,0. манжеттердің енін реттеу үшін диаметрі 1,5 см, бір-бірінен 2,0 см болатын екі түймеге түймеленеді. Манжеттерді жеңдерге жапсар тігісінде дайын күйінде тереңдігі 1,5 см болатын екі бүктеме болады, югослав оймакілтегі манжеттер тұсында шынтақ тігісінің төменгі жағына өңделеді, ұзындығы 10,5 см, ені 1,5 см, ол жиектеп торланған бір ілмек пен түймеге түймеленеді.

Қондырма қайырмалы жаға, тіктемелі, күшейтілген.

Жағаға, манжеттерге, қалталарға, қалта жапқыларға және арқалық иінішке Жиегінен 0,1-0,2 см әрлеу тігісі тігіледі.

Жағасы мен тіктемесі желім жабынды төсем матамен екі қабат қайталанады: біріншісі – негізгі, екіншісі – күшейткіш.

Манжеттер нүктелік желіммен қапталған тығыздағыш матамен бір қабат қайталанады.

Фигуралық жейде төменгі жағы қимасы жабылып, ені 0,5 см бүгу тігісімен өңделеді.

Барлық ұсақ бөліктер (жаға, өңіржиектер, қалталар) градация кезінде Арнайы киімді жобалаудың бірыңғай әдістемесіне сәйкес өлшемдеріне сәйкес ұлғаяды немесе кішірейеді.

7.15.2. ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Ерлерге арналған күнделікті киетін жейде осы стандарттың талаптарына, бұйымға арналған техникалық құжаттамаға сәйкес, стандартты қабылдаған мемлекеттің аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық актілердің талаптары сақтаЛА отырып дайындалады.

Ерлер күнделікті жейдесінің жоғарғы бөлігінің қосқыш тігістерінің жыртылу жүктемесі кемінде 250 Н болуы тиіс.

Ерлер күнделікті жейдесінің жоғарғы бөлігінің түйіспе тігістері арқаулы жіппен тігілуі тиіс. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар - МЕМСТ 29122.

1-сурет А түрі.

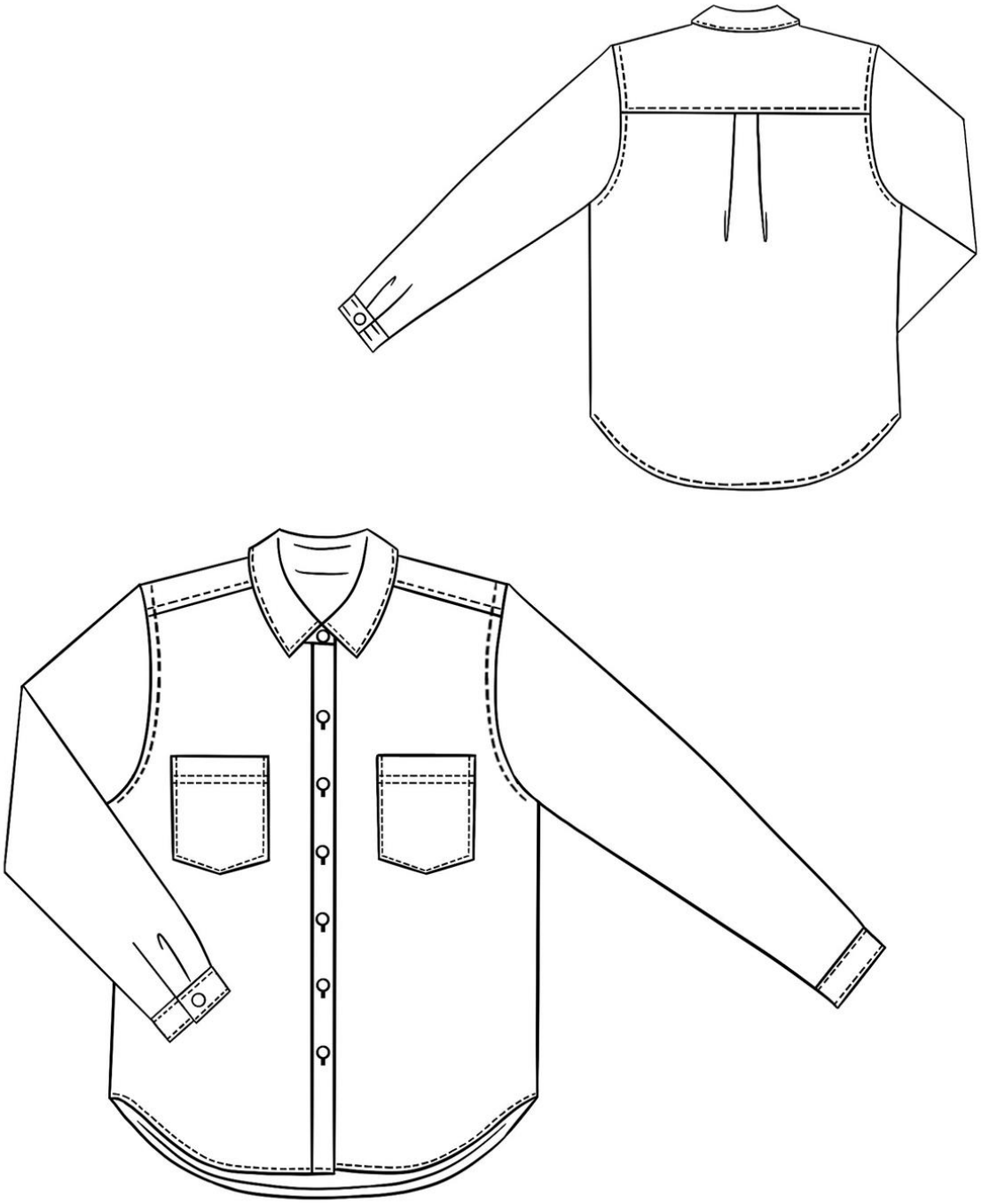

2-сурет А түрі. Техникалық эскиз.

3 сурет. Б түрі.

4 сурет. Б түрі. Техникалық эскиз.

Эталон үлгісін өндіру үшін ерлердің күнделікті киетін жейдесінің өлшеу мәндері.

Эталон үлгінің мөлшері: модельді әзірлеу кезінде ер адамның типтік фигурасының өлшемдік белгілері негізге алынды - 100 өлшем, бойы 176 бой, 2 толықтық топ.

Эталон үлгісін өндіру үшін ерлердің күнделікті киетін жейдесінің өлшеу мәндері.

Өлшем №	Өлшем атауы	Толықтық тобып.	Типтік фигураның бойы.	типтік фигураның мойын айналымы						Рұқсат етілетін ауытқу
				36	37	38	39	40	41	
				80	84	88	92	96	100	
1	Жейделердің арқа бөлігінің ұзындығы	1-4	158	63,5	63,5	63,5	63,5	63,5	63,5	±1,0
			164	65,5	65,5	65,5	65,5	65,5	65,5	
			170	67,5	67,5	67,5	67,5	67,5	67,5	
			176	69,5	69,5	69,5	69,5	69,5	69,5	
			182	71,5	71,5	71,5	71,5	71,5	71,5	
			188	73,5	73,5	73,5	73,5	73,5	73,5	
			158	73,0	73,0	73,0	73,0	73,0	73,0	±1,0
			164	76,0	76,0	76,0	76,0	76,0	76,0	
			170	79,0	79,0	79,0	79,0	79,0	79,0	
			176	82,0	82,0	82,0	82,0	82,0	82,0	
			182	85,0	85,0	85,0	85,0	85,0	85,0	
			188	88,0	88,0	88,0	88,0	88,0	88,0	
2	Жейделердегі иініштің ұзындығы	1-4	158-188	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	±0,5
		1-4	158-188	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3	±0,5
3	Жейдедегі иінішті қосып тігу тігісі бойынша арқа бөліктің ені	1-4	158-188	40,6	42,0	43,4	44,8	46,2	47,6	±0,5

4	Жейделердегі алдыңғы бөліктің ұзындығы	1-4	158	60,0	60,2	60,4	60,6	60,8	61,0	±1,0
			164	62,0	62,2	62,4	62,6	62,8	63,0	
			170	64,0	64,2	64,4	64,6	64,8	65,0	
			176	66,0	66,2	66,4	66,6	66,8	67,0	
			182	68,0	68,2	68,4	68,6	68,8	69,0	
			188	70,0	70,2	70,4	70,6	70,8	71,0	
			158	65,9	66,0	66,1	66,2	66,3	66,4	±1,0
			164	68,9	69,0	69,1	69,2	69,3	69,4	
			170	71,9	72,0	72,1	72,2	72,3	72,4	
			176	74,9	75,0	75,1	75,2	75,3	75,4	
			182	77,9	78,0	78,1	78,2	78,3	78,4	
			188	80,9	81,0	81,1	81,2	81,3	81,4	
6	Бүйір жиегінен жейделердегі қалта жапқысының алдыңғы бұрышына дейінгі қашықтық ,	1-4	158-188	4,8	4,8	5,8	5,8	5,8	5,8	±0,3
		1-4	158-188	5,3	5,3	6,3	6,3	6,3	6,3	±0,3
7	Жейделердегі бүйір жиегінен төменгі қалтаның жиегіне дейінгі қашықтық (қалтаның төменгі жиегінен 3 см жоғары өлшенеді)	1-4	158-188	5,0	5,0	6,0	6,0	6,0	6,0	±0,3
		1-4	158-188	5,5	5,5	6,5	6,5	6,5	6,5	±0,3
8	Жеңдерді тігу тігістерінің	1-4	158-188	33,8	35,2	36,6	38,0	39,4	40,8	±0,5

	арасындағы ені ең тар жерде түймеленген күйіндегі алдыңғы бөлігінің ені									
9	Қолтық ойығы тереңдігі деңгейіндегі жейденің ені:	1-4	158-188	48,5	50,5	52,5	54,5	56,5	58,5	±1,0
10	Төменгі жейдемен артқы жағының ортасынан бүйір жиегіне дейінгі ені (созылған серпімді жолақпен өлшенеді)	1	158-188	45,0	47,0	49,0	51,0	53,0	55,0	±1,0
		2	158-188	46,5	48,5	50,5	52,5	54,5	56,5	
		3	158-188	48,0	50,0	52,0	54,0	56,0	58,0	
		4	158-188	49,5	51,5	53,5	55,5	57,5	59,5	
		1	158-188	49,0	51,0	53,0	55,0	57,0	59,0	±1,0
		2	158-188	50,5	52,5	54,5	56,5	58,5	60,5	
		3	158-188	52,0	54,0	56,0	58,0	60,0	62,0	
		4	158-188	53,5	55,5	57,5	59,5	61,5	63,5	
14	Жейде жеңінің ұзындығы	1-4	158	58,5	58,5	58,5	58,5	58,5	58,5	±1,0
			164	60,5	60,5	60,5	60,5	60,5	60,5	
			170	62,5	62,5	62,5	62,5	62,5	62,5	
			176	64,5	64,5	64,5	64,5	64,5	64,5	

			182	66,5	66,5	66,5	66,5	66,5	66,5	
			188	68,5	68,5	68,5	68,5	68,5	68,5	
		1-4	158	23,5	23,5	23,5	23,5	23,5	23,5	±0,5
			164	24,5	24,5	24,5	24,5	24,5	24,5	
			170	25,5	25,5	25,5	25,5	25,5	25,5	
			176	26,5	26,5	26,5	26,5	26,5	26,5	
			182	27,5	27,5	27,5	27,5	27,5	27,5	
			188	28,5	28,5	28,5	28,5	28,5	28,5	
15	Жейделердің жеңінің қолтық ойығы астындағы ені	1-4	158-188	18,2	18,8	19,4	20,0	20,6	21,2	±0,5
		1-4	158-188	17,1	17,7	18,3	18,9	19,5	20,1	±0,5
16	Жейделердің жеңінің төменгі жағының ені	1-4	158-188	15,1	15,6	16,1	16,6	17,1	17,6	±0,5
17	Жейделердегі манжеттің ұзындығы	1-4	158-188	25,5	25,5	27,5	27,5	27,5	27,5	±0,5
18	Жейделердегі манжеттің ені	1-4	158-188	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	±0,3
		1-4	158-188	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	±0,2
19	Жағаның ұзындығы	1-4	158-188	37,2	38,2	39,2	40,2	41,2	42,2	±0,5
20	Жейде жағасының бір шеті бекітілген ортасындағы ені									
		1-4	158-188	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	±0,3
		1-4	158-188	7,3	7,3	7,3	7,3	7,3	7,3	±0,5
21	Жейделердің бір шеті бекітілген жаға ұштарындағы ені									

22	Тіктеменің ортаңғы ені	1-4	158-188	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	±0,2
23	Қосып тігу бойы бойынша жапқының ұзындығы	1-4	158-188	11,5	11,5	12,5	12,5	12,5	12,5	±0,3
24	Жейделердегі жапқының ортаңғы ені	1-4	158-188	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	±0,2
		1-4	158-188	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	±0,2
25	Жейделердегі жапқының ұштарындағы ені	1-4	158-188	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	±0,2
		1-4	158-188	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	±0,2
26	Қалтаның ортаңғы ұзындығы	1-4	158-188	12,0	12,0	13,0	13,0	13,0	13,0	±0,3
27	Қалтаның төменгі жағының ені (қалтаның төменгі жиегінен 3 см жоғары өлшенеді)	1-4	158-188	11,0	11,0	12,0	12,0	12,0	12,0	±0,3

Партия дайындауға арналған типтік өлшем қатары:

Кеуде айналымы	Бойы	Кеуде айналымы	Бойы
88-92	158, 164 164 - 170 170, 176 182 - 188	112-116	158, 164 164 - 170 170, 176 182, 188 194 - 200
96-100	158, 164 164 - 170 170, 176	120-124	164 - 170 170, 176 182, 188

	182, 188 194 - 200		194 - 200
104 -108	158, 164 164 - 170 170, 176 182, 188 194 - 200	128-132	164 - 170 170, 176 182, 188

1.5. Шикізатқа, материалдарға және сатып алынған өнімдерге қойылатын талаптар.

1.5.1. Физика-механикалық көрсеткіштер

р/с №	Материалдардың атауы	Ауытқу нормасы	Нормативтік-техникалық құжаттама (НТҚ)	Материалдардың арналуы
1	Мақта 70 % полиэфир 30 % Тығыздығы 150 г/м² Өлшемі 50 Х 200 мм, Н (кгс) мата жолағының жарылу жүктемесі кемінде: негізі бойынша - 294 арқау бойынша - 186 Ауа өткізгіштігі, дм3/м2-с, кемінде - 100 Ылғалтартқыштығы,%, салыстырмалы ылғалдылығы 98% кезінде, кемінде — 12,0 Меншікті беттік электр кедергісі, Ом, артық емес - 1012 Еркін формальдегидтің құрамы, мкг/г, артық емес - 300 Ылғалмен өңдеуден кейін өлшемінің өзгеруі,%, артық емес негізі бойынша: - 3,0 арқау бойынша: -2,0; +1,5 Пиллингтілік, ілмектер саны 10 см2, артық емес - 3 Қыртастанбауы, %, кемінде - 58	+/- 5 %.	МЕМСТ 19867-93 Нысанды жейделер. ТШ. МЕМСТ 29122-91 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар. МЕМСТ 12.4.115-82 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар (N 1, 2 өзгерістерімен). МЕМСТ 12.4.011-89 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жұмыс істеушілердің қорғаныш құралдары. Жалпы талаптар және жіктеу.	Ерлер жейдесі
6	Басқа материалдар мен сатып алынған өнімдер: Сыдырма, түймелер, жіптер және т.б.		МЕМСТ 29150-91 «Жеңіл өнеркәсіп бұйымдарына арналған	

	Пластик түймелер, d 18-20 Тігін жіптері		фурнитура. Бақылау әдістері». МЕМСТ 6309-93 «Мақта және синтетикалық тігін жіптері». ҚР СТ 3113-2017 «Арнайы және нысанды киімге арналған пластмасса фурнитура. Техникалық шарттар»	
Ескертпелер: *Беттік тығыздығы бойынша, шикізат құрамы бойынша рұқсат етілген ауытқулар +/-5 %.* *Астардың, жіптердің, фурнитураның түсі негізгі материалдың түсімен үйлесуі керек.* *Негізгі бөліктердің ұзындығы, өлшемі және егжей-тегжейі тапсырыс берушімен келісіледі.*				

7.15.3. ЖИЫНТЫҚТЫЛЫҒЫ.

1. Ерлер жейдесі.
2. Жейде өндіруші кәсіпорындарда жиынтықталады.

7.15.4. ТАҢБАЛАНУЫ. ҚАПТАЛУЫ.

Әрбір бұйымның затбелгісі болуы керек, ол бұйымның өзіне немесе алып тастау қиын болатын затбелгіге салынады.

Ақпарат кез келген бедерлеу тәсілімен (оның ішінде бедерлеу, жібекбаспа, нақыштау, құю, қалыптау) не тікелей бұйымның өзіне немесе бұйымға бекітілген алып тастау қиын болатын затбелгіге өшпейтін бояумен жазылуы тиіс.

Ақпаратты пиктограмма түріндегі қолдануға жол беріледі, ол бұйымның қауіптілік көрсеткіштері немесе қолданылу саласы ретінде пайдаланыла алады. Ақпарат оңай оқылатын болуы тиіс, бұйымды сақтау, тасымалдау, өткізу және пайдалану кезінде сақтау мерзімі, қызмет ету мерзімі және (немесе) кепілдік мерзімі ішінде өшпестей төзімді болуы тиіс.

Таңбалануы түсінікті, оқуға оңай және қаптамасын шешпей-ақ тексеруге болатындай бұйымның (жапсырмасының) бетіне салынуы тиіс.

Қорғаныш қасиеттерін белгілеу - МЕМСТ 12.4.103 бойынша. МЕМСТ EN 340 бойынша қорғаныш қасиеттерін қорғау класын көрсете отырып белгілеуге жол беріледі.

Тапсырысшыға тапсырған кезде міндетті түрде тауарға мынадай таңбалауды ұсынуға тиіс:

1. Тігу жапсырмасы, бүйір тігісінде: -бұйымның атауы (бар болса - модельдің, кодтың, артикулдың атауы,); -дайындаушының атауы мен мекенжайы және (немесе) оның тауар белгісі (бар болса); - қорғаныш қасиеттерінің пиктограммасы ; - кеуде айналымы мен бойдың жақын екі өлшемі *(мысалы, 170;176-96; 100 өлшемді белгілердің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде.);*

- талаптарына бұйым сәйкес келуі тиіс Кеден одағының техникалық регламентін белгілеу;

- дайындалған күні (айы, жылы) немесе жарамдылық мерзімі аяқталған күні, егер ол белгіленген болса;

- қорғаныш класы туралы мәлімет;

- күтім тәсілдері және жеке қорғаныш құралын кәдеге жаратуға қойылатын талаптар туралы мәліметтер (күтім таңбалары) ;

- жеке қорғаныш құралы сәйкестендіріліп жасалған құжат туралы мәлімет;

- ТББ белгісі.

2. Бұйымдағы кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемін көрсете отырып, мойындығына тігілген жапсырма*(мысалы, 170; 176 - 96;100 – өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде)*

Анықтама: Жұмыс киімінің өлшемін белгілеуде адамның типтік фигурасының екі өлшемді белгілерін топтастыру керек:

- костюм үшін – бой мен кеуде айналымының қосарлы мәндері;

- комбинезон үшін – бойдың мәні және кеуде айналымының қосарлы мәндері. 3. Қағаз ілмелі жапсырма:

- бұйымның атауы (бар болса - модельдің, кодтың, артикулдың атауы, лоттың және сатып алудың нөмірі);

- дайындаушының атауы және мекенжайы және (немесе) оның тауар белгісі (бар болса);

- қорғаныш қасиеттері пиктограмма;

- кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемі *(мысалы, 170; 176 - 96;100 – өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде);*

- талаптарына бұйым сәйкес келуі тиіс Кеден одағының техникалық регламентін белгілеу;

- дайындалған күні (айы, жылы) немесе жарамдылық мерзімі аяқталған күні, егер ол белгіленген болса; -қорғаныш класы туралы мәліметтер;

- күтім тәсілдері және жеке қорғаныш құралын кәдеге жаратуға қойылатын талаптар туралы мәліметтер (күтім таңбалары) ;

- жеке қорғаныш құралы сәйкестендіріліп жасалған құжат туралы мәлімет;

- ТББ белгісі.

Тауарды сертификатпен немесе сәйкестік декларациясымен міндетті түрде растау.

Жеке қаптаманың болуы – міндетті. Қаптама сәйкестігі: МЕМСТ 10581 (арнайы киім бөлігінде).

Бұйымдардың орамасы тасымалдау және сақтау кезінде тауардың сақталуын қамтамасыз етуі тиіс. Әр қаптаманың алдыңғы жағында оралған бұйымдардың саны мен өлшемі көрсетілген орау жапсырмасы немесе орау парағы болуы тиіс.

7.15.5. ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Жейде қауіпті немесе зиянды факторларды туындату көзі және пайдалану кезінде жазатайым оқиғалардың себебі болмауы керек.

Жейде дайындауға арналған материалдар, жиынтықтаушы бұйымдар мен фурнитура санитариялық-химиялық, органолептикалық және токсикологиялық-гигиеналық көрсеткіштердің белгіленген нормативтеріне сәйкес келуге тиіс.

Жейдені кәдеге жарату тәсілдері қоршаған ортаға зиян келтірмеуі керек және оларды өндіруші айқындауы тиіс.

7.15.6. ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ТАЛАПТАР.

СТ РК ISO 14001-2016 «Экологиялық менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық».

Осы стандарт ұйым өз қызметінің экологиялық нәтижелерін жақсарту үшін қолдана алатын экологиялық менеджмент жүйесіне қойылатын талаптарды белгілейді. Бұл стандарт

экология саласындағы жауапкершілігін жүйелі негізде басқаруға ұмтылатын ұйымның пайдалануына арналған.

7.15.7. БАҚЫЛАУ ӘДІСТЕРІ.

Бұйымдарды қабылдау – МЕМСТ 4103-82 «Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері (№1 өзгеріспен)».

Дайын бұйымның сызықтық өлшемдерін бақылау құралдары: МЕМСТ 7502-98 «Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Техникалық шарттар».

7.15.8. ӨНДІРУШІНІҢ КЕПІЛДІГІ.

Тұтынушы тасымалдау, сақтау талаптары мен пайдалану жөніндегі нұсқауларды сақтаған кезде арнайы киімге мынадай кепілдік мерзімі белгіленеді:

пайдалану – белгіленген тәртіппен бекітілген салалық нормаларға сәйкес;

сақтау - өндірушінің техникалық құжаттамасында белгіленген нормативтерге сәйкес.

7.15.9. НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР.

1. МЕМСТ 19867-93 Нысанды жейделер. ТШ.
2. МЕМСТ 12.4.031 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жеке қорғаныш құралдары. Сұрыптылық айқындау.
3. МЕМСТ EN 340 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар.
4. МЕМСТ ISO 3758 Текстиль бұйымдары. Күтім бойынша символдармен таңбалау.
5. МЕМСТ 4103 Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері.
6. МЕМСТ 10581 Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау.
7. МЕМСТ 11209 Арнайы киімге арналған маталар. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдісі.
8. МЕМСТ 12807 Тігін бұйымдары. Тігістердің, сырма тігістердің және жапсар тігістердің жіктелуі.
9. МЕМСТ 20272 Химиялық жіптер мен иірілген жіптерден жасалған маталар. Жалпы техникалық шарттар.
10. МЕМСТ 20489 Киім тігу материалдары. Жиынтық жылу кедергісін айқындау әдісі.
11. МЕМСТ 20521 Тігін өндірісі технологиясы. Терминдер мен анықтамалар.
12. МЕМСТ 21050 Арнайы киімге арналған маталар. Құрғақ химиялық тазалауға төзімділігін айқындау әдісі.
13. МЕМСТ 22977 Тігін бұйымдарының бөліктері. Терминдер мен анықтамалар
14. МЕМСТ 23948 Тігін бұйымдары. Қабылдау ережесі.
15. МЕМСТ 29122 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар.
16. МЕМСТ 31399 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.
17. МЕМСТ 31400 Аса үлкен өлшемдегі ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

7.16. СУДАН ҚОРҒАЙТЫН ЕРЛЕР ЖАДАҒАЙЫ

Модель атауы: Судан қорғайтын ерлер жадағайы**.**
Арналуы: киімнің бірінші қабаты ретінде қауіпсіздік бөлімінің қызметкеріне арналған арнайы киім.

7.16.1. ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР
Негізгі параметрлері мен сипаттамалары.

Өндірілетін ерлер жадағайының түрлері – МЕМСТ EN 343-2021 бойынша. Мемлекетаралық стандарт. Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жаңбырдан қорғайтын арнайы киім. Техникалық талаптар және сынау әдістері" (Росстандарттың 26.10.2021ж. N 1305-ст бұйрығымен қолданысқа енгізілген)

МЕМСТ 12.4.134-83 Мемлекетаралық стандарт. Судан қорғайтын ерлер жадағайы Техникалық шарттар.
КО ТР 019.

Жадағай МЕМСТ бойынша жіктемелерге сәйкес ерлердің типтік фигураларына дайындалады:

- МЕМСТ 31399-2009 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Өтінім бойынша МЕМСТ жіктемесіне сәйкес аса үлкен өлшемдегі жейделер дайындауға рұқсат етіледі:

- МЕМСТ 31400-2009 Аса үлкен өлшемдегі ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Ер адамның типтік фигурасын айқындау

- Ерлердің типтік фигурасы мынадай өлшемдік белгілермен айқындалады: бойы, кеуде айналымы (көлденең) және бел айналымы – МЕМСТ Р ИСО 3635 бойынша.

Белгіленген типтік фигуралар үшін бойы бойынша аралық (6,0±3,0) см, кеуде айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтағы өлшемдер арасындағы бел айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтар арасындағы бірдей атаулы өлшемдегі бел айналымы бойынша (6,0±3,0) см.

- Осы стандарт бес толықтық тобына топтастырылған 301 типтік фигураны белгілейді: бірінші, екінші, үшінші, төртінші, бесінші. Топтар кіші топтарға бөлінеді (кеуде айналымы бойынша 84-тен 104 см-ге дейін және кеуде айналымы бойынша 108-ден 132 см-ге дейін).

- Фигуралардың бойы бойынша нұсқалары 158-ден 200 см-ге дейін; кеуде айналымы бойынша – 84-тен 132 см-ге дейін; бел айналымы бойынша – 66-дан 126 см-ге дейін.

Ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Ерлердің типтік фигураларының жіктелуі. 1-кестеде келтірілген.

1-кесте

Сантиметрмен

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-

	Бел айналымы	-	66	70	74	78	82	-	-	-	-	-	-	-
Бірінші	Бойы	-	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	86	90	94	98	102	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	164	164	164	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	-	-
Екінші	Кеуде айналымы	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	68	72	76	80	84	88	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		182	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		188	188	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	194	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132

	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	92	96	100	104	108	112	116
Екінші	Бойы	-	-	-	-	-	-	164	164	164	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	182	182
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	188	188
		-	-	-	-	-	-	194	194	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	200	-	-	-	-	-	-
Үшінші	Кеуде айналымы	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	74	78	82	86	90	94	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	-	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		182	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	188	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	194	194	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	98	102	106	110	114	118	122
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	182	182
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	188	188
		-	-	-	-	-	-	194	194	194	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-

Төртінші	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	84	88	92	96	100	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	-	-	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	194	194	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	104	108	112	116	120	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	-	-
		-	-	-	-	-	-	194	-	-	-	-	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	90	94	98	102	106	-	-	-	-	-	-	-
Бесінші	Бойы	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		-	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-

	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	110	114	118	122	126	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	-	-	-

Ескертпелер:
1 Белгіленген топтарда бұйымның моделі мен конструкциясын жасау керек болатын типтік бойды жиектемемен көрсетеді.
2 Бұйымның үлгісі мен конструкциясын бойы, өлшемі бойынша жақын болатын үлгілік фигураға әзірлеуге жол беріледі.

Партияны дайындауда өлшемдер мен бойлардың пайыздық қатынасын тапсырыс беруші шартта белгілейді.

Комбинезонның сызықтық өлшемдерінің номиналды мәндерінен шекті ауытқулар мынадай болуы керек:

- ені бойынша өлшеу үшін ±1,0 см;
- ұзындығы бойынша өлшеу үшін ±1,5 см.

Ерлердің жұмыс жадағайының өлшемі адамның дене өлшеміне сәйкес келуі керек.

Эргономикалық және құрылымдық талаптар.

Ерлер жадағайын әзірлеу кезінде стандарт бойынша мыналарды қамтамасыз ететін эргономикалық талаптар сақталуы тиіс: МЕМСТ EN 340-2012 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар (түзетулермен)":

- бұйымды және оның жеке элементтерін пайдалану ыңғайлылығы;
- бөліктер мен тораптардың функционалдық орналасуы;
- метеорологиялық жағдайлар немесе дене белсенділігі деңгейі өзгерген кезде қоршаған ортамен жылу алмасуды реттеу мүмкіндігі;
- бұйымның (бөліктердің, түйіндердің) дене бетіне орналасуын реттеу мүмкіндігі;
- күнделікті ерлер жейдесі бұйымдары мен оның бөліктерінің пропорционалдығы;
- мойын, қолтық ойығы, қадамдық жапсар тігістер аймағында қалыңдықтың төмендеуі.

Жапсырмалы бөліктер қимасы жабылып, екі жапсырмалы тігіспен тігіледі.

Тұтынушының талап етуі бойынша резеңкеленген маталар мен қапталған материалдардан жасалған бұйымдардағы тігістер бүтінделуі мүмкін.

Балықшыларға арналған жадағайлардағыдағы тігістер желімделген болуы керек.

Желдеткіш саңылаулардың түймелері мен блоктарының астына әртүрлі материалдардан жасалған әртүрлі конструкциялардың күшейткіштері қойылады.

Иініштің төменгі шеттері арқа бөлігіне - ортасында және бұрыштарында, алдыңғы бөлігіне - бұрыштарда бекітіледі.

Капюшонның алдыңғы қимасын өңдеу кезінде ұзындығы 95-100 см ызба салып, оны ортаңғы тігістің үстіне бекітеді.

Ілмектерді мынадай жерлерде жиектеп торлайды:

сол жақ өңірінде - жиегінен 2,0-2,5 см және бүйір жиегінен 2,5-3,0 см қашықтықта кемінде төрт ілмек;

капюшонда мойын сызығы бойымен жиігінен 1,0 см қашықтықта кемінде үш ілмек бар.

Түймелер ілмектердің орналасуына сәйкес тігіледі.

Жадағай дайындау кезінде мыналарға жол беріледі:

- арқа бөлігі тұтас;
- екі бөліктен тұратын жоғарғы жаға;
- ұзартқыштары бар жеңдер;
- бұйымның бүйір тігістерін және жеңдердің тігістерін жылжыту;
- тігісі бар иініш;
- бүйірлік тігістердің төменгі жағындағы сыналар;
- тұтас кесіп пішілген өңіржиек;
- төменгі жағасы бар тұтас кесіп пішілген жоғарғы жаға;
- қатты матадан дайындалған бұйымдардағы сыңар жаға;
- қалталарды, иініш пенкапюшонды, жаға тіктемесін, желдеткіш саңылаулардың күшейткіштерін қайып тігу – басқа материалдардан;
- бір тігіс - үстеме бөліктерді тігу кезінде, содан кейін тігістерді тығыздау кезінде.

Сыртқы түрі.

Судан қорғайтын ерлер жадағайы.

Түзу сұлбады жадағай, 6 ілмекті және түймелері бар қос өңірлі (сыртынан сол жақ бортында 5 ілмек және ішінен оң жақ өңірінде 1 Ілмек, бекіту үшін), төменгі бүйір жапсырма қалталары 20,0 см * 25,0 см, жапқылары 21,0 см* 6,0 см, «велькро» жанаспалы таспасында түймеленеді. Жапсырмалы қалталарды қималарын жауып, 0,1 см – 0,7 см екі тігіспен тігеді, қалталардың жоғарғы бөлігі 2,5 см жабық тігіспен бүктеліп, тігіспен бекітіледі, қалта жапқыларының жиектерінде 0,1 см – 0,7 см әрлеу тігісін салады.

Алынбалы капюшон екі бөліктен тұрады, бау алдыңғы бөлікке бекітпелермен және ұштармен тартылады, ортаңғы жапсар тігісте капюшонның биіктігін реттеу үшін «велькро» таспасымен жабдықталған. Алдыңғы мойын сызығындағы капюшон серпімді баумен тартылады.

Арқа бөлігі ортасында тігісі және шлицасы бар және иық тәрізді алдыңғы бөліктерге ұласатын бір шеті бекітілген иініш бар.

Қондырма жеңдер, қос жапсар тігісті, түзу Жеңдердің төменгі жағы қимасы жабылып, 2,5 см бүгу тігісімен өңделеді, «велькро» типті қатайтатын жанаспалы таспамен жабдықталған, жеңдердің астында ауа алмасуға арналған желдеткіш саңылаулар бар.

Қосып ігілген қайырма жаға.

Иініштің бүкіл периметрі бойынша, арқа бөліктің ортаңғы тігісі, қалталар, қалта жапқылары, бүйірлік бедерлі тігістер бойынша 0,1 см-0,7 см әрлеу тігісі төселген.

Жағаның жиегі мен қайырмасы бойына, борттың жиегі бойына 0,7 см әрлеу тігісі тігілген.

Шапанның барлық тігістері мен сырма тігістері арнайы су өткізбейтін таспамен желімделеді.

Бұйымның төменгі жағы қимасы жабылып, ені 3,0 см болатын бүгу тігісімен өңделеді.

Өндіріске қойылатын талаптар: *Логотиптің түсі мен қолданылуы: Тапсырыс берушінің келісімі бойынша. Логотип ақ жібек экран түрінде жасалған.*

7.16.2. ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Судан қорғайтын ерлер жадағайы осы стандарттың талаптарына, бұйымға арналған техникалық құжаттамаға сәйкес, стандартты қабылдаған мемлекеттің аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық актілердің талаптары сақтала отырып дайындалады.

Жоғары температуралардан қорғау үшін қолданылатын судан қорғайтын ерлер жадағайының қасиеттері: МЕМСТ EN 343-2021 бойынша. Мемлекетаралық стандарт. Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жаңбырдан қорғайтын арнайы киім. Техникалық талаптар және сынау әдістері" (Росстандарттың 26.10.2021ж. N 1305-ст бұйрығымен қолданысқа енгізілген)

МЕМСТ 12.4.134-83 Мемлекетаралық стандарт. Судан қорғайтын ерлер жадағайы Техникалық шарттар.
КО ТР 019.

Комбинезонның жоғарғы бөлігінің қосқыш тігістерінің жыртылу жүктемесі кемінде 250 Н болуы тиіс.

Комбинезонның жоғарғы бөлігінің түйіспе тігістері желімделіп, қосымша жіппен қосарлы тігіспен тігілуі тиіс. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар - МЕМСТ 29122.

Эталон үлгісін өндіру үшін ерлердің судан қорғайтын жадағайының өлшеу мәндері.

Эталон үлгінің мөлшері: модельді әзірлеу кезінде ер адамның типтік фигурасының өлшемдік белгілері негізге алынды - 100 өлшем, бойы 176 бой, 2 толықтық топ.

Эталон үлгісін өндіру үшін ерлердің судан қорғайтын жадағайының өлшеу мәндері.
4-кесте

4-кесте

Сызбадағы өлшеу нөмірі	Өлшеу орнының атауы	Адамның типтік фигурасының бойы	Адамның типтік фигурасының кеуде айналымы					Жол берілетін ауытқу
			88, 92	96, 100	104, 108	112, 116	120, 124	

1	Арқа бөлігінің ұзындығы:							±1,0
	жадағай	158, 164	113,0	113,0	113,0	113,0	113,0	
		170, 176	119,0	119,0	119,0	119,0	119,0	
		182, 188	125,0	125,0	125,0	125,0	125,0	
	ұзын жадағай	158, 164	123,0	123,0	123,0	123,0	123,0	
		170, 176	129,0	129,0	129,0	129,0	129,0	
		182, 188	135,0	135,0	135,0	135,0	135,0	
	қысқа жадағай	158, 164	87,0	87,0	87,0	87,0	87,0	
		170, 176	93,0	93,0	93,0	93,0	93,0	
		182, 188	99,0	99,0	99,0	99,0	99,0	
2	Өңір жиегінен төмен қарай борт жиегіне параллель алдыңғы бөліктің ұзындығы:							±1,0
	жадағай	158, 164	105,4	106,0	106,6	107,2	107,8	
		170, 176	111,4	112,0	112,6	113,2	113,8	
		182, 188	117,4	118,0	118,6	119,2	119,8	
	ұзын жадағай	158, 164	115,4	116,0	116,6	117,2	117,8	
		170, 176	121,4	122,0	122,6	123,2	123,8	
		182, 188	127,4	128,0	128,6	129,2	129,8	
	қысқа жадағай	158, 164	79,4	80,0	80,6	81,2	81,8	
		170, 176	85,4	86,0	86,6	87,2	87,8	
		182, 188	91,4	92,0	92,6	93,2	93,8	
3	Кеуде сызығы бойынша алдыңғы бөліктің ені (жартылай ені 10,0 см)	-	30,9	32,1	33,3	34,5	35,7	±0,5
4	Қолтық тереңдігі деңгейіндегі жадағайдың ені	-	69,0	73,0	77,0	81,0	85,0	±1,0
5	Төменгі жағы бойынша ені (сол жағында):							±1,0
	жадағай	-	82,0	86,0	90,0	94,0	98,0	
	ұзын жадағай	-	84,0	88,0	92,0	96,0	100,0	

	қысқа жадағай	-	79,0	83,0	87,0	91,0	95,0	
6	Жең ұзындығы	158, 164	62,0	62,0	62,0	62,0	62,0	±1,0
		170, 176	65,0	65,0	65,0	65,0	65,0	
		182, 188	68,0	68,0	68,0	68,0	68,0	
7	Жоғарғы жағынан жеңнің ені	-	24,5	26,0	27,5	29,0	30,5	±0,5
8	Төменгі жағынан жеңнің ені	-	17,4	18,0	18,6	19,2	19,8	±0,5
9	Жағаның ұзындығы	-	50,0	52,0	54,0	56,0	58,0	±0,5
10	Арқа бөлік иінішінің ортаңғы ұзындығы	158, 164	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	±0,5
		170, 176	26,0	26,0	26,0	26,0	26,0	
		182, 188	27,0	27,0	27,0	27,0	27,0	
11	Шлица ұзындығы:							±0,5
	жадағай	158, 164	39,0	39,0	39,0	39,0	39,0	
		170, 176	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	
		182, 188	41,0	41,0	41,0	41,0	41,0	
	ұзын жадағай	158, 164	49,0	49,0	49,0	49,0	49,0	
		170, 176	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	
		182, 188	51,0	51,0	51,0	51,0	51,0	
12	Капюшонгың ортаңғы тігіс бойымен ұзындығы	-	55,0	56,0	57,0	58,0	59,0	±0,5

Ескертпелер:

1. Тұтынушының талап етуі бойынша және тұтынушы кәсіподағының ОК келісімі бойынша жадағайдың өлшеу мәндерін, 1, 2, 11 өлшемдерінен басқасын, өзгертуге жол беріледі.
2. Жадағайды жылы бұйымдармен бірге пайдалану кезінде үлкен жадағайды пайдалану ұсынылады.

КОСТЮМ ИЛИ ПЛАЩЬ ДЛЯ ЗАЩИТЫ ОТ ВОДЫ.

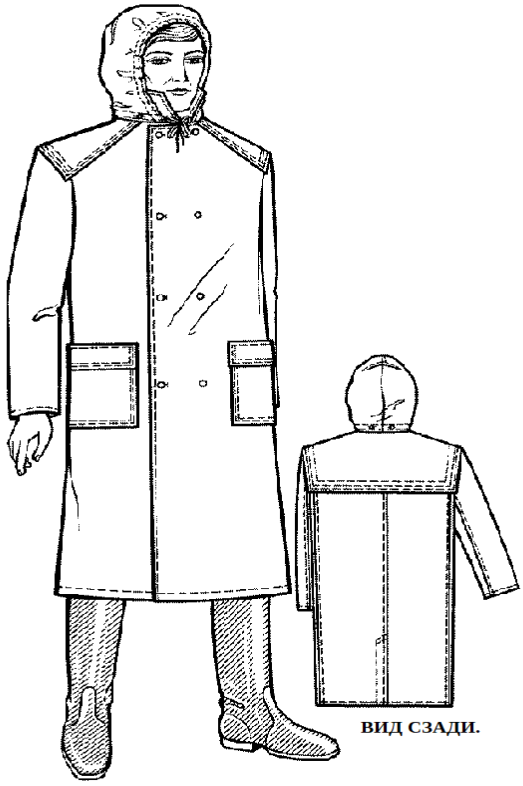

ВИД СЗАДИ.

ВИД СПЕРЕДИ.

1-сурет.

Шикізатқа, материалдарға және сатып алынған өнімдерге қойылатын талаптар.

Физика-механикалық көрсеткіштер.

№ р/н	Материалдардың атауы	Нормативтік-техникалық құжаттама (НТҚ)	Материалдардың арналуы
1.	Матасы - қалыңдығы 0,18 мм кем емес ылғалдан қорғайтын поливинилхлоридті жабыны бар аралас мата, түсі: көк. Жыртылу жүктемесі, Н, кемінде: кемінде: - негізі (ұзындығы) бойынша 800; - арқау (ені) бойынша 600	МЕМСТ 12.4.134-83 Судан қорғайтын ерлер жадағайы. ТШ. МЕМСТ 9733.4-83 Текстиль материалдар. Бояудың жууға төзімділігін сынау әдістері; МЕМСТ 9733.1-91 Текстиль материалдар. Бояудың жарыққа төзімділігін сынау әдістері;	Судан қорғайтын ерлер жадағайын дайындау үшін

	Жұлыну жүктемесі (жұлынуға кедергі), Н, кем емес - негізі (ұзындығы) бойынша 50 - арқау (ені) бойынша 30 Қажалуға төзімділігі, циклдар, кемінде - мақта-мата және аралас маталар 5000 Өлшемін өзгерту ылғалмен өңдеуден кейін, %, артық емес - негізі (ұзындығы) бойынша; -3,5 - арқау (ені) бойынша ±2,0 Материалдардың суға төзімділік (су өткізбейтін) параметрі бойынша дымқыл өңдеуге (бес жууға) төзімділігі кемінде 90 болуы тиіс % Полимерлі жабыны бар материалдардың, жасанды былғары мен резеңкеленген материалдардың бу өткізгіштігі кемінде - 4 мг/см2 сағ болуы тиіс Астар - жібек, 100% поливинилхлорид, негізгі матаның түсіне сәйкес.	МЕМСТ 29122-91 Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар; МЕМСТ 23948 Қабылдау ережелері; МЕМСТ 4103 Сапаны бақылау әдістері; МЕМСТ 10581 Халаттарды таңбалау, тасымалдау, орау және сақтау; МЕМСТР 12.4.288— 2013 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. СУДАН ҚОРҒАЙТЫН АРНАЙЫ КИІМ.	

2.	Ескертпелер: 1. Беттік тығыздығы бойынша, шикізат құрамы бойынша рұқсат етілген ауытқулар +/-5 %. 2. Астардың, жіптердің, фурнитураның түсі негізгі материалдың түсімен үйлесуі керек.	МЕМСТ EN 343-2021. Мемлекетаралық стандарт. Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жаңбырдан қорғайтын арнайы киім. Техникалық талаптар және сынау әдістері" (Росстандарттың 26.10.2021ж. N 1305-ст бұйрығымен қолданысқа енгізілген) МЕМСТ 12.4.134-83 Мемлекетаралық стандарт. Судан қорғайтын ерлер жадағайы Техникалық шарттар. КО ТР 019.	

7.16.3. ЖИЫНТЫҚТЫЛЫҒЫ.

1. Судан қорғайтын ерлер жадағайы.
2. Судан қорғайтын ерлер жадағайы өндіруші кәсіпорындарда жиынтықталады.

7.16.4. ТАҢБАЛАНУЫ. ҚАПТАЛУЫ.

Әрбір бұйымның затбелгісі болуы керек, ол бұйымның өзіне немесе алып тастау қиын болатын затбелгіге салынады.

Ақпарат кез келген бедерлеу тәсілімен (оның ішінде бедерлеу, жібекбаспа, нақыштау, құю, қалыптау) не тікелей бұйымның өзіне немесе бұйымға бекітілген алып тастау қиын болатын затбелгіге өшпейтін бояумен жазылуы тиіс.

Ақпаратты пиктограмма түріндегі қолдануға жол беріледі, ол бұйымның қауіптілік көрсеткіштері немесе қолданылу саласы ретінде пайдаланыла алады. Ақпарат оңай оқылатын болуы тиіс, бұйымды сақтау, тасымалдау, өткізу және пайдалану кезінде сақтау мерзімі, қызмет ету мерзімі және (немесе) кепілдік мерзімі ішінде өшпестей төзімді болуы тиіс.

Таңбалануы түсінікті, оқуға оңай және қаптамасын шешпей-ақ тексеруге болатындай бұйымның (жапсырмасының) бетіне салынуы тиіс.

Қорғаныш қасиеттерін белгілеу - МЕМСТ 12.4.103 бойынша. МЕМСТ EN 340 бойынша қорғаныш қасиеттерін қорғау класын көрсете отырып белгілеуге жол беріледі.

Тапсырысшыға тапсырған кезде міндетті түрде тауарға мынадай таңбалауды ұсынуға тиіс:

1. Тігілетін жапсырма, бүйірлік тігісінде мыналар көрсетіледі:

- бұйымның атауы (бар болса - модельдің, кодтың, артикулдың атауы,);
- дайындаушының атауы және мекенжайы және (немесе) оның тауар белгісі (бар болса);
- қорғаныш қасиеттері пиктограмма;

- кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемі *(мысалы, 170; 176 - 96;100 – өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде)*;

- талаптарына бұйым сәйкес келуі тиіс Кеден одағының техникалық регламентін белгілеу;

- дайындалған күні (айы, жылы) немесе жарамдылық мерзімі аяқталған күні, егер ол белгіленген болса;

- қорғаныш класы туралы мәлімет;

- күтім тәсілдері және жеке қорғаныш құралын кәдеге жаратуға қойылатын талаптар туралы мәліметтер (күтім таңбалары) ;

- жеке қорғаныш құралы сәйкестендіріліп жасалған құжат туралы мәлімет;

- ТББ белгісі.

2. Бұйымдағы кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемін көрсете отырып, мойындығына тігілген жапсырма*(мысалы, 170; 176 - 96;100 – өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде)*

Анықтама: Жұмыс киімінің өлшемін белгілеуде адамның типтік фигурасының екі өлшемді белгілерін топтастыру керек:

- костюм үшін – бой мен кеуде айналымының қосарлы мәндері;

- комбинезон үшін – бойдың мәні және кеуде айналымының қосарлы мәндері.

3. Қағаз ілмелі жапсырма:

- бұйымның атауы (бар болса - модельдің, кодтың, артикулдың атауы, лоттың және сатып алудың нөмірі);

- дайындаушының атауы және мекенжайы және (немесе) оның тауар белгісі (бар болса);

- қорғаныш қасиеттері пиктограмма;

- кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемі *(мысалы, 170; 176*

- 96; 100 - өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде.);

- талаптарына бұйым сәйкес келуі тиіс Кеден одағының техникалық регламентін белгілеу;

- дайындалған күні (айы, жылы) немесе жарамдылық мерзімі аяқталған күні, егер ол белгіленген болса;

- қорғаныш класы туралы мәлімет;

- күтім тәсілдері және жеке қорғаныш құралын кәдеге жаратуға қойылатын талаптар туралы мәліметтер (күтім таңбалары) ;

- жеке қорғаныш құралы сәйкестендіріліп жасалған құжат туралы мәлімет;

- ТББ белгісі.

Тауарды сертификатпен немесе сәйкестік декларациясымен міндетті түрде растау.

Жеке қаптаманың болуы – міндетті. Қаптама сәйкестігі: МЕМСТ 10581 (арнайы киім бөлігінде).

Бұйымдардың орамасы тасымалдау және сақтау кезінде тауардың сақталуын қамтамасыз етуі тиіс. Әр қаптаманың алдыңғы жағында оралған бұйымдардың саны мен өлшемі көрсетілген орау жапсырмасы немесе орау парағы болуы тиіс.

7.16.5. ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Судан қорғайтын ерлер жадағайы қауіпті немесе зиянды факторлардың пайда болу көзі және пайдалану кезінде жазатайым оқиғалардың себебі болмауы тиіс.

Судан қорғайтын ерлер жадағайын дайындауға арналған материалдар, жиынтықтаушы бұйымдар мен фурнитура санитариялық-химиялық, органолептикалық және токсикологиялық-гигиеналық көрсеткіштердің белгіленген нормативтеріне сәйкес келуге тиіс.

Судан қорғайтын ерлер жадағайын кәдеге жарату тәсілдері қоршаған ортаға зиян тигізбеуі керек және оны өндіруші айқындауы керек.

7.16.6. ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ТАЛАПТАР.

СТ РК ISO 14001-2016 «Экологиялық менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық».

Осы стандарт ұйым өз қызметінің экологиялық нәтижелерін жақсарту үшін қолдана алатын экологиялық менеджмент жүйесіне қойылатын талаптарды белгілейді. Бұл стандарт экология саласындағы жауапкершілігін жүйелі негізде басқаруға ұмтылатын ұйымның пайдалануына арналған.

7.16.7. БАҚЫЛАУ ӘДІСТЕРІ.

Бұйымдарды қабылдау – МЕМСТ 4103-82 «Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері (№1 өзгеріспен)».

Дайын бұйымның сызықтық өлшемдерін бақылау құралдары: МЕМСТ 7502-98 «Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Техникалық шарттар».

7.16.8. ӨНДІРУШІНІҢ КЕПІЛДІГІ.

Тұтынушы тасымалдау, сақтау талаптары мен пайдалану жөніндегі нұсқауларды сақтаған кезде арнайы киімге мынадай кепілдік мерзімі белгіленеді:

пайдалану – белгіленген тәртіппен бекітілген салалық нормаларға сәйкес;

сақтау - өндірушінің техникалық құжаттамасында белгіленген нормативтерге сәйкес.

7.16.9. НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР.

МЕМСТ EN 343-2021. Мемлекетаралық стандарт. Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жаңбырдан қорғайтын арнайы киім. Техникалық талаптар және сынау әдістері" (Росстандарттың 26.10.2021ж. N 1305-ст бұйрығымен қолданысқа енгізілген)

МЕМСТ 12.4.134-83 Мемлекетаралық стандарт. Судан қорғайтын ерлер жадағайы Техникалық шарттар.

КЕДЕН ОДАҒЫНЫҢ ТЕХНИКАЛЫҚ РЕГЛАМЕНТІ

КО ТР 019/2011 Жеке қорғаныш құралдарының қауіпсіздігі туралы

МЕМСТ 12.4.251-2013 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Қышқыл ерітінділерінен қорғайтын арнайы киім. Техникалық талаптар

МЕМСТ Р 12.4.218-99 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы киім. Жалпы техникалық талаптар

МЕМСТ Р ИСО 3635-99 Киім. Өлшемдері. Анықтамалар, белгілер және өлшеуге қойылатын талаптар

МЕМСТ Р ИСО 3758-99 "Текстиль бұйымдары. Күтім таңбаларымен таңбалау

ГОСТ Р 52774-2007 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

https://files.stroyinf.ru/Data2/1/4294838/4294838959.htmМЕМСТ 12.1.005-88 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар

МЕМСТ 15.007-88 Бұйымды әзірлеу және өндіріске қою жүйесі. Жеке қорғаныш құралдары.

МЕМСТ 3813-72 (ИСО 5081-77, ИСО 5082-82) Текстиль материалдары. Маталар мен дана бұйымдар. Созылу кезіндегі жыртылу сипаттамаларын айқындау әдістері

МЕМСТ 10581-91 Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау.

МЕМСТ 12807-2003 Тігін бұйымдары. Тігістердің, сырма тігістердің және жапсар тігістердің жіктелуі.

МЕМСТ 20521-75 Тігін өндірісінің технологиясы. Терминдер мен анықтамалар

МЕМСТ 20566-75 Текстиль маталар мен дана бұйымдар. Қабылдау ережелері және сынама алу әдісі

МЕМСТ 22977-89 Тігін бұйымдарының бөліктері. Терминдер мен анықтамалар

МЕМСТ 23948-80 Тігін бұйымдары. Қабылдау ережесі

МЕМСТ 28073-89 Тігін бұйымдары. Жыртылу жүктемесін, жіп тігістерінің ұзаруын, жапсар тігістердегі мата жіптерінің жылжуын айқындау әдістері.

МЕМСТ 29122-91 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар.

7.17. СИГНАЛДЫҚ КЕУДЕШЕ

Модель атауы: сигналдық кеудеше.

Арналуы: сигналдық кеудеше, жолға арналған, жақсы көрінетін, күміс түсті СВП. Қорғаныш класы №3. Адамдарды күндізгі жарықта, сондай-ақ тәуліктің қараңғы уақытында немесе нашар көріну жағдайында визуалды түрде белгілеуге арналған.

7.17.1. ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР.

Негізгі параметрлері мен сипаттамалары.

Сигналдық кеудеше МЕМСТ бойынша жіктемелерге сәйкес үлгілік фигураларға дайындалады:

- МЕМСТ 31399-2009 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Өтінім бойынша МЕМСТ классификациясына сәйкес аса үлкен көлемдегі сигналдық кеудеше дайындауға рұқсат етіледі:

- МЕМСТ 31400-2009 Аса үлкен өлшемдегі ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Сигналдық кеудеше эргономика бойынша талаптарға сай болуы тиіс (МЕМСТ 12.4.281-2014 ЕҚСЖ «Жақсы көрінетін арнайы киім». Т.Т.).

Ер адамның типтік фигурасын айқындау

- Ерлердің типтік фигурасы мынадай өлшемдік белгілермен айқындалады: бойы, кеуде айналымы (көлденең) және бел айналымы – МЕМСТ Р ИСО 3635 бойынша.

Белгіленген типтік фигуралар үшін бойы бойынша аралық (6,0±3,0) см, кеуде айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтағы өлшемдер арасындағы бел айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтар арасындағы бірдей атаулы өлшемдегі бел айналымы бойынша (6,0±3,0) см.

- Осы стандарт бес толықтық тобына топтастырылған 301 типтік фигураны белгілейді: бірінші, екінші, үшінші, төртінші, бесінші. Топтар кіші топтарға бөлінеді (кеуде айналымы бойынша 84-тен 104 см-ге дейін және кеуде айналымы бойынша 108-ден 132 см-ге дейін).
- Фигуралардың бойы бойынша нұсқалары 158-ден 200 см-ге дейін; кеуде айналымы бойынша – 84-тен 132 см-ге дейін; бел айналымы бойынша – 66-дан 126 см-ге дейін.

Ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Ерлердің типтік фигураларының жіктелуі. 1-кестеде келтірілген.

1-кесте

Сантиметрмен

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	66	70	74	78	82	-	-	-	-	-	-	-
Бірінші	Бойы	-	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	86	90	94	98	102	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	164	164	164	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	-	-
Екінші	Кеуде айналымы	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-

	Бел айналымы	68	72	76	80	84	88	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		182	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		188	188	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	194	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	92	96	100	104	108	112	116
Екінші	Бойы	-	-	-	-	-	-	164	164	164	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	182	182
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	188	188
		-	-	-	-	-	-	194	194	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	200	-	-	-	-	-	-
Үшінші	Кеуде айналымы	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	74	78	82	86	90	94	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	-	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		182	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	188	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-

		-	194	194	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	98	102	106	110	114	118	122
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	182	182
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	188	188
		-	-	-	-	-	-	194	194	194	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-
Төртінші	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	84	88	92	96	100	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	-	-	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	194	194	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	104	108	112	116	120	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-

		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	-	-
		-	-	-	-	-	-	194	-	-	-	-	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	90	94	98	102	106	-	-	-	-	-	-	-
Бесінші	Бойы	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		-	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	110	114	118	122	126	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	-	-	-

Ескертпелер:
1 Белгіленген топтарда бұйымның моделі мен конструкциясын жасау керек болатын типтік бойды жиектememен көрсетеді.
2 Бұйымның үлгісі мен конструкциясын бойы, өлшемі бойынша жақын болатын үлгілік фигураға әзірлеуге жол беріледі.

Әйелдің типтік фигурасын айқындау

- Ерлердің типтік фигурасы мынадай өлшемдік белгілермен айқындалады: бойы, кеуде айналымы (көлденең) және шығып тұрған ішімен бөксе айналымы – МЕМСТ Р ИСО 3635 бойынша. Белгіленген типтік фигуралар үшін бойы бойынша аралық (6,0±3,0) см, кеуде айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтағы өлшемдер арасындағы бөксе айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтар арасындағы бірдей атаулы өлшемдегі бөксе айналымы бойынша (4,0±2,0) см.

- Осы стандарт алты толықтық тобына топтастырылған 356 типтік фигураны белгілейді: нөл, бірінші, екінші, үшінші, төртінші, бесінші. Топтар кіші топтарға бөлінеді (кеуде айналымы бойынша 80-нен 104 см-ге дейін және кеуде айналымы бойынша 108-ден 132 см-ге дейін).
- Фигуралардың бойы бойынша нұсқалары 152-ден 182 см-ге дейін; кеуде айналымы бойынша – 80-нен 132 см-ге дейін; бөксе айналымы бойынша – 82-ден 142 см-ге дейін. 6. Әйелдердің типтік фигураларының жіктелуі.

Әйелдердің типтік фигураларының жіктелуі 2-кестеде келтірілген.

2-кесте Сантиметрмен

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-
	Бөксе айналымы	-	82	86	90	94	98	102	-	-	-	-	-
Нөлдік	Бойы	-	152	152	152	152	152	152	-	-	-	-	-
		-	158	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-
		-	164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124
	Бөксе айналымы	-	-	-	-	-	-	-	106	110	114	118	122
	Бойы	-	-	-	-	-	-	-	152	152	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	158
		-	-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	164
		-	-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	80	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бөксе айналымы	82	86	90	94	98	102	106	-	-	-	-	-	-	-
Бірінші	Бойы	-	152	152	152	152	152	152	-	-	-	-	-	-	-
		158	158	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-

		170	170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124		
	Бөксе айналымы	-	-	-	-	-	-	-	110	114	118	122	126		
	Бойы	-	-	-	-	-	-	-	152	152	152	152	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	158	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	164	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
Екінші	Кеуде айналымы	80	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бөксе айналымы	86	90	94	98	102	106	110	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	152	152	152	152	152	152	152	-	-	-	-	-	-	-
		158	158	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бөксе айналымы	-	-	-	-	-	-	-	114	118	122	126	130	134	138
	Бойы	-	-	-	-	-	-	-	152	152	152	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	158	158	158
		-	-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	164	164	164
		-	-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	80	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бөксе айналымы	90	94	98	102	106	110	114	-	-	-	-	-	-	-
Үшінші	Бойы	152	152	152	152	152	152	152	-	-	-	-	-	-	-
		158	158	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бөксе айналымы	-	-	-	-	-	-	-	118	122	126	130	134	138	142
	Бойы	-	-	-	-	-	-	-	152	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	158	158	158
		-	-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	164	164	164
		-	-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	182	-
Төртінші	Кеуде айналымы	-	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бөксе айналымы	-	98	102	106	110	114	118	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	-	152	152	152	152	152	152	-	-	-	-	-	-	-
		-	158	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		-	164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-

	Бөксе айналымы	-	-	-	-	-	-	-	122	126	130	134	138	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	-	152	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	158	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	164	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бөксе айналымы	-	-	106	110	114	118	122	-	-	-	-	-	-	-
Бесінші	Бойы	-	-	-	-	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бөксе айналымы	-	-	-	-	-	-	-	126	130	134	138	142	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	158	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	164	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	170	170	170	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	176	176	-	-	-	-	-

Ескертпелер

1 Белгіленген топтарда киімнің моделі мен конструкциясын жасау керек болатын типтік фигураны жиектемемен көрсетеді.

2 Бұйымның үлгісін бойы, өлшемі бойынша жақын болатын үлгілік фигураға әзірлеуге жол беріледі.

Партияны дайындауда өлшемдер мен бойлардың пайыздық қатынасын тапсырыс беруші шартта белгілейді.

Сигналдық кеудешенің сызықтық өлшеу мәндерінің номиналды мәндерінен шекті ауытқулар мынадай болуы керек:

- ені бойынша өлшеу үшін ±1,0 см;
- ұзындығы бойынша өлшеу үшін ±1,5 см.

Сигналдық кеудешенің өлшемі адамның денесінің өлшеміне сәйкес келуі керек.

Эргономиялық талаптар.

https://docs.cntd.ru/document/1200101342 - 7D20K3Сигналдық кеудеше стандарт бойынша эргономика талаптарына сәйкес болуы тиіс: МЕМСТ EN 340-2012 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар»

Сигналдық кеудеше мынадай құрылымдық ерекшеліктер ескеріле отырып дайындалуы керек:

Сигналдық кеудеше мынадай болуы керек:

- бұйым және оның жеке элементтері киюге ыңғайлы болуы керек;
- бөліктер мен түйіспелер функционалды орналасуы керек;
- метеорологиялық жағдайлар немесе дене белсенділігі деңгейі өзгерген кезде қоршаған ортамен жылу алмасуды реттеу мүмкіндігі болуы тиіс;
- бұйымның (бөлшектердің, түйіспелердің) дене бетіне жергілікті орналасуын реттелетін болуы керек;
- сигналдық кеудеше бұйымы мен оның бөліктерінің пропорционалдығы;
- мойын, қолтық ойығы, қадамдық жапсар тігістер аймағында қалыңдықтың төмендеуі.

Сигналдық кеудеше мынадай болмауы керек:

- теріні тітіркендіретін немесе пайдаланушыны жарақаттайтын шығыңқы, қатты, тырналатын немесе қатты беттері болмауы керек;
- тығыз болмауы және/немесе қан айналымын бұзбауы керек;
- тым еркін және/немесе ауыр болмауы және пайдаланушының қимылын шектемеуі керек.

Фондық материалдан жасалған элементтер жамылғы кеудешені қоспағанда, барлық киімдер үшін денені, қолды (жеңді) және аяқты (шалбарды) көлденеңінен орап алуы тиіс. Жарық қайтаратын материалдың жолақтары ені кемінде 50 мм болуы тиіс; иық белдіктері мен белбеулер үшін - кемінде 30 мм.

Сыртқы түрі.

СИГНАЛДЫҚ КЕУДЕШЕ.

Еркін кесілген ойығы бар кеудеше, диаметрі 2,0 см болатын 4 ілмек пен түймелерге ортаңғы өңір түймелігі бар, У-тәрізді мойын ойығы, алдыңғы бөліктерде 19,5 см*21,0 см тікбұрышты пішінді бүйір жапсырмалы қалталары бар. қалталардың жоғарғы бөлігі қимасы жабылып, ені 2,5 см бүгу тігісімен өңделеді.

Арқа бөлігі түзу. Жоғарғы бөлігінде компанияның логотипі, арқа бөлігінің мойын ойығынан 15,0 см қашықтықта, кесте тігу әдісімен жасалған.

Бұйымның мойын ойығы, бүйір және төменгі жағы СВП түсіне сәйкес ызбамен көмкерілген.

Кеудешелер жоғары сапалы сигналдық матадан және ретро рефлектор болып табылатын шағылыстыратын жолақтардан жасалған.

Сигналдық кеудеше белгіленген сигналдық элементтердің ауданына байланысты үш класқа бөлінеді. Киімнің әрбір класы үшін фондық және жарық қайтаратын материалдардан жасалған сигнал элементтерінің ең аз аудандары 1-кестеде көрсетілген мәндерден кем болмауы тиіс.

1-кесте

Киімнің сигналдық элементтерінің ең аз ауданы, м

Материалдың атауы	3-класты киім	2-класты киім	1-класты киім
Фондық	0,8	0,50	0,14
Жарық қайтарғыш	0,2	0,13	0,10
Құрастырылған, аралас	-	-	0,20

Жарық қайтаратын материалдың жолақтары белдіктер үшін ені кемінде 5,0 см, иық белдіктері үшін кемінде 3,0 см болуы керек.

Кеудешеде бел сызығынан кемінде 3,0 см жоғары, төменгі жилеттің төменгі жағынан кемінде 5,0, жоғарғы жолақ иықтың алдыңғы және артқы жағындағы жоғарғы жолаққа қосылып, иық белдіктерін құрайды.

7.17.2. ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Жақсы көрінетін сигналдық кеудеше осы стандарттың талаптарына, бұйымға арналған техникалық құжаттамаға сәйкес, стандартты қабылдаған мемлекеттің аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық актілердің талаптары сақтаЛА отырып дайындалады.

Жоғары температурадан қорғау үшін пайдаланылатын сигналдық кеудешенің қасиеттері - МЕМСТ 12.4.281-2014 «Жоғары көрінетін арнайы киім» ЕҚСЖ. Т.Т., МЕМСТ 11209-2014 Арнайы киімге арналған маталар. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері

Комбинезонның жоғарғы бөлігінің қосқыш тігістерінің жыртылу жүктемесі кемінде 250 Н болуы тиіс.

Сигналдық кеудешенің жоғарғы бөлігінің түйіспе тігістері 100% полиэстер жіптерімен тігілуі тиіс. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар - МЕМСТ 29122.

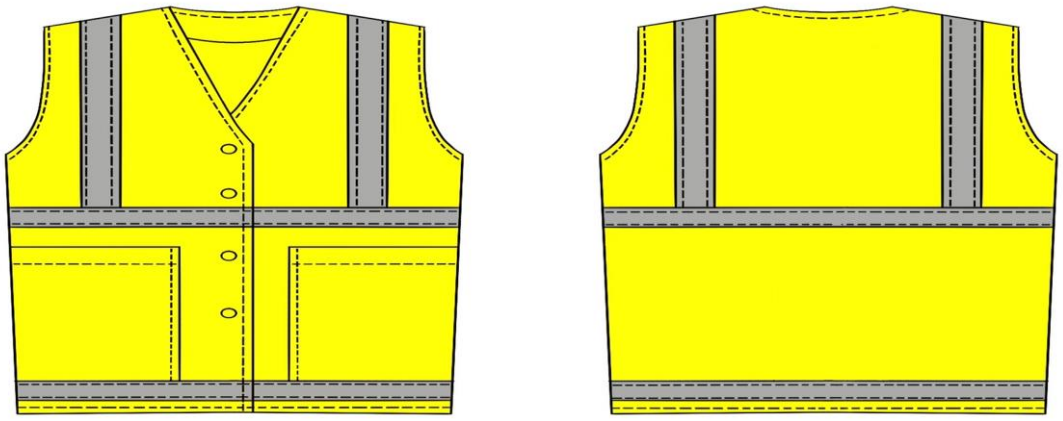

1-сурет.

2-сурет.

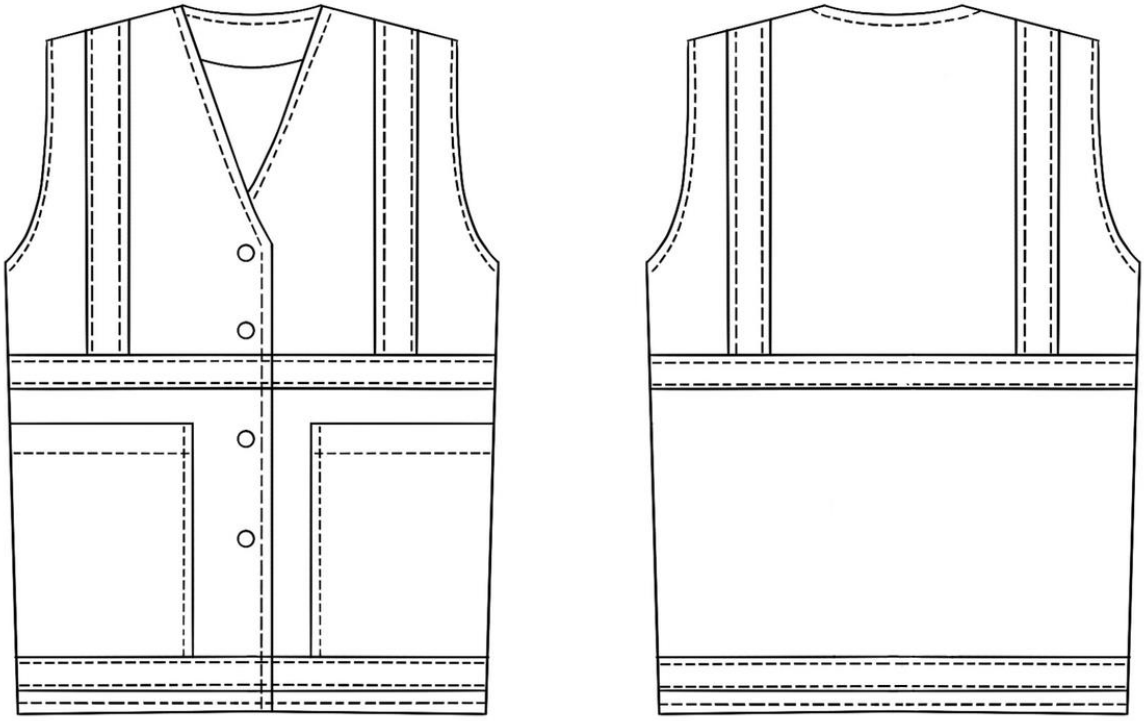

3-сурет.

Техникалық эскиз.

Эталон үлгісін өндіру үшін сигналдық кеудеше бұйымдарының өлшеу мәндері.

Эталон үлгінің мөлшері: модельді әзірлеу кезінде ер адамның типтік фигурасының өлшемдік белгілері негізге алынды - 100 өлшем, бойы 176 бой, 2 толықтық топ.

Эталон үлгісін өндіру үшін сигналдық кеудеше бұйымдарының өлшеу мәндері.

р/с №	Өлшем атауы	Құрылымдық қосым , см	Өлшеу мәні, см	Өлшемі бойынша градация, см	
			170; 176-96; 100	бойдың мәндері	кеуде айналымының мәндері
СИГНАЛДЫҚ КЕУДЕШЕ (1-сурет)					
1	қолтық астындағы ені	20,0	70,0,0	0	±2,0
2	Алдынан ұзындығы			±4,0	0
			66,0		
			70,0		
			74,0		
3	Арқа бөлігі бойынша ұзындығы		64,0	±4,0	0
			68,5		
			72,0		

Партия дайындауға арналған типтік өлшем қатары:

Кеуде айналымы	Бойы	Кеуде айналымы	Бойы
88-92	158, 164 164 - 170 170, 176 182 - 188	112-116	158, 164 164 - 170 170, 176 182, 188 194 - 200
96-100	158, 164 164 - 170 170, 176 182, 188 194 - 200	120-124	164 - 170 170, 176 182, 188 194 - 200
104 -108	158, 164 164 - 170 170, 176	128-132	164 - 170 170, 176 182, 188

	182, 188 194 - 200		

Шикізатқа, материалдарға және сатып алынған өнімдерге қойылатын талаптар.
Физика-механикалық көрсеткіштер.

Материалдардың атауы	**Ауытқу нормасы**	**Нормативтік-техникалық құжаттама (НТҚ)**	**Материалдардың арналуы**
Негізгі мата: полиэстер 100% Тоқылған материалдардың жыртылу жүктемесі мынадай болуы керек: - ұзындығы бойынша кемінде 850 Н; - ені бойынша кемінде 650 Н.	*±5%*	МЕМСТ 12.4.281-2014 ЕҚСЖ «Жақсы көрінетін арнайы киім». Т. Т.	Сигналдық кеудеше дайындау үшін
Басқа материалдар мен сатып алынған өнімдер: Фурнитура Жіптер - 100% полиэстер. пайдалану – белгіленген тәртіппен бекітілген салалық нормаларға сәйкес;		МЕМСТ 29122-91 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар; МЕМСТ 29150-91 «Жеңіл өнеркәсіп бұйымдарына арналған фурнитура. Бақылау әдістері». МЕМСТ 6309-93 «Мақта және синтетикалық тігін жіптері». ССТ 17-699-88 «Түймелер. Жалпы техникалық шарттар».	
Ескертпелер: Беттік тығыздығы бойынша, шикізат құрамы бойынша рұқсат етілген ауытқулар ±5% *Астардың, жіптердің, фурнитураның түсі негізгі материалдың түсімен үйлесуі керек.*			

7.17.3. ЖИЫНТЫҚТЫЛЫҒЫ.

1. Сигналдық кеудеше.
2. Кеудеше өндіруші кәсіпорындарда жиынтықталады.

7.17.4. ТАҢБАЛАНУЫ. ҚАПТАЛУЫ.

Әрбір бұйымның затбелгісі болуы керек, ол бұйымның өзіне немесе алып тастау қиын болатын затбелгіге салынады.

Ақпарат кез келген бедерлеу тәсілімен (оның ішінде бедерлеу, жібекбаспа, нақыштау, құю, қалыптау) не тікелей бұйымның өзіне немесе бұйымға бекітілген алып тастау қиын болатын затбелгіге өшпейтін бояумен жазылуы тиіс.

Ақпаратты пиктограмма түріндегі қолдануға жол беріледі, ол бұйымның қауіптілік көрсеткіштері немесе қолданылу саласы ретінде пайдаланыла алады. Ақпарат оңай оқылатын болуы тиіс, бұйымды сақтау, тасымалдау, өткізу және пайдалану кезінде сақтау мерзімі, қызмет ету мерзімі және (немесе) кепілдік мерзімі ішінде өшпестей төзімді болуы тиіс.

Таңбалануы түсінікті, оқуға оңай және қаптамасын шешпей-ақ тексеруге болатындай бұйымның (жапсырмасының) бетіне салынуы тиіс.

Қорғаныш қасиеттерін белгілеу - МЕМСТ 12.4.103 бойынша. МЕМСТ EN 340 бойынша қорғаныш қасиеттерін қорғау класын көрсете отырып белгілеуге жол беріледі.

Сигналдық кеудеше таңбалануы тиіс. Таңбалау мынадай талаптарға сай болуы керек:

- киімнің өзінде (таңба) немесе оған бекітілген белгіде (тауар жапсырмасында) орналасуы керек;
- көрнекті және жақсы оқылатын болуы керек;
- күтім циклдерінің тиісті санына төтеп беруі керек.

Таңбалау шрифтінің өлшемі түсінудің қарапайымдылығын қамтамасыз етуі және арнайы киімді пайдалануға кедергі келтірмеуі тиіс.

Тапсырысшыға тапсырған кезде міндетті түрде тауарға мынадай таңбалауды ұсынуға тиіс:

1. Тігілетін жапсырма, бүйірлік тігісінде мыналар көрсетіледі:
- бұйымның атауы (бар болса - модельдің, кодтың, артикулдың атауы,);
- дайындаушының атауы және мекенжайы және (немесе) оның тауар белгісі (бар болса);
- қорғаныш қасиеттері пиктограмма;
- кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемі *(мысалы, 170; 176 - 96;100 – өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде)*;
- талаптарына бұйым сәйкес келуі тиіс Кеден одағының техникалық регламентін белгілеу;
- дайындалған күні (айы, жылы) немесе жарамдылық мерзімі аяқталған күні, егер ол белгіленген болса;
- қорғаныш класы туралы мәлімет;
- күтім тәсілдері және жеке қорғаныш құралын кәдеге жаратуға қойылатын талаптар туралы мәліметтер (күтім таңбалары) ;
- жеке қорғаныш құралы сәйкестендіріліп жасалған құжат туралы мәлімет;
- ТББ белгісі.

2. Бұйымдағы кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемін көрсете отырып, мойындығына тігілген жапсырма*(мысалы, 170; 176 - 96;100 – өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде)*

Анықтама: Жұмыс киімінің өлшемін белгілеуде адамның типтік фигурасының екі өлшемді белгілерін топтастыру керек:

- костюм үшін – бой мен кеуде айналымының қосарлы мәндері;

- комбинезон үшін – бойдың мәні және кеуде айналымының қосарлы мәндері.

3. Қағаз ілмелі жапсырма:

- бұйымның атауы (бар болса - модельдің, кодтың, артикулдың атауы, лоттың және сатып алудың нөмірі);
- дайындаушының атауы және мекенжайы және (немесе) оның тауар белгісі (бар болса);
- қорғаныш қасиеттері пиктограмма;
- кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемі *(мысалы, 170; 176*
- *96; 100 - өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде.)*;
- талаптарына бұйым сәйкес келуі тиіс Кеден одағының техникалық регламентін белгілеу;
- дайындалған күні (айы, жылы) немесе жарамдылық мерзімі аяқталған күні, егер ол белгіленген болса;
- қорғаныш класы туралы мәлімет;
- күтім тәсілдері және жеке қорғаныш құралын кәдеге жаратуға қойылатын талаптар туралы мәліметтер (күтім таңбалары) ;
- жеке қорғаныш құралы сәйкестендіріліп жасалған құжат туралы мәлімет;
- ТББ белгісі.

Тауарды сертификатпен немесе сәйкестік декларациясымен міндетті түрде растау.

Жеке қаптаманың болуы – міндетті. Қаптама сәйкестігі: МЕМСТ 10581 (арнайы киім бөлігінде).

Бұйымдардың орамасы тасымалдау және сақтау кезінде тауардың сақталуын қамтамасыз етуі тиіс. Әр қаптаманың алдыңғы жағында оралған бұйымдардың саны мен өлшемі көрсетілген орау жапсырмасы немесе орау парағы болуы тиіс.

7.17.5. ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Сигналдық кеудеше қауіпті немесе зиянды факторларды туындату көзі және пайдалану кезінде жазатайым оқиғалардың себебі болмауы тиіс.

Сигналдық кеудеше дайындауға арналған материалдар, жиынтықтаушы бұйымдар мен фурнитура санитариялық-химиялық, органолептикалық және токсикологиялық-гигиеналық көрсеткіштердің белгіленген нормативтеріне сәйкес келуге тиіс.

Сигналдық кеудешені кәдеге жарату тәсілдері қоршаған ортаға зиян келтірмеуі керек және оны өндіруші айқындауы керек.

7.17.6. ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ТАЛАПТАР.

СТ РК ISO 14001-2016 «Экологиялық менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық».

Осы стандарт ұйым өз қызметінің экологиялық нәтижелерін жақсарту үшін қолдана алатын экологиялық менеджмент жүйесіне қойылатын талаптарды белгілейді. Бұл стандарт экология саласындағы жауапкершілігін жүйелі негізде басқаруға ұмтылатын ұйымның пайдалануына арналған.

7.17.7. БАҚЫЛАУ ӘДІСТЕРІ.

Бұйымдарды қабылдау – МЕМСТ 4103-82 «Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері (№1 өзгеріспен)».

Дайын бұйымның сызықтық өлшемдерін бақылау құралдары: МЕМСТ 7502-98 «Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Техникалық шарттар».

7.17.8. ӨНДІРУШІНІҢ КЕПІЛДІГІ

Тұтынушы тасымалдау, сақтау талаптары мен пайдалану жөніндегі нұсқауларды сақтаған кезде арнайы киімге мынадай кепілдік мерзімі белгіленеді:

7.1) пайдалану – белгіленген тәртіппен бекітілген салалық нормаларға сәйкес;

7.1) сақтау - өндірушінің техникалық құжаттамасында белгіленген нормативтерге сәйкес.

7.17.9. НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР.

1. МЕМСТ 12.4.281-2014 ЕҚСЖ «Жақсы көрінетін арнайы киім». Т. Т.
2. МЕМСТ 11209-2014 Арнайы киімге арналған маталар. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері.
3. МЕМСТ Р 12.4.218-99 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы киім. Жалпы техникалық талаптар.
4. МЕМСТ Р ИСО 3635-99 Киім. Өлшемдері. Анықтамалар, белгілер және өлшеуге қойылатын талаптар.
5. МЕМСТ Р ИСО 3758-99 "Текстиль бұйымдары. Күтім бойынша символдармен таңбалау.
6. ГОСТ Р 52774-2007 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.
7. https://files.stroyinf.ru/Data2/1/4294838/4294838959.htmМЕМСТ 12.1.005-88 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар.
8. МЕМСТ 15.007-88 Бұйымды әзірлеу және өндіріске қою жүйесі. Жеке қорғаныш құралдары.
9. МЕМСТ 3813-72 (ИСО 5081-77, ИСО 5082-82) Текстиль материалдары. Маталар мен дана бұйымдар. Созылу кезіндегі жыртылу сипаттамаларын айқындау әдістері.
10. МЕМСТ 10581-91 Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау.
11. МЕМСТ 12807-2003 Тігін бұйымдары. Тігістердің, сырма тігістердің және жапсар тігістердің жіктелуі.
12. МЕМСТ 20521-75 Тігін өндірісінің технологиясы. Терминдер мен анықтамалар.
13. МЕМСТ 20566-75 Текстиль маталар мен дана бұйымдар. Қабылдау ережелері және сынама алу әдісі
14. МЕМСТ 22977-89 Тігін бұйымдарының бөліктері. Терминдер мен анықтамалар.
15. МЕМСТ 23948-80 Тігін бұйымдары. Қабылдау ережесі.
16. МЕМСТ 28073-89 Тігін бұйымдары. Жыртылу жүктемесін, жіп тігістерінің ұзаруын, жапсар тігістердегі мата жіптерінің жылжуын айқындау әдістері.
17. МЕМСТ 29122-91 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар.

7.18. ЖЕЛБЕГЕЙ.

Модель атауы: желбегей**.**

Арналуы: костюмнің басқа түрлері көзделген дәнекерлеу және басқа жұмыстардан басқа, жоғары температуралар әсері жағдайында технологиялық жабдықпен және құралмен технологиялық операцияларды орындау.

7.18.1. ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР

Негізгі параметрлері мен сипаттамалары.

Өндірілетін күртенің түрлері - МЕМСТ 12.4.011-89 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істеушілердің қорғаныш құралдары. Жалпы талаптар және жіктеу.

Күрте МЕМСТ бойынша жіктемелерге сәйкес ерлердің типтік фигураларына дайындалады:

- МЕМСТ 31399-2009 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Өтінім бойынша МЕМСТ классификациясына сәйкес аса үлкен өлшемдегі күрте дайындауға рұқсат етіледі:

- МЕМСТ 31400-2009 Аса үлкен өлшемдегі ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Ер адамның типтік фигурасын айқындау

- Ерлердің типтік фигурасы мынадай өлшемдік белгілермен айқындалады: бойы, кеуде айналымы (көлденең) және бел айналымы – МЕМСТ Р ИСО 3635 бойынша.

Белгіленген типтік фигуралар үшін бойы бойынша аралық (6,0±3,0) см, кеуде айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтағы өлшемдер арасындағы бел айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтар арасындағы бірдей атаулы өлшемдегі бел айналымы бойынша (6,0±3,0) см.

- Осы стандарт бес толықтық тобына топтастырылған 301 типтік фигураны белгілейді: бірінші, екінші, үшінші, төртінші, бесінші. Топтар кіші топтарға бөлінеді (кеуде айналымы бойынша 84-тен 104 см-ге дейін және кеуде айналымы бойынша 108-ден 132 см-ге дейін).
- Фигуралардың бойы бойынша нұсқалары 158-ден 200 см-ге дейін; кеуде айналымы бойынша – 84-тен 132 см-ге дейін; бел айналымы бойынша – 66-дан 126 см-ге дейін.

[redacted] Ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Ерлердің типтік фигураларының жіктелуі. 1-кестеде келтірілген.

1-кесте

Сантиметрмен

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	66	70	74	78	82	-	-	-	-	-	-	-
Бірінші	Бойы	-	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-

	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	86	90	94	98	102	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	164	164	164	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	-	-
Екінші	Кеуде айналымы	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	68	72	76	80	84	88	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		182	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		188	188	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	194	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	92	96	100	104	108	112	116
Екінші	Бойы	-	-	-	-	-	-	164	164	164	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	182	182
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	188	188
		-	-	-	-	-	-	194	194	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	200	-	-	-	-	-	-

Үшінші	Кеуде айналымы	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	74	78	82	86	90	94	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	-	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		182	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	188	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	194	194	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	98	102	106	110	114	118	122
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	182	182
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	188	188
		-	-	-	-	-	-	194	194	194	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-
Төртінші	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	84	88	92	96	100	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	-	-	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-

		-	-	-	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	194	194	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	104	108	112	116	120	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	-	-
		-	-	-	-	-	-	194	-	-	-	-	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	90	94	98	102	106	-	-	-	-	-	-	-
Бесінші	Бойы	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		-	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	110	114	118	122	126	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-

		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	-	-	-

Ескертпелер:
1 Белгіленген топтарда бұйымның моделі мен конструкциясын жасау керек болатын типтік бойды жиектememен көрсетеді.
2 Бұйымның үлгісі мен конструкциясын бойы, өлшемі бойынша жақын болатын үлгілік фигураға әзірлеуге жол беріледі.

Партияны дайындауда өлшемдер мен бойлардың пайыздық қатынасын тапсырыс беруші шартта белгілейді.

Ерлердің күртесінің өлшемі адамның дене өлшеміне сәйкес келуі керек.

Эргономиялық талаптар.

Ерлер күртесін әзірлеу кезінде стандарт бойынша мыналарды қамтамасыз ететін эргономикалық талаптар сақталуы тиіс: МЕМСТ EN 340-2012 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар (түзетулермен)":

- бұйымды және оның жеке элементтерін пайдалану ыңғайлылығы;
- бөліктер мен тораптардың функционалдық орналасуы;
- метеорологиялық жағдайлар немесе физикалық белсенділік деңгейі өзгерген кезде қоршаған ортамен жылу алмасуды реттеу мүмкіндігі;
- бұйымның (бөліктердің, түйіндердің) дене бетіне орналасуын реттеу мүмкіндігі;
- ерлер күртесі бұйымы мен оның бөліктерінің пропорционалдығы;
- мойын, қолтық ойығы, қадамдық жапсар тігістер аймағында қалыңдықтың төмендеуі.

Желбегей сызбаларының негізін құруға арналған құрылымдық қосымдар.

Желбегейдегі құрылымдық қосымдар

Арнайы киім	Қорғаныш класы	Конструкциялық қосымның мәні*, см					
		иық бұйымдары үшін	белдік бұйымдары үшін		иық-белдік бұйымдары үшін		
		кеуденің жарты айналымына ЖК	белдің жарты айналымына ЖБ	бөксенің жарты айналымына ЖБө	кеуденің жарты айналымына ЖК	белдің жарты айналымына ЖБ	бөксенің жарты айналымына ЖБө
2-ші толықтық топтағы ер адамдар үшін							
Желбегей.	3,4	11,0 14,0	-	-	-	-	-
	2	10,0 14,0	-	-	-	-	-
	1	10,0	-	-	-	-	

* Конструкциялық қосымша еркін жатуға және материалдар пакетінің қалыңдығына қосымшаны қамтиды.

Сыртқы түрі.

КҮРТЕ.

Астардағы тік сұлбалы күрте, орталық өңірлік сыдырма ілгегі бар - ширатылған 8-тип, диаметрі 1,5 см болатын 6 жасырын металл түймелерге түймеленетін желден қорғайтын сол жақ өңіржиек, ені 8,0 см.

Алдыңғы бөлік екі бөліктен тұрады: иініш және алдыңғы бөліктің төменгі жағы.

А түрі. Алдыңғы бөліктердің жоғарғы жағында 14,0*16,0 см төсқалталар орналасқан, өлшемі 15,5*6,0 см жапқысы бар, диаметрі 1,5 см екі жасырын металл түймелерге түймеленеді. Төсқалталардың жапқылары иініш пен алдыңғы бөліктің төменгі тұсына бекітілген. Жапқылардың үстінен көлденеңінен ені 5,0 см болатын шағылыстыратын таспа тігілген, ол таспаның үстінен компанияның логотипі жатық тығыз кесте әдісімен кестеленеді.

Алдыңғы бөліктердің төменгі жағында екі төменгі бүйір қалта орналасқан, өлшемі 20,0*24 см, қалта жапқысының ені 20,5 см*6,0 см, әр қалта диаметрі 1,5 см болатын екі жасырын металл түймеге түймеленеді.

Жапқылардағы түймеліктер жасырын, күртедегі барлық түймелер жасырын, түймелер орналасқан жерде таспа-ілгекпен күшейтілген.

Бел сызығы бойында ені 4,0 см, баулару мен бекіткіштері бар күртешенің ышқырлығы тігілген.

Б түрі. ені 7,0 см қосып тігілген белбеуі бар күрте. Алдыңғы бөліктердің жоғарғы жағында 14,0*16,0 см төсқалталар орналасқан, өлшемі 15,5*6,0 см жапқысы бар, диаметрі 1,5 см екі жасырын металл түймелерге түймеленеді. Төсқалталардың жапқылары иініш пен алдыңғы бөліктің төменгі тұсына бекітілген. Жапқылардың үстінен көлденеңінен ені 5,0 см болатын шағылыстыратын таспа тігілген, ол таспаның үстінен компанияның логотипі жатық тығыз кесте әдісімен кестеленеді.

Алдыңғы бөліктердің төменгі жағында екі төменгі жапырақшалы бүйір қалта орналасқан, жапырақшалардың өлшемі 4,0 см, сыдырма ызбасының жасырын түймелігі бар, ширатылған 5-типті, жапырақшалардың жиектері арнайы машинада бекіту тігісімен бекітілген.

Жапқылардағы түймеліктер жасырын, күртедегі барлық түймелер жасырын, түймелер орналасқан жерде таспа-ілгекпен күшейтілген.

Түзу арқа бөлігі екі бөліктен тұрады: төменгі бөлік және жоғарғы иініш. А түрі. Иініш пен арқасын тігу сызығында ені 5,0 см болатын шағылыстыратын таспа көлденеңінен тігілген, ол таспаның үстінен, мойын негізінің иық тігісінен 13,0 см қашықтықта, компанияның логотипі жатық тығыз кесте әдісімен кестеленеді, өлшемі тапсырыс берушімен нақтыланады. Иініш пен арқа бөлігін сырып тігу кезінде ені 4,0 см болатын төрт желдеткіш саңылау өңделеді.

Бел сызығы бойында ені 4,0 см, баулару мен бекіткіштері бар күртешенің ышқырлығы тігілген. Күртенің төменгі жағы қимасы жабылып, ені 2,0 см болатын бүгу тігісімен өңделеді.

Б түрі. ені 7,0 см қосып тігілген белбеуі бар күрте. Иініш пен арқасын тігу сызығында ені 5,0 см болатын шағылыстыратын таспа көлденеңінен тігілген, ол таспаның үстінен, мойын негізінің иық тігісінен 13,0 см қашықтықта, компанияның логотипі жатық тығыз кесте әдісімен кестеленеді, өлшемі тапсырыс берушімен нақтыланады. Иініш пен арқа бөлігін сырып тігу кезінде ені 4,0 см болатын төрт желдеткіш саңылау өңделеді.

Қондырма жеңдер, қос жапсар тігісті, биіктігі 7,0 см қосып тігілген манжеттерде, манжеттердің енін бекіту үшін бір жасырын түймеге түймелігі және бір-бірінен 2,0 см қашықтықта екі түйме табаны бар, манжеттің төменгі жағынан 18,0 см қашықтықта биіктігі кемінде 20,0 см, үстіңгі жағынан ені кемінде 30,0 см және төменгі жағынан ені кемінде 25,0 см болатын трапеция түріндегі нығайтуға арналған, шынтақ жастықшалары болады. Манжеттің жапсар тігісі бойынша тереңдігі 1,5 см болатын екі бүктеме дайын күйінде тігіледі. Шынтақтың жапсар тігістерінің төменгі бөлігінде ені 2,0 см эгослав шлицамен дайын күйінде өңделеді. Шлицаның ұзындығы 10,5 см, төсем жағынан пуфтамен өңделген, рұқсат етілген ауытқулар +0,3 см.

Сол жақ жеңнің жоғарғы бөлігінде жапсар тігісінен 12 см қашықтықта, жатық тығыз кесте әдісімен кестеленген компанияның логотипімен шеврондар тігілген. Шевронның астында ені 5,0 см болатын шағылыстыратын таспа тігіп салынған.

Жеңдер мен манжеттердің қайып тігу сызығы бойынша жеңдердің төменгі бөлігінде 0,1 және манжеттердің жиегінде 0,1см*0,7 см тігіс тігіледі.

А түрі. Қайырма жаға екі бөліктен тұрады:

В түрі. Тіктеме жаға екі бөліктен тұрады.

Күртені ілу үшін мойындығына ілмек тігілген.

- Қалталарға, қалта жапқыларға, манжеттерге, шынтақ төсемдеріне, иық пен шынтақ тігістеріне 0,1-0,7 см қосарлы әрлеу тігістері тігілген.
- Ені 2,5 см әрлеу тігісі қалталардың жоғарғы аузынан өтеді. Түйіспе қосылыстар бойынша қалта аузы бекіту машинасында бекітіліп күшейтілген.
- Жағасы, үстеме жапқылдың жапсар тігістері, желден қорғайтын өңіржиегі және өңіржиектердің жапсар тігістерінде, борт жиегі бойымен, бекіту жапсары бойында сыдырма ызба әрлеу тігісі 0,7 см.
- Жарық шағылыстыратын таспаның қосып тігу тігістері бойынша 0,2 см сырма тігіс.
- алдыңғы бөліктер мен арқа бөліктің бүйір тігістерінде және жеңдерінде металл люверстен төрт желдеткіш саңылау бар.

Алынбалы капюшон, капюшонның жоғарғы түсіне үйлесетін, астар материалдан дайындалған астары бар, ортаңғы және екі бүйір бөліктерден тұрады. Бүйір бөлігі иек бөлігімен тұтас кесіп пішілген. Капюшонның иек бөлігі, «велькро» текстиль түймелігіне түймеленетін ені кемінде 8,0 см болатын өтпелі ұштары бар. Алдыңғы тіліктің ұзындығын серпімді баудың көмегімен реттейді, оның ұштары тігістерге қосарлы бекіткіштермен бекітілген, 5,0 см әдіп әдісімен қосып тігілген, оған люверстер арқылы теріс жағына шығарылып, бекіткіштермен реттелетін бау кіргізілген.

Капюшонның ортаңғы бөлігінде «велькро» текстиль түймелігіне түймеленетін капюшонның биіктігін реттеуге арналған бау (пата) бар. Капюшон күртеге жолақпен жабылған, ширатылған 7-типті сыдырма ызбамен түймеленеді, оттан қорғайтын сіңіргісі бар.

Қалталардың, қалта жапқыштардың түйіспе қосылыстары бойымен арнайы бекіту машинасымен бекітпе салынған.

Бел сызығына дейін тор астар. Бел сызығы бойынша «тор» астарының астыңғы жағы ышқырлықпен бекітіледі, Алдыңғы бөліктің сол жағында кеуде сызығы деңгейінде екі әдіп әдісімен тігілген кәсекедегі бір ішкі қалта, негізгі матадан тігілген, ширатылған 5-типті ысырма ызбаға түймеленеді, өлшемі 15,0 см ені, биіктігі 18,0 см, астармен өңделген және дайын қалта «тор» астарына тігілген.

Күртенің төменгі жағы қимасы жабылып, 2,5 см болатын бүгу тігісімен өңделеді.

Барлық ұсақ бөліктер (жаға, өңіржиектер, қалталар, қалта жапқыштарар, шынтақ жастықшалары, тізеліктер) градация кезінде Арнайы киімді жобалаудың бірыңғай әдістемесіне сәйкес өлшемдеріне сәйкес ұлғаяды немесе кішірейеді.

Қорғаныш элементтері: СВП, ені 5,0 см, алдыңғы бөліктер мен арқа бөліктердің кеуде сызығына, жеңдерге тігілген. Таспаның түсі – ашық сұр.

Күртенің түсі - көк;

Логотипті қолдану**:** жатық тығыз кесте әдісімен кестеленеді.

7.18.2. ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Күрте жұмсақ дулыға осы стандарттың талаптарына, бұйымға арналған техникалық құжаттамаға сәйкес, стандартты қабылдаған мемлекеттің аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық актілердің талаптары сақтала отырып дайындалады.

Төмен температуралардан қорғау үшін пайдаланылатын күртенің жылу қорғау қасиеттерінің сәйкестігі: МЕМСТ 12.4.303.

Күрте дайындау кезінде былғарыдан жасалған бұйымның бөліктерін кесіп пішуді мына бөліктерден жүргізуге жол беріледі:

- алдыңғы бөліктің алдында, арқа бөліктің иініші, жеңнің жоғарғы бөлігі екіден аспауы тиіс;

Арнайы киімнің жоғарғы бөлігінің қосқыш тігістерінің жыртылу жүктемесі кемінде 250 Н болуы тиіс.

Күрте бөліктерінің түйіспе тігістері отқа төзімді жіптермен тігілуі керек. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар - МЕМСТ 29122.

1-сурет А түрі. Алдынан және артынан көрінісі.

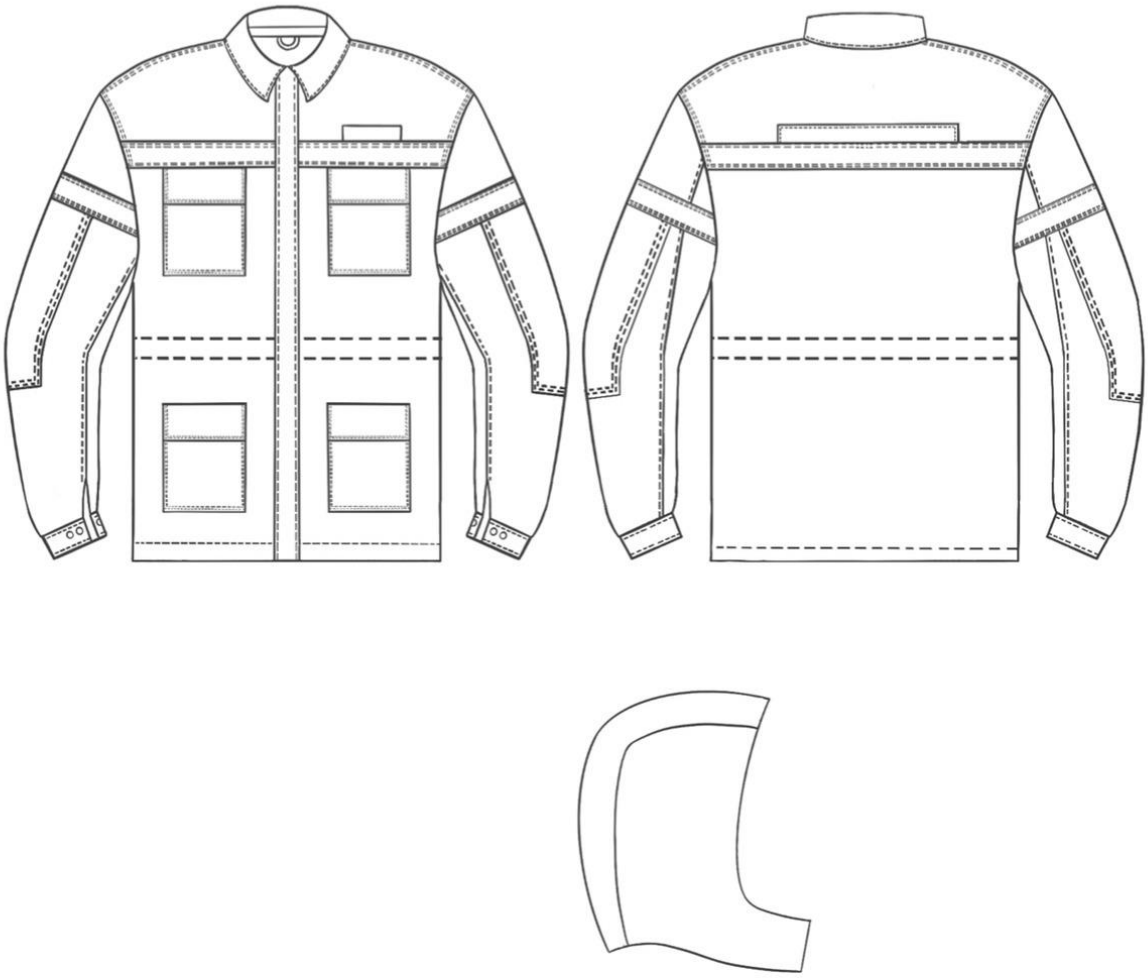

2-сурет А түрі. Алдынан және артынан көрінісі.

3-сурет Б түрі. Алдынан, артынан көрінісі.

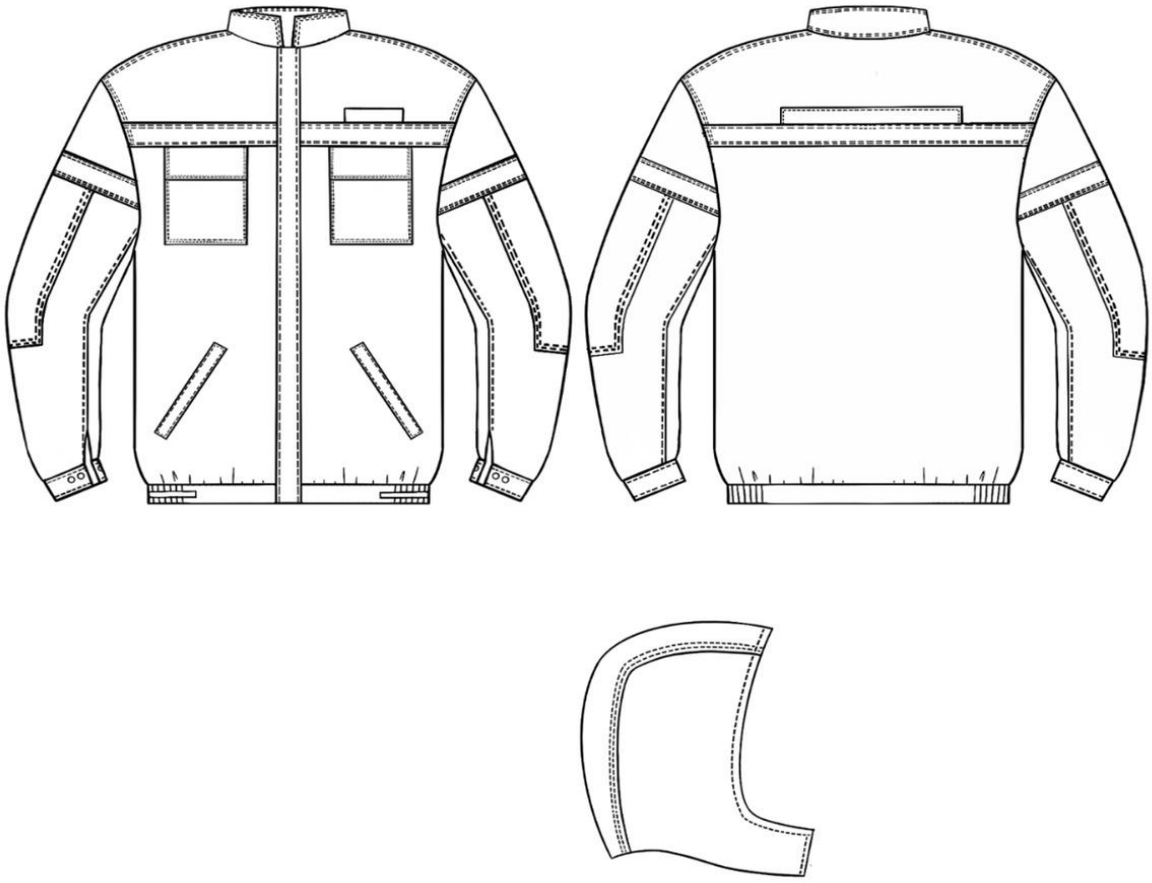

4 сурет. Б түрі. Алдынан, артынан көрінісі.

Шикізатқа, материалдарға және сатып алынған өнімдерге қойылатын талаптар.
Физика-механикалық көрсеткіштер.

Материалдардың атауы	Ауытқу нормасы	Нормативтік-техникалық құжаттама (НТҚ)	Тағайындау нөмірі
Матаның құрамы: МВО. Мақта – 65% полиэфир — 35% антистатикалық жіп Тығыздығы 180 г/м² Ауа өткізгіштігі кемінде 20 дм / м2сек. Су жұқтырмауы: 90/80 ш.б. Жыртылу жүктемесі, Н, кемінде: негізі - 900 Н арқау – 700 Н Ылғалмен өңдеуден кейін өлшемінің өзгеруі,%, артық емес: негізі - 2,0% арқау ±1,5 % Бояудың жуылуға төзімділігі, МЕМСТ 9733.4-83, ISO 105 C06, класс, кемінде: 4,0 Түсінің күн сәулесіне төзімділігі, МЕМСТ 9733.1-91 (ИСО 105-В01-88), класс, кемінде: 4,0 Қажалуға төзімділігі 3-ші қорғаныш класы: - кемінде 4500 цикл Май жұқтырмауы: 5/4 Меншікті беттік электр кедергісі, артық емес: 10^7 Ом.	*± 5%.*	МЕМСТ11209-2014 «Арнайы киімге арналған маталар. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері». МЕМСТ 3813-72 «Текстиль материалдары. Маталар мен дана бұйымдар. Созылу кезіндегі жыртылу сипаттамаларын айқындау әдістері (№1, 2, 3 өзгерістермен).	Желбегейдің үстіңгі матасы
Астар матасы Құрамы: полиэстер 100 % Беттік тығыздығы, г/м2: 110 Жыртылу жүктемесі, Н, кемінде: - негіз 200 - арқау 150	*±5%.*	МЕМСТ 20272 -2014 «Химиялық жіптер мен иірілген жіптерден жасалған маталар. ЖТШ». МЕМСТ 3813-72 (ИСО 5081-77, ИСО 5082-82) «Текстиль материалдары.	Астар материалы

Ауа өткізгіштігі, дм / (м ·с), кемінде 200 Ылғалтартқыштығы, %, кемінде 150 Ылғалмен өңдеуден кейін өлшемінің өзгеруі, %, артық емес: - негіз 100 - арқау 7,0 Бояудың физика-химиялық әсерлерге төзімділігі, тобы, төмен емес: - кір жуу минус 3,5 - тер ±2,0 - құрғақ үйкеліс - органикалық еріткіштер (химиялық тазалау) "Берік"		Маталар мен дана бұйымдар. Созылу кезіндегі жыртылу сипаттамаларын айқындау әдістері (№1, 2, 3 өзгерістермен)». МЕМСТ 12088-77 «Текстиль материалдары және олардан жасалған бұйымдар. Ауа өткізгіштігін айқындау әдісі (№1, 2 өзгерістермен)». МЕМСТ 9733.0-83 «Текстиль материалдары. Түстердің физика-химиялық әсерлерге төзімділігін сынау әдістеріне қойылатын жалпы талаптар».	
Отқа төзімді сіңдірілген ені 5,0 см жарық қайтаратын мата, Түсі: ашық сұр.	*±5%.*	МЕМСТ 12.4.281-2014 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жақсы көрінетін арнайы киім. ТТ».	Күртенің сигналдық элементтері
Басқа материалдар мен сатып алынған өнімдер:		МЕМСТ 29150-91 «Жеңіл өнеркәсіп бұйымдарына арналған фурнитура. Бақылау әдістері». МЕМСТ 6309-93 «Мақта және синтетикалық тігін жіптері».	Бұйымның басқа элементтері
Ескертпелер: Беттік тығыздығы бойынша, шикізат құрамы бойынша рұқсат етілген ауытқулар ±5%. *Астардың, жіптердің, фурнитураның түсі негізгі материалдың түсімен үйлесуі керек.* *Негізгі бөліктердің ұзындығы, өлшемі және егжей-тегжейі тапсырыс берушімен келісіледі.*			

7.18.3. ЖИЫНТЫҚТЫЛЫҒЫ.

1. Желбегей.
2. Күрте өндіруші кәсіпорындарда жиынтықталады.

7.18.4. ТАҢБАЛАНУЫ. ҚАПТАЛУЫ.

Әрбір бұйымның затбелгісі болуы керек, ол бұйымның өзіне немесе алып тастау қиын болатын затбелгіге салынады.

Ақпарат кез келген бедерлеу тәсілімен (оның ішінде бедерлеу, жібекбаспа, нақыштау, құю, қалыптау) не тікелей бұйымның өзіне немесе бұйымға бекітілген алып тастау қиын болатын затбелгіге өшпейтін бояумен жазылуы тиіс.

Ақпаратты пиктограмма түріндегі қолдануға жол беріледі, ол бұйымның қауіптілік көрсеткіштері немесе қолданылу саласы ретінде пайдаланыла алады. Ақпарат оңай оқылатын болуы тиіс, бұйымды сақтау, тасымалдау, өткізу және пайдалану кезінде сақтау мерзімі, қызмет ету мерзімі және (немесе) кепілдік мерзімі ішінде өшпестей төзімді болуы тиіс.

Таңбалануы түсінікті, оқуға оңай және қаптамасын шешпей-ақ тексеруге болатындай бұйымның (жапсырмасының) бетіне салынуы тиіс.

Қорғаныш қасиеттерін белгілеу - МЕМСТ 12.4.103 бойынша. МЕМСТ EN 340 бойынша қорғаныш қасиеттерін қорғау класын көрсете отырып белгілеуге жол беріледі.

Тапсырысшыға тапсырған кезде міндетті түрде тауарға мынадай таңбалауды ұсынуға тиіс:

1. Тігілетін жапсырма, бүйірлік тігісінде мыналар көрсетіледі:

- бұйымның атауы (бар болса - модельдің, кодтың, артикулдың атауы,);
- дайындаушының атауы және мекенжайы және (немесе) оның тауар белгісі (бар болса);
- қорғаныш қасиеттері пиктограмма;
- кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемі *(мысалы, 170; 176 - 96;100 – өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде)*;
- талаптарына бұйым сәйкес келуі тиіс Кеден одағының техникалық регламентін белгілеу;
- дайындалған күні (айы, жылы) немесе жарамдылық мерзімі аяқталған күні, егер ол белгіленген болса;
- қорғаныш класы туралы мәлімет;
- күтім тәсілдері және жеке қорғаныш құралын кәдеге жаратуға қойылатын талаптар туралы мәліметтер (күтім таңбалары) ;
- жеке қорғаныш құралы сәйкестендіріліп жасалған құжат туралы мәлімет;
- ТББ белгісі.

2. Бұйымдағы кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемін көрсете отырып, мойындығына тігілген жапсырма*(мысалы, 170; 176 - 96;100 – өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде)*

Анықтама: Жұмыс киімінің өлшемін белгілеуде адамның типтік фигурасының екі өлшемді белгілерін топтастыру керек:

- *костюм үшін – бой мен кеуде айналымының қосарлы мәндері;*
- *комбинезон үшін – бойдың мәні және кеуде айналымының қосарлы мәндері.*

3. Қағаз ілмелі жапсырма:

- бұйымның атауы (бар болса - модельдің, кодтың, артикулдың атауы, лоттың және сатып алудың нөмірі);
- дайындаушының атауы және мекенжайы және (немесе) оның тауар белгісі (бар болса);
- қорғаныш қасиеттері пиктограмма;
- кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемі *(мысалы, 170; 176*
- *96; 100 - өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде.)*;

- талаптарына бұйым сәйкес келуі тиіс Кеден одағының техникалық регламентін белгілеу;

- дайындалған күні (айы, жылы) немесе жарамдылық мерзімі аяқталған күні, егер ол белгіленген болса;

- қорғаныш класы туралы мәлімет;

- күтім тәсілдері және жеке қорғаныш құралын кәдеге жаратуға қойылатын талаптар туралы мәліметтер (күтім таңбалары) ;

- жеке қорғаныш құралы сәйкестендіріліп жасалған құжат туралы мәлімет;

- ТББ белгісі.

Тауарды сертификатпен немесе сәйкестік декларациясымен міндетті түрде растау.

Жеке қаптаманың болуы – міндетті. Қаптама сәйкестігі: МЕМСТ 10581 (арнайы киім бөлігінде).

Бұйымдардың орамасы тасымалдау және сақтау кезінде тауардың сақталуын қамтамасыз етуі тиіс. Әр қаптаманың алдыңғы жағында оралған бұйымдардың саны мен өлшемі көрсетілген орау жапсырмасы немесе орау парағы болуы тиіс.

7.18.5. ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Арнайы киім қауіпті немесе зиянды факторларды туындату көзі және пайдалану кезінде жазатайым оқиғалардың себебі болмауға тиіс.

Арнайы киім дайындауға арналған материалдар, жиынтықтаушы бұйымдар мен фурнитура санитариялық-химиялық, органолептикалық және токсикологиялық-гигиеналық көрсеткіштердің белгіленген нормативтеріне сәйкес келуге тиіс.

Арнайы киімді кәдеге жарату тәсілдері қоршаған ортаға зиян келтірмеуі керек және оларды өндіруші айқындауы тиіс.

7.18.6. ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ТАЛАПТАР.

СТ РК ISO 14001-2016 «Экологиялық менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық».

Осы стандарт ұйым өз қызметінің экологиялық нәтижелерін жақсарту үшін қолдана алатын экологиялық менеджмент жүйесіне қойылатын талаптарды белгілейді. Бұл стандарт экология саласындағы жауапкершілігін жүйелі негізде басқаруға ұмтылатын ұйымның пайдалануына арналған.

7.18.7. БАҚЫЛАУ ӘДІСТЕРІ.

Бұйымдарды қабылдау – МЕМСТ 4103-82 «Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері (№1 өзгеріспен)».

Дайын бұйымның сызықтық өлшемдерін бақылау құралдары: МЕМСТ 7502-98 «Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Техникалық шарттар».

7.18.8. ӨНДІРУШІНІҢ КЕПІЛДІГІ.

Тұтынушы тасымалдау, сақтау талаптары мен пайдалану жөніндегі нұсқауларды сақтаған кезде арнайы киімге мынадай кепілдік мерзімі белгіленеді:

пайдалану – белгіленген тәртіппен бекітілген салалық нормаларға сәйкес;

сақтау - өндірушінің техникалық құжаттамасында белгіленген нормативтерге сәйкес.

7.18.9. НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР.

МЕМСТ 12.4.310-2020 ЕҚСЖ. Жұмыскерлерді мұнай, мұнай өнімдерінің әсерінен қорғайтын арнайы киім. Техникалық талаптар

МЕМСТ 12.4.280-2014 ЕҚСЖ. Жалпы өндірістік ластанудан және механикалық әсерден қорғайтын арнайы киім. Жалпы техникалық талаптар.

МЕМСТ 12.4.303-2016 – Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Төмен температуралардан қорғайтын арнайы киім. Техникалық талаптар (Қайта басылым).

МЕМСТ 29122-91 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар.

МЕМСТ 12807 Тігін бұйымдары. Тігістердің, сырма тігістердің және жапсар тігістердің жіктелуі.

- МЕМСТ 12.4.115-82 – Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар (N 1, 2 өзгерістерімен).
- МЕМСТ 12.4.011-89 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істеушілердің қорғаныш құралдары. Жалпы талаптар және жіктеу.
- МЕМСТ EN 340 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар.
- МЕМСТ ISO 3758 Текстиль бұйымдары. Күтім бойынша символдармен таңбалау.
- МЕМСТ 4103 Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері.
- МЕМСТ 10581 Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау.
- МЕМСТ 23948 Тігін бұйымдары. Қабылдау ережесі.
- МЕМСТ 31399 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.
- МЕМСТ 31400 Аса үлкен өлшемдегі ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

7.19. ҚЫСҚЫ КҮРТЕ

Модель атауы: қысқы күрте.

Арналуы: Қысқы күртенің басқа түрлері көзделген дәнекерлеу және басқа жұмыстардан басқа, төмен температуралар әсері жағдайында технологиялық жабдықпен және құралмен технологиялық операцияларды орындау.

Күрте әртүрлі климаттық белдеулерде (аймақтарда) пайдалануға арналған (А қосымшасын қараңыз, МЕМСТ 12.4.303-2016), жылу қорғау қасиеттерінің деңгейі бойынша төрт қорғаныш класына бөлінеді:

1-ші қорғаныш класы - I-II климаттық белдеулер (IV-III аймақтар);

2-ші қорғаныш класы - III климаттық белдеу (II аймақ);

3-ші қорғаныш класы - IV климаттық белдеу (IБ аймағы);

4-ші қорғаныш класы - «арнайы» климаттық белдеу» (IА аймағы).

7.19.1. ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР

Негізгі параметрлері мен сипаттамалары.

Өндірілетін күртенің түрлері - МЕМСТ 12.4.011-89 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істеушілердің қорғаныш құралдары. Жалпы талаптар және жіктеу.

Күрте МЕМСТ бойынша жіктемелерге сәйкес ерлердің типтік фигураларына дайындалады:

- МЕМСТ 31399-2009 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Өтінім бойынша МЕМСТ жіктемесіне сәйкес аса үлкен өлшемдегі костюм дайындауға рұқсат етіледі:

- МЕМСТ 31400-2009 Аса үлкен өлшемдегі ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Ер адамның типтік фигурасын айқындау

- Ерлердің типтік фигурасы мынадай өлшемдік белгілермен айқындалады: бойы, кеуде айналымы (көлденең) және бел айналымы – МЕМСТ Р ИСО 3635 бойынша.

Белгіленген типтік фигуралар үшін бойы бойынша аралық (6,0±3,0) см, кеуде айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтағы өлшемдер арасындағы бел айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтар арасындағы бірдей атаулы өлшемдегі бел айналымы бойынша (6,0±3,0) см.

- Осы стандарт бес толықтық тобына топтастырылған 301 типтік фигураны белгілейді: бірінші, екінші, үшінші, төртінші, бесінші. Топтар кіші топтарға бөлінеді (кеуде айналымы бойынша 84-тен 104 см-ге дейін және кеуде айналымы бойынша 108-ден 132 см-ге дейін).
- Фигуралардың бойы бойынша нұсқалары 158-ден 200 см-ге дейін; кеуде айналымы бойынша – 84-тен 132 см-ге дейін; бел айналымы бойынша – 66-дан 126 см-ге дейін.

[redacted] Ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Ерлердің типтік фигураларының жіктелуі. 1-кестеде келтірілген.

1-кесте

Сантиметрмен

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	66	70	74	78	82	-	-	-	-	-	-	-
Бірінші	Бойы	-	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	86	90	94	98	102	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	164	164	164	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	-	-	-	-

		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	-	-
Екінші	Кеуде айналымы	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	68	72	76	80	84	88	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		182	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		188	188	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	194	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	92	96	100	104	108	112	116
Екінші	Бойы	-	-	-	-	-	-	164	164	164	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	182	182
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	188	188
		-	-	-	-	-	-	194	194	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	200	-	-	-	-	-	-
Үшінші	Кеуде айналымы	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	74	78	82	86	90	94	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	-	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-

		170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		182	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	188	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	194	194	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	98	102	106	110	114	118	122
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	182	182
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	188	188
		-	-	-	-	-	-	194	194	194	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-
Төртінші	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	84	88	92	96	100	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	-	-	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	194	194	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	104	108	112	116	120	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	-	-	-	-	-

		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	-	-
		-	-	-	-	-	-	194	-	-	-	-	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	90	94	98	102	106	-	-	-	-	-	-	-
Бесінші	Бойы	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		-	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	110	114	118	122	126	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	-	-	-

Ескертпелер:
1 Белгіленген топтарда бұйымның моделі мен конструкциясын жасау керек болатын типтік бойды жиектемемен көрсетеді.
2 Бұйымның үлгісі мен конструкциясын бойы, өлшемі бойынша жақын болатын үлгілік фигураға әзірлеуге жол беріледі.

Партияны дайындауда өлшемдер мен бойлардың пайыздық қатынасын тапсырыс беруші шартта белгілейді.

Күртенің өлшемі адамның денесінің өлшеміне сәйкес келуі тиіс.

Эргономиялық талаптар.

Күрте әзірлеу кезінде стандарт бойынша мыналарды қамтамасыз ететін эргономикалық талаптар сақталуы тиіс: МЕМСТ EN 340-2012 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар (түзетулермен)":
- бұйымды және оның жеке элементтерін пайдалану ыңғайлылығы;
- бөліктер мен тораптардың функционалдық орналасуы;
- метеорологиялық жағдайлар немесе дене белсенділігі деңгейі өзгерген кезде қоршаған ортамен жылу алмасуды реттеу мүмкіндігі;
- бұйымның (бөліктердің, түйіндердің) дене бетіне орналасуын реттеу мүмкіндігі;
- костюм бұйымдары мен оның бөліктерінің пропорционалдығы;
- мойын, қолтық ойығы, қадамдық жапсар тігістер аймағында қалыңдықтың төмендеуі.

Күрте мен жартылай комбинезон сызбаларының негізін құруға арналған құрылымдық қосымдар.

2-кесте

Күрте мен жартылай комбинезондағы құрылымдық қосымдар.

Арнайы киім	Қорғаныш класы	Конструкциялық қосымның мәні*, см					
		иық бұйымдары үшін	белдік бұйымдары үшін		иықбау бұйымдары үшін		
		кеуденің жарты айналымына ЖК	белдің жарты айналымына ЖБ	бөксенің жарты айналымына ЖБө	кеуденің жарты айналымына ЖК	белдің жарты айналымына ЖБ	бөксенің жарты айналымына ЖБө
2-ші толықтық топтағы ер адамдар үшін							
Қысқы күрте	3,4	27,0 30,0	5,0 7,0	-	-	-	-
	2	25,0 23,0	3,0 5,0	-	18,0	5,0	-
	1	23,0	3,0	-	15,0		
* Конструкциялық қосымша еркін жатуға және материалдар пакетінің қалыңдығына қосымшаны қамтиды.							

Сыртқы түрі.
КҮРТЕ.

Күрте ұзартылған тікелей сұлбада тігілген, жылы астары бар. Тіктеме жағаның соңына дейін № 8 типтегі екі жүгірткі сыдырма трактор ызбасына түймеленетін ортаңғы өңір түймелігі, ені 6,0 см болатын желден қорғайтын ішкі оң жақ алдыңғы бөлігі, диаметрі 1,5 см болатын 6 жасырын металл түймеге түймеленетін ені 8,0 см болатын желден қорғайтын сыртқы сол жақ алдыңғы бөлігі, күртедегі ағытылатын ілмелі жылы астардың (ішкі күрте) № 7 типті пластикалық трактор ілгегі бар. Алынбалы капюшон.

А түрі. Алдыңғы бөліктердің жоғарғы жағында 14,0*16,0 см төсқалталар орналасқан, өлшемі 15,5*6,0 см жапқысы бар, диаметрі 1,5 см екі жасырын металл түймелерге түймеленеді. Төсқалталардың жапқылары иініш пен алдыңғы бөліктің төменгі тұсына бекітілген. Клапандардың үстінде көлденеңінен ені 5,0 см болатын шағылыстыратын таспа тігілген, ол таспаның үстінен компанияның логотипі жатық тығыз кесте әдісімен кестеленеді.

Алдыңғы бөліктердің төменгі жағында екі төменгі бүйір қалта орналасқан, өлшемі 20,0*24 см, қалта жапқысының ені 20,5 см*6,0 см, әр қалта диаметрі 1,5 см болатын екі жасырын металл түймеге түймеленеді және әр қалтада тоқыма матадан дайындалған астар флис болады.

Жапқылардағы түймеліктер жасырын, күртедегі барлық түймелер жасырын, түймелер орналасқан жерде таспа-ілгекпен күшейтілген.

Б түрі. Алдыңғы бөліктердің жоғарғы жағында тілікті жапырақшалы төсқалталары бар, жапырақша өлшемі 4,0 см, сыдырма ызбаға арналған жасырын түймелігі болады, ширатылған 5-тип, жапырақшаның жиектері арнайы машинада бекітпелі тігіспен бекітілген. Иініш пен алдыңғы бөлігін тігу сызығында ені 5,0 см болатын шағылыстыратын таспа көлденеңінен тігілген, ол таспаның үстінен компанияның логотипі жатық тығыз кесте әдісімен кестеленеді.

Алдыңғы бөліктердің төменгі жағында екі төменгі бүйір қалта орналасқан, өлшемі 20,0*24 см, қалта жапқысының ені 20,5 см*6,0 см, әр қалта диаметрі 1,5 см болатын екі жасырын металл түймеге түймеленеді және әр қалтада тоқыма матадан дайындалған астар флис болады.

Жапқылардағы түймеліктер жасырын, күртедегі барлық түймелер жасырын, түймелер орналасқан жерде таспа-ілгекпен күшейтілген.

Түзу арқа бөлігі екі бөліктен тұрады: төменгі бөлік және жоғарғы иініш. Иініш пен арқасын тігу сызығында ені 5,0 см болатын шағылыстыратын таспа көлденеңінен тігілген, ол таспаның үстінен, мойын негізінің иық тігісінен 13,0 см қашықтықта, компанияның логотипі жатық тығыз кесте әдісімен кестеленеді, өлшемі тапсырыс берушімен нақтыланады.

Бел сызығы бойында ені 4,0 см, баулару мен бекіткіштері бар күртешенің ышқырлығы тігілген.

А түрі. Қондырма жеңдер, қос жапсар тігісті, ені кемінде 30,0 см және жеңдердің төменгі жағынан биіктігі кемінде 20,0 см нығайтуға арналған шынтақ жапсырмалары бар. Жеңдердің төменгі жағы қимасы жабылып, 2,5 см бүктеліп тігілген.

Түрі Б. Қондырма жеңдер, қос жапсар тігісті, бір-бірінен 1,0 см қашықтықта бес қатар тігілген, биіктігі 7,0 см қосып тігілген манжеттерде, ені кемінде 30,0 см және жеңдердің төменгі жағынан кемінде 20,0 см биіктікте нығайтуға арналған шынтақ жапсырмалары бар.

Жеңдердің жоғарғы бөлігінде жапсар тігісінен 12 см қашықтықта, жатық тығыз кесте әдісімен кестеленген компанияның логотипімен шеврондар тігілген. Шевронның астында ені 5,0 см болатын шағылыстыратын таспа тігіп салынған.

Екі бөліктен тұратын тіктеме жаға, жылы, іші мата түсіне сәйкес келетін тоқыма матамен (флис) әрленген. Күртені ілу үшін мойындығына ілмек тігілген.

- Қалталарға, қалта жапқыларға, манжеттерге, шынтақ төсемдеріне, иық пен шынтақ тігістеріне 0,1-0,7 см қосарлы әрлеу тігістері тігілген.
- Ені 2,5 см әрлеу тігісі қалталардың жоғарғы аузынан өтеді. Түйіспе қосылыстар бойынша қалта аузы бекіту машинасында бекітіліп күшейтілген.
- Жағасы, үстеме клапандардың жапсар тігістері, желден қорғайтын ішкі және өңіржиектер және өңіржиектердің жапсар тігістерінде, борт жиегі бойымен, бекіту жапсары бойында сыдырма ызба әрлеу тігісі 0,7 см.

- Жарық шағылыстыратын таспаның қосып тігу тігістері бойынша 0,2 см сырма тігіс.

Алынбалы капюшон, капюшонның жоғарғы түсіне үйлесетін, тоқыма матадан (флис) дайындалған астары бар, ортаңғы және екі бүйір бөліктерден тұрады. Бүйір бөлігі иек бөлігімен тұтас кесіп пішілген. Капюшонның иек бөлігі, «велькро» текстиль түймелігіне түймеленетін ені кемінде 10,0 см болатын өтпелі ұштары бар. Алдыңғы тіліктің ұзындығын серпімді баудың көмегімен реттейді, оның ұштары тігістерге қосарлы бекіткіштермен бекітілген, 5,0 см әдіп әдісімен қосып тігілген, оған люверстер арқылы теріс жағына шығарылып, бекіткіштермен реттелетін бау киргізілген.

Капюшонның ортаңғы бөлігінде «велькро» текстиль түймелігіне түймеленетін капюшонның биіктігін реттеуге арналған бау (пата) бар. Капюшон күртеге жиекпен жабылған, ширатылған 7-түрдегі сыдырма ызбамен түймеленеді.

Астар матасынан күртенің ілмелі жылы астары 6,0 см*6,0 см тігіспен екі қабат жылытқышпен сырып тігілген, үстіңгі жапсырмалы қалталары 15,0 см*18,0 см.

Күртенің төменгі жағы қимасы жабылып, 3,0 см болатын бүгу тігісімен өңделеді.

Қорғаныш элементтері: ені 5,0 см СВП, алдыңғы бөліктердің, арқалықтардың, жеңдердің жоғарғы және төменгі бөліктерінің түйісетін тігістеріне тігіліп, әрлеу жиегін құрайды. Түсі: ашық сұр.

Күртенің түсі - көк.

Логотипті қолдану**:** жатық тығыз кесте әдісімен кестеленеді.

Қоспалы матадан тігілген алынбалы ілмелі жылы астар (ішкі күрте).

Түзу сұлбалы алынбалы ілмелі жылы астар, ширатылған 8-типті орталық өңірлік сыдырма ызбамен түймеленеді, негізгі күртешеге өңір қайырмасы бойымен асырмалы түймеліктермен-ширатылған 8-типті сыдырма ызбалармен жағасына дейін түймеленеді, ұзын қондырма жеңді астары бар. Маусымаралық уақытта киюге мүмкіндік беретін негізгі матадан тігілген алынбалы ілмелі жылы астардың жоғарғы жағы. Сол жақ алдыңғы бөліктің жоғарғы жағында шағылыстыратын таспаның үстінде компанияның кестесі орналасқан. Жатық тығыз кесте әдісімен кестеленеді. Алдыңғы бөліктің төменгі тұсында екі жапырақшалы қалта орналасқан, жапырақшалардың ені 4,0 см, сыдырма ызбасының жасырын түймелігі бар, ширатылған 5-типті, жапырақшалардың жиектері арнайы машинада бекіту тігісімен бекітілген, қалтаға кіру өлшемі 18,0 см. Тоқыма флис матадан дайындалған астар. Алдыңғы бөліктің сол жағында бір ішқалта бар: ені 15,0 см, биіктігі 18,0 см. Ілмелі жылы астар 6,0 см*6,0 см тігіспен бір қабат жылытқышпен сырып тігілген.

Арқа бөлігі екі бөліктен тұрады: төменгі бөлік және жоғарғы иініш. Иініш пен арқасын тігу сызығында ені 5,0 см болатын шағылыстыратын таспа көлденеңінен тігілген, ол таспаның үстінен, мойын негізінің иық тігісінен 13,0 см қашықтықта, компанияның логотипі жатық тығыз кесте әдісімен кестеленеді, өлшемі тапсырыс берушімен нақтыланады.

Қондырма жеңдер, қос жапсар тігісті.

Алынбалы күртенің «банан» типті жағасы, манжеттері мен белбеуі негізгі матаның түсіндей ені кемінде 8 см тоқыма серпімді матадан (үстелген ілмектен) жасалған.

Қорғаныш элементтері: ені 5,0 см СВП, артқа бөлігі мен алдыңғы бөліктердің иініштері бойымен көлденең.

Градация кезінде барлық ұсақ бөліктер өлщемдердің ұлғаяына немесе кішіреюіне сәйкес ұлғаяды немесе кішірейеді.

Барлық ұсақ бөліктер (жаға, өңіржиектер, қалталар, қалта жапқыштарар, шынтақ жастықшалары, тізеліктер) градация кезінде Арнайы киімді жобалаудың бірыңғай әдістемесіне сәйкес өлшемдеріне сәйкес ұлғаяды немесе кішірейеді.

7.19.2. ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Костюм жұмсақ дулыға осы стандарттың талаптарына, бұйымға арналған техникалық құжаттамаға сәйкес, стандартты қабылдаған мемлекеттің аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық актілердің талаптары сақтаЛА отырып дайындалады.

Төмен температуралардан қорғау үшін пайдаланылатын костюмнің жылу қорғау қасиеттерінің сәйкестігі: МЕМСТ 12.4.303.

Костюм дайындау кезінде былғарыдан жасалған бұйымның бөліктерін кесіп пішуді мына бөліктерден жүргізуге жол беріледі:

- алдыңғы бөліктің алдында, арқа бөліктің иініші, жеңнің жоғарғы бөлігі екіден аспауы тиіс;
- шалбардың алдыңғы бөліктері үш бөліктен аспауы керек.

Арнайы киімнің жоғарғы бөлігінің қосқыш тігістерінің жыртылу жүктемесі кемінде 250 Н болуы тиіс.

Костюмнің жоғарғы бөліктерінің түйіспе тігістері отқа төзімді жіппен тігілуі тиіс. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар - МЕМСТ 29122.

ҚЫСҚЫ КҮРТЕ. А ТҮРІ

1-сурет А түрі. Алдынан қарағандағы көрініс.

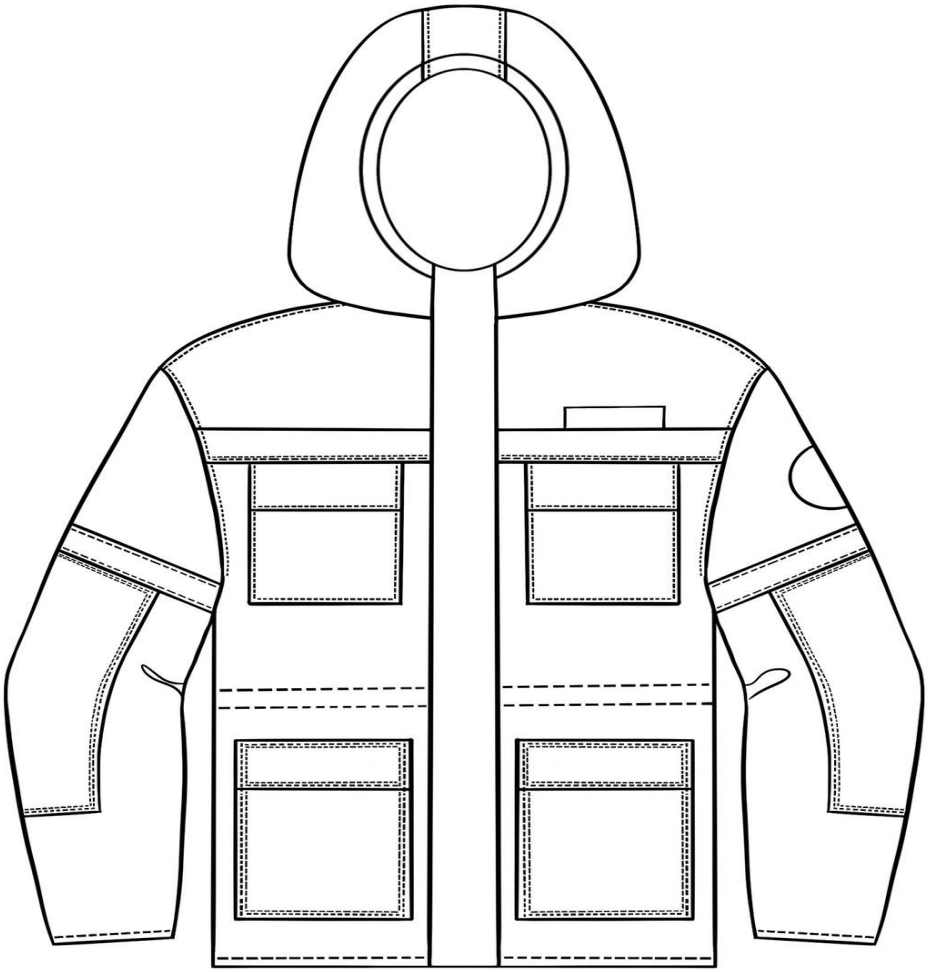

2-сурет А түрі. Алдынан қарағандағы көрініс.

ҚЫСҚЫ КҮРТЕ.
Б ТҮРІ

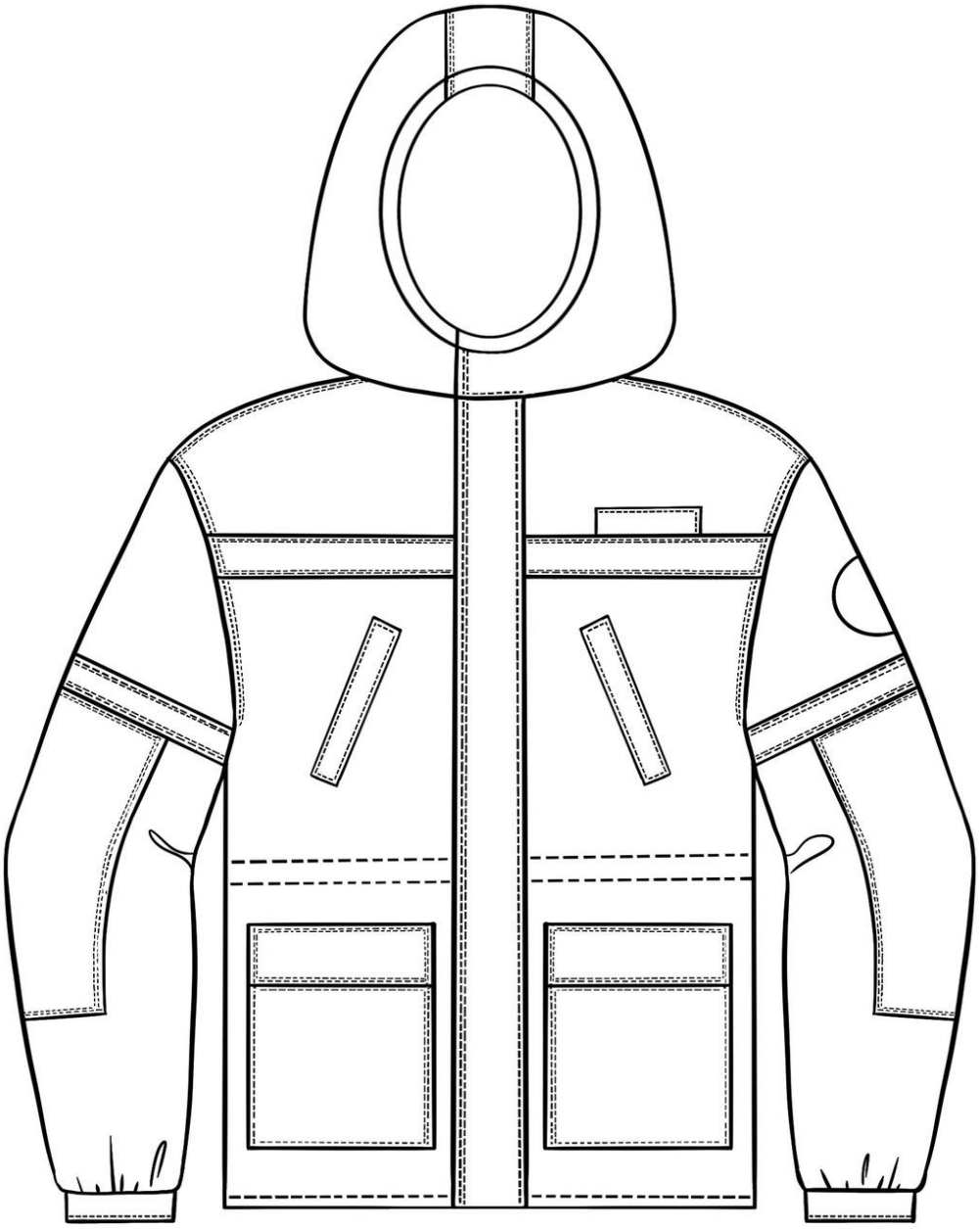

3-сурет Б түрі. Алдынан көрінісіі

4-сурет Б түрі. Алдынан көрінісі.

ҚЫСҚЫ КҮРТЕ.
А ТҮРІ

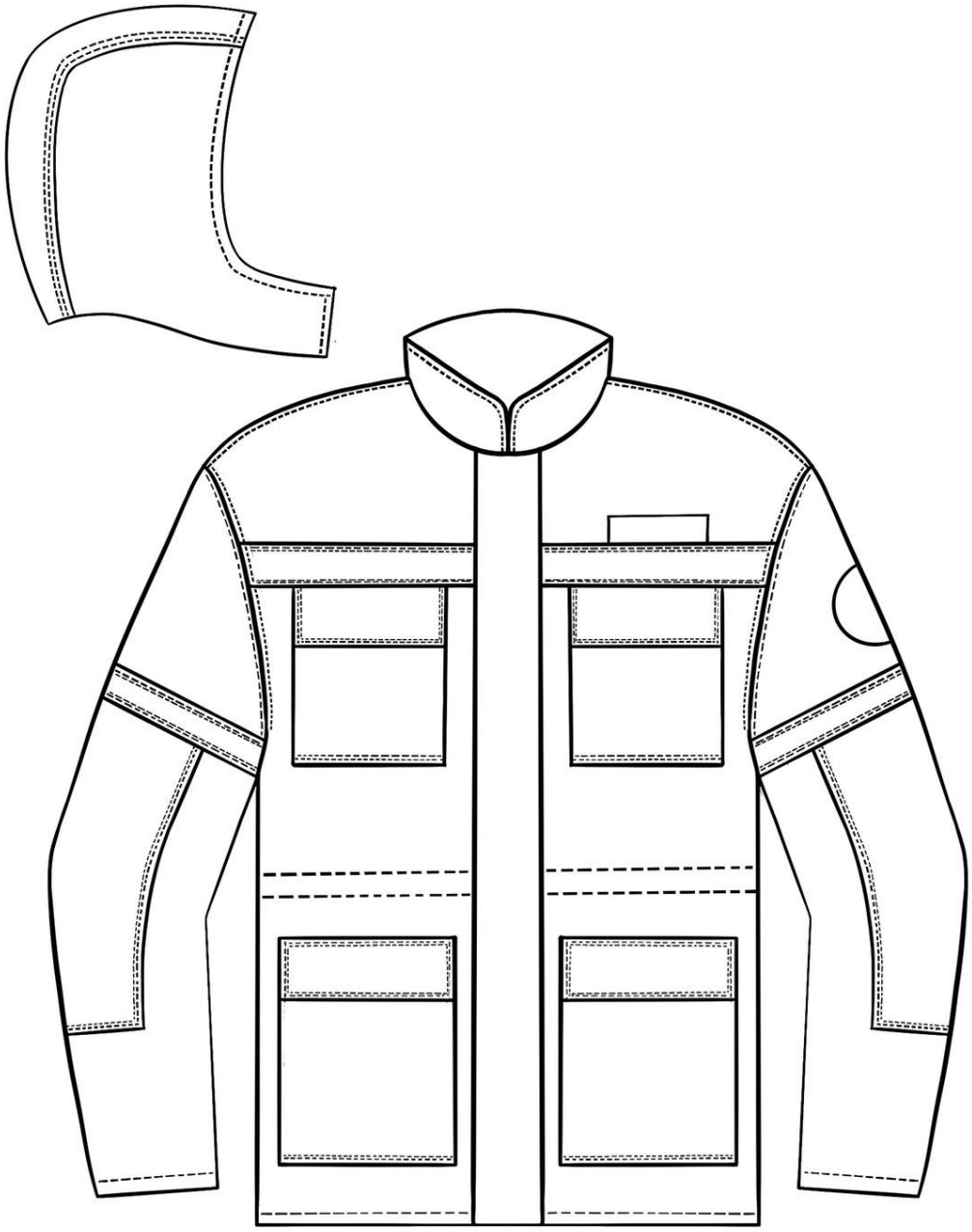

5-сурет Алынбалы капюшон. Алдынан қарағандағы көрініс.

6-сурет Алынбалы капюшон. Алдынан қарағандағы көрініс.

ҚЫСҚЫ КҮРТЕ.
А ТҮРІ, Б ТҮРІ.

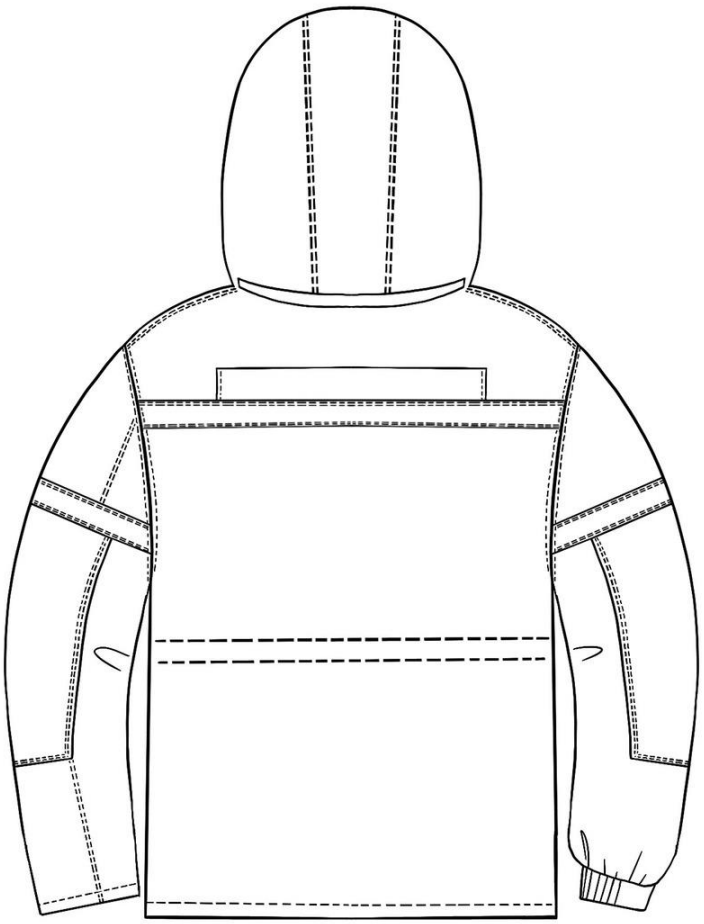

7 сурет. А түрі, Б түрі Артынан көрінісі.

8 сурет. А түрі, Б түрі Артынан көрінісі.

ОТҚА ТӨЗІМДІ МАТЕРИАЛДАРДАН ТІГІЛГЕН ҚЫСҚЫ КОСТЮМ.

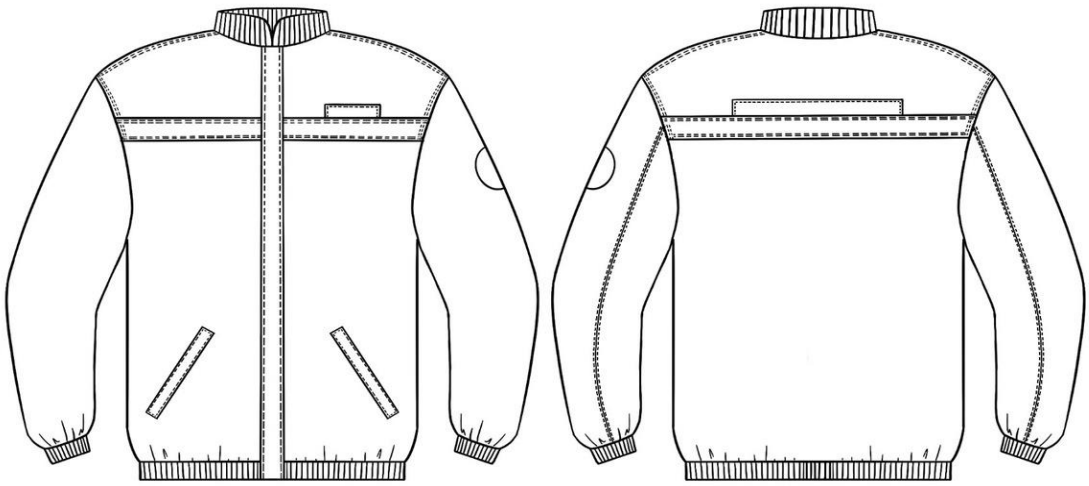

Алынбалы ілмелі жылы астар.

9 сурет. Алдынан, артынан көрінісі А типі, Б типі.

10 сурет. Алдынан, артынан көрінісі А типі, Б типі.

Шикізатқа, материалдарға және сатып алынған өнімдерге қойылатын талаптар.
Физика-механикалық көрсеткіштер.

Материалдардың атауы	Ауытқу нормасы	Нормативтік-техникалық құжаттама (НТҚ)	Тағайындау нөмірі
Матаның құрамы: МВО. **Мақта – 50%** **полиэфир — 50 %** **антистатикалық жіп** **Тығыздығы 230г/м²** Ауа өткізгіштігі кемінде 20 дм / м2сек. Су жұқтырмауы: 90/80 ш.б. Жыртылу жүктемесі, Н, кемінде: негізі - 900 Н арқау – 700 Н Ылғалмен өңдеуден кейін өлшемінің өзгеруі,%, артық емес: негізі - 2,0% арқау ±1,5 % Бояудың жуылуға төзімділігі, МЕМСТ 9733.4-83, ISO 105 C06, класс, кемінде: 4,0 Түсінің күн сәулесіне төзімділігі, МЕМСТ 9733.1-91 (ИСО 105-В01-88), класс, кемінде: 4,0 Қажалуға төзімділігі 3-ші қорғаныш класы: - кемінде 4500 цикл Май жұқтырмауы: 5/4 Меншікті беттік электр кедергісі, артық емес: 10^7 Ом.	*± 5%.*	МЕМСТ11209-2014 «Арнайы киімге арналған маталар. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері». МЕМСТ 3813-72 «Текстиль материалдары. Маталар мен дана бұйымдар. Созылу кезіндегі жыртылу сипаттамаларын айқындау әдістері (№1, 2, 3 өзгерістермен).	Қысқы күртенің үстіңгі матасы
Жылытқыш құрамы: "Синтетикалық талшықтардан жасалған көлемді тоқыма емес маталар": Полиэфирлі бастапқы талшық, ақ түсті -100% Қуыс жоғары бұралған полиэфирлі бастапқы талшық сызықтық тығыздығы кемінде	*±5%.*	ҚР СТ 3457-2019 «Тоқыма емес көлемді термоқосылған кенептер. Техникалық шарттар». КО ТР 019/2011 "Жеке қорғаныш құралдарының қауіпсіздігі туралы»	Жылытқыш

0,17 текс (1,5-Денье) бірақ 0,78 текс (7-Денье) аспайды. Жиынтық жылу кедергісі, м2×°C / Вт, беттік тығыздығы үшін: - күртеде - тығыздығы 250 г/м2 болатын 2 қабат - 0,45 м2×°C/Вт кем емес; - алынбалы жылы астарда - тығыздығы 100 г/м2 болатын 1 қабат - 0,45 м2×°C/Вт кем емес; – жартылай комбинезонда – тығыздығы 200 г/м2 болатын 2 қабат. - кемінде 0,45 м2×°C/Вт. Бір қабаттағы табиғи талшықтардың (мақта, жүн) құрамы*кемінде 50%. * Жылу өткізбейтін төсемде текстиль материалдарының бір қабатынан артық болған жағдайда		Кеден Одағының техникалық регламенті Кеден одағының техникалық регламенті (2019 жылғы 28 мамырдағы өзгерістермен). МЕМСТ 3816-81 (ИСО 811-81) «Текстиль маталары. Ылғалтартқыштығын және су өткізбейтін қасиеттерін айқындау әдістері (№1-4 өзгерістермен)».	
Астар матасы Құрамы: полиэстер 100 % Беттік тығыздығы, г/м2: 110 Жыртылу жүктемесі, Н, кемінде: - негіз 200 - арқау 150 Ауа өткізгіштігі, дм / (м ·с), кемінде 200 Ылғалтартқыштығы, %, кемінде 150 Ылғалмен өңдеуден кейін өлшемінің өзгеруі, %, артық емес: - негіз 100 - арқау 7,0 Бояудың физика-химиялық әсерлерге төзімділігі, тобы, төмен емес: - кір жуу минус 3,5 - тер ±2,0 - құрғақ үйкеліс - органикалық еріткіштер (химиялық тазалау) "Берік"	*±5%.*	МЕМСТ 20272 -2014 «Химиялық жіптер мен иірілген жіптерден жасалған маталар. ЖТШ». МЕМСТ 3813-72 (ИСО 5081-77, ИСО 5082-82) «Текстиль материалдары. Маталар мен дана бұйымдар. Созылу кезіндегі жыртылу сипаттамаларын айқындау әдістері (№1, 2, 3 өзгерістермен)». МЕМСТ 12088-77 «Текстиль материалдары және олардан жасалған бұйымдар. Ауа өткізгіштігін айқындау әдісі (№1, 2 өзгерістермен)». МЕМСТ 9733.0-83 «Текстиль материалдары.	Астар материалы

		Түстердің физика-химиялық әсерлерге төзімділігін сынау әдістеріне қойылатын жалпы талаптар».	
Тоқыма мата (флис) Полиэстер 100 % Беттік тығыздығы, 190 г/м^2.		МЕМСТ 28554-90 «Тоқыма мата. ЖТШ» (түзетілген)	Жаға мен капюшонның ішкі жағы.
Байлам матасы - тоқыма серпімді Құрамы: Ішкі күртеге арналған манжеттер Вискоза – 65% полиэстер — 30% матаның тығыздығы – 150 г/м2	*±5%.*	МЕМСТ 28554-90 Тоқыма мата. ЖТШ» (түзетілген)	Жақа, манжеттер және ілмелі жылы астар белдігі
Жарық қайтаратын мата – ені 5,0 см Түсі: ашық сұр.	*±5%.*	МЕМСТ 12.4.281-2014 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жақсы көрінетін арнайы киім. ТТ».	Күрте мен комбинзонның сигналдық элементтері
Басқа материалдар мен сатып алынған өнімдер:		МЕМСТ 29150-91 «Жеңіл өнеркәсіп бұйымдарына арналған фурнитура. Бақылау әдістері». МЕМСТ 6309-93 «Мақта және синтетикалық тігін жіптері».	Бұйымның басқа элементтері
Ескертпелер: *1. Беттік тығыздығы бойынша, шикізат құрамы бойынша рұқсат етілген ауытқулар ±5%.* *2. Астардың, жіптердің, фурнитураның түсі негізгі материалдың түсімен үйлесуі керек.* *3. Негізгі бөліктердің ұзындығы, өлшемі және егжей-тегжейі тапсырыс берушімен келісіледі.* *4. негізгі және астар матасы шикізатының құрамы осы стандартқа сәйкес болуы тиіс, қажет болған жағдайда тапсырыс беруші мынадай құрамды қолдана алады:* *1. **арамид талшықтар (ірілген жіп) 100%, антистатикалық жіппен*** ***Беттік тығыздығы, 2 1 0 г/м²***			

7.19.3. ЖИЫНТЫҚТЫЛЫҒЫ.

1. Қысқы күрте.
2. Күрте өндіруші кәсіпорындарда жиынтықталады.

7.19.4. ТАҢБАЛАНУЫ. ҚАПТАЛУЫ.

Әрбір бұйымның затбелгісі болуы керек, ол бұйымның өзіне немесе алып тастау қиын болатын затбелгіге салынады.

Ақпарат кез келген бедерлеу тәсілімен (оның ішінде бедерлеу, жібекбаспа, нақыштау, құю, қалыптау) не тікелей бұйымның өзіне немесе бұйымға бекітілген алып тастау қиын болатын затбелгіге өшпейтін бояумен жазылуы тиіс.

Ақпаратты пиктограмма түріндегі қолдануға жол беріледі, ол бұйымның қауіптілік көрсеткіштері немесе қолданылу саласы ретінде пайдаланыла алады. Ақпарат оңай оқылатын болуы тиіс, бұйымды сақтау, тасымалдау, өткізу және пайдалану кезінде сақтау мерзімі, қызмет ету мерзімі және (немесе) кепілдік мерзімі ішінде өшпестей төзімді болуы тиіс.

Таңбалануы түсінікті, оқуға оңай және қаптамасын шешпей-ақ тексеруге болатындай бұйымның (жапсырмасының) бетіне салынуы тиіс.

Қорғаныш қасиеттерін белгілеу - МЕМСТ 12.4.103 бойынша. МЕМСТ EN 340 бойынша қорғаныш қасиеттерін қорғау класын көрсете отырып белгілеуге жол беріледі.

Тапсырысшыға тапсырған кезде міндетті түрде тауарға мынадай таңбалауды ұсынуға тиіс:

1. Тігілетін жапсырма, бүйірлік тігісінде мыналар көрсетіледі:

- бұйымның атауы (бар болса - модельдің, кодтың, артикулдың атауы,);
- дайындаушының атауы және мекенжайы және (немесе) оның тауар белгісі (бар болса);
- қорғаныш қасиеттері пиктограмма;
- кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемі *(мысалы, 170; 176 - 96;100 – өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде)*;
- талаптарына бұйым сәйкес келуі тиіс Кеден одағының техникалық регламентін белгілеу;
- дайындалған күні (айы, жылы) немесе жарамдылық мерзімі аяқталған күні, егер ол белгіленген болса;
- қорғаныш класы туралы мәлімет;
- күтім тәсілдері және жеке қорғаныш құралын кәдеге жаратуға қойылатын талаптар туралы мәліметтер (күтім таңбалары) ;
- жеке қорғаныш құралы сәйкестендіріліп жасалған құжат туралы мәлімет;
- ТББ белгісі.

2. Бұйымдағы кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемін көрсете отырып, мойындығына тігілген жапсырма*(мысалы, 170; 176 - 96;100 – өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде)*

Анықтама: Жұмыс киімінің өлшемін белгілеуде адамның типтік фигурасының екі өлшемді белгілерін топтастыру керек:

- костюм үшін – бой мен кеуде айналымының қосарлы мәндері;

- комбинезон үшін – бойдың мәні және кеуде айналымының қосарлы мәндері.

3. Қағаз ілмелі жапсырма:

- бұйымның атауы (бар болса - модельдің, кодтың, артикулдың атауы, лоттың және сатып алудың нөмірі);
- дайындаушының атауы және мекенжайы және (немесе) оның тауар белгісі (бар болса);
- қорғаныш қасиеттері пиктограмма;
- кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемі *(мысалы, 170; 176*
- *96; 100 - өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде.)*;
- талаптарына бұйым сәйкес келуі тиіс Кеден одағының техникалық регламентін белгілеу;

- дайындалған күні (айы, жылы) немесе жарамдылық мерзімі аяқталған күні, егер ол белгіленген болса;
- қорғаныш класы туралы мәлімет;
- күтім тәсілдері және жеке қорғаныш құралын кәдеге жаратуға қойылатын талаптар туралы мәліметтер (күтім таңбалары) ;
- жеке қорғаныш құралы сәйкестендіріліп жасалған құжат туралы мәлімет;
- ТББ белгісі.

Тауарды сертификатпен немесе сәйкестік декларациясымен міндетті түрде растау.

Жеке қаптаманың болуы – міндетті. Қаптама сәйкестігі: МЕМСТ 10581 (арнайы киім бөлігінде).

Бұйымдардың орамасы тасымалдау және сақтау кезінде тауардың сақталуын қамтамасыз етуі тиіс. Әр қаптаманың алдыңғы жағында оралған бұйымдардың саны мен өлшемі көрсетілген орау жапсырмасы немесе орау парағы болуы тиіс.

7.19.5. ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Арнайы киім қауіпті немесе зиянды факторларды туындату көзі және пайдалану кезінде жазатайым оқиғалардың себебі болмауға тиіс.

Арнайы киім дайындауға арналған материалдар, жиынтықтаушы бұйымдар мен фурнитура санитариялық-химиялық, органолептикалық және токсикологиялық-гигиеналық көрсеткіштердің белгіленген нормативтеріне сәйкес келуге тиіс.

Арнайы киімді кәдеге жарату тәсілдері қоршаған ортаға зиян келтірмеуі керек және оларды өндіруші айқындауы тиіс.

7.19.6. ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ТАЛАПТАР.

СТ РК ISO 14001-2016 «Экологиялық менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық».

Осы стандарт ұйым өз қызметінің экологиялық нәтижелерін жақсарту үшін қолдана алатын экологиялық менеджмент жүйесіне қойылатын талаптарды белгілейді. Бұл стандарт экология саласындағы жауапкершілігін жүйелі негізде басқаруға ұмтылатын ұйымның пайдалануына арналған.

7.19.7. БАҚЫЛАУ ӘДІСТЕРІ.

Бұйымдарды қабылдау – МЕМСТ 4103-82 «Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері (№1 өзгеріспен)».

Дайын бұйымның сызықтық өлшемдерін бақылау құралдары: МЕМСТ 7502-98 «Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Техникалық шарттар».

7.19.8. ӨНДІРУШІНІҢ КЕПІЛДІГІ.

Тұтынушы тасымалдау, сақтау талаптары мен пайдалану жөніндегі нұсқауларды сақтаған кезде арнайы киімге мынадай кепілдік мерзімі белгіленеді:

пайдалану – белгіленген тәртіппен бекітілген салалық нормаларға сәйкес;

сақтау - өндірушінің техникалық құжаттамасында белгіленген нормативтерге сәйкес.

7.19.9. НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР.

1. МЕМСТ 12.4.310-2020 ЕҚСЖ. Жұмыскерлерді мұнай, мұнай өнімдерінің әсерінен қорғайтын арнайы киім. Техникалық талаптар

2. МЕМСТ 12.4.280-2014 ЕҚСЖ. Жалпы өндірістік ластанудан және механикалық әсерден қорғайтын арнайы киім. Жалпы техникалық талаптар.
3. МЕМСТ 12.4.303-2016 – Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Төмен температуралардан қорғайтын арнайы киім. Техникалық талаптар (Қайта басылым).
4. МЕМСТ 29122-91 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар.
5. МЕМСТ 12807 Тігін бұйымдары. Тігістердің, сырма тігістердің және жапсар тігістердің жіктелуі.
1. МЕМСТ 12.4.115-82 – Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар (N 1, 2 өзгерістерімен).
2. МЕМСТ 12.4.011-89 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істеушілердің қорғаныш құралдары. Жалпы талаптар және жіктеу.
3. МЕМСТ EN 340 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар.
4. МЕМСТ ISO 3758 Текстиль бұйымдары. Күтім бойынша символдармен таңбалау.
5. МЕМСТ 4103 Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері.
6. МЕМСТ 10581 Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау.
7. МЕМСТ 23948 Тігін бұйымдары. Қабылдау ережесі.
8. МЕМСТ 31399 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.
9. МЕМСТ 31400 Аса үлкен өлшемдегі ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

7.20. МАТАДАН ТІГІЛГЕН ЖЕЙДЕШЕ

Модель атауы: матадан дайындалған жейдеше.
Арналуы: Жейдеше өндіріс қызметкерлеріне арналған, бірінші қабат киілетін кәсіптік киім тәрізді.

7.20.1. ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР

Негізгі параметрлері мен сипаттамалары.

Жейдеше МЕМСТ бойынша жіктемелерге сәйкес ерлердің типтік фигураларына дайындалады:

- МЕМСТ 31399-2009 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Өтінім бойынша МЕМСТ жіктемесіне сәйкес аса үлкен өлшемдегі костюм дайындауға рұқсат етіледі:

- МЕМСТ 31400-2009 Аса үлкен өлшемдегі ерлердің типтік фигураларының жіктелуі;

Жейдеше эргономикасы бойынша талаптарға сай болуы тиіс (МЕМСТ 12.4.221-2002 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жылу сәулеленуінің жоғары температурасынан, конвективті жылудан қорғайтын арнайы киім. Жалпы техникалық талаптар).

Ер адамның типтік фигурасын айқындау

- Ерлердің типтік фигурасы мынадай өлшемдік белгілермен айқындалады: бойы, кеуде айналымы (көлденең) және бел айналымы – МЕМСТ Р ИСО 3635 бойынша.
Белгіленген типтік фигуралар үшін бойы бойынша аралық (6,0±3,0) см, кеуде айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтағы өлшемдер арасындағы бел айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтар арасындағы бірдей атаулы өлшемдегі бел айналымы бойынша (6,0±3,0) см.
- Осы стандарт бес толықтық тобына топтастырылған 301 типтік фигураны белгілейді: бірінші, екінші, үшінші, төртінші, бесінші. Топтар кіші топтарға бөлінеді (кеуде айналымы бойынша 84-тен 104 см-ге дейін және кеуде айналымы бойынша 108-ден 132 см-ге дейін).
- Фигуралардың бойы бойынша нұсқалары 158-ден 200 см-ге дейін; кеуде айналымы бойынша – 84-тен 132 см-ге дейін; бел айналымы бойынша – 66-дан 126 см-ге дейін.

Ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.
Ерлердің типтік фигураларының жіктелуі. 1-кестеде келтірілген.
1-кесте
Сантиметрмен

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	66	70	74	78	82	-	-	-	-	-	-	-
Бірінші	Бойы	-	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	86	90	94	98	102	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	164	164	164	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	-	-
Екінші	Кеуде айналымы	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	68	72	76	80	84	88	-	-	-	-	-	-	-

	Бойы	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		182	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		188	188	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	194	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	92	96	100	104	108	112	116
Екінші	Бойы	-	-	-	-	-	-	164	164	164	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	182	182
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	188	188
		-	-	-	-	-	-	194	194	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	200	-	-	-	-	-	-
Үшінші	Кеуде айналымы	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	74	78	82	86	90	94	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	-	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		182	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	188	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	194	194	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132

	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	98	102	106	110	114	118	122
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	182	182
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	188	188
		-	-	-	-	-	-	194	194	194	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-
Төртінші	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	84	88	92	96	100	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	-	-	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	194	194	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	104	108	112	116	120	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	-	-
		-	-	-	-	-	-	194	-	-	-	-	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	90	94	98	102	106	-	-	-	-	-	-	-
Бесінші	Бойы	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		-	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	110	114	118	122	126	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	-	-	-

Ескертпелер:
1 Белгіленген топтарда бұйымның моделі мен конструкциясын жасау керек болатын типтік бойды жиектememен көрсетеді.
2 Бұйымның үлгісі мен конструкциясын бойы, өлшемі бойынша жақын болатын үлгілік фигураға әзірлеуге жол беріледі.

Әйелдің типтік фигурасын айқындау

- Ерлердің типтік фигурасы мынадай өлшемдік белгілермен айқындалады: бойы, кеуде айналымы (көлденең) және шығып тұрған ішімен бөксе айналымы – МЕМСТ Р ИСО 3635 бойынша. Белгіленген типтік фигуралар үшін бойы бойынша аралық (6,0±3,0) см, кеуде айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтағы өлшемдер арасындағы бөксе айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтар арасындағы бірдей атаулы өлшемдегі бөксе айналымы бойынша (4,0±2,0) см.

- Осы стандарт алты толықтық тобына топтастырылған 356 типтік фигураны белгілейді: нөл, бірінші, екінші, үшінші, төртінші, бесінші. Топтар кіші топтарға бөлінеді (кеуде айналымы бойынша 80-нен 104 см-ге дейін және кеуде айналымы бойынша 108-ден 132 см-ге дейін).

- Фигуралардың бойы бойынша нұсқалары 152-ден 182 см-ге дейін; кеуде айналымы бойынша – 80-нен 132 см-ге дейін; бөксе айналымы бойынша – 82-ден 142 см-ге дейін. 6. Әйелдердің типтік фигураларының жіктелуі.

Әйелдердің типтік фигураларының жіктелуі 2-кестеде келтірілген.

2-кесте Сантиметрмен

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-
	Бөксе айналымы	-	82	86	90	94	98	102	-	-	-	-	-
Нөлдік	Бойы	-	152	152	152	152	152	152	-	-	-	-	-
		-	158	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-
		-	164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124
	Бөксе айналымы	-	-	-	-	-	-	-	106	110	114	118	122
	Бойы	-	-	-	-	-	-	-	152	152	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	158
		-	-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	164
		-	-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	80	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бөксе айналымы	82	86	90	94	98	102	106	-	-	-	-	-	-	-
Бірінші	Бойы	-	152	152	152	152	152	152	-	-	-	-	-	-	-
		158	158	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124		
	Бөксе айналымы	-	-	-	-	-	-	-	110	114	118	122	126		
	Бойы	-	-	-	-	-	-	-	152	152	152	152	-	-	-

		-	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	158	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	164	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
Екінші	Кеуде айналымы	80	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бөксе айналымы	86	90	94	98	102	106	110	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	152	152	152	152	152	152	152	-	-	-	-	-	-	-
		158	158	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бөксе айналымы	-	-	-	-	-	-	-	114	118	122	126	130	134	138
	Бойы	-	-	-	-	-	-	-	152	152	152	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	158	158	158
		-	-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	164	164	164
		-	-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	80	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бөксе айналымы	90	94	98	102	106	110	114	-	-	-	-	-	-	-
Үшінші	Бойы	152	152	152	152	152	152	152	-	-	-	-	-	-	-
		158	158	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-

		176	176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бөксе айналымы	-	-	-	-	-	-	-	118	122	126	130	134	138	142
	Бойы	-	-	-	-	-	-	-	152	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	158	158	158
		-	-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	164	164	164
		-	-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	182	-
Төртінші	Кеуде айналымы	-	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бөксе айналымы	-	98	102	106	110	114	118	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	-	152	152	152	152	152	152	-	-	-	-	-	-	-
		-	158	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		-	164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бөксе айналымы	-	-	-	-	-	-	-	122	126	130	134	138	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	-	152	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	158	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	164	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-

	Бөксе айналымы	-	-	106	110	114	118	122	-	-	-	-	-	-	-
Бесінші	Бойы	-	-	-	-	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бөксе айналымы	-	-	-	-	-	-	-	126	130	134	138	142	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	158	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	164	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	170	170	170	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	176	176	-	-	-	-	-

Ескертпелер
1 Белгіленген топтарда киімнің моделі мен конструкциясын жасау керек болатын типтік фигураны жиектememен көрсетеді.
2 Бұйымның үлгісін бойы, өлшемі бойынша жақын болатын үлгілік фигураға әзірлеуге жол беріледі.

Жейдешенің сызықтық өлшемдерінің номиналды мәндерінен шекті ауытқулар мынадай болуы керек:

- ені бойынша өлшеу үшін ±1,0 см;
- ұзындығы бойынша өлшеу үшін ±1,5 см.

Жейдешенің өлшемі адамның денесінің өлшеміне сәйкес келуі тиіс.

Эргономиялық талаптар.

Жейде стандарт бойынша эргономика талаптарына сәйкес болуы тиіс: МЕМСТ EN 340-2012 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар»

Жейдеше мынадай құрылымдық ерекшеліктер ескеріле отырып дайындалуы керек:

- еркіндік ендірмелері тоқыма матаның созылу тобына сәйкес келуі керек;
- бөліктер үлестік жіпке қатысты шекті рұқсат етілген ауытқулар шегінде болуы керек.

мойындық әдібін тек 45^0 бұрышпен қиғаш етіп пішу керек.

Жейдеше мынадай болуы керек:

- бұйым және оның жеке элементтері киюге ыңғайлы болуы керек;
- бөліктер мен түйіспелер функционалды орналасуы керек;
- метеорологиялық жағдайлар немесе дене белсенділігі деңгейі өзгерген кезде қоршаған ортамен жылу алмасуды реттеу мүмкіндігі болуы тиіс;
- бұйымның (бөлшектердің, түйіспелердің) дене бетіне жергілікті орналасуын реттелетін болуы керек;
- жейдеше бұйымдары мен оның бөліктерінің пропорционалдығы;

Жейдеше мынадай болмауы керек:

- теріні тітіркендіретін немесе пайдаланушыны жарақаттайтын шығыңқы, қатты, тырналатын немесе қатты беттері болмауы керек;

- тығыз болмауы және/немесе қан айналымын бұзбауы керек;

- тым еркін және/немесе ауыр болмауы және пайдаланушының қимылын шектемеуі керек.

Бұйымдар тегіс және өрнектелген тоқыма, түрлі-түсті байланған немесе басылған, тегіс боялған, қайнатылған немесе ағартылған тоқыма маталардан жасалады.

Жейдеше сызбаларының негізін құруға арналған құрылымдық қосымдар.

Жейдешедегі құрылымдық қосымдар

Арнайы киім	Қорғаныш класы	Конструкциялық қосымның мәні*, см					
		иық бұйымдары үшін	белдік бұйымдары үшін		иықбау бұйымдары үшін		
		кеуденің жарты айналымына ЖК	белдің жарты айналымына ЖБ	бөксенің жарты айналымына ЖБө	кеуденің жарты айналымына ЖК	белдің жарты айналымына ЖБ	бөксенің жарты айналымына ЖБө
2-ші толықтық топтағы ер адамдар үшін							
Жейдеше.	3,4	4,0 6,0	5,0 7,0	-	-	-	-
	2	5,0 6,0	3,0 5,0	-	18,0	5,0	-
	1	7,0	3,0	-	15,0		
* Конструкциялық қосымша еркін жатуға және материалдар пакетінің қалыңдығына қосымшаны қамтиды.							

Сыртқы түрі.

ЖЕЙДЕШЕ.

Еркін пішілген жейдеше. Дөңгелек мойын ойығы тоқыма матадан дайындалған.

Алдыңғы бөлік пен арқа бөлігі түзу.

Иық тігістерінің бойымен жапсарға тоқыма ызба салынып, кию кезінде кенептің пішіні мен созылғыштығын сақтайды.

Қондырма жеңдер, қысқа.

Барлық түйіспе тігістер 4 жіптік қайып тігу машинасында орындалады.

Мойын ойығы ені 1,5 см, дайын пішінде қиғаш кесілген негізгі матаны әдіптеу арқылы өңделеді.

Жейдеше мен жеңдердің манжеттерінің төменгі жағы ені 2,0 см тігіспен өңделеді.

7.20.2. ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Тоқыма жейдеше осы стандарттың талаптарына, бұйымға арналған техникалық құжаттамаға сәйкес, стандартты қабылдаған мемлекеттің аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық актілердің талаптары сақтаЛА отырып дайындалады.

Жейдешенің қасиеттері. МЕМСТ Р 31408-2009 Ерлер мен ұлдарға арналған тоқыма іш киім. ЖТШ.

Комбинезонның жоғарғы бөлігінің қосқыш тігістерінің жыртылу жүктемесі кемінде 200 Н болуы тиіс.

Іш киімнің үстіңгі бөлігінің түйіспе тігістері бес жіп жиегіне орауыш оверлокта орындалуы тиіс, мойын ойығы, бұйымның төменгі жағы мен жеңдердің манжеттері мен кальсон жіппен жалпақ тігісті ілмекті арнайы машинамен бекітіледі. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар - МЕМСТ 29122.

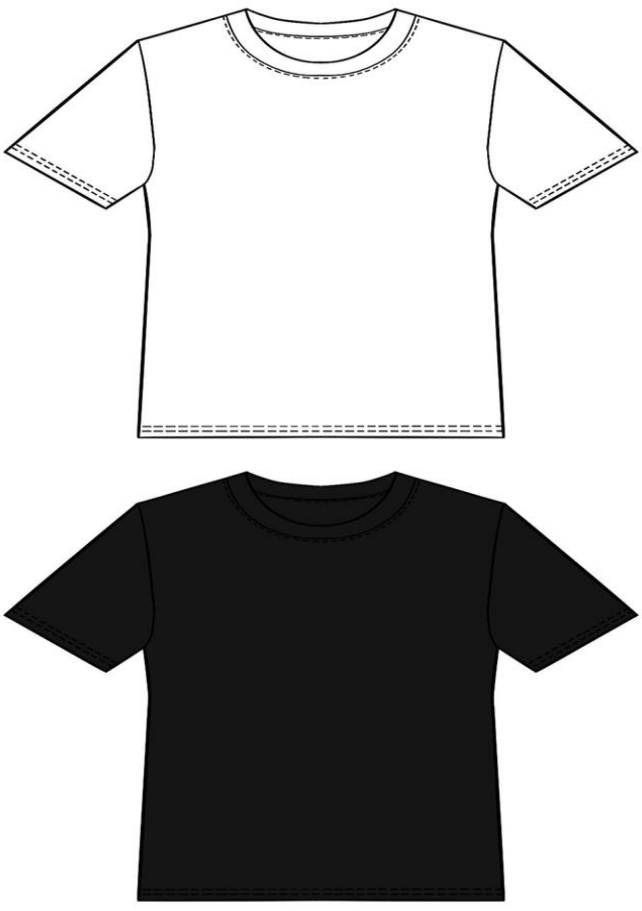

1-сурет.

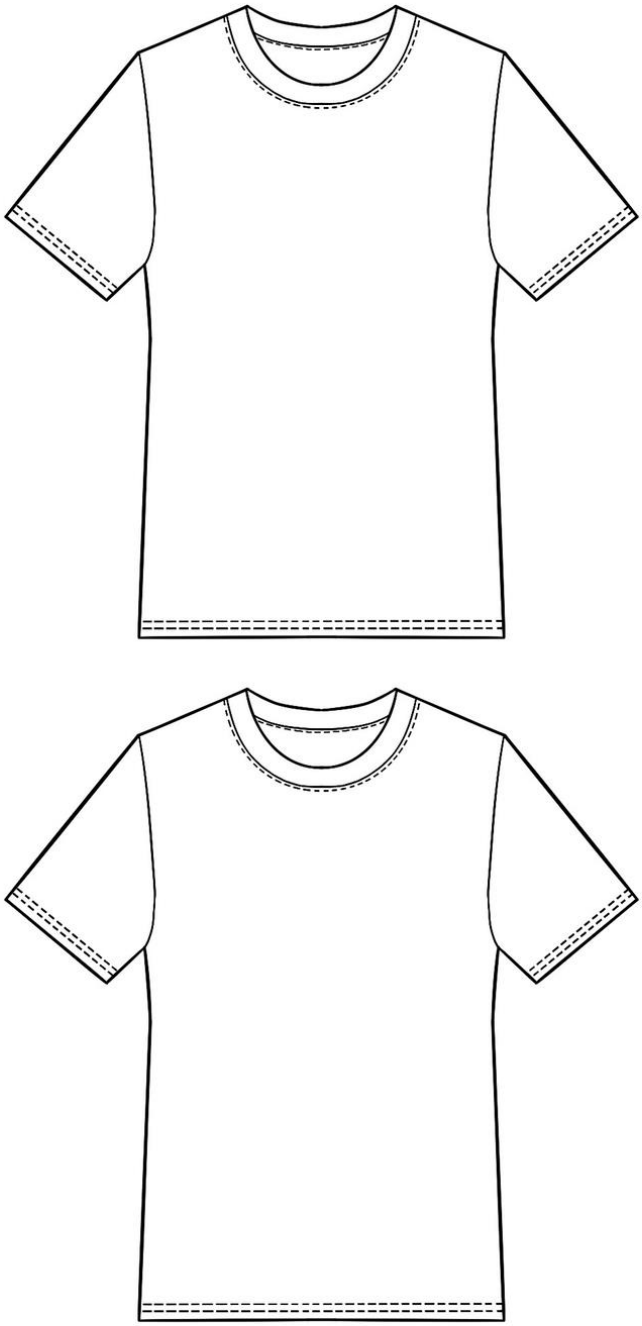

2-сурет Техникалық эскиз.

Эталон үлгісін өндіру үшін жейдешенің үлгілік өлшеу мәндері.

Эталон үлгінің мөлшері: модельді әзірлеу кезінде ер адамның типтік фигурасының өлшемдік белгілері негізге алынды - 100 өлшем, бойы 176 бой, 2 толықтық топ.

Эталон үлгісін өндіру үшін жейдешенің өлшеу мәндері.

(ерлерге арналған бұйымдардың өлшемдері (кенептердің созылу топтары - I, II, см)

Бойларды топтастыру	158,164 170,176 182,188 194, 200													170,176 182, 188				
Кеуде айналымы	84	88	92	96	100	104	108	112	116	120	124	128	132	136	140	144	148	152
Бел айналымы	74	78	82	86	90	94	98	102	106	110	114	118	122	132	136	140	144	148

Эталон үлгісін өндіру үшін жейдешенің өлшеу мәндері.

(ерлерге арналған бұйымдардың өлшемдері (кенептердің созылу топтары - III, см)

Бойларды топтастыру	158,164 170,176 182,188 194, 200							170,176 182, 188		
Кеуде айналымы	84	88, 92	96, 100	104, 108	112, 116	120, 124	128, 132	136, 140	144, 148	152, 156
Бел айналымы	74	78, 82	86, 90	94, 98	102, 106	110, 114	118, 122	132, 136	140, 144	148, 152

Басқа өлшемдегі бұйымдар тапсырыс берушінің келісімі бойынша дайындалады.

Бұйымдарды кеуде және бел айналымы бойынша екі еселенген өлшемдерге дайындауға жол беріледі.

Бұйымдар қолданылатын кенептердің қасиеттері ескеріле отырып дайындалады. Кенептердің созылу топтары: МЕМСТ 28554:

Мата 6 Н жүктеме кезінде ені бойынша созылуына қарай үш топқа бөлінеді:

I – 0%-дан 40%-ға дейін созылғыш,

II – 41%-дан 100%-ға дейін,

III – 100 %.

Бұйымдардың өлшемдері МЕМСТ 31399, МЕМСТ 31400 бойынша ерлер мен ұлдардың үлгілік фигураларының өлшемдеріне сәйкес келуі және модельдің техникалық сипаттамасында көрсетілуі тиіс

Шикізатқа, материалдарға және сатып алынған өнімдерге қойылатын талаптар.
Физика-механикалық көрсеткіштер.

Материалдардың атауы	Ауытқу нормасы	Нормативтік-техникалық құжаттама (НТҚ)	Материалдардың арналуы
Ақ, қара түсті тоқыма мақта-мата - кенептің құрамы: мақта - 95% Лайкра - % 5 - тоқыма матаның беткі тығыздығы - кемінде 180 г/м2 - ылғалтартқыштығы, кемінде 6 % - ауа өткізгіштігі – кемінде дм3/м2с 100 - бұйымның бетіндегі электростатикалық өрістің кернеу деңгейі – 15 кВ/м аспайды - еркін формальдегидтің құрамы - мкг/г аспайды - 75 Жалпы салмағы: кг. 0.14-0.25	*±5%*	МЕМСТ Р 31408-2009 Ерлер мен ұлдарға арналған тоқыма іш киім бұйымдары. ЖТШ.	Жейдеше матасы
Басқа материалдар мен сатып алынған өнімдер:		МЕМСТ 29122-91 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар; МЕМСТ 29150-91 «Жеңіл өнеркәсіп бұйымдарына арналған фурнитура. Бақылау әдістері». МЕМСТ 6309-93 «Мақта және синтетикалық тігін жіптері».	

		ССТ 17-699-88 «Түймелер. Жалпы техникалық шарттар».	

Ескертпелер:
Беттік тығыздығы бойынша, шикізат құрамы бойынша рұқсат етілген ауытқулар ±5%
Астардың, жіптердің, фурнитураның түсі негізгі материалдың түсімен үйлесуі керек.

7.20.3. ЖИЫНТЫҚТЫЛЫҒЫ.

1. Жұмыскерлерге арналған тоқыма жейдеше.
2. Жейдеше өндіруші кәсіпорындарда жиынтықталады.

7.20.4. ТАҢБАЛАНУЫ. ҚАПТАЛУЫ.

Әрбір бұйымның затбелгісі болуы керек, ол бұйымның өзіне немесе алып тастау қиын болатын затбелгіге салынады.

Ақпарат кез келген бедерлеу тәсілімен (оның ішінде бедерлеу, жібекбаспа, нақыштау, құю, қалыптау) не тікелей бұйымның өзіне немесе бұйымға бекітілген алып тастау қиын болатын затбелгіге өшпейтін бояумен жазылуы тиіс.

Ақпаратты пиктограмма түріндегі қолдануға жол беріледі, ол бұйымның қауіптілік көрсеткіштері немесе қолданылу саласы ретінде пайдаланыла алады. Ақпарат оңай оқылатын болуы тиіс, бұйымды сақтау, тасымалдау, өткізу және пайдалану кезінде сақтау мерзімі, қызмет ету мерзімі және (немесе) кепілдік мерзімі ішінде өшпестей төзімді болуы тиіс.

Таңбалануы түсінікті, оқуға оңай және қаптамасын шешпей-ақ тексеруге болатындай бұйымның (жапсырмасының) бетіне салынуы тиіс.

Қорғаныш қасиеттерін белгілеу - МЕМСТ 12.4.103 бойынша. МЕМСТ EN 340 бойынша қорғаныш қасиеттерін қорғау класын көрсете отырып белгілеуге жол беріледі.

Тапсырысшыға тапсырған кезде міндетті түрде тауарға мынадай таңбалауды ұсынуға тиіс:

1. Тігілетін жапсырма, бүйірлік тігісінде мыналар көрсетіледі:

- бұйымның атауы (бар болса - модельдің, кодтың, артикулдың атауы,);
- дайындаушының атауы және мекенжайы және (немесе) оның тауар белгісі (бар болса);
- қорғаныш қасиеттері пиктограмма;
- кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемі *(мысалы, 170; 176 - 96;100 – өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде)*;
- талаптарына бұйым сәйкес келуі тиіс Кеден одағының техникалық регламентін белгілеу;
- дайындалған күні (айы, жылы) немесе жарамдылық мерзімі аяқталған күні, егер ол белгіленген болса;
- қорғаныш класы туралы мәлімет;
- күтім тәсілдері және жеке қорғаныш құралын кәдеге жаратуға қойылатын талаптар туралы мәліметтер (күтім таңбалары) ;
- жеке қорғаныш құралы сәйкестендіріліп жасалған құжат туралы мәлімет;
- ТББ белгісі.

2. Бұйымдағы кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемін көрсете отырып, мойындығына тігілген жапсырма*(мысалы, 170; 176 - 96;100 – өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде)*

Анықтама: Жұмыс киімінің өлшемін белгілеуде адамның типтік фигурасының екі өлшемді белгілерін топтастыру керек:

- костюм үшін – бой мен кеуде айналымының қосарлы мәндері;

- комбинезон үшін – бойдың мәні және кеуде айналымының қосарлы мәндері.

3. Қағаз ілмелі жапсырма:

- бұйымның атауы (бар болса - модельдің, кодтың, артикулдың атауы, лоттың және сатып алудың нөмірі);
- дайындаушының атауы және мекенжайы және (немесе) оның тауар белгісі (бар болса);
- қорғаныш қасиеттері пиктограмма;
- кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемі *(мысалы, 170; 176*
- *96; 100 - өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде.)*;
- талаптарына бұйым сәйкес келуі тиіс Кеден одағының техникалық регламентін белгілеу;
- дайындалған күні (айы, жылы) немесе жарамдылық мерзімі аяқталған күні, егер ол белгіленген болса;
- қорғаныш класы туралы мәлімет;
- күтім тәсілдері және жеке қорғаныш құралын кәдеге жаратуға қойылатын талаптар туралы мәліметтер (күтім таңбалары) ;
- жеке қорғаныш құралы сәйкестендіріліп жасалған құжат туралы мәлімет;
- ТББ белгісі.

Тауарды сертификаттың немесе сәйкестік декларациясының көшірмесімен міндетті түрде растау.

Жеке қаптаманың болуы – міндетті. Қаптама сәйкестігі: МЕМСТ 10581 (арнайы киім бөлігінде).

Бұйымдардың орамасы тасымалдау және сақтау кезінде тауардың сақталуын қамтамасыз етуі тиіс. Әр қаптаманың алдыңғы жағында оралған бұйымдардың саны мен өлшемі көрсетілген орау жапсырмасы немесе орау парағы болуы тиіс.

7.20.5. ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Жейдеше қауіпті немесе зиянды факторларды туындату көзі және пайдалану кезінде жазатайым оқиғалардың себебі болмауы керек.

Жейдеше дайындауға арналған материалдар, жиынтықтаушы бұйымдар мен фурнитура санитариялық-химиялық, органолептикалық және токсикологиялық-гигиеналық көрсеткіштердің белгіленген нормативтеріне сәйкес келуге тиіс.

Жейдешені кәдеге жарату тәсілдері қоршаған ортаға зиян келтірмеуі керек және оларды өндіруші айқындауы тиіс.

7.20.6. ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ТАЛАПТАР.

СТ РК ISO 14001-2016 «Экологиялық менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық».

Осы стандарт ұйым өз қызметінің экологиялық нәтижелерін жақсарту үшін қолдана алатын экологиялық менеджмент жүйесіне қойылатын талаптарды белгілейді. Бұл стандарт экология саласындағы жауапкершілігін жүйелі негізде басқаруға ұмтылатын ұйымның пайдалануына арналған.

7.20.7. БАҚЫЛАУ ӘДІСТЕРІ.

Бұйымдарды қабылдау – МЕМСТ 4103-82 «Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері (№1 өзгеріспен)».

Дайын бұйымның сызықтық өлшемдерін бақылау құралдары: МЕМСТ 7502-98 «Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Техникалық шарттар».

7.20.8. ӨНДІРУШІНІҢ КЕПІЛДІГІ.

Тұтынушы тасымалдау, сақтау талаптары мен пайдалану жөніндегі нұсқауларды сақтаған кезде арнайы киімге мынадай кепілдік мерзімі белгіленеді:

пайдалану – белгіленген тәртіппен бекітілген салалық нормаларға сәйкес;

сақтау - өндірушінің техникалық құжаттамасында белгіленген нормативтерге сәйкес.

7.20.9. НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР.

1. МЕМСТ Р 31408-2009 Ерлер мен ұлдарға арналған тоқыма іш киім бұйымдары. ЖТШ.
2. МЕМСТ Р 12.4.218-99 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы киім. Жалпы техникалық талаптар
3. МЕМСТ Р ИСО 3635-99 Киім. Өлшемдері. Анықтамалар, белгілер және өлшеуге қойылатын талаптар
4. МЕМСТ Р ИСО 3758-99 "Текстиль бұйымдары. Күтім таңбаларымен таңбалау
5. ГОСТ Р 52774-2007 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.
6. https://files.stroyinf.ru/Data2/1/4294838/4294838959.htmМЕМСТ 12.1.005-88 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар
7. МЕМСТ 15.007-88 Бұйымды әзірлеу және өндіріске қою жүйесі. Жеке қорғаныш құралдары.
8. МЕМСТ 3813-72 (ИСО 5081-77, ИСО 5082-82) Текстиль материалдары. Маталар мен дана бұйымдар. Созылу кезіндегі жыртылу сипаттамаларын айқындау әдістері
9. МЕМСТ 10581-91 Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау.
10. МЕМСТ 12807-2003 Тігін бұйымдары. Тігістердің, сырма тігістердің және жапсар тігістердің жіктелуі.
11. МЕМСТ 20521-75 Тігін өндірісінің технологиясы. Терминдер мен анықтамалар
12. МЕМСТ 20566-75 Текстиль маталар мен дана бұйымдар. Қабылдау ережелері және сынама алу әдісі
13. МЕМСТ 22977-89 Тігін бұйымдарының бөліктері. Терминдер мен анықтамалар
14. МЕМСТ 23948-80 Тігін бұйымдары. Қабылдау ережесі
15. МЕМСТ 28073-89 Тігін бұйымдары. Жыртылу жүктемесін, жіп тігістерінің ұзаруын, жапсар тігістердегі мата жіптерінің жылжуын айқындау әдістері.
16. МЕМСТ 29122-91 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар

7.21. ОТҚА ТӨЗІМДІ МАТЕРИАЛДАРДАН ТІГІЛГЕН ҚЫСҚЫ КОМБИНЕЗОН

Модель атауы: Отқа төзімді материалдардан дайындалған қысқы комбинезон.
Арналуы: комбинезонның басқа түрлері көзделген дәнекерлеу және басқа жұмыстардан басқа, төмен температураның әсер ету жағдайында технологиялық жабдықпен және құралмен технологиялық операцияларды орындау.
Комбинезон әртүрлі климаттық белдеулерде (аймақтарда) пайдалануға арналған (А қосымшасын қараңыз, МЕМСТ 12.4.303-2016), жылу қорғау қасиеттерінің деңгейі бойынша төрт қорғаныш класына бөлінеді:
1-ші қорғаныш класы - I-II климаттық белдеулер (IV-III аймақтар);
2-ші қорғаныш класы - III климаттық белдеу (II аймақ);
3-ші қорғаныш класы - IV климаттық белдеу (IБ аймағы);
4-ші қорғаныш класы - «арнайы» климаттық белдеу» (IА аймағы).

7.21.1. ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР

Негізгі параметрлері мен сипаттамалары.

Өндірілетін комбинезонның түрлері - МЕМСТ 12.4.011-89 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істеушілердің қорғаныш құралдары. Жалпы талаптар және жіктеу.

Комбинезон МЕМСТ бойынша жіктемелерге сәйкес ерлердің типтік фигураларына дайындалады:

- МЕМСТ 31399-2009 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Өтінім бойынша МЕМСТ жіктемесіне сәйкес аса үлкен өлшемдегі комбинезон дайындауға рұқсат етіледі:

- МЕМСТ 31400-2009 Аса үлкен өлшемдегі ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Ер адамның типтік фигурасын айқындау

- Ерлердің типтік фигурасы мынадай өлшемдік белгілермен айқындалады: бойы, кеуде айналымы (көлденең) және бел айналымы – МЕМСТ Р ИСО 3635 бойынша.

Белгіленген типтік фигуралар үшін бойы бойынша аралық (6,0±3,0) см, кеуде айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтағы өлшемдер арасындағы бел айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтар арасындағы бірдей атаулы өлшемдегі бел айналымы бойынша (6,0±3,0) см.

- Осы стандарт бес толықтық тобына топтастырылған 301 типтік фигураны белгілейді: бірінші, екінші, үшінші, төртінші, бесінші. Топтар кіші топтарға бөлінеді (кеуде айналымы бойынша 84-тен 104 см-ге дейін және кеуде айналымы бойынша 108-ден 132 см-ге дейін).
- Фигуралардың бойы бойынша нұсқалары 158-ден 200 см-ге дейін; кеуде айналымы бойынша – 84-тен 132 см-ге дейін; бел айналымы бойынша – 66-дан 126 см-ге дейін.

[redacted] Ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Ерлердің типтік фигураларының жіктелуі. 1-кестеде келтірілген.
1-кесте
Сантиметрмен

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	66	70	74	78	82	-	-	-	-	-	-	-
Бірінші	Бойы	-	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	86	90	94	98	102	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	164	164	164	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	-	-
Екінші	Кеуде айналымы	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	68	72	76	80	84	88	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		182	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		188	188	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	194	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	92	96	100	104	108	112	116
Екінші	Бойы	-	-	-	-	-	-	164	164	164	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	182	182
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	188	188
		-	-	-	-	-	-	194	194	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	200	-	-	-	-	-	-
Үшінші	Кеуде айналымы	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	74	78	82	86	90	94	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	-	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		182	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	188	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	194	194	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	98	102	106	110	114	118	122
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	182	182
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	188	188
		-	-	-	-	-	-	194	194	194	-	-	-	-

		-	-	-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-
Төртінші	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	84	88	92	96	100	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	-	-	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	194	194	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	104	108	112	116	120	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	-	-
		-	-	-	-	-	-	194	-	-	-	-	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	90	94	98	102	106	-	-	-	-	-	-	-
Бесінші	Бойы	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-	-	-
		-	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-

	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	110	114	118	122	126	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	-	-	-
Ескертпелер: *1 Белгіленген топтарда бұйымның моделі мен конструкциясын жасау керек болатын типтік бойды жиектememен көрсетеді.* *2 Бұйымның үлгісі мен конструкциясын бойы, өлшемі бойынша жақын болатын үлгілік фигураға әзірлеуге жол беріледі.*														

Партияны дайындауда өлшемдер мен бойлардың пайыздық қатынасын тапсырыс беруші шартта белгілейді.

Комбинезонның өлшемі адамның дене өлшеміне сәйкес келуі керек.

Эргономиялық талаптар.

Комбинезон әзірлеу кезінде стандарт бойынша мыналарды қамтамасыз ететін эргономикалық талаптар сақталуы тиіс: МЕМСТ EN 340-2012 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар (түзетулермен)":

- бұйымды және оның жеке элементтерін пайдалану ыңғайлылығы;
- бөліктер мен тораптардың функционалдық орналасуы;
- метеорологиялық жағдайлар немесе дене белсенділігі деңгейі өзгерген кезде қоршаған ортамен жылу алмасуды реттеу мүмкіндігі;
- бұйымның (бөліктердің, түйіндердің) дене бетіне орналасуын реттеу мүмкіндігі;
- костюм бұйымдары мен оның бөліктерінің пропорционалдығы;
- мойын, қолтық ойығы, қадамдық жапсар тігістер аймағында қалыңдықтың төмендеуі.

Сыртқы түрі.

КОМБИНЕЗОН.

Қосып тігілген жылы астарлы тік сұлбалы комбинезон, алдыңғы бөліктер мен арқа бөліктердің үстіңгі және астыңғы бөліктері бүтіндей кесілген, ортаңғы өңірлік түймелігі бар, тракторлық 7 типті сыдырма ызба, ені 8,0 см болатын желден қорғайтын өңіржиек, жиектері торланған жасырын 7 ілмек мен түйме, (диаметрі 1,5 см)

Бел сызығы бойымен күшейту үшін ышқырлық тігілген, комбинезонның артқы жағында серпімді ызбамен реттеледі, белдіктің алдыңғы және артқы жағында ені 3 см белдіктің астында 6 ілмек бар.

Қиғаш иініші бар алдыңғы бөлік. Ені 5,0 см жарық шағылыстыратын отқа төзімді таспа алдыңғы бөлікпен иініштің тігісі бойымен тігілген. Жоғарғы бөлігінде 14,5 см*15,0 см

жапсырма қалталары, 15,5 см*6,0 см клапандары бар, диаметрі 1,5 см болатын бір жасырын ілмек пен түймеге түймеленеді, сол жақтың алдыңғы жоғарғы бөлігінде жатық кесте әдісімен кестеленген компания логотипімен шеврон тігілген.

Өлшемі 20,0*29,0 см бүйір қалталары бар комбинезонның төменгі бөлігінің алдыңғы жартысы, өлшемі 18,5 см қалтаға қиғаш ойық тілігі бар. Қалтаның аузы қимасы жабылып, ені 2,5 см бүгу тігісімен өңделеді.

Тізе тұсында бүктемеде көлем мен еркіндік үшін периметрі бойымен бүкпелері бар күшейткіш төсемдер, күшейтілген матадан, негізгі матаның түсіне сәйкес. Күшейткіш төсемдердің астында жартылай комбинезонның төменгі жағынан 25,0 см қашықтықта жарық шағылыстыратын таспа шеңбер бойы тігілген.

Төсқалталардың, комбинезонның төменгі бүйір қалталарының жапқылары мен сырма тігістері бойымен, күшейткіш жапсырмалар бойымен, жарық шағылыстыратын таспалардың сырма тігістері бойымен 0,1 және 0,7 см әрлеу тігістері тігілген. Қалталардың екі ұшын бекіту арнайы бекіту машинасына орындалған.

Комбинезонның арқа бөлігі иініш пен астыңғы бөліктен тұрады. Иініштің және комбинезонның төменгі бөлігінің тегістеу сызығы бойынша ені 2,0 см қалақтардың аймағында дайын күйінде екі қатпар төселген. Сырма тігісі бойынша ені 5,0 см жарық шағылыстыратын отқа төзімді таспа тігілген. комбинезонның төменгі бөлігінде оң жақ жартысында, бел сызығынан төмен 14,0 см*16,0 см қалтасы, 15,0 см*6,0 см қалта жапқыыс бар.

Қондырма жеңдер, қос жапсар тігісті, биіктігі 7,0 см, ені 30.0 см қосып тігілген манжеттерде, жиектеп торланған бір ілгек пен бір-бірінен 2,0 см қашықтықта диаметрі 1,5 см түймеге түймеленеді, манжеттің төменгі жағынан 18,0 см қашықтықта биіктігі кемінде 20,0 см, үстіңгі жағынан ені кемінде 30,0 см және төменгі жағынан ені кемінде 25,0 см болатын трапеция түріндегі нығайтуға арналған, шынтақ жастықшалары болады.

Жеңдердің жоғарғы бөлігінде жапсар тігісінен 12,0 см қашықтықта, жатық тығыз кесте әдісімен кестеленген компанияның логотипімен диаметрі 9,0 см шеврондар тігілген. Шевронның астында ені 5,0 см болатын шағылыстыратын таспа тігіп салынған.

Жеңдер мен манжеттердің қайып тігу сызығы бойынша жеңдердің төменгі бөлігінде 0,1 және манжеттердің жиегінде 0,7 см тігіс салынған.

Комбинезонның артқы матасының қалталары бойымен мен қалталарын тігу тігісі бойымен, комбинезон киілуінің ортаңғы тігісі бойынша, артқы және жеңдер иінішіндегі жарық шағылыстыратын таспалардың сырма тігістері бойымен, жеңдердің шынтақ тігістері бойымен, ойық бойымен 0,1 және 0,7 см әрлеу тігістері тігілген. Қалталардың екі ұшын бекіту арнайы бекіту машинасына орындалған.

Екі бөліктен тұратын тіктеме жаға, жылы, іші мата түсіне сәйкес келетін тоқыма матамен (флис) әрленген. Күртені ілу үшін мойындығына ілмек тігілген. Жағаның жиегінде ені 0,7 см болатын әрлеу тігісі бар.

Комбинезонның артқы жағындағы қадамдық тігістер төменгі жағымен биіктігі кемінде 15,0 см, бүйір және қадамдық тігістер бойымен ұзындығы кемінде 15,0 см және тізе сызығынан төменге дейін ені кемінде 10,0 см төменгі жағы бойымен қажалудан қорғау үшін айшық жапсырмалармен нығайтылған.

Бүкіл комбинезон бойына барлық түйіспе қосылыстар арнайы бекіту машинасымен бекітіледі.

Комбинезонның төменгі жағы қимасы жабылып, ені кемінде 3,0 см болатын бүгу тігісімен өңделеді.

Барлық ұсақ бөліктер (жаға, өңіржиектер, қалталар, қалта жапқыштарар, шынтақ жастықшалары, тізеліктер) градация кезінде Арнайы киімді жобалаудың бірыңғай әдістемесіне сәйкес өлшемдеріне сәйкес ұлғаяды немесе кішірейеді.

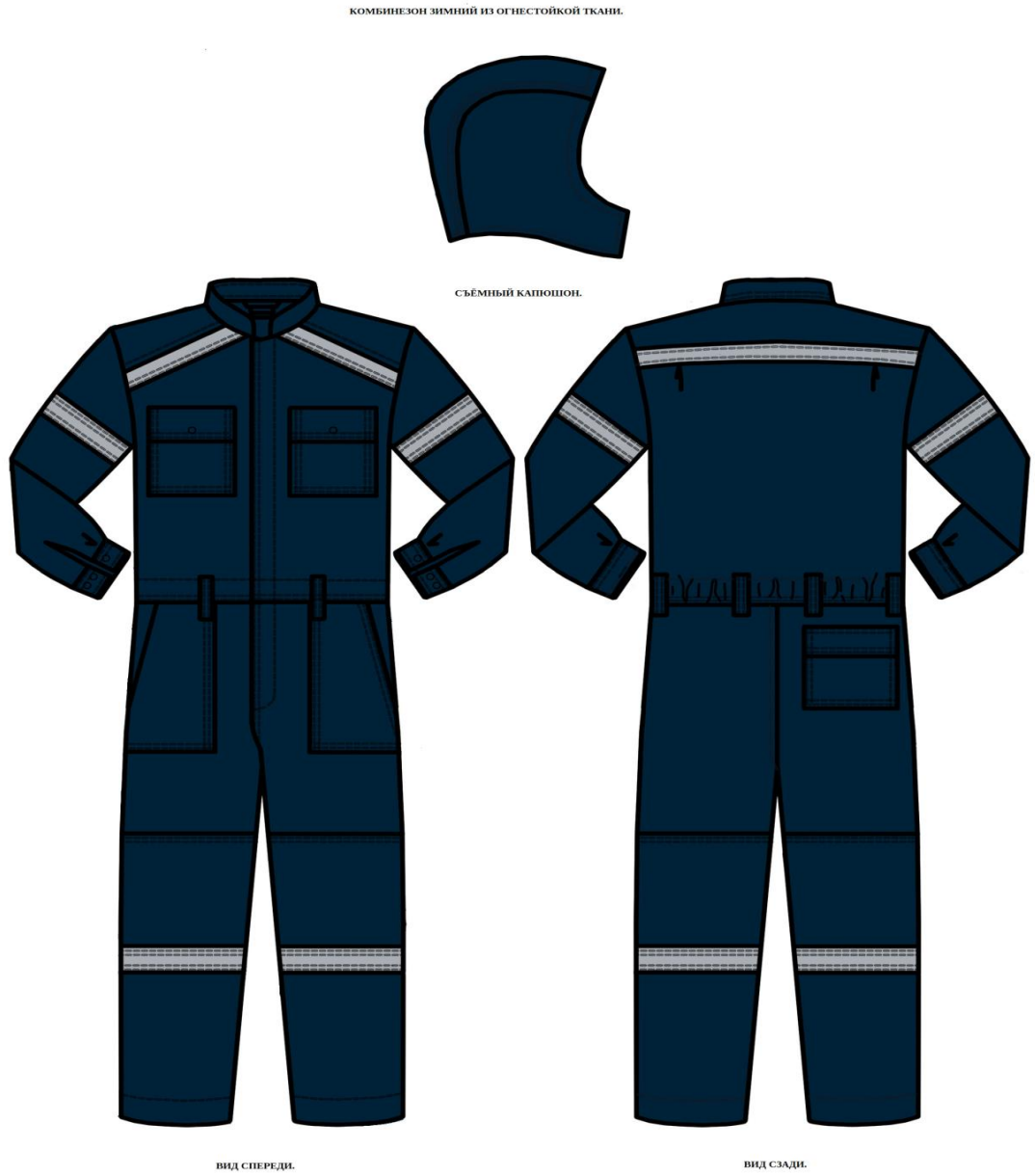

1-сурет. Комбинезон. Алдынан және артынан көрінісі.

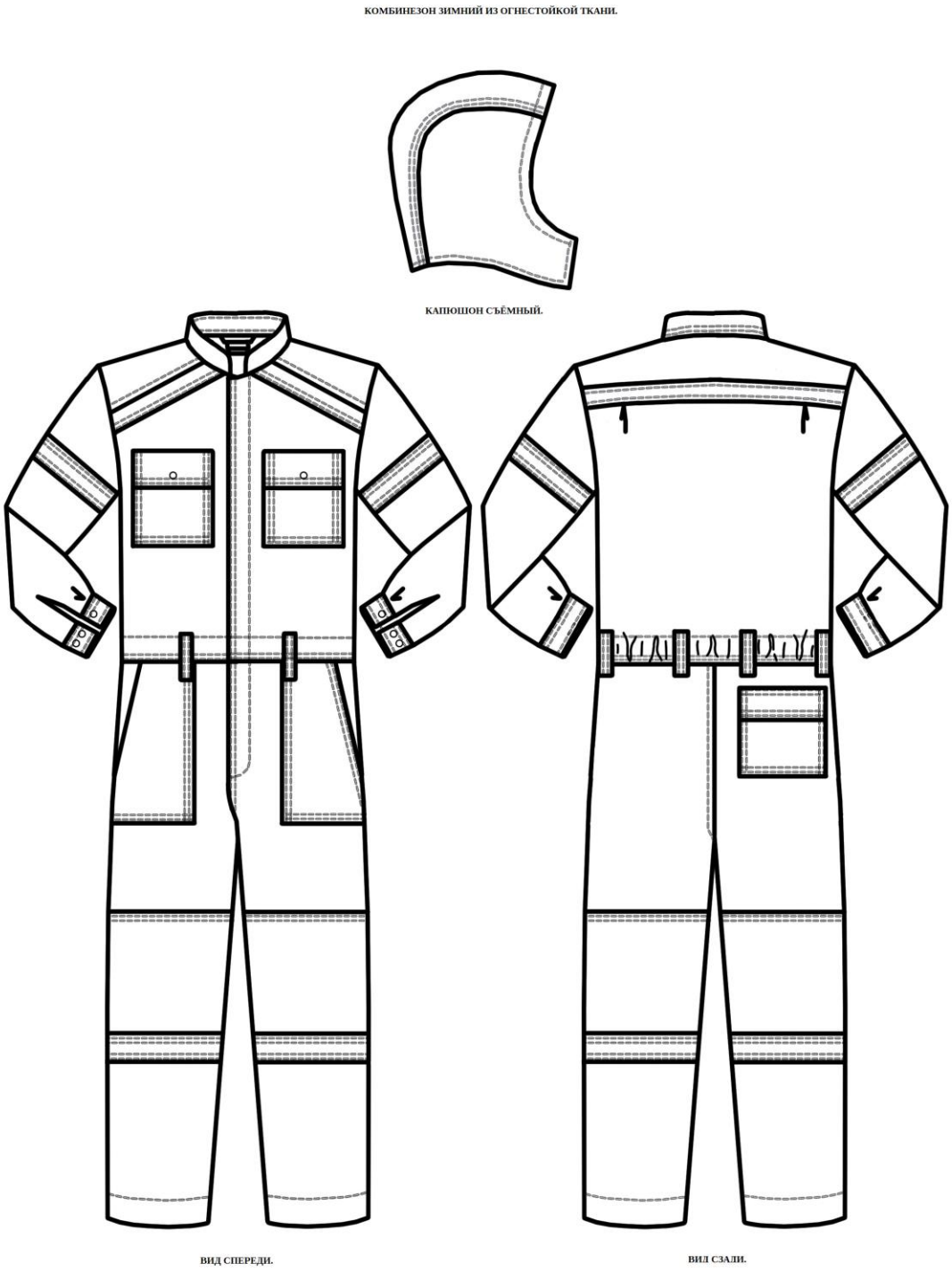

2-сурет. Комбинезон. Алдынан және артынан көрінісі.

7.21.2. ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Костюм жұмсақ дулыға осы стандарттың талаптарына, бұйымға арналған техникалық құжаттамаға сәйкес, стандартты қабылдаған мемлекеттің аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық актілердің талаптары сақтаЛА отырып дайындалады.

Төмен температуралардан қорғау үшін пайдаланылатын костюмнің жылу қорғау қасиеттерінің сәйкестігі: МЕМСТ 12.4.303.

Костюм дайындау кезінде былғарыдан жасалған бұйымның бөліктерін кесіп пішуді мына бөліктерден жүргізуге жол беріледі:

- алдыңғы бөліктің алдында, арқа бөліктің иініші, жеңнің жоғарғы бөлігі екіден аспауы тиіс;
- шалбардың алдыңғы бөліктері үш бөліктен аспауы керек.

Арнайы киімнің жоғарғы бөлігінің қосқыш тігістерінің жыртылу жүктемесі кемінде 250 Н болуы тиіс.

Костюмнің жоғарғы бөліктерінің түйіспе тігістері отқа төзімді жіппен тігілуі тиіс. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар - МЕМСТ 29122.

Шикізатқа, материалдарға және сатып алынған өнімдерге қойылатын талаптар.

Физика-механикалық көрсеткіштер.

Материалдардың атауы	Ауытқу нормасы	Нормативтік-техникалық құжаттама (НТҚ)	Тағайындау нөмірі
Матаның құрамы: МВО. **арамидті талшықтар (иірілген жіп) 100%, антистатикалық жіпті** **Беттік тығыздығы, 210 г/м²** Ауа өткізгіштігі кемінде 20 дм / м2сек. Су жұқтырмауы: 90/80 ш.б. Жарылыс жүктемесі, Н, кемінде: негізі - 1000 Н арқау - 900 Н Ылғалмен өңдеуден кейін өлшемінің өзгеруі,%, артық емес: негізі - 2,5% арқау ±2,0 %	*± 5%.*	МЕМСТ11209-2014 «Арнайы киімге арналған маталар. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері». МЕМСТ 3813-72 «Текстиль материалдары. Маталар мен дана бұйымдар. Созылу кезіндегі жыртылу сипаттамаларын айқындау әдістері (№1, 2, 3 өзгерістермен).	Комбинезонның үстіңгі матасы

Қажалуға төзімділігі 3-ші қорғаныш класы: - кемінде 6000 цикл. Май жұқтырмауы: 5/4 Меншікті беттік электр кедергісі, артық емес: 10^7 Ом.			
Жылытқыш: "Синтетикалық талшықтардан жасалған көлемді тоқыма емес маталар": Полиэфирлі бастапқы талшық, ақ түсті -100% Қуыс жоғары бұралған полиэфирлі бастапқы талшық сызықтық тығыздығы кемінде 0,17 текс (1,5-Денье) бірақ 0,78 текс (7-Денье) аспайды. Жиынтық жылу кедергісі, м2×°С / Вт, беттік тығыздығы үшін: - комбинезон – тығыздығы 200 г/м2 болатын 2 қабат. - кемінде 0,45 м2×°С/Вт. Бір қабаттағы табиғи талшықтардың (мақта, жүн) құрамы*кемінде 50%. * Жылу өткізбейтін төсемде текстиль материалдарының	*±5%.*	ҚР СТ 3457-2019 «Тоқыма емес көлемді термоқосылған кенептер. Техникалық шарттар». КО ТР 019/2011 "Жеке қорғаныш құралдарының қауіпсіздігі туралы» Кеден Одағының техникалық регламенті Кеден одағының техникалық регламенті (2019 жылғы 28 мамырдағы өзгерістермен). МЕМСТ 3816-81 (ИСО 811-81) «Текстиль маталары. Ылғалтартқыштығын және су өткізбейтін қасиеттерін айқындау әдістері (№1-4 өзгерістермен)».	Жылытқыш

бір қабатынан артық болған жағдайда			
Астар матасы Құрамы: полиэстер 100 % Беттік тығыздығы, г/м2: 110 Жыртылу жүктемесі, Н, кемінде: - негіз 200 - арқау 150 Ауа өткізгіштігі, дм / (м ·с), кемінде 200 Ылғалтартқыштығы, %, кемінде 150 Ылғалмен өңдеуден кейін өлшемінің өзгеруі, %, артық емес: - негіз 100 - арқау 7,0 Бояудың физика-химиялық әсерлерге төзімділігі, тобы, төмен емес: - кір жуу минус 3,5 - тер ±2,0 - құрғақ үйкеліс - органикалық еріткіштер (химиялық тазалау) "Берік"	*±5%.*	МЕМСТ 20272 -2014 «Химиялық жіптер мен иірілген жіптерден жасалған маталар. ЖТШ». МЕМСТ 3813-72 (ИСО 5081-77, ИСО 5082-82) «Текстиль материалдары. Маталар мен дана бұйымдар. Созылу кезіндегі жыртылу сипаттамаларын айқындау әдістері (№1, 2, 3 өзгерістермен)». МЕМСТ 12088-77 «Текстиль материалдары және олардан жасалған бұйымдар. Ауа өткізгіштігін айқындау әдісі (№1, 2 өзгерістермен)». МЕМСТ 9733.0-83 «Текстиль материалдары. Түстердің физика-химиялық әсерлерге төзімділігін сынау әдістеріне қойылатын жалпы талаптар».	Астар материалы
Тоқыма мата (флис) Полиэстер 100 % Беттік тығыздығы, 190 г/м^2.		МЕМСТ 28554-90 «Тоқыма мата. ЖТШ» (түзетілген)	Қалтаның, жағаның және капюшонның ішкі жағы.
Отқа төзімді сіңдірілген ені 5,0 см жарық қайтаратын мата, Түсі: ашық сұр.	*±5%.*	МЕМСТ 12.4.281-2014 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жақсы көрінетін арнайы киім. ТТ».	Күрте мен комбинзонның сигналдық элементтері
Басқа материалдар мен сатып алынған өнімдер:		МЕМСТ 29150-91 «Жеңіл өнеркәсіп бұйымдарына арналған фурнитура. Бақылау әдістері».	Бұйымның басқа элементтері

		МЕМСТ 6309-93 «Мақта және синтетикалық тігін жіптері».	

Ескертпелер:
1. Беттік тығыздығы бойынша, шикізат құрамы бойынша рұқсат етілген ауытқулар ±5%.
2. Астардың, жіптердің, фурнитураның түсі негізгі материалдың түсімен үйлесуі керек.
3. Негізгі бөліктердің ұзындығы, өлшемі және егжей-тегжейі тапсырыс берушімен келісіледі.
4. негізгі және астар матасы шикізатының құрамы осы стандартқа сәйкес болуы тиіс, қажет болған жағдайда тапсырыс беруші мынадай құрамды қолдана алады:
*1. **Модакрил - 52%***
Лиоцелл - 31%
Пара-арамид - 15%
Антистатик - 2%.
Матаның тығыздығы кемінде 240 гр// м².
2. Мета арамид - 93%;
Пара арамид - 5%;
Антистатикалық талшықтар 2%.
Матаның тығыздығы кемінде 210 гр/м².

7.21.3. ЖИЫНТЫҚТЫЛЫҒЫ.

1. Отқа төзімді қысқы комбинезон.
2. Ко мбинезон өндіруші кәсіпорындарда жиынтықталады.

7.21.4. ТАҢБАЛАНУЫ. ҚАПТАЛУЫ.

Әрбір бұйымның затбелгісі болуы керек, ол бұйымның өзіне немесе алып тастау қиын болатын затбелгіге салынады.

Ақпарат кез келген бедерлеу тәсілімен (оның ішінде бедерлеу, жібекбаспа, нақыштау, құю, қалыптау) не тікелей бұйымның өзіне немесе бұйымға бекітілген алып тастау қиын болатын затбелгіге өшпейтін бояумен жазылуы тиіс.

Ақпаратты пиктограмма түріндегі қолдануға жол беріледі, ол бұйымның қауіптілік көрсеткіштері немесе қолданылу саласы ретінде пайдаланыла алады. Ақпарат оңай оқылатын болуы тиіс, бұйымды сақтау, тасымалдау, өткізу және пайдалану кезінде сақтау мерзімі, қызмет ету мерзімі және (немесе) кепілдік мерзімі ішінде өшпестей төзімді болуы тиіс.

Таңбалануы түсінікті, оқуға оңай және қаптамасын шешпей-ақ тексеруге болатындай бұйымның (жапсырмасының) бетіне салынуы тиіс.

Қорғаныш қасиеттерін белгілеу - МЕМСТ 12.4.103 бойынша. МЕМСТ EN 340 бойынша қорғаныш қасиеттерін қорғау класын көрсете отырып белгілеуге жол беріледі.

Тапсырысшыға тапсырған кезде міндетті түрде тауарға мынадай таңбалауды ұсынуға тиіс:

1. Тігілетін жапсырма, бүйірлік тігісінде мыналар көрсетіледі:
- бұйымның атауы (бар болса - модельдің, кодтың, артикулдың атауы,);
- дайындаушының атауы және мекенжайы және (немесе) оның тауар белгісі (бар болса);
- қорғаныш қасиеттері пиктограмма;
- кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемі *(мысалы, 170; 176 - 96;100 – өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде)*;
- талаптарына бұйым сәйкес келуі тиіс Кеден одағының техникалық регламентін белгілеу;

- дайындалған күні (айы, жылы) немесе жарамдылық мерзімі аяқталған күні, егер ол белгіленген болса;

- қорғаныш класы туралы мәлімет;

- күтім тәсілдері және жеке қорғаныш құралын кәдеге жаратуға қойылатын талаптар туралы мәліметтер (күтім таңбалары) ;

- жеке қорғаныш құралы сәйкестендіріліп жасалған құжат туралы мәлімет;

- ТББ белгісі.

2. Бұйымдағы кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемін көрсете отырып, мойындығына тігілген жапсырма*(мысалы, 170; 176 - 96;100 – өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде)*

Анықтама: Жұмыс киімінің өлшемін белгілеуде адамның типтік фигурасының екі өлшемді белгілерін топтастыру керек:

- костюм үшін – бой мен кеуде айналымының қосарлы мәндері;

- комбинезон үшін – бойдың мәні және кеуде айналымының қосарлы мәндері.

3. Қағаз ілмелі жапсырма:

- бұйымның атауы (бар болса - модельдің, кодтың, артикулдың атауы, лоттың және сатып алудың нөмірі);

- дайындаушының атауы және мекенжайы және (немесе) оның тауар белгісі (бар болса);

- қорғаныш қасиеттері пиктограмма;

- кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемі *(мысалы, 170; 176*

- 96; 100 - өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде.);

- талаптарына бұйым сәйкес келуі тиіс Кеден одағының техникалық регламентін белгілеу;

- дайындалған күні (айы, жылы) немесе жарамдылық мерзімі аяқталған күні, егер ол белгіленген болса;

- қорғаныш класы туралы мәлімет;

- күтім тәсілдері және жеке қорғаныш құралын кәдеге жаратуға қойылатын талаптар туралы мәліметтер (күтім таңбалары) ;

- жеке қорғаныш құралы сәйкестендіріліп жасалған құжат туралы мәлімет;

- ТББ белгісі.

Тауарды сертификатпен немесе сәйкестік декларациясымен міндетті түрде растау.

Жеке қаптаманың болуы – міндетті. Қаптама сәйкестігі: МЕМСТ 10581 (арнайы киім бөлігінде).

Бұйымдардың орамасы тасымалдау және сақтау кезінде тауардың сақталуын қамтамасыз етуі тиіс. Әр қаптаманың алдыңғы жағында оралған бұйымдардың саны мен өлшемі көрсетілген орау жапсырмасы немесе орау парағы болуы тиіс.

7.21.5. ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Арнайы киім қауіпті немесе зиянды факторларды туындату көзі және пайдалану кезінде жазатайым оқиғалардың себебі болмауға тиіс.

Арнайы киім дайындауға арналған материалдар, жиынтықтаушы бұйымдар мен фурнитура санитариялық-химиялық, органолептикалық және токсикологиялық-гигиеналық көрсеткіштердің белгіленген нормативтеріне сәйкес келуге тиіс.

Арнайы киімді кәдеге жарату тәсілдері қоршаған ортаға зиян келтірмеуі керек және оларды өндіруші айқындауы тиіс.

7.21.6. ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ТАЛАПТАР.

СТ РК ISO 14001-2016 «Экологиялық менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық».

Осы стандарт ұйым өз қызметінің экологиялық нәтижелерін жақсарту үшін қолдана алатын экологиялық менеджмент жүйесіне қойылатын талаптарды белгілейді. Бұл стандарт экология саласындағы жауапкершілігін жүйелі негізде басқаруға ұмтылатын ұйымның пайдалануына арналған.

7.21.7. БАҚЫЛАУ ӘДІСТЕРІ.

Бұйымдарды қабылдау – МЕМСТ 4103-82 «Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері (№1 өзгеріспен)».

Дайын бұйымның сызықтық өлшемдерін бақылау құралдары: МЕМСТ 7502-98 «Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Техникалық шарттар».

7.21.8. ӨНДІРУШІНІҢ КЕПІЛДІГІ.

Тұтынушы тасымалдау, сақтау талаптары мен пайдалану жөніндегі нұсқауларды сақтаған кезде арнайы киімге мынадай кепілдік мерзімі белгіленеді:

пайдалану – белгіленген тәртіппен бекітілген салалық нормаларға сәйкес;

сақтау - өндірушінің техникалық құжаттамасында белгіленген нормативтерге сәйкес.

7.21.9 НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР.

1. МЕМСТ 12.4.310-2020 ЕҚСЖ. Жұмыскерлерді мұнай, мұнай өнімдерінің әсерінен қорғайтын арнайы киім. Техникалық талаптар
2. МЕМСТ 12.4.280-2014 ЕҚСЖ. Жалпы өндірістік ластанудан және механикалық әсерден қорғайтын арнайы киім. Жалпы техникалық талаптар.
3. МЕМСТ 12.4.303-2016 – Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Төмен температуралардан қорғайтын арнайы киім. Техникалық талаптар (Қайта басылым).
4. МЕМСТ 29122-91 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар.
5. МЕМСТ 12807 Тігін бұйымдары. Тігістердің, сырма тігістердің және жапсар тігістердің жіктелуі.
1. МЕМСТ 12.4.115-82 – Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар (N 1, 2 өзгерістерімен).
2. МЕМСТ 12.4.011-89 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істеушілердің қорғаныш құралдары. Жалпы талаптар және жіктеу.
3. МЕМСТ EN 340 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар.
4. МЕМСТ ISO 3758 Текстиль бұйымдары. Күтім бойынша символдармен таңбалау.
5. МЕМСТ 4103 Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері.
6. МЕМСТ 10581 Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау.
7. МЕМСТ 23948 Тігін бұйымдары. Қабылдау ережесі.
8. МЕМСТ 31399 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.
9. МЕМСТ 31400 Аса үлкен өлшемдегі ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

7.22. ОТҚА ТӨЗІМДІ МАТЕРИАЛДАРДАН ТІГІЛГЕН КОМБИНЕЗОН.

Модель атауы: Отқа төзімді материалдардан дайындалған комбинезон.
Арналуы: костюмнің басқа түрлері көзделген дәнекерлеу және басқа жұмыстардан басқа, жоғары температуралар әсері жағдайында технологиялық жабдықпен және құралмен технологиялық операцияларды орындау.

7.22.1. ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР

Негізгі параметрлері мен сипаттамалары.

Өндірілетін комбинезонның түрлері - МЕМСТ 12.4.011-89 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істеушілердің қорғаныш құралдары. Жалпы талаптар және жіктеу.

Комбинезон МЕМСТ бойынша жіктемелерге сәйкес ерлердің типтік фигураларына дайындалады:

- МЕМСТ 31399-2009 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Өтінім бойынша МЕМСТ жіктемесіне сәйкес аса үлкен өлшемдегі комбинезон дайындауға рұқсат етіледі:

- МЕМСТ 31400-2009 Аса үлкен өлшемдегі ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Ер адамның типтік фигурасын айқындау

- Ерлердің типтік фигурасы мынадай өлшемдік белгілермен айқындалады: бойы, кеуде айналымы (көлденең) және бел айналымы – МЕМСТ Р ИСО 3635 бойынша.

Белгіленген типтік фигуралар үшін бойы бойынша аралық (6,0±3,0) см, кеуде айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтағы өлшемдер арасындағы бел айналымы бойынша (4,0±2,0) см, толықтық топтар арасындағы бірдей атаулы өлшемдегі бел айналымы бойынша (6,0±3,0) см.

- Осы стандарт бес толықтық тобына топтастырылған 301 типтік фигураны белгілейді: бірінші, екінші, үшінші, төртінші, бесінші. Топтар кіші топтарға бөлінеді (кеуде айналымы бойынша 84-тен 104 см-ге дейін және кеуде айналымы бойынша 108-ден 132 см-ге дейін).

- Фигуралардың бойы бойынша нұсқалары 158-ден 200 см-ге дейін; кеуде айналымы бойынша – 84-тен 132 см-ге дейін; бел айналымы бойынша – 66-дан 126 см-ге дейін.

[redacted]Ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

Ерлердің типтік фигураларының жіктелуі. 1-кестеде келтірілген.

1-кесте

Сантиметрмен

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	66	70	74	78	82	-	-	-	-	-	-	-
Бірінші	Бойы	-	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	86	90	94	98	102	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	164	164	164	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	-	-
Екінші	Кеуде айналымы	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	68	72	76	80	84	88	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-	-
		164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-

		170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		182	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		188	188	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	194	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	92	96	100	104	108	112	116
Екінші	Бойы	-	-	-	-	-	-	164	164	164	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	182	182
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	188	188
		-	-	-	-	-	-	194	194	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	200	-	-	-	-	-	-
Үшінші	Кеуде айналымы	84	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	74	78	82	86	90	94	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	-	158	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-

		164	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		170	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		176	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		182	182	182	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	188	188	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	194	194	194	194	194	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	128	132
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	98	102	106	110	114	118	122
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	170	170
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	176	176
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	182	182
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	188	188
		-	-	-	-	-	-	194	194	194	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	200	200	-	-	-	-	-
Төртінші	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	84	88	92	96	100	-	-	-	-	-	-	-
	Бойы	-	-	158	158	158	158	-	-	-	-	-	-	-

		-	-	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	188	188	188	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	194	194	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	104	108	112	116	120	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	188	-	-
		-	-	-	-	-	-	194	-	-	-	-	-	-

Толықтық тобының нөмірі	Кеуде айналымы	-	88	92	96	100	104	-	-	-	-	-	-	-
	Бел айналымы	-	90	94	98	102	106	-	-	-	-	-	-	-
Бесінші	Бойы	-	-	-	-	158	158	-	-	-	-	-	-	-

		-	164	164	164	164	164	-	-	-	-	-	-	-
		-	170	170	170	170	170	-	-	-	-	-	-	-
		-	176	176	176	176	176	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	182	182	182	-	-	-	-	-	-	-
	Кеуде айналымы	-	-	-	-	-	-	108	112	116	120	124	-	-
	Бел айналымы	-	-	-	-	-	-	110	114	118	122	126	-	-
	Бойы	-	-	-	-	-	-	158	158	158	158	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	164	164	164	164	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	170	170	170	170	170	-	-
		-	-	-	-	-	-	176	176	176	176	176	-	-
		-	-	-	-	-	-	182	182	182	182	182	-	-
		-	-	-	-	-	-	188	188	188	188	-	-	-

Ескертпелер:

1 Белгіленген топтарда бұйымның моделі мен конструкциясын жасау керек болатын типтік бойды жиектememен көрсетеді.

2 Бұйымның үлгісі мен конструкциясын бойы, өлшемі бойынша жақын болатын үлгілік фигураға әзірлеуге жол беріледі.

Партияны дайындауда өлшемдер мен бойлардың пайыздық қатынасын тапсырыс беруші шартта белгілейді.

Комбинезонның өлшемі адамның дене өлшеміне сәйкес келуі керек.

Эргономиялық талаптар.

Комбинезон әзірлеу кезінде стандарт бойынша мыналарды қамтамасыз ететін эргономикалық талаптар сақталуы тиіс: МЕМСТ EN 340-2012 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар (түзетулермен)":

- бұйымды және оның жеке элементтерін пайдалану ыңғайлылығы;
- бөліктер мен тораптардың функционалдық орналасуы;
- метеорологиялық жағдайлар немесе дене белсенділігі деңгейі өзгерген кезде қоршаған ортамен жылу алмасуды реттеу мүмкіндігі;

- бұйымның (бөліктердің, түйіндердің) дене бетіне орналасуын реттеу мүмкіндігі;
- комбинезон бұйымдары мен оның бөліктерінің пропорционалдығы;
- мойын, қолтық ойығы, қадамдық жапсар тігістер аймағында қалыңдықтың төмендеуі.

Сыртқы түрі.
КОМБИНЕЗОН.

Астарлы тік сұлбалы комбинезон, алдыңғы бөліктер мен арқа бөліктердің үстіңгі және астыңғы бөліктері бүтіндей кесілген, ортаңғы өңірлік түймелігі бар, тракторлық 7 типті сыдырма ызба, ені 8,0 см болатын желден қорғайтын өңіржиек, жиектері торланған жасырын 7 ілмек мен түйме, (диаметрі 1,5 см)

Бел сызығы бойымен күшейту үшін ышқырлық тігілген, комбинезонның артқы жағында серпімді ызбамен реттеледі, белдіктің алдыңғы және артқы жағында ені 3 см белдіктің астында 6 ілмек бар.

Қиғаш иініші бар алдыңғы бөлік. Ені 5,0 см жарық шағылыстыратын отқа төзімді таспа алдыңғы бөлікпен иініштің тігісі бойымен тігілген. Жоғарғы бөлігінде 14,5 см*15,0 см жапсырма қалталары, 15,5 см*6,0 см клапандары бар, диаметрі 1,5 см болатын бір жасырын ілмек пен түймеге түймеленеді, сол жақтың алдыңғы жоғарғы бөлігінде жатық кесте әдісімен кестеленген компания логотипімен шеврон тігілген.

Өлшемі 20,0*29,0 см бүйір қалталары бар комбинезонның төменгі бөлігінің алдыңғы жартысы, өлшемі 18,5 см қалтаға қиғаш ойық тілігі бар. Қалтаның аузы қимасы жабылып, ені 2,5 см бүгу тігісімен өңделеді.

Тізе тұсында бүктемеде көлем мен еркіндік үшін периметрі бойымен бүкпелері бар күшейткіш төсемдер, күшейтілген матадан, негізгі матаның түсіне сәйкес. Күшейткіш төсемдердің астында жартылай комбинезонның төменгі жағынан 25,0 см қашықтықта жарық шағылыстыратын таспа шеңбер бойы тігілген.

Төсқалталардың, комбинезонның төменгі бүйір қалталарының жапқылары мен сырма тігістері бойымен, күшейткіш жапсырмалар бойымен, жарық шағылыстыратын таспалардың сырма тігістері бойымен 0,1 және 0,7 см әрлеу тігістері тігілген. Қалталардың екі ұшын бекіту арнайы бекіту машинасына орындалған.

Комбинезонның арқа бөлігі иініш пен астыңғы бөліктен тұрады. Иініштің және комбинезонның төменгі бөлігінің тегістеу сызығы бойынша ені 2,0 см қалақтардың аймағында дайын күйінде екі қатпар төселген. Сырма тігісі бойынша ені 5,0 см жарық шағылыстыратын отқа төзімді таспа тігілген. комбинезонның төменгі бөлігінде оң жақ жартысында, бел сызығынан төмен 14,0 см*16,0 см қалтасы, 15,0 см*6,0 см қалта жапқыыс бар.

Қондырма жеңдер, қос жапсар тігісті, биіктігі 7,0 см, ені 30.0 см қосып тігілген манжеттерде, жиектеп торланған бір ілгек пен бір-бірінен 2,0 см қашықтықта диаметрі 1,5 см түймеге түймеленеді, манжеттің төменгі жағынан 18,0 см қашықтықта биіктігі кемінде 20,0 см, үстіңгі жағынан ені кемінде 30,0 см және төменгі жағынан ені кемінде 25,0 см болатын трапеция түріндегі нығайтуға арналған, шынтақ жастықшалары болады.

Жеңдердің жоғарғы бөлігінде жапсар тігісінен 12,0 см қашықтықта, жатық тығыз кесте әдісімен кестеленген компанияның логотипімен диаметрі 9,0 см шеврондар тігілген. Шевронның астында ені 5,0 см болатын шағылыстыратын таспа тігіп салынған.

Жеңдер мен манжеттердің қайып тігу сызығы бойынша жеңдердің төменгі бөлігінде 0,1 және манжеттердің жиегінде 0,7 см тігіс салынған.

Комбинезонның артқы матасының қалталары бойымен мен қалталарын тігу тігісі бойымен, комбинезон киілуінің ортаңғы тігісі бойынша, артқы және жеңдер иінішіндегі жарық

шағылыстыратын таспалардың сырма тігістері бойымен, жеңдердің шынтақ тігістері бойымен, ойық бойымен 0,1 және 0,7 см әрлеу тігістері тігілген. Қалталардың екі ұшын бекіту арнайы бекіту машинасына орындалған.

Қайырма жаға екі бөліктен тұрады. Төменгі бөлігі - тоқыма флис матадан дайындалған. Күртені ілу үшін мойындығына ілмек тігілген. Жағаның жиегінде ені 0,7 см болатын әрлеу тігісі бар.

Комбинезонның артқы жағындағы қадамдық тігістер төменгі жағымен биіктігі кемінде 15,0 см, бүйір және қадамдық тігістер бойымен ұзындығы кемінде 15,0 см және тізе сызығынан төменге дейін ені кемінде 10,0 см төменгі жағы бойымен қажалудан қорғау үшін айшық жапсырмалармен нығайтылған.

Бүкіл комбинезон бойына барлық түйіспе қосылыстар арнайы бекіту машинасымен бекітіледі.

Комбинезонның төменгі жағы қимасы жабылып, ені кемінде 3,0 см болатын бүгу тігісімен өңделеді.

Барлық ұсақ бөліктер (жаға, өңіржиектер, қалталар, қалта жапқыштарар, шынтақ жастықшалары, тізеліктер) градация кезінде Арнайы киімді жобалаудың бірыңғай әдістемесіне сәйкес өлшемдеріне сәйкес ұлғаяды немесе кішірейеді.

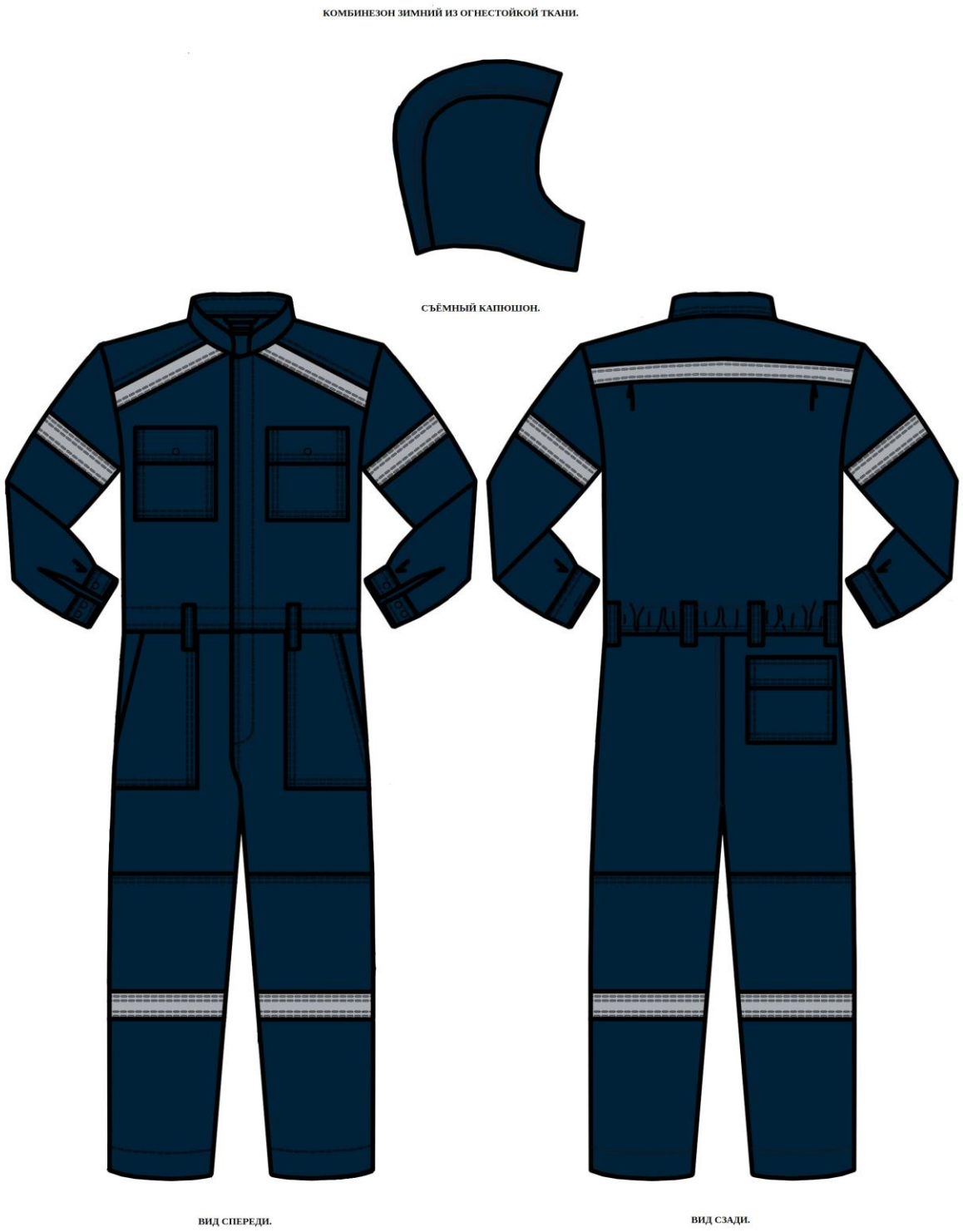

1-сурет. Комбинезон. Алдынан және артынан көрінісі.

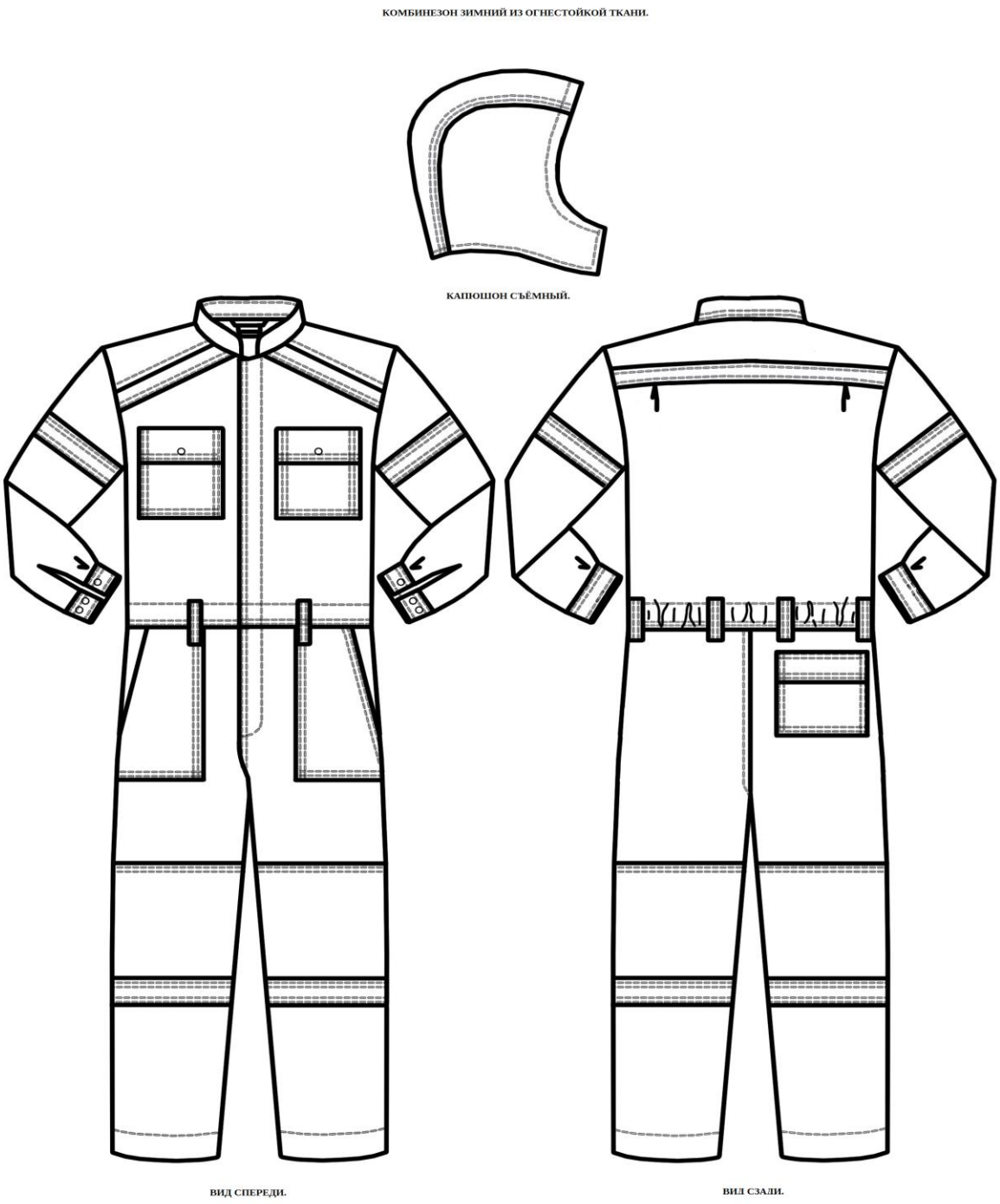

2-сурет. Комбинезон. Алдынан және артынан көрінісі.

Шикізатқа, материалдарға және сатып алынған өнімдерге қойылатын талаптар.
Физика-механикалық көрсеткіштер.

Материалдардың атауы	Ауытқу нормасы	Нормативтік-техникалық құжаттама (НТҚ)	Тағайындау нөмірі
Матаның құрамы: МВО. **арамидті талшықтар (иірілген жіп) 100%, антистатикалық жіпті Беттік тығыздығы, 180 г/м²** Ауа өткізгіштігі кемінде 20 дм / м2сек. Су жұқтырмауы: 90/80 ш.б. Жыртылу жүктемесі, Н, кемінде: негізі - 900 Н арқау - 600 Н Ылғалмен өңдеуден кейін өлшемінің өзгеруі,%, артық емес: негізі - 2,0% арқау ±1,5 % Қажалуға төзімділігі 3-ші қорғаныш класы: - кемінде 5000 цикл. Май жұқтырмауы: 5 Меншікті беттік электр кедергісі, артық емес: 10^7 Ом.	*± 5%.*	МЕМСТ11209-2014 «Арнайы киімге арналған маталар. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері». МЕМСТ 3813-72 «Текстиль материалдары. Маталар мен дана бұйымдар. Созылу кезіндегі жыртылу сипаттамаларын айқындау әдістері (№1, 2, 3 өзгерістермен).	Комбинезонның үстіңгі матасы
Торлы астар матасы. Құрамы: полиэстер 100 % Беттік тығыздығы, г/м2: 110 Жыртылу жүктемесі, Н, кемінде: - негіз 200 - арқау 150 Ауа өткізгіштігі, дм / (м ·с), кемінде 200 Ылғалтартқыштығы, %, кемінде 150 Ылғалмен өңдеуден кейін өлшемінің өзгеруі, %, артық емес: - негіз 100 - арқау 7,0	*±5%.*	МЕМСТ 20272 -2014 «Химиялық жіптер мен иірілген жіптерден жасалған маталар. ЖТШ». МЕМСТ 3813-72 (ИСО 5081-77, ИСО 5082-82) «Текстиль материалдары. Маталар мен дана бұйымдар. Созылу кезіндегі жыртылу сипаттамаларын айқындау әдістері (№1, 2, 3 өзгерістермен)». МЕМСТ 12088-77 «Текстиль материалдары және олардан жасалған бұйымдар. Ауа	Астар материалы тор.

Бояудың физика-химиялық әсерлерге төзімділігі, тобы, төмен емес: - кір жуу минус 3,5 - тер ±2,0 - құрғақ үйкеліс - органикалық еріткіштер (химиялық тазалау) "Берік"		өткізгіштігін айқындау әдісі (№1, 2 өзгерістермен)». МЕМСТ 9733.0-83 «Текстиль материалдары. Түстердің физика-химиялық әсерлерге төзімділігін сынау әдістеріне қойылатын жалпы талаптар».	
Отқа төзімді сіңдірілген ені 5,0 см жарық қайтаратын мата, Түсі: ашық сұр.	*±5%.*	МЕМСТ 12.4.281-2014 «Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жақсы көрінетін арнайы киім. ТТ».	Күрте мен комбинзонның сигналдық элементтері
Басқа материалдар мен сатып алынған өнімдер:		МЕМСТ 29150-91 «Жеңіл өнеркәсіп бұйымдарына арналған фурнитура. Бақылау әдістері». МЕМСТ 6309-93 «Мақта және синтетикалық тігін жіптері».	Бұйымның басқа элементтері
Ескертпелер: *1. Беттік тығыздығы бойынша, шикізат құрамы бойынша рұқсат етілген ауытқулар ±5%.* *2. Астардың, жіптердің, фурнитураның түсі негізгі материалдың түсімен үйлесуі керек.* *3. Негізгі бөліктердің ұзындығы, өлшемі және егжей-тегжейі тапсырыс берушімен келісіледі.* *4. негізгі және астар матасы шикізатының құрамы осы стандартқа сәйкес болуы тиіс, қажет болған жағдайда тапсырыс беруші мынадай құрамды қолдана алады:* ***1. Мета арамид - 93%;*** ***Пара арамид - 5%;*** ***Антистатикалық талшықтар 2%.*** ***Матаның тығыздығы кемінде 180 гр/м².***			

7.22.2. ЖИЫНТЫҚТЫЛЫҒЫ.

1. Отқа төзімді материалдардан тігілген комбинезон.
2. Ко мбинезон өндіруші кәсіпорындарда жиынтықталады.

7.22.3. ТАҢБАЛАНУЫ. ҚАПТАЛУЫ.

Әрбір бұйымның затбелгісі болуы керек, ол бұйымның өзіне немесе алып тастау қиын болатын затбелгіге салынады.

Ақпарат кез келген бедерлеу тәсілімен (оның ішінде бедерлеу, жібекбаспа, нақыштау, құю, қалыптау) не тікелей бұйымның өзіне немесе бұйымға бекітілген алып тастау қиын болатын затбелгіге өшпейтін бояумен жазылуы тиіс.

Ақпаратты пиктограмма түріндегі қолдануға жол беріледі, ол бұйымның қауіптілік көрсеткіштері немесе қолданылу саласы ретінде пайдаланыла алады. Ақпарат оңай оқылатын болуы тиіс, бұйымды сақтау, тасымалдау, өткізу және пайдалану кезінде сақтау мерзімі, қызмет ету мерзімі және (немесе) кепілдік мерзімі ішінде өшпестей төзімді болуы тиіс.

Таңбалануы түсінікті, оқуға оңай және қаптамасын шешпей-ақ тексеруге болатындай бұйымның (жапсырмасының) бетіне салынуы тиіс.

Қорғаныш қасиеттерін белгілеу - МЕМСТ 12.4.103 бойынша. МЕМСТ EN 340 бойынша қорғаныш қасиеттерін қорғау класын көрсете отырып белгілеуге жол беріледі.

Тапсырысшыға тапсырған кезде міндетті түрде тауарға мынадай таңбалауды ұсынуға тиіс:

1. Тігілетін жапсырма, бүйірлік тігісінде мыналар көрсетіледі:

- бұйымның атауы (бар болса - модельдің, кодтың, артикулдың атауы,);
- дайындаушының атауы және мекенжайы және (немесе) оның тауар белгісі (бар болса);
- қорғаныш қасиеттері пиктограмма;
- кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемі *(мысалы, 170; 176 - 96;100 – өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде)*;
- талаптарына бұйым сәйкес келуі тиіс Кеден одағының техникалық регламентін белгілеу;
- дайындалған күні (айы, жылы) немесе жарамдылық мерзімі аяқталған күні, егер ол белгіленген болса;
- қорғаныш класы туралы мәлімет;
- күтім тәсілдері және жеке қорғаныш құралын кәдеге жаратуға қойылатын талаптар туралы мәліметтер (күтім таңбалары) ;
- жеке қорғаныш құралы сәйкестендіріліп жасалған құжат туралы мәлімет;
- ТББ белгісі.

2. Бұйымдағы кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемін көрсете отырып, мойындығына тігілген жапсырма*(мысалы, 170; 176 - 96;100 – өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде)*

Анықтама: Жұмыс киімінің өлшемін белгілеуде адамның типтік фигурасының екі өлшемді белгілерін топтастыру керек:

- *костюм үшін – бой мен кеуде айналымының қосарлы мәндері;*
- *комбинезон үшін – бойдың мәні және кеуде айналымының қосарлы мәндері.*

3. Қағаз ілмелі жапсырма:

- бұйымның атауы (бар болса - модельдің, кодтың, артикулдың атауы, лоттың және сатып алудың нөмірі);
- дайындаушының атауы және мекенжайы және (немесе) оның тауар белгісі (бар болса);
- қорғаныш қасиеттері пиктограмма;
- кеуденің толық айналымы мен бойдың екі жақын өлшемі *(мысалы, 170; 176*
- *96; 100 - өлшем белгілерінің қосарлы мәндерін топтастыру кезінде.)*;
- талаптарына бұйым сәйкес келуі тиіс Кеден одағының техникалық регламентін белгілеу;

- дайындалған күні (айы, жылы) немесе жарамдылық мерзімі аяқталған күні, егер ол белгіленген болса;
- қорғаныш класы туралы мәлімет;
- күтім тәсілдері және жеке қорғаныш құралын кәдеге жаратуға қойылатын талаптар туралы мәліметтер (күтім таңбалары) ;
- жеке қорғаныш құралы сәйкестендіріліп жасалған құжат туралы мәлімет;
- ТББ белгісі.

Тауарды сертификатпен немесе сәйкестік декларациясымен міндетті түрде растау.

Жеке қаптаманың болуы – міндетті. Қаптама сәйкестігі: МЕМСТ 10581 (арнайы киім бөлігінде).

Бұйымдардың орамасы тасымалдау және сақтау кезінде тауардың сақталуын қамтамасыз етуі тиіс. Әр қаптаманың алдыңғы жағында оралған бұйымдардың саны мен өлшемі көрсетілген орау жапсырмасы немесе орау парағы болуы тиіс.

7.22.4. ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.

Арнайы киім қауіпті немесе зиянды факторларды туындату көзі және пайдалану кезінде жазатайым оқиғалардың себебі болмауға тиіс.

Арнайы киім дайындауға арналған материалдар, жиынтықтаушы бұйымдар мен фурнитура санитариялық-химиялық, органолептикалық және токсикологиялық-гигиеналық көрсеткіштердің белгіленген нормативтеріне сәйкес келуге тиіс.

Арнайы киімді кәдеге жарату тәсілдері қоршаған ортаға зиян келтірмеуі керек және оларды өндіруші айқындауы тиіс.

7.22.5. ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ТАЛАПТАР.

СТ РК ISO 14001-2016 «Экологиялық менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық».

Осы стандарт ұйым өз қызметінің экологиялық нәтижелерін жақсарту үшін қолдана алатын экологиялық менеджмент жүйесіне қойылатын талаптарды белгілейді. Бұл стандарт экология саласындағы жауапкершілігін жүйелі негізде басқаруға ұмтылатын ұйымның пайдалануына арналған.

7.22.6. БАҚЫЛАУ ӘДІСТЕРІ.

Бұйымдарды қабылдау – МЕМСТ 4103-82 «Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері (№1 өзгеріспен)».

Дайын бұйымның сызықтық өлшемдерін бақылау құралдары: МЕМСТ 7502-98 «Металдан жасалған өлшеу рулеткалары. Техникалық шарттар».

7.22.7. ӨНДІРУШІНІҢ КЕПІЛДІГІ.

Тұтынушы тасымалдау, сақтау талаптары мен пайдалану жөніндегі нұсқауларды сақтаған кезде арнайы киімге мынадай кепілдік мерзімі белгіленеді:

пайдалану – белгіленген тәртіппен бекітілген салалық нормаларға сәйкес;
сақтау - өндірушінің техникалық құжаттамасында белгіленген нормативтерге сәйкес.

7.22.8. НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР.

1. МЕМСТ 12.4.310-2020 ЕҚСЖ. Жұмыскерлерді мұнай, мұнай өнімдерінің әсерінен қорғайтын арнайы киім. Техникалық талаптар

2. МЕМСТ 12.4.280-2014 ЕҚСЖ. Жалпы өндірістік ластанудан және механикалық әсерден қорғайтын арнайы киім. Жалпы техникалық талаптар.
3. МЕМСТ 12.4.303-2016 – Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Төмен температуралардан қорғайтын арнайы киім. Техникалық талаптар (Қайта басылым).
4. МЕМСТ 29122-91 Жеке қорғаныш құралдары. Тігістерге, сырма тігістерге және жапсар тігістерге қойылатын талаптар.
5. МЕМСТ 12807 Тігін бұйымдары. Тігістердің, сырма тігістердің және жапсар тігістердің жіктелуі.
6. МЕМСТ 12.4.115-82 – Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істейтін адамдардың жеке қорғаныш құралдары. Таңбалауға қойылатын жалпы талаптар (N 1, 2 өзгерістерімен).
7. МЕМСТ 12.4.011-89 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі (ЕҚСЖ). Жұмыс істеушілердің қорғаныш құралдары. Жалпы талаптар және жіктеу.
8. МЕМСТ EN 340 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Арнайы қорғаныш киімдері. Жалпы техникалық талаптар.
9. МЕМСТ ISO 3758 Текстиль бұйымдары. Күтім бойынша символдармен таңбалау.
10. МЕМСТ 4103 Тігін бұйымдары. Сапаны бақылау әдістері.
11. МЕМСТ 10581 Тігін бұйымдары. Таңбалау, орау, тасымалдау және сақтау.
12. МЕМСТ 23948 Тігін бұйымдары. Қабылдау ережесі.
13. МЕМСТ 31399 Киім жобалау үшін бойлары, өлшемдері және толықтық топтары бойынша ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.
14. МЕМСТ 31400 Аса үлкен өлшемдегі ерлердің типтік фигураларының жіктелуі.

8. ҚОРҒАНЫШ АЯҚ КИІМІ

8.1 Былғары аяқ киім

Былғары аяқ киім мынадай түрлерде қолданылады:
- былғары бәтеңке (жартылай бәтеңке) ;
- былғары тері бәтеңке (жылы);
- қатты ішкі сүйір тұмсығы бар былғары етік;
- былғары етік;
- былғары тері етік (жылы);
- қатты ішкі сүйір тұмсығы бар былғары етік.

Аяқ киім мақсатына қарай арнайы қорғаныш құралдарымен жарақталады:
- тесілуден және кесілуден қорғау үшін - тесілуге қарсы тығыздағышы бар;
- қажалудан қорғау үшін - қажалуға төзімді табандары мен өкшелері бар;

- дірілден қорғау үшін - дірілді басатын элементтермен немесе олардан жасалған композициялары бар (дірілге қарсы ұлтарақтар);

- шұлық бөлігіндегі соққылардан қорғау үшін - ішкі қорғаныш сүйір тұмсығы бар.

- соққылардан қорғау үшін - қорғаншы қалқандары бар;

- тобық шығудан қорғау үшін - өкше бөлігінің пластикалық бекіткіші және табанында тұрақтандырғыш жүйесі бар.

-ылғал, лас және майлы беттерде сырғып кетуден қорғау үшін - SRC қарсылық деңгейі. Табан -30°С дейін төмен температураға ұшыраған кезде сырғуға қарсы қасиеттерін сақтауы керек.

Аяқ киім мынадай стандарттарға сәйкес жасалуы керек (арналған мақсатына қарай): МЕМСТ Р ЕН ИСО 20345, МЕМСТ 28507, МЕМСТ 12.4.137 немесе EN 20345. Сәйкестік сертификаты: КО ТР 019.

Аяқ киім дайындауға арналған материал мыналар болуы мүмкін: ыстыққа төзімді, қалыңдығы жоғары су өткізбейтін табиғи былғары (2,0 мм – 2,2 мм), мысалы, ірі қара терісінен, шошқа терісінен жасалған юфт, хром илеу әдісінің ыстыққа төзімді юфт, ірі қара терісінен жасалған былғары және суға төзімді былғары.

Тігістер герметикалық түрде тығыздалған. Клапан - ұсақ заттардың, қардың, шашыраудың, шаңның кіруіне жол бермейтін тілше.

Табанға арналған материал резеңке (нитрил)/арнайы полиуретан (СПУ) болуы мүмкін, көбіктенетін ПУ/(ТПУ) өнеркәсіптік қабаты сырғанауға қарсы, антистатикалық, май және бензинге төзімді қасиеттері бар. Аяқ киімнің табаны агрессивті ортаға — еріткіштерге, майларға, мұнай өнімдеріне төзімді, қажалуға төзімді, ыстыққа төзімді, аязға төзімді болуы керек.

Табан профилінің биіктігі (протектордың тереңдігі) сырғанауға төзімділігі, деформацияға және қажалуға төзімділігі жақсартылған кемінде 4 мм болуы керек. Табанды бекіту түрлері: құю, престеу вулканизациясы.

8.2. Бәтеңке (жартылай бәтеңке)/жазғы етік

Аяқ киімнің жоғарғы жағы: табиғи былғары

Тығыздағыш: текстиль материалы

Ішкі сүйір тұмсығы: металл немесе композиттік (соққы беріктігі 200 Дж және қысудан қорғау 15кн дейін)

Табан түрі: екі қабатты

Табаны: СПУ/ПУ немесе ПУ/ТПУ (+120 ° С дейін)

Бекіту әдісі: құю

Жазда Т+30 ° С температурада қолданған кезде пайдаланушыға жайлы болуы керек.

8.3. Бәтеңке/Қысқы етік

Аяқ киімнің жоғарғы жағы: табиғи былғары

Жылытқыш: табиғи аң терісі

Табан: табиғи аң терісі немесе заманауи тоқыма емес материалдар

Ішкі сүйір тұмсығы: металл, поликарбонат немесе композиттік (соққы беріктігі 200 Дж және қысудан қорғау 15кн дейін)

Табан түрі: бір қабатты

Табаны: тұтас резеңке (- 40°С дейін)

Бекіту әдісі: құю

Ерекшеліктері:

- Жұмсақ жиек
- Сырғанаудан тамаша қорғаныш

Жазда Т+30 ° С температурада қолданған кезде пайдаланушыға жайлы болуы керек.

8.4. Резеңке аяқ киім

Резеңке аяқ киім жұмысшының аяғын судан, мұнай өнімдерінен, майлардан және майлардан, сондай-ақ майланған, майлы бетке сырғып кетуден қорғауға арналған.

Резеңке аяқ киім дайындау нұсқалары:
- қатты ішкі сүйір тұмсығы бар резеңке етік;
- қышқыл-сілтіге төзімді резеңке етік;
- диэлектрлік галоштар (ботылар).

Резеңке аяқ киім өндірісі МЕМСТ 12.4.162, МЕМСТ 12.4.072, МЕМСТ 13385 сәйкес келуі керекhttp://uniweb/docs/ru/90985.html. Сәйкестік сертификаты: КО ТР 019.

8.5. Резеңке етік

Аяқ киімнің жоғарғы жағы: резеңке немесе ПВХ
Ішкі сүйір тұмсығы: металл немесе композиттік 200Дж
Астар: тоқыма мата
Табан түрі: бір қабатты
Табаны: резеңке немесе ПВХ
(30°С-тан 150°С-қа дейін)
Бекіту әдісі: қалыптау.

Етіктің үстіңгі жағы күңгірт беті бар қара құйылған резеңкеден жасалған. Етік дайындау үшін мынадай текстиль материалдары қолданылады:
- төсемге арналған тоқыма мақта-матадан дайындалған серпімді тоқыма түтік;
- кіріктірілген табанға арналған қалыңдығы 5(±1) мм табиғи киіз.

Жылытқыш: табиғи жүннен немесе синтетикалық жылытқыш материалдардан жасалған көп қабатты ендірме шұлық немесе жылы төсем.

8.6. Диэлектрлік ботылар

Электротехникалық жұмыстарды орындауға арналған және кернеуі 1000 В дейінгі электр тогының әсерінен негізгі қорғаныш құралы болып табылады. немесе қосымша құрал ретінде электр қондырғыларында жұмыс істегенде электр тогының соғуынан қорғайтын диэлектрлік ботылар. Аяқ киімнің жоғарғы жағы – резеңке. Табанның түрі – бір қабатты. Табаны - резеңке. Бекіту әдісі – қалыптау.

Түсі - ақшыл сары (ақ) немесе қара.

Өндіріс МЕМСТ 13385-78 сәйкес келуі керек.

Жеке қорғау құралдарын беру есебінің жеке карточкасының нысаны

Карточканың бет жағы

Жеке қорғау құралдарын, арнайы киім мен арнайы аяқ киім беру есебінің
№_____ ЖЕКЕ КАРТОЧКАСЫ

Тегі _____
Аты _____
Әкесінің аты _____
Табельдік нөмір _____
Құрылымдық бөлімше _____
Кәсібі (лауазымы) _____
Жұмысқа қабылданған күн _____
Кәсіпті өзгерткен немесе басқа бөлімшеге аударылған күн
_____

Жынысы _____
Бойы _____

Көлемі :
киім _____
аяқ киім _____
бас киім _____

қолғап_____
биялай _____

ЖҚҚ нормалары бойынша көзделген

Жеке қорғау құралдарының атауы	Нормативтік құжаттың үлгі нормаларының тармағы		

	«ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ компанияларының тобында жеке қорғау құралдарын беру есебінің жеке карточкасының нысаны	
ИБЖ формасы	**KMG-F-3415.2-13/ST-3407.2-13**	**2 беттің 2-беті**

Құрылымдық бөлімшенің басшысы _____
ЕҚ және ЕҚ жөніндегі инженер _____

(қолы, аты-жөні)

Бухгалтер _____

(қолы, аты-жөні)

Жеке қорғау құралдарының атауы	Аты-жөні	Берілді				Қайтарылды			
		Күні	Саны	Құны (теңге)	Алғанда қол қою	Күні	Саны	Құны (теңге)	Алғанда қол қою